

NAUJASIS TESTAMENTAS

Iš graikų kalbos vertė
Prof. dr. Algirdas Jurėnas

TURINYS

Matas	<i>(Evangelija pagal Matą)</i>
Morkus	<i>(Evangelija pagal Morkų)</i>
Lukas	<i>(Evangelija pagal Luką)</i>
Jonas	<i>(Evangelija pagal Joną)</i>
Apaštalų Darbai	<i>(Apaštalų darbai)</i>
Romiečiams	<i>(Laiškas romiečiams)</i>
1 Korintiečiams	<i>(Pirmas laiškas korintiečiams)</i>
2 Korintiečiams	<i>(Antras laiškas korintiečiams)</i>
Galatams	<i>(Laiškas galatams)</i>
Efeziečiams	<i>(Laiškas efeziečiams)</i>
Filipiečiams	<i>(Laiškas filipiečiams)</i>
Kolosiečiams	<i>(Laiškas kolosiečiams)</i>
1 Tesalonikiečiams	<i>(Pirmas laiškas tesalonikiečiams)</i>
2 Tesalonikiečiams	<i>(Antras laiškas tesalonikiečiams)</i>
1 Timotiejui	<i>(Pirmas laiškas Timotiejui)</i>
2 Timotiejui	<i>(Antras laiškas Timotiejui)</i>
Titui	<i>(Laiškas Titui)</i>
Filemonui	<i>(Laiškas Filemonui)</i>
Hebrajams	<i>(Laiškas hebrajams)</i>
Jokūbas	<i>(Jokūbo laiškas)</i>
1 Petro	<i>(Petro pirmas laiškas)</i>
2 Petro	<i>(Petro antras laiškas)</i>
1 Jono	<i>(Jono pirmas laiškas)</i>
2 Jono	<i>(Jono antras laiškas)</i>
3 Jono	<i>(Jono trečias laiškas)</i>
Judas	<i>(Judo laiškas)</i>
Apreiškimas	<i>(Apreiškimas Jonui)</i>

EVANGELIJA PAGAL MATĄ

Jėzaus Kristaus genealogija

1 ¹ Jėzaus Kristaus, Dovydo Sūnaus, Abraomo sūnaus, kilmės knyga. ² Abraomui gimė Izaokas, Izaokui gimė Jokūbas, Jokūbui gimė Judas ir jo broliai, ³ Judui gimė Faresas ir Zara iš Tamaros, Faresui gimė Esromas, Esromui gimė Aramas, ⁴ Aramui gimė Aminadabas, Aminadabui gimė Naasonas, Naasonui gimė Salmonas, ⁵ Salmonui gimė Boasas iš Rachabos, Boasui gimė Jobedas iš Rūtos, Jobedui gimė Jesė, ⁶ Jesei gimė karalius Dovydas. Dovydui gimė Saliamonas iš Urijo žmonos, ⁷ Saliamonui gimė Roboamas, Roboamui gimė Abijas, Abijui gimė Asafas, ⁸ Asafui gimė Josafatas, Josafatui gimė Joramas, Joramui gimė Ozijas, ⁹ Ozijui gimė Joatamas, Joatamui gimė Ahazas, Ahazui gimė Hezekijas, ¹⁰ Hezekijui gimė Manasė, Manasei gimė Amosas, Amosui gimė Jozijas, ¹¹ Jozijui gimė Jechonijas ir jo broliai ištrėmimo į Babiloną laikais. ¹² Po ištrėmimo į Babiloną Jechonijui gimė Salatielis, Salatieliui gimė Zorobabelis, ¹³ Zorobabeliui gimė Abijudas, Abijudui gimė Eliakimas, Eliakimui gimė Azoras, ¹⁴ Azorui gimė Sadokas, Sadokui gimė Achimas, Achimui gimė Elijudas, ¹⁵ Elijudui gimė Eleazaras, Eleazarui gimė Matanas, Matanui gimė Jokūbas, o ¹⁶ Jokūbui gimė Juozapas, vyras Marijos, iš kurios gimė Jėzus, vadinamas Kristumi. ¹⁷ Taigi iš viso nuo Abraomo iki Dovydo yra keturiolika kartų, nuo Dovydo iki ištrėmimo į Babiloną –

keturiolika kartų ir nuo ištrėmimo į Babiloną iki Kristaus – keturiolika kartų.

Jėzaus Kristaus gimimas

(Lk 2, 1–7)

¹⁸ Jėzaus Kristaus gimimas buvo toks: Kai jo motina Marija buvo susižadėjusi su Juozapu, jiems dar „negyvenant kartu“^a, ji buvo rasta nėščia iš Šventosios Dvasios. ¹⁹ Bet jos vyras Juozapas, būdamas teisingas ir nenorėdamas viešai padaryti jai gėdą, sumanė slapčia ją atleisti. ²⁰ Bet jam nusprendus tai padaryti, štai Viešpaties angelas pasirodė jam sapne, sakydamas: „Juozapai, Dovydo sūnau, nebijok parsivesti į namus savo žmonos Marijos, nes tai, kas joje pradėta, yra iš Šventosios Dvasios. ²¹ Ji pagimdys sūnų, ir tu jį praminsi Jėzumi, nes jis išgelbės savo žmones iš jų nuodėmių“. ²² O visa tai įvyko, kad išsipildytų, kas Viešpaties pasakyta per pranašą: ²³ „Štai mergelė taps nėščia ir pagimdys sūnų, ir jį pramins Emanueliu“ – tai išvertus reiškia: „Dievas su mumis“. ²⁴ Atsibudęs Juozapas pasiėlgė taip, kaip jam Viešpaties angelas buvo įsakęs, ir parsivedė į namus savo žmoną. ²⁵ Bet jis negyveno su ja kaip vyras, iki ji pagimdė sūnų, ir jis praminė jį Jėzumi.

Išminčių apsilankymas

2 ¹ Jėzui gimus Judėjos Betliejuje karaliaus Herodo dienomis, štai išminčiai iš Rytų šalies atvyko į Jeruzalę ² ir klausinėjo: „Kur yra gimusysis žydų karalius? Mat mes matėme užtekant jo žvaigždę ir atėjome jo

^a1,18 Lit. nesusiėjus

pagarbinti“. ³ Tai išgirdęs, karalius Herodas sunerimo ir visa Jeruzalė su juo. ⁴ Surinkęs visus tautos vyriausiuosius kunigus ir Rašto žinovus, jis teiravosi jų, kur Mesijas turėjęs gimti. ⁵ Jie jam pasakė: „Judėjos Betliejuje, nes taip pranaš^b parašyta: ⁶ „O tu, Betliejau, Judo šalie, jokių būdu nesi mažiausias tarp Judo kunigaikščių, nes iš tavęs išeis vadas^c, kuris ganys mano tautą Izraelį““, ⁷ Tada Herodas, slapčia pasikvietęs išminčius, klausinėdamas tiksliai iš jų sužinojo žvaigždės pasirodymo laiką ⁸ ir, juos siųsdamas į Betliejų, tarė: „Keliaukite ir kruopščiai ieškokite to kūdikio. Jį radę, praneškite man, kad ir aš nuėjęs jį pagarbinčiau“. ⁹ Išklause karaliaus, jie iškeliavo. Ir štai žvaigždė, kurią jie buvo matę užtekant, traukė pirma jų, kol atėjusi sustojo viršum tos vietos, kur buvo kūdikis. ¹⁰ Išvydę žvaigždę, jie džiaugėsi labai dideliu džiaugsmu. ¹¹ Įėję į namus, jie pamatė kūdikį su jo motina Marija ir parpuolę jį pagarbino. Jie atidarė savo lobių dėžes^d ir pateikė jam dovanų: aukso, smilkalų ir miros. ¹² Ir, sapne įspėti nebegrįžti pas Herodą, jie kitu keliu sugrįžo į savo šalį.

Bėgimas į Egiptą

¹³ Jiems išvykus namo, štai Viešpaties angelas pasirodė sapne Juozapui ir tarė: „Kelkis, imk su savim kūdikį ir jo motiną, bėk į Egiptą ir ten pasilik, kol aš tau [ką kita] pasakysiu, nes Herodas rengiasi ieškoti vaikelio, norėdamas jį nužudyti“. ¹⁴ Atsikėlęs jis nakčia paėmė su

^b2,5 Lit. per pranašą

^c2,6 Arba: valdovas

^d2,11 Lit. lobius

savim kūdikį ir jo motiną, pasitraukė į Egiptą ¹⁵ ir ten išbuvo iki Herodo mirties, – kad įvyktų, kas Viešpaties pasakyta per pranašą: „Iš Egipto aš pašaukiau savo sūnų“.

Kūdikių išžudymas

¹⁶ Tada Herodas, pamatęs, kad jis išminčių apviltas, labai įnirto, pasiuntęs [kareivius] išžudė visus berniukus Betliejuje ir visoje jo srityje, dvejų metų ir jaunesnius, žiūrėdamas laiko, kurį klausinėdamas buvo tiksliai sužinojęs iš išminčių. ¹⁷ Tada įvyko, kas pasakyta per pranašą Jeremiją: ¹⁸ „Šauksmas buvo girdimas Ramoje, verksmas ir didelis dejavimas: Rachelė apverkė savo vaikus, ir ji nenorėjo būti guodžiama, nes jų nebėra“.

Sugrįžimas iš Egipto

¹⁹ Herodui mirus, štai Viešpaties angelas pasirodė per sapną Juozapui Egipte ²⁰ ir tarė: „Kelkis, imk su savim kūdikį bei jo motiną ir keliauk į Izraelio šalį, nes yra mirę tie, kurie tykojo kūdikio gyvybės“. ²¹ Atsikėlęs jis paėmė su savim kūdikį bei jo motiną ir įėjo į Izraelio šalį. ²² Išgirdęs, kad Archelajus karaliauja Judėjai vietoj savo tėvo Herodo, jis pabūgo ten vykti. Sapne įspėtas, jis pasitraukė į Galilėjos sritį ²³ ir nuvykęs apsigyveno mieste, vardu Nazaretas, – kad įvyktų, kas pasakyta per pranašus: „Jį vadins Nazariečiu“.

Jono Krikštytojo skelbimas

(Mk 1, 1–18; Lk 3, 1–9, 15–17; Jn 1, 19–28)

3 ¹ Anomis dienomis pasirodė Jonas Krikštytojas, skelbdamas Judėjos tyruose ² [ir] sakydamas: „Atgailaukite, nes prisiartino dangaus karalystė!“

³ Mat jis yra tas, apie kurį pasakyta per pranašą Jezają: „Šaukiančiojo balsas tyruose: „Taisykite Viešpaties kelią, tiesinkite jo takus!““ ⁴ Pats Jonas vilkėjo kupranugario plaukų apdaru ir odiniu diržu buvo susijuosęs strėnas. Jo maistas buvo skėriai ir laukinis medus. ⁵ Tada išėjo pas jį Jeruzalė, visa Judėja ir visa Jordano apylinkė. ⁶ Išpažindami savo nuodėmes, jie buvo jo krikštijami Jordano upėje. ⁷ Bet pamatęs daug fariziejų ir sadukiejų, ateinančių pas jį krikštytis, jis jiems tarė: „Angių išperos, kas pamokė jus bėgti nuo ateinančios rūstybės? ⁸ Tad duokite „atgailai deramą“^e vaisių ⁹ ir nemanykite sau tarti: „Mes turime tėvą Abraomą“, nes jums sakau: Dievas gali iš šitų akmenų prikelti vaikų Abraomui! ¹⁰ Kirvis jau pridėtas prie medžių šaknies. Tad kiekvienas medis, neduodąs gero vaisiaus, nukertamas ir į ugnį įmetamas. ¹¹ Aš, tiesa, jus krikštiju vandeniu atgailai, bet tas, kuris ateina po manęs, yra galingesnis už mane; jo kurpių nesu vertas nešioti. Jis krikštys jus Šventąja Dvasia ir ugnimi. ¹² Jo vėtyklė – jo rankoje, ir jis visiškai išvalys savo klojimą. Jis subers savo kviečius į klėtį^f, o pelus sudegins neužgesinama ugnimi“.

Jėzaus krikštas

(Mk 1, 9; Lk 8, 21–22)

¹³ Tada Jėzus atvyko iš Galilėjos prie Jordano pas Joną, kad būtų jo pakrikštytas. ¹⁴ Bet šis mėgino jį sulaikyti, tardamas: „Man reikia būti tavo pakrikštytam, o tu ateini pas mane?“ ¹⁵ Bet Jėzus jam atsakė: „Leisk dabar, nes

^e3,8 Lit. vertą atgailos (t.y. tinkamu būdu išreiškiantį atgailą)

^f3,12 Kt. Mss: savo klėtį

taip mums pridera įvykdyti visą teisybę“. Tada jis^g leido jam. ¹⁶ Pakrikštytas Jėzus tuojau išlipo iš vandens. Štai atsivėrė dangus, ir jis išvydo Dievo Dvasią, sklendžiančią žemyn kaip karvelį ir nusileidžiančią ant jo. ¹⁷ Ir štai balsas iš dangaus sakė: „Šitas yra ˆmano mylimasis Sūnus“^h, kurį aš pamėgau“.

Jėzaus gundymas

(Mk 1, 12–12; Lk 4, 1–13)

4 ¹ Tada Jėzus buvo Dvasios nuvestas į tyrus, kad būtų velnio gundomas. ² Išpasninkavęs keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, jis pagaliau išalko. ³ Ir priėjęs gundytojas jam tarė: „Jei tu esi Dievo Sūnus, įsakyk, kad šitie akmenys pavirstų duonos kepalais“. ⁴ Bet jis atsakydamas tarė: „Parašyta: ‚Ne vien duona žmogus bus gyvas, bet kiekvienu žodžiu, išeinančiu iš Dievo burnos‘“. ⁵ Tada velnias jį paėmė su savim į šventąjį miestą, jį pastatė ant šventyklos sparnelioⁱ ⁶ ir jam tarė: „Jei tu esi Dievo Sūnus, tai pulk žemyn, nes parašyta: ‚Jis savo angelams įsakys apie tave, ir ant rankų jie nešios tave, kad nesusitrenktum kojos į akmenį‘“. ⁷ Jėzus jam tarė: „Vėl parašyta: ‚Negundyk Viešpaties, savo Dievo‘“. ⁸ Velnias vėl jį paėmė su savim į labai aukštą kalną, jam parodė visas pasaulio karalystes bei jų didybę ⁹ ir jam tarė: „Aš tau visa tai duosiu, jei parpuolęs mane pagarbinsi“. ¹⁰ Tada Jėzus jam tarė: „Atstok, šėtone! Nes parašyta: ‚Viešpatį, savo Dievą, garbinsi ir jam vienam

^g**3,15** T.y. Jonas

^h**3,17** Arba: mano Sūnus, Mylimasis

ⁱ**4,5** Pagal tradiciją, ant šventovės Karališkojo portiko viršaus išsikišusios dalies

tarnausi’“. ¹¹ Tada velnias jį paliko, ir štai angelai priėjo ir jam tarnavo.

Jėzaus skelbimo pradžia

(Mk 1, 1–15; Lk 4, 14–15)

¹² Išgirdęs, kad Jonas suimtas, jis pasitraukė į Galilėją. ¹³ Palikęs Nazaretą, jis atėjo ir apsigyveno Kafarnaume prie jūros, Zabulono ir Neftalio srityje, – ¹⁴ kad įvyktų, kas pasakyta per pranašą Jezają: ¹⁵ „Zabulono šalis ir Neftalio šalis, jūros linkui, anapus Jordano [esančios šalys], pagonių Galilėja – ¹⁶ tauta, sėdinti tamsoje, išvydo didelę šviesą, ir tiems, kurie sėdėjo mirties šalyje ir šešėlyje, užtekėjo šviesa“. ¹⁷ Nuo to laiko Jėzus pradėjo skelbti ir sakyti: „Atgailaukite, nes prisiartino dangaus karalystė!“.

Keturių žvejų pašaukimas

(Mk 1, 16–20; Lk 5, 1–11)

¹⁸ Vaikščiodamas palei Galilėjos jūrą, jis pamatė du brolius – Simoną, vadinamą Petru, ir jo brolių Andriejų – bemetant tinklą į jūrą; mat jie buvo žvejai. ¹⁹ Ir jis jiems tarė: „Eikite paskui mane, ir aš jus padarysiu žmonių žvejais“. ²⁰ Jie, palikę tinklus, tuoju nusekė paskui jį. ²¹ Iš ten toliau paėjęs, jis pamatė kitus du brolius – Jokūbą, Zebediejaus sūnų, ir jo brolių Joną – valtyje su jų tėvu Zebediejumi betaisant savo tinklus, ir jis pašaukė juos. ²² Jie, palikę valtį ir savo tėvą, tuoju nusekė paskui jį.

Jėzus moko, skelbia ir gydo

(Lk 6, 17–19)

²³ Ir jis keliavo aplinkui po visą Galilėją, mokydamas jų sinagogose, skelbdamas karalystės evangeliją ir gydydamas žmonėse visokią ligą ir visokią negalią.

²⁴ Garsas apie jį pasklido visoje Sirijoje, ir nešė pas jį visus įvairiomis ligomis sergančius, kančių suimtus, velnio apsėstus, epileptikus^j ir paralitikus, ir jis pagydė juos. ²⁵ Ir paskui jį sekė didelės minios iš Galilėjos, Dekapolio, Jeruzalės, Judėjos ir Užjordanės,

Kalno pamokslas (5, 1–7, 29)

(Lk 6, 20–23)

5¹ Pamatęs minias, jis užlipo į kalną. Jam atsisėdus, prie jo priėjo jo mokiniai. ² Ir prabilęs^k jis mokė juos, sakydamas: ³ „Palaiminti, kurie ^r pripažįsta savo dvasios neturtą^l, nes jų yra dangaus karalystė. ⁴ Palaiminti liūdintieji, nes jie bus paguosti. ⁵ Palaiminti romieji, nes jie paveldės žemę. ⁶ Palaiminti alkstantieji ir trokštantieji teisybės, nes jie bus pasotinti. ⁷ Palaiminti gailestingieji, nes jiems bus parodytas gailestingumas. ⁸ Palaiminti tyraširdžiai, nes jie regės Dievą. ⁹ Palaiminti taikdariai, nes jie bus vadinami Dievo sūnumis. ¹⁰ Palaiminti, kurie persekiojami^m dėl teisybės, nes jų yra dangaus karalystė. ¹¹ Esate palaiminti, kai dėl manęs jus užgaulioja,

^j4,24 Lit. mėnulio ištiktus

^k5,2 Lit. atvėręs savo burną

^l5,3 Lit. yra beturčiai dvasia

^m5,10 Lit. yra būvę persekiojami

persekioja ir meluodami kalba apie jus visoki pikta.

¹² Būkite linksmi ir džiūgaukite, nes jūsų atpildas didelis danguje. Juk tokiu pat būdu persekiojo pirm jūsų buvusius pranašus.

Druska ir šviesa

(Mk 9, 50; Lk 14, 34–85)

¹³ Jūs esate žemės druska. Bet jei druska netenka sūrumo, kuo ją vėl padarys sūrią? Ji niekam nebetinka, tik laukan išmesti ir žmonėms sumindžioti. ¹⁴ Jūs esate pasaulio šviesa. Negali būti paslėptas miestas, pastatytas ant kalno. ¹⁵ Taip pat neuždega žiburio ir jo nestato po saiku, bet į žibintuvą, ir jis šviečia visiems esantiems namuose. ¹⁶ Taip tešviečia jūsų šviesa žmonių akivaizdoje, kad jie matytų jūsų gerus darbus ir garbintų jūsų Tėvą, esantį danguje.

Istatymo įvykdymas

¹⁷ Nemanykite, kad aš atėjęs įstatymo ir pranašų panaikinti; aš atėjau ne panaikinti, bet įvykdyti. ¹⁸ Nes iš tiesų jums sakau: kol dangus ir žemė nepranyks, nė vienas jotasⁿ ar brūkšnelis nepranyks iš įstatymo, iki viskas išsipildys. ¹⁹ Todėl, jei kas panaikintų vieną iš šitų mažiausių įsakymų ir taip mokytų žmones, bus vadinamas mažiausiu dangaus karalystėje; o kas vykdytų ir mokytų, tas bus vadinamas didžiu dangaus karalystėje. ²⁰ Nes jums sakau: jei jūsų teisumas žymesniu laipsniu neviršys Rašto žinovų ir fariziejų [teisumo], nieku būdu neįeisite į dangaus karalystę.

ⁿ**5,18** T.y. mažiausia raidė. Jotas yra mažiausia hebrajų abėcėlės raidė.

Žmogžudystė ir pyktis

²¹ Girdėjote, kad sentėviams pasakyta: „Nežudyk“; o kas nužudys, turės atsakyti teismui. ²² Bet aš jums sakau: kiekvienas, kuris pyksta ant savo brolio, turės atsakyti teismui; o kas sakys savo broliui: „Tuščiagalvi!“, turės atsakyti sinedrionui^o; o kas sakys: „Kvaily^p“, turės už tai eiti į ugnies pragarą^q. ²³ Taigi, jei tu rengies aukoti savo dovaną ant aukuro ir ten atsimeni, kad tavo brolis turi ką prieš tave, ²⁴ palik savo dovaną ten pat aukuro priešaky, eik, pirma susitaikyk su savo broliu, ir tada atėjęs aukok savo dovaną. ²⁵ Greitai susidraugauk su savo kaltintoju, kol tebesi su juo kelyje, kad kaltintojas neperduotų tavęs teisėjui, o teisėjas – teismo tarnui, ir kad nebūtum įmestas į kalėjimą. ²⁶ Iš tiesų tau sakau: neišeisi iš ten, kol nebūsi sumokėjęs paskutinio skatiko.

Svetimoterystė

²⁷ Girdėjote, kad pasakyta: „Nesvetimoteriauk“. ²⁸ Bet aš jums sakau: kiekvienas, kuris pažvelgia į moterį^r taip, jog užsigeidžia jos, jau svetimoteriavo su ja širdyje. ²⁹ O jei tavo dešinioji akis tave verčia nusidėti, išlupk ją ir mesk nuo savęs: tau juk geriau, kad vienas tavo narių žūtų, negu kad visas tavo kūnas būtų įmestas į pragarą. ³⁰ Ir jei tavo dešinioji ranka tave verčia nusidėti, nukirsk ją

^o5,22 Arba: sanhedrinui (t.y. vyriausiajam teismui)

^p5,22 Arba: Bedievi (lit. maištininke, atsimetėli)

^q5,22 Lit. geheną

^r5,28 T.y. ištekėjusią moterį, kito žmoną

ir mesk nuo savęs: tau juk geriau, kad vienas tavo narių žūtų, negu kad visas tavo kūnas nueitų į pragarą.

Skyrybos

(Mt 19, 9; Mk 10, 11–12; Lk 16, 19)

³¹ Toliau pasakyta: 'Kas atleidžia savo žmoną, tegu jai duoda skyrybų raštą'. ³² Bet aš jums sakau: kiekvienas, kuris atleidžia savo žmoną, – išskyrus paleistuvystės atvejį, – verčia ją svetimauti; ir jei kas atleistąją veda, svetimoteriauja.

Priesaikos

³³ Vėl girdėjote, kad sentėviams pasakyta: 'Nelaužyk priesaikos', bet 'ištesėk Viešpačiui savo priesaikas'. ³⁴ Bet aš jums sakau: iš viso neprisiekite – nei dangumi, nes jis yra Dievo sostas, ³⁵ nei žeme, nes ji yra jo pakojis, nei Jeruzale, nes ji yra didžiojo Karaliaus miestas. ³⁶ Neprisiek nei savo galva, nes tu negali nė vieno plauko padaryti balto ar juodo. ³⁷ Bet jūsų kalba tebūnie: 'Taip, taip', 'ne, ne'; o tai, kas yra daugiau negu tie, yra iš piktojo.

Atmokėjimas

(Lk 6, 29–30)

³⁸ Girdėjote, kad pasakyta: 'Akis už akį' ir 'dantis už dantį'. ³⁹ Bet aš jums sakau: nesipriešinkite piktam asmeniui. Atvirkščiai, jei kas tau suduoda per dešinį skruostą, atsuk jam ir kitą. ⁴⁰ Jei kas nori bylinėtis su tavim ir gauti tavo apatinius drabužius, palik jam ir viršutinius. ⁴¹ Ir jei kas tave verčia eiti vieną mylią, eik su

juo dvi. ⁴² Duok prašančiam ir nenusigrėžk nuo norinčio iš tavęs skolintis.

Priešų meilė

(Lk 6, 27–28, 32–36)

⁴³ Girdėjote, kad pasakytą: „Mylėk savo artimą ir nekėsk savo priešo“. ⁴⁴ Bet aš jums sakau: mylėkite savo priešus ir melskitės už tuos, kurie jus persekioja, ⁴⁵ kad būtumėte savo danguje esančio Tėvo sūnūs, nes jis leidžia savo saulei tekėti ant piktų bei gerų ir lietui lyti ant teisių ir neteisių. ⁴⁶ Nes jei temylite tuos, kurie jus myli, kokio atlyginimo begalite laukti^s? Ar ir muitininkai to pat nedaro? ⁴⁷ Ir jei sveikinate vien savo brolius, ką darote daugiau [už kitus]? Ar ir pagonys to pat nedaro? ⁴⁸ Tad būkite tobuli, kaip ir jūsų danguje esantis Tėvas yra tobulas.

Išmaldos

6 ¹ Žiūrėkite, kad nedarytumėte savo „teisių darbų“^t žmonių akivaizdoje, norėdami būti jų matomi; kitaip negausite atlyginimo iš savo danguje esančio Tėvo. ² Taigi, kai duodi išmaldą, neleisk trimituoti ties savim, kaip daro veidmainiai sinagogose ir gatvėse, kad žmonių būtų giriami. Iš tiesų jums sakau: jie jau yra atsiėmę savo atlyginimą. ³ Bet kai tu duodi išmaldą, tavo kairioji tenežino, ką daro tavo dešinioji, ⁴ kad tavo išmalda liktų slaptoje, o tavo Tėvas, kuris mato slaptoje, tau atlygins.

^s5,46 Lit. kokį atlyginimą turite

^t6,1 Lit. teisumo

Malda

(Lk 11, 2 – 4)

⁵ Ir kai meldžiatės, nebūkite kaip veidmainiai. Mat jie mėgsta melstis, stovėdami sinagogose ir gatvių kampuose, kad žmonėms pasirodytų. Iš tiesų jums sakau: jie jau yra atsiėmę savo atlyginimą. ⁶ Bet kai tu meldies, įeik į savo kambarį ir, užsirakinęs duris, melsk savo Tėvą, esantį slapoje, o tavo Tėvas, matantis slapoje, tau atlygins. ⁷ Melsdamiesi nedaugiažodžiaukite kaip pagony, nes jie mano būsią išklausyti dėl savo daugiakalbystės. ⁸ Tad^u nebūkite kaip jie, nes jūsų Tėvas žino, ko jums reikia, prieš jums meldžiant jį. ⁹ Todėl jūs šitaip melskitės: Mūsų Tėve, kuris esi danguje, tebūnie šventu laikomas tavo vardas. ¹⁰ Teateinie tavo karalystė. Teįvyksta tavo valia kaip danguje, taip ir žemėje. ¹¹ Kasdieninės mūsų duonos duok mums šiandien ¹² ir atleisk mums mūsų kaltes^v, kaip ir mes esame atleidę savo kaltininkams^w. ¹³ Ir nevesk mūsų į pagundą^x, bet gelbėk mus nuo pikto^y, nes tavo yra karalystė, galybė ir garbė per amžius. Amen^z. ¹⁴ Nes jei jus atleisite žmonėms jų nusižengimus, tai ir jums

^u6,8 T.y. dėl to, kad, taip darydami, jie klysta ir kad jūs turite skirtingai elgtis

^v6,12 Lit. skolas

^w6,12 Lit. skolininkams

^x6,13 T.y. neleisk mums pakliūti į pagundą, kuriai neįstengtume atsisipirti, ar į situaciją, kurioje pasiduotume pagundai. Arba: Ir neįvesk mūsų į ištyrimą (būtent tokį, kurio negalėtume išverti)

^y6,13 Arba: piktojo

^z6,13 Šitų žodžių nėra seniausiuose rankraščiuose.

atleis jūsu danguje esantis Tēvas. ¹⁵ Bet jei neatleisite žmonėms, tai nē jūsu Tēvas neatleis jūsu nusižengimų.

Pasninkas

¹⁶ Kai pasninkaujate, nebūkite paniurę kaip veidmainiai, nes jie perkreipia savo veidus, kad pasirodytų žmonėms pasninkaują. Iš tiesų jums sakau: jie jau yra atsiėmę savo atlyginimą. ¹⁷ Bet tu pasninkaudamas pasitėpk galvą ir nusiprausk veidą, ¹⁸ kad ne žmonėms rodytumeis pasninkaująs, bet savo Tėvui, esančiam slaptoje; o tavo Tėvas, matantis slaptoje, tau atlygins.

Lobiai

(Lk 12, 33–34)

¹⁹ Nekraukite sau lobių žemėje, kur kandis bei kirmėlė^a suėda ir kur vagys prasikasa ir pavagia. ²⁰ Bet kraukite sau lobius danguje, kur nei kandis, nei kirmėlė nesuėda ir kur vagys neprasikasa ir nepavagia, ²¹ nes kur yra tavo lobis, ten bus ir tavo širdis,

Akis – kūno žiburys

(Lk 11, 34–36)

²² Kūno žiburys yra akis, Taigi, jei tavo akis bus sveika, visas tavo kūnas bus šviesus; ²³ bet jei tavo akis bus nesveika, visas tavo kūnas bus tamsus. Tad jei tavyje esanti šviesa bus tamsa, kokia didžiulė turėtų būti tamsa!

Dievas ir mamonas

(Lk 16, 13)

²⁴ Niekas negali vergauti dviem savininkams, nes jis arba vieno nekės, o kitą mylės, arba vienam bus atsidavęs, o kitą nieku vers. Jūs negalite tarnauti Dievui ir mamonui^b.

Nebūkite susirūpinę

(Lk 12, 22–34)

²⁵ Todėl jums sakau: nebūkite susirūpinę savo gyvybe, [tuo,] ką valgysite [ar ką gersite], nè savo kūnu, kuo vilkėsite. Ar gyvybė ne daugiau už maistą ir kūnas už aprangą? ²⁶ Pažvelkite į dangaus paukščius: jie nei sėja, nei pjauna, nei į kluoną krauna, tačiau jūsų danguje esantis Tėvas juos išmaitina. Ar jūs nesate daug vertesni už juos? ²⁷ O kuris iš jūsų savo rūpesčiu gali pridėti prie savo ^camžiaus vieną valandą? ²⁸ Ir kam apranga rūpinatės? Pasižiūrėkite, kaip lauko lelijos auga. Jos nei dirba, nei verpia. ²⁹ Tačiau jums sakau: nè Saliamonas visame savo puošnume nebuvo apsirengęs kaip bet kuri iš šitų. ³⁰ Taigi, jei Dievas taip aprengia lauko žolę, kuri šiandien žaliuoja ir rytoj metama į krosnį, ar ne kur kas labiau aprengs jus, mažatikiai? ³¹ Todėl nebūkite susirūpinę ir nesakykite: „Ką valgysime?“, arba: „Ką gersime?“, arba: „Kuo apsirengsime?“ ³² Nes viso to geidžia pagonys. Jūsų danguje esantis Tėvas juk žino, kad viso to jums reikia. ³³ Bet pirma ieškokite jo karalystės

^b6,24 T.y. turtui, nuosavybei, pinigams

^c6,27 Arba: ūgio vieną uolektį

ir teisybės, o visa tai bus jums pridėta. ³⁴ Tad nebūkite susirūpinę rytojumi, nes rytojus rūpinsis savim. Pakanka dienai savo pačios vargo.

Neteiskite

(Lk 6, 37–38, 41 – 42)

7 ¹ Neteiskite, kad nebūtumėte teisiami, ² nes koku teismu teisiate, tokiu būsite teisiami, ir koku saiku seikite, tokiu jums bus atseikėta. ³ Kodėl tu žiūri į savo brolio akyje esantį krislą, bet nepastebi savo paties akyje esančio rasto? ⁴ Arba kaip tu gali sakyti savo broliui: „Leisk man išimti krislą iš tavo akies“, kai štai rastas tavo akyje? ⁵ Veidmainy, pirma išrisk rastą iš savo akies, o paskui žiūrėk, kaip išimti krislą iš savo brolio akies!

Šventenybių išniekinimas

⁶ Neduokite to, kas šventa, šunims ir nemeskite savo perlų kiaulėms, kad kartais jos nesumintų jų savo kojomis ir atsigrėžusios nesudraskytų jų.

Prašykite, ieškokite, belskite

(Lk 11, 9–13)

⁷ Prašykite, ir bus jums duota; ieškokite, ir rasite; belskite, ir bus jums atidaryta. ⁸ Nes kiekvienas prašantysis gauna, ieškantysis randa, ir beldžiančiajam bus atidaryta. ⁹ Arba ar yra koks žmogus tarp jūsų, kuris, kai jo sūnus prašys jį duonos, paduos jam akmenį? ¹⁰ Arba taip pat, kai šis prašys žuvies, nejaugi paduos jam gyvatę? ¹¹ Taigi, jei jūs, būdami nelabi, mokate duoti savo vaikams gerų dovanų, kaip juo labiau jūsų danguje esantis Tėvas duos gera tiems, kurie jį prašo! ¹² Taigi visa, ko

norite, kad žmonės jums darytų, ir jūs jiems darykite, nes tai yra įstatymas ir pranašai.

Tikri ir netikri mokiniai

(Lk 13, 24)

¹³ Įeikite pro ankštus vartus, nes platūs yra vartai ir erdvus kelias, kuris nuveda į pražūtį, ir daug yra tų, kurie juo įeina^d. ¹⁴ Kokie ankšti vartai ir koks siauras kelias, kuris nuveda į gyvenimą, ir maža tų, kurie jį randa! ¹⁵ Sergėkitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių kailiuose, bet viduje yra plėšrūs vilkai. ¹⁶ Iš jų vaisių juos pažinsite. Argi skina vynuoges nuo erškėčių ar figas nuo usnių? ¹⁷ Taip pat kiekvienas geras medis duoda gerus vaisius, o blogas medis duoda blogus vaisius. ¹⁸ Geras medis negali duoti blogų vaisių nė blogas medis duoti gerų vaisių. ¹⁹ Kiekvienas medis, nenešąs gero vaisiaus, yra nukertamas ir įmetamas į ugnį. ²⁰ Taigi iš jų vaisių juos pažinsite. ²¹ Ne kiekvienas, kuris man sako: „Viešpatie, Viešpatie“, įeis į dangaus karalystę, bet tik tas, kuris vykdo mano danguje esančio Tėvo valią. ²² Daugelis man sakys aną dieną: „Viešpatie, Viešpatie, ar ne tavo vardu pranašavome, ar ne tavo vardu išvarinėjome velnius ir ar ne tavo vardu padarėme daug stebuklų?“ ²³ Tada jiems pareikšiu: „Aš niekad jūsų nepažinau. Atstokite nuo manęs, piktadariai!“ ²⁴ Taigi kiekvienas, kuris girdi šituos mano žodžius ir juos vykdo, prilys protingam vyrui, kuris pastatė savo namus ant uolos. ²⁵ Ir liūtis pliaupė, ir upės atplūdo, ir vėjai pūtė bei daužėsi į tuos namus, bet jie nesugriuvo, nes jų pamatai buvo

^d7,13 Būtent į vartus

padėti ant uolos. ²⁶ Ir kiekvienas, kuris girdi šituos mano žodžius ir jų nevykdo, prilygs paikam vyrui, kuris pastatė savo namus ant smėlio. ²⁷ Ir liūtis pliaupė, ir upės atplūdo, ir vėjai pūtė bei beldėsi į anuos namus – ir jie sugriuvo, o jų griuvimas buvo trenksmingas“. ²⁸ Kai Jėzus pabaigė „šitą kalbą“^e, minios stebėjosi jo mokymu^f, ²⁹ nes jis mokė jas kaip turintis galią, o ne kaip jų Rašto žinovai.

Jėzus apvalo raupsuotąjį

(Mk 1, 40 – 45; Lk 5, 12–16)

8 ¹ Kai jis nulipo nuo kalno, didelės minios sekė paskui jį. ² Ir štai raupsuotas vyras priėjęs parpuolė prieš jį, sakydamas: „Viešpatie, jei norėtum, gali mane apvalyti“. ³ Ištiesęs ranką, jis palietė jį, tardamas: „Noriu; būk apvalytas!“ Ir tuojau jis buvo apvalytas nuo savo raupsų. ⁴ Ir Jėzus jam prisakė: „Žiūrėk, kad niekam nieko nesakytum, bet eik, pasirodyk kunigui ir paaukok dovaną, kurią Mozė įsakė, jiems paliudyti“.

Jėzus pagydo šimtininko tarną

(Lk 7, 1–10; Jn 4, 43–54)

⁵ Jam įėjus į Kafarnaumą, prie jo priėjo vienas šimtininkas, jį maldaudamas ⁶ ir sakydamas: „Viešpatie, mano tarnas guli namie paralyžiuotas ir baisiai kenčia“. ⁷ Jis jam tarė: „Aš atėjęs jį pagydysiu“^g. ⁸ Atsakydamas šimtininkas tarė: „Viešpatie, nesu vertas, kad tu įeitum po mano stogu, bet tik tark žodį, ir mano tarnas pasveiks.

^e7,28 Lit. šituos žodžius

^f7,28 Arba: mokslu

^g8,7 Arba: Ar aš atėjęs turėčiau jį pagydyti?

⁹ Nes ir aš esu žmogus pavaldinys, turintis sau pavaldžių kareivių, ir sakau vienam: „Eik“, ir jis eina, o kitam: „Ateik“, ir jis ateina, ir savo vergui: „Daryk tai“, ir jis daro“. ¹⁰ Tai išgirdęs, Jėzus stebėjosi ir tarė paskui sekantiems: „Iš tiesų jums sakau: ^h nė viename neradau tokio didelio tikėjimo – net Izraelyje!“ ¹¹ Bet jums sakau: daugelis ateis iš rytų bei vakarų ir atsisės prie stalo su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu dangaus karalystėje, ¹² o karalystės sūnūs bus išmesti į lauke esančią tamsybę. Ten bus verksmas ir dantų griežimas“. ¹³ Ir Jėzus tarė šimtininkui: „Eik, teįvyksta tau, kaip tikėjai!“ Ir jo tarnas pasveiko tą pačią valandą.

Jėzus pagydo Petro uošvę ir kitus

(Mk 1, 29–34; Lk 4, 28–41)

¹⁴ Atėjęs į Petro namus, Jėzus pamatė jo uošvę gulinčią ir drugio krečiamą. ¹⁵ Jis palietė jos ranką, ir drugys atstojo nuo jos. Ji atsikėlė ir jam patarnavo. ¹⁶ Vakarui atėjus, atgabeno pas jį daug velnio apsėstų. Jis išvarė dvasias žodžiu ir pagydė visus ligonius, – ¹⁷ kad įvyktų, kas pasakyta per pranašą Jezają: „Jis pasiėmė mūsų negalias ir nešė mūsų ligas“. Tariamieji mokiniai
(Lk 9, 57–62)

¹⁸ Matydamas minią aplink save, Jėzus įsakė irtis į kitą krantą. ¹⁹ Priėjęs vienas Rašto žinovas jam tarė: „Mokytojai, seksiu paskui tave, kur tik tu eisi!“ ²⁰ Jėzus jam atsakė: „Lapės turi urvus ir dangaus paukščiai lizdus, bet žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti“. ²¹ O kitas iš mokinių jam tarė: „Viešpatie, leisk man pirma

^h**8,10** Kt. Mss: nė Izraelyje neradau tokio didelio tikėjimo!

nueiti ir palaidoti savo tėvą“. ²² Bet Jėzus jam pasakė: „Sek paskui mane ir palik mirusiesiems laidoti savo mirusiuosius“.

Jėzus nuramdo audrą

(Mk 4, 35–41; Lk 8, 22–25)

²³ Jam įlipus į valtį, paskui jį sulipo jo mokiniai. ²⁴ Ir štai jūroje pakilo tokia didelė audra, jog bangos uždengė valtį¹. Bet jis miegojo. ²⁵ Priėję jie pažadino jį, sakydami: „Viešpatie, gelbėk! Mes žūvame!“ ²⁶ Jis jiems tarė: „Ko esate išsigandę, mažatikiai?“ Tada atsikėlęs jis sutramdė vėjus bei jūrą, ir pasidarė mirtina tyła. ²⁷ Žmonės stebėjosi, sakydami: „Kas per vienas yra šitas, kad net vėjai ir jūra jo klauso?“

Jėzus išgydo du velnių apsėstus gadarėnus

(Mk 5, 1–20; Lk 8, 26–39)

²⁸ Kai jis nuplaukė į kitą krantą, į gadarėnų² šalį, jį pasitiko du velnių apsėstieji, išėję iš kapų, labai pavojingi, tokie, kad niekas negalėjo praeiti anuo keliu. ²⁹ Ir štai jie sušuko: „Kas mums darbo su tavim, Dievo Sūnau! Ar čia atėjai pirm laiko mūsų kankinti?“ ³⁰ Toli nuo jų ganėsi gausi kiaulių kaimenė. ³¹ Velniai jį maldavo: „Jei mus išvarai, tai mus pasiųsk į kiaulių kaimenę“. ³² Ir jis jiems tarė: „Eikite!“ Išėję jie įėjo į kiaules. Ir štai visa kaimenė nuskubėjo skardžiu į jūrą ir prigėrė vandenyje. ³³ O piemenys pabėgo ir, nuėję į miestą, viską papasakojo

¹8,24 T.y. abipus jos aukštai iškilusios bangos esančią lovyje tarp jų, padarė nematomą.

²8,28 Kt. Mss: gerasėnų; vėl kt.: gergesėnų

ir tai, kas buvo atsitikę apsėstiesiems. ³⁴ Ir štai visas miestas išėjo Jėzaus pasitikti; jį pamatę, jie maldavo, kad jis paliktų jų sritį.

Jėzus išgydo paralitiką

(Mk 2, 1–12; Lk 5, 17–26)

9 ¹ Įlipęs į valtį, jis persiyrė ir atvyko į savąjį miestą. ² Ir štai pas jį atnešė paralitiką, paguldytą ant neštuvų. Pamatęs jų tikėjimą, Jėzus tarė paralitikui: „Būk drąsus, vaike! Tavo nuodėmės atleistos“. ³ Ir štai kai kurie Rašto žinovai sakė sau: „Šitas piktžodžiauja“. ⁴ Bet Jėzus, žinodamas^k jų mintis, tarė: „Kam mąstote pikta savo širdyse? ⁵ Kas gi lengviau – ar pasakyti: ‚Tavo nuodėmės atleistos‘, ar pasakyti: ‚Kelkis ir vaikščiok‘? ⁶ Bet kad žinotumėte, jog Žmogaus Sūnus turi žemėje galią atleisti nuodėmes“ – tada jis tarė paralitikui: „Kelkis, imk savo lovą ir eik į savo namus!“ ⁷ Ir atsikėlęs jis nuėjo į savo namus. ⁸ O minios, tai pamačiusios, išsigando ir garbino Dievą, davusį tokią galią žmonėms.

Jėzus pašaukia Matą

(Mk 2, 13–17; Lk 5, 27–32)

⁹ Iš ten eidamas toliau, Jėzus pamatė muitinėje sėdintį žmogų, vardu Matą, ir jam tarė: „Sek paskui mane“. Ir tas pakilęs nuėjo paskui jį. ¹⁰ Jam sėdint namuose prie stalo, štai daugelis muitininkų ir nusidėjėlių atėjo ir atsisėdo su Jėzumi ir jo mokiniais. ¹¹ Tai pamatę, fariziejai tarė jo mokiniams: „Kodėl jūsų Mokytojas valgo su muitininkais ir nusidėjėliais?“ ¹² O jis, tai išgirdęs, tarė: „Sveikiesiems

^k9,4 Kt. Mss: matydamas

nereikia gydytojo, tik ligoniams. ¹³ Verčiau eikite ir pasimokykite, ką tai reiškia: „Noriu gailestingumo, o ne aukos, nes atėjau ne teisiųjų šaukti, bet nusidėjėlių“.

Klausimas apie pasninką

(Mk 2, 18–22; Lk 5, 33–39)

¹⁴ Tada priėjo prie jo Jono mokiniai ir paklausė: „Kodėl mes ir fariziejai pasninkaujame, o tavo mokiniai nepasninkauja?“ ¹⁵ Jėzus jiems tarė: „Argi gali vestuviniškai liūdėti, kol su jais yra jaunikis? Bet ateis dienos, kai jaunikis bus atimtas nuo jų, ir tada jie pasninkaus. ¹⁶ Niekas nededa naujo milo lopo ant palaikio drabužio, nes jo lopinys atplėšia drabužio dalį, ir įplyšimas pasidaro blogesnis. ¹⁷ Taip pat nepila jauno vyno į senus vynmaišius; kitaip vynmaišiai plyšta, vynas išteka ir vynmaišiai nueina niekais. Bet jauną vyną pila į naujus vynmaišius, ir abeji išsilaiko“.

Jėzus išgydo kraujoplūdžiu sergančią moterį ir prikelia vadovo dukterį

(Mk 5, 21–43; Lk 8, 40 – 56)

¹⁸ Jam tai jiems bekalbant, štai vienas sinagogos vadovas atėjęs parpuolė prieš jį, sakydamas: „Ką tik mirė mano duktė. Bet ateik, uždėk ant jos savo ranką, ir ji gyvens“. ¹⁹ Atsikėlęs Jėzus nusekė paskui jį su savo mokiniais. ²⁰ Ir štai moteris, dvylika metų sirgusi kraujoplūdžiu, priėjo iš paskos ir palietė jo apsiausto kutą¹. ²¹ Mat ji sau kalbėjo: „Jei tik paliesiu jo apsiaustą – pasveiksiu“. ²² O Jėzus, atsigręžęs ir ją pamatęs, tarė: „Būk drąsi, dukterie,

¹9,20 Arba: apsiuvą

tavo tikėjimas tave pagydė!“ Ir nuo tos valandos moteris pasveiko. ²³ Jėzus, atėjęs į vadovo namus ir pamatęs vamzdininkus ir bruzdančią minią, ²⁴ tarė: „Pasišalinkite, nes mergaitė nėra mirusi, bet miega“. Ir jie išjuokė jį. ²⁵ O kai minia buvo išvaryta, jis įėjęs paėmė ją už rankos, ir mergaitė atsikėlė. ²⁶ Ir garsas apie tai^m pasklido po visą tą šalį.

Jėzus pagydo du akluosius

²⁷ Paskui Jėzų, einantį iš ten toliau, sekė du aklieji šaukdami: „Pasigailėk mūsų, Dovydo Sūnau!“ ²⁸ Jam įėjus į namus, aklieji priėjo prie jo, ir Jėzus jiems tarė: „Ar tikite, kad galiu tai padaryti?“ Jie jam sakė: „Taip, Viešpatie“. ²⁹ Tada jis palietė jų akis, tardamas: „Teįvyksta jums, kaip jūs tikite!“ ³⁰ Ir jų akys atsivėrė. Ir Jėzus griežtai jiems įsakė: „Žiūrėkite, kad niekas nesužinotų!“ ³¹ Bet jie išėję paskleidė garsą apie jį po visą tą šalį.

Jėzus pagydo velnio apsėstą nebylį

³² Jiems išeinant, štai atvedė pas jį nebylį, velnio apsėstą. ³³ Išvarius velnią, nebylys prakalbo. Ir minios stebėjosi, sakydamos: „Dar niekad tokių dalykų nematyta Izraelyje!“ ³⁴ Bet fariziejai sakė: „Su velnių kunigaikščio pagalba jis išvaro velnius“.

Pjūtis ir darbininkai

³⁵ Jėzus ėjo aplinkui per visus miestus ir kaimus, mokydamas jų sinagogose, skelbdamas karalystės

evangelijąⁿ ir gydydamas visokią ligą bei visokią negalią.
³⁶ Matydamas minias, jis gailėjosi jų, nes jos buvo nuilęs
ir be pagalbos, „kaip avys be piemens“. ³⁷ Tada jis sakė
savo mokiniams: „Pjūtis, tiesa, didelė, bet darbininkų
maža. ³⁸ Tad melskite pjūtis Viešpatį, kad jis pasiųstų
darbininkų į savo pjūtį“.

Dvylika apaštalų

(Mk 3, 13–19; Lk 6, 12–16)

10 ¹ Pasišaukęs savo dvylika mokinių, jis suteikė
jiems galią netyroms dvasioms išvaryti ir visokiai
ligai bei visokiai negaliai pagydyti. ² O dvylikos apaštalų
vardai yra šitie: pirmas Simonas, vadinamas Petru, ir jo
brolis Andriejus, Zebediejaus sūnus Jokūbas ir jo brolis
Jonas, ³ Pilypas ir Baltramiejus, Tomas ir muitininkas
Matas, Alfiejaus sūnus Jokūbas ir Tadas^o, ⁴ Simonas
Kananietis ir Judas Iskariotas, kuris ir išdavė jį.

Nurodymai apaštalams

(Mk 6, 7–13; Lk 9, 1–6)

⁵ Šituos dvylika Jėzus išsiuntė, jiems davęs šitokių
nurodymų: „Nenukeliaukite pas pagonis ir neįeikite į
samariečių miestą. ⁶ Verčiau eikite pas Izraelio namų
pražuvusias avis. ⁷ Eidami skelbkite: „Dangaus karalystė
prisiartino“. ⁸ Gydykite ligonius, prikelkite numirėlius,
apvalykite raupsuotus, išvarkite velnius. Nemokamai
gavote, nemokamai duokite. ⁹ Neparūpinkite sau nei
aukso, nei sidabro, nei vario savo diržuose, ¹⁰ nei

^{n9,35} T.y. gerą naujieną

^{o10,3} Kt. Mss: Lebiejus, vėl kt.: Lebiejus, kuris vadinamas Tadu

kelionmaišio, nei dviejų apatinių, nei kurpių, nei lazdos, nes darbininkas vertas savo išlaikymo. ¹¹ Į kokią tik miestą ar kaimą įeisisite, ištirkite, kas jame vertas^p, ir ten pasilikite, kol išvyksite. ¹² Įeidami į namus, pasveikinkite^q juos. ¹³ Ir jeigu namai bus verti, tegul jiems ateina jūsų ramybė; bet jeigu nebus verti, tegul jūsų ramybė jums sugrižta. ¹⁴ Jei kas jūsų nepriims ir nesiklausys jūsų žodžių, tai, išeidami iš tų namų ar iš to miesto, nusikratykite dulkes nuo kojų. ¹⁵ Iš tiesų jums sakau: Sodomos ir Gomoros šaliai bus lengviau pakęsti teismo dieną negu tam miestui.

Būsimų persekiojimų paskelbimas

(Mk 18, 9–13: Lk 21, 12–17)

¹⁶ Štai aš išsiunčiu jus kaip avis tarp vilkų. Tad būkite gudrūs kaip gyvatės ir be klastos kaip karveliai. ¹⁷ Bet sergėkitės žmonių, nes jie perduos jus teismams ir jus plaks savo sinagogose. ¹⁸ Dėl manęs jūs būsite vedami pas valdytojus ir karalius jiems ir pagonims paliudyti. ¹⁹ O kai jie perduos jus, nesirūpinkite, kaip ar ką kalbėsite, nes tą valandą bus jums duota, ką jūs turite kalbėti. ²⁰ Nes ne jūs esate tie, kurie kalbės, bet jūsų Tėvo Dvasia yra ta, kuri kalbės per jus. ²¹ Brolis brolį išduos mirčiai ir tėvas – vaiką; vaikai sukils prieš tėvus ir juos nužudys. ²² Jūs būsite visų nekenčiami dėl mano vardo, bet kas ištvers iki galo, tas bus išgelbėtas. ²³ O kai jie persekios jus viename mieste, bėkite į kitą. Iš tiesų jums sakau: jūs nebūsite baigę [pereiti] Izraelio miestų, iki ateis Žmogaus Sūnus. ²⁴ Mokinyš nėra aukštesnis už savo mokytoją nė vergas

^p**10,11** T.y. noringas priimti jus ar jūsų skelbimą

^q**10,12** Būtent įprastiniu sveikinimu: „Ramybė jums!“

už savo valdovą. ²⁵ Pakanka, jei mokinyš prilygsta savo mokytojui, o vergas savo valdovui. Jei jie šeimininką vadino Beelzebulu, kaip juo labiau jo namiškius!

Ko reikia bijoti

(Lk 12, 2–7)

²⁶ Tad nebijokite jų! Nes nieko nėra uždengta, kas nebus atidengta, ir nieko paslėpta, kas nepasidarys žinoma.

²⁷ Ką jums sakau tamsoje, kalbėkite šviesoje, ir ką šnibždamą^r girdite, skelbkite ant stogų. ²⁸ Ir nebijokite tų, kurie užmuša kūną, bet sielos negali užmušti. Verčiau bijokite to, kuris gali ir sielą, ir kūną pražudyti pragare^s.

²⁹ Ar ne du žvirblius parduoda už skatiką? Tačiau nė vienas iš jų nenukris žemėn be jūsų Tėvo. ³⁰ O jūsų net visi galvos plaukai suskaičiuoti. ³¹ Todėl nebijokite: jus vertesni už daugybę žvirblių. ³² Taigi kiekvieną, kuris mane išpažins žmonių akivaizdoje, ir aš išpažinsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje. ³³ Bet kas manęs užsigins žmonių akivaizdoje, to ir aš užsiginsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje.

Atėjau ne taikos, bet kalavijo atnešti

(Lk 12, 51–53: 14, 26–27)

³⁴ Nemanykite, kad aš atėjęs taikos atnešti žemėn. Atėjau ne taikos atnešti, bet kalavijo. ³⁵ Mat atėjau sukiršinti „žmogaus prieš jo tėvą, dukters prieš jos motiną ir marčios prieš jos anytą, ³⁶ ir žmogaus priešai bus jo namiškiei“. ³⁷ Kas tėvą ar motiną myli labiau už mane

^r10,27 Lit. į ausį

^s10,28 Lit. gehenoje

– nevertas manęs, ir kas sūnų ar dukterį myli labiau už mane – nevertas manęs. ³⁸ Kas neima savo kryžiaus ir neseka paskui mane – nevertas manęs. ³⁹ Kas laimi savo gyvybę, praranda ją, ⁰ kas praranda savo gyvybę dėl manęs, ras ją.

Atlyginimai

(Mk 9, 41)

⁴⁰ Kas jus priima, mane priima, ir kas mane priima, priima tą, kuris mane siuntė, ⁴¹ Kas priima pranašą dėl to, kad jis pranašas, gaus pranašo atlyginimą, ir kas priima teisųjį dėl to, kad jis teisingas, gaus teisingo atlyginimą. ⁴² Ir jei kas paduos vienam iš šitų mažųjų vien taure šalto vandens atsigerti dėl to, kad jis mokinys, – iš tiesų jums sakau, – tas tikrai nepraras savo atlyginimo“.

Jėzaus atsakymas Jonui Krikštytojui

(Lk 7, 18–35)

11 ¹ Kai Jėzus pabaigė duoti nurodymus savo dvylikai mokinių, jis ėjo iš ten toliau mokyti ir skelbti jų miestuose. ² Jonas, išgirdęs kalėjime apie Kristaus darbus, pasiuntęs [žodį] per savo mokinius, ³ ^tliepė jo paklausti: „Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar mes kito turime laukti?“ ⁴ Jėzus jiems atsakė: „Eikite ir praneškite Jonui, ką girdite ir matote: ⁵ aklieji praregi^u ir raišieji vaikščioja, raupsuotieji apvalomi ir kurtieji girdi, mirusieji prikeliامي ir beturčiams skelbiama evangelija. ⁶ Ir palaimintas, kas neatsimeta dėl manęs“.

^t11,3 Lit. jam tarė

^u11,5 Arba: vėl regi

Jėzus giria Joną Krikštytoją

⁷ Jiems nueinant, Jėzus ėmė kalbėti minioms apie Joną: „Ko išėjote į tyrus pasižiūrėti? Ar vėjo linguojamos nendrės? ⁸ Jei ne, tai ko išėjote pamatyti? Ar švelniais drabužiais apsivilkusio žmogaus? Štai tie, kurie vilki švelniais drabužiais, yra karalių rūmuose. ⁹ Bet ko išėjote pamatyti? Ar pranašo? Taip, sakau jums, kur kas daugiau nei pranašo! ¹⁰ Šitas yra tas, apie kurį parašyta: „Štai aš siunčiu pirm tavęs savo pasiuntinį, kuris paruoš tau kelią prieš tave“. ¹¹ Iš tiesų jums sakau: tarp gimusių iš moterų neprikelta didesnio už Joną Krikštytoją, tačiau mažiausiasis dangaus karalystėje yra didesnis už jį. ¹² Nuo Jono Krikštytojo dienų iki dabar dangaus karalystė kenčia smurtą, ir smurtininkai ją sau grobia prievarta. ¹³ Nes visi pranašai ir įstatymas pranašavo iki Jono, ¹⁴ ir, jei norite priimti, jis yra Elisas, kuris turi ateiti. ¹⁵ Kas turi ausis^v, teklausio! ¹⁶ O su kuo aš palyginsiu šitą kartą? Ji panaši į turgavietę sėdinčius vaikus, kurie, šaukdami kitiems [vaikams], ¹⁷ sako: „Mes grojome jums lamzdeliais, bet jūs nešokote; mes giedojome raudas, bet jūs nesimušėte į krūtinę^w“. ¹⁸ Mat atėjo Jonas, nei valgantis, nei geriantis, o jie sako: „Jis velnio apsėstas“. ¹⁹ Atėjo Žmogaus Sūnus, valgantis ir geriantis, o jie sako: „Štai žmogus rijūnas ir vyno gėrėjas, muitininkų ir nusidėjėlių draugas!“ O vis dėlto išmintį pateisina jos darbai^{x““y}.

^v**11,15** Kt. Mss + klausytis

^w**11,17** Mušimasis į krūtinę – veiksmas, ženklinas gedėjimą.

^x**11,19** Kt. Mss: vaikai

^y**11,19** T.y. Jėzaus išmintingą mokslą įrodo esant teisingą darbai tų, kurie jį priima ir vykdo.

Vargas neatgailaujantiems miestams

(Lk 10, 13–15)

²⁰ Tada jis ėmė barti miestus, kuriuose buvo padaryta daugumas jo galingų darbų, kad jie neatgailavo:

²¹ „Vargas tau, Chorazine! Vargas tau, Betsaida! Nes jei Tyre ir Sidone būtų buvę padaryti tie galingi darbai, kurie buvo padaryti jummyse, jie seniai būtų atgailavę ašutinėje ir pelenuose. ²² Vis dėlto jums sakau: Tyru ir Sidonui teismo dieną bus lengviau pakęsti negu jums! ²³ Ir tu, Kafarnaume, nejaugi būsi ligi dangaus išaukštintas? Tu nugrimsi^z ligi hado^a! Nes jei Sodomoje būtų buvę padaryti tie galingi darbai, kurie buvo padaryti tavyje, ji būtų išlikusi iki šios dienos. ²⁴ Vis dėlto jums sakau: Sodomos šaliai teismo dieną bus lengviau pakęsti negu tau“.

Vargstančiųjų atgaiva

(Lk 10, 21 – 22)

²⁵ Anuomet Jėzus atsiliepdamas tarė: „Aš garbinu tave, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad tu paslėpei tuos dalykus nuo išmintingųjų bei gudriųjų ir juos apreiškei kūdikiams. ²⁶ Taip, Tėve, nes tokia buvo tavo maloni valia“. ²⁷ „Viskas man mano Tėvo perleista. Niekas nepažįsta Sūnaus, tik Tėvas, ir niekas nepažįsta Tėvo, tik Sūnus ir tas, kuriam Sūnus nori jį apreikšti. ²⁸ Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir nešate sunkias naštas, ir aš jus atgaivinsiu. ²⁹ Imkite ant savęs mano jungą ir

^z11,23 Kt. Mss: būsi nugramzdintas

^a11,23 T.y. požeminio pasaulio

mokykitės iš manęs, nes aš romus ir nuolankios širdies, ir jūs rasite savo sieloms atgaivą, – ³⁰ nes mano jungas švelnus ir mano našta lengva“.

Mokiniai skina varpas šabatos dieną

(Mk 2, 23–28; Lk 6, 1–5)

12 ¹ Anuomet Jėzus ėjo per javų laukus šabatos dieną. Jo mokiniai buvo alkani ir ėmė skinti varpas bei valgyti. ² Bet fariziejai, tai pamatę, jam tarė: „Žiūrėk, tavo mokiniai daro, ko per šabatą nevalia daryti“. ³ Bet jis jiems sakė: „Ar neskaitėte, kaip pasielgė Dovydas, kai jis ir jo palydovai buvo išalkę? ⁴ Kaip jis įėjo į Dievo namus ir jie valgė ^apadėtinės duonos^b – ko nevalia jam buvo valgyti nė jo palydovams, o vien tik kunigams? ⁵ Arba ar neskaitėte įstatyme, kad per šabatą kunigai šventykloje padaro šabatą nebešventą^c, tačiau lieka nekalti? ⁶ Bet jums sakau: čia kas daugiau nei šventykla! ⁷ Bet jei būtumėte supratę, ką reiškia: „Noriu gailestingumo, o ne aukos, tai nebūtumėte pasmerkę nekaltųjų, ⁸ nes Žmogaus Sūnus yra šabatos viešpats“.

Žmogus nudžiūvusia ranka

(Mk 3, 1–6; Lk 6, 6–11)

⁹ Jis ėjo iš ten toliau ir atėjo į jų sinagogą. ¹⁰ Ir štai ten buvo žmogus nudžiūvusia ranka. Ir jie paklausė jį: „Ar valia gydyti šabatos dieną?“ – kad galėtų jį apkaltinti. ¹¹ Bet jis jiems tarė: „Kas iš jūsų bus toks žmogus, kuris,

^b12,4 Lit. Akivaizdos duonas (t.y. Dievo akivaizdoje išdėtus ir jam pašvąstus duonos kepalus)

^c12,5 T.y. ją profanuoja, dirbdami aukojimo tarnystės darbus

turėdamas vieną avį, jei ta šabatos dieną įkris į duobę, jos nenuvertės ir neiškeis? ¹² Tai kaip daug vertingesnis žmogus už avį! Taigi leistina šabatos dieną daryti gera“. ¹³ Tada jis tarė žmogui: „Ištiesk savo ranką!“ Jis ištiesė, ir ji vėl pasidarė tokia sveika, kaip kita. ¹⁴ Bet fariziejai išėję susimokė^d, kaip jį pražudyti.

Dievo išrinktasis tarnas

¹⁵ Tai sužinojęs, Jėzus pasitraukė iš ten. Daugybė sekė paskui jį, ir jis pagydė juos visus. ¹⁶ Ir jis griežtai jiems įsakė nekelti jo į viešumą, – ¹⁷ kad įvyktų, kas pasakyta per pranašą Jezają: ¹⁸ „Štai mano tarnas, kurį išrinkau, mano Mylimasis, kurį pamėgo mano siela. Aš dėsiu ant jo savo Dvasią, ir jis paskelbs tautoms teisingumą. ¹⁹ Jis nesivaidys ir nešauks: niekas gatvėse negirdės jo balso. ²⁰ Palūžusios nendrės jis nenulauš ir gruzdančio dagčio neužgesins, kol nenuves teisingumo į pergalę. ²¹ Ir į jo vardą tautos sudės savo viltis“.

Jėzus ir Beelzebulas

(Mk 3, 20–30; Lk 11, 14–23; 12, 10)

²² Tada atvedė pas jį vieną velnio apsėstą, kuris buvo aklas ir nebylys. Jis taip pagydė jį, jog nebylys galėjo kalbėti ir matyti. ²³ minios nesitvėrė iš nustebimo ir sakė: „Bene šitas yra Dovydo Sūnus?“ ²⁴ O tai išgirdę, fariziejai tarė: „Šitas išvaro velnius tik Beelzebulu, velnių valdovu“. ²⁵ Bet jis, žinodamas jų mintis, jiems

^d12,14 Lit. susimokė prieš jį

tarė: „Kiekviena nevieninga^e karalystė nusiaubiamą, ir joks nevieningas miestas ar [jokie nevieningi] namai neišsilaikys. ²⁶ Ir jei šėtonas išvaro šėtoną, tai jis nesutinka su savim. Tai kaip išsilaikys jo karalystė? ²⁷ Ir jei aš Beelzebulu išvarau velnius, tai kuo jūsų sūnūs juos išvaro? Todėl jie bus jūsų teisėjai. ²⁸ Bet jei aš Dievo Dvasia išvarau velnius, tai Dievo karalystė jau yra atėjusi į pas jus^f. ²⁹ Arba kaip kas gali įsibrauti į stipruolio namus ir pasigrobtį jo daiktus, jei jis pirma nebus surišęs stipruolio? Tik tada jis gali apiplėšti jo namus. ³⁰ Kas ne su manim, tas prieš mane, ir kas nesurenka su manim – išvaiko^g. ³¹ Todėl jums sakau: kiekvienas nusidėjimas ir kiekvienas piktžodžiavimas bus žmonėms atleistas, bet piktžodžiavimas Dvasiai nebus atleistas. ³² Ir jei kas ištars žodį prieš Žmogaus Sūnų, tam bus atleista; o kas kalbės prieš Šventąją Dvasią tam nebus atleista nei šitame amžiuje^h, nei būsimajame!

Medis ir jo vaisiai

(Lk 6, 48–45)

³³ Arba tarkiteⁱ medį esant gerą – tai ir jo vaisius bus geras; arba tarkite medį esant blogą – tai ir jo vaisius bus blogas, nes medis pažįstamas iš vaisiaus. ³⁴ Angių išperos, kaip jūs, būdami pikti, galite kalbėti gera? Juk burna kalba iš to, ko pertekus širdis. ³⁵ Geras žmogus iš

^e**12,25** Lit. padalyta prieš save (t.y, nesutarianti, gyvenanti nesantaikoje)

^f**12,28** Lit. ant jūsų

^g**12,30** Vaizdas, matyt, paimtas iš avių ganymo.

^h**12,32** T.y. visame žmonijos gyvenimo laikotarpyje

ⁱ**12,33** Lit. darykite (būtent prielaidą)

gero lobyno iškelia gera, o piktas žmogus iš pikto lobyno iškelia pikta. ³⁶ O jums sakau: už kiekvieną neapgalvotąjį žodį, kurį žmonės kalba, jie turės atsiskaityti teismo dieną, ³⁷ nes, pagal savo žodžius būsi išteisintas ir pagal savo žodžius būsi pasmerktas”“,

Jonos ženklas

(Mk 8,11–12; Lk 11,29–32)

³⁸ Tuomet kai kurie Rašto žinovai ir fariziejai jam atsiliepė: „Mokytojai, norime, kad parodytum^k ženklą“. ³⁹ Bet jis jiems atsakė: „Pikta ir svetimoteriaujanti karta reikalauja ženklo, bet nebus jai duota kito ženklo, kaip tik pranašo Jonos ženklas. ⁴⁰ Mat kaip Jona išbuvo tris dienas ir tris naktis marių pabaisos pilve, taip ir Žmogaus Sūnus išbus tris dienas ir tris naktis žemės širdyje. ⁴¹ Nineviečiai teismo dieną kelsis su šita karta ir ją pasmerks, nes jie atsakė atgaila į Jonos skelbimą, o štai čia kas nors daugiau negu Jona! ⁴² Pietų karalienė teismo dieną kelsis su šita karta ir ją pasmerks, nes ji atėjo nuo žemės pakraščių pasiklausti Saliamono išminties, o štai čia kas nors daugiau negu Saliamonas!“

Netyros dvasios sugrįžimas

(Lk 11, 24–26)

⁴³ „Kai netyroji dvasia išeina iš žmogaus, ji perkeliauja bevandenės vietas, ieškodama atilsio, bet jo neranda. ⁴⁴ Tada ji sako: „Grįšiu į savo namus, iš kur išėjau“. Parėjusi ji randa juos tuščius, iššluotus ir išpuoštus.

^j12,36 Arba: nenaudingą

^k12,38 Lit. pamatyti iš tavęs

⁴⁵ Tada ji eina, paima su savim septynias kitas dvasias, piktesnes už save, ir įėjusios jos ten apsigyvena. Ir to žmogaus paskutinioji būklė pasidaro blogesnė už pirmutiniją. Taip bus ir šitai piktai kartai“.

Jėzaus motina ir broliai

(Mk 3, 31–35; Lk 8, 19 – 21)

⁴⁶ Jam tebekalbant minioms, štai jo motina ir broliai stovėjo lauke ir norėjo pasikalbėti su juo. [⁴⁷ Kažkas jam tarė: „Štai tavo motina ir tavo broliai stovi lauke ir nori pasikalbėti su tavim“.]¹ ⁴⁸ Bet atsakydamas tam, kuris jam tai pasakė, jis tarė: „Kas yra mano motina ir kas mano broliai?“ ⁴⁹ Ir, ištiesęs ranką į savo mokinius, jis tarė: „Štai mano motina ir mano broliai! ⁵⁰ Nes kas vykdo mano danguje esančio Tėvo valią, tas yra mano brolis, ir sesuo, ir motina“.

Palyginimas apie sėjėją

(Mk 4, 1–9; Lk 8, 4–8)

13 ¹ Tą pačią dieną Jėzus, išėjęs iš namų, atsisėdo pajūryje. ² Prie jo susirinko tokios didelės minios, jog, įlipęs į valtį, jis atsisėdo, o visi žmonės stovėjo ant kranto. ³ Ir jis daug jiems kalbėjo palyginimais, sakydamas: „Štai sėjėjas išėjo sėti. ⁴ Jam besėjant, vieni grūdai nukrito palei kelią ir atskridę paukščiai juos sulesė. ⁵ O kiti nukrito į uolynę, kur neturėjo daug žemės, ir jie tuojuo išdygo, nes neturėjo gilesnio žemės sluoksnio. ⁶ Bet saulei patekėjus, jie išdegė ir, kadangi neturėjo šaknies, sudžiūvo. ⁷ Kiti nukrito į erškėčius. Erškėčiai

užaugo ir juos nustelbė. ⁸ Dar kiti nukrito į gerą žemę ir davė derlių: vieni šimteriopą, kiti šešiasdešimteriopą, dar kiti trisdešimteriopą. ⁹ Kas turi ausis, teklausो!“

Palyginimų tikslas

(Mk 4, 10 – 12; Lk 8, 9 – 10)

¹⁰ Priėję mokiniai jį paklausė: „Kodėl palyginimais jiems kalbi?“ ¹¹ Bet jis jiems atsakė: „Dėl to, kad jums duota pažinti dangaus karalystės paslaptis, bet jiems neduota. ¹² Mat kas turi, tam bus duota, ir jis turės perteklių, bet kas neturi, iš to bus atimta ir tai, ką jis turi. ¹³ Dėl to aš palyginimais jiems kalbu, kad jie žiūrėdami nemato ir klausydami negirdi ir nesupranta. ¹⁴ Taip jiems įvyksta Jezajo pranašystė, kuri sako: „Jūs girdėte girdėsite, tačiau nesuprasite, ir žiūrėte žiūrėsite, tačiau nematysite. ¹⁵ Nes šitos tautos širdis pasidarė bejausmė^m; jie vos beprigirdi ausimis ir užmerkė akis, kad kartais nepamatytų akimis, neišgirstų ausimis, nesuprastų širdimi ir neatsiverstų, ir aš jų nepagydyčiau“. ¹⁶ Bet jūsų akys palaimintos, nes jos mato, ir jūsų ausys, nes girdi. ¹⁷ Mat iš tiesų jums sakau, daug pranašų ir teisiųjų geidė išvysti, ką jūs matote, bet neišvydo, ir išgirsti, ką jūs girdite, bet neišgirdo“.

Jėzus aiškina palyginimą apie sėją

(Mk 4, 13–20; Lk 8, 11–15)

¹⁸ Taigi pasiklausykite palyginimo apie sėją! ¹⁹ Kai kas nors girdi žodį apie karalystę ir jo nesupranta, ateina piktasis ir išplėšia, kas pasėta jo širdyje. Šitas yra

^m13,15 Lit. nutuko

pasėtasis palei kelią. ²⁰ O pasėtasis į uolynę yra tas, kuris girdi žodį ir tuoju su džiaugsmu jį priima. ²¹ Tačiau jis neturi šaknies ir tėra laikinas. Kilus priespaudai ar persekiojimui dėl žodžio, jis tuoju atsimeta. ²² Pasėtasis į erškėčius yra tas, kuris girdi žodį, bet pasaulio rūpestis ir turtų apgaulė nustelbia žodį, ir tas lieka be vaisiaus. ²³ O pasėtasis į gerą žemę yra tas, kuris girdi ir supranta žodį. Jis tikrai neša vaisių: vienas duoda šimteriopą, kitas – šešiasdešimteriopą, dar kitas – trisdešimteriopą“.

Palyginimas apie rauges kviečiuose

²⁴ Jis pateikė jiems dar kitą palyginimą, sakydamas: „Dangaus karalystę galima palyginti su žmogum, pasėjusiu gerą sėklą savo dirvoje. ²⁵ Bet, žmonėms bemiegant, atėjo jo priešas, pasėjo kviečiuose raugių ir nuėjo. ²⁶ O kai bambliai išplaukėjo ir pagamino grūdų, tada pasirodė ir raugės. ²⁷ Priėję šeimininko vergai jį klausė: Viešpatie, ar ne gerą sėklą pasėjai savo dirvoje? Tai iš kur ji turi raugių?’ ²⁸ Jis jiems tarė: „Priešas tai padarė’. Vergai jam sakė: „Ar tad nori, kad nuėję jas surinktume?’ ²⁹ Bet jis atsakė: „Ne, kad kartais, berinkdami rauges, neišrautumėte kartu su jomis ir kviečių. ³⁰ Leiskite abejiems kartu augti iki pjūties. O pjūties metu pasakysiu pjovėjams: „Pirma surinkite rauges ir jas suriškite į pėdelius sudeginti, o kviečius sugabenkite į mano kluoną““““.

Palyginimai apie garstyčių grūdą ir raugą

(Mk 4, 30–32; Lk 13, 18–21)

³¹ Jis pateikė jiems dar kitą palyginimą, sakydamas: „Dangaus karalystė panaši į garstyčių grūdą, kurį paėmęs

žmogus pasėjo savo dirvoje. ³² Jis, tiesa, yra mažiausias iš visų sėklų, bet užaugęs yra didesnis už daržoves ir tampa medžiu, kad net dangaus paukščiai atskrenda ir susisuka lizdus jo šakose“. ³³ Jis pasakė jiems dar kitą palyginimą: „Dangaus karalystė panaši į raugą, kuri paėmusi moteris įmaišė į tris saikelius miltų, kol viskas įrūgo“. ³⁴ Visa tai Jėzus kalbėjo minioms palyginimais ir be palyginimo joms nieko nekalbėjo, ³⁵ kad įvyktų, kas pasakyta per pranašą: „Aš atversiu savo burną [kalbėti] palyginimais, išpasakosiu dalykus, paslėptus nuo pasaulio sukūrimo“.

Jėzus aiškina palyginimą apie rauges

³⁶ Tuomet, paleidęs minias, jis parėjo į namus. Prie jo priėjo jo mokiniai ir tarė: „Išaiškink mums palyginimą apie dirvos rauges!“ ³⁷ Jis atsakė: „Gerą sėklą sėjantysis yra Žmogaus Sūnus. ³⁸ Dirva yra pasaulis, gera sėkla – tai karalystės vaikai. Raugės yra piktojo vaikai, ³⁹ o jas pasėjęs priešas – velnias. Pjūtis yra amžiausⁿ pabaiga, o pjovėjai – angelai. ⁴⁰ Taigi, kaip surenka rauges ir jas sudegina, taip bus amžiaus pabaigoje: ⁴¹ Žmogaus Sūnus pasiųs savo angelus, ir jie surinks iš jo karalystės visa, kas veda į nuodėmę, ir tuos, kurie neklauso įstatymo, ⁴² ir juos įmes į ugnies krosnį. Ten bus verksmas ir dantų griežimas. ⁴³ Tada teisieji žibės kaip saulė savo Tėvo karalystėje. Kas turi ausis, teklausio!

Palyginimai apie paslėptą lobį ir brangų perlą

⁴⁴ Dangaus karalystė panaši į dirvoje paslėptą lobį, kurį radęs žmogus paslėpė. Iš džiaugsmo jis eina, parduoda

visa, ką turi, ir nuperka tą dirvą. ⁴⁵ Vėl dangaus karalystė panaši į pirklių, ieškančių gražių perlų. ⁴⁶ Radęs vieną brangų perlą, jis nuėjo, pardavė visa, ką turėjo, ir jį nupirko.

Palyginimas apie tinklą

⁴⁷ Vėl dangaus karalystė panaši į tinklą, išmestą į jūrą ir sugaunantį visokias žuvis. ⁴⁸ Kai jis buvo pilnas, jie išvilko jį į krantą ir atsisėdę surinko gerąsias į indus, o blogąsias numetė šalin. ⁴⁹ Taip bus amžiaus pabaigoje: išeis angelai, išskirs nelabuosius iš teisiųjų ⁵⁰ ir juos įmes į ugnies krosnį. Ten bus verksmas ir dantų griežimas.

Seni ir nauji lobiai

⁵¹ Ar jūs visa tai supratote?“ Jie jam atsakė^o: „Taip“. ⁵² Jis jiems tarė: „Todėl kiekvienas Rašto žinovas, tapęs dangaus karalystės mokiniu, panašus į šeimininką, kuris iškelia iš savo lobyno nauja ir sena“.

Nazaretas atmeta Jėzų

(Mk 6, 1–6; Lk 4, 16–30)

⁵³ Kai Jėzus pabaigė šituos palyginimus, jis išvyko iš ten. ⁵⁴ Atėjęs į savo tėviškę, jis pradėjo juos mokyti jų sinagogoje taip, kad jie stebėjosi ir sakė: „Iš kur šitam tokia išmintis ir stebuklingos galios? ⁵⁵ Ar šitas ne dailidės sūnus? Ar jo motina nesivadina Marija? Ir ar ne jo broliai Jokūbas, Juozapas, Simonas ir Judas? ⁵⁶ Ir jo seserys – ar jos ne visos pas mus? Tai iš kur šitam visa tai?“ ⁵⁷ Ir jie piktinosi juo. Bet Jėzus jiems tarė:

„Pranašas niekur kitur negerbiamas, tik savo tėviškėje ir savo namuose“. ⁵⁸ Ir jis ten nepadarė daug galingų darbų dėl jų netikėjimo.

Jono Krikštytojo mirtis

(Mk 6, 14–29; Lk 9, 7–9)

14 ¹ Anuomet tetrarchas^p Herodas išgirdo žinią apie Jėzų, ² ir jis tarė savo tarnams: „Tai Jonas Krikštytojas! Jis prikeltas iš numirusių, ir todėl jame veikia stebuklingos galios“. ³ Mat Herodas buvo Joną suėmęs, surišęs ir pasodinęs į kalėjimą dėl Herodiados, jo brolio Pilypo žmonos, ⁴ nes Jonas jam buvo sakęs: „Tau nevalia jos turėti“. ⁵ Nors Herodas^q norėjo jį nužudyti, tačiau bijojo žmonių, nes jie laikė jį pranašu. ⁶ Bet Herodo gimtadienį Herodiados duktė šoko [svečių ratelio] viduryje, ir ji patiko Herodui. ⁷ Todėl jis su priesaika pažadėjo jai duoti, ko tik ji prašysianti. ⁸ Savo motinos primokyta, ji tarė: „Duok man čia dubenyje Jono Krikštytojo galvą!“ ⁹ Karalius nuliūdo, tačiau dėl priesaikų ir drauge pokyliaujančių svečių įsakė ją duoti. ¹⁰ Jis pasiuntė ir nukirsdino Jonui galvą kalėjime. ¹¹ Jo galva buvo atnešta dubenyje ir paduota mergaitei, o toji ją nunešė savo motinai. ¹² Priėję jo mokiniai paėmė kūną ir jį palaidojo, ir nuėję pranešė Jėzui.

^p14,1 T.y. ketvirtos krašto dalies valdytojas

^q14,5 Gr. jis

Jėzus pavalgydina penkis tūkstančius

(Mk 6, 30–44; Lk 9, 10–17; Jn 6, 1 – 14)

¹³ Tai išgirdęs, Jėzus pasitraukė iš ten valtimi atskirai į tuščią vietą, Tai išgirdusios minios nusekė jį pėsčios iš miestų. ¹⁴ Išlipęs jis išvydo didžiulę minią. Jis gailėjosi jų ir gydė jų ligonius. ¹⁵ Vakarui atėjus, priėjo prie jo mokiniai ir tarė: „Vietovė tuščia, ir valanda^r jau praėjusi. Paleisk minias, kad nuėjusios į kaimus nusipirktų maisto“. ¹⁶ Bet Jėzus jiems tarė: „Joms nereikia nueiti – jūs duokite joms valgyti“. ¹⁷ O jie jam sakė: „Mes čia turime tik penkis duonos kepalus ir dvi žuvis“. ¹⁸ Bet jis tarė: „Atneškite man juos čia!“ ¹⁹ Įsakęs minioms susėsti^s ant žolės, jis paėmė tuos penkis duonos kepalus ir tas dvi žuvis, pažvelgė į dangų ir padėkojo. Sulaužęs jis davė kepalus mokiniams, o mokiniai –minioms. ²⁰ Visi valgė ir pasisotino. Ir surinko, kas buvo likę trupinių, dvylika pilnų pintinių. ²¹ O valgiusiųjų buvo kokie penki tūkstančiai vyrų, be moterų ir vaikų.

Jėzus eina vandens paviršiumi

(Mk 6, 45–52; Jn 6, 15–21)

²² Jis tuojuo privertė mokinius sulipti į valtį ir pirma jo plaukti į kitą krantą, kol jis atleisias minias. ²³ Ir, atleidęs minias, jis užlipo į kalną sau vienas melstis. Vakarui atėjus, jis ten buvo vienas. ²⁴ O valtis jau buvo

^r**14,15** T.y. metas vakarieniauti

^s**14,19** Lit. atsisėsti atsilošus, pusiau gulom

^tper daug stadijų^t atstu nuo kranto^u, mėtoma bangų, nes pūtė priešinis vėjas. ²⁵ Ketvirtą nakties sargybą jis atėjo pas juos, eidamas jūros paviršiumi. ²⁶ O mokiniai, pamatę jį einant jūros paviršiumi, persigando ir sakė: „Tai šmėkla!“ ir iš baimės ėmė šaukti. ²⁷ Bet Jėzus tuojau prakalbo į juos, sakydamas: „Būkite drąsūs, tai aš; nebijokite!“ ²⁸ Petras jam atsakė: „Viešpatie, jei tai tu, paliepk man ateiti pas tavo vandenų paviršiumi“. ²⁹ Jis tarė: „Ateik“. Išlipęs iš valties, Petras ėjo vandenų paviršiumi ir atėjo pas Jėzų. ³⁰ Bet, matydamas vėją^v, jis nusigando ir, pradėjęs skęsti, sušuko: „Viešpatie, gelbėk mane!“ ³¹ Tuojau ištiesęs ranką, Jėzus nutvėrė jį ir jam tarė: „Mažatiki, ko suabejojai?“ ³² Ir, jiems įlipus į valtį, vėjas nurimo. ³³ O esantieji laive jį pagarbino, tardami: „Tikrai tu esi Dievo Sūnus!“ ³⁴ Perplaukę jie išlipo į krantą Genezarete. ³⁵ Jį atpažinę, tos vietos žmonės pasiuntė [žinią] į visą tą apylinkę. Jie atgabeno pas jį visus ligonius³⁶ ir maldavo jį, kad tie gautų tik paliesti jo apsiausto kutą^w. Ir kurie tik palietė – pasveiko.

Vyresniųjų tradicija

(Mk 7, 1–23)

15 ¹ Tuomet atėjo pas Jėzų iš Jeruzalės fariziejai bei Rašto žinovai ir klausė: ² „Kodėl tavo mokiniai laužo vyresniųjų tradiciją, nes jie nenusiplauna rankų, kai valgo duoną?“. ³ Bet jis jiems atsakė: „Kodėl ir jūs

^t14,24 1 stadija apie 185 m

^u14,24 Kt. Mss: jūros viduryje

^v14,30 Kt. Mss: smarkų vėją,

^w14,36 Arba: apsiuvą

laužote Dievo įsakymą dėl savo tradicijos? ⁴ Dievas, pavyzdžiui, yra pasakęs: „Gerbk tėvą ir motiną“; ir: „Kas keikia tėvą ar motiną, turi būti nubaustas mirtim“. ⁵ Bet jūs sakote: „Kas tik sakys tėvui ar motinai: „Tai, ką šalpos būtum gavęs iš manęs, yra [Dievui skirta] dovana“, ⁶ tam nebereikia gerbti savo tėvo“. Taip jūs padarėte negaliojantį Dievo žodį dėl savo tradicijos. ⁷ Veidmainiai, gerai apie jus pranašavo Jezajas, sakydamas: ⁸ „Šitie žmonės gerbia mane lūpomis, bet jų širdis toli nuo manęs. ⁹ Veltui jie mane garbina, mokydami žmonių priesakus kaip doktrinas“. ¹⁰ Pasišaukęs žmones, jis jiems tarė: „Klausykitės ir supraskite! ¹¹ Ne kas įeina į burną, suteršia žmogų, bet kas išeina iš burnos, tai suteršia žmogų“. ¹² Tada priėję jo mokiniai jam sakė: „Ar žinai, kad fariziejai, išgirdę tą žodį, pasipiktino?“ ¹³ Bet jis atsakė: „Kiekvienas augalas, kurio nepasodino mano danguje esantis Tėvas, bus išrautas. ¹⁴ Palikite juos! Jie akli aklujų^x vadovai. O jei aklas ves aklą, abu įkris į duobę“. ¹⁵ Bet atsiliepdamas Petras jam tarė: „Išaiškink mums tą palyginimą“. ¹⁶ Jis atsakė: „Ar ir jūs dar tokie nesupratingi? ¹⁷ Ar nepastebite, kad visa, kas įeina į burną, nueina į pilvą ir išvietėn išmetama? ¹⁸ O kas išeina iš burnos, išeina iš širdies, ir tai suteršia žmogų. ¹⁹ Nes iš širdies išeina piktos mintys, žmogžudystės, svetimoteriavimai, paleistuvystės, vagystės, melagingi liudijimai, piktžodžiavimai. ²⁰ Šitie yra dalykai, kurie suteršia žmogų; bet valgymas neplautomis rankomis nesuteršia žmogaus“.

Kanaanietės tikėjimas

(Mk 7, 24–30)

²¹ Iš ten išėjęs, Jėzus pasitraukė į Tyro ir Sidono apylinkes. ²² Ir štai kanaanietė moteris iš tos srities išėjusi šaukė: „Pasigailėk manęs, Viešpatie, Dovydo Sūnau! Mano duktė baisiai velnio varginama“ ²³ Bet jis jai neatsakė nė žodžio. Ir priėję jo mokiniai prašė jį, sakydami: „Paleisk ją, nes ji šaukia mums iš paskos“. ²⁴ Bet jis atsakė: „Aš buvau siųstas tik pas Izraelio namų prapuolusias avis“. ²⁵ O ji atėjusi parpuolė prieš jį, sakydama: „Viešpatie, padėk man!“ ²⁶ Bet jis atsakė: „Netinka imti vaikų duoną ir ją mesti šunychiams“. ²⁷ O ji tarė: „Taip, Viešpatie! Tačiau ir šunychiai ėda trupinius, kurie nukrinta nuo jų valdovų stalo“. ²⁸ Tada Jėzus jai atsakė: „O moterie, didis tavo tikėjimas! Teįvyksta tau, kaip tu nori“. Ir nuo tos valandos jos duktė pasveiko.

Jėzus išgydo daug žmonių

²⁹ Iš ten išėjęs, Jėzus [†]atėjo prie Galilėjos jūros^y ir, įlipęs į kalną, ten atsisėdo. ³⁰ Pas jį atėjo didžiulės minios, turinčios su savim raišų, aklų, luošų, nebylių ir daug kitokių, ir juos padėjo prie Jėzaus kojų, o jis pagydė juos. ³¹ Tad minios stebėjosi, matydamos nebylius kalbančius, luošus išgydytus, raišus vaikščiojančius ir aklus reginčius, ir garbino Izraelio Dievą.

Jėzus pamaitina keturis tūkstančius

(Mk 8, 1–10)

³² Pasišaukęs savo mokinius, Jėzus tarė: „Man gaila tų žmonių, nes jau trys dienos, kaip jie pasilieka prie manęs ir neturi ko valgyti, Nenoriu jų alkanų paleisti, kad kartais nenualptų kelyje“. ³³ Mokiniai jam sakė: „Iš kur mes gausime tyruose tiek daug duonos kepalų, kad galėtume pasotinti tokią didelę minią?“ ³⁴ Jėzus jų paklausė: „Kiek turite kepalų?“ Jie atsakė: „Septynis ir keletą žuvelių“. ³⁵ Paliepęs miniai susėsti ant žemės, ³⁶ jis paėmė tuos septynis kepalus ir žuvis, padėkojęs sulaužė ir davė mokiniams, o mokiniai – minioms. ³⁷ Visi valgė ir pasisotino, ir jie pririnko likusių trupinių septynias pilnas pintines. ³⁸ O valgiusiųjų buvo keturi tūkstančiai vyrų, be moterų ir vaikų. ³⁹ Paleidęs minias, jis įlipo į valtį ir nuplaukė į Magadano sritį.

Reikalauja ženklų iš dangaus

(Mk 8, 11–13; Lk 12, 54–56)

16 ¹ Priėjo fariziejai bei sadukiejai ir mėgindami prašė jį parodyti jiems ženklą iš dangaus. ² Bet jis jiems atsakė: „Vakarui atėjus, jūs sakote: ‚Bus giedra, nes dangus raudonas‘, ³ ir rytmetį: ‚Šiandien bus audra, nes dangus raudonas ir niūkus‘. Dangaus reiškinių jūs, tiesa, mokate aiškinti, bet laikų ženklų negalite!“ ^z ⁴ Pikta ir svetimoteriaujanti karta geidžia ženklų, bet jai nebus duota jokio kito ženklų, kaip tik Jonos ženklas“. Ir, juos palikęs, jis nuėjo.

^z16,3 ~kt. Mss.

Fariziejų ir sadukiejų raugas

(Mk 8, 14–21)

⁵ Atsiyrę į kitą krantą, mokiniai buvo pamiršę pasiimti duonos. ⁶ Jėzus jiems tarė: „Būkite atsargūs ir saugokitės fariziejų bei sadukiejų raugo“. ⁷ Bet jie svarstė tarp savęs, sakydami: „Tai todėl, kad nepasiėmėme duonos“. ⁸ Bet Jėzus tai žinojo ir tarė: „Ko, mažatikiai, tariatės tarp savęs neturį duonos? ⁹ Ar dar nesuvokiate? Ar neatsimenate penkių kepalų penkiems tūkstančiams ir kiek pintinių pririnkote? ¹⁰ Ir septynių kepalų keturiems tūkstančiams ir kiek krepšių pririnkote? ¹¹ Kaip negalite suvokti, kad ne apie kepalus jums kalbėjau? Bet saugokitės fariziejų ir sadukiejų raugo!“ ¹² Tada jie suprato, kad jis buvo liepęs jiems saugotis ne kepalų raugo, bet fariziejų ir sadukiejų mokslo.

Petro išpažinimas

(Mk 8, 27–30; Lk 9, 18–21)

¹³ Atėjęs į Pilypo Cezarėjos apylinkes, Jėzus paklausė savo mokinius: „Ką žmonės sako Žmogaus Sūnų esant?“ ¹⁴ Jie atsakė: „Vieni – Joną Krikštytoją, kiti – Eliją, dar kiti – Jeremiją ar vieną iš pranašų“. ¹⁵ Jis paklausė jų: „O jūs ką sakote mane esant?“ ¹⁶ Simonas Petras atsakė: „Tu esi Mesijas^a, gyvojo Dievo Sūnus“. ¹⁷ Jėzus jam atsakė: „Palaimintas esi, Simonai, Jonos sūnau! Nes kūnas ir kraujas to neapreiškė tau, bet mano danguje esantis

^a16,16 Arba: Kristus

Tėvas. ¹⁸ Ir aš tau sakau: Tu esi Petras^b, ir ant tos uolos^c aš pastatysiu savo Bendruomenę, ir ¹⁹hado vartai^d jos nenugalės. ²⁰ Tau duosiu dangaus karalystės raktus; ką tik suriši žemėje, bus surišta danguje, ir ką tik atriši žemėje, bus atrišta danguje“. ^e ²⁰ Tada jis griežtai įsakė mokiniams niekam nesakyti, jog jis esąs Mesijas^f.

Jėzus pranašauja savo mirtį ir prisikėlimą

(Mk 8, 31–9, 1; Lk 9, 22–27)

²¹ Nuo tada Jėzus pradėjo aiškinti savo mokiniams, kad jis turįs nueiti į Jeruzalę, daug kentėti nuo vyresniųjų, vyriausiųjų kunigų ir Rašto žinovų, būti nužudytas ir trečiąją dieną prikeltas. ²² Pasiėmęs jį į šalį, Petras pradėjo jį barti, sakydamas: „Teapsaugo Dievas, Viešpatie! Tau jokių būdu neturi tai atsitikti!“ ²³ Bet jis atsigręžęs tarė Petru: „Atsitrauk, šėtone! Žabangai tu man esi, nes galvoji ne tai, kas dieviška, bet kas žmogiška“. ²⁴ Tada Jėzus tarė savo mokiniams: „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada savęs, teima ant savęs savo kryžių ir teseka paskui mane. ²⁵ Nes kas norės išgelbėti savo gyvybę, ją pražudys; o kas pražudys savo gyvybę dėl manęs, ją atras. ²⁶ Kokią gi naudą turės žmogus, jei jis laimėtų visą pasaulį, bet netektų savo gyvybės? Arba ką žmogus galėtų duoti mainais už savo gyvybę? ²⁷ Nes Žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo šlovėje su savo angelais, ir tada

^b**16,18** Gr. Petros, „akmuo“

^c**16,18** Gr. petra, „uola“

^d**16,18** T.y. mirties jėgos. Hadas – mirusiųjų pasaulis.

^e**16,19** T.y. autoritetingai pareikši ką esant uždrausta ar leista; arba: išskirsi ką iš tikinčiųjų bendruomenės ar priimsi į ją.

^f**16,20** Arba: Kristus

jis atlygins kiekvienam pagal jo elgesį. ²⁸ Iš tiesų jums sakau: kai kurie iš čia stovinčiųjų neragaus mirties, iki išvys Žmogaus Sūnų, ateinantį su savo karalyste“.

Jėzaus atsimainymas

(Mk 9, 2–13; Lk 9, 28–36)

17 ¹ Po šešių dienų Jėzus pasiėmė Petrą, Jokūbą bei jo brolių Joną ir juos vienus užvedė į aukštą kalną. ² Ir jis atsimainė jų akivaizdoje: jo veidas žibėjo kaip saulė, o jo drabužiai pasidarė balti kaip šviesa. ³ Ir štai jiems pasirodė Mozė ir Elijas, besikalbą su juo. ⁴ O atsiliepdamas Petras tarė Jėzui: „Viešpatie, gera, kad mes čia esame! Jei nori, padarysiu čia tris palapines: tau vieną, Mozei vieną ir Elijui vieną“. ⁵ Jam tebekalbant, štai šviesus debesis uždengė juos, ir štai balsas iš debesies tarė: „Šitas yra mano mylimasis Sūnus“^g, kurį pamėgau. Klausykite jo!“ ⁶ Tai išgirdę, mokiniai parpuolė kniūpsti ir labai išsigando. ⁷ Jėzus priėjo ir, juos palietęs, tarė: „Kelkitės ir nebijokite!“ ⁸ Pakėlę akis, jie nieko nebematė, tik vieną Jėzų. ⁹ Kai jie lipo nuo kalno, Jėzus jiems įsakė: „Niekam neprasitarkite apie tą regėjimą, iki Žmogaus Sūnus bus prikeltas iš numirusių“ ¹⁰ Jo mokiniai jį paklausė: „Tai kodėl Rašto žinovai sako, kad pirma Elijas turįs ateiti?“ ¹¹ Jis atsakė: „Elijas, tiesa, ateina ir viską atstatys. ¹² Bet jums sakau, kad Elijas jau atėjo, ir jie jo nepažino, bet jam darė visa, ką norėjo. Taip ir Žmogaus Sūnus nuo jų kentės“. ¹³ Tada mokiniai suprato, kad jis jiems kalbėjo apie Joną Krikštytoją.

Jėzus pagydo berniuką epileptiką

(Mk 9, 14–29; Lk 9, 37–43a)

¹⁴ Jiems atėjus prie minios, prie jo priėjo žmogus, atsiklaupė prieš jį ¹⁵ ir tarė: „Viešpatie, pasigailėk mano sūnaus, nes jis epileptikas ir baisiai kenčia, nes dažnai įpuola į ugnį ir dažnai į vandenį. ¹⁶ Jį atvedžiau pas tavo mokinius, bet jie negalėjo jo pagydyti“. ¹⁷ Jėzus atsakė: „O netikinti ir iškrypusi karta, kaip ilgai aš būsiu su jumis? Kaip ilgai jus pakęsiu? Atveskite man jį čia!“ ¹⁸ Jėzus sudraudė ^hvelnią, ir šis ^hišėjo iš jo, ir ⁱtą patį akimirksnį ⁱberniukas pasveiko. ¹⁹ Tada mokiniai, vieni priėję prie Jėzaus, paklausė: „Kodėl mes negalėjome jo išvaryti?“ ²⁰ Jis jiems tarė: „Dėl jūsų ^jmažo tikėjimo^j. Nes iš tiesų jums sakau: jei turėsite tikėjimą kaip garstyčių grūdą, jūs tarsite šitam kalnui: „Persikelk iš čia į tenai!“, ir jis persikels. Ir nieko negalimo jums nebus“. ^k

Jėzus vėl pranašauja savo mirtį ir prisikėlimą

(Mk 9, 30, 32; Lk 9, 43b–45)

²² Jiems renkantis Galilėjoje, Jėzus jiems pasakė: „Žmogaus Sūnus bus atiduotas į žmonių rankas. ²³ Jie nužudys jį, o trečiąją dieną jis bus prikeltas“. Ir jie labai nuliūdo.

^h**17,18** Gr. jį, ir velnias

ⁱ**17,18** Lit. nuo anos valandos

^j**17,20** Kt. Mss: netikėjimo

^k**17,20** Kt. Mss + 21 skn.: Bet šita veislė neišaina kitaip, kaip tik malda ir pasninku.

Šventyklos mokestis

²⁴ Jiems atėjus, į Kafarnaumą, didrachmų¹ rinkėjai priėjo prie Petro ir paklausė: „Ar jūsų mokytojas nemoka didrachmų?“ ²⁵ Jis atsakė: „Taip, [jis moka]“. Jam parėjus į namus, Jėzus pirmas prabilo į jį: „Kaip tau rodos, Simonai? Iš ko žemės karaliai ima muitą ar mokestį? Iš savo sūnų ar iš svetimųjų?“ ²⁶ Jam pasakius: „Iš svetimųjų“, Jėzus jam tarė: „Taigi sūnūs laisvi. ²⁷ Bet kad jų nepapiktintume – nueik į jūrą, užmesk meškerę, paimk pirmąją ištrauktą žuvį, ir, atvėręs jos žiomenis, rasi staterą^m. Tą paėmęs, duok jiems už mane ir save“.

Kas didžiausias dangaus karalystėje?

(Mk 9, 33–37; Lk 9, 46–48)

18 ¹ Aną valandą mokiniai priėjo prie Jėzaus ir paklausė: „Kas gi yra didžiausias dangaus karalystėje?“ ² Pasišaukęs vaikutį, jis jį pastatė jų viduryje ³ ir tarė: „Iš tiesų jums sakau: jei neatsiversite ir nepasidarysite kaip vaikučiai, jokių būdų neįeisite į dangaus karalystę. ⁴ Taigi, kas nusizemina, [pasidarydamas] kaip šitas vaikutis, tas yra didžiausias dangaus karalystėje. ⁵ Ir kas priima vieną tokį vaikutį mano varduⁿ, mane priima.

¹17,24 T.y. šventyklos mokesčio, kuris buvo dvi drachmos, lygios pusei šekelio arba paprasto darbininko dviejų dienų užmokesčiui.

^m17,27 Vienas stateras buvo lygus keturioms drachmoms.

ⁿ18,5 T.y. dėl to, kad aš tai daryčiau; arba: dėl to, kad esu tai įsakęs

Dalykai, kurie įveda į nuodėmę

(Mk 9, 42–48; Lk 17, 1–2)

⁶ O kas įvestų į nuodėmę vieną iš šitų mažutėlių, kurie mane tiki, tam būtų geriau, kad asilo sukamų girnų akmenį užkabintų jam ant kaklo ir jį paskandintų jūros gelmėse. ⁷ Vargas pasauliui dėl dalykų, kurie įveda į nuodėmę! Tokie dalykai turi ateiti, tačiau vargas žmogui, per kurį ateina tai, kas įveda į nuodėmę. ⁸ Jei tavo ranka ar tavo koja tave veda į nuodėmę, nukirsk ją ir mesk nuo savęs. Tau geriau įeiti į gyvenimą suluošintam ar raišam, negu turinčiam abi rankas ar abi kojas būti įmestam į amžinąją ugnį. ⁹ Ir jei tavo akis tave veda į nuodėmę, išlupk ją ir mesk nuo savęs. Tau geriau su viena akimi įeiti į gyvenimą, negu turinčiam abi akis būti įmestam į ugnies pragarą.

Palyginimas apie paklydusią avį

¹⁰ Žiūrėkite, kad nepaniekintumėte nė vieno iš šitų mažutėlių, nes jums sakau: jų angelai danguje visuomet mato mano danguje esančio Tėvo veidą.^o ¹² Kaip jums atrodo? Jei kas turės šimtą avių ir viena iš jų paklys, argi jis nepaliks devyniasdešimt devynių kalnuose ir nuėjęs neieškos klaidžiojančios? ¹³ Ir jei ją randa, iš tiesų jums sakau, jis džiaugiasi ja labiau negu devyniasdešimt devyniomis nepaklydusiomis. ¹⁴ Lygiai taip pat jūsų^p

^o**18,10** Kt. Mss + 11 skn.: Nes Žmogaus Sūnus atėjo gelbėti, kas buvo pražuvę.

^p**18,14** Kt. Mss: mano

danguje esantis Tėvas nenori, kad pražūtų bent vienas iš šitų mažutėlių.

Brolis, kuris tau nusideda

(Lk 17, 3)

¹⁵ Jei tavo brolis [tau] nusideda, eik ir įtikink jį esant kaltą^q prie keturių akių. Jei jis tavęs paklausys, tu laimėjai savo brolių. ¹⁶ Bet jei nepaklausys, paimk su savim dar vieną ar du, kad dviejų ar trijų liudytojų parodymu būtų patvirtintas kiekvienas dalykas. ¹⁷ O jei jis jų nepaklausys, pasakyk bendruomenei. Bet jei ir bendruomenės nepaklausys, tebūnie jis tau kaip pagonis ir muitininkas. ¹⁸ Iš tiesų jums sakau: ką tik surišite žemėje, bus surišta danguje, ir ką tik atišite žemėje, bus atišta danguje. ¹⁹ Jums dar sakau: jei du iš jūsų žemėje sutars dėl kokio nors dalyko, kurio norėtų melsti, jie tai gaus iš mano danguje esančio Tėvo. ²⁰ Nes kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten aš esu tarp jų“.

Kiek kartų turiu atleisti?

²¹ Tada priėjęs Petras jį paklausė: „Viešpatie, kiek kartų, kai man nusidės mano brolis, turiu jam atleisti? Ar iki septynių kartų?“ ²² Jėzus jam tarė: „Ne iki septynių, tau sakau, bet iki septyniasdešimt^r septynių kartų.“

Palyginimas apie neatlaidų skolininką

²³ Todėl dangaus karalystę galima palyginti su karalium, kuris norėjo atsiskaityti su savo tarnais. ²⁴ Jam pradėjus

^q18,15 Arba: jį pabark

^r18,22 Arba: septyniasdešimtkart

atsiskaitymą, pas jį atvedė vieną, kuris jam buvo skolingas dešimt tūkstančių talentų^s. ²⁵ Kadangi šis neturėjo [pinigų skolai] sumokėti, valdovas įsakė parduoti jį, žmoną, vaikus bei visa, ką jis turėjo, ir sumokėti. ²⁶ Tad tarnas parpuolė kniūpsčias prieš jį, sakydamas: „Turėk man kantrybės, ir viską tau sumokėsiu“. ²⁷ Pasigailėjęs to tarno, valdovas jį paleido ir skolą jam dovanojo. ²⁸ Bet išėjęs tas tarnas sutiko vieną savo bendratarnį, kuris jam buvo skolingas šimtą denarų. Ir nutvėręs jį smaugė, sakydamas: „Šumokėk, ką esi skolingas!“ ²⁹ Tad, puolęs ant kelių, jo bendratarnis jį maldavo, sakydamas: „Turėk man kantrybės, ir tau sumokėsiu“. ³⁰ Jis nesutiko, bet nuėjęs įmetė jį į kalėjimą, iki sumokės skolą. ³¹ Tad, pamatę tą įvykį, jo bendratarniai labai nuliūdo ir nuėję papasakojo savo valdovui visa, kas buvo įvykę. ³² Tada, jį pasišaukęs, jo valdovas jam tarė: „Tu nelabas tarne! Visą aną skolą tau dovanojau, nes mane maldavai. ³³ Ar neturėjai ir tu pasigailėti savo bendratarnio, kaip ir aš tavęs pasigailėjau?“ ³⁴ Ir užsirūstinęs jo valdovas jį atidavė kankintojams, iki sumokės visą skolą. ³⁵ Taip ir mano danguje esantis Tėvas pasiels su jumis, jei kiekvienas neatleisite iš širdies savo broliui“.

Santuoka ir skyrybos

(Mk 10, 1–12)

19 ¹ Kai Jėzus pabaigė šitas kalbas, jis išvyko iš Galilėjos ir atvyko į Judėjos sritį, anapus Jordano. ² Paskui jį sekė didžiulės žmonių minios, ir ten jis

^s**18,24** Vienas talentas = 6000 denarų. Vienas denaras buvo juodadairbio dienos atlyginimas.

gydė juos. ³ Prie jo priėjo fariziejai, jį mėgindami ir klausdami: „Ar valia vyrui atleisti savo žmoną dėl bet kokios priežasties?“ ⁴ Bet jis atsakė: „Ar neskaitėte, kad Kūrėjas iš pradžių padarė juos vyriškį bei moterišką ⁵ ir pasakė: „Dėl tos priežasties vyras paliks tėvą bei motiną ir susijungs su savo žmona, ir tuodu bus vienas kūnas. ⁶ Taigi jie nebėra du, bet vienas kūnas. Ką tad Dievas sujungė, žmogus teneperskiria“. ⁷ Jie paklausė jį: „Tai kodėl Mozė įsakė duoti skyrybų raštą ir ją atleisti?“ ⁸ Jis jiems tarė: „Mozė dėl jūsų kietaširdiškumo jums leido atleisti savo žmonas, bet iš pradžių taip nebuvo. ⁹ Bet aš jums sakau: kas atleidžia savo žmoną, jei ne dėl paleistuvystės, ir veda kitą, svetimoteriauja“. ¹⁰ Jo mokiniai jam sakė: „Jei toks vyro santykis su žmona, tai neverta vesti“. ¹¹ Bet jis jiems tarė: „Ne visi gali priimti šitą žodį, tik tie, kuriems duota. ¹² Mat yra eunuchų, kurie tokie gimė iš motinos įsčių. Yra eunuchų, kuriuos žmonės tokius padarė. Ir yra eunuchų, kurie padarė save eunuchais^t dėl dangaus karalystės. Kas gali tai priimti, tepriima!“

Jėzus laimina vaikus

(Mk 10, 13–16; Lk 18, 15–17)

¹³ Tuomet atvedė pas jį vaikučių, kad jis uždėtų ant jų rankas ir pasimelstų. O mokiniai jiems^u draudė. ¹⁴ Bet Jėzus tarė: „Leiskite vaikučiams ir nedrauskite jiems ateiti pas mane, nes tokių yra dangaus karalystė“. ¹⁵ Ir, uždėjęs ant jų rankas, jis išėjo iš tenai.

^t**19,12** T.y. atsižadėjo santuokos

^u**19,13** T.y. tiems, kurie juos atvedė

Turtingas jaunikaitis

¹⁶ Ir štai vienas, prie jo priėjęs, paklausė: „Mokytojau, ką gera turiu daryti, kad įgyčiau amžiną gyvenimą?“

¹⁷ Bet jis jam tarė: „Kam mane klausi apie tai, kas gera? Tėra Vienas, kuris yra geras. Bet jei nori įeiti į gyvenimą, laikykis įsakymų“. ¹⁸ Anas paklausė jo: „Kurių?“ Jėzus atsakė: „Tų: nežudyk, nesvetimoteriauk, nevok, neliudyk neteisingai, ¹⁹ gerbk savo tėvą bei motiną ir mylėk savo artimą kaip save patį“. ²⁰ Jaunikaitis jam sakė: „Aš viso to laikiausi. Ko dar man trūksta?“ ²¹ Jėzus jam tarė: „Jei nori būti tobulas, eik, parduok savo nuosavybę ir duok beturčiams, ir turėsi lobį danguje. Tada ateik, sek paskui mane“. ²² Bet jaunikaitis, išgirdęs tą žodį, nuėjo nuliūdęs, nes turėjo daug turto. ²³ O Jėzus tarė savo mokiniams: „Iš tiesų jums sakau: turtuoliui bus sunku įeiti į dangaus karalystę. ²⁴ Ir dar jums sakau: lengviau kupranugariui pralįsti pro adatos ausį, negu turtuoliui įeiti į dangaus karalystę“. ²⁵ O tai išgirdę, mokiniai labai nustebo ir klausė: „Tai kas gali būti išgelbėtas?“ ²⁶ Įbedęs [į juos] akis, Jėzus jiems tarė: „Žmonėms tai negalima, bet Dievui viskas galima“. ²⁷ Tada atsiliepdamas Petras jam tarė: „Štai mes viską palikome ir sekėme paskui tave. Tai kas mums bus už tai?“ ²⁸ Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų jums sakau: ^v naujame pasaulyje, kai Žmogaus Sūnus sėdės savo šlovingame soste, jus, kurie sekėte paskui mane, – jūs irgi sėdėsite dvylikoje sostų, teisdami^w dvylika

^v**19,28** Arba: naujame amžiuje (t.y.mesijiniame amžiuje); lit. atgimdytume, atnaujinime

^w**19,28** Arba: valdydami

Izraelio genčių. ²⁹ Ir kiekvienas, kuris paliko namus, ar brolius, ar seseris, ar tėvą, ar motiną, ar vaikus, ar dirvas dėl mano vardo, gaus šimteriopai ir paveldės amžiną gyvenimą. ³⁰ O daug pirmutinių bus paskutiniai, ir daug paskutinių – pirmutiniai.

Palyginimas apie lygų užmokestį už nelygų darbą

20 ¹ Mat dangaus karalystė panaši į šeiminką, kuris anksti rytą išėjo samdytis darbininkų savo vynuogynui. ² Susiderėjęs su darbininkais po denarą už dieną, jis nusiuntė juos į savo vynuogyną. ³ Išėjęs apie trečią valandą^x, jis pamatė kitus stovinčius turgavietėje be darbo ⁴ ir jiems tarė: „Eikite ir jūs į vynuogyną, ir, kas bus teisinga, jums užmokėsiu“. ⁵ Ir jie nuėjo. Jis vėl išėjo apie šeštą ir devintą valandą ir taip pat padarė. ⁶ Išėjęs apie vienuoliką, jis rado kitus stovinčius ir jiems tarė: „Ko čia stovite visą dieną be darbo?“ ⁷ Jie jam sakė: „Todėl, kad niekas mūsų nepasamdė“. Jis jiems tarė: „Eikite ir jūs į vynuogyną“. ⁸ Vakarui atėjus, vynuogyno savininkas sako ūkvedžiui: „Pašauk darbininkus ir sumokėk algą, pradėdamas nuo paskutinių ir baigdamas pirmutiniais“. ⁹ Atėję tie, kurie buvo pasamdyti apie vienuoliką valandą, gavo po denarą. ¹⁰ Atėję pirmutiniai manė daugiau gausią, tačiau ir jie gavo po denarą. ¹¹ Jį paėmę, jie murmėjo prieš šeiminką, ¹² sakydami: „Šitie paskutiniai tedirbo vieną valandą, o tu juos sulygini su mums, nešusiais dienos našta ir [kentusiais] kaitrą“. ¹³ Bet jis vienam iš jų atsakė: „Drauge, tau nedarau skriaudos. Ar ne už denarą susiderėjai su manim?“ ¹⁴ Imk, kas tau

^x20,3 T.y. mūsų 9 val.

priklauso, ir eik! Aš noriu šitam paskutiniam duoti, kiek ir tau. ¹⁵ Ar man nevalia daryti, ko noriu, su tuo, kas man priklauso? Arba ar todėl pavydi, kad aš dosnus?’ ¹⁶ Taip paskutiniai bus pirmi, o pirmieji – paskutiniai“.

Jėzus trečią kartą pranašauja savo mirtį ir prisikėlimą

(Mk 10, 32–34; Lk 18, 31–34)

¹⁷ Eidamas aukštyn į Jeruzalę, Jėzus pasiėmė skyrium dvylika mokinių ir kelyje jiems tarė: ¹⁸ „Štai mes keliaujame į Jeruzalę, ir Žmogaus Sūnus bus išduotas vyriausiesiems kunigams bei Rašto žinovams, Jie pasmerks jį mirti ¹⁹ ir jį perduos pagonims, kad tie iš jo pasityčiotų, jį nuplaktų ir nukryžiuotų, Bet trečiąją dieną jis bus prikeltas“.

Jokūbo ir Jono motinos prašymas

(Mk 10, 35–45)

²⁰ Tuomet prie jo priėjo Zebediejaus sūnų motina su savo sūnumis, parpuolė prieš jį ir norėjo kažko jį prašyti, ²¹ Jis jai tarė: „Ko nori?“ Ji jam sakė: „Tark, kad šitie abu mano sūnūs sėdėtų vienas tavo dešinėje, o kitas tavo kairėje, tavo karalystėje“. ²² Bet Jėzus atsakė: „Nežinote, ko prašote. Ar galite gerti taurę, kurią aš gersiu?“ Jie jam sakė: „Galime“. ²³ Jis jiems tarė: „Mano taurę, tiesa, gersite, tačiau sėdėti mano dešinėje ir kairėje – ne mano dalykas tai duoti, bet tiems, kuriems mano Tėvo paskirta“. ²⁴ Tai išgirdę, kiti dešimt pasipiktino tais dviem broliais. ²⁵ Bet Jėzus, juos pasišaukęs, tarė: „Jūs žinote, kad tautų valdovai joms viešpatauja ir jų didžiūnai joms duoda pajusti savo galią. ²⁶ Ne taip turi būti tarp jūsų! Bet kas tarp jūsų norėtų tapti didis, tebūnie jūsų tarnas, ²⁷ ir kas

tarp jūsų norėtų būti pirmas, tebūnie jūsų vergas, ²⁸ lygiai kaip ir Žmogaus Sūnus atėjo, ne kad jam kas tarnautų, bet kad pats tarnautų ir atiduotų savo gyvybę kaip išpirką už daugelį“.

Jėzus pagydo du neregius

(Mk 10, 46–52; Lk 18, 35–43)

²⁹ Jiems išeinant iš Jericho, paskui jį sekė didelė minia. ³⁰ Ir štai du akli, sėdį šalikelėje, išgirdę, kad Jėzus praeinaš, ėmė šaukti: „Viešpatie, Dovydo Sūnau, pasigailėk mūsų!“ ³¹ Minia draudė juos, kad tylėtų. Bet jie juo garsiau šaukė: „Viešpatie, Dovydo Sūnau, pasigailėk mūsų!“ ³² Jėzus sustojo, pašaukė juos ir tarė: „Ko norite, kad jums padaryčiau?“ ³³ Jie jam sako: „Viešpatie, kad mūsų akys atsivertų“. ³⁴ Pasigailėjęs Jėzus palietė jų akis, ir tuojuo jie praregėjo ir sekė paskui jį.

Jėzaus iškilmingas įžengimas į Jeruzalę

(Mk 11, 1–11; Lk 19, 28–38; Jn 12, 12–19)

21 ¹ Kai jie priartėjo prie Jeruzalės ir atėjo į Betfagę, prie Alyvų kalno, tada Jėzus pasiuntė du mokinius, ² jiems tardamas: „Eikite į priešais jus esantį kaimą ir tuojuo rasite pririštą asilę ir su ja asiliuką; atriškite ir man atveskite, ³ Ir jei kas jums ką tartų, sakykite: „Jų reikia Viešpačiui“, ir jis tuojuo juos paleis“ ⁴ Tai atsitiko, kad įvyktų, kas pasakyta per pranašą: ⁵ „Sakykite dukteriai Sijonai: „Štai tavo karalius ateina pas tave, romus ir raitas ant asilo, ant asiliuko, nešulinio gyvulio jauniklio““. ⁶ Mokiniai, nuėję ir padarę, kaip Jėzus jiems buvo įsakęs, ⁷ atvedė asilę ir asiliuką, juos apklojo drabužiais, ir jis atsisėdo ant jų. ⁸ Minios daugumas tiesė savo drabužius

ant kelio, o kiti kirto šakas nuo medžių ir klojo ant kelio.
⁹ Minios, einančios pirma jo ir paskui jį, šaukė: „Hosana Dovydo Sūnui! Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardu! Hosana aukštybėse!“ ¹⁰ Jam įėjus į Jeruzalę, sujudo visas miestas ir klausė: „Kas yra šitas?“ ¹¹ O minios sakė: „Tai pranašas Jėzus iš Galilėjos Nazareto“.

Šventovės apvalymas

(Mk 11, 15–19; Lk 19, 45–48; Jn 2, 13–22)

¹² Jėzus įėjo į šventovę^y, išvarė visus parduodančius ir perkančius šventovėje, apvertė pinigmainių stalus bei karvelių pardavėjų kėdes ¹³ ir jiems tarė: „Parašyta: „Mano namai turi vadintis maldos namai“, bet jūs paverčiate juos plėšikų ola“. ¹⁴ Akli ir raiši priėjo prie jo šventovėje, ir jis pagydė juos. ¹⁵ Bet vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai, pamatę stebuklus, kuriuos jis padarė, ir vaikus, šaukiančius šventykloje: „Hosana Dovydo Sūnui!“, pasipiktino ¹⁶ ir jam tarė: „Ar girdi, ką šitie sako?“ Bet Jėzus jiems atsakė: „Taip! Ar niekad neskaitėte: „Iš kūdikių ir žindančių burnos paruošei sau gyrių?““ ¹⁷ Juos palikęs, jis išėjo iš miesto į Betaniją ir ten pernaktavojo.

Prakeiktas figmedis nudžiūsta

(Mk 11, 12–14, 20–24)

¹⁸ Anksti rytą, grįždamas į miestą, jis buvo alkanas.
¹⁹ Pamatęs pakelėje vieną figmedį, jis priėjo prie jo, bet nieko jame nerado, tik vienus lapus. Ir jam tarė: „Tegul per amžius nebeatsiranda iš tavęs vaisių!“ Ir figmedis

tuojau nudžiūvo. ²⁰ Tai pamatę, mokiniai stebėjosi, sakydami: „Kokiu būdu tas figmedis tuojau nudžiūvo?“ ²¹ Jėzus jiems atsakė: „Iš tiesų jums sakau: jei turėsite tikėjimą ir neabejosite, jūs ne tik padarysite, kas padaryta figmedžiui, bet ir jei šitam kalnui tarsite: „Pasikelk ir meskis į jūrą“, tai įvyks. ²² Ir visa, ko tikėdami prašysite maldoje, gausite“.

Jėzaus įgaliojimo klausimas

(Mk 11, 27–33; Lk 20, 1–8)

²³ Jam įėjus į šventovę, prie jo priėjo, kai jis mokė, vyriausieji kunigai bei tautos vyresnieji ir klausė: „Kokia galia tai darai? Ir kas tau davė šitą galią?“ ²⁴ Bet Jėzus jiems atsakė: „Ir aš jus paklausiu vieną klausimą. Jei jį man atsakysite, ir aš jums pasakysiu, kokia galia tai darau. ²⁵ Jono krikštas – iš kur jis buvo? Iš dangaus ar iš žmonių?“ Bet jie tarėsi vienas su kitu: „Jei sakysime: „Iš dangaus“, jis mums sakys: „Tai kodėl juo netikėjote?“ ²⁶ O jei sakysime: „Iš žmonių“, turime bijoti minios, nes visi laiko Joną pranašu“. ²⁷ Tad jie atsakė Jėzui: „Nežinome“. Jis irgi jiems tarė: „Nė aš jums nesakysiu, kokia galia tai darau“.

Palyginimas apie du sūnus

²⁸ „Ką jūs manote?“ ²⁹ Vienas tėvas turėjo du sūnus. Priėjęs prie pirmojo, jis tarė: „Sūnau^a, eik [ir] dirbk šiandien vynuogyne“. ²⁹ Jis atsakė: „Nenoriu“. Bet vėliau apsigalvojęs nuėjo. ³⁰ Priėjęs prie kito, jis taip pat pasakė.

^{21,28} Būtent apie tai, ką, pasakysiu. Lit. kaip jums atrodo?

^a^{21,28} Lit. Vaike

Šis atsakė: „Einu, viešpatie“, tačiau nenuėjo. ³¹ Katras iš tų dviejų įvykdė tėvo valią?“ Jie atsakė: „Pirmasis“. Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų jums sakau: muitininkai ir paleistuvės eina į dangaus karalystę pirm jūsų. ³² Mat Jonas atėjo pas jus parodyti „tikrą gyvenimo būdą“, bet jūs juo netikėjote. Atvirkščiai, muitininkai ir paleistuvės juo tikėjo. Tačiau jūs, nors tai matėte, nė vėliau neapsigalvojote juo tikėti“.

Palyginimas apie nelabus vynuogininkus

(Mk 12, 1–12; Lk 20, 9–19)

³³ „Pasiklausykite kito palyginimo. Buvo šeimininkas, kuris įsiveisė vynuogyną, aptvėrė jį tvora, iškasė jame vyno spaustuvą ir pastatė bokštą. Jis išnuomojo jį vynuogininkams ir iškeliaavo į svetimą šalį. ³⁴ Kai priartėjo vaisių metas, jis siuntė savo vergus pas tuos vynuogininkus atsiimti savo vaisių. ³⁵ Nutvėrė jo vergus, vynuogininkai vieną primušė, kitą nužudė, dar kitą užmušė akmenimis. ³⁶ Jis vėl siuntė kitus vergus, daugiau negu pirmųjų, ir su jais jie pasielgė taip pat. ³⁷ Pagaliau jis siuntė pas juos savo sūnų, sakydamas: „Jie drovėsis mano sūnaus“. ³⁸ Bet vynuogininkai, pamatę sūnų, sakė vienas kitam: „Šitas yra įpėdinis. Eikšte, užmuškime jį ir pasisavinkime jo palikimą!“ ³⁹ Nutvėrė jie išmetė jį iš vynuogyno ir užmušė. ⁴⁰ Taigi, kai ateis vynuogyno savininkas, ką jis darys tiems vynuogininkams?“ ⁴¹ Jie jam tarė: „Jis nelabuosis žiauriai nužudys, o vynuogyną išnuomos kitiems vynuogininkams, kurie jam atiduos vaisius jų [rinkimo] metu“. ⁴² Jėzus jiems sakė: „Ar niekad neskaitėte Raštuose: „Akmuo, kurį atmetė

statytojai, tapo kertiniu akmeniu. Tai Viešpaties padaryta ir nuostabu mūsų akims’? ⁴³ Todėl jums sakau: Dievo karalystė bus iš jūsų atimta ir atiduota tautai, duodančiai jos^c vaisius“. ⁴⁴ Ir kas kris ant šito akmens, suduš, o ant ko jis kris, tą sutriuškins^d. ⁴⁵ Vyriausieji kunigai ir fariziejai, išgirdę jo palyginimus, suprato, kad jis kalba apie juos. ⁴⁶ Nors jie ieškojo progos jį suimti, bijojo minių, nes jos laikė jį pranašu.

Palyginimas apie vestuvių pokylį

(Lk 14, 15–24)

22 ¹ Atsiliepdamas Jėzus vėl jiems kalbėjo palyginimais ir sakė: ² „Dangaus karalystę galima palyginti su karalium, kuris iškėlė vestuves savo sūnui, ³ Jis išsiuntė savo vergus pašaukti pakviestųjų į vestuves, bet tie nenorėjo ateiti. ⁴ Jis vėl išsiuntė kitus vergus, tardamas: „Sakykite pakviestiesiems: „Štai esu surengęs savo pokylį. Mano jaučiai ir penimi veršiai papjauti, ir viskas suruošta. Ateikite į vestuves!“ ⁵ Bet jie nesidomėjo ir nuėjo – vienas į savo ūkį, kitas į savo prekybą, ⁶ o likusieji, nutvėrę jo vergus, išniekino ir užmušė juos. ⁷ Karalius užsirūstino. Pasiuntęs savo kariuomenę, jis išžudė tuos galvažudžius ir sudegino jų miestą. ⁸ Tada jis sakė savo vergams: „Vestuvės, tiesa, suruoštos, bet pakviestieji nebuvo verti. ⁹ Tad eikite į „kelių išeigas“^e ir, kiek tik rasite, pakvieskite į vestuves“. ¹⁰ Tie vergai, išėję į kelius, suvedė visus, kuriuos rado, blogus ir gerus,

^c**21,43** T.y. karalystės

^d**21,44** ~kk. Mss

^e**22,9** T.y. vietas, kur keliai išeina iš miesto

ir vestuvių salė prisipildė svečių. ¹¹ O karalius, įėjęs pasižiūrėti svečių, ten pamatė žmogų, neapsirengusį vestuvių drabužiu, ¹² ir jam tarė: „Drauge, kaip tu čia įėjai, neturėdamas vestuvių drabužio?“ Tas neteko žado. ¹³ Tada karalius tarė tarnams: „Surišę jam rankas ir kojas, išmeskite jį lauk į tamsą. Ten bus verksmas ir dantų griežimas, ¹⁴ nes daug pašauktų, bet maža išrinktų“.

Klausimas apie mokesčių mokėjimą ciesoriui

(Mk 12, 13–17; Lk 20, 20–26)

¹⁵ Tuomet nuėję fariziejai susimokė, kaip jį sugauti kalboje. ¹⁶ Jie nusiuntė pas jį savo mokinius su herodininkais, sakydami: „Mokytojau, mes žinome, kad tu esi tiesakalbis, tiesiai mokai Dievo ^rreikalaujamos elgsenos^f ir niekam nepataikauji, nes nežiūri žmonių asmens. ¹⁷ Tad pasakyk mums, kaip tu manai: ar valia mokėti pagaltę ciesoriui, ar ne?“ ¹⁸ Bet Jėzus, nuvokdamas jų piktą kėsą, tarė: „Kam mane mėginate, veidmainiai? ¹⁹ Parodykite man pagaltės monetą“. Jie atnešė jam denarą. ²⁰ Ir jis paklausė juos: „Kieno šitas atvaizdas ir įrašas?“ ²¹ Jie atsakė: „Ciesoriaus“. Tada jis jiems tarė: „Tad atiduokite, kas ciesoriaus, ciesoriui, o kas Dievo – Dievui“. ²² Tai išgirdę, jie stebėjosi ir, jį palikę, nuėjo.

Klausimas apie prisikėlimą

(Mk 12, 18–27; Lk 20, 27–40)

²³ Tą pačią dieną prie jo priėjo sadukiejai, kurie sako, kad nesą prisikėlimo, ir jį paklausė: ²⁴ „Mokytojau,

Mozė pasakė: „Jei kas mirs, neturėdamas vaikų, jo brolis turi vesti jo žmoną ir prikelti vaikų savo broliui”.²⁵ Pas mus buvo septyni broliai. Pirmasis vedęs mirė ir, neturėdamas vaikų, paliko savo žmoną savo broliui.²⁶ Panašiu būdu ir antrasis, ir trečiasis, [ir taip toliau] iki septynių [paskutiniojo].²⁷ Visų paskiausiai mirė ir toji moteris.²⁸ Taigi, kai mirusieji kelsis, kurio iš tų septynių ji bus žmona? Juk jie visi buvo ją vedę^g.²⁹ Bet Jėzus jiems atsakė: „Jūs klystate, nepažindami nei Raštų, nei Dievo galios,³⁰ nes prisikėlę nei veda, nei teka, bet yra kaip^h angelai danguje.³¹ O dėl mirusiųjų prisikėlimo, ar neskaitėte, kas jums Dievo pasakyta: ³² „Aš esu Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas”? Jis ne mirusiųjų, bet gyvųjų Dievas“. ³³ Tai girdėdamos, minios nepaprastai stebėjosi jo mokymu.

Didžiausias įsakymas

(Mk 12, 28–34; Lk 10, 25–28)

³⁴ Fariziejai, išgirdę, kad jis buvo nutildęs sadukiejus, susibūrė,³⁵ ir vienas iš jų, įstatymo žinovas, mėgindamas jį, paklausė: ³⁶ „Mokytojau, koks įsakymas yra didžiausias įstatyme?“ ³⁷ Jis jam atsakė: „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdim, visa siela ir visu protu.³⁸ Šitas yra didžiausias ir pirmasis įsakymas. ³⁹ O antras – panašus į jį: „Mylėk savo artimą, kaip save patį”. ⁴⁰ Ant šitų dviejų įsakymų kabo visas įstatymas ir pranašai“.

§22,28 Lit. turėję

^h22,30 Kt. Mss + Dievo

Kieno sūnus Mesijas?

(Mk 12, 35–37; Lk 20, 41–44)

⁴¹ Kol fariziejai tebebuvo susirinkę, Jėzus juos paklausė:
⁴² „Ką jūs manote apie Mesijąⁱ? Kieno jis sūnus?“ Jie jam
atsakė: „Dovydo“. ⁴³ Jis jiems tarė: „Tai kaip Dovydas,
Dvasios įkvėptas, jį vadina Viešpačiu, sakydamas:
⁴⁴ „Viešpats tarė mano Viešpačiui: „Sėskis mano dešinėje,
kol padėsiu tavo priešus po tavo kojomis““? ⁴⁵ Taigi, jei
Dovydas jį vadina Viešpačiu, kaip jis gali būti jo sūnus?“
⁴⁶ Niekas negalėjo jam atsakyti nė žodžio, ir nuo tos
dienos nė vienas nedrįso jį ko daugiau klausti.

Rašto žinovų ir fariziejų pasmerkimas

(Mk 12, 38–40; Lk 11, 37–52, 45–47)

23 ¹ Tuomet Jėzus kalbėjo minioms ir savo
mokiniams, ² sakydamas: „Į Mozės kėdę atsisėdo
Rašto žinovai ir fariziejai. ³ Tad visa, ką jie jums sako,
darykite ir laikykite. Bet nedarykite, kaip jie daro, nes jie
sako, bet nedaro. ⁴ Jie suriša sunkias ^jir nepakeliamas^j
naštas ir jas uždeda žmonėms ant pečių, bet patys nė
pirštu nenori jų pajudinti. ⁵ Visus savo darbus jie daro, kad
būtų žmonių matomi, nes jie platina savo filakterijus^k ir
ilgina kutus, ⁶ mėgsta garbės vietą pokyliuose, pirmąsias
kėdes sinagogose ⁷ bei pasveikinimus turgavietėse ir būti

ⁱ22,42 Arba: Kristų

^j23,4 ~kk. Mss

^k23,5 T.y. mažytes dėžutes su jose įdėtais Rašto žodžiais, nešiojamais
dirželyje ant kaktos ir kairiosios viršutinės rankos

žmonių vadinami „rabi“⁸. ⁸ Bet jūs nesiduokite vadinami „rabi“, nes vienas yra jūsų Mokytojas, o jūs visi esate broliai. ⁹ Ir nė vieno nevadinkite savo „tėvu“ žemėje, nes jūs turite vieną Tėvą, esantį danguje. ¹⁰ Ir nesiduokite vadinami „mokytojai“, nes vienas yra jūsų Mokytojas – Kristus. ¹¹ O didžiausias iš jūsų tebūnie jūsų tarnas. ¹² Kas išsiauksčius, bus nužemintas, ir kas nusizemins – bus išsiauksčintas. ¹³ Bet vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs užrakinote dangaus karalystę po žmonių akių; jūs patys neįeiniate nė tą, kurie nori įeiti, neįleidžiate.^m ¹⁵ Vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs keliaujate per jūrą ir sausumą vienam naujatikiui laimėti, ir, kai toks atsiranda, iš jo padarote pragaro vertą sūnų, dvigubai blogesnį už jus pačius. ¹⁶ Vargas jums, akli vadai! Jūs sakote: „Jei kas prisieks šventykla, niekas jo nesaisto, bet kas prisieks šventyklos auksu, tas įpareigotas“. ¹⁷ Kvaili ir akli! Kas gi yra didesnis – auksas ar šventykla, kuri pašventino auksą? ¹⁸ Jūs dar sakoteⁿ: „Jei kas prisieks aukuru, niekas jo nesaisto, bet kas prisieks ant jo esančia dovana, tas įpareigotas“. ¹⁹ Akli! Kas gi didesnis – dovana ar aukuras, kuris pašventina dovaną? ²⁰ Taigi, kas prisiekia aukuru, prisiekia juo ir viskuo, kas yra ant jo. ²¹ Kas prisiekia šventykla, prisiekia ja ir tuo, kuris joje gyvena.

^l**23,7** Hbr. rabbi, „mano viešpats“ – titulas, vartojamas kreipiantis į įžymų įstatymo mokytoją

^m**23,13** Kkr. Mss įterpia čia ar po 12 skn. iš Mk 12,40 (Lk 20,47) paimtus 14 skn. žodžius: Vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs suryjate našlių namus ir dėl akių kalbate ilgas maldas. Todėl jūs gausite juo didesnę pasmerkimą.

ⁿ**23,18** Lit. Ir

²² O kas prisielia dangumi, prisielia Dievo sostu ir tuo, kuris jame sėdi. ²³ Vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs duodate dešimtinę nuo mėtų, krapų ir kmynų, o apleidote svaresniusius^o įstatymo dalykus: teisingumą, gailestingumą ir ištikimybę. Šituos turėjote vykdyti ir anų neapleisti. ²⁴ Jūs akli vadai, kurie iškošiate uodą, o nuryjate kupranugarį! ²⁵ Vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs valote taurės ir dubens išorę, bet viduje jie pilni ^rgobšumo ir nesantūrumo^p. ²⁶ Aklas fariziejau! Pirma išvalyk taurės^q vidų, kad ir jos^r išorė taptų švari. ²⁷ Vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs esate panašūs į pabaltintus antkapius, kurie iš išorės atrodo gražūs, bet viduje pilni numirėlių kaulų ir visokio nešvarumo. ²⁸ Taip ir jūs iš išorės atrodote žmonėms teisūs, bet viduje esate pilni veidmainystės ir įstatymo laužymo. ²⁹ Vargas jums, Rašto žinovai ir fariziejai, veidmainiai! Nes jūs statote pranašams antkapius ir puošiate teisiųjų paminklus, ³⁰ ir sakote: „Jei būtume gyvenę savo protėvių dienomis, nebūtume su jais dalyvavę pranašų ^rkraujo išliejime^s“. ³¹ Taip liudijate patys prieš save, kad esate sūnūs tų, kurie nužudė pranašus. ³² Jūs irgi – pripildykite savo tėvų saiką! ³³ Gyvatės! Angių išperos! Kaip jūs ištrūksite nuo pasmerkimo į pragarą? ³⁴ Todėl štai aš siunčiu pas jus pranašų, išminčių ir Rašto žinovų. Vienus iš jų nužudysite

^o23,23 Arba: sunkiau įvykdomus

^p23,25 Arba: to, kas įgyta plėšimu ir vartojama be savitvardos

^q23,26 Kt. Mss + ir dubens

^r23,26 Kt. Mss: jų

^s23,30 Lit. kraujuje

ir nukryžiuosite, o kitus plaksite savo sinagogose ir persekiosite iš miesto į miestą, ³⁵ kad ant jūsų užseitų visas nekaltas kraujas, išlietas į žemę, pradedant teisiojo Abelio krauju ir baigiant krauju Zacharijo, Barachijo sūnaus, kurį nužudėte tarp šventyklos ir aukuro. ³⁶ Iš tiesų jums sakau: visa tai užeis ant šitos kartos.

Jėzus apdejuoja Jeruzalę

(Lk 13, 34–35)

³⁷ Jeruzale, Jeruzale, kuri žudai pranašus ir užmuši akmenimis siųstuosius pas tave! Kiek kartų aš norėjau surinkti tavo vaikus, kaip višta surenka savo vištyčius po sparnais, bet jūs nenorėjote! ³⁸ Štai jūsų namai jums paliekami tušti^t. ³⁹ Nes jums sakau: nuo dabar manęs nebematysite, iki sakysite: „Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardu!“

Šventyklos sugriovimas

(Mk 13, 1–2; Lk 21, 5–6)

24 ¹ Kai, išėjęs iš šventovės, Jėzus ėjo šalin, priėjo jo mokiniai, norėdami jam parodyti šventovės pastatus. ² Bet jis jiems atsakė: „Argi viso to nematote? Iš tiesų jums sakau: čia tikrai nebus palikta akmenis ant akmens, kuris nebus numestas žemėn“.

Amžiaus pabaigos ženklai

(Mk 13, 3–13; Lk 21, 7–19)

³ Jam sėdant ant Alyvų kalno, prie jo priėjo vieni mokiniai ir paklausė: „Pasakyk mums, kada tai bus, ir

^t**23,38** T.y. negyvenami, be žmonių; arba: nusiaubti

koks tavo atėjimo ir amžiaus^u pabaigos ženklas?“⁴ Jėzus jiems atsakė: „Žiūrėkite, kad kas nesuklaidintų jūsų!⁵ Nes daugelis ateis mano vardu, sakydami: „Aš esu Mesijas^v“, ir daugelį suklaidins. ⁶ Jūs girdėsite apie karus ir karų gandus. Žiūrėkite, kad neišsigąstumėte, nes tai turi įvykti, bet dar ne galas. ⁷ Nes tauta kelsis prieš tautą ir karalystė prieš karalystę, ir bus badų bei žemės drebėjimų įvairiose vietose. ⁸ Bet visa tai – skausmų pradžia. ⁹ Tada jie perduos jus kankinti ir jus nužudys, ir jūs būsite visų tautų nekenčiami dėl mano vardo. ¹⁰ Tada daugelis atsimes nuo tikėjimo, vieni kitus išduos ir vieni kitų neapkęs. ¹¹ Kelsis daug netikrų pranašų, ir jie suklaidins daugelį. ¹² Ir kadangi neteisybė įsigalės, daugelio meilė atauš. ¹³ Bet kas ištvers iki galo, tas bus išgelbėtas. ¹⁴ Ir šita karalystės evangelija bus skelbiama visame pasaulyje kaip liudijimas visoms tautoms, ir tada ateis galas“.

Didžioji neganda

(Mk 13, 14–23; Lk 21, 20–24)

¹⁵ „Taigi, kai pamatysite „sunaikinimo pabaisą“, apie kurią pasakyta per pranašą Danielį, stovinčią šventoje vietoje (tegul skaitytojas permano!), ¹⁶ tada esantieji Judėjoje tegul bėga į kalnus, ¹⁷ kas ant stogo, tenenulipa pasiimti daiktų iš savo namų, ¹⁸ ir kas lauke, tenegrižta savo apsiausto pasiimti. ¹⁹ Vargas nėščioms ir žindyvėms anomis dienomis! ²⁰ Bet melskitės, kad jums netektų bėgti žiemą ar šabata! ²¹ Nes tuomet bus didelė neganda, kokios nėra buvę nuo pasaulio pradžios iki šiol ir niekad

^u**24,3** T.y. šito pasaulio laikmečio

^v**24,5** Arba: Kristus

nebebus. ²² Ir jei tos dienos nebūtų sutrumpintos, tai nė vienas žmogus nebūtų išgelbėtas. Bet dėl išrinktųjų tos dienos bus sutrumpintos. ²³ Jei tada kas nors jums sakys: „Štai čia Mesijas^w!“ arba: „Jis tenai!“, – netikėkite. ²⁴ Nes kelsis netikrų mesijų^x ir netikrų pranašų, ir jie darys didelių ženklų bei stebuklų, kad suklaidentų, jei tai būtų galima, ir išrinktuosius. ²⁵ Štai aš jums tai iš anksto pasakiau. ²⁶ Taigi, jei jie sakys jums: „Štai jis tyruose!“, neišeikite; „štai jis kambariuose!“, netikėkite. ²⁷ Nes kaip žaibas sutvyks iš rytų ir nublyks iki vakarų, taip bus ir su Žmogaus Sūnaus atėjimu. ²⁸ Kur bus maita, ten suskris ir pesliai.

Žmogaus Sūnaus atėjimas

(Mk 13, 24–27; Lk 21, 25–28)

²⁹ Tuoju po tų negandos dienų saulė aptems, mėnulis nebeduos savo žvilgesio, žvaigždės kris iš dangaus, ir dangaus galybės bus sukrėstos. ³⁰ Tada pasirodys Žmogaus Sūnaus ženklas danguje, ir tada raudos visos žemės gentys. Jos išvys Žmogaus Sūną, ateinantį dangaus debesyse su galybe ir didžia šlove. ³¹ Jis išsiųs savo angelus, „skardžiai trimituojančius“^y, ir jie surinks jo išrinktuosius iš keturių vėjų, nuo vieno dangaus krašto iki kito.

^w**24,23** Arba: Kristus

^x**24,24** Arba: kristų

^y**24,31** Lit. su skardžiu trimitu

Figmedžio pamoka

(Mk 13, 28–31; Lk 21, 29–33)

³² Iš figmedžio pasimokykite to palyginimo: kai jo šaka jau suminkštėja ir išleidžia lapus, jūs žinote, kad vasara arti; ³³ taip ir jūs, kai visa tai pamatysite, žinokite, kad jis arti, prie durų. ³⁴ Iš tiesų jums sakau: šita karta tikrai nepraeis, iki visa tai įvyks. ³⁵ Dangus ir žemė praeis, bet mano žodžiai nepraeis.

Nežinoma diena ir valanda

(Mk 13, 32–37; Lk 17, 26–30, 34–36)

³⁶ O tos dienos ir valandos niekas nežino, nei dangaus angelai, ^z nei Sūnus^z, tik vienas Tėvas. ³⁷ Nes kaip buvo Nojaus dienomis, taip bus Žmogaus Sūnaus atėjimo metu. ³⁸ Mat kaip anomis prieštvaninėmis dienomis žmonės valgė ir gėrė, vedė ir tekėjo iki tos dienos, kai Nojus įžengė į arką, ³⁹ ir nieko nenuvokė, kol užėjo tvanas ir visus nunešė, taip bus ir Žmogaus Sūnaus atėjimo metu. ⁴⁰ Tuomet du bus lauke; vienas bus paimtas, o kitas paliktas. ⁴¹ Dvi mals girnomis; viena bus paimta, o kita palikta. ⁴² Tad budėkite, nes nežinote, kurią dieną jūsų Viešpats ateis. ⁴³ Bet tai žinokite: jei šeimininkas žinotų, kurią nakties sargybą vagis ateis, jis budėtų ir neleistų įsibrauti^a į savo namus. ⁴⁴ Todėl ir jūs būkite pasiruošę, nes Žmogaus Sūnus ateis jūsų nelaukiamą valandą.

^z24,36 ~kt. Mss

^a24,43 Lit. prasikasti

Ištikimas ar neištikimas vergas

(Lk 12, 41–48)

⁴⁵ Taigi kas yra tas ištikimas ir protingas vergas, kuriam valdovas pavedė rūpintis savo šeimyna, kad jis jiems duotų maisto reikiamu metu? ⁴⁶ Laimingas tas vergas, kurį parėjęs jo valdovas ras taip darantį. ⁴⁷ Iš tiesų jums sakau: jis visą savo turtą jam paves prižiūrėti. ⁴⁸ Bet jei tas 'vergas būtų blogas ir pagalvotų'^b: 'Mano valdovas užtrunka', ⁴⁹ pradėtų mušti savo draugus vergus ir valgytų bei gertų su girtuokliais, ⁵⁰ tai to vergo valdovas pareis dieną, kurią jis nelaukia, ir valandą, kurios jis nežino, ⁵¹ atskirs^c jį ir duos jam dalį su veidmainiais. Ten bus verksmas ir dantų griežimas“.

Palyginimas apie dešimtį mergaičių

25 ¹ „Tada dangaus karalystė bus panaši į dešimtį mergaičių, kurios, paėmusios savo žibintus, išėjo pasitikti jaunikio. ² Penkios iš jų buvo paikos ir penkios protingos. ³ Mat paikosios, paėmusios žibintus, nepaėmė su savim aliejaus, ⁴ o protingosios paėmė su savo žibintais aliejaus induose. ⁵ Jaunikiui užtrunkant, jos visos užsnūdo ir miegojo. ⁶ Vidunaktį pasigirdo šauksmas: 'Štai jaunikis! Išeikite jo pasitikti!' ⁷ Tada tos visos mergaitės atsikėlė ir pataisė savo žibintus. ⁸ Paikosios tarė protingosioms: 'Duokite mums savo aliejaus, nes mūsų žibintai gęsta'. ⁹ Bet protingosios atsakė: 'Kad kartais nepritrūktų mums ir jums, verčiau eikite pas pardavėjus ir nusipirkite'.

^b24,48 Lit. blogas vergas tartų savo širdyje

^c24,51 Lit. perpjaus pusiau (t.y. atskirs nuo ištikimųjų)

¹⁰ Bet, joms einant pirktis, atėjo jaunikis, ir tos, kurios buvo pasiruošusios, įėjo su juo į vestuves, ir durys buvo užrakintos. ¹¹ Vėliau atėjo ir likusios mergaitės ir sakė: „Viešpatie, viešpatie, atidaryk mums!“ ¹² Bet jis atsakė: „Iš tiesų jums sakau: aš jūsų nepažįstu“. ¹³ Tad budėkite, nes nežinote nei dienos, nei valandos“.

Palyginimas apie talentus

(Lk 19, 11–27)

¹⁴ „Nes bus taip, kaip žmogui, kuris iškeldamas pasišaukė savo vergus ir jiems patikėjo savo turtą. ¹⁵ Vienam jis davė penkis talentus, kitam du, dar kitam vieną, kiekvienam pagal jo sugebėjimą, ir iškeliavo. ¹⁶ Tas, kuris buvo gavęs penkis talentus, tuojau nuėjęs jais vertėsi ir nupelnė kitus penkis. ¹⁷ Tokiu pat būdu tas, kuris buvo gavęs du, nupelnė kitus du. ¹⁸ O tas, kuris buvo gavęs vieną, nuėjęs iškasė duobę^d ir paslėpė savo valdovo pinigus. ¹⁹ Po ilgo laiko pargrįžo tų vergų valdovas ir reikalavo iš jų apyskaitos. ²⁰ Priėjęs tas, kuris buvo gavęs penkis talentus, atnešė kitus penkis talentus, sakydamas: „Valdove, tu man patikėjai penkis talentus. Štai kitus penkis talentus nupelniau“. ²¹ Jo valdovas jam tarė: „Gera, šaunus ir patikimas verge! Tu, versdamasis mažumu, buvai patikimas; aš tau pavesiu didelį kiekį. „Dalykis savo valdovo džiaugsmu!“^e ²² Priėjęs ir tas, kuris buvo gavęs du talentus, tarė: „Valdove, tu man patikėjai du talentus. Štai kitus du talentus nupelniau“. ²³ Jo valdovas jam tarė: „Gera, šaunus ir patikimas

^d**25,18** Lit. žemę

^e**25,21** Lit. Įeik į savo valdovo džiaugsmą!

verge! Tu, versdamasis mažumu, buvai patikimas; aš tau pavesiu didelį kiekį. Dalykis savo valdovo džiaugsmu!’
²⁴ Priėjęs ir tas, kuris buvo gavęs vieną talentą, tarė: „Valdove, pažinau tave esant kietą žmogų. Tu pjauni, kur nesėjai, ir renki, kur nevėtei^f.²⁵ Iš baimės aš nuėjęs paslėpiau tavo talentą žemėje. Štai čia, kas tau priklauso’.
²⁶ Bėt jo valdovas jam atsakė: „Nelabas ir tingus verge! Tu žinojai, kad aš pjaunu, kur nesėjau, ir renku, kur nevėčiau^g?²⁷ Taigi tu turėjai investuoti mano pinigus pas bankininkus^h, o pargrįžęs aš būčiau atsiėmęs savo su palūkanomis.²⁸ Tad atimkite iš jo tą talentą ir duokite tam, kuris turi dešimt talentų,²⁹ nes kiekvienam turinčiam bus duota, ir jis apsčiai turės, o iš neturinčio bus atimta ir tai, ką jis turi.³⁰ O nenaudėlį vergą išmeskite lauk į tamsą. Ten bus verksmas ir dantų griežimas”“.

Tautų teismas

³¹ „Kai Žmogaus Sūnus ateis savo šlovėje ir visi angelai su juo, tada jis atsisės į savo garbingą sostą.
³² Jo akivaizdoje bus surinktos visos tautos, ir jis atskirsⁱ žmones vienus nuo kitų, kaip piemuo atskiria avis nuo ožių.³³ Jis pastatys avis savo dešinėje, o ožius – kairėje.
³⁴ Tada karalius tars tiems, kurie bus jo dešinėje: „Eikite, mano Tėvo palaimintieji, paveldėkite nuo pasaulio sukūrimo jums paruoštą karalystę.³⁵ Nes buvau išalkęs, ir mane pavalgydinote, buvau ištroškęs, ir mane pagirdėte,

^f**25,24** Arba: nebarstei (sėklos)

^g**25,26** Arba: nebarsčiau (sėklos)

^h**25,27** Lit. pinigmainius

ⁱ**25,32** Lit. juos

buvau svečias, ir mane priėmėte, ³⁶ nuogas, ir mane aprengėte; sirgau, ir mane aplankėte, buvau kalėjime, ir atėjote pas mane'. ³⁷ Tada teisieji jam atsakys: „Viešpatie, kada tave matėme išalkusį ir pamaitinome ar ištroškusį ir pagirdėme? ³⁸ Kada tave matėme svečią ir priėmėme ar nuogą ir aprengėme? ³⁹ Kada tave matėme sergantį ar kalėjime ir atėjome pas tave?“ ⁴⁰ Ir karalius jiems atsakys: „Iš tiesų jums sakau: kiek jūs padarėte vienam iš šitų mano mažiausiųjų brolių, tiek man padarėte’.
⁴¹ Tada jis tars ir tiems, kurie bus kairėje: „Eikite nuo manęs, prakeiktieji, į amžinąją ugnį, prirengtą velniui ir jo angelams. ⁴² Nes buvau išalkęs, ir manęs nepavalgydinote, buvau ištroškęs, ir manęs nepagirdėte, ⁴³ buvau svečias, ir manęs nepriėmėte, nuogas, ir manęs neaprengėte, ligonis ir kalėjime, ir manęs neaplankėte’.
⁴⁴ Tada ir jie atsakys: Viešpatie, kada tave matėme išalkusį ar ištroškusį, ar svečią, ar nuogą, ar ligonį, ar kalėjime ir tau nepatarnavome?“ ⁴⁵ Tada jis jiems atsakys: „Iš tiesų jums sakau: kiek jūs nepadarėte vienam iš šitų mažiausiųjų, tiek ir man nepadarėte’.
⁴⁶ Ir šitie nueis amžinos bausmės kentėti, o teisieji amžinai gyventi“.

Sąmokslas nužudyti Jėzų

(Mk 14, 1–2; Lk 1–2; Jn 11, 45–53)

26 ¹ Kai Jėzus pabaigė visas šitas kalbas, jis tarė savo mokiniams: ² „Jūs žinote, kad po dviejų dienų bus Velykos, ir Žmogaus Sūnus bus atiduotas nukryžiuoti“.
³ Tuomet vyriausieji kunigai ir tautos vyresnieji susirinko į rūmus vyriausiojo kunigo, vadinamo Kajafu, ⁴ ir susimokė suimti Jėzų klasta ir nužudyti. ⁵ Bet jie sakė: „Ne šventės metu, kad nekiltų sąmyšio tarp žmonių“.

2016-03-29: -

Patepimas Betanijoje

(Mk 14, 3–9; Jn 12, 1–8)

⁶ Jėzui esant Betanijoje, Simono Raupsuotojo namuose, ⁷ prie jo priėjo moteris su alebastriniu labai brangių kvėpalų indu ir [juos] išpylė jam ant galvos, kai jis sėdėjo prie stalo. ⁸ Tai pamatę, mokiniai pasipiktino ir sakė: „Kam tas eikvojimas? ⁹ Juk tai būtų buvę galima brangiai parduoti ir [pinigus] duoti beturčiams!“ ¹⁰ Bet, tai žinodamas, Jėzus jiems tarė: „Kam varginate tą moterį? Juk ji padarė man puikų darbą. ¹¹ Nes visuomet turite beturčių su savim, o mane ne visuomet turėsite. ¹² Nes, išpildama šituos kvėpalus ant mano kūno, ji tai padarė, kad mane paruoštų laidotuvėms. ¹³ Iš tiesų jums sakau: kur tik pasaulyje bus skelbiama šita evangelija, jai atminti bus pasakojama ir apie tai, ką ji padarė“.

Judas pasisiūlo išduoti Jėzų

(Mk 14, 10–11; Lk 22, 3–6)

¹⁴ Tuomet vienas iš Dvylikos, vadinamas Judu Iskariotu, nuėjęs pas vyriausiuosius kunigus, ¹⁵ tarė: „Ką norite man duoti, jei aš jums išduosiu jį?“ Jie jam atskaitė trisdešimt sidabrinių. ¹⁶ Ir nuo tada jis ieškojo patogios progos jam išduoti.

Paskutinė vakarienė

(Mk 14, 12–21; Lk 22, 7–14, 21–23; Jn 13, 21–30)

¹⁷ Pirmąją Neraugintos duonos dieną mokiniai priėjo prie Jėzaus ir paklausė: „Kur nori, kad tau paruoštume

valgyti Velykų avinėlių?’¹⁸ Jis atsakė: „Nueikite į miestą pas tokį ir tokį ir jam tarkite: „Mokytojas sako: Mano metas arti. Pas tavo švęsiu Velykas su savo mokiniiais““.¹⁹ Mokiniai padarė, kaip Jėzus jiems buvo įsakęs, ir paruošė Velykų vakarienę.²⁰ Vakarui atėjus, jis atsisėdo prie stalo su Dvylika^k ²¹ ir, jiems valgant, tarė: „Iš tiesų jums sakau: vienas iš jūsų išduos mane“.²² Jie labai nuliūdo ir vienas po kito ėmė jį klausti: „Nejaugi aš, Viešpatie?“²³ Bet jis atsakė: „Kas padažė su manim ranką į dubenį, tas mane išduos.“²⁴ Žmogaus Sūnus, tiesa, iškeliauja, kaip apie jį parašyta, bet vargas tam žmogui, kuris išduoda Žmogaus Sūnų! Jam būtų buvę geriau, jei jis^l nebūtų gimęs“.²⁵ Judas, jo išdavėjas, atsiliepė: „Nejaugi aš, Mokytojau?“ Jis jam tarė: „Tu pats tai pasakei“^m.²⁶ Jiems valgant, Jėzus, paėmęs duoną ir sukalbėjęs palaiminimąⁿ, ją laužė, davė mokiniams ir tarė: „Imkite, valgykite; tai yra mano kūnas“.²⁷ Paėmęs taurę ir padėkojęs^o, jis jiems davė, sakydamas: „Gerkite iš jos visi,²⁸ nes tai yra mano kraujas, sandoros [kraujas], kuris išliejamas už daugelį nuodėmėms atleisti.“²⁹ Bet jums sakau: nuo šiol nebegersiu šito vynmedžio vaisiaus iki tos dienos, kai gersiu su jumis jį naują savo Tėvo karalystėje“.³⁰ Pagiedoję himną, jie išėjo į Alyvų kalną.

^k**26,20** Kt. Mss + mokinių

^l**26,24** Lit. tas žmogus

^m**26,25** Tai reiškia: yra taip, kaip pasakei

ⁿ**26,26** T.y. sukalbėjęs padėkos maldą, prasidedančią žodžiais: „Palaimintas tu, Viešpatie...“

^o**26,27** T.y. sukalbėjęs padėkos maldą

Jēzus pranašauja Petro užsigynimą

(Mk 14, 27–31; Lk 22, 31–34; Jn 13, 36–38)

³¹ Tada Jėzus jiems sakė: „Šiąnakt jūs visi atsimesite dėl manęs, nes parašyta: „Užgausiu piemenį, ir kaimenės avys išsisklaidys“. ³² Bet kai aš būsiu prikeltas, eisiu pirma jūsų į Galilėją“. ³³ Atsiliepdamas Petras jam tarė: „Jei visi atsimestų dėl tavęs, aš niekad neatsimesiu!“ ³⁴ Jėzus jam tarė: „Iš tiesų tau sakau: šiąnakt pat, prieš gaidžiui pragystant, tu tris kartus manęs užsiginsi“ ³⁵ Petras jam sakė: „Net jei turėčiau mirti su tavim, jokių būdų tavęs neužsiginsi!“ Taip pat kalbėjo ir visi mokiniai.

Malda Getsemanėje

(Mk 14, 32–42; Lk 22, 39–46)

³⁶ Tuomet Jėzus atėjo su jais į vietą, vadinamą Getsemane, ir tarė mokiniams: „Pasėdėkite čia, kol ten nuėjęs pasimelsiu“. ³⁷ Pasiėmęs Petrą ir abu Zebediejau sūnus, jis pradėjo liūdėti ir sielvartauti. ³⁸ Tada jis jiems tarė: „Labai nuliūdusi mano siela, mirtinai! Pasilikite čia ir budėkite su manim“. ³⁹ Kiek toliau paėjęs, jis parpuolė kniūpsčias ir meldėsi: „Mano Tėve, jei galima, tegu mane aplenkia šita taurė. Tačiau ne kaip aš noriu, bet kaip tu“. ⁴⁰ Jis atėjo pas mokinius ir rado juos miegančius. Ir jis tarė Petrui: „Taip jūs neįstengėte nė vienos valandos pabudėti su manim? ⁴¹ Budėkite ir melskitės, kad nepatektumėte į pagundą. Dvasia noringa, bet kūnas silpnas“. ⁴² Vėl, antrą kartą, nuėjęs jis meldėsi, tardamas: „Mano Tėve, jei „ta taurė“ negali aplenkti, bet ją turiu gerti, teįvyksta tavo

valia“. ⁴³ Ir atėjęs jis vėl rado juos miegančius, nes jų akys buvo miegūstos. ⁴⁴ Jis paliko juos ir vėl nuėjęs meldėsi trečią kartą, kartodamas tuos pačius žodžius. ⁴⁵ Paskui jis atėjo pas mokinius ir jiems tarė: „Ar ir toliau miegosite ir ilsėsitės?“ ⁴⁶ Štai priartėjo valanda, ir Žmogaus Sūnus išduodamas į nusidėjėlių rankas. ⁴⁷ Kelkitės, eikime! Štai mano išdavėjas čia pat!“ ⁴⁸ Jam tai bekalbant, štai atėjo Judas, vienas iš Dvylikos, ir su juo didelis būrys su kalavijais ir vėzdais nuo vyriausiųjų kunigų ir tautos vyresniųjų. ⁴⁹ Jo išdavėjas buvo jiems davęs ženklą, sakydamas: „Tas, kurį pabučiuosiu, yra jis. Jį suimkite“. ⁵⁰ Tuoju priėjęs prie Jėzaus jis tarė: „Sveikas, rabi!“ ir jį pabučiavo. ⁵¹ Bet Jėzus jam tarė: „Drauge, ar tai tam tikslui, kuriam čia esi?“ Tada priėję jie nutvėrė Jėzų ir jį suėmė. ⁵² Štai vienas iš Jėzaus palydovų, ištiesęs ranką, išsitraukė savo kalaviją ir, smogęs vyriausiojo kunigo vergui, nukirto jam ausį. ⁵³ Tada Jėzus jam tarė: „Kišk savo kalaviją atgal į jo vietą, nes visi, kurie stveriasi kalavijo, žus nuo kalavijo. ⁵⁴ Ar manai mane negalint melsti savo Tėvą, kad jis tuojau man pristatytų daugiau negu dvylika legionų angelų?“ ⁵⁵ Tą valandą Jėzus tarė būriui: „Kaip prieš plėšiką išėjote su kalavijais ir vėzdais manęs sugauti. Kasdien šventykloje sėdėdavau mokydamas, o jūs manęs nesusėmėte. ⁵⁶ Bet visa tai atsitiko, kad išsipildytų pranašų Raštai“. Tada visi mokiniai, palikę jį, pabėgo.

Sinedrionas nuteisia Jėzų mirti

(Mk 14, 53–65; Lk 22, 54–55, 63–71; Jn 18, 13–14, 19–24)

⁵⁷ Tie, kurie buvo suėmę Jėzų, jį nuvedė pas vyriausiąjį kunigą Kajafą, kur buvo susirinkę Rašto žinovai ir vyresnieji. ⁵⁸ O Petras sekė paskui jį iš tolo iki vyriausiojo kunigo rūmų kiemo ir, įėjęs vidun, atsisėdo prie tarnų, norėdamas pamatyti, kaip viskas baigsis. ⁵⁹ Vyriausieji kunigai ir visas sinedrionas^r ieškojo melagingo liudijimo prieš Jėzų, kad galėtų jį nužudyti, ⁶⁰ bet nerado, nors išėjo priekin daug neteisingų liudytojų. Pagaliau du, išėję priekin, ⁶¹ tarė: „Šitas sakė: „Aš galiu nugriauti Dievo šventyklą ir per tris dienas atstatyti““. ⁶² Atsistojęs vyriausiasis kunigas jam tarė: „Ar nieko neatsakai į tai, ką šitie liudija prieš tave?“ ⁶³ Bet Jėzus tylėjo. Vyriausiasis kunigas jam tarė: „Aš saikdinu tave gyvuoju Dievu, kad mums pasakytum, ar tu esi Mesijas^s, Dievo Sūnus?“ ⁶⁴ Jėzus jam tarė: „Tu tai pasakei. Tačiau jums sakau: nuo šiol jūs išvysite Žmogaus Sūnų sėdintį Galybės dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse“. ⁶⁵ Tada vyriausiasis kunigas perplėšė savo drabužius, sakydamas: „Jis piktžodžiavo! Kam mums dar reikia liudytojų? Štai dabar girdėjote piktžodžiavimą! ⁶⁶ Kokia jūsų nuomonė?“ Jie atsakė: „Jis mirties vertas!“ ⁶⁷ Tada jie spjaudė jam į veidą ir mušė jį kumščiais, o kiti kirto į veidą, ⁶⁸ sakydami: „Pranašauk mums, Mesijau^t! Kas yra tas, kuris tau sudavė?“

^r26,59 Arba: sanhedrinas (t.y. vyriausioji teismo taryba)

^s26,63 Arba: Kristus

^t26,68 Arba: Kristau

Petras užsigina Jėzaus

(Mk 14, 66–72; Lk 22, 56–62; Jn 18, 15–18, 25–27)

⁶⁹ O Petras sėdėjo lauke, kieme. Prie jo priėjo viena tarnaitė ir tarė: „Ir tu buvai su Jėzumi Galilėjiečiu“. ⁷⁰ Bet jis užsigynė visų akivaizdoje, tardamas: „Nežinau, ką sakai.“ ⁷¹ Jam išėjus į prievartį, jį pamatė kita ir sakė ten esantiems: „Šitas buvo su Jėzumi Nazariečiu“ ⁷² Ir jis vėl užsigynė, prisiekdamas: „Nepažįstu to žmogaus!“ ⁷³ Po valandėlės priėję ten stovintieji tarė Petru: „Tikrai ir tu esi vienas iš jų, nes tavo tarmė tave išduoda“. ⁷⁴ Tada jis ėmė keiktis ir prisiekinėti: „Nepažįstu to žmogaus!“ Ir tuojuo pragydo gaidys. ⁷⁵ Tada Petras atsiminė Jėzaus pasakytą žodį: „Prieš gaidžiui pragystant, tu tris kartus manęs užsiginsi“. Ir, išėjęs laukan, jis gaudžiai verkė.

Jėzus perduodamas Pilotui

(Mk 15, 1; Lk 23, 1–2; Jn 18, 28–32)

27 ¹ Rytui išaušus, visi vyriaurieji kunigai ir tautos vyresnieji priėmė nutarimą nužudyti Jėzų. ² Jį surišę, jie nuvedė ir perdavė valdytojui Pilotui.

Judo mirtis

(Apd 1, 18–19)

³ Tada Judas, jo išdavėjas, pamatęs, kad Jėzus^u pasmerktas, buvo gailesčio apimtas ir grąžino trisdešimt sidabrinių vyriausiesiems kunigams ir vyresniesiems, ⁴ sakdamas: „Nusidėjau, išduodamas nekaltą kraują!“ Bet jie tarė: „Kas mums darbo? Tu žinokis!“ ⁵ Numetęs

^u27,3 Lit. jis

sidabrinius į šventyklą, jis pasišalino ir nuėjęs pasikorė.
⁶ O vyriausieji kunigai, paėmę sidabrinius, sakė: „Jų negalima mesti į šventyklos išdą, nes jie kraujo pinigai“
⁷ Pasitarę jie nupirko už juos puodžiaus dirvą ateiviams laidoti. ⁸ Todėl ta dirva iki šios dienos vadinasi Kraujo dirva. ⁹ Tada išsipildė, kas pasakyta per pranašą Jeremiją: „Jie paėmė trisdešimt sidabrinių – kainą įkainotojo, kurį izraeliai įkainojo – ¹⁰ ir juos atidavė už puodžiaus dirvą, kaip man Viešpats įsakė“.

Pilotas apklausia Jėzų

(Mk 15, 2–5; Lk 23, 3–5; Jn 18, 33–38)

¹¹ Jėzus stovėjo valdytojo akivaizdoje, ir valdytojas jį paklausė: „Ar tu esi žydų karalius?“ Bet Jėzus tarė: „Tu tai sakai“. ¹² Vyriausiųjų kunigų ir vyresniųjų kaltinamas, jis nieko neatsakė. ¹³ Tada Pilotas jam tarė: „Ar negirdi visa, ką jie liudija prieš tave?“ ¹⁴ Bet jis neatsakė jam nė į vieną kaltinimą, tad valdytojas labai stebėjosi.

Pilotas paleidžia Barabą ir pasmerkia Jėzų mirti

(Mk 15, 6–15; Lk 23, 18–25; Jn 18, 39–19,16)

¹⁵ Šventės metu valdytojas turėjo paprotį paleisti žmonėms vieną kalinį, kurio jie norėdavo. ¹⁶ Jie tuo metu tu rėjo pagarsėjusį kalinį, vardu Barabą. ¹⁷ Tad, kai jie buvo susirinkę, Pilotas jiems tarė: „Katrą norite, kad jums paleisčiau, Barabą ar Jėzų, kuris vadinasi Kristus?“
¹⁸ Mat jis žinojo, kad jie iš pavydo buvo jį perdavę.
¹⁹ Jam sėdint teismo kėdėje, jo žmona atsiuntė jam tokią žinią: „Neturėk nieko darbo su tuo teisiuoju, nes šiandien sapne daug kentėjau dėl jo“. ²⁰ Bet vyriausieji kunigai ir vyresnieji įtikino žmones, kad išsiprašytų Barabą, o

Jėzų pražudytų. ²¹ Atsiliepdamas valdytojas jiems tarė: „Katrą norite, kad jums paleisčiau?“ Jie tarė: „Barabą!“ ²² Pilotas jiems sakė: „Tai kas man daryti su Jėzumi, kuris vadinamas Mesiju^v?“ Jie visi sakė: „Nukryžiuoti jį!“ ²³ Bet jis tarė: „Ką gi bloga jis padarė?“ Bet jie juo garsiau šaukė: „Nukryžiuoti jį!“ ²⁴ Pilotas, pamatęs, kad jis nieko nelaimi, bet kad veikiau kyla maištas, paėmė vandens, nusimazgojo rankas minios akivaizdoje ir tarė: „Aš nekaltas dėl šito kraujo. Jūs žinokitės!“ ²⁵ Ir visi žmonės atsakė: „Jo kraujas ant mūsų ir ant mūsų vaikų!“^w ²⁶ Tada jis paleido jiems Barabą, o Jėzų nuplakdinęs atidavė nukryžiuoti.

Kareiviai tyčiojasi iš Jėzaus

(Mk 15, 16–20; Jn 19, 2–3)

²⁷ Tada valdytojo kareiviai, pasiėmę Jėzų į pretoriją^x, surinko aplink jį visą dalinį. ²⁸ Jį išrengę^y, jie apsiautė jį šviesiai raudona skraiste. ²⁹ Nupynę iš erškėčių vainiką, uždėjo jam ant galvos ir įspraudė nendrę į jo dešinę. Klūpčiodami prieš jį, jie tyčiojosi iš jo ir sakė: „Sveikas, žydų karaliau!“ ³⁰ Spjaudami į jį, jie atėmė nendrę ir mušė jam per galvą. ³¹ Ir kai buvo pasityčioję iš jo, jie nusiautė jam skraistę, jį aprengė jo drabužiais ir jį nuvedė kryžiuoti.

^v27,22 Arba: Kristumi

^w27,25 Tai reiškia: mes ir mūsų vaikai atsakingi už jo išlietą kraują.

^x27,27 T.y. įgullos bustinę

^y27,28 Kt. Mss: aprengę

Jėzus nukryžiuojamas

(Mk 15, 21–32; Lk 23, 26–43; Jn 19, 17–27)

³² Išeidami jie sutiko žmogų kirėnietį, vardu Simoną. Tą jie privertė nešti jo kryžių. ³³ Ir, atėję į vietą, vadinamą Golgota (tai reiškia „Kaukolės vietą“), ³⁴ jie davė jam gerti vyno, sumaišyto su tulžimi. Bet paragavęs jis nenorėjo gerti. ³⁵ Jį nukryžiaavę, jie pasidalijo jo drabužius, mesdami burta, ³⁶ ir susėdę jį ten sergėjo. ³⁷ Ir jie prisegė viršum jo galvos „jo kaltės užrašą“^z: „Šitas yra Jėzus, žydų karalius“. ³⁸ Tuomet buvo nukryžiuoti su juo du plėšikai, vienas iš dešinės, kitas iš kairės. ³⁹ Praeiviai jam piktžodžiavo, kraipydami galvas ⁴⁰ ir sakydami: „Tu, kuris nugriauni šventyklą ir per tris dienas atstatai, gelbėkis pats! Jei tu esi Dievo Sūnus, nuženk nuo kryžiaus!“ ⁴¹ Taip pat ir vyriausieji kunigai, tyčiodamiesi su Rašto žinovais ir vyresniaisiais, kalbėjo: ⁴² „Kitus išgelbėjo, o pats negali išsigelbėti! Jis Izraelio karalius? Tenužengia dabar nuo kryžiaus, tai mes patikėsime juo. ⁴³ Jis pasitikėjo Dievu. Tas dabar jį teišgelbsti, jei jo nori, nes jis pasakė: „Aš Dievo Sūnus““. ⁴⁴ Taip pat jį plūdo ir plėšikai, kurie buvo nukryžiuoti kartu su juo.

Jėzaus mirtis

(Mk 15, 33–41; Lk 23, 44–49; Jn 19, 28–30)

⁴⁵ Nuo šeštos valandos tamsa apgaubė visą šalį^a iki devintos valandos^b. ⁴⁶ O apie devintą valandą

^z27,37 Lit. užrašytą jo kaltę

^a27,45 Arba: žemę

^b27,45 T.y. nuo vidudienio iki 3 valandos p.p.

Jėzus sušuko garsiu balsu, tardamas: „Eli, Eli, lema sabachtani?“ Tai reiškia: „Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai?“ ⁴⁷ Bet kai kurie iš ten stovinčių, tai išgirde, sakė: „Šitas šaukiasi Elijo“. ⁴⁸ Tuoju vienas iš jų, nubėgęs ir paėmęs kempinę, ją primirkęs rūgštaus vyno ir užmovęs ant nendrės, davė jam gerti. ⁴⁹ Bet visi kiti sakė: „Liaukis! Pažiūrėkim, ar ateis Elisas jo gelbėti!“ ⁵⁰ O Jėzus, vėl sušukęs garsiu balsu, atidavė dvasią. ⁵¹ Ir štai šventyklos uždanga perplyšo pusiau nuo viršaus iki apačios, ir žemė drebėjo, ir uolos skilo, ⁵² ir kapai atsivėrė, ir daug užmigusių šventųjų kūnų buvo prikelti. ⁵³ Išėję iš kapų po jo prikėlimo, jie atėjo į šventąjį miestą ir pasirodė daugeliui. ⁵⁴ O šimtininkas ir tie, kurie su juo sergėjo Jėzų, pamatę žemės drebėjimą ir kas įvyko, labai nusigando ir sakė: „Tikrai šitas buvo Dievo Sūnus!“ ⁵⁵ Ten buvo daug moterų, žiūrinčių iš tolo. Jos buvo atėjusios paskui Jėzų iš Galilėjos, jam patarnaudamos. ⁵⁶ Tarp jų buvo Marija Magdaliotė, Marija, Jokūbo bei Juozapo motina, ir Zebediejaus sūnų motina.

Jėzaus laidojimas

(Mk 15, 42–47; Lk 23, 50–56; Jn 19, 38–42)

⁵⁷ Vakaru atėjus, atvyko turtingas žmogus iš Arimatėjos, vardu Juozapas, kuris ir pats buvo tapęs Jėzaus mokiniu. ⁵⁸ Šitas, nuėjęs pas Pilotą, paprašė Jėzaus kūno. Tada Pilotas įsakė jį atiduoti. ⁵⁹ Paėmęs kūną, Juozapas įvyniojo jį į tyrą drobulę, ⁶⁰ jį paguldė savo naujame kape, kurį buvo išsikaldinęs uoloje, ir, priritęs didžiulį akmenį prie kapo angos, nuėjo. ⁶¹ Marija Magdaliotė ir kita Marija ten sėdėjo priešais kapą.

Sargyba prie kapo

⁶² O kitą dieną, kuri eina po Prisirengimo dienos, susirinko vyriausieji kunigai bei fariziejai pas Pilotą ⁶³ ir sakė: „Valdove, prisiminėme, kad anas apsimetėlis, dar gyvas būdamas, pasakė: „Po trijų dienų būsiu prikeltas’.

⁶⁴ Tad įsakyk saugoti kapą iki trečios dienos, kad kartais atėję mokiniai neišvogtų jo ir nepasakytų tautai: „Jis buvo prikeltas iš numirusių’. Ta paskutinė apgavystė būtų blogesnė už pirmutinę“. ⁶⁵ Pilotas jiems tarė: „Imkite sargybą; eikite, saugokite, kaip mokate“. ⁶⁶ Jie nuėję padarė kapą saugų, užantspauduodami akmenį ir pastatydami sargybą.

Prisikėlimas

(Mk 16, 1–8; Lk 24, 1–12; Jn 20, 1–10)

28 ¹ Šabatai praėjus, pirmajai savaitės dienai auštant, atėjo Marija Magdaliatė ir kita Marija pasižiūrėti kapo. ² Staiga^c įvyko smarkus žemės drebėjimas, nes Viešpaties angelas, nužengęs iš dangaus ir priėjęs, nurito akmenį ir atsisėdo ant jo. ³ Jo išvaizda buvo kaip žaibo, ir jo apdaras – baltas kaip sniegas. ⁴ Išsigandę jo, sargai ėmė drebėti ir pasidarė it negyvi. ⁵ Atsiliepdamas angelas tarė moterims: „Jūs nebijokite! Juk žinau, kad ieškote Jėzaus, kuris buvo nukryžiuotas. ⁶ Jo nėra čia, nes jis prikeltas, kaip buvo sakęs. Eikite, apžiūrėkite vietą, kur jis gulėjo, ⁷ ir nuskubėjusios pasakykite jo mokiniams: „Jis prikeltas iš numirusių ir štai eina pirma jūsų į Galilėją. Ten jį pamatysite’. Štai aš jums tai pasakiau“. ⁸ Skubiai

nuėjusios nuo kapo su baime ir dideliu džiaugsmu, jos bėgo pranešti jo mokiniams. ⁹ Ir štai Jėzus jas pasitiko ir tarė: „Sveikos!“ Jos priėjusios apkabino jo kojas ir jį pagarbino. ¹⁰ Tada Jėzus joms tarė: „Nebijokite! Eikite, praneškite mano broliams, kad jie vyktų į Galilėją, ir ten jie mane pamatys“.

Sargybinių pranešimas

¹¹ Joms beeinant, štai kai kurie sargybiniai, atėję į miestą, pranešė vyriausiesiems kunigams visa, kas buvo atsitikę. ¹² Susirinkę su vyresniaisiais ir pasitarę, jie davė kareiviams gerokai pinigų, ¹³ tardami: „Sakykite: „Jo mokiniai, atėję naktį, jį pavogė, mums bemiegant“. ¹⁴ O jei valdytojas tai išgirstų, mes jį perkalbėsime ir padarysime, kad jums nereiks rūpintis“. ¹⁵ Jie, paėmę pinigus, padarė, kaip buvo pamokyti. Ir ta šneka yra paplitusi tarp žydų iki šios dienos.

Misijos įsakymas

(Mk 16, 14 – 18; Lk 24, 36–49; Jn 20, 19–23; Apd 1, 6–8)

¹⁶ O vienuolika mokinių nuėjo į Galilėją, į kalną, kurį Jėzus jiems buvo nurodęs, ¹⁷ ir išvydę jį pagarbino, bet kai kurie abejojo. ¹⁸ Ir priėjęs Jėzus jiems kalbėjo: „Man duota visa valdžia danguje ir žemėje. ¹⁹ Tad eikite ir padarykite mokiniais visų tautų žmones, krikštydami juos vardan Tėvo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios, ²⁰ mokydami juos laikytis visko, ką jums įsakiau. Ir štai aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio^d pabaigos“.

^d28,20 Lit. amžiaus (t.y. viso šito pasaulio laikmečio)

EVANGELIJA PAGAL MORKŲ

Jono Krikštytojo skelbimas

(Mt 3, 1–12; Lk 3, 1–9, 15–17; Jn 1, 19–28)

1 ¹ Jėzaus Kristaus, „Dievo Sūnaus“^a, evangelijos^b pradžia, ² kaip parašyta pas pranašą Jezają: „Štai aš siunčiu pirma tavęs savo pasiuntinį, kuris paruoš tau kelią. ³ Šaukiančio balsas tyruose: „Paruoškite Viešpaties kelią tiesinkite jo takus““. ⁴ Pasirodė tyruose Jonas Krikštytojas, skelbdamas atgailos krikštą nuodėmėms atleisti. ⁵ Pas jį išėjo visa Judėjos šalis ir visi jeruzaliečiai. Išpažindami savo nuodėmes, jie buvo jo krikštijami Jordano upėje. ⁶ Jonas buvo apsivilkęs kupranugario vilnos apdaru ir odiniu diržu susijuosęs strėnas. Jis valgė skėrius ir laukinių medų. ⁷ Ir jis skelbė: „Po manęs ateina galingesnis už mane; jo kurpių dirželio nesu vertas nusilenkęs atrišti. ⁸ Aš krikštiju jus vandeniui, o šitas krikštys jus Šventąja Dvasia“.

Jėzaus krikštas

(Mt 3, 13–17; Lk 3, 21–22)

⁹ Tomis dienomis Jėzus atėjo iš Galilėjos ir buvo Jono pakrikštytas Jordane. ¹⁰ Tuoju, išlipdamas iš vandens, jis išvydo perskylantį dangų ir Dvasią kaip karvelį

^a1,1 ~ kt. Mss

^b1,1 T.y. gerosios naujienos

nusileidžiančią į jį. ¹¹ Ir balsas pasigirdo iš dangaus: „Tu esi mano „mylimasis Sūnus“^c; tave pamėgau“.

Jėzaus gundymas

(Mt 4, 1–11; Lk 4, 1–13)

¹² Ir tuojuo Dvasia į jį išvarė į tyrus. ¹³ Jis išbuvo tyruose keturiasdešimt dienų šėtono gundomas. Jis buvo tarp žvėrių, ir angelai jam tarnavo.

Jėzus skelbia Dievo karalystę

(Mt 4, 12–17; Lk 4, 14–15)

¹⁴ Kai Jonas jau buvo perduotas^d, Jėzus atėjo į Galilėją, skelbdamas Dievo evangeliją ¹⁵ ir sakydamas: „Paskirtas laikas yra atėjęs ir Dievo karalystė priartėjusi. Atgailaukite ir tikėkite evangelija!“

Pirmųjų mokinių pašaukimas

(Mt 4, 18–22; Lk 5, 1–11)

¹⁶ Eidamas palei Galilėjos jūrą, jis pamatė Simoną ir Simono brolių Andriejų, išmetančius tinklą į jūrą; jie mat buvo žvejai. ¹⁷ Ir Jėzus jiems tarė: „Eikite paskui mane, ir aš padarysiu, kad jūs tapsite žmonių žvejais“. ¹⁸ Ir tuojuo, palikę tinklus, jie nusekė paskui jį. ¹⁹ Truputį paėjęs toliau, jis pamatė Jokūbą, Zebediejaus sūnų, ir jo brolių Joną, juos irgi valtyje betaisančius tinklus. ²⁰ Ir tuojuo jis pašaukė juos. Palikę savo tėvą Zebediejų valtyje su samdiniais, jie nuėjo paskui jį.

^c**1,11** Arba: Sūnus, Mylimasis

^d**1,14** T.y. Dievo perleistas į žmonių rankas

Jėzus pagydo netyrosios dvasios apsėstą žmogų

(Lk 4, 31–37)

²¹ Jie įėjo į Kafarnaumą. Tuoju, šabatos dieną, įėjęs į sinagogą, jis ėmė mokytį. ²² Žmonės stebėjosi jo mokymu, nes jis juos mokė kaip turįs galią, o ne kaip Rašto žinovai. ²³ Kaip tik tuo metu sinagogoje buvo netyros dvasios apsėstas žmogus, ir jis sušuko: ²⁴ „Kas mums darbo su tavim, Jėzau Nazarėnai? Ar atėjai mūsų pražudyti? Tave pažįstu, kas tu esi – Dievo Šventasis!“ ²⁵ Bet Jėzus sudraudė jį, sakýdamas: „Nutilk ir išeik iš jo!“ ²⁶ Ir netyroji dvasia, jį tasydama ir garsiai šaukdama, išėjo iš jo. ²⁷ Visi taip nustebo, jog vienas kitą klausinėjo: „Kas tai yra? Naujas mokymas su galia! Jis net netyrosioms dvasioms įsako, ir jos klauso jo!“ ²⁸ Ir tuoju visomis kryptimis pasklido garsas apie jį po visą Galilėjos apylinkę.

Jėzus pagydo Simono uošvę

(Mt 8, 14–17; Lk 4, 38–41)

²⁹ Išėję iš sinagogos, jie^e tuoju nuėjo į Simono ir Andriejaus namus su Jokūbu ir Jonu. ³⁰ Simono uošvė gulėjo drugio krečiams, ir jie tuoju jam pasakė apie ją. ³¹ Priėjęs jis paėmė ją už rankos ir pakėlė. Drugys atstojo nuo jos, ir ji jiems patarnavo.

Jėzus pagydo daug ligonių ir išvaro daug velnių

³² Vakaru atėjus, kai saulė buvo nusileidusi, pas jį gabeno visus ligonius ir velnio apsėstuosius. ³³ Visas

miestas buvo susirinkęs prie durų. ³⁴ Jis pagydė daug įvairiomis ligomis sergančių ir išvarė daug velnių. Jis neleido velniams kalbėti, nes jie pažino jį.

Jėzus praplečia savo skelbimo sritį

(Lk 4, 42–44)

³⁵ Anksti rytą, gerokai prieš aušrą, atsikėlęs, jis išėjo, nuėjo į negyvenamą vietą ir ten meldėsi, ³⁶ Simonas ir jo draugai nuskubėjo paskui jį. ³⁷ Jie surado jį ir jam sakė: „Visi tavęs ieško“. ³⁸ Bet jis jiems tarė: „Eikime kitur, į gretimuosius miestelius, kad galėčiau ir ten skelbti, nes tam išėjau^f“. ³⁹ Jis ėjo per visą Galilėją, skelbdamas jų sinagogose ir išvarinėdamas velnius.

Jėzus apvalo raupsuotąjį

(Mt 8, 1–4; Lk 12–16)

⁴⁰ Pas jį atėjo vienas raupsuotasis, jį maldaudamas, ir klaupdamasis jam tarė: „Jei nori, gali mane apvalyti“. ⁴¹ „Gailesčio apimtas“^g, jis ištiesė savo ranką, jį palietė ir jam tarė: „Noriu; būk apvalytas!“ ⁴² Tuoju pradingo nuo jo raupsai, ir jis buvo apvalytas. ⁴³ Prigrasinęs jis tuoju pavarė jį ⁴⁴ ir jam tarė: „Žiūrėk, kad niekam nieko nesakytum! Bet eik, pasirodyk kunigui ir aukok už savo apvalymą tai, ką Mozė įsakė, kaip įrodymą^h jiems“. ⁴⁵ Bet jis išėjęs pradėjo taip plačiai skelbti ir tą žinią skleisti, jog

^f**1,38** T.y. palikau namus, kad skelbčiau gerąją naująją visoje Galilėjos srityje

^g**1,41** Kt. Mss: Supykęs (dėl jį naikinančių jėgų)

^h**1,44** T.y. kaip įrodymą, kad tu esi švarus

Jėzusⁱ nebegalėjo viešai įeiti į miestą, bet laikėsi lauke, neapgyventose vietose. Tačiau pas jį ateidavo iš visur.

Jėzus išgydo paralitiką

(Mt 9, 1–8; Lk 5, 17–26)

2¹ Kai po kelių dienų jis vėl įėjo į Kafarnaumą, pasklido žinia, kad jis esąs namuose. ² Surinko tiek daug [žmonių], kad nebeužteko vietos nė prie durų, ir jis sakė jiems žodį. ³ Tuomet atėjo vyrai, nešdami pas jį paralyžiuotą žmogų. Jį nešė keturi. ⁴ Negalėdami dėl minios prinešti prie Jėzausⁱ, jie nuplėšė stogą^k [viršum tos vietos], kur jis buvo, ir, padarę plyšį, nuleido žemyn gultą, ant kurio gulėjo paralyžiuotasis. ⁵ Matydamas jų tikėjimą, Jėzus tarė paralyžiuotajam: „Sūnau, tavo nuodėmės atleistos“. ⁶ Ten sėdėjo kai kurie Rašto žinovai ir mąstė savo širdyse: ⁷ „Kaip šitas gali taip kalbėti? Jis piktžodžiauja! Kas gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas?“ ⁸ Jėzus, tuojau savo dvasia nuvokęs, kad jie taip mąsto savyje, jiems tarė: „Kam jūs tai mąstote savo širdyse? ⁹ Kas yra lengviau – sakyti paralyžiuotajam: ‚Tavo nuodėmės atleistos‘ ar sakyti: ‚Kelkis, pasiimk savo gultą ir vaikščiok‘? ¹⁰ Bet kad žinotumėte, jog Žmogaus Sūnus turi galią atleisti nuodėmes žemėje“, – jis tarė paralyžiuotajam, – ¹¹ „tau sakau: Kelkis, pasiimk savo gultą ir eik namo!“ ¹² Jis atsikėlė ir tuojau, pasiėmęs savo gultą, išėjo visų akivaizdoje, ir visi nepaprastai stebėjosi

ⁱ1,45 Lit. jis

^j2,4 Lit. jo

^k2,4 T.y. plokščiaštogi

ir garbino Dievą, sakydami: „Tokio dalyko dar niekad nesame matę!“

Jėzus pašaukia Levį ir valgo su muitininkais

(Mt 9, 9–13; Lk 5, 27–32)

¹³ Jis vėl išėjo į pajūrį. Visa miniaėjo pas jį, ir jis mokė juos. ¹⁴ Praeidamas jis pamatė Levį, Alfiejaus sūnų, sėdintį muitinėje, ir jam tarė: „Sek paskui mane“. Atsikėlęs jis nusekė paskui jį. ¹⁵ Jam sėdint^l prie stalo jo namuose, daug muitininkų ir nusidėjėlių sėdėjo kartu su Jėzumi ir jo mokiniams, nes buvo daug tokių, kurie sekė paskui jį. ¹⁶ Fariziejų Rašto žinovai, pamatę, kad jis valgo su nusidėjėliais ir muitininkais, sakė jo mokiniams: „Kodėl jis valgo su muitininkais ir nusidėjėliais?“ ¹⁷ Tai išgirdęs, Jėzus jiems tarė: „Sveikiesiems nereikia gydytojo, tik ligoniams. Aš atėjau ne teisiųjų šaukti, bet nusidėjėlių“.

Klausimas apie pasninkavimą

(Mt 9, 14–17; Lk 5, 38–39)

¹⁸ Jono mokiniai ir fariziejai pasninkavo. Kai kurie žmonės atėjo ir jį paklausė: „Kodėl Jono mokiniai ir fariziejų mokiniai pasninkauja, o tavo mokiniai nepasninkauja?“ ¹⁹ Jėzus jiems atsakė: „Argi gali pasninkauti pajauniai^m, kol jaunikis yra su jais? Kol jie turi jaunikį su savim, negali pasninkauti. ²⁰ Bet ateis dienos, kai jaunikis bus paimtas nuo jų, ir tada, tą dieną,

^l**2,15** Lit. gulint (t.y, sėdint pusiau gulom, atsilošus, prie žemo stalo, kaip anuomet pokyliaudavo)

^m**2,19** Arba: vestuvinininkai

jie pasninkaus. ²¹ Niekas nesiuva nevelto milo lopo ant palaikio drabužio; kitaip lopas atplėšia gabalą nuo jo, naujas nuo palaikio, ir pasidaro blogesnis įplyšimas. ²² Ir niekas nepila jauno vyno į senus vynmaišius; kitaip vynas suplėšys vynmaišius, ir niekais nueis vynas ir vynmaišiai. Bet jauną vyną pila į naujus vynmaišius“.

Šabatos Viešpats

(Mt 12, 1–8; Lk 6, 1–5)

²³ Šabatos dieną jis ėjo per javų laukus, ir jo mokiniai eidami pradėjo skabyti varpas. ²⁴ Fariziejai jam tarė: „Žiūrėk! Kodėl jie daro tai, kas draudžiama per šabatą?“ ²⁵ Jis jiems tarė: „Ar niekad neskaitėte, kaip pasielgė Dovydas, kai jis neturėjo ko valgyti ir buvo alkanas, jis ir jo palydovai: ²⁶ kaip jis ėjo į Dievo namus, Abjatarui esant vyriausiuoju kunigu, ir valgė padėtines duonas, kurių niekam nevalia valgyti, tik kunigams, ir jų davė savo palydovams?“ ²⁷ Jis dar jiems pasakė: „Šabata padaryta žmogui, o ne žmogus šabatai. ²⁸ Taigi Žmogaus Sūnus yra ir šabatos Viešpats“.

Žmogus nudžiūvusią ranką

(Mt 12, 9–14; Lk 6, 6 – 11)

3 ¹ Jis vėl ėjo į sinagogą, o ten buvo žmogus nudžiūvusią ranką. ² Jieⁿ stebėjo jį, ar jis šabatos dieną gydysiąs, kad galėtų jį apkaltinti. ³ Jis tarė žmogui nudžiūvusią ranką: „Stokis į vidurį!“ ⁴ Ir jis paklausė juos: „Ar valia šabatos dieną daryti gera ar daryti bloga? Išgelbėti gyvybę ar pražudyti?“ Bet jie tylėjo. ⁵ Rūsčiai

juos apžvelgęs, giliai nuliūdęs dėl jų kietaširdiškumo, jis tarė tam žmogui: „Ištiesk ranką!“ Jis ištiesė, ir jo ranka atgijo. ⁶ Išėję fariziejai tuojau ėmė tartis su Herodo šalininkais prieš jį, kaip jį pražudyti.

Minios seka paskui Jėzų

⁷ Jėzus su savo mokiniais pasitraukė į pajūrį, ir didelė daugybė iš Galilėjos sekė iš paskos. Taip pat iš Judėjos, ⁸ iš Jeruzalės, iš Idumėjos, iš Užjordanės, iš Tyro ir Sidono apylinkių didelė daugybė, išgirdusi visa, ką jis darė, atėjo pas jį. ⁹ Jis liepė savo mokiniams jam paruošti valtelę dėl minios, kad jo nesuspaustų. ¹⁰ Mat jis daugelį buvo pagydęs, tad visi, kurie turėjo ligų, spaudėsi prie jo, norėdami jį paliesti. ¹¹ Taip pat netyrosios dvasios, kai tik jį pamatydavo, parpuldavo prieš jį ir sušukdavo: „Tu esi Dievo Sūnus!“ ¹² Bet jis griežtai jas sudraudavo, kad jo neapreikštų.

Dvylikos apaštalų pašaukimas

(Mt 10, 1–4; Lk 6, 12–16)

¹³ Jis įkopė į kalną ir pasišaukė tuos, kuriuos jis norėjo, ir tie atėjo pas jį. ¹⁴ Jis paskyrė dvylika, ¹ kuriuos taip pat pavadino apaštalais^o, kad jie būtų su juo, kad jis galėtų pasiųsti juos skelbti ¹⁵ ir kad jie turėtų galią velniams išvaryti. ¹⁶ Jis paskyrė dvylika: ¹ Simoną, kurį pavadino Petru^p, ¹⁷ Zebediejaus sūnų Jokūbą ir Jokūbo brolių Joną (jis juos pavadino Boanerges, tai yra „griaustinio

^o3,14 ~kt. MSS

^p3,16 Lit. ir pavadino Simoną Petru

sūnumis“), ¹⁸ Andriejų, Pilypą, Baltramiejų^q, Matą, Tomą, Alfiejaus sūnų Jokūbą, Tada, Simoną Uolujį ¹⁹ ir Judą Iskariotą, kuris ir išdavė jį.

Jėzus ir Beelzebulas

(Mt 12, 22–32; Lk 11, 14–23; 12, 10)

²⁰ Jis parėjo namo. Vėl susirinko minia, ir jie negalėjo nė pavalgyti. ²¹ Tai išgirdę, saviškiai išėjo jo sulaikyti, nes jie sakė: „Jis yra išėjęs iš proto“. ²² O iš Jeruzalės atėję Rašto žinovai sakė: „Jis turi Beelzebulą“ ir: „Per velnių kunigaikštį jis išvaro velnius“. ²³ Juos pasišaukęs, jis kalbėjo jiems palyginimais: „Kaip gali šėtonas išvaryti šėtoną? ²⁴ Jei karalystė ^rnevieninga savyje^r, ta karalystė negali išsilaikyti. ²⁵ Ir jei namai nesugyvena^s, tie namai negalės išsilaikyti. ²⁶ Taigi, jei šėtonas yra sukilęs prieš save ir ^rnevieningas savyje^t, jis negali išsilaikyti, bet jam yra atėjęs galas. ²⁷ O niekas, įėjęs į stipruolio namus, negali pasigrobtį jo rakandų, jei pirma nesuriš stipruolio – tik tada jis galės apiplėšti jo namus. ²⁸ Iš tiesų jums sakau: visa bus atleidžiama žmonėms^u, nuodėmės ir piktžodžiavimai, ką jie ir bepiktžodžiautų; ²⁹ kas piktžodžiaus Šventajai Dvasiai, neturės atleidimo per amžius, bet bus nusikaltęs amžina nuodėme“, – ³⁰ nes jie sakė: „Jis turi netyrą dvasią“.

^q**3,18** Lit. Bartolomiejų

^r**3,24** Lit. yra pasidalijusi prieš save (t.y. pasidalijusi į grupes, kovojančias viena su kita)

^s**3,25** Lit. yra pasidaliję prieš save

^t**3,26** Lit. pasidalijęs

^u**3,28** Lit. žmonių sūnums

Jēzaus motina ir broļiai

(Mt 12, 46–50; Lk 8, 19–21)

³¹ Atējo jo motina ir jo broļiai, ir, lauke stovēdami, siuntē pas jī [žmogu] ir liepē jī pakviesti. ³² Aplink jī sēdējo minia, ir jie jam sakē: „Štai tavo motina ir tavo broļiai^v yra lauke ir tavēs ieško“. ³³ Jiems atsakydamas jis tarē: „Kas yra mano motina ir [mano] broļiai?“ ³⁴ Ir, pažvelgēs aplink ī susēdusius apie jī ratu, jis tarē: „Štai mano motina ir mano broļiai! ³⁵ Kas daro Dievo valią, tas yra mano broļis, sesuo ir motina“.

Palyginimas apie skirtingas dirvas

(Mt 13, 1–9; Lk 8, 4 – 8)

4 ¹ Jis vėl ģmē mokyti pajūryje. Prie jo susirinko labai didelē minia, tad, īlipēs ī valtī, jis sēdējo jūroje, o visa minia buvo pajūryje ant kranto. ² Jis daug ko juos mokē palyginimais, ir mokydamas jiems sakē: ³ „Klausykite! Štai sējējas išējo sēti. ⁴ Besējant viena sēkla nukrito palei keliā; atskrido paukšćiai ir jā sulesē. ⁵ Kita nukrito ī uolyņē, kur ji neturējo daug žemēs. Ji tuoj sudygo, nes neturējo storo žemēs sluoksnio. ⁶ O kai patekējo saulē, ji išdegē ir sudžiūvo, nes neturējo šaknies. ⁷ Kita nukrito ī erškēćius. Erškēćiai užaugo ir jā nustelbē, ir ji nedavē grūdų. ^{8–9} O kitos [sēklos] nukrito ī gerā žemē, kur jos sudygo, augo ir davē grūdų: vienos nešē trisdešimteriopā grūdā, kitos – šešiasdešimteriopā, dar kitos – šimteriopā“. Ir jis sakē: „Kas turi ausis klausyti, teklaus!“

^v3,32 Kt. Mss + ir tavo seserys

Palyginimų tikslas

(Mt 13, 10–17; Lk 8, 9–10)

¹⁰ Kai jis buvo vienas, tie, kurie buvo aplink jį, kartu su Dvylika, jį klausinėjo apie palyginimus. ¹¹ Jis jiems sakė: „Jums duota Dievo karalystės paslaptis, o aniams, kurie yra lauke, viskas pateikiama palyginimais, ¹² kad jie „žiūrėte žiūrėtų, bet nematytų, ir girdėte girdėtų, bet neišmanytų, kad kartais neatsiverstų ir nebūtų jiems atleista““.

Dirvų palyginimo aiškinimas

(Mt 13, 18–23; Lk 8, 11–15)

¹³ Ir jis jiems sakė: „Ar nesuprantate šito palyginimo? Tai kaip jus suprasite visus kitus palyginimus? ¹⁴ Sėjėjas sėja žodį. ¹⁵ Šitie yra [kritusieji] ant kelio, kur sėjamas žodis: kai jie išgirsta jį, tuojau ateina šėtonas ir atima į juos pasėtajį žodį. ¹⁶ Panašiai^w, šitie yra į uolynę sėjamieji: kai išgirsta žodį, jie tuojau su džiaugsmu jį priima. ¹⁷ Bet jie neturi savyje šaknies ir tik trumpą laiką išsilaiko. Paskui, kilus priespaudai ar persekiojimui dėl žodžio, jie tuojau atsimeta. ¹⁸ Kiti yra į erškėčius sėjamieji. Tai tie, kurie išgirsta žodį, ¹⁹ bet pasaulio rūpesčiai, turtų vilionė ir kitų dalykų įgeidžiai įsiskverbia ir nustelbia žodį, ir jis pasidaro nevaisingas. ²⁰ O tie yra į gerą žemę pasėtieji: tie, kurie išgirsta žodį, jį priima ir duoda vaisių – trisdešimteriopą, šešiasdešimteriopą ir šimteriopą““.

Paraginisimas atidžiai klausytis

(Lk 8, 16–18)

²¹ Ir jis jiems sakė: „Argi ^xatneša žiburį po saiku^y ar po lova pastatyti? Ar ne ant žibinto pastatyti? ²² Nes nieko nėra paslėpta, kas neturėtų būti atidengta, ir niekas netapo slapta, kas neturėtų iškilti į viešumą. ²³ Jei kas turi ausis klausyti, teklauso!“ ²⁴ Ir jis jiems sakė: „Įsidėmėkite tai, ką girdite! Kokiu saiku seikite, tokiu bus jums atseikima, ir bus jums dar pridedama. ²⁵ Nes kas turi, tam bus duota, o kas neturi, iš to net tai, ką turi, bus atimta“.

Palyginimas apie savaime augančią sėklą

²⁶ Ir jis tarė: „Su Dievo karalyste yra taip, kaip su žmogum, kai jis paberia sėklą į žemę. ²⁷ Jis miega ir keliiasi, naktį bei dieną, o sėkla dygsta ir auga – jis nežino kaip. ²⁸ Žemė savaime duoda derlių – pirma stiebą, paskui varpą, paskui pribrendusį grūdą varpoje. ²⁹ O kai derlius subręsta^z, jis tuoj pasiunčia pjautuvą, nes pjūtis yra atėjusi“.

Palyginimas apie garstyčių grūdą.

(Mt 13, 31–32; Lk 18, 13–19)

³⁰ Ir jis tarė: „Su kuo palyginsime Dievo karalystę arba koku palyginimu ją pavaizduosime? ³¹ Ji – kaip garstyčių grūdas, kuris, kai sėjamas į žemę, yra mažiausias iš visų sėklų žemėje. ³² Bet pasėtas auga, pasidaro

^x4,21 Lit. žiburys ateina

^y4,21 T.y. indu, kuriuo grūdai seikėjami

^z4,29 Lit. leidžia

didžiausias iš visų daržovių ir išleidžia tokias dideles šakas, kad jo pavėsyje dangaus paukščiai gali susisukti gūžtas“. ³³ Daugeliu tokių palyginimų jis kalbėjo jiems žodį, kiek jie galėjo suprasti. ³⁴ Be palyginimo jis jiems nekalbėdavo, o savo mokiniams atskirai viską išaiškindavo.

Jėzus nuramdo audrą ir bangas

(Mt 8, 23–27; Lk 8, 22–25)

³⁵ Tą dieną, vakarui atėjus, jis jiems tarė: „Persiirkime į kitą krantą“. ³⁶ Paleidę minią, jie paėmė jį su savim, taip kaip jis buvo^a, valtyje. Kitos valtys jį lydėjo. ³⁷ Pakilo smarkus viesulas, ir bangos taip daužėsi į valtį, jog valtis jau pildėsi [vandens]. ³⁸ Jis miegojo valtės paskuigalyje ant pagalvio. Jie pažadino jį ir jam tarė: „Mokytojau, ar tau nerūpi, kad skęstame?“ ³⁹ Pabudęs jis sudraudė vėją ir prabilo į jūrą: „Nutilk! Nurimk!“ Vėjas nustojo, ir pasidarė mirtina^b tylą. ⁴⁰ Ir jis jiems tarė: „Kodėl esate bailūs? Ar dar neturite tikėjimo?“ ⁴¹ Jie labai nusigando ir sakė vienas kitam: „Kas gi yra šitas, kad net vėjas ir jūra jo klauso?“

Jėzus pagydo velnių apsėstą geraseną

(Mt 8, 28–34; Lk 8, 26–39)

5 ¹ Jie nuplaukė į kitą jūros krantą, į gerasenų šalį. ² Jam išlipus iš valtės, tuojau jį pasitiko iš kapų netyrosios dvasios apsėstas žmogus. ³ Jis gyveno kapuose^c, ir net

^a4,36 T.y. neišlipęs iš valtės

^b4,39 Lit. didelė

^c5,3 T.y. kapų olose

grandine niekas nebepajėgė jo sukaustyti, ⁴ nes jis daug kartų buvo buvęs surištas pančiais bei grandinėmis, tačiau buvo sutraukęs grandines ir sutrynęs pančius, ir niekas neįstengė jo suvaldyti. ⁵ Visuomet, naktį ir dieną, kapuose ir kalnuose, jis klykdavo ir daužydavo save akmenimis. ⁶ Iš tolo pamatęs Jėzų, jis atbėgo, parpuolė prieš jį ir, ⁷ garsiai šaukdamas, tarė: „Kas man darbo su tavim, Jėzau, Aukščiausiojo Dievo Sūnau? Saikdinu tave Dievu, nekankink manęs!“ ⁸ (Mat jis buvo jam pasakęs: „Išeik, netyroji dvasia, iš to žmogaus!“) ⁹ Jėzus^d jo paklausė: „Kuo tu vardu?“ Ir ši jam tarė: „Mano vardas ‚Legionas’, nes mūsų daug“. ¹⁰ Ir ji labai jį maldavo, kad neišvartų jų iš to krašto. ¹¹ O ten, kalno šlaite, ganėsi didelė kiaulių kaimenė. ¹² Ir [dvasios] maldavo jį, sakydamos: „Suvaryk mus į tas kiaules, kad įeitume į jas!“ ¹³ Ir jis joms leido. Išėjusios netyrosios dvasios įėjo į kiaules, ir kaimenė – kokie du tūkstančiai kiaulių – skubiai pasileido skardžiu žemyn į jūrą, ir jos prigėrė jūroje. ¹⁴ Jų piemenys pabėgo ir nunešė žinią į miestą ir į sodybas. Žmonės atėjo pasižiūrėti, kas buvo atsitikę. ¹⁵ Jie atėjo pas Jėzų, pamatė velnių apsėstąjį – tą, kuris buvo turėjęs legioną – sėdintį, apsivilkusį ir sveiko proto, ir nusigando. ¹⁶ O mačiusieji jiems papasakojo, kaip buvo atsitikę velnių apsėstajam, ir apie kiaules. ¹⁷ Tada jie ėmė jį maldauti, kad paliktų jų sritį. ¹⁸ Jam lipant į valtį, jį maldavo buvęs apsėstasis, kad jam leistų pasilikti su juo. ¹⁹ Jėzus^e jam neleido, bet jam tarė: „Eik į savo namus pas savuosius ir pranešk jiems, kaip daug Viešpats yra tau padaręs ir kaip tavęs

^d5,9 Lit. Jis

^e5,19 Lit. Jis

pasigailėjo“. ²⁰ Jis nuėjo ir ėmė skelbti Dekapolyje, kaip daug Jėzus jam buvo padaręs, ir visi stebėjosi.

Jėzus pagydo kraujoplūdžiu sergančią moterį ir prikelia Jairo dukterį

(Mt 9, 18–26; Lk 8, 40–56)

²¹ Jėzui vėl perplaukus valtimi į kitą krantą, prie jo susirinko didelė minia, ir jis buvo pajūryje. ²² Atėjo vienas iš sinagogos pirmininkų, vardu Jairas, ir, jį pamatęs, puolė jam į kojas ir jį labai maldavo, ²³ sakydamas: „Mano dukrelė merdi. Ateik ir uždėk ant jos rankas, kad pasveiktų ir gyventų“. ²⁴ Ir jis nuėjo su juo. Didelė minia sekė paskui jį ir jį spaudė iš visų pusių. ²⁵ Moteris, dvylika metų sirgusi kraujoplūdžiu, ²⁶ daug iškentėjusi nuo daugelio gydytojų ir išėikvojusi visą savo turtą, nė kiek nepasitaisiusi, bet vis ėjusi blogyn, ²⁷ išgirdusi apie Jėzų, priėjo minioje iš užnugario ir palietė jo apsiaustą, ²⁸ nes sakė: „Jei paliesiu tik jo drabužius, pasveiksiu“. ²⁹ Tuoju išdžiūvo jos kraujo šaltinis, ir ji pajuto kūną, kad buvo pagijusi iš ligos. ³⁰ Jėzus, tuojau pasijutęs, kad iš jo buvo išėjusi jėga, atsigręžęs minioje tarė: „Kas palietė mano drabužius?“ ³¹ Jo mokiniai jam sakė: „Tu matai minią, spaudžiančią tave iš visų pusių, o sakai: „Kas mane palietė?““ ³² Jis žvalgėsi aplinkui, norėdamas pamatyti tą, kuri buvo tai padariusi. ³³ Moteris, išsigandusi ir drebėdama, žinodama, kas jai buvo atsitikę, atėjo, parpuolė prieš jį ir jam pasakė visą tiesą. ³⁴ Jis jai tarė: „Dukterie, tavo tikėjimas pagydė tave. Eik rami ir būk pagijusi iš ligos“. ³⁵ Jam tebekalbant, atėjo [žmonės] iš sinagogos pirmininko namų ir sakė: „Tavo duktė numirė.

Kam dar bevargini Mokytoją?^f“ ³⁶ Bet Jėzus, nugirdęs, „ką jie kalbėjo“^g, tarė sinagogos pirmininkui: „Nebijok, tik tikėk!“ ³⁷ Jis niekam neleido savęs palydėti, tik Petru, Jokūbui ir Jokūbo broliui Jonui. ³⁸ Jie atėjo į sinagogos pirmininko namus. Jis pamatė triukšmą, verkiančius ir garsiai raudančius [žmones], ³⁹ ir įėjęs jiems tarė: „Kam keliate triukšmą ir verkiate? Vaikas nemirė, tik miega“. ⁴⁰ Ir jie juokėsi iš jo. Bet jis, visus išvaręs, paėmė su savim vaiko tėvą bei motiną ir savo palydovus ir įėjo, kur buvo vaikas. ⁴¹ Nutvėręs vaiko ranką, jis jai tarė: „Talita kum!“ Tai išvertus reiškia: „Mergaite, tau sakau, kelkis!“ ⁴² Mergaitė tuojau atsikėlė ir ėmė vaikščioti. Ji buvo dvylikos metų. Jie tuojau apstulbo iš nustebimo. ⁴³ Jis griežtai jiems įsakė, kad niekas to nežinotų, ir liepė duoti jai valgyti.

Jėzus Nazarete

(Mt 13, 53–58; Lk 4, 16–30)

6 ¹ Jis išėjo iš ten ir atėjo į savo tėviškę. Jo mokiniai sekė paskui jį. ² Šabatai atėjus, jis pradėjo mokyti sinagogoje. Daugelis klausydami stebėjosi ir sakė: „Iš kur šitas tai gavo? Kas per išmintis, kuri šitam duota? Ir tokie stebuklai daromi jo rankomis! ³ Ar šitas nėra dailidė, Marijos sūnus ir Jokūbo, Jozės, Judo bei Simono brolis? Ir ar jo seserys nėra čia su mumis?“ Ir jie piktinosi juo. ⁴ Bet Jėzus jiems sakė: „Pranašas niekur nėra be pagarbos, tik savo tėviškėje, tarp savo giminaičių ir savo namuose“. ⁵ Jis negalėjo ten padaryti jokio stebuklo, tik

^f**5,36** Arba: nepaisydamas to

^g**5,36** Lit. kalbamą žodį

keliems ligoniams uždėjo rankas ir juos pagydė. ⁶ Ir jis stebėjosi jų netikėjimu.

Dvylikos misija

(Mt 10, 1, 5–15; Lk 9, 1–6)

Jis ėjo aplinkui ratu per kaimus mokydamas. ⁷ Jis pasišaukė Dvylika, pradėjo juos siuntinėti po du ir davė jiems galią netyrosioms dvasioms [išvaryti]. ⁸ Jis jiems įsakė nieko neimti į kelionę, išskyrus lazda – nei duonos, nei maišelio, nei pinigų^h dirže, ⁹ tik avėti kurpėmis, ir [įsakė]: „Nevilkėkite dviejų apatinių“ⁱ. ¹⁰ Ir jis jiems sakė: „Kur užeisite į namus, ten pasilikite, kol iš ten išeisite. ¹¹ Jei kuri vieta jūsų nepriims ir jūsų nesiklausys, iš ten išeidami, nusikratykite nuo kojų dulkes kaip liudijimą prieš juos“. ¹² Išėję jie skelbė, kad žmonės atgailautų, ¹³ išvarė daug velnių, tepė aliejumi daug ligonių ir juos gydė.

Jono Krikštytojo mirtis

(Mt 14, 1–12; Lk 9, 7–9)

¹⁴ Karalius Herodas išgirdo [apie Jėzų], nes jo vardas buvo pagarsėjęs, ir žmonės sakė^j: „Jonas Krikštytojas yra prikeltas iš numirusių, ir todėl jame veikia tos jėgos“. ¹⁵ O kiti sakė: „Jis yra Elijas“. Dar kiti sakė: „Jis pranašas, kaip vienas iš pranašų“. ¹⁶ O tai išgirdęs, Herodas sakė: „Tas, kuriam aš nukirsdinau galvą, yra prikeltas“. ¹⁷ Mat pats Herodas buvo pasiuntęs ir leidęs suimti Joną ir jį

^h6,8 Lit. varioko

ⁱ6,9 T.y. nepasiimkite antrų marškinių pasikeisti kelionėje

^j6,14 Kt. Mss: sakė

laikęs sukaustytą kalėjime dėl Herodiados, savo brolio Pilypo žmonos, nes jis buvo ją vedęs. ¹⁸ Nes Jonas buvo sakęs Herodui: „Tau nevalia turėti savo brolio žmonos“. ¹⁹ O Herodiada griežė dantį ant jo ir norėjo jį nužudyti, bet negalėjo, ²⁰ nes Herodas bijojo Jono, žinodamas jį esant teisų ir šventą vyrą, ir jį saugojo. Jo pasiklausęs, jis būdavo labai susimąstęs, tačiau mielai jo klausydavosi. ²¹ Atėjus patogiai dienai, kai Herodas per savo gimtadienį iškėlė pokylį savo aukštiesiems pareigūnams, kariuomenės vadams ir Galilėjos įžymiesiems, ²² ir kai ėjos, Herodiados, duktė^k įėjusi šoko, ji patiko Herodui ir jo svečiams. Karalius tarė mergaitei: „Prašyk iš manęs, ko tik nori, ir tau duosiu“. ²³ Ir jis jai pakartotinai prisiekė: „Ko tik mane prašysi, tau duosiu, iki pusės savo karalystės!“ ²⁴ Išėjusi ji paklausė savo motiną: „Ko turiu prašyti?“ Ji atsakė: „Jono Krikštytojo galvos“. ²⁵ Tuojau skubiai įėjusi pas karalių, ji paprašė, tardama: „Noriu, kad tuojau man duotum dubenyje Jono Krikštytojo galvą“. ²⁶ Karalius labai nuliūdo, tačiau dėl priesaikos ir svečių nenorėjo jos prašymo atmesti. ²⁷ Karalius tuojau pasiuntė budelį ir įsakė atnešti jo galvą. Tas nuėjęs nukirto jam galvą kalėjime, ²⁸ atnešė jo galvą dubenyje ir ją padavė mergaitei, o mergaitė ją padavė savo motinai. ²⁹ Tai išgirdę, jo mokiniai atėjo, pasiėmė jo lavoną ir palaidojo kape.

Jėzus pasotina penkis tūkstančius

(14, 13–21; Lk 9, 10–17; Jn 6, 1–14)

³⁰ Apaštalai susirinko prie Jėzaus ir jam papasakojo visa, ką buvo nuveikę ir ko mokę. ³¹ Jis jiems tarė: „Jūs eikite sau vieni į negyvenamą vietą ir truputį pailsėkite!“ Mat ateinančių ir nueinančių būdavo daug, ir jiems nelikdavo laiko nė pavalgyti. ³² Jie nuplaukė valtimi į negyvenamą vietą – sau vieni. ³³ Daugelis matė juos nuplaukiant, juos atpažino, iš visų miestų pėsčiom ten susibėgo ir atėjo pirma jų. ³⁴ Išlipęs jis pamatė didelę minią, ir jam pagailo jų, nes jie buvo kaip avys, neturinčios piemens. Ir jis pradėjo juos mokyti daugelio dalykų. ³⁵ O kai jau buvo pasidarę vėlu, prie jo priėjo jo mokiniai ir sakė: „Tuščia yra ta vieta, ir jau vėlu. ³⁶ Atleisk juos, kad, nuėję į aplinkines sodybas ir kaimus, nusipirktų ko valgyti“. ³⁷ O jis atsakydamas jiems tarė: „Jūs duokite jiems valgyti!“ Jie jam sakė: „Ar mes turime nueiti, nupirkti už du šimtus denarų duonos ir duoti jiems valgyti?“ ³⁸ Bet jis jiems tarė: „Kiek turite kepalų? Eikite, pažiūrėkite!“ Sužinoję jie sakė: „Penkis ir dvi žuvis“. ³⁹ Jis jiems įsakė susodinti¹ visus būriais žalioje žolėje. ⁴⁰ Ir jie susėdo grupėmis, po šimtą ir po penkias dešimtis. ⁴¹ Paėmęs tuos penkis kepalus ir tas dvi žuvis, jis pažvelgė aukštyn į dangų, palaimino, sulaužė kepalus ir davė mokiniams, kad tie jiems pateiktų. Ir tas dvi žuvis jis išdalijo visiems. ⁴² Jie visi valgė ir pasisotino. ⁴³ Ir jie pririnko trupinių, dvylika

pilnų pintinių, ir žuvų likučių. ⁴⁴ Tų, kurie valgė duoną^m, buvo penki tūkstančiai vyrų.

Jėzus eina vandens paviršiumi

(Mt 14, 22–33; Jn 6, 15–21)

⁴⁵ Jis tuojuo privertė savo mokinius lipti į valtį ir pirma jo irtis į kitą krantą, į Betsaidą, kol jis atleisias žmones. ⁴⁶ Atsisveikinęs su jais, jis nuėjo į kalną melstis. ⁴⁷ Vakarui atėjus, laivas buvo jūros viduryje, o jis vienas – ant krantoⁿ. ⁴⁸ Pamatęs, kaip jie kamavosi irdamiesi, – nes jiems pūtė priešinis vėjas, – apie ketvirtąją nakties sargybą^o jis atėjo pas juos, eidamas jūros paviršiumi, ir norėjo praeiti jiems pro šalį. ⁴⁹ O jie, pamatę jį einant jūros paviršiumi, pamanė tai esant šmėklą ir ėmė šaukti, ⁵⁰ nes visi jį pamatė ir persigando. Bet jis tuojuo prašneko į juos ir jiems tarė: „Būkite drąsūs! Tai aš. Nebijokite!“ ⁵¹ Jis įlipo pas juos į valtį, ir vėjas nustojo. Ir jie be galo nustebo, ⁵² nes nebuvo supratę įvykio su kepalais. Greičiau, jų širdis buvo sukietėjusi.

Gydymai Genezarete

(Mt 14, 34–36)

⁵³ Perplaukę į [kitą] krantą^p, jie atvyko į Genezaretą ir nuleido inkarą. ⁵⁴ Jiems išlipus iš valties, žmonės tuojuo jį atpažino, ⁵⁵ apibėgo visą aną šalį ir ant gultų nešė ligonius šen ir ten, kur girdėjo jį esant. ⁵⁶ Ir kur tik jis keliaudavo

^m**6,44** Lit. duonas

ⁿ**6,47** Lit. sausumoje

^o**6,48** T.y. apie 3-6 val. ryto

^p**6,53** Lit. sausumą

– į kaimus ar miestus, ar sodybas, – jie paguldėdavo ligonius turgavietėse ir maldaudavo jį, kad leistų jiems paliesti bent jo drabužio kutą. Ir kurie tik jį paliesdavo, pasveikdavo.

Ginčas apie tai, kas sutepta ir nesutepta

(Mt 15, 1–20)

7¹ Prie jo susirinko fariziejai ir kai kurie Rašto žinovai, atėję iš Jeruzalės. ² Pamatę kai kuriuos jo mokinius valgant „suteptomis“^q, tai yra nemazgotomis rankomis, – ³ mat fariziejai ir visi žydai, laikydamiesi sentėvių tradicijos, jei jie rieškute nenusimazgoja rankų, nevalgo, ⁴ ir „jie nevalgo nieko [, parnešto] iš turgavietės, jei [to] nenuplauna“^r, ir yra daug ko kito, ką jie perėmė laikyti, [kaip antai:] taurių, ąsočių ir varinių indų^s plovimus, – ⁵ fariziejai ir Rašto žinovai jį paklausė: „Kodėl tavo mokiniai nesilaiko sentėvių tradicijos, bet valgo duoną suteptomis rankomis?“ ⁶ O jis jiems tarė: „Gera! Jezajas pranašavo apie jus, veidmainius, kaip parašyta: „Šita tauta mane gerbia lūpomis, bet jų širdis toli nuo manęs. ⁷ Jie veltui garbina mane, mokydami žmonių priesakų lyg kokių doktrinų!“ ⁸ Palikę Dievo įsakymą, jūs laikotės žmonių tradicijos“. ⁹ Ir jis jiems sakė: „Jūs puikiai mokate atmesti Dievo įsakymą, kad išlaikytumėte savo tradiciją! ¹⁰ Mozė, pavyzdžiui, pasakė: „Gerbk savo tėvą ir savo motiną“; ir: „Kas keikia tėvą ar motiną, būtinai turi mirti!“ ¹¹ Bet jūs sakote: „Jei kas pasakys tėvui ar motinai:

^q7,2 T.y. nešvariomis apeiginiu požiūriu

^r7,4 Arba: parėję iš turgavietės, jie nevalgo, jei nenusiplauna

^s7,4 Kt. Mss + ir lovų

Korban (tai yra dovana Dievui) tebūnie tai, kas būtų tau pravertę iš to, ką turiu,' – ¹² jūs jam nieko nebeleidžiate daryti tėvui ar motinai, ¹³ taip padarydami Dievo žodį negaliojantį savo tradicija, kurią esate perdavę. Ir daug tokių dalykų darote“. ¹⁴ Vėl pasišaukęs minią, jis jiems sakė: „Paklausykite manęs visi ir supraskite! ¹⁵ Nieko nėra žmogaus išorėje, kas, kai įeina į jį, gali jį sutepti, tik kas iš žmogaus išeina yra tai, kas sutepa žmogų. ¹⁶ ' Jei kas turi ausis klausyti, teklauso!' ^t ¹⁷ Kai jis, palikęs minią, buvo įėjęs į namus, jo mokiniai ėmė klausinėti jį apie tą pavaizdą. ¹⁸ Jis jiems sakė: „Ar ir jūs esate tokie neišmanūs? Ar nesuprantate, kad niekas, kas iš lauko įeina į žmogų, negali jo sutepti, ¹⁹ nes tai neįeina į jo širdį, bet į skrandį ir išeina išvietėn?“ (Taip jis pareiškė visus valgius esant nesuteptus.) ²⁰ Ir jis sakė: „Kas iš žmogaus išeina – tai sutepa žmogų. ²¹ Būtent, iš vidaus, iš žmonių širdies, išeina pikti sumanymai: paleistuvystės, vagystės, žmogžudystės, ²² svetimoteriavimai, godulystės, piktadarybės, apgavystė, ištvirkimas, pavydas^u, liežuvavimas, puikybė, neišmonė. ²³ Visos šitos piktybės išeina iš vidaus ir sutepa žmogų“.

Sirofenikietės tikėjimas

(Mt 15, 21–28)

²⁴ Iš ten pakilęs, jis nuėjo į Tyro sritį. Įėjęs į vienus namus, jis norėjo, kad to niekas nesužinotų, tačiau negalėjo likti nepastebėtas. ²⁵ Tuoju viena moteris, kurios dukrelė turėjo netyrą dvasią, išgirdusi apie jį,

^t7,16 ~kt. Mss

^u7,22 Lit. pikta akis

atėjo ir puolė jam į kojas. ²⁶ Ta moteris buvo graikė, kilimo sirofenikietė. Ir ji maldavo jį, kad išvartų velnią iš jos dukters. ²⁷ Bet jis jai tarė: „Leisk pirma vaikams pasisotinti, nes nepadoru imti vaikų duoną ir numesti šunims“. ²⁸ Bet ji jam atsakė: „Viešpatie! Net šunys po stalų ėda vaikų trupinius“. ²⁹ Jis jai tarė: „Dėl šito žodžio eik! Velnias yra išėjęs iš tavo dukters“. ³⁰ Parėjusi namo, ji rado vaiką gulintį lovoje ir velnią išėjusį.

Jėzus pagydo kurčnebylį

³¹ Išėjęs iš Tyro srities, Jėzus^v vėl atėjo per Sidoną prie Galilėjos jūros Dekapolio srities viduriu. ³² Jam atvedė kurčią bei nebylį žmogų ir jį maldavo, kad uždėtų ant jo ranką. ³³ Pasivedęs jį vieną nuo minios, jis įkišo savo pirštus į jo ausis ir seilėmis^w palietė jo liežuvį. ³⁴ Pažvelgęs į dangų, atsiduso ir jam tarė: „Efata!“, tai yra „Atsiverk!“ ³⁵ Jo girdimieji organai atsivėrė, tuojau atsirišo jo liežuvio raištis, ir jis kalbėjo kaip reikia. ³⁶ Ir jis jiems įsakė niekam [apie tai] nesakyti. Bet kuo griežčiau jis jiems įsakydavo, tuo plačiau jie tai skelbdavo. ³⁷ Jie buvo be galo nustebę ir sakė: „Jis visa gerai padarė. Jis kurčiuosius daro girdinčius ir nebylius kalbančius!“

Jėzus pamaitina keturis tūkstančius

(Mt 15, 32–39)

8¹ Anomis dienomis, vėl didžiulei miniai susirinkus^x ir jiems neturint ko valgyti, jis, pasišaukęs mokinius,

^v7,31 Gr. jis

^w7,33 Lit. spjovęs

^x8,1 Lit. esant

jiem tarē: ² „Man gaila minios, nes jau trys dienos, kaip jie pasilieka prie manęs ir neturi ko valgyti. ³ Ir jei paleisiu juos alkanus į jų namus, jie nualps kelyje; kai kurie iš jų yra atėję iš toli“. ⁴ Jo mokiniai jam atsakė: „Iš kur kas galės šituos pasotinti duona čia tyruose?“ ⁵ Jis klausė jų: „Kiek turite kepalų?“ Jie atsakė: „Septynis“. ⁶ Jis liepė miniai atsisėsti ant žemės. Paėmęs tuos septynis kepalus, jis padėkojo, juos sulaužė ir davė savo mokiniams, kad tie juos pateiktų, ir jie pateikė miniai. ⁷ Jie dar turėjo keletą žuvelių. Jas palaiminęs, jis liepė ir tas pateikti. ⁸ Jie valgė, pasisotino ir surinko likusius trupinius – septynis krepšius. ⁹ O buvo kokie keturi tūkstančiai. Ir jis atleido juos. ¹⁰ Įlipęs į valtį su savo mokiniais, jis tuojau nuplaukė į Dalmanutos šalį.

Fariziejai reikalauja ženkle

(Mt 16, 1–4)

¹¹ Išėjo^y fariziejai ir ėmė ginčytis su juo. Jį gundydami, jie reikalavo iš jo ženkle iš dangaus. ¹² Giliai atsidusęs savyje^z, jis tarė: „Kodėl šita karta reikalauja ženkle? Iš tiesų jums sakau: šitai kartai nebus duota jokio ženkle“. ¹³ Juos atleidęs, jis vėl įlipo į valtį ir nuplaukė į kitą krantą.

Fariziejų ir Herodo raugas

(Mt 16, 5–12)

¹⁴ Jie buvo pamiršę pasiimti duonos ir turėjo tik vieną kepalą su savim valtyje. ¹⁵ Jis įspėjo juos: „Žiūrėkite!

^{y8,11} Turbūt iš miestelio, kurio artumoje Jėzus buvo išlipęs į krantą

^{z8,12} Lit. savo dvasia

Saugokitės fariziejų raugo ir Herodo raugo!“¹⁶ Jie kalbėjosi tarp savęs apie tai, kad neturi duonos.¹⁷ Tai pastebėjęs, jis jiems tarė: „Kodėl kalbatės apie tai, kad neturite duonos? Ar dar nesuvokiate ar nesuprantate? Ar ¹⁸ „jūsų širdis užkietėjusi^a?¹⁸ Ar, turėdami akis, nematote ir, turėdami ausis, negirdite? Ir ar neatsimenate:¹⁹ kai penkis kepalus sulaužiau penkiems tūkstančiams, kiek pririnkote pintinių, pilnų trupinių?“ Jie jam tarė: „Dvylika“. –²⁰ „Kai septynis keturiems tūkstančiams, kiek pririnkote krepšių, pilnų trupinių?“ Jie [jam] tarė: „Septynis“. ²¹ Ir jis jiems tarė: „Ar dar nesuprantate?“

Jėzus pagydo neregį

²² Jie atėjo į Betsaidą. Jam atvedė aklą ir jį maldavo, kad paliestų jį.²³ Paėmęs aklą už rankos, jis išsivedė jį už kaimo, spjovė jam į akis, uždėjo ant jo rankas ir jį paklausė: „Ar ką regi?“²⁴ Pažvelgęs aukštyn, jis tarė: „Regiu žmones, nes lyg kokius medžius matau juos vaikščiojančius“. ²⁵ Paskui Jėzus^b vėl uždėjo rankas jam ant akių. Šis įtemptai žiūrėjo, pasveiko ir aiškiai viską matė.²⁶ Jėzus^c pasiuntė jį į jo namus, sakydamas: „Neužeik nė į kaimą^d“.

^a**8,17** Lit. turite užkietėjusią širdį

^b**8,25** Gr. jis

^c**8,26** Gr. Jis

^d**8,26** Kt. Mss + ir niekam nepasakok kaime

Petras išpažįsta Jėzų esant Mesiją

(Mt 16, 13–20; Lk 9, 18–21)

²⁷ Jėzus ir jo mokiniai išėjo į Pilypo Cezarėjos kaimus. Kelyje jis paklausė savo mokinių, jiems sakydamas: „Ką žmonės sako mane esant?“ ²⁸ Jie jam atsakė: „Joną Krikštytoją, kiti – Eliją, dar kiti – vieną iš pranašų“. ^{29–30} Tada jis paklausė juos: „O jūs ką sakote mane esant?“ Atsakydamas Petras jam tarė: „Tu esi Mesijas^e“. Jis pagrasė jiems, kad niekam to nesakytų apie jį.

Jėzus pranašauja savo kančią ir mirtį

(Mt 16, 21–28; Lk 9, 22–27)

³¹ Paskui jis pradėjo juos mokyti, kad Žmogaus Sūnus turįs daug kentėti, būti vyresniųjų, vyriausiųjų kunigų bei Rašto žinovų atmestas, nužudytas ir po trijų dienų vėl prisikelti. ³² Ir visai atvirai jis kalbėjo tą žodį. Petras, pasivedęs jį į šalį, pradėjo jį drausti. ³³ O jis, atsigręžęs ir žiūrėdamas į savo mokinius, sudraudė Petrą ir tarė: „Atsitrauk nuo manęs, šėtone! Nes tu galvoji ne taip, kaip Dievas, bet kaip žmonės“.

Kiek atsieina Jėzaus sekimas

³⁴ Pasišaukęs minią su savo mokiniais, jis jiems tarė: „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada savęs, tepaima ant savęs savo kryžių ir teseka paskui mane. ³⁵ Nes jei kas norės išgelbėti savo gyvybę, tas pražudys ją; o kas pražudys savo gyvybę dėl manęs ir evangelijos, tas išgelbės ją. ³⁶ Nes ką padėtų žmogui, jei jis laimėtų visą

pasaulį, bet prarastų savo gyvybę? ³⁷ Arba ką žmogus galėtų duoti mainais už savo gyvybę? ³⁸ Nes kas gėdisi manęs ir mano žodžių šitoje svetimo-teriaujančioje ir nuodėmingoje kartoje, to ir Žmogaus Sūnus gėdysis, kai jis ateis savo Tėvo šlovėje su šventaisiais angelais“.

9 ¹ Ir jis jiems sakė: „Iš tiesų jums sakau: yra kai kurie iš čia stovinčiųjų, kurie tikrai neragaus mirties, kol išvys Dievo karalystę, atėjusią su galybe“.

Jėzaus atsimainymas

(Mt 17, 1–13; Lk 9, 28–36)

² Po šešių dienų Jėzus pasiėmė Petrą, Jokūbą bei Joną ir užsivedė juos sau vienus į aukštą kalną. Jis atsimainė jų akivaizdoje, ³ ir jo drabužiai pasidarė žvilgą, labai balti, tokie, kokių joks skalbėjas žemėje negali taip išbalinti.

⁴ Jiems pasirodė Elisas su Moze, ir jie kalbėjosi su Jėzumi.

⁵ Atsiliepdamas Petras tarė Jėzui: „Rabi, gerai, kad mes čia esame. Pastatykime tris palapines – tau vieną, Mozei vieną ir Elijui vieną“. ⁶ Mat jis nebesusivokė ką sakęs, nes jie buvo persigandę. ⁷ Užėjo debesis, pridengdamas juos šešėliu, ir iš debesies pasigirdo balsas: „Šitas yra mano mylimasis Sūnus. Jo klausykite!“ ⁸ Staiga, apsidairę, jie nė vieno nebematė šalia savęs, tik vieną Jėzų.

Elisas ir Žmogaus Sūnus

⁹ Jiems nulipant nuo kalno, jis jiems įsakė niekam nepasakoti to, ką regėję, tik kai Žmogaus Sūnus bus prisikėlęs iš numirusių. ¹⁰ Jie pagavo tą žodį ir klausinėjo vienas kitą, ką tas „prisikėlimas iš numirusių“ reiškias.

¹¹ Ir jie klausė jį: „Kodėl Rašto žinovai sako, kad pirma turįs ateiti Elisas?“ ¹² Jis jiems tarė: „Tiesa, Elisas, pirma

atėjęs, viską atitaiso. Bet kaip [tada] gali būti parašyta apie Žmogaus Sūnų, kad jis turėsiąs daug kentėti ir būti paniekintas? ¹³ Bet aš jums sakau: Ir Elijas yra [jau] atėjęs, ir jie jam padarė, ką tik norėjo, kaip parašyta apie jį“.

Jėzus pagydo berniuką epileptiką

(Mt 17, 14–20; Lk 9, 37–43a)

¹⁴ Atėję pas mokinius, jie išvydo aplink juos didelę minią ir Rašto žinovus, besiginčijančius su jais. ¹⁵ Tuojuo visi žmonės, jį pamatę, labai nustebo, pribėgo ir sveikino jį. ¹⁶ Ir jis paklausė juos „Dėl ko ginčijatės su jais?“ ¹⁷ Vienas iš minios jam atsakė: „Mokytojau, atvedžiau pas tave savo sūnų, turintį nebylią dvasią. ¹⁸ Kur tik ji sugriebia jį, parmeta jį ant žemės. Jis apsiputoja, griežia dantimis ir sustyra. Aš prašiau tavo mokinius ją išvaryti, bet jie neįstengė“. ¹⁹ Jis jiems atsakydamas tarė: „O, netikinti karta, kaip ilgai būsiu pas jus? Kaip ilgai jus kėsiu? Atveskite jį pas mane!“ ²⁰ Jie jį atvedė pas jį. Jį pamačiusi, dvasia tuojuo ėmė jį tasyti. Parpuolęs ant žemės, jis voliojosi apsiputodamas. ²¹ Jis paklausė jo tėvą: „Kaip seniai jam tai darosi?“ Jis tarė: „Nuo vaikystės. ²² Ir ji dažnai jį įmesdavo tai į ugnį, tai į vandenį, kad jį pražudytų. Bet jei ką gali, pasigailėk mūsų ir padėk mums!“ ²³ Jėzus jam tarė: „Dėl ‚jei gali‘ – viskas galima tam, kuris tiki!“ ²⁴ Vaiko tėvas tuojuo sušuko: „Tikiu! Padėk mano netikėjimui!“^f ²⁵ Matydamas, kad susibėga minia, Jėzus sudraudė netyrąją dvasią, jai sakydamas:

^f**9,24** T.y. man padėk dėl mano tikėjimo stokos; arba: man padėk įveikti netikėjimą

„Nebyle ir kurčia dvasia, aš tau įsakau, išeik iš jo ir daugiau nebeįeik į jį!“ ²⁶ Šaukdama ir labai jį tąsydama, ji išėjo, ir jis pasidarė kaip negyvas – toks, kad daugumas sakė: „Jis mirė“. ²⁷ Bet Jėzus, paėmęs jį už rankos, pakėlė jį, ir jis atsistojo. ²⁸ Jam įėjus į namus, jo mokiniai privačiai jį klausė: „Kodėl mes negalėjome jos išvaryti?“ ²⁹ Jis jiems tarė: „Šita veislė per nieką kitą negali išeiti, kaip tik per maldą“.

Jėzus vėl pranašauja savo mirtį ir prisikėlimą

(Mt 17, 22–23; Lk 9, 43b–45)

³⁰ Iš ten išėjo, jie keliavo per Galilėją, ir jis nenorėjo, kad kas tai žinotų, ³¹ nes jis mokė savo mokinius. Jis jiems sakė: „Žmogaus Sūnus perduodamas į žmonių rankas. Jie nužudys jį, bet nužudytas po trijų dienų jis prisikels“. ³² Bet jie nesuprato to žodžio ir bijojo jo klausti.

Kas yra didžiausias?

(Mt 18, 1–5; Lk 9, 46–48)

³³ Jie atėjo į Kafarnaumą. Įėjęs į namus, jis paklausė juos: „Apie ką ginčijotės kelyje?“ ³⁴ Bet jie tylėjo, nes kelyje buvo ginčijęsi tarp savęs, kuris esąs didžiausias. ³⁵ Jis atsisėdo, pasišaukė Dvylika ir jiems sakė: „Jei kas nori būti pirmas, tebūnie visų paskučiausias ir visų tarnas“. ³⁶ Paėmęs vaiką, jis jį pastatė jų viduryje ir, jį apkabinęs, jiems tarė: ³⁷ „Kas vieną tokį vaiką priima mano vardu, mane priima; o kas mane priima, ne mane priima, bet tą, kuris mane siuntė“.

Už ir prieš Jėzų

(Lk 9, 49–50)

³⁸ Jonas jam tarė: „Mokytojai, matėme vieną, tavo vardu išvarantį velnius, ir jam draudėme, nes jis nesekė paskui mus“. ³⁹ Bet Jėzus tarė: „Nedrauskite jam, nes nėra nė vieno, kuris darytų stebuklą mano vardu ir tuoj pat galėtų kalbėti pikta apie mane, ⁴⁰ nes kas nėra prieš mus, tas yra už mus“.

Posakiai mokiniams

(Mt 18, 6–9; Lk 17, 1–2)

⁴¹ „Nes kas jums duos atsigerti taure vandens dėl to, kad priklausote Mesijui^h, – iš tiesų jums sakau, – tas tikrai nepraras savo užmokesčio. ⁴² Jei kas ⁱsugundytų atsimesti [nuo tikėjimo]ⁱ vieną iš šitų mažutėlių, kurie tiki [mane], tam būtų geriau, jei asilo sukamų girnų akmuo būtų užkabintas jam ant kaklo ir jis būtų įmestas į jūrą. ⁴³ Jei tavo ranka verčia tave atsimesti, nukirsk ją, nes tau geriau įeiti į gyvenimą sužalotam, negu turinčiam abi rankas nueiti į pragarą, į neužgesinamą ugnį. ⁴⁵ Jei tavo koja verčia tave atsimesti, nukirsk ją. Tau geriau įeiti į gyvenimą šlubam, negu turinčiam abi kojas būti įmestam į pragarą^k. ⁴⁷ Ir jei tavo akis verčia tave atsimesti, išlupk ją. Tau geriau su viena akimi įeiti į Dievo karalystę, negu turinčiam abi akis būti įmestam į pragarą, ⁴⁸ kur jų

^h9,41 Arba: Kristui

ⁱ9,42 Lit. suklupdytų, nupuldytų

^j9,43 Kt. Mss + 44skn.: kur jų kirmėlė nemiršta ir ugnis neužgesa

^k9,45 Kt. Mss + 46skn.: kur jų kirmėlė nemiršta ir ugnis neužgesa

kirmėlė nemiršta ir ugnis neužgesa. ⁴⁹ Nes kiekvienas bus sūdomas ugnimi¹. ⁵⁰ Druska – geras daiktas. Bet jei druska netenka sūrumo, kuo ją pasūdysite? Turėkite savyje druskos ir gyvenkite taikoje vienas su kitu“.

Klausimas apie skyrybas

(Mt 19, 1–12)

10 ¹ Iš ten iškeliavęs^m, jis atėjo į Judėjos sritį ir Užjordanę. Vėl susirinko prie jo minios, ir, kaip buvo pratęs, jis vėl juos mokė. ² Priėję fariziejai, jį gundydami, klausė jį: „Ar valia vyrui atleisti žmoną?“ ³ Bet jis atsakydamas jiems tarė: „Ką Mozė jums įsakė?“ ⁴ Jie tarė: „Mozė leido išrašyti skyrybų raštą ir atleisti“. ⁵ Bet Jėzus jiems tarė: „Dėl jūsų širdies kietumo jis jums parašė šitą įsakymą. ⁶ Bet nuo sutvėrimo pradžios [Dievas] juos sukūrė kaip vyriškį ir moteriškę. ⁷ Todėl žmogus paliks savo tėvą bei motiną [ir susijungs su savo žmona], ⁸ ir juodu taps vienu kūnu. Taigi jie nebėra du, bet vienas kūnas. ⁹ Ką tad Dievas sujungė, žmogus teneperskiria“. ¹⁰ Namuose jo mokiniai vėl jį klausė apie tai. ¹¹ Jis jiems tarė: „Kas atleidžia savo žmoną ir veda kitą, jai svetimoteriauja. ¹² Ir jei jiⁿ, atleidusi^o savo vyrą, išteka už kito, ji svetimauja“.

^{19,49} Kkr.Mss + ir kiekviena auka bus sūdoma druska

^{m10,1} Lit. pakilęs

^{n10,12} T.y. moteris apskritai

^{o10,12} Kt. Mss: palikusi

Jēzus laimina vaikus

(Mt 19, 13–15; Lk 18, 15–17)

¹³ Žmonės nešė pas jį vaikus, kad jis juos paliestų, bet mokiniai jiems draudė. ¹⁴ Tai pamatęs, Jėzus pyktelėjo ir jiems tarė: „Leiskite vaikams ateiti pas mane; nekliudykite jiems, nes tokių yra Dievo karalystė. ¹⁵ Iš tiesų jums sakau: kas nepriims Dievo karalystės kaip vaikas, jokia būdu neįeis į ją“. ¹⁶ Apkabinęs jis laimino juos, dėdamas ant jų rankas.

Turtuolis

(Mt 19, 16–30; Lk 18, 18–30)

¹⁷ Jam išeinant į kelią, vienas, pribėgęs ir atsiklaupęs prieš jį, klausė jį: „Geras Mokytojaui, ką turiu daryti, kad paveldėčiau amžiną gyvenimą?“ ¹⁸ Bet Jėzus jam tarė: „Kam mane vadini geru? Niekas nėra geras, tik vienas Dievas. ¹⁹ Žinai įsakymus: nežudyk, nesvetimotariauk, nevok, neliudyk neteisingai, neapgauk^p, gerbk savo tėvą ir motiną“. ²⁰ Jis jam tarė: „Mokytojaui, viso to laikiausi nuo pat jaunystės“. ²¹ Bet Jėzus, įdėmiai pasižiūrėjęs į jį, pamilo jį ir jam tarė: „Vieno dalyko tau trūksta: eik, parduok viską, ką turi, ir išdalink [pinigus] beturčiams, tada turėsi lobį danguje. Paskui ateik [ir] sek paskui mane!“ ²² ^pPaniūręs dėl to žodžio^q, jis nuėjo liūdnas, nes turėjo daug turtų. ²³ Pažvelgęs aplinkui, Jėzus sakė savo mokiniams: „Kaip sunku bus turtingiesiems įeiti į Dievo karalystę!“ ²⁴ Mokiniai stebėjosi jo žodžiais.

P10,19 T.y. neteisėtai neužlaikyk samdinio turto, tau patikėto saugoti

q10,22 Arba; To žodžio pritrenktas

Bet Jēzus, vēl atsiliepdamas, jiems sakē: „Vaikai, kaip sunku^r įeiti į Dievo karalystę! ²⁵ Lengviau kupranugariui pralįsti pro adatos ausį, negu turtingam įeiti į Dievo karalystę!“ ²⁶ Jie dar labiau nustebo ir sakē ^rvienas kitam^s: „Tai kas gali būti išgelbētas?“ ²⁷ Pažvelgēs į juos, Jēzus tarē: „Žmonēms tai negalima, bet ne Dievui, nes Dievui viskas galima“. ²⁸ Petras jam tarē: „Štai mes viską palikome ir esame sekę paskui tave“. ²⁹ Jēzus tarē: „Iš tiesų jums sakau: nėra nė vieno, palikusio namus ar brolius, ar seseris, ar motiną, ar tėvą, ar vaikus, ar dirvas dėl manęs ir dėl evangelijos, ³⁰ kuris negautų dabar, šituo laiku, šimteriopai namų ir brolių, ir seserų, ir motinų, ir vaikų, ir dirvų su persekiojimais ir būsimejame amžiuje – amžino gyvenimo. ³¹ Bet daug pirmųjų bus paskutiniai, o paskutiniai – pirmieji“.

Trečią kartą Jēzus pranašauja savo mirtį ir prisikėlimą

(Mt 20, 17–19; Lk 18, 31–34)

³² Jie buvo kelyje, eidami aukštyn į Jeruzalę, ir Jēzus ėjo pirma jų. Jie buvo nustebę, ir tie, kurie ėjo paskui, baiminosi. Vėl pasiēmęs Dvylika, jis pradėjo jiems sakyti, kas jam atsitiksia: ³³ „Štai mes einame aukštyn į Jeruzalę, ir Žmogaus Sūnus bus išduotas vyriausiesiems kunigams bei Rašto žinovams. Jie pasmerks jį mirti ir perduos jį pagonims. ³⁴ Jie tyčiosis iš jo, apspjaudys jį, nuplaks jį ir nužudys, bet po trijų dienų jis prisikels“.

^r10,24 Kt. Mss + tiems, kurie pasitiki turtai

^s10,26 Kt. Mss: jam

Jokūbo ir Jono prašymas

(Mt 20, 20–28)

³⁵ Prie jo priėjo Jokūbas ir Jonas, Zebediejaus sūnūs, ir jam tarė: „Mokytėjau, norime, kad, ko tik tavęs prašysime, mums padarytum“. ³⁶ Jis paklausė juos: „Ko norite [iš manęs], kad jums padaryčiau?“ ³⁷ Jie atsakė: „Leisk mums sėdėti vienam tavo dešinėje, o kitam kairėje, tavo šlovėje“. ³⁸ Bet Jėzus jiems tarė: „Nežinote, ko prašote. Ar galite gerti taurę, kurią aš geriu, ar būti pakrikštyti krikštu, kuriuo aš esu krikštijamas?“ ³⁹ Jie jam atsakė: „Galime“. Jėzus jiems tarė: „Taurę, kurią aš geriu, jūs gersite, ir krikštu, kuriuo aš esu krikštijamas, būsite krikštijami. ⁴⁰ Bet sėdėti mano dešinėje ar kairėje ne mano dalykas duoti: tai priklauso 'tik tiems'^t, kuriems tai paruošta“. ⁴¹ Tai išgirdę, Dešimtis pasipiktino Jokūbu ir Jonu. ⁴² Juos pasivadinęs, Jėzus jiems tarė: „Žinote, kad tie, kurie laikomi tautų valdovais, elgiasi su jomis kaip viešpačiai, ir jų didžiūnai panaudoja prieš jas savo galią. ⁴³ Taip nėra^u tarp jūsų. Bet kas tarp jūsų nori būti didžiausias, tebūnie jūsų tarnas, ⁴⁴ ir kas tarp jūsų nori būti pirmas, tebūnie visų vergas. ⁴⁵ Nes ir Žmogaus Sūnus atėjo, ne kad jam tarnautų, bet kad jis pats tarnautų ir duotų savo gyvybę kaip išpirką už daugelį“.

^t10,40 Kt. Mss: kitiems

^u10,43 Kt. Mss: nebus

Jēzus pagydo aklā Bartimieju

(Mt: 20, 29–34; Lk 18, 35–43)

⁴⁶ Jie atējo ī Jerichā. Jam īšeinant īš Jericho su savo mokiniāis ir didoka minia, Timiejaus sūnus Bartimiejus, ‘aklas elgeta, sēdējo šalikelēje’^v. ⁴⁷ Išgirdēs, kad tai Jēzus Nazarēnas, jis pradējo šaukti: „Dovydo sūnau Jēzau, pasigailēk manēs!“ ⁴⁸ Daugelis draudē jī, kad tylētū. Bet jis dar garsiau šaukē: „Dovydo sūnau, pasigailēk manēs!“ ⁴⁹ Sustojēs Jēzus tarē: „Pašaukite jī!“ Ir jie pašaukē aklājī, jam sakydami: „Būk drāsus! Kelkis! Jis šaukia tave“. ⁵⁰ Numetēs savo apsiaustā, jis pašoko ir atējo pas Jēzū. ⁵¹ Jam atsiliepdamas Jēzus tarē: „Ko nori, kad padaryčiau?“ Akklasis jam tarē: „Rabuni^w, kad praregēčiau^x!“ ⁵² Jēzus jam tarē: „Eik, tavo tikējimas pagyde tave“. Jis tuojau praregējo^y ir sekē paskui jī keliu.

Jēzus īšķilmingai ījoja ī Jeruzalē

(Mt 21, 1–11; Lk 19, 28–40; Jn 12, 12–19)

11 ¹ Kai jie artējo ī Jeruzalē, ī Betfagē ir Betanijā, prie Alyvū kalno, jis pasiuntē du savo mokinius ² ir jiems tarē: „Nueikite ī ties jumis esantī kaimā ir tuojau, įeidami ī jī, rasite pririštā asilaitī, ant kurio dar joks žmogus neužsēdo. Atriškite jī ir atveskite. ³ Ir jei kas jums tartū: „Kam tai darote?“, sakykite: „Viešpačiui jo reikia, ir jis tuoj jī čion sugrāžins“. ⁴ Jie nuējo, rado

^v**10,46** Kt. Mss: neregys, sēdējo šalikelēje elgetaudamas

^w**10,51** T.y. Mano Mokytojai

^x**10,51** Arba: vėl regēčiau

^y**10,52** Arba: atgavo savo regėjimą

asilaitį, pririštą prie vartų lauke, gatvėje, ir atrišo jį. ⁵ Kai kurie iš ten stovinčių jiems tarė: „Ką darote, kad atriškate asilaitį?“ ⁶ O jie atsakė jiems, kaip Jėzus buvo paliepęs, ir tie leido jiems. ⁷ Jie atvedė asilaitį pas Jėzų, užmetė ant jo savo drabužius, ir jis atsisėdo ant jo. ⁸ Daugelis klojo savo drabužius ant kelio, o kiti – lapuotas šakas, kurias jie buvo nupjovę nuo laukų. ⁹ Tie, kurie ėjo priešakyje, ir tie, kurie ėjo iš paskos, šaukė: „Hosana! Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardu! ¹⁰ Palaiminta ateinanti mūsų tėvo Dovydo karalystė! Hosana aukštybėse!“ ¹¹ Jis įėjo į Jeruzalę, į šventovę, ir, viską apžiūrėjęs, kadangi jau buvo vėlyva valanda, išėjo su Dvylika į Betaniją.

Jėzus prakeikia figmedį

(Mt 21, 18–19)

¹² Kitą dieną, jiems išėjus iš Betanijos, jis buvo alkanas. ¹³ Pamatęs iš tolo figmedį su lapais, jis priėjo [pažiūrėti], ar galėtų ką rasti ant jo. Bet, priėjęs prie jo, jis nieko nerado, tik lapus, nes nebuvo figų metas. ¹⁴ Atsiliepdamas jis jam tarė: „Per amžius niekas daugiau tenevalgo nuo tavęs vaisiaus!“ Tai girdėjo jo mokiniai.

Šventovės apvalymas

(Mt 21, 12–17; Lk 19, 45–48; Jn 2, 13–22)

¹⁵ Jie atėjo į Jeruzalę. Įėjęs į šventovę, jis pradėjo varyti laukan pardavėjus bei pirkėjus. Jis apvertė pinigmainių stalus bei karvelių pardavėjų kėdes ¹⁶ ir niekam neleido nešti kokio nors daikto per šventovę. ¹⁷ Jis pradėjo mokyti ir jiems tarė: „Ar neparašyta: „Mano namai turi būti vadinami maldos namais visoms tautoms“? Bet jūs esate iš jų padarę plėšikų lindynę“. ¹⁸ Tai išgirdo

vyriausieji kunigai bei Rašto žinovai, ir jie ieškojo būdo jam pražudyti. Jie mat jo bijojo, nes visa minia stebėjosi jo mokslu. ¹⁹ O kai atėjo vakaras, jis^z išėjo iš miesto.

Figmedžio pamoka

(Mt: 21, 20–22)

²⁰ Ryto metą praeidami jie pamatė figmedį nudžiūvusį iš pat šaknų. ²¹ Prisiminęs Petras jam tarė: „Rabi, žiūrėk! Figmedis, kurį prakeikei, yra nudžiūvęs!“ ²² Atsakydamas Jėzus jiems tarė: „Turėkite tikėjimą Dievu! ²³ Iš tiesų jums sakau: kas tartų šitam kalnui: „Pasikelk ir meskis į jūrą“ ir neabejotų savo širdyje, bet tikėtų, kad įvyks, ką jis sako, jam tai įvyks. ²⁴ Todėl jums sakau: tikėkite, kad gavote viską, ko melsdamiesi prašote, ir tai turėsite. ²⁵ O kai stovite melsdamiesi, atleiskite, jei ką turite prieš ką nors, kad ir jūsų danguje esantis Tėvas atleistų jums jūsų nusikaltimus“^a.

Klausimas apie Jėzaus įgaliojimą

(Mt 21, 23–27; Lk 20, 1–8)

²⁷ Jie vėl atėjo į Jeruzalę. Jam bevaikščiojant šventovėje, prie jo priėjo vyriausieji kunigai, Rašto žinovai bei vyresnieji ²⁸ ir klausė jį: „Kokia galia tai darai? Arba kas tau davė šitą galią tai daryti?“ ²⁹ Jėzus jiems atsakė: „Aš paklausiu jus vieno dalyko, o jūs man atsakykite. Tada jums pasakysiu, kokia galia tai darau. ³⁰ Jono krikštas buvo iš dangaus ar iš žmonių? Atsakykite man!“ ³¹ Jie

^z11,19 Kt. Mss: jie

^a11,25 Kt. Mss+ 26skn.: Bet jei jūs neatleisite, nè jūsų danguje esantis Tėvas neatleis jūsų nusikaltimų.

tarėsi tarp savęs: „Jei sakysime: ‚Iš dangaus‘, jis sakys: ‚Tai kodėl juo netikėjote?‘” ³² Bet ar mums sakyti: ‚Iš žmonių?‘“ Jie bijojo minios, nes visi manė Joną tikrai buvus pranašą. ³³ Taigi jie atsakė Jėzui: „Nežinome“. Jėzus jiems tarė: „Tad ir aš jums nesakysiu, kokia galia tai darau“.

Palyginimas apie nelabus vynuogininkus

(Mt 21, 33–46; Lk 20, 9–19)

12 ¹ Ir jis pradėjo jiems kalbėti palyginimais: „Vienas žmogus įsiveisė vynuogyną, jį aptvėrė tvora, iškasė duobę spaustuvui ir pastatė bokštą. Jis išnuomojo jį vynuogi-ninkams ir iškeliavo į svetimą šalį. ² Tinkamu metu jis nusiuntė pas vynuogininkus vergą, kad atsiimtų iš vynuogininkų vynuogyno vaisių dalį. ³ Jie nutvėrė jį primušė ir tuščiom paleido. ⁴ Jis vėl nusiuntė pas juos kitą vergą. Jie ir tą sužeidė į galvą ir išniekino. ⁵ Jis dar kitą nusiuntė – tą jie užmušė – ir daug kitų: vienus jie primušė, o kitus užmušė. ⁶ Dar vieną jis turėjo – mylimąjį sūnų. Jis nusiuntė jį pas juos paskutinį, sakydamas: ‚Jie drovėsįs mano sūnaus‘. ⁷ Bet tie vynuogininkai sakė vienas kitam: ‚Šitas yra paveldėtojas. Eikšte, užmuškime jį, ir veldinys bus mūsų!‘ ⁸ Nutvėrė jie užmušė ir išmetė jį iš vynuogyno. ⁹ Ką darys vynuogyno savininkas? Jis ateis, nužudys tuos vynuogininkus ir atiduos vynuogyną kitiems. ¹⁰ Ar nėra šitos Rašto vietos nesate skaitę: ‚Tas akmuo, kurį statytojai atmetė, tapo kertiniu akmeniu. ¹¹ Tai Viešpaties padaryta ir nuostabu mūsų akyse?‘“ ¹² Tada jie ieškojo progos jį suimti, nes suprato, kad jis jiems buvo taikęs tą palyginimą, bet bijojo minios. Tad, jį palikę, nuėjo.

Klausimas apie mokestį ciesoriui

(Mt 22, 15–22; Lk 20, 20–26)

¹³ Jie pasiuntė pas jį kai kuriuos fariziejus ir Herodo šalininkus, kad tie jį sugautų kalboje. ¹⁴ Atėję jie jam sakė: „Mokytojai, žinome, kad esi tiesakalbis ir niekam nepataikauji, nes nežiūri, kas yra žmonės^b, bet tikrai mokai Dievo kelio. Valia mokėti pagalvę^c ciesoriui ar ne? Mums mokėti ar nemokėti?“ ¹⁵ Bet jis, nuvokdamas jų veidmainystę, jiems tarė: „Kam mėginate mane sugauti? Atneškite man denarą, kad jį pamatyčiau“. ¹⁶ Jie atnešė, ir jis paklausė juos: „Kieno šitas atvaizdas ir įrašas?“ Jie jam atsakė: „Ciesoriaus“. ¹⁷ Jėzus jiems tarė: „Kas ciesoriaus, atiduokite ciesoriui, o kas Dievo – Dievui!“ Ir jie labai juo stebėjosi.

Klausimas apie prisikėlimą

(Mt 22, 23–33; Lk 20, 27–40)

¹⁸ Pas jį atėjo sadukiejų, kurie sako, kad nėra prisikėlimo, ir jie klausė jį: ¹⁹ „Mokytojai, Mozė mums parašė: ‚Jei kieno nors brolis mirs ir paliks žmoną, bet nepaliks vaiko, tai jo brolis turi vesti tą moterį ir prikelti palikuonių savo broliui‘. ²⁰ Buvo septyni broliai. Pirmasis vedė moterį ir mirdamas nepaliko palikuonių. ²¹ Antrasis ją vedė ir numirė, nepalikęs palikuonių; trečiasis taip pat. ²² Ir visi septyni nepaliko palikuonių. Galiausiai po visų ir ta moteris numirė. ²³ Prisikeliant, ‘kai žmonės

^b12,14 T.y. nepalaikaisi nė vieno šalies, atsižvelgdamas į jo užimamą vietą visuomenėje

^c12,14 T.y. asmens mokesčių

prisikels^d, kurio iš jų žmona ji bus? Juk jie septyni buvo ją vedę“. ²⁴ Jėzus jiems tarė: „Ar ne todėl klystate, kad nepažįstate nei Rašto, nei Dievo galios? ²⁵ Nes, kai žmonės prisikels iš numirusių, jie nei ves, nei tekės, bet bus kaip angelai danguje. ²⁶ O kad mirusieji prikeliami, ar neskaitėte Mozės knygoje, skyriuje apie erškėčių krūmą, kaip Dievas jam pasakė: „Aš Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas“? ²⁷ Jis nėra mirusiųjų Dievas, bet gyvųjų! Jūs labai klystate“.

Svarbiausias įsakymas

(Mt 22, 34–40; Lk 10, 25–28)

²⁸ Priėjęs vienas iš Rašto žinovų, nusiklausęs, kaip jie ginčijosi, pastebėjęs, kad jis buvo gerai jiems atsakęs, paklausė jį: „Koks yra visų pirmiausias įsakymas?“

²⁹ Jėzus atsakė: „Pirmiausias yra: „Klausyk, Izraeli! Viešpats, mūsų Dievas, yra vienas Viešpats. ³⁰ Tad mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdim, visa savo siela, visu savo protu ir visomis savo jėgomis“. ³¹ Antras yra šitas: „Mylėk savo artimą kaip save patį“. Nėra kito įsakymo, didesnio už tuos“. ³² Tada Rašto žinovas jam tarė: „Gerai, Mokytojau! Tiesą pasakei: „Jis yra vienintelis, ir nėra kito šalia jo“, ³³ ir „jį mylėti visa širdim, visu supratimu bei visomis jėgomis“ ir „mylėti artimą kaip save patį“ yra daug svarbiau negu visos deginamosios ir [kitokios] aukos“. ³⁴ Tada Jėzus, pamatęs, kad jis protingai buvo atsakęs, jam tarė: „Tu esi netoli nuo Dievo karalystės“. Ir niekas daugiau nebedrįso jo klausti.

Kieno sūnus Mesijas?

(Mt 22, 41–46; Lk 20, 41–44)

³⁵ Mokydamas šventovėje, Jėzus atsiliepė ir sakė: „Kaip Rašto žinovai gali sakyti, kad Mesijas^e esąs Dovydo sūnus? ³⁶ Pats Dovydas, Šventosios Dvasios įkvėptas, pasakė: „Viešpats tarė mano Viešpačiui: Sėskis mano dešinėje, kol padėsiu tavo priešus po tavo kojomis’. ³⁷ Pats Dovydas vadina jį Viešpačiu. Tai kaip jis gali būti jo sūnus?“ Ir didelė minia mielai jo klausėsi.

Jėzus pasmerkia Rašto žinovus

³⁸ Mokydamas jis sakė: „Saugokitės Rašto žinovų, kurie mėgsta vaikščioti ilgais drabužiais, būti sveikinami turgavietėse, ³⁹ užimti pirmąsias kėdes sinagogose ir garbės vietas pokyliuose, ⁴⁰ kurie praryja našlių namus ir dėl akių ilgai meldžiasi. Jie gaus griežtesnį pasmerkimą“.

Našlės auka

(Lk 21, 1–4)

⁴¹ Atsisėdęs ties aukų dėže, jis stebėjo, kaip minia metė pinigus į dėžę. Daug turtingų metė daug. ⁴² Atėjusi viena neturtinga našlė įmetė du varinukus, tai yra skatiką^f.

⁴³ Pasišaukęs savo mokinius, jis jiems tarė: „Iš tiesų jums sakau: šita neturtinga našlė įmetė daugiau už visus, kurie metė į dėžę. ⁴⁴ Nes visi įmetė iš savo pertekliaus, o šita

^e12,35 Arba: Kristus

^f12,42 Lit. kvadrantą, romėnų piniginių vienetą; 4 kvadrantai sudarė vieną asariją, lygų 1/16 denaro, kurį darbininkas gaudavo už vienos dienos darbą

įmetė iš savo nepritekliaus viską, ką turėjo, visą savo išlaikymą“.

Šventyklos sugriovimas

(Mt 24, 1–2; Lk 21, 5–6)

13 ¹ Jam išeinant iš šventovės, vienas iš jo mokinių jam sakė: „Mokytojau, žiūrėk! Kokie akmenys ir kokie pastatai!“ ² Jėzus jam tarė: „Matai šituos didžiulius pastatus? Čia neliks akmens ant akmens, kuris nebus nugriautas“. ³ Jam sėdint Alyvų kalne, priešais šventyklą, Petras, Jokūbas, Jonas ir Andriejus privačiai jį klausė: ⁴ „Pasakyk mums, kada tai bus, ir koks bus ženklas, kai visa tai turės įvykti?“

Skausmų pradžia

(Mt 24, 3–14; Lk 21, 7–19)

⁵ Tada Jėzus prabilo į juos: „Žiūrėkite, kad niekas jūsų nesuklaidintų! ⁶ Daugelis ateis mano vardu ir sakys: „Tai aš“ ir suklaidins daugelį. ⁷ O kai išgirsite apie karus ir karų gandus, nenusigąskite! Tai turi įvykti, bet dar ne galas. ⁸ Nes tauta sukils prieš tautą ir karalystė prieš karalystę. Vietomis bus žemės drebėjimų, bus badų. Tai skausmų pradžia.

Persekiojimas

⁹ O jūs – saugokitės! Jus perduos teismams. Jūs būsite plakami sinagogose ir dėl manęs statomi prieš valdytojus bei karalius jiems paliudyti. ¹⁰ Pirma visoms tautoms turi

būti paskelbta evangelija^g. ¹¹ O kai jus ves^h ir perduos, nesirūpinkite iš anksto, ką kalbėsite, bet kalbėkite tai, kas tą valandą bus jums duota, nes ne jus būsite tie, kurie kalba, bet Šventoji Dvasia. ¹² Brolis brolių išduos mirčiai, o tėvas – vaiką. Vaikai sukils prieš gimdytojus ir juos nužudys. ¹³ Ir jūs būsite visų nekenčiami dėl mano vardo. Bet kas ištvers iki galo, tas bus išgelbėtas.

Nusiaubimo ženklas

(Mt 24, 15–28; Lk 21, 20–24)

¹⁴ O kai išvysite siaubiančią bjaurybę, [vieną] stovint ten, kur jo neturi būti (tegu skaitytojas nuvokia!), tada tie, kurie yra Judėjoje, tegu bėga į kalnus; ¹⁵ kas yra ant stogo, tenenulipa ir teneįeina ko nors pasiimti iš savo namų, ¹⁶ o kas yra lauke, tenegrižta savo apsiausto pasiimti. ¹⁷ Vargas nėščioms ir žindančioms tomis dienomis! ¹⁸ Melskite, kad tai neįvyktų žiemą! ¹⁹ Nes tomis dienomis bus toks suspaudimas, kokio nėra buvę nuo Dievo sutvertos kūrinijos pradžios ligi šiolei ir niekad nebebus. ²⁰ Ir jei Viešpats nebūtų sutrumpinęs tų dienų, tai niekas nebūtų išgelbėtas. Bet dėl išrinktųjų, kuriuos jis išsirinko, jis sutrumpino tas dienas.

Netikri mesijai ir pranašai

²¹ Ir jei tada kas jums sakys: „Štai čia Mesijasⁱ, štai ten!“, netikėkite, ²² nes kelsis netikrų mesijų^j ir netikrų pranašų,

^g13,10 T.y. geroji naujiena

^h13,11 teisman

ⁱ13,21 Arba: Kristus

^j13,22 Arba: kristų

ir jie darys ženklų bei stebuklų, kad suklaidentų, jei galima, išrinktuosius. ²³ Bet jūs saugokitės! Aš iš anksto jums viską pasakiau.

Žmogaus Sūnaus atėjimas

(Mt 24, 29–31; Lk 21, 25–28)

²⁴ Bet tomis dienomis, po to suspaudimo, saulė aptems, mėnulis nebeišduos savo spindesio, ²⁵ žvaigždės kris iš dangaus ir danguje esančios galybės bus sukrėstos. ²⁶ Ir tada žmonės išvys Žmogaus Sūną ateinant debesyse su didele galybe ir šlove. ²⁷ Tada jis pasiųs angelus ir surinks savo išrinktuosius iš keturių vėjų^k, nuo žemės krašto iki dangaus krašto.

Figmedžio pamoka

(Mt 24, 32–35; Lk 21, 29–33)

²⁸ Iš figmedžio pasimokykite tos pamokos: kai jo šaka jau suminkštėja ir išleidžia lapus, žinote, kad vasara arti. ²⁹ Taip ir jūs, kai pamatysite tai įvykstant, žinokite, kad jis arti, prie durų. ³⁰ Iš tiesų jums sakau: šita karta tikrai nepraeis, kol visa tai įvyks. ³¹ Dangus ir žemė praeis, bet mano žodžiai nepraeis.

Nežinoma diena ir valanda

(Mt 24, 36–44)

³² Bet apie tą dieną ar valandą niekas nežino, nei angelai danguje, nei Sūnus, tik Tėvas. ³³ Stebėkite, budėkite^l, nes nežinote, kada tas laikas ateis! ³⁴ [Bus] kaip su

^k13,27 T.y. pasaulio šalių

^l13,33 Kt. Mss ir melskitės

iškeliavusiu žmogum, kuris paliko savo namus, davė savo vergams įgaliojimą, kiekvienam jo darbą, o durininkui įsakė budėti. ³⁵ Tad budėkite, nes nežinote, kada namų šeimininkas pareis: ar vakare, ar vidunaktį, ar gaidgyste, ar rytmetį, ³⁶ kad, staiga parėjęs, nerastų jūsų miegančių. ³⁷ O ką jums sakau, visiems sakau: budėkite!“

Sąmokslas nužudyti Jėzų

(Mt 26, 1–5; Lk 22, 1–2; Jn 11, 45–53)

14 ¹ Buvo dvi dienos prieš Velykas ir Neraugintos duonos šventę. Vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai ieškojo būdo jam vogčiomis suimti ir nužudyti, ² nes jie sakė: „Ne per šventę, kad kartais nekiltų žmonių sąmyšio“.

Jėzus patepamas Betanijoje

(Mt 26, 6–13; Jn 12, 1–8)

³ Jam esant Betanijoje, Simono Raupsuotojo namuose, ir sėdint už stalo, atėjo moteris, nešina alebastriniu indu tikro nardo kvėpalų, labai brangių. Pradaužusi indą, ji išpylė jam ant galvos. ⁴ Bet kai kurie piktindamiesi sakė vienas kitam: „Kam kvėpalai taip išeikvoti? ⁵ Juk šituos kvėpalus galėjo parduoti už tris šimtus su viršum denarų ir [pinigus] išdalyti beturčiams“. Ir jie barė ją. ⁶ Bet Jėzus tarė: „Palikite ją! Kam ją varginate? Ji gerą darbą man padarė, ⁷ nes beturčių visuomet turite su savim ir, kai norite, galite jiems daryti gera, o mane ne visuomet turėsite. ⁸ Ji padarė, ką galėjo. Ji iš anksto patepė mano kūną laidotuvėms. ⁹ Iš tiesų jums sakau: kur tik evangelija bus skelbiama visame pasaulyje, bus kalbama ir apie tai, ką ji padarė, jai atminti“.

Judas pasisiūlo išduoti Jėzų

(Mt 26, 14–16; Lk 22, 3–6)

¹⁰ Tada Judas Iskariotas, vienas iš Dvylikos, nuėjo pas vyriausiuosius kunigus, kad jį išduotų jiems. ¹¹ O jie, tai išgirdę, pradžiugo ir pažadėjo jam duoti pinigų. Ir jis ieškojo būdo, gerai progai pasitaikius, jam išduoti.

Velykų avinėlio paruošimas

(Mt 26, 17–25; Lk 22, 7–14, 21–23; Jn 13, 21–30)

¹² Pirmąją Neraugintos duonos dieną, kai pjaudavo Velykų avinėlį, jo mokiniai jam tarė: „Kur nori, kad nuėję tau paruoštume valgyti Velykų avinėlį?“ ¹³ Jis pasiuntė du savo mokinius ir jiems tarė: „Nueikite į miestą. Ten jus sutiks žmogus, nešinas vandens ąsočiu. Sekite paskui jį“ ¹⁴ ir, kur jis įeis, sakykite šeimininkui: „Mokytojas sako: „Kur yra man svetainė, kur galėčiau valgyti Velykų avinėlį su savo mokiniais?““ ¹⁵ Jis jums parodys didelį aukštutinį kambarį, išklotą kilimais, paruoštą. Ten mums paruoškite“. ¹⁶ Mokiniai išėjo, atėjo į miestą ir rado, kaip jis jiems buvo pasakęs, ir paruošė Velykų avinėlį.

Paskutinė vakarienė

(Mt 26, 26–30; Lk 22, 15–20; I Kor 11, 23–25)

¹⁷ Kai jau buvo vakaras, jis atėjo su Dvylika. ¹⁸ Jiems sėdint už stalo ir valgant, Jėzus tarė: „Iš tiesų jums sakau: vienas iš jūsų išduos mane – tas, kuris valgo su manim“. ¹⁹ Jie nuliūdo ir vienas po kito jam sakė: „Nejaugi aš?“ ²⁰ Jis jiems tarė: „Vienas iš Dvylikos – tas, kuris dažo su manim duoną į dubenį. ²¹ Nes Žmogaus Sūnus, tiesa,

eina^m, kaip parašyta apie jį, tačiau vargas tam žmogui, per kurį Žmogaus Sūnus išduodamas! Tam žmogui būtų buvę geriau, jei jis nebūtų gimęs“. ²² Jiems bevalgant, paėmęs duoną, sukalbėjęs palaiminimą, jis [ją] laužė, jiems davė ir tarė: „Imkite; tai yra mano kūnas“. ²³ Paskui, paėmęs taurę, padėkojęs, jis davė jiems, ir jie visi gėrė iš jos. ²⁴ Ir jis jiems tarė: „Tai yra manoⁿ sandoros kraujas, kuris išliejamas už daugelį. ²⁵ Iš tiesų jums sakau: jau nebegersiu vynmedžio vaisiaus iki tos dienos, kai gersiu jį naują Dievo karalystėje“.

Jėzus pranašauja Petro išsigynimą

(Mt 26, 31–35; Lk 22, 31–34; Jn 13, 36–38)

²⁶ Pagiedoję himną, jie išėjo į Alyvų kalną. ²⁷ Ir Jėzus jiems tarė: „Jūs visi atsimesite, nes parašyta: „Aš užgausiu piemenį, ir avys išsisklaidys“. ²⁸ O kai būsiu prikeltas, pirma jūsų nueisiu į Galilėją“. ²⁹ Petras jam tarė: „Nors ir visi atsimestų, tačiau ne aš!“ ³⁰ Jėzus jam tarė: „Iš tiesų tau sakau: tu šiandien, šiąnakt, prieš gaidžiui du kartus pragystant, tris kartus manęs išsiginsi“. ³¹ Bet jis dar atkakliau kalbėjo: „Net jei turėčiau mirti su tavim, niekad tavęs neišsiginsiu!“ Taip pat kalbėjo ir visi.

Jėzus meldžiasi Getsemanėje

(Mt 26, 36–46; Lk 22, 39–46)

³² Jie atėjo į sklypą, vadinamą Getsemane, ir jis tarė savo mokiniams: „Pasėdėkite čia, kol pasimelsiu“. ³³ Jis pasiėmė su savim Petrą, Jokūbą ir Joną. Jis pradėjo

^m**14,21** Būtent Dievo skirtu keliu, vedančiu į mirtį

ⁿ**14,24** Kt. Mss + naujosios

sielvartauti ir gąstauti, ³⁴ ir jiems sakė: „Labai, mirtinai nuliūdusi mano siela. Pasilikite čia ir budėkite!“ ³⁵ Paėjęs truputį toliau, jis puolė ant žemės ir meldėsi, kad, jei galima, ta valanda aplenktų jį. ³⁶ Ir jis tarė: „Aba, Tėve, tau viskas galima. Atimk šitą taurę nuo manęs! Tačiau [daryk] ne tai, ko aš noriu, bet ko tu!“ ³⁷ Jis atėjo, rado juos miegančius ir tarė Petru: „Simonai, ar miegi? Neįstengei nė vienos valandos pabudėti? ³⁸ Budėkite ir melskitės, kad neįpultumėte į pagundą. Dvasia, tiesa, noringa, bet kūnas silpnas“. ³⁹ Ir vėl nuėjęs jis meldėsi, tardamas tuos pačius žodžius. ⁴⁰ Vėl atėjęs jis rado juos miegančius, nes jų akys buvo miegūstos, ir jie nežinojo, ką jam atsakyti. ⁴¹ Jis atėjo trečią kartą ir jiems tarė: „Ar tebemiegate ir tebeilsitės? Gana! Atėjo ta valanda. Štai Žmogaus Sūnus išduodamas į nusidėjėlių rankas. ⁴² Kelkitės, eikime! Štai mano išdavėjas arti!“

Jėzaus išdavimas ir suėmimas

(Mt 26, 47–56; Lk 22, 47–53; Jn 18, 3–12)

⁴³ Tuoju, jam tebekalbant, atėjo Judas, vienas iš Dvylikos, ir su juo būrys, ginkluotas kalavijais bei vėzdais, nuo vyriausiųjų kunigų, Rašto žinovų ir vyresniųjų. ⁴⁴ Jo išdavėjas buvo jiems davęs ženklą ir pasakęs: „Kurį pabučiuosiu, tas jis yra. Jį suimkite ir saugiai nuveskite“. ⁴⁵ Kai jis atėjo, tuoju prie jo priėjęs tarė: „Rabi^o!“ ir jį pabučiavo. ⁴⁶ Jie stvėrė ir suėmė jį. ⁴⁷ Bet vienas iš šalia stovinčiųjų, išsitraukęs kalaviją, smogė vyriausiojo kunigo tarnui ir nukirto jam ausį. ⁴⁸ Atsiliepdamas Jėzus jiems tarė: „Kaip prieš plėšiką

išėjote su kalavijais ir vėzdais manęs sugauti. ⁴⁹ Kasdien būdavau pas jus šventykloje mokydamas, ir jūs manęs nesuėmėte. Bet turi išsipildyti Raštai!“ ⁵⁰ Tada, jį palikę, visi [mokiniai] pabėgo. ⁵¹ Vienas jaunikaitis ėjo su juo iš paskos, vilkėdamas [vien] drobiniais marškiniais ant nuogo [kūno], ir jie griebė jį. ⁵² Bet jis, palikęs marškinius, nuogas pabėgo.

Jėzus prieš vyriausiąją tarybą

(Mt 26, 57–68; Lk 22, 54–55, 63–71; Jn 18, 13–14, 19–24)

⁵³ Jie nuvedė Jėzų pas vyriausiąjį kunigą. Susirinko visi vyriausieji kunigai, vyresnieji ir Rašto žinovai. ⁵⁴ Petras iš tolo sekė paskui jį ligi pat vyriausiojo kunigo kiemo vidaus. [Ten] jis sėdėjo su tarnais ir šildėsi prie ugnies. ⁵⁵ O vyriausieji kunigai ir visas sinedrionas ieškojo liudijimo prieš Jėzų, kad galėtų jį nužudyti, bet nerado. ⁵⁶ Mat daugelis melagingai liudijo prieš jį, tačiau [jų] liudijimai nesutapo. ⁵⁷ Kai kurie atsikėlę melagingai liudijo prieš jį, sakydami: ⁵⁸ „Mes girdėjome jį sakant: , Aš nugriausiu šitą rankomis padarytą šventyklą ir per tris dienas pastatysiu kitą, ne rankomis padarytą““. ⁵⁹ Tačiau nė šituo atveju nesutapo jų liudijimas. ⁶⁰ Tada vyriausiasis kunigas, atsistojęs į vidurį, paklausė Jėzų: „Ar nieko neatsakai į tai, ką šitie liudija prieš tave?“ ⁶¹ Bet jis tylėjo ir nieko neatsakė. Vėl vyriausiasis kunigas paklausė jį: „Ar tu esi Mesijas^P, Pašlovintojo Sūnus?“ ⁶² Jėzus tarė: „Aš esu, ir jūs išvysite Žmogaus Sūną, sėdintį Visagalio^Q dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse!“

^P14,61 Arba: Kristus

^Q14,62 Lit. Galybės

⁶³ Tada vyriausiasis kunigas, perplėšęs savo drabužius, tarė: „Kam mums dar reikia liudytojų? ⁶⁴ Jūs girdėjote piktžodžiavimą! Kaip jums rodosi?“ Jie visi pasmerkė jį esant vertą mirties. ⁶⁵ Kai kurie pradėjo spjauti į jį, dangstyti jo veidą, mušti jį kumščiais ir jam sakyti: „Pranašauk!“ Ir tarnai kirto jam į žandą.

Petras išsigina Jėzaus

(Mt 26, 69–75; Lk 22, 56–62; Jn 18, 15–18, 25–27)

⁶⁶ Petruui esant žemai kieme, atėjo viena iš vyriausiojo kunigo tarnaičių. ⁶⁷ Pamačiusi Petrą besišildant, ji pažvelgė į jį ir tarė: „Ir tu buvai su Nazarėnu, Jėzumi!“ ⁶⁸ Bet jis išsigynė, sakydamas: „Nei žinau, nei suprantu, ką tu sakai“. Jis išėjo laukan, į priekiemi, ir gaidys pragydo^r. ⁶⁹ Pamačiusi jį, tarnaitė vėl pradėjo sakyti šalia stovintiems: „Šitas yra vienas iš jų“. ⁷⁰ Bet jis vėl išsigynė. Valandėlei praėjus, šalia stovintieji vėl sakė Petruui: „Tikrai tu esi vienas iš jų, nes ir tu esi galilėjietis“. ⁷¹ Bet jis pradėjo keiktis ir dievagotis: „Nepažįstu to žmogaus, apie kurį kalbate!“ ⁷² Ir tuojau, antrą kartą, gaidys pragydo. Tada Petras prisiminė žodį, kaip Jėzus jam buvo pasakęs: „Gaidžiui dar du kartus nepragyduš, tu tris kartus manęs išsiginsi“. Ir jis pradėjo verkti.

Pilotas nuteisia Jėzų nukryžiuoti

(Mt 27, 1–2, 11–14; Lk 23, 1–5; Jn 18, 28–38)

15 ¹ Tuojau, anksti rytą, vyriausieji kunigai su vyresniaisiais bei Rašto žinovais ir visas

sinedrionas, ¹padarę nutarimą^s, surišę Jėzų nuvedė ir perdavė Pilotui. ²Pilotas paklausė jį: „Ar tu esi žydų karalius?“ Bet jis, jam atsakydamas, tarė: „Tu tai sakai“. ³Vyriausieji kunigai jį daug kuo kaltino. ⁴Pilotas vėl jį klausė: „Ar nieko neatsakai? Žiūrėk, kiek daug kaltinimų jie tau kelia!“ ⁵Bet Jėzus daugiau nieko nebeatsakė, tad Pilotas stebėjosi. ⁶Per šventę jis jiems paleisdavo vieną kalinį, kurio jie prašydavo. ⁷Buvo įkalintas vienas, vadinamas Barabu, su sukilėliais, kurie sukilimo metu buvo įvykdę žmogžudystę. ⁸Užlipusi^t minia pradėjo prašyti, [kad jis padarytų,] kaip jiems padarydavo. ⁹Bet Pilotas jiems atsakė: „Ar norite, kad jums paleisčiau žydų karalių?“ ¹⁰Mat jis suprato, kad vyriausieji kunigai iš pavydo buvo jį perdavę. ¹¹Bet vyriausieji kunigai sukurstė minią, kad verčiau Barabą jiems paleistų. ¹²Pilotas vėl atsiliepdamas jiems sakė: „Tai ¹ką turiu daryti^u su tuo, kurį vadinatė žydų karaliumi?“ ¹³Bet jie vėl šaukė: „Nukryžiuok jį!“ ¹⁴Pilotas jiems tarė: „Ką gi bloga jis padarė?“ Bet jie dar garsiau šaukė: „Nukryžiuok jį!“ ¹⁵Norėdamas patenkinti minią, Pilotas jiems paleido Barabą, o Jėzų nuplakdinęs atidavė nukryžiuoti.

Kareiviai tyčiojasi iš Jėzaus

(Mt 27, 27–31; Jn 19, 2–3)

¹⁶Kareiviai nuvedė jį į rūmų vidų, tai yra pretoriją^v, ir sušaukė visą dalinį. ¹⁷Jie apvilko jį purpuru ir nupynę

^s15,1 Arba: pasitarę

^t15,8 į aukštumoje esančią Piloto būstinę

^u15,12 Kt. Mss: ko norite, kad daryčiau

^v15,16 T.y. valdytojo būstinę

uždėjo jam erškėčių vainiką. ¹⁸ Ir jie pradėjo jį sveikinti: „Sveikas, žydų karaliau!“ ¹⁹ Jie daužė jo galvą nendre ir spjaudė į jį, klūpčiojo ir parpuolinėjo prieš jį. ²⁰ Kai buvo pasityčioję iš jo, jie nuvilko nuo jo purpurą ir jį apvilko jo drabužiais. Paskui jie išvedė jį nukryžiuoti.

Jėzus nukryžiuojamas

(Mt 27, 32–44; Lk 23, 26–43; Jn 19, 17–27)

²¹ Jie privertė vieną pareinantį iš lauko praeivį, Simoną Kirėnietį, Aleksandro ir Rufo tėvą, nešti jo kryžių. ²² Ir jie nuvedė jį į Golgotos vietą: tai išvertus reiškia „Kaukolės vietą“. ²³ Ir jie mėgino jam duoti mira atmiešto vyno, bet jis nepriėmė. ²⁴ Jie nukryžiojo jį ir pasidalijo jo drabužius, mesdami dėl jų burtą [nuspręsti], ką kiekvienas turėtų gauti. ²⁵ Buvo trečia valanda, kai jie nukryžiojo jį. ²⁶ Taip pat buvo užrašytas jo kaltės įrašas: „Žydų karalius“. ²⁷ Ir su juo jie nukryžiojo du plėšikus: vieną jo dešinėje, o kitą jo kairėje.^w ²⁹ Praeiviai piktžodžiavo jam, kraipydami galvas ir sakydami: „Še tau, kuris nugriauni šventyklą ir per tris dienas atstatai! ³⁰ Gelbėk pats save, nužengdamas nuo kryžiaus!“ ³¹ Panašiai sakė ir vyriausieji kunigai su Rašto žinovais, tyčiodamiesi tarp savęs: „Kitus jis išgelbėjo, pats savęs negali išgelbėti! ³² Mesijas^x, Izraelio karalius, tenužengia dabar nuo kryžiaus, kad matytume ir įtikėtume!“ Taip pat tie, kurie buvo nukryžiuoti su juo, plūdo jį.

^w**15,27** Geriausiuose senoviniuose rankraščiuose nėra 28 skn.: Taip išsipildė Raštas, kuris sako: „Jis buvo priskaitytas prie nusikaltėlių“.

^x**15,32** Arba: Kristus

Jėzaus mirtis

(Mt 27, 45–56; Lk 23, 44–49; Jn 19, 28–30)

³³ Šeštai valandai atėjus, tamsa apgaubė visą šalį iki devintos valandos. ³⁴ Devintą valandą Jėzus garsiai sušuko: „Eloi, Eloi, lema sabachtani?“ (Išvertus tai reiškia: „Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai?“) ³⁵ Kai kurie šalia stovintieji, tai išgirdę, sakė: „Žiūrėk! Jis šaukiasi Elijo“. ³⁶ Vienas nubėgęs primirkė kempinę rūgštaus vyno, užmovė ją ant nendrės ir davė jam gerti, sakydamas: „Palaukite! Žiūrėkime, ar Elijas ateis jo nuimti!“ ³⁷ Bet Jėzus, garsiai sušukęs, išleido dvasią. ³⁸ Tada šventyklos uždanga perplyšo pusiau nuo viršaus iki apačios. ³⁹ Šimtininkas, kuris ten pat stovėjo priešais jį, pamatęs, kad jis šitaip išleido dvasią, tarė: „Tikrai šitas žmogus buvo Dievo Sūnus!“ ⁴⁰ Ten buvo ir moterų, žiūrinčių iš tolo; tarp jų – ir Marija Magdalietė, ir Marija, Jokūbo Jaunesniojo bei Jozės motina, ir Salomė, ⁴¹ kurios, kai jis buvo Galilėjoje, sekė paskui jį ir jam patarnavo, ir daug kitų, kurios su juo buvo atvykusios į Jeruzalę.

Jėzus palaidojamas

(Mt 27, 57–61; Lk 23, 50–56; Jn 19, 38–42)

⁴² Kai jau buvo vakaras, kadangi tai buvo Pasiruošimo diena, tai yra diena prieš šabatą, ⁴³ atėjo Juozapas iš Arimatėjos, įžymus tarybos narys, kuris ir pats laukė Dievo karalystės. Pasidrąsinęs jis įėjo pas Pilotą ir paprašė Jėzaus kūno. ⁴⁴ Pilotas nustebo, kad jis jau miręs,

ir, pasišaukęs šimtininką, paklausė jį, ar Jėzus^y [tikrai] jau buvo miręs. ⁴⁵ Tai patyręs iš šimtininko, jis padovanojo kūną Juozapui. ⁴⁶ Tas, nusipirkęs drobulę, jį nuėmė, įvyniojo į drobulę, paguldė jį kape, kuris buvo iškaltas iš uolos, ir pririto akmenį prie kapo angos. ⁴⁷ O Marija Magdalietė ir Marija, Jozės motina, stebėjo, kur jis buvo palaidotas.

Jėzaus prisikėlimas

(Mt 28, 1–8; Lk 24, 1–12; Jn 20, 1–10)

16¹ Šabatai praėjus, Marija Magdalietė, Jokūbo motina Marija ir Salomė nusipirko kvepalų, kad atėjusios galėtų jį patepti. ² Pirmąją savaitės dieną labai anksti, saulei patekėjus, jos atėjo prie kapo. ³ Ir jos sakė viena kitai: „Kas mums nuris akmenį nuo kapo angos?“ ⁴ Pažvelgusios aukštyn, jos pamatė, kad akmuo atristas. Jis mat buvo labai didelis. ⁵ Įėjusios į kapą, jos išvydo jaunikaitį, sėdintį dešinėje, apsivilkusį baltu drabužiu, ir išsigando. ⁶ Bet jis joms tarė: „Nenusigąskite! Jūs ieškote Jėzaus Nazarėno, kuris buvo nukryžiuotas. Jis yra prikeltas – jo nėra čia. Štai vieta, kur jį paguldė. ⁷ Bet eikite, sakykite jo mokiniams ir Petru: „Jis eina pirma jūsų į Galilėją. Ten jį pamatysite, kaip jis jums pasakė““. ⁸ Išėjusios jos bėgo nuo kapo, nes jas buvo

apėmėš drebulys ir siaubas. Ir jos niekam nieko nesakė, nes bijojo.^z

Prisikėlusio Jėzaus pasirodymai ir pavedimas mokiniams

(Mt 28, 9–10; Jn 20, 11–18)

[⁹ Pirmąją savaitės dieną anksti prisikėlęs, jis pirma pasirodė Marijai Magdalietei, iš kurios buvo išvaręs septynis velnius. ¹⁰ Ji nuėjusi pranešė tiems, kurie buvo buvę su juo, kai jie gedėjo ir verkė. ¹¹ Bet jie, išgirde, kad jis gyvas ir kad ji mačiusi jį, netikėjo. ¹² Paskui jis pasirodė kitokiu pavidalu dviem iš jų, kai jie keliavo į kaimą. ¹³ Ir jie nuėję pranešė visiems kitiems, bet nė jais jie netikėjo. ¹⁴ Vėliau jis pasirodė Vienuolikai, kai jie sėdėjo už stalo, ir „juos barė už“^a netikėjimą bei širdies kietumą, dėl to, kad nebuvo tikėję tais, kurie buvo jį matę prikeltą. ¹⁵ Ir jis jiems tarė: „Eikite į visą pasaulį ir skelbkite evangeliją visai kūrinijai. ¹⁶ Kas įtikės ir bus pakrikštytas, bus išgelbėtas, o kas neįtikės, bus pasmerktas. ¹⁷ Šitie ženklai lydės tuos, kurie įtikės: mano vardu jie išvargs velnius, kalbės naujomis kalbomis, ¹⁸ paims [rankomis] gyvates ir, jei ką mirtinai nuodinga gers, jiems nepakenks. Ant ligonių jie dės rankas, ir tie pasveiks“.

^z**16,8** Kai kurie rankraščiai prie 8 skn. priduria šitokią, trumpesniąją pabaigą, kurios nėra seniausiuose ir kituose rankraščiuose: Viską, kas joms buvo pasakyta, jos trumpai papasakojo Petruir ir jo draugams. Paskui ir pats Jėzus išsiuntė per juos nuo rytų iki vakarų šventąją ir nepragaištančiąją amžinojo išgelbėjimo žinią. Amen.

^a**16,14** Lit. barė jų

Jēzaus užžengimas

(Lk 24, 50–53; Apd 1, 9–11)

¹⁹ Taigi Viešpats Jēzus, baigęs jiems kalbėti, buvo paimtas į dangų ir atsisėdo Dievo dešinėje. ²⁰ O jie išėję skelbė visur, Viešpačiui veikiant su jais ir žodį patvirtinant lydimaisiais ženklais.]^b

^b**16,20** Susk liausto teksto, arba ilgesniosios pabaigos, neturi seniausieji ir kiti svarbūs rankraš čiai.

EVANGELIJA PAGAL LUKĄ

Pratarmė

1 ¹ Kadangi jau daugelis ėmėsi surašyti pasakojimą apie tarp mūsų įvykusius įvykius ² taip, kaip mums perdavė tie, kurie buvo pradiniai, patys matę liudytojai ir tapo žodžio tarnais, ³ tai ir aš, rūpestingai viską nuo pradžios ištyręs, nusprendžiau nuosekliai aprašyti tau, didžiai gerbiamas Teofiliau, ⁴ kad žinotum tikrumą ⁵pranešimų, kuriuos esi gavęs^a.

Jono Krikštytojo gimimo paskelbimas

⁵ Herodo, Judėjos karaliaus, dienomis buvo vienas kunigas, vardu Zacharijas, iš Abijo skyriaus. Jis turėjo žmoną iš Aharono dukterų, ir jos vardas buvo Elzbieta. ⁶ Jie abu buvo teisūs Dievo akivaizdoje, elgdamiesi nepeiktinai pagal visus Viešpaties įsakymus ir nuostatus. ⁷ Jie neturėjo vaikų, nes Elzbieta buvo nevaisinga, ir abu buvo pagyvenę. ⁸ Jam einant kunigo pareigas Dievo akivaizdoje, kai buvo jo skyriaus eilė, ⁹ burtu, kaip kunigams buvo įprasta, jam teko smilkyti, įėjus į Viešpaties šventyklą. ¹⁰ Tuo tarpu, smilkymo valandą, visa žmonių daugybė meldėsi lauke. ¹¹ Tada jam pasirodė Viešpaties angelas, stovintis smilkalų aukuro dešinėje. ¹² Zacharijas, jį pamatęs, krūptelėjo, ir baimė jį apėmė. ¹³ Bet angelas jam tarė: „Nebijok, Zacharijau, nes

^a1,4 Arba: dalykų (arba: pamokymų), kurių esi pamokytas

tavo malda išklaudyta. Tavo žmona Elzbieta pagimdys tau sūnų, ir tu turi jį praminti vardu Jonas. ¹⁴ Turėsi džiaugsmo ir linksmybės, ir daugelis džiaugsis jo gimimu, ¹⁵ nes jis bus didis Viešpaties akivaizdoje. Jis neturės gerti vyno ir svaigalo, bet bus pilnas Šventosios Dvasios iš pat savo motinos įsčių, ¹⁶ ir daugelį Izraelio sūnų atvers į Viešpatį, jų Dievą. ¹⁷ Ir jis eis pirma jo su Elijo dvasia ir jėga atgręžti tėvų širdžių į vaikus ir neklusniųjų į teisiųjų galvoseną, prirengti Viešpačiui tinkamai paruoštų žmonių“. ¹⁸ Bet Zacharijas tarė angelui: „Kaip aš tai žinosiu? Juk aš esu senis ir mano žmona pagyvenusi“. ¹⁹ Atsakydamas angelas jam tarė: „Aš esu Gabrielius, kuris stovi Dievo akivaizdoje. Esu siųstas kalbėti tau ir pranešti tau tą linksmą žinią. ²⁰ Štai tu būsi nebylys ir negalėsi kalbėti iki dienos, kurią tai įvyks, nes netikėjai mano žodžiais, kurie įvyks savo laiku“. ²¹ Tuo tarpu žmonės laukė Zacharijo ir stebėjosi, kad jis taip ilgai užtrunka šventykloje. ²² Bet išėjęs jis negalėjo jiems kalbėti, ir jie suprato, kad jis buvo matęs regėjimą šventykloje. Jis aiškinosi jiems ženklais ir pasiliko nebylys. ²³ Kai jo tarnystės dienos buvo pasibaigusios, jis parėjo į savo namus. ²⁴ Po tų dienų jo žmona Elzbieta tapo nėščia ir slėpėsi penkis mėnesius, galvodama: ²⁵ „Taip Viešpats yra man padaręs dienomis, kuriomis jis teikėsi atimti mano negarbę tarp žmonių“.

Jėzaus gimimo paskelbimas

²⁶ Šeštąjį mėnesį angelas Gabrielius buvo Dievo pasiųstas į Galilėjos miestą, vadinamą Nazaretu, ²⁷ pas mergelę, pažadėtą vyrui, vardu Juozapas, iš Dovydo namų. Mergelės vardas buvo Marija. ²⁸ Įėjęs pas ją, jis

tarė: „Sveika, tu, kuriai suteikta malonė! Viešpats su tavim!“ ²⁹ Bet ji dėl to žodžio visiškai sumišo ir galvojo sau, koks tai galėtų būti sveikinimas. ³⁰ Angelas jai tarė: „Nebijok, Marija, nes radai malonę pas Dievą. ³¹ Štai pradėsi išsčiose ir pagimdysi sūnų, ir jį praminsi Jėzumi. ³² Jis bus didis ir bus vadinamas Aukščiausiojo Sūnumi. Viešpats Dievas jam duos jo tėvo Dovydo sostą. ³³ Jis karaliaus Jokūbo namams per amžius, ir jo karaliavimui nebus galo“. ³⁴ Bet Marija tarė angelui: „Kaip tai įvyks, nes neturiu santykių su vyru?“ ³⁵ Atsakydamas angelas jai tarė: „Šventoji Dvasia nusileis ant tavęs, ir Aukščiausiojo jėga apdengs tave šešėliu. Todėl ir tas, kuris gims, bus vadinamas šventu, Dievo Sūnumi. ³⁶ Štai Elzbieta, tavo giminaitė, ji irgi pradėjo sūnų savo senatvėje, ir šitas mėnuo yra šeštas jai, kuri buvo vadinama nevaisinga, ³⁷ nes Dievui nieko nėra^b negalimo“. ³⁸ Marija tarė: „Štai aš Viešpaties tarnaitė. Teįvyksta man, kaip pasakei“. Tada angelas pasišalino nuo jos.

Marija aplanko Elzbieta

³⁹ Tomis dienomis Marija išsiruošusi skubiai nukeliavo į kalnus, į Judo miestą. ⁴⁰ Ji įėjo į Zacharijo namus ir pasveikino Elzbieta. ⁴¹ Kai Elzbieta išgirdo Marijos sveikinimą, kūdikis šoktelėjo jos išsčiose. Elzbieta buvo pripildyta Šventosios Dvasios ⁴² ir garsiai sušuko: „Tu labiausiai palaiminta tarp moterų, ir palaimintas tavo iščių vaisius! ⁴³ Iš kur man tai, kad mano Viešpaties motina ateina pas mane? ⁴⁴ Nes kai tik tavo sveikinimo balsas pasigirdo mano ausyse, šoktelėjo iš džiaugsmo kūdikis

^b1,37 Lit. nebus

mano iščiose. ⁴⁵ Palaiminta ta, kuri tikėjo, kad įvyks tai, kas jai Viešpaties pasakyta“.

Marijos gyriaus giesmė

⁴⁶ Marija tarė: „Mano siela didžiai giria Viešpatį, ⁴⁷ ir mano dvasia džiaugiasi Dievu, mano Gelbėtoju, ⁴⁸ nes jis pažvelgė į savo tarnaitės žemumą. Juk štai nuo dabar mane vadins palaiminta visos kartos, ⁴⁹ nes didžių dalykų man padarė Galingasis. Šventas yra jo vardas, ⁵⁰ ir jo gailestingumas trunka per kartų kartas tiems, kurie jo bijosi. ⁵¹ Jis parodė galybę savo ranka: išsklaidė tuos, kurie buvo išdidžių širdies minčių, ⁵² numetė nuo sostų galiūnus ir išaukštino žemuosius; ⁵³ alkstančius pripildė gėrybių, o turtuolius paleido tuščius; ⁵⁴ jis atėjo į pagalbą savo tarnui Izraeliui, atsimindamas gailestingumą – ⁵⁵ kaip pažadėjo mūsų protėviams – Abraomui ir jo palikuonims per amžius“. ⁵⁶ Marija pasiliko su ja apie tris mėnesius; paskui sugrįžo į savo namus.

Jono gimimas

⁵⁷ Elzbietai atėjo laikas gimdyti, ir ji pagimdė sūnų. ⁵⁸ Jos kaimynai ir giminaičiai išgirdo, kad Viešpats jai buvo parodęs savo didį gailestingumą, ir džiaugėsi su ja. ⁵⁹ Aštuntąją dieną jie atėjo vaikelio apipjaustyti ir norėjo jį pavadinti jo tėvo vardu, Zachariju. ⁶⁰ Bet atsiliepdama jo motina tarė: „Ne! Jis turi vadintis Jonu“. ⁶¹ Jie tarė jai: „Nėra nė vieno tavo giminėje, kuris vadinasi tuo vardu“. ⁶² Ir jie klausė ženklais jo tėvą, kaip šis norįs, kad jis vadintųsi. ⁶³ Paprašęs rašomosios lentelės, jis užrašė: „Jonas – jo vardas“. Ir visi stebėjosi. ⁶⁴ Tuoju atsitvėrė jo burna ir [atsirišo] jo liežuvis, ir jis kalbėjo

girdamas Dievą. ⁶⁵ Baimė apėmė visus jų kaimynus, ir visame Judėjos kalnyne buvo kalbama apie visus šituos dalykus. ⁶⁶ Ir visi gedėjusieji įsidėjo tai į širdį, sakydami: „Kas tad bus tas vaikas?“ Nes tikrai Viešpaties ranka buvo su juo. Zacharijo pranašystė ⁶⁷ Zacharijas, jo tėvas, buvo pripildytas Šventosios Dvasios ir pranašavo, sakydamas: ⁶⁸ „Pagarbintas^c tebūnie Viešpats, Izraelio Dievas, kad jis aplankė ir atpirko savo tautą ⁶⁹ ir prikėlė mums ⁷⁰ galingą Gelbėtoją^d savo tarno Dovydo namuose, ⁷¹ kaip nuo seniai pažadėjo savo šventųjų pranašų burna, ⁷² kad išgelbėtų iš mūsų priešų ir iš visų mūsų nekentėjų rankos, ⁷³ kad parodytų gailestingumą mūsų protėviams ir atsimintų savo šventąją sandorą, ⁷⁴ priesaiką, kurią jis prisiekė mūsų protėviui Abraomui, kad duosiąs mums, ⁷⁵ išvaduotiems iš priešų rankos, be baimės jam tarnauti ⁷⁶ su šventumu ir teisumu jo akivaizdoje per visas mūsų dienas. ⁷⁷ O tu, vaikeli, būsi vadinamas Aukščiausiojo pranašu, nes eisi Viešpaties priešakyje jam kelių paruošti, ⁷⁸ duoti jo tautai išganymo pažinimo per jų nuodėmių atleidimą, ⁷⁹ dėl nuoširdaus mūsų Dievo gailestingumo, kuriuo mus aplankys aušra iš aukštybių, ⁸⁰ kad apšviestų sėdinčius tamsoje ir mirties šešėlyje, kad nukreiptų mūsų kojas į ramybės kelią“. ⁸¹ Vaikelis augo ir stiprėjo dvasia, ir gyveno tyruose iki dienos, kai viešai pasirodė Izraeliui.

^c1,68 Lit. Palaimintas

^d1,69 Lit. Išgelbėjimo Ragą

Jėzaus gimimas

(Mt 1, 18–25)

2¹ Anomis dienomis išėjo nuo ciesoriaus Augusto įsakas, kad užsirašytų visas pasaulis. ² Šitas, pirmas, surašymas įvyko, kai Siriją valdė Kvirinijus. ³ Ir visi ėjo užsirašyti, kiekvienas į savo miestą. ⁴ Ėjo ir Juozapas iš Galilėjos, iš Nazareto miesto, aukštyn į Judėją, į Dovydo miestą, kuris vadinasi Betliejus, – nes jis buvo iš Dovydo namų ir giminės, – ⁵ užsirašyti su Marija, savo sužadėtine, kuri buvo nėščia. ⁶ Jiems ten esant, jai atėjo laikas gimdyti, ⁷ ir ji pagimdė savo pirmagimį sūnų. Ji suvystė jį vystyklais ir paguldė prakarte, nes jiems nebuvo vietos viešbutyje. ⁸ Toje pačioje šalyje buvo piemenų, pasiliekančių lauke ir einančių nakties sargybas prie savo kaimenės. ⁹ Viešpaties angelas atsistojo prie jų, ir Viešpaties skaistybė apšvietė juos. Jie labai išsigando, ¹⁰ bet angelas jiems tarė: „Nebijokite, nes štai jums skelbiu didį džiaugsmą, kuris bus visai tautai, ¹¹ kad šiandien jums gimė Dovydo mieste Gelbėtojas, kuris yra Mesijas, Viešpats. ¹² Ir šitas bus jums ženklas: jūs rasite kūdikį, suvystytą vystyklais ir gulintį prakarte“. ¹³ Staiga atsirado prie angelo daugybė dangaus kariuomenės, garbinančios Dievą ir sakančios: ¹⁴ „Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė tarp žmonių, kuriems jis palankus!“ ¹⁵ Kai angelai pasišalino nuo jų į dangų, piemenys kalbėjo vienas kitam: „Na, pereikime į Betliejų ir pamatykime tą įvykusį dalyką, kurį Viešpats mums pranešė!“ ¹⁶ Jie atskubėjo ir rado Mariją, Juozapą ir kūdikį, gulintį prakarte. ¹⁷ Pamatę jie pranešė žodį, kuris buvo jiems pasakytas apie tą vaikėlį. ¹⁸ Visi, kurie tai

girdėjo, stebėjosi tuo, kas jiems piemenų buvo pasakyta.
¹⁹ O Marija įsidėmėjo visus tuos žodžius, apmąstydamą juos savo širdyje. ²⁰ Piemenys sugrižo, garbindami ir girdami Dievą dėl visko, ką buvo girdėję ir matę taip, kaip jiems buvo pasakyta. ²¹ Kai buvo suėjusios aštuonios dienos jam apipjaustyti, jis buvo pramintas Jėzumi, kaip angelas jį buvo pavadinęs, jo dar nepradėjus išsčiose.

Jėzus pristatomas Viešpačiui Jeruzalėje

²² Kai buvo suėjusios jų apsivalymo dienos, nustatytos Mozės įstatymo, jie nunešė jį aukštyn į Jeruzalę, kad jį pristatytų Viešpačiui – ²³ kaip parašyta Viešpaties įstatyme: „Kiekvienas pirmagimis^e vyriškis turi būti vadinamas šventu^f Viešpačiui“ – ²⁴ ir kad aukotų auką, kaip įsakyta Viešpaties įstatyme: „pora purplelių ar du jaunos karvelius“,

Simeono pranašystė

²⁵ Štai Jeruzalėje buvo žmogus, vardu Simeonas. Tas žmogus buvo teisus ir dievobaimingas, laukias Izraelio paguodos, ir Šventoji Dvasia buvo su juo. ²⁶ Ir jam buvo Šventosios Dvasios apreikšta, kad jis nemirsiąs^g, iki kolei pamatysiąs Viešpaties Pateptąjį. ²⁷ Dvasios paragintas, jis atėjo į šventyklą. Gimdytojams įnešus vaikėlį Jėzų, kad su juo pasielgtų pagal įstatymo reikalaujamą paprotį, ²⁸ jis paėmė jį į rankas, gyrė Dievą ir tarė: ²⁹ „Dabar, Viešpatie, tu atleidi savo tarną ramų, kaip pažadėjai, ³⁰ nes mano

^e**2,23** Lit. atidarantis iščias

^f**2,23** T.y. paskirtu, dedikuotu

^g**2,26** Lit. neregėsiąs mirties

akys išvydo tavo išganymą, ³¹ kuri paruošei visų tautų akivaizdoje – ³² šviesą pagonims duoti apreiškimo ir „šlovės tavo tautai Izraeliui“^h. ³³ Jo tėvas ir jo motina stebėjosi tuo, kas buvo kalbama apie jį. ³⁴ Paskui Simeonas juos palaimino ir tarė jo motinai Marijai: „Štai šitas padėtas daugelio nupuolimui bei atsikėlimui Izraelyje ir kaip ženklas, kuriam bus prieštaraujama – ³⁵ taip pat tavo pačios sielą pervers kalavijas, – kad būtų apreikštos daugelio širdžių mintys“ⁱ.

Pranašė Ona kalba apie Jėzų

³⁶ Ten buvo pranašė Ona, Fanuelio duktė, iš Aserio genties. Ji buvo labai pasenusi, nuo savo susituokimo išgyvenusi septynerius metus su vyru, ³⁷ ir ji našlavo, „kol jai sukako aštuoniasdešimt ketveri metai“^k. Ji nesitraukdavo nuo šventovės, bet pasninkais ir maldomis tarnaudavo Dievui naktį bei dieną. ³⁸ Tą pačią valandą priėjusi, ji dėkojo Dievui ir kalbėjo apie jį^l visiems, kurie laukė Jeruzalės atpirkimo.

Juozapas ir Marija su Jėzumi sugrįžta į Nazaretą

³⁹ Kai jie buvo atlikę visa, ko reikalavo Viešpaties įstatymas, sugrįžo į Galilėją, į savąjį miestą, Nazaretą. ⁴⁰ O vaikelis augo ir stiprėjo, pilnas išminties, ir Dievo malonė buvo su juo.

^h**2,32** Arba: tavo tautos Izraelio šlovę

ⁱ**2,35** T.y. piktos, kritiškos, priešiškos mintys

^j**2,36** Lit. mergystės

^k**2,37** Arba: aštuoniasdešimt ketverius metus

^l**2,38** T.y. kūdikį Jėzų

Jėzus tarp mokytojų

⁴¹ Jo gimdytojai kasmet keliaudavo į Jeruzalę per Velykų šventę. ⁴² Kai jis buvo dvylikos metų, jie nuėjo aukštyn, laikydamiesi šventės papročio. ⁴³ Jiems atšventus tas dienas ir grįžtant, vaikas Jėzus pasiliko Jeruzalėje, bet jo gimdytojai to nežinojo. ⁴⁴ Manydami jį esant keliaujančiųjų draugėj, jie nuėjo dienos kelią ir jo ieškojo tarp giminaičių bei pažįstamų. ⁴⁵ Bet nesuradę, sugrįžo, jo ieškodami, į Jeruzalę. ⁴⁶ Po trijų dienų jie rado jį šventovėje besėdintį mokytojų viduryje, jų besiklausantį ir juos beklausinėjantį. ⁴⁷ Visi, kurie jo klausėsi, nesitvėrė stebėdamiesi jo išmanymu ir atsakymais. ⁴⁸ Jį pamatę, jie nustebę, ir jo motina prabilo į jį: „Vaike, kam mums taip padarei? Štai tavo tėvas ir aš su skausmu ieškojome tavęs. ⁴⁹ Jis jiems tarė: „Kam ieškojote manęs? Ar nežinojote, kad aš turiu būti savo Tėvo namuose^{m?}“ ⁵⁰ Bet jie nesuprato to žodžio, kurį jis jiems pasakė. ⁵¹ Jis ėjo su jais žemyn ir atėjo į Nazaretą, ir buvo jiems paklusnus. Jo motina kaupė visus tuos žodžius savo širdyje. ⁵² Jėzus augo išmintimi, ūgiuⁿ ir Dievo bei žmonių palankumu.

Jonas Krikštytojas

(Mt 3, 1–12; Mk 1, 1–8; Jn 1, 19–28)

3¹ Penkioliktaisiais cėsoriaus Tiberijaus viešpatavimo metais, Ponto Pilotui valdant Judėją, Herodui esant Galilėjos tetrarchu, jo broliui Pilypui – Iturėjos bei Trachonitidės krašto tetrarchu ir Lisanijui – Abilėnės

^m**2,49** Arba: reikaluose

ⁿ**2,52** Arba: amžiumi

tetrarchu, ² Hanui ir Kajafui esant vyriausiaisiais kunigais, – Dievo žodis atėjo Zacharijo sūnui Jonui tyruose. ³ Ir jis ėjo po visą Jordano apylinkę, skelbdamas atgailos krikštą nuodėmėms atleisti, ⁴ kaip parašyta pranašo Jezajo žodžių knygoje: „Tyruose šaukiančio balsas: „Taisykite Viešpaties kelią, tiesinkite jo takus. ⁵ Kiekviena dauba tebūnie užpilta ir kiekvienas kalnas bei kalva tebūnie nukasti; kas kreiva, tebūnie tiesu, ir duobėti tepavirsta lygiais keliais, ⁶ ir „visas kūnas“^o teisvysta Dievo išgelbėjimą“. ⁷ Jis sakydavo minioms, ateinančioms, kad būtų jo pakrikštytos: „Angių išperos, kas jus pamokė bėgti nuo ateinančios rūstybės? ⁸ Tad duokite vaisių, pritinkančių atgailai, ir nepradėkite sau tarti: „Mes turime tėvą Abraomą“, nes jums sakau: Dievas gali iš šitų akmenų prikelti vaikų Abraomui. ⁹ O jau ir kirvis pridėtas prie medžių šaknies. Taigi kiekvienas medis., neduodąs gero vaisiaus, iškertamas ir į ugnį įmetamas“. ¹⁰ Minios jį klausdavo: „Tai ką mes turime daryti?“ ¹¹ Jis joms atsakydavo: „Kas turi du apatinius, tegul dalijasi su neturinčiu, o kas turi maisto, tegul taip pat daro“. ¹² Atėjo ir muitininkai, kad būtų pakrikštyti, ir jam tarė: „Mokytojau, ką turime daryti?“ ¹³ Jis jiems tarė: „Neimkite nieko daugiau, kaip jums nustatyta“. ¹⁴ Jį klausė ir kareiviai: „Ką ir mes turime daryti?“ Jis jiems tarė: „Iš nė vieno neišgaukite pinigų prievarta nė neteisingu įskundimu, ir tenkinkitės savo alga^p“. ¹⁵ Tautai esant lūkestingai ir visiems mąstant savo širdyse apie Joną, ar kartais jis nesąs Mesijas, ¹⁶ Jonas atsiliepė

^o3,6 T.y. visa žmonija

^p3,14 Arba: maisto daviniu

visiems sakydamas: „Aš, tiesa, krikštiju jus vandeniui, bet ateina galingesnis už mane, kurio kurpių dirželio nesu vertas atrišti. Jis jus krikštys Šventąja Dvasia ir ugnimi.¹⁷ Jo vėtyklė yra jo rankoje, kad išvalytų savo klojimą ir kviečius surinktų į savo klėtį, o pelus jis sudegins neužgesinama ugnimi“.

Jonas įkalinamas

¹⁸ Taigi, dar daug kitaip ragindamas, jis skelbė gerąją naujieną tautai. ¹⁹ Bet tetrarchas Herodas, jo pabartas dėl Herodiados, jo brolio žmonos, ir dėl visų pikty darbų, kuriuos Herodas buvo padaręs, ²⁰ prie visų pridėjo dar tą: jis uždarė Joną į kalėjimą.

Jėzaus krikštas

(Mt 3, 13–17; Mk 1, 9–11)

²¹ Kai visi žmonės buvo pakrikštyti ir Jėzus buvo pakrikštytas ir meldėsi, atsivėrė dangus, ²² ir Šventoji Dvasia nusileido ant jo kūnišku pavidalu kaip karvelis, ir balsas pasigirdo iš dangaus: „Tu esi mano mylimasis Sūnus; tave aš pamėgau“.

Jėzaus genealogija

(Mt 1, 1–17)

²³ Jam, Jėzui, pradėjusiam veikti, buvo apie trisdešimt metų, Jis buvo, kaip apie jį manė, sūnus Juozapo, sūnaus Helio, ²⁴ sūnaus Matato, sūnaus Levio, sūnaus Melchio, sūnaus Janajo, sūnaus Juozapo, ²⁵ sūnaus Matatijo, sūnaus Amoso, sūnaus Naumo, sūnaus Heslio, sūnaus Nagajo, ²⁶ sūnaus Maato, sūnaus Matatijo, sūnaus Semeino, sūnaus Josecho, sūnaus Jodo, ²⁷ sūnaus Joanano, sūnaus

Resos, sūnaus Zorobabelio, sūnaus Salatielio, sūnaus Nerio, ²⁸ sūnaus Melchio, sūnaus Adžio, sūnaus Kosamo, sūnaus Elmadamo, sūnaus Erio, ²⁹ sūnaus Jėzaus, sūnaus Eliezerio, sūnaus Jorimo, sūnaus Matato, sūnaus Levio, ³⁰ sūnaus Simeono, sūnaus Judo, sūnaus Juozapo, sūnaus Jonamo, sūnaus Eliakimo, ³¹ sūnaus Melėjos, sūnaus Menos, sūnaus Matatos, sūnaus Natano, sūnaus Dovydo, ³² sūnaus Jesajo, sūnaus Jobedo, sūnaus Booso, sūnaus Salos, sūnaus Naasono, ³³ sūnaus Aminadabo, sūnaus Admino, sūnaus Arnio, sūnaus Hesrono, sūnaus Fareso, sūnaus Judo, ³⁴ sūnaus Jokūbo, sūnaus Izaoko, sūnaus Abraomo, sūnaus Taros, sūnaus Nachoro, ³⁵ sūnaus Serucho, sūnaus Rejaus, sūnaus Pelego, sūnaus Eberio, sūnaus Salos, ³⁶ sūnaus Kainano, sūnaus Arfaksado, sūnaus Semo, sūnaus Nojaus, sūnaus Lamecho, ³⁷ sūnaus Matūsalos, sūnaus Henochio, sūnaus Jaredo, sūnaus Maleleelio, sūnaus Kainano, ³⁸ sūnaus Enoso, sūnaus Seto, sūnaus Adomo, sūnaus Dievo.

Jėzus gundomas tyruose

(Mt 4, 1–11; Mk 1, 12–13)

4 ¹ Jėzus, pilnas Šventosios Dvasios, sugrįžo nuo Jordano ir buvo Dvasios vedžiojamas tyruose, ² keturiasdešimt dienų velnio gundomas. Tomis dienomis jis nieko nevalgė ir, joms pasibaigus, buvo alkanas. ³ Velnias jam tarė: „Jei tu esi Dievo Sūnus, sakyk šitam akmeniui, kad jis pavirstų duona“. ⁴ Bet Jėzus jam atsakė: „Parašyta: „Ne viena duona žmogus bus gyvas““. ⁵ Jį

užsivedęs^r, jis per vieną akimirką jam parodė visas pasaulio karalystes. ⁶ Ir velnias jam tarė: „Tau aš duosiu visą šitą valdžią ir jų šlovę, nes man tai atiduota, ir ją duodu tam, kuriam noriu. ⁷ Taigi, jei tu parpuolęs mane pagarbinsi, viskas bus tavo“. ⁸ Bet Jėzus atsakydamas jam tarė: „Parašyta: ‚Viešpatį, savo Dievą, garbinsi ir jam vienam tarnausi!‘“. ⁹ Jis nuvedė jį į Jeruzalę, pastatė ant šventovės sparnelio^s ir jam tarė: „Jei tu esi Dievo Sūnus, pulk nuo čia žemyn, ¹⁰ nes parašyta: ‚Jis įsakys savo angelams apie tave, kad jie pasaugotų tave‘, ¹¹ ir: ‚Ant rankų jie tave nešios, kad kartais nesusitrenktum kojos į akmenį‘. ¹² Bet atsakydamas Jėzus jam tarė: „Pasakyta: ‚Negundyk Viešpaties, savo Dievo‘“. ¹³ Pabaigęs visokią gundymą, velnias atstojo nuo jo iki [patogaus] laiko.

JĖZAUS VEIKLA GALILĖJOJE (4, 14–9, 50)

Jėzus sugrįžta į Galilėją

(Mt 4, 12–17; Mk 1, 14–15)

¹⁴ Paskui Jėzus su Dvasios jėga sugrįžo į Galilėją, ir garsas apie jį pasklido po visą apylinkę. ¹⁵ Ir, visų gerbiamas, jis mokė jų sinagogose.

Jėzus moko Nazarete

(Mt 13, 53–58; Mk 6, 1–6)

¹⁶ Jis atėjo į Nazaretą, kur buvo užaugintas. Šabatos dieną, kaip buvo pratęs, jis įėjo į sinagogą ir atsistojo skaityti. ¹⁷ Jam padavė pranašo Jezajo ritinį. Atvyniojęs

^r4,5 į aukštą vietą

^s4,9 Žr. Mt. 4,5

ritinį, jis rado vietą, kur buvo parašyta: ¹⁸ „Viešpaties Dvasia ant manęs, nes jis patepė mane nešti geros naujienos beturčiams. Jis mane siuntė skelbti belaisviams paleidimo ir akliems regėjimo atgavimo, išlaisvinti pamintųjų, ¹⁹ skelbti Viešpaties malonės metų“.

²⁰ Suvyniojęs ritinį, jis padavė jį patarnautojui ir atsisėdo. Visų akys sinagogoje buvo į jį įsmeigtos. ²¹ Jis prabilo į juos: „Šiandien, jums klausantis, šitas raštas yra išsipildęs“. ²² Visi reiškė jam pritarimą ir stebėjosi maloniais žodžiais, kurie ėjo iš jo burnos, ir sakė: „Ar šitas nėra Juozapo sūnus?“ ²³ Jis jiems tarė: „Be abejo, man priminsite tą patarlę: „Gydytojai, gydyk pats save!“ Visa, ką girdėjome įvykus Kafarnaume, padaryk ir čia, savo tėviškėje!“ ²⁴ Jis dar pasakė: „Iš tiesų jums sakau: joks pranašas nepriimamas savo tėviškėje. ²⁵ Tiesą jums sakau: Elijo dienomis buvo daug našlių Izraelyje, kai dangus buvo uždarytas trejus metus ir šešis mėnesius, kai didelis badas ištiko visą šalį. ²⁶ Tačiau nė pas vieną iš jų nebuvo pasiųstas Elisas, tik pas moterį našlę į Sidonos srities Sareptą. ²⁷ Taip pat pranašo Elišos laikais buvo daug raupsuotų Izraelyje, tačiau nė vienas iš jų nebuvo apvalytas, tik siras Naamanas“. ²⁸ Visi sinagogoje, tai girdėdami, pasidarė pilni apmaudo. ²⁹ Jie pakilo, jį nutempė už miesto ir jį nuvedė ligi pakriaušės kalvos, ant kurios buvo pastatytas jų miestas, kad jį nustumtų žemyn. ³⁰ Bet jis, praėjęs pro jų vidurį, nuėjo savo keliu.

Jėzus moko Kafarnaume ir išvaro velnią

(Mk 1, 21–28)

³¹ Jis nuėjo žemyn į Kafarnaumą, Galilėjos miestą, ir šabatos dieną juos mokė. ³² Jie stebėjosi jo mokymu, nes

2016-03-29: -

jo žodis turėjo galią. ³³ Sinagogoje buvo žmogus, netyro velnio^t dvasios apsėstas, ir jis garsiai sušuko: ³⁴ „A!^u Kas tau darbo su mumis, Jėzau Nazarėnai? Ar atėjai mūsų pražudyti? Žinau, kas tu esi: Dievo Šventasis!“ ³⁵ Bet Jėzus sudraudė jį, sakydamas: „Nutilk ir išeik iš jo!“ Nubloškęs jį į vidurį^v, velnias išėjo iš jo, nė kiek jam nepakenkęs. ³⁶ Visus apėmė nustebimas, ir jie kalbėjo vienas kitam: „Kas tai per žodis, kad jis su įgaliojimu ir jėga įsako netyrosioms dvasioms, ir jos išeina?“ ³⁷ Ir gandas apie jį sklido į visas tos apylinkės vietas.

Jėzus pagydo Simono uošvę

(Mt 8, 14–17; Mk 1, 29–34)

³⁸ ^rPalikęs sinagogą^w, jis įėjo į Simono namus. Simono uošvė buvo drugio krečiama, ir jie prašė jį už ją. ³⁹ Atsistojęs šalia [ir pasilenkęs] ant jos, jis sudraudė drugį, ir tas paliko ją. Ji tuojuo atsikėlė ir jiems patarnavo.

Gydymai vakare

⁴⁰ Saulei leidžiantis, visi, kurie turėjo sergančių įvairiomis ligomis, juos gabeną pas jį. Dėdamas rankas ant kiekvieno iš jų, jis gydė juos. ⁴¹ Taip pat velniai išėjo iš daugelio, šaukdami: „Tu esi Dievo Šūnus!“ Bet jis sudrausdamas neleido jiems kalbėti, nes jie žinojo jį esant Mesiją^x.

^t**4,33** T.y. tokio, kuris apsėstąjį padaro suteptą ritualiniu požiūriu

^u**4,34** Arba: Palik [mus ramybėje]!

^v**4,35** T.y. sinagogos vidurį

^w**4,38** Lit. Pakilęs iš sinagogos

^x**4,41** Arba: Kristų

Jėzus palieka Kafarnaumą

(Mk 1, 35–39)

⁴² Išaušus dienos, jis išėjęs nuėjo į negyvenamą vietą Bet minios ieškojo jo. Jos atėjo pas jį ir bandė sulaikyti jį, kad nepasišalintų nuo jų. ⁴³ Bet jis joms tarė: „Ir kitiems miestams aš turiu paskelbti Dievo karalystės gerąją naujieną, nes tam buvau siųstas“. ⁴⁴ Ir jis skelbė Judėjos sinagose.

Sėkminga žvejyklė ir pirmųjų mokinių pašaukimas

(Mt 4, 18–22; Mk 1, 16–20)

5 ¹ Kai, minioms veržiantis prie jo ir Dievo žodžio klausantis, jis stovėjo prie Genezareto ežero, ² jis pamatė dvi valtis, sustojusias prie ežero. Iš jų išlipę žvejai plovė tinklus. ³ Įlipęs į vieną iš tų valčių, kuri buvo Simono, jis jį paprašė atstumti truputį nuo kranto. Ir atsisėdęs jis mokė minias iš valties. ⁴ Paliovęs kalbėti, jis tarė Simonui: „Irkis į gilumą, ir išmeskite savo tinklus valksmui“. ⁵ Atsakydamas Simonas tarė: „Mokytojai, mes, visą naktį vargę, nieko nesugavome, bet, pasikliaudamas tavo žodžiu, išmesiu tinklus“. ⁶ Tai padarę, jie užgriebė tokią didelę žuvų daugybę, kad jų tinklai ėmė trūkti. ⁷ Jie pamojo savo bendrininkams kitoje valtyje, kad tie atplaukę jiems padėtų. Jie atplaukę ir taip pripildė abi valtis, jog tos beveik skendo. ⁸ Tai pamatęs, Simonas Petras puolė Jėzui į kelius, sakydamas: „Pasišalink nuo manęs, Viešpatie, nes esu nusidėjėlis!“ ⁹ Mat nustebimas buvo apėmęs jį ir visus su juo esančius

dėl valksmo žuvų, kurių jie buvo sugavę, ¹⁰ – taip pat ir Jokūbą bei Joną, Zebediejaus sūnus, kurie buvo Simono bendrininkai. Jėzus tarė Simonui: „Nebijok! Nuo dabar žmonės žvejosi“. ¹¹ Išvilkę valtis į krantą, viską palikę, jie nusekė paskui jį.

Jėzus apvalo raupsuotąjį

(Mt 8, 1–4; Mk 1, 40–45)

¹² Jam esant viename mieste, štai atėjo vyras, ¹visas raupsuotas^z. Pamatęs Jėzų, jis parpuolė kniūpsčias ir jį meldė, sakydamas: „Viešpatie, jei nori, gali mane apvalyti“. ¹³ Tada, ištiesęs ranką, jis palietė jį, sakydamas: „Noriu, būk apvalytas“. Ir tuojau raupsai pranyko nuo jo. ¹⁴ Ir jis jam liepė niekam nesakyti, tik: „Nuėjęs pasirodyk kunigui ir aukok už savo apvalymą, kaip Mozė yra įsakęs, jiems paliudyti“. ^a ¹⁵ Tačiau dar labiau plito žinia apie jį, ir didelės minios susirinkdavo klausytis ir gydytis nuo savo ligų. ¹⁶ Bet jis pasitraukdavo į tyrus ir melsdavosi.

Galia atleisti nuodėmes

(Mt 9, 1–8; Mk 2, 1–12)

¹⁷ Vieną dieną, kai jis mokė ir [ten] sėdėjo fariziejai bei įstatymo mokytojai, kurie buvo atėję iš kiekvieno Galilėjos bei Judėjos kaimo ir iš Jeruzalės, ir Viešpaties jėga buvo su juo, kad galėtų gydyti, – ¹⁸ štai vyrai atnešė ant gulto žmogų, kuris buvo paralyžiuotas, ir bandė jį įnešti ir padėti prieš jį^b. ¹⁹ Bet dėl minios neradę pro kur

^z5,12 Lit. pilnas raupsų

^a5,14 T.y. žmonėms įrodyti, kad jis Jėzaus apvalytas

^b5,18 T.y. Jėzų

jį įnešti, jie užlipo ant stogo^c ir pro plyteles nuleido jį su gultu į [susirinkusių] vidurį priešais Jėzų. ²⁰ Pamatęs jų tikėjimą, jis tarė: „Žmogau, tavo nuodėmės tau atleistos“. ²¹ Rašto žinovai ir fariziejai pradėjo mąstyti, sakydami: „Kas yra šitas, kuris kalba piktžodžiavimus? Kas gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas?“ ²² Bet Jėzus, gerai nuvokęs jų mintis, atsiliepdamas jiems tarė: „Ką mąstote savo širdyse? ²³ Kas yra lengviau: ar sakyti: „Tavo nuodėmės tau atleistos“, ar sakyti: „Kelkis ir vaikščiok“? ²⁴ O kad žinotumėte, jog Žmogaus Sūnus turi žemėje galią atleisti nuodėmes“ – jis tarė paralyžiuotajam: „Tau sakau: kelkis ir, pasiėmęs savo gultą, eik į savo namus!“ ²⁵ Jis tuojau atsikėlė jų akivaizdoje, pasiėmė tai, ant ko buvo gulėjęs, ir, garbindamas Dievą, nuėjo į savo namus. ²⁶ Didelis nustebimas apėmė visus, ir jie garbino Dievą. Jie pasidarė pilni baimės, sakydami: „Šiandien matėme neįtikimų dalykų“.

Levio pašaukimas

(Mt 9, 9–13; Mk 2, 13–17)

²⁷ Vėliau jis išėjo, pamatė muitininką, vardu Levi, sėdint muitinėje ir jam tarė: „Sek paskui mane!“ ²⁸ Tas, viską palikęs, atsistojo ir sekė paskui jį. ²⁹ Levis iškėlė jam didelį pokylį savo namuose, ir ten buvo didelis būrys muitininkų ir kitų, kurie sėdėjo su jais^d už stalo. ³⁰ Fariziejai ir jų Rašto žinovai murmėjo prieš jo mokinius, sakydami: „Kodėl valgate ir geriate su muitininkais ir nusidėjėliais?“ ³¹ Atsakydamas

^c**5,19** T.y. plokščiaastogio

^d**5,29** T.y. su Jėzimi ir Leviu

Jėzus jiems tarė: „Sveikiesiems nereikia gydytojo, tik ligoniams. ³² Esu atėjęs ne teisiųjų šaukti į atgailą, bet nusidėjėlių“.

Klausimas apie pasninką

(Mt 9, 14–17; Mk 2, 18–22)

³³ Jie jam tarė: „Jono mokiniai dažnai pasninkauja ir meldžiasi, taip pat ir fariziejų, o tavieji valgo ir geria“.

³⁴ Jėzus jiems tarė: „Argi galite versti pasninkauti vestuvininčius, kol su jais yra jaunikis? ³⁵ Bet ateis dienos, kai jaunikis bus atimtas iš jų, ir tada, tomis dienomis, jie pasninkaus“. ³⁶ Jis dar pasakė jiems palyginimą: „Niekas neplėšia lopo iš naujo drabužio ir nesiuva ant palaikio drabužio; kitaip jis ir naująjį suplėšys, ir palaikiui netiks lopas iš naujojo. ³⁷ Taip pat niekas nepila jauno vyno į palaikius vynmaišius; kitaip jaunas vynas suplėšys vynmaišius, ir jis pats išteks, ir vynmaišiai niekais nueis. ³⁸ Verčiau jaunas vynas piltinas į naujus vynmaišius. ³⁹ Ir niekas, atsigėręs seno, nenori jauno, nes jis sako: „Senasis yra geras^e““.

Mokiniai skabo varpas šabatos dieną

(Mt 12, 1–8; Mk 2, 23–28)

6 ¹ Vieną šabatą, jam einant per javų laukus, jo mokiniai skabė ir valgė varpas^f, trindami jas rankomis. ² Kai kurie fariziejai sakė: „Kodėl darote, kas per šabatą draudžiama?“ ³ Jiems atsakydamas Jėzus tarė: „Ar neskaitėte to, ką padarė Dovydas, kai jis ir jo palydovai

^e5,39 Kt. Mss: geresnis

^f6,1 T.y. varpų grūdus

buvo alkani, ⁴⁻⁵ kaip jis įėjo į Dievo namus ir paėmęs valgė ir davė savo palydovams išdėtuosius^g kepalus, kurių nevalia valgyti kitiems, o tik vieniems kunigams?“ Jis dar jiems pasakė: „Žmogaus Sūnus yra šabatos Viešpats“.

Žmogus sudžiūvusia ranka

(Mt 2, 9–14; Mk 3, 1–6)

⁶ Kitą šabatos dieną jis įėjo į sinagogą ir mokė. Ten buvo žmogus, kurio dešinioji ranka buvo sudžiūvusi. ⁷ Rašto žinovai ir fariziejai stebėjo, ar jis gydysiąs šabatos dieną, kad rastų kuo jį kaltinti. ⁸ Bet jis žinojo jų mintis ir tarė žmogui sudžiūvusia ranka: „Kelkis ir stokis į vidurį!“ Šis atsikėlęs stovėjo. ⁹ Tada Jėzus jiems tarė: „Aš klausiu jus, ar šabatos dieną valia daryti gera ar bloga, gelbėti gyvybę ar pražudyti?“ ¹⁰ Ir, aplinkui pažvelgęs į juos visus, jis jam tarė: „Ištiesk savo ranką!“ Jis tai padarė, ir jo ranka atgijo. ¹¹ Bet jie pasidarė pilni įsiutimo ir tarėsi vienas su kitu, ką galėtų padaryti Jėzui.

Dvylikos apaštalų pašaukimas

(Mt 10, 1–4; Mk 3, 13–19)

¹² Tomis dienomis jis išėjo į kalną melstis ir praleido naktį melsdamasis Dievui. ¹³ Kai išaušo diena, jis pasišaukė savo mokinius ir išsirinko iš jų dvylika, kuriuos dar pavadino apaštalais: ¹⁴ Simoną, kurį jis praminė Petru, ir jo brolį Andriejų, Jokūbą ir Joną, Pilypą ir Baltramiejų^h, ¹⁵ Matą ir Tomą, Alfiejaus sūnų Jokūbą ir

^g6,4-5 T.y. Viešpaties akivaizdoje išdėtas, jam paaukotas duonas

^h6,14 Gr. Bartolomiejų

Simoną, vadinamą Uoliuoju, ¹⁶ Jokūbo sūnų Judą ir Judą Iskariotą, kuris tapo išdaviku.

Minios ateina Jėzaus klausytis ir pagyti nuo ligų

(Mt 4, 23–25)

¹⁷ Nuėjęs su jais žemyn, jis sustojo lygioje vietoje. [Ten] buvo didelis jo mokinių būrys ir didelė daugybė žmonių iš visos Judėjos, Jeruzalės ir Tyro bei Sidono pajūrio.

¹⁸ Jie buvo atėję jo pasiklaudyti ir tam, kad būtų pagydyti nuo savo ligų. Taip pat netyrųjų dvasių varginamieji buvo pagydomi. ¹⁹ Ir visa minia stengėsi paliesti jį, nes jėga išėjo iš jo ir gydė visus.

Lygumos pamokslas

(Mt 5, 1–12)

²⁰ Paskui, pakėlęs akis į savo mokinius, jis sakė: „Palaiminti jūs, neturtėliai, nes jūsų yra Dievo karalystė, ²¹ Palaiminti, kurie dabar alkstate, nes būsite pasotinti. Palaiminti, kurie dabar verkiate, nes juoksitės. ²² Palaiminti esate, kai žmonės jūsų nekenčia ir kai jie atskiria jus, užgaulioja ir atmeta jūsų vardą kaip piktą dėl Žmogaus Sūnaus. ²³ Džiaukitės tą dieną ir šokinėkite iš džiaugsmo, nes štai jūsų atlyginimas didelis danguje, nes taip pat jų protėviai darė pranašams. ²⁴ Bet vargas jums, turtingiesiems, nes jau esate atsiėmę savo paguodą. ²⁵ Vargas jums, kurie dabar esate sotūs, nes būsite alkani. Vargas [jums], kurie dabar juokiatės, nes gedėsite ir verksite. ²⁶ Vargas, kai visi žmonės gražiai kalba apie jus, nes taip pat jų protėviai darė netikriems pranašams. ²⁷ Bet jums, kurie klausotės, sakau: Mylėkite savo priešus, gera darykite tiems, kurie nekenčia jūsų. ²⁸ Laiminkite tuos,

kurie keikia jus, melskitės už tuos, kurie piktai elgiasi su jumis. ²⁹ Kas tave užgauna per vieną skruostą, tam atsuk ir kitą, ir kas atima iš tavęs viršutinį drabužį, tam negink ir apatinio. ³⁰ Duok kiekvienam tave prašančiam ir neatreikalauk iš atimančio tai, kas tavo. ³¹ Kaip norite, kad žmonės jums darytų, taip pat jiems darykite. ³² Jei mylite jus mylinčius, ⁱkokios malonės begalite laukti? Juk ir nusidėjėliai myli juos mylinčius. ³³ Ir jei gera darote tiems, kurie jums daro gera, kokios malonės begalite laukti? Ir nusidėjėliai tą patį daro. ³⁴ Ir jei skolinate tiems, iš kurių tikėtis atgausią, kokios malonės begalite laukti? Ir nusidėjėliai skolina nusidėjėjams, kad tiek pat atgautų. ³⁵ Verčiau mylėkite savo priešus, gera darykite ir skolinkite, nieko nesitikėdami atgausią. Tada jūsų atlyginimas bus didelis, ir jūs būsite Aukščiausiojo sūnūs, nes jis yra malonus nedėkingiesiems ir piktiesiems. ³⁶ Būkite gailestingi, kaip ir jūsų Tėvas yra gailestingas. ³⁷ Neteiskite, ir nebūsite teisiami; nepasmerkite, ir nebūsite pasmerkami; atleiskite, ir jums bus atleista. ³⁸ Duokite, ir bus jums duodama. Gerą saiką, nuspaustą, sukratytą ir su kaupu duos^j į jūsų sterblę, nes saiku, kuriuo seikite, bus jums atseikėta“. ³⁹ Jis dar pasakė jiems palyginimą: „Argi gali aklas vesti aklą? Ar ne abu įpuls į duobę? ⁴⁰ Mokinyš nėra viršesnis už mokytoją. Bet kiekvienas, gerai išmokytas, bus kaip jo mokytojas. ⁴¹ Ko žiūri į krislą, esantį savo brolio akyje, o nepastebi rąsto, esančio savo paties akyje? ⁴² Kaip drįsti sakyti savo

ⁱ**6,32** Lit. kokia malonė jums tenka? (T.y. kokio Dievo malonaus pritarimo ar užmokesčio dar galite tikėtis?)

^j**6,38** Būtent Dievas

broliui: „Broli, leisk man išmesti krislą, esantį tavo akyje”, pats nematydamas savo akyje esančio rąsto? Veidmainy! Pirma išmesk rąstą iš savo akies, o tada aiškiai matysi, kaip išmesti krislą, esantį savo brolio akyje.⁴³ Mat nėra gero medžio, duodančio blogą vaisių, nè, atvirkščiai, blogo medžio, duodančio gerą vaisių,⁴⁴ nes kiekvienas medis pažįstamas iš jo vaisiaus; nes nerenka figų nuo erškėčių ir neskina vynuogių nuo gervuogių krūmo.⁴⁵ Geras žmogus iš gero širdies lobyno išneša gera, piktas iš pikto išneša pikta, nes iš to, kuo persipildo širdis, kalba jo burna.⁴⁶ Kam mane vadinate: „Viešpatie, Viešpatie”, o nedarote, ką sakau?⁴⁷ Kiekvienas, kuris ateina pas mane, klausosi mano žodžių ir juos vykdo – jums parodysiu, į ką jis panašus.⁴⁸ Jis panašus į namą statantį žmogų, kuris giliai iškasė ir padėjo pamatą ant uolos. Potvyniui užėjus, srovė atsimušė į tą namą, bet neištengė jo pajudinti, nes jis buvo gerai pastatytas.⁴⁹ O kas klausėsi ir nevykdė, tas yra panašus į žmogų, pastačiusį namą ant žemės be pamato. Srovė atsimušė į jį, ir jis tuojau sugriuvo, ir to namo griuvimas buvo trenksmingas“.

Jėzus pagydo šimtininko tarną

(Mt 8, 5–13; Jn 4, 43–54)

7¹ Kai, žmonėms klausantis, jis buvo baigęs [kalbėti] visus savo žodžius, jis įėjo į Kafarnaumą.² Vieno šimtininko vergas, kuris jam buvo brangus, sirgo ir merdėjo.³ Išgirdęs apie Jėzų, jis nusiuntė pas jį žydų vyresniusius, prašydamas jį, kad atėjęs pagydytų jo vergą.⁴ Atėję pas Jėzų, jie primygtinai jį prašė, sakydami: „Jis yra vertas, kad jam tai padarytum,⁵ nes jis myli mūsų

tautą ir jis pats^k mums pastatė sinagogą“. ⁶ Jėzus ėjo su jais. Jam jau esant nebetoli nuo namų, šimtininkas pasiuntė draugus jam pasakyti: „Viešpatie, nebevargink savęs, nes nesu vertas, kad įeitum po mano stogu! ⁷ Todėl net nelaikiau savęs vertu ateiti pas tave. Bet tark žodį, ir tebūnie^l pagydytas mano tarnas. ⁸ Nes ir aš pats esu žmogus, ^l klausantis vyresniųjų įsakymo^m, turintis sau pavaldžių kareivių. Sakau šitam: ‚Eik‘, ir jis eina; ir kitam: ‚Ateik‘, ir jis ateina; ir savo vergui: ‚Tai daryk‘, ir jis daro“. ⁹ Tai išgirdęs, Jėzus nusistebėjo juo ir, atsigręžęs į paskui jį sekančią minią, tarė: „Jums sakau: nė Izraelyje neradau tokio didelio tikėjimo“. ¹⁰ Sugrįžę į namus, pasiųstieji rado vergą pasveikusį.

Jėzus prikelia našlės sūnų

¹¹ Kiek vėliau jis keliavo į miestą, vadinamą Nainu, ir su juo keliavo jo mokiniai bei didelė minia. ¹² Kai jis priartėjo prie miesto vartų, štai buvo išnešamas numirėlis – vienintelis savo motinos sūnus, o ji buvo našlė. Ir didoka miesto minia buvo su ja. ¹³ Ją pamatęs, Viešpats jos pasigailėjo ir jai tarė: „Neverk“. ¹⁴ Priėjęs jis palietė neštuvus – nešėjai sustojo – ir tarė: „Jaunikaiti, tau sakau: kelkis!“ ¹⁵ Numirėlis atsisėdo ir pradėjo kalbėti, ir Jėzusⁿ jį atidavė jo motinai. ¹⁶ Visus apėmė baimė, ir jie garbino Dievą, sakydami: „Didis pranašas kėlėsi tarp mūsų!“ ir:

^k7,5 T.y. savo lėšomis

^l7,7 Kt. Mss: bus

^m7,8 Lit. paduotas vyresnybei

ⁿ7,15 Lit. jis

„Dievas aplankė savo tautą!“ ¹⁷ Ta žinia apie jį pasklido po visą Judėją ir visą apylinkę.

Jono Krikštytojo pasiuntiniai

(Mt 11, 2–19)

¹⁸ Visa tai pranešė Jonui jo mokiniai. ¹⁹ Pasivadinęs du savo mokinius, Jonas juos siuntė pas Viešpatį paklausti: „Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar kito turime laukti?“

²⁰ Atėję pas jį, tie vyrai tarė: „Jonas Krikštytojas mus siuntė pas tave paklausti: „Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar kito turime laukti?““ ²¹ Tą valandą jis pagydė daugelį nuo ligų, negalavimų, piktų dvasių ir daugeliui aklą dovanojo regėjimą. ²² Ir atsakydamas jis jiems tarė: „Nuėję praneškite Jonui, ką matėte ir girdėjote: akli praregi^o, raiši vaikščioja, raupsuoti apvalomi, kurti girdi, numirėliai prikeliami, beturčiams skelbiama geroji naujiena. ²³ Ir palaimintas yra tas, kuris nepasipiktina manim“.

Jėzus paliudija už Joną Krikštytoją

²⁴ Jono pasiuntiniams nuėjus, jis pradėjo kalbėti minioms apie Joną: „Ko išėjote į tyrus pažiūrėti? Ar vėjo linguojamos nendrės? ²⁵ Jei ne, tai ko išėjote pamatyti? Ar švelniais drabužiais apsivilkusio žmogaus? Štai tie, kurie puikiai vilki ir prabangiai gyvena, yra karalių namuose. ²⁶ Jei ne, tai ko išėjote pamatyti? Ar pranašo? Taip, jums sakau, dar daugiau negu pranašo. ²⁷ Jis yra tas, apie kurį parašyta: „Štai siunčiu savo pasiuntinį pirma tavęs; jis paruoš tau kelią prieš tave“. ²⁸ Jums sakau: tarp gimusių iš moterų nėra nė vieno didesnio už Joną. Tačiau

mažiausiasis Dievo karalystėje yra didesnis už jį“. (29 Visa tauta, kai ji išgirdo, ir muitininkai pripažino Dievo reikalavimą esant teisų, duodamiesi krikštijami Jono krikštu. 30 Bet fariziejai ir įstatymo žinovai, nesiduodami jo krikštijami, nieku palaikė Dievo sumanyimą, kiek tas lietė juos pačius.)

Jėzaus pažiūra į savo kartą

31 „Taigi su kuo palyginsiu šitos kartos žmones? Į ką jie panašūs? 32 Jie panašūs į vaikus, kurie sėdi turgavietėje ir vieni kitiems šaukia: ‚Jums dūdavome, bet nešokote; giedojome raudas, bet neverkėte‘. 33 Mat atėjo Jonas Krikštytojas, nevalgantis duonos ir negeriantis vyno, o jūs sakote: ‚Jis velnio apsėstas‘. 34 Atėjo Žmogaus Sūnus, valgantis ir geriantis, o jūs sakote: ‚Štai žmogus rijūnas ir vyno gėrėjas, muitininkų ir nusidėjėlių draugas!‘ 35 Tačiau išmintį pateisino visi jos vaikai“.⁹

Fariziejus ir nusidėjėlė

36 Vienas iš fariziejų prašė jį valgyti su juo. Įėjęs į fariziejaus namus, jis atsisėdo prie stalo. 37 Štai moteriškė, kuri mieste buvo nusidėjėlė, sužinojusi, kad jis sėdi prie stalo fariziejaus namuose, atsinešusi alebastrinį indą kvėpalų 38 ir, atsistojusi užnugaryje prie jo kojų, verkdama ašaromis ėmė laistyti jo kojas ir šluostė savo galvos plaukais. Ji bučiavo jo kojas ir tepė kvėpalais. 39 Tai pamatęs, fariziejus, kuris buvo jį pakvietęs, tarė sau:

P7,29 Būtent Jono skelbimą

97,35 T.y. Dievo išmintingą išganymo planą pripažino esant teisų visi, kurie priėmė Jono Krikštytojo ir Jėzaus skelbimą.

2016-03-29: -

„Jei šitas būtų pranašas, jis žinotų, kas ir kokia ta moteris, kuri paliečia jį – kad ji yra nusidėjėlė“. ⁴⁰ Atsiliepdamas Jėzus jam tarė: „Simonai, turiu tau ką pasakyti“. Šis tarė: „Pasakyk, Mokytojaui“. – ⁴¹ „Vienas skolintojas turėjo du skolininkus. Vienas buvo skolingas penkis šimtus denarų, o kitas – penkiasdešimt. ⁴² Jiems neturint iš ko atmokėti, jis dovanojo abiem. Katras jį labiau mylės?“ ⁴³ Atsakydamas Simonas tarė: „Manau, kad tas, katram daugiau dovanojo“. Jis jam tarė: „Teisingai nusprendei“. ⁴⁴ Ir, atsigręžęs į moterį, jis tarė Simonui: „Matai šitą moterį? Įėjau į tavo namus. Man nedavei kojoms vandens, o šita ašaromis aplaistė mano kojas ir nušluostė savo plaukais. ⁴⁵ Nepabučiavai manęs, o šita nuo tos valandos, kai įėjau, nesiliovė bučiavusi mano kojų. ⁴⁶ Nepatepei man galvos aliejumi, o šita tepalu patepė man kojas. ⁴⁷ Todėl tau sakau: jos nuodėmės, kurių yra daug, atleistos, kaip matyti iš to, kad ji daug mylėjo. O kam mažai atleista, tas mažai myli“. ⁴⁸ Ir jis jai tarė: „Tau atleistos nuodėmės“. ⁴⁹ Sėdintieji su juo prie stalo pradėjo sakyti sau: „Kas yra tas, kuris net nuodėmes atleidžia?“ ⁵⁰ O jis tarė moteriai: „Tavo tikėjimas išgelbėjo tave. Eik rami!“

Moterys, kurios lydėjo Jėzų

8 ¹ Kiek vėliau jis keliavo iš miesto į miestą ir iš kaimo į kaimą, skelbdamas gerąją Dievo karalystės naujieną, ir su juo Dvylika, ² taip pat kai kurios moterys, kurios buvo pagydytos nuo pikty dvasių ir ligų: Marija, vadinama Magdaliete, iš kurios septyni velniai buvo išėję,

³ ir Joana, Herodo prievaizdo Chuzo žmona, ir Zuzana, ir daug kitų, kurios juos^r šelpė iš savo išteklių.

Palyginimas apie skirtingas dirvas

(Mt 13, 1–9; Mk 4, 1–9)

⁴ Didelei miniai susirenkant ir žmonėms iš miesto po miesto keliaujant pas jį, jis tarė palyginimu: ⁵ „Išėjo sėjėjas savo sėklos sėti. Jam sėjant, viena [sėkla] nukrito palei kelią, buvo sumindžiota, ir dangaus paukščiai sulesė ją. ⁶ Kita nukrito ant uolos, ir išdygusi sudžiūvo, nes neturėjo drėgmės. ⁷ Kita krito tarp erškėčių, ir su ja išaugę erškėčiai nustelbė ją. ⁸ Vėl kita krito į dirvą, gerą žemę, ir išdygusi davė šimteriopą derlių“. Tai sakydamas, jis šaukė: „Kas turi ausis klausyti, teklaus!“

Palyginimų tikslas

(Mt 13, 10–17; Mk 4, 10–12)

⁹ Jo mokiniai klausė jį, ką tas palyginimas reiškias. ¹⁰ Jis tarė: „Jums duota pažinti Dievo karalystės paslaptis, tačiau visiems kitiems – palyginimais, kad ,matydami nematytų ir girdėdami nesuprastų““.

Palyginimo aiškinimas

(Mt 13, 18–23; Mk 4, 13–20)

¹¹ O palyginimas reiškia štai ką: Sėkla yra Dievo žodis. ¹² Pakelėje [kritusieji] yra tie, kurie klausėsi. Paskui ateina velnias ir atima žodį iš jų širdies, kad neįtikėtų ir nebūtų išgelbėti. ¹³ Ant uolos – tie, kurie, kai išgirsta, su džiaugsmu priima žodį. Bet šitie neturi šaknų; jie

tiki kurį laiką ir bandymo metu atkrinta. ¹⁴ Kas krito į erškėčius – tai tie, kurie išgirdo, tačiau ilgainiui^s jie yra rūpesčių, turto ir gyvenimo malonumų nusmelkiami ir nesubrandina vaisiaus. ¹⁵ O kas geroje žemėje – tai tie, kurie išgirdę išlaiko žodį taurioje ir geroje širdyje ir per ištvermę duoda vaisių.

Žiburys po puodu

(Mk 4, 21–25)

¹⁶ Niekas, uždegęs žiburį, neužvožia jo puodu nė pakiša po lova, bet stato ant žibinto, kad įeinantieji matytų šviesą. ¹⁷ Nes nieko nėra paslėpta, kas netaps regima, nė slapta, kas nebus padaryta žinoma ir neišeis į viešumą. ¹⁸ Taigi žiūrėkite, kaip klausotės! Nes kas turi, tam bus duota, o kas neturi, net tai, ką jis tariasi turįs, bus atimta iš jo“.

Jėzaus motina ir broliai

(Mt 12, 46–50; Mk 3, 31–35)

¹⁹ Atėjo pas jį jo motina ir broliai, bet dėl minios negalėjo susitikti su juo. ²⁰ Jam buvo pranešta: „Tavo motina ir tavo broliai stovi lauke ir nori pasimatyti su tavim“. ²¹ Jis atsakydamas jiems tarė: „Mano motina ir mano broliai yra tie, kurie Dievo žodžio klausosi ir jį vykdo“.

Jėzus nuramdo audrą

(Mt 8, 23–27; Mk 4, 35–41)

²² Viena dieną jis įlipo į valtį su savo mokiniais ir jiems tarė: „Persiirkime į kitą ežero krantą“. Ir jie išplaukė. ²³ Jiems beplaukiant, jis užmigo. Į ežerą nusileido viesulas; juos ėmė semti vanduo, ir jie buvo pavojuje. ²⁴ Priėję jie pažadino jį, sakydami: „Mokytojau, Mokytojau, žūstame!“ O jis pažadintas sudraudė vėją ir vandens bangų šėlimą. Jie liovėsi, ir pasidarė tyla. ²⁵ Jis jiems tarė: „Kur jūsų tikėjimas?“ O jie nusigandę stebėjosi, sakydami vienas kitam: „Tai kas yra šitas, kad jis įsako net vėjams bei vandeniui, ir tie jo klauso?“

Jėzus pagydo velnio apsėstą gerasėną

(Mt 8, 28–34; Mk 5, 1–20)

²⁶ Jie nuplaukė į gerasėnų^t šalį, kuri yra priešais Galilėją. ²⁷ Jam išlipus į krantą, jį pasitiko vienas velnių apsėstas vyras iš miesto. Jau ilgoką laiką jis nebebuvo vilkėjęs drabužiu ir nebegyveno namuose, o kapuose. ²⁸ Pamatęs Jėzų, jis suriko, parpuolė prieš jį ir garsiai tarė: „Kas tau darbo su manim, Jėzau, Aukščiausiojo Dievo Sūnau? Meldžiu tave, nekankink manęs!“ ²⁹ (Mat jis buvo beįsakąs netyrajai dvasiai išeiti iš to žmogaus, nes ji daug kartų jį laikė sugriebusi, ir nors jį surišdavo grandinėmis bei pančiais [jo kojas] ir saugodavo, jis sutraukydavo ryšius ir būdavo velnio varomas į tyrus.) ³⁰ Jėzus paklausė jį: „Kuo tu vardu?“ Jis tarė: „Legionas“, nes daug velnių buvo įėję į jį. ³¹ Ir jie maldavo jį, kad jiems neišsakytų

^t8,26 Kt. Mss: gadarėnų; kt.: gergesėnų; taip pat 37 skn.

nueiti į bedugnę. ³² Ten, kalne, ganėsi didoka kiaulių kaimenė. Ir jie maldavo jį, kad jis leistu jiems įeiti į jas. Ir jis leido jiems. ³³ Išėję iš žmogaus velniai įėjo į kiaules, o kaimenė skubiai pasileido skardžiu žemyn į ežerą ir prigėrė. ³⁴ Pamatę, kas buvo atsitikę, piemenys paspruko ir [tai] pranešė miestui ir sodyboms. ³⁵ Žmonės išėjo pamatyti, kas buvo atsitikę. Jie atėjo pas Jėzų ir rado žmogų, iš kurio velniai buvo išėję, sėdint prie Jėzaus kojų apsivilkusį ir sveiko proto, ir išsigando. ³⁶ O mačiusieji jiems papasakojo, kaip velnių apsėstasis buvo išgydytas. ³⁷ Tada visa gerasėnų apylinkės daugybė prašė jį pasišalinti nuo jų, nes juos buvo apėmusi didelė baimė. Įlipęs į valtį, jis sugrižo. ³⁸ O vyras, iš kurio buvo išėję velniai, meldė jį, kad galėtų būti su juo, bet jis atleido jį, sakydamas: ³⁹ „Grižk į savo namus ir papasakok viską, ką Dievas tau padarė“. Jis nuėjo ir skelbė po visą miestą viską, ką Jėzus jam buvo padaręs.

Jėzus prikelia Jairo dukterį ir išgydo kraujoplūdžiu sergančią moterį

(Mt 9, 18–26; Mk 5, 21–43)

⁴⁰ Jėzui sugrižus, jį mielai priėmė minia, nes visi jo laukė. ⁴¹ Ir štai atėjo vienas vyras, vardu Jairas. Jis buvo sinagogos pirmininkas. Puolęs Jėzui į kojas, jis maldavo jį užėti į jo namus, ⁴² nes turėjo vienintelę dukterį kokios dvylikos metų, ir ji merdėjo. Jam einant, minios spaudė jį iš visų pusių. ⁴³ Viena moteris, kuri dvylika metų buvo sirgusi kraujoplūdžiu^u ir kurios niekas neįstengė pagydyti, ⁴⁴ priėjusi iš užnugario palietė jo

^u**8,43** Kt. Mss + ir išleidusi gydytojams visą savo išlaikymą

drabužio kutą, ir tuojau sustojo jos kraujoplūdis. ⁴⁵ Tada Jėzus tarė: „Kas yra tas, kuris mane palietė?“ Visiems ginantis, Petras tarė: „Mokytojai, minios tave spaudžia iš visų pusių ir stumia“. ⁴⁶ Bet Jėzus tarė: „Kažkas palietė mane, nes pajutau iš manęs išėjusią jėgą“. ⁴⁷ Moteris, pamačiusi, kad neliko nepastebėta, drebdama priėjo ir, parpuolusi prieš jį, pasisakė visų žmonių akivaizdoje, dėl kurios priežasties ji buvo jį palietusi ir kaip tuojau pagijusi. ⁴⁸ Tada jis jai tarė: „Dukterie, tavo tikėjimas išgydė tave. Eik rami!“ ⁴⁹ Jam tebekalbant, vienas atėjo iš sinagogos pirmininko namų ir sakė: „Tavo duktė numirė. Nebevargink Mokytojo“. ⁵⁰ Bet Jėzus, tai išgirdęs, jam atsakė: „Nebijok, tik tikėk, ir ji bus išgelbėta“. ⁵¹ Atėjęs į namus, jis niekam neleido įeiti su savim, tik Petrui, Jonui, Jokūbui ir mergaitės tėvui bei motinai. ⁵² Visi raudėjo ir mušėsi į krūtinę dėl jos. Bet jis tarė: „Neraudokite, nes ji nenumirė, tik miega“. ⁵³ Jie juokėsi iš jo, žinodami, kad ji mirusi. ⁵⁴ Bet jis, paėmęs ją už rankos, sušuko: „Mergaite, kelkis!“ ⁵⁵ Jos dvasia sugrįžo, ir ji tuojau atsikėlė. Jis liepė duoti jai valgyti. ⁵⁶ Jos gimdytojai nepaprastai nustebo, o jis jiems įsakė niekam nesakyti to įvykio.

Dvylikos misija

(Mt 10, 5–15; Mk 6, 7–13)

9 ¹ Sušaukęs Dvylika, jis davė jiems galią ir valdžią visiems velniams tramdyti ir ligoms gydyti, ² Jis išsiuntė juos Dievo karalystės skelbti ir gydyti. ³ Jis jiems tarė: „Nieko neimkite kelionei: nei lazdos, nei kelionmaišio, nei duonos, nei pinigų, ir neturėkite dviejų apatinių. ⁴ Į kuriuos tik namus įeisite, ten pasilikite, ir iš ten toliau eikite. ⁵ O kur tik žmonės nepriims jūsų,

išeidami iš to miesto, nusikratykite dulkes nuo kojų jiems įspėti“. ⁶ Taigi išėję jie traukė iš kaimo į kaimą, visur skelbdami gerąją naujieną ir visur gydydami.

Herodas ir Jėzus

(Mt 14, 1–12; Mk 6, 14–29)

⁷ Tetrarchas Herodas išgirdo apie visus įvykius ir nežinojo ką manyti, nes vieni sakė, kad Jonas prikeltas iš numirusių, ⁸ kiti, kad Elijas pasirodęs, vėl kiti, kad vienas iš senovinių pranašų prisikėlęs. ⁹ Bet Herodas tarė: „Jonui aš nukirsdinau galvą. Bet kas yra šitas, apie kurį girdžiu tokių dalykų?“ Ir jis ieškojo progos jį pamatyti.

Jėzus pasotina penkis tūkstančius

(Mt 14, 13–21; Mk 6, 30–44; Jn 6, 1–14)

¹⁰ Sugrįžę apaštalai papasakojo jam visa, ką buvo padarę. Juos pasiėmęs, jis pasitraukė sau į miestą, vadinamą Betsaida. ¹¹ Bet minios, tai sužinojusios, nusekė paskui jį. Jas priėmęs, jis kalbėjo joms apie Dievo karalystę ir gydė tuos, kuriems reikėjo gydymo. ¹² Diena ėmė slinkti vakarop. Priėję Dvylika jam tarė: „Paleisk žmones, kad jie, nuėję į aplinkinius kaimus ir sodybas, rastų nakvynę ir maisto, nes čia esame nuošalioje vietoje“. ¹³ Bet jis jiems tarė: „Jūs duokite jiems valgyti!“ Jie atsakė: „Mes neturime daugiau kaip penkis duonos kepalus ir dvi žuvis – nebent nuėję mes nupirktume maisto visiems šitiems žmonėms“. ¹⁴ Mat buvo kokie penki tūkstančiai vyrų. Bet jis tarė savo mokiniams: „Susodinkite juos eilėmis po penkias dešimtis“. ¹⁵ Jie taip padarė ir visus susodino. ¹⁶ Paėmęs tuos penkis kepalus ir tas dvi žuvis, jis pažvelgė į dangų, palaimino

juos, sulaužė ir davė mokiniams, kad tie pateiktų miniai.
¹⁷ Visi valgė ir privalgė iki soties, ir buvo surinkta dvylika pintinių jiems atlikusių trupinių.

Petro išpažinimas

(Mt 16, 13–19; Mk 8, 27–29)

¹⁸ Kai jis vienas meldėsi, kartu su juo buvo jo mokiniai, ir jis paklausė juos: „Ką minios sako mane esant?“ ¹⁹ Jie atsakė: „Joną Krikštytoją, kiti Eliją, dar kiti, kad vienas iš senovinių pranašų prisikėlęs“. ²⁰ Jis paklausė juos: „O jūs ką sakote mane esant?“ Petras atsakė: „Dievo Mesiją^v“.

Jėzus pranašauja savo mirtį ir prisikėlimą

(Mt 16, 20–28; Mk 8, 30–9, 1)

²¹ Jis griežtai jiems įsakė niekam to nesakyti. ²² Jis tarė: „Žmogaus Sūnus turi daug kentėti, būti vyresniųjų, vyriausiųjų kunigų ir Rašto žinovų atmestas, nužudytas ir trečiąją dieną prikeltas“. ²³ Jis sakė visiems: „Jei kas nori eiti paskui mane, teisšizada savęs, kasdien tepasiima savo kryžių ir teseka paskui mane. ²⁴ Nes kas norės išgelbėti savo gyvybę, pražudys ją, o kas pražudys savo gyvybę dėl manęs, išgelbės ją. ²⁵ Nes kokią naudą turėtų žmogus, jei laimėtų visą pasaulį, o save patį pražudytų ar prarastų? ²⁶ Nes kas gėdijasi manęs ir mano žodžių, to Žmogaus Sūnus gėdysis, kai jis ateis su savo bei Tėvo ir šventųjų angelų šlove. ²⁷ Iš tiesų jums sakau: yra kai kurie iš čia stovinčiųjų, kurie tikrai neragaus mirties, iki išvys Dievo karalystę“.

Jėzaus atsimainymas

(Mt 17, 1–8; Mk 9, 2–8)

²⁸ Kai, pasakius šituos žodžius, buvo praėjusios kokios aštuonios dienos, pasiėmęs Petrą, Joną ir Jokūbą, jis užlipo į kalną melstis. ²⁹ Jam besimeldžiant, jo veido išvaizda pasidarė kitokia ir jo apdaras spinduliuojančiai baltas. ³⁰ Ir štai du vyrai kalbėjosi su juo. Jie buvo Mozė ir Elijas. ³¹ Pasirodę šlovėje, jie kalbėjo apie jo iškeliavimą, kurią jis netrukus turėjo atlikti Jeruzalėje. ³² Petras ir jo draugai buvo mieguisti, bet, ^wvisiškai nubudę, jie išvydo jo šlovę ir tuos du vyrus, kurie stovėjo su juo. ³³ Tiems nuo jo besiskiriant, Petras tarė Jėzui: „Mokytojau, gera, kad mes čia esame! Padarykime tris palapines: vieną tau, vieną Mozei ir vieną Elijui“. (Jis nesižinojo, ką sakęs.) ³⁴ Jam tai besakant, užėjo debesis ir apdengė juos šešėliu. Jie išsigando, kai įėjo į debesį. ³⁵ Ir iš debesies pasigirdo balsas, kuris sakė: „Šitas yra mano Sūnus, Išrinktasis. Jo klausykite!“ ³⁶ Balsui pasigirdus, Jėzus liko^x vienas. Jie tylėjo ir tomis dienomis niekam nieko nepasakojo iš to, ką buvo regėję.

Jėzus pagydo piktos dvasios apsėstą berniuką

(Mt 17, 14–18; Mk 9, 14–27)

³⁷ Kitą dieną, jiems nulipus nuo kalno, jį pasitiko didelė minia. ³⁸ Ir štai vienas vyras iš minios sušuko: „Mokytojau, meldžiu tave, pažvelk į mano sūnų, nes jis yra mano vienintelis. ³⁹ Štai dvasia pagauna jį, ir

^w9,32 Arba: kadangi tebebudėjo

^x9,36 Lit. buvo rastas

jis staiga sušunka. Ji taip tąso jį, kad jis apsiputoja, ir sunkiai atstoja nuo jo, jį nukamuodama. ⁴⁰ Meldžiau tavo mokinius, kad jie išvartytų ją, bet negalėjo“. ⁴¹ Jėzus atsakė: „O netikinti ir iškrypusi karta, kaip ilgai turėsiu būti su jumis ir pakęsti jus? Atvesk čia savo sūnų!“ ⁴² Jam dar beprieinant, velnias parbloškė jį ir tąsė. Bet Jėzus sudraudė netyrąją dvasią, pagydė tą vaiką ir jį atidavė jo tėvui. ⁴³ Visi apstulbo iš nustebimo dėl Dievo didingos galios.

Jėzus vėl pranašauja savo mirtį

(Mt 17, 22–23; Mk 9, 30–32)

Visiems stebintis visais darbais, kuriuos jis darė, jis tarė savo mokiniams: ⁴⁴ „Jūs dėkitės į ausis šituos žodžius: Žmogaus Sūnus turi būti atiduotas į žmonių rankas“. ⁴⁵ Bet jie nesuprato šito pasakymo; jis^y buvo jiems taip paslėptas, kad jie nesuvokė jo, ir jie bijojo klausti jo apie tą pasakymą.

Kas yra didžiausias?

(Mt 18, 1–5; Mk 9, 33–37)

⁴⁶ Tarp jų kilo ginčas, kuris iš jų galėtų būti didžiausias. ⁴⁷ Bet Jėzus, nuvokdamas jų širdies mintis, paėmė vaiką, jį pastatė šalia savęs ⁴⁸ ir jiems tarė: „Kas priima šitą vaiką mano vardu^z, mane priima, o kas mane priima, priima tą, kuris mane siuntė, nes kas tarp jūsų visų yra mažiausias, tas yra didis^a“.

^y9,45 T.y. jo reikšmė

^z9,48 T.y. tartum jis būtų aš

^a9,48 Arba: didžiausias

Egzorcistas pašalietis

(Mk 9, 38–40)

⁴⁹ Jonas atsiliepdamas tarė: „Mokytojau, mes matėme vieną žmogų, tavo vardu išvarinėjantį velnius, ir jam draudėme, nes jis neseka paskui [tave] su mumis“. ⁵⁰ Bet Jėzus jam tarė: „Nedrauskite, nes kas nėra prieš jus, yra už jus“.

KELIONĖ Į JERUZALĘ

(9, 51–10, 24)

Samariečių kaimas nepriima Jėzaus

⁵¹ Sueinant jo dangun paėmimo laikui, jis tvirtai pasiryžo keliauti į Jeruzalę. ⁵² Jis išsiuntė pirma savęs pasiuntinius, ir jie nukeliavę užsuko į samariečių kaimą, kad jam paruoštų [nakvynę]. ⁵³ Bet tie nepriėmė jo, nes jis ryžosi keliauti į Jeruzalę. ⁵⁴ Tai patyrę, mokiniai Jokūbas ir Jonas tarė: „Viešpatie, ar nori, kad lieptume ugniai nusileisti iš dangaus ir sunaikinti juos?“ ⁵⁵ Bet jis atsigręžęs sudraudė juos. ⁵⁶ Ir jie nukeliavo į kitą kaimą.

Žadantys sekti paskui Jėzų su sąlyga

(Mt 8, 19–22)

⁵⁷ Jiems einant keliu, vienas žmogus jam tarė: „Seksiu paskui tave, kur tik tu eisi“. ⁵⁸ Bet Jėzus jam tarė: „Lapės turi urvus ir dangaus paukščiai lizdus, o Žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti“. ⁵⁹ Kitam jis tarė: „Sek paskui mane. Bet šis tarė: „Viešpatie, leisk man pirma nueiti ir palaidoti savo tėvą“. ⁶⁰ Bet jis jam tarė: „Palik mirusiesiems laidoti jų mirusiuosius, o tu eik ir skelbk

Dievo karalystę“. ⁶¹ Dar kitas sakė: „Seksiu paskui tave, Viešpatie, bet pirma leisk man atsisveikinti su savo namiškiais“. ⁶² Bet Jėzus jam tarė: „Nė vienas, pridėjęs ranką prie arklo ir žvalgąsis atgal, netinka Dievo karalystei“.

Septyniasdešimt [dviejų] misija

10 ¹ Paskui Viešpats paskyrė kitus septyniasdešimt [du] ir juos išsiuntė po du pirma savęs į kiekvieną miestą ir vietą, kur jis pats ketino eiti. ² Ir jis jiems sakė: „Pjūtis, tiesa, didelė, bet darbininkų maža. Tad melskite pjūties Viešpatį, kad jis išsiųstų darbininkų į savo pjūtį. ³ Eikite! Štai jus siunčiu kaip avinėlius tarp vilkų. ⁴ Nesineškite piniginių, nei kelionmaišio, nei sandalų, ir nieko kelyje nesveikinkite. ⁵ Į kuriuos tik namus įeisite, pirmiausia sakykite: ‚Ramybė šitiems namams!‘ ⁶ Ir jei ten bus ramybės sūnus, jūsų ramybė ilsėsis ant jo, o jei ne, ji sugrįš pas jus. ⁷ Pasilikite tuose namuose, valgydami ir gerdami, ką jie parūpins, nes darbininkas vertas savo algos. Nesikilnokite iš namų į namus. ⁸ Į kurį tik miestą įeisite, ir jus priims, valgykite, kas bus jums pateikta. ⁹ Gydykite jame esančius ligonius ir jiems sakykite: ‚Dievo karalystė yra prisiartinusi prie jūsų‘. ¹⁰ Į kurį tik miestą įeisite, ir jūsų nepriims, išėję į jo gatves, sakykite: ¹¹ ‚Net jūsų miesto dulkes, prilipusias mums prie kojų, jums nukratome. Tačiau tai žinokite: Dievo karalystė yra prisiartinusi‘. ¹² Jums sakau: tą dieną Sodamai bus lengviau pakęsti negu tam miestui“.

Vargas neatgailaujantiems miestams

(Mt 11, 20–24)

¹³ „Vargas tau, Chorazine! Vargas tau, Betsaida! Nes jei Tyre ir Sidone būtų buvę padaryti tie galingi darbai, kurie buvo padaryti jumyse, jie seniai su ašutine ir pelenuose sėdėdami būtų atgailavę. ¹⁴ Tačiau Tyruir ir Sidonui bus lengviau pakęsti teisme negu jums. ¹⁵ Ir tu, Kafarnaume, argi būsi ligi dangaus išaukštintas? Ligi hado^b tu nugrimsi^c! ¹⁶ Kas jūsų klauso, manęs klauso, ir kas jus niekina, mane niekina. O kas mane niekina, niekina Tą, kuris mane siunte“.

Septyniasdešimt [dviejų] sugrįžimas

¹⁷ Septyniasdešimt [du] sugrįžo su džiaugsmu ir sakė: „Viešpatie, net velniai mums pasiduoda [įsakant] tavo vardu!“ ¹⁸ Jis jiems tarė: „Stebėjau šėtoną, krintantį iš dangaus kaip žaibą. ¹⁹ Štai aš esu davęs jums galią mindžioti gyvates bei skorpionus ir visai prieš galybei suvaldyti, ir niekas jums jokių būdu nepakenks. ²⁰ Tačiau nesidžiaukite tuo, kad dvasios jums pasiduoda; verčiau džiaukitės, kad jūsų vardai įrašyti danguje“.

Jėzus džiaugiasi tuo, kas Dievui patiko apreikšti

(Mt 11, 25–27; 13, 16–17)

²¹ Tą pačią valandą jis pradžiugo per Šventąją Dvasią ir tarė: „Dėkoju tau, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie., kad tai paslėpei nuo išmintingų bei protingų ir tai apreikšai

^b10,15 T.y. mirusiųjų buveinės

^c10,15 Kt. Mss: būsi nugramzdintas

kūdikiams. Taip, Tėve, nes tau taip patiko. ²² Viskas man mano Tėvo atiduota, ir nė vienas nežino, kas yra Sūnus, tik Tėvas, ir kas yra Tėvas, tik Sūnus ir tas, kuriam Sūnus teikiasi jį apreikšti“. ²³ Atsisukęs į mokinius, jis jiems vieniems tarė: „Palaimintos akys, kurios regi, ką jūs regite! ²⁴ Nes jums sakau: daug pranašų ir karalių norėjo pamatyti, ką jūs regite, bet nepamatė, ir išgirsti, ką jūs girdite, bet neišgirdo“.

Palyginimas apie gailestingąjį samarietį

²⁵ Štai vienas įstatymo žinovas atsistojo ir, jį mėgindamas, paklausė: „Mokytojau, ką turiu daryti, kad įgyčiau^d amžiną gyvenimą?“ ²⁶ Jis jam tarė: „Kas įstatyme parašyta? Kaip skaitai?“ ²⁷ Šis atsakydamas tarė: „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdim, visa savo siela, visomis savo jėgomis ir visu savo protu, o savo artimą kaip save patį“. ²⁸ Jėzus^e jam tarė: „Teisingai atsakei. Tai daryk, ir būsi gyvas“. ²⁹ Bet jis, norėdamas pasiteisinti, tarė Jėzui: „O kas yra mano artimas?“ ³⁰ Atsakydamas Jėzus tarė: „Vienas žmogus ėjo iš Jeruzalės žemyn į Jerichą ir pateko į rankas^f plėšikų, kurie, jį išrengę ir primušę, nuėjo, palikdami pusgyvį. ³¹ Atsitiktinai vienas kunigas ėjo žemyn tuo keliu, bet, jį pamatęs, praėjo kita kelio puse. ³² Taip pat ir levis, atėjęs į tą vietą ir [jį] pamatęs, praėjo kita kelio puse. ³³ Bet vienas keliaujantis samarietis atėjo, kur jis buvo, ir pamatęs pasigailėjo. ³⁴ Priėjęs jis aprišo jo žaizdas,

^d10,25 Lit. padaręs paveldėsiu

^e10,28 Lit. Jis

^f10,30 Lit. tarp plėšikų

užpildamas aliejaus ir vyno. Užsodinęs ant savo paties gyvulio, jis nugabeno jį į viešbutį ir slaugė jį. ³⁵ Kitą dieną, išėmęs du denarus, jis padavė viešbučio savininkui ir tarė: „Slaugyk jį, o tai, ką daugiau išleisi, aš grįždamas tau apmokėsiu“. ³⁶ Kuris iš šitų trijų tau atrodo buvęs artimas to, kuris pateko į plėšikų rankas?“ ³⁷ Jis tarė: „Tas, kuris jo pasigailėjo“. Jėzus jam tarė: „Eik ir tu taip pat daryk!“

Morta ir Marija

³⁸ Jiems keliaujant, jis įėjo į vieną kaimą. Viena moteris, vardu Morta, jį priėmė į savo namus. ³⁹ Ir ji turėjo seserį, vadinamą Marija, kuri, atsisėdusi prie Viešpaties kojų, klausėsi jo kalbos. ⁴⁰ O Morta buvo užsiėmusi daugeliu patarnavimų. Priėjusi ji tarė: „Viešpatie, ar tau nerūpi, kad mano sesuo paliko mane vieną patarnauti? Tad pasakyk jai, kad ji man padėtų“. ⁴¹ Bet Viešpats jai atsakė: „Morta, Morta, tu rūpiniesi ir varginiesi daugeliu dalykų, ⁴² o reikia tik vieno. Mat Marija išsirinko gerąją dalį, kuri nebus iš jos atimta“.

Jėzus moko savo mokinius melstis

(Mt 6, 9–15; 7, 7–11)

11 ¹ Jis meldėsi vienoje vietoje. Kai jis liovėsi [meldėsis], vienas iš jo mokinių jam tarė: „Viešpatie, pamokyk mus melstis, kaip ir Jonas mokė savo mokinius“. ² Jis jiems tarė: „Kai meldžiatės, sakykite: Tėve, tebūnie šventu laikomas tavo vardas. Teateinie tavo karalystė. ³ Mūsų duonos šiai dienai^g duok

mums kasdien ⁴ ir atleisk mums mūsu nuodėmes, nes ir mes patys atleidžiame kiekvienam, kuris mums kaltas, ir nevesk mūsų į mėginimą^h“.

Palyginimas apie nepaliaujantį prašytoją

⁵ Paskui jis jiems tarė: „Kuris iš jūsų, turėdamas draugą, eis pas jį vidunaktį ir jam sakys: „Drauge, paskolink man tris duonos kepalus, ⁶ nes mano draugas atvyko iš kelionės pas mane ir neturiu ko jam pateikti“, ⁷ o anas iš vidaus atsakys: „Nekvaršink manęs! Durys jau užsklęstos, ir mano vaikai su manim lovoje; negaliu keltis ir tau duoti?“ ⁸ Jums sakau: net jei jis neatsikels ir neduos jam dėl to, kad jis yra jo draugas, tačiau dėl jo įkyrumo atsikels ir duos jam, kiek tik jam reikia.

Maldos veiksmingumas

⁹ Tad aš jums sakau: prašykite, ir bus jums duota; ieškokite, ir rasite; belskite, ir bus jums atidaryta. ¹⁰ Nes kiekvienas, kas prašo, gauna; kas ieško, randa, ir tam, kuris beldžiasi, ⁱ bus atidarytaⁱ. ¹¹ Jei kurį tėvą iš jūsų sūnus prašys^j žuvies, argi jis vietoj žuvies paduos jam gyvatę? ¹² Arba, jei jis prašys kiaušinio, argi paduos jam skorpioną? ¹³ Taigi, jei jūs, būdami nelabi, mokate duoti savo vaikams gerų dovanų, kaip juo labiau ^k Tėvas iš dangaus^k duos Šventąją Dvasią tiems, kurie jį prašo“.

^h11,4 Arba: pagundą

ⁱ11,10 Kt. Mss: atidaroma

^j11,11 Kt. Mss + duonos, argi jam paduos akmenį? Arba, jei [jis prašys]

^k11,13 Kt. Mss: Tėvas, kuris [duoda] iš dangaus

Jėzus ir Beelzebulas

(Mt 12, 22–30; Mk 3, 20–27)

¹⁴ Jis išvarė ^rnebylį velnią¹. Velniui išėjus, nebylys prakalbo, ir minios stebėjosi. ¹⁵ Bet kai kurie iš jų tarė: „Jis per Beelzebulą, velnių valdovą, išvaro velnius“. ¹⁶ Kiti mėgindami reikalavo iš jo ženkle iš dangaus. ¹⁷ Bet jis, žinodamas jų mintis, jiems tarė: „Kiekviena savyje nevieninga^m karalystė nusiaubiamą, ir namai griūva ant namų. ¹⁸ Jeigu ir šėtonas nesutinka su savim, kaip išsilaikys jo karalystė? Nes jūs sakote, kad aš per Beelzebulą išvarau velnius. ¹⁹ Bet jei aš per Beelzebulą išvarau velnius, tai per ką išvaro jūsų sūnūs? Todėl jie bus jūsų teisėjai. ²⁰ Bet jei aš Dievo pirštu išvarau velnius, tai, aišku, pas jus yra atėjusi Dievo karalystė. ²¹ Kol stipruolis, gerai apsiginklavęs, saugo savo rūmus, saugi jo nuosavybė. ²² Bet kai stipresnis už jį užpuolęs jį nugali, jisⁿ atima jo ginklus, kuriais jis pasitikėjo, ir išdalija jo grobį^o. ²³ Kas ne su manim, tas prieš mane, ir kas nesurenka^p su manim, tas išsklaido.

Netyrosios dvasios sugrižimas

(Mt 12, 43–45)

²⁴ Kai netyroji dvasia išeina iš žmogaus, ji pereina per bevandenės vietas, ieškodama atilsio vietos. Bet

¹11,14 Kt. Mss: velnią, ir tas buvo nebylys

^m11,17 Lit. padalyta prieš save (t.y. pasidalijusi į dvi grupes, kovojančias viena su kita)

ⁿ11,22 T.y. stipresnysis

^o11,22 T.y. ką stipruolis buvo pasigrobęs

^p11,23 Būtent kaip piemuo savo avis į avidę

nerasdama ji^q sako: „Grįšiu į savo namus, iš kur išėjau”.
²⁵ Parėjusi ji randa juos iššluotus ir sutvarkytus. ²⁶ Tada ji eina ir pasiima septynias kitas dvasias, piktesnes už save, ir įėjusios jos ten apsigyvena. Taip paskutinė to žmogaus būklė pasidaro blogesnė už pirmutinę“.

Kas yra tikrai palaimintas?

²⁷ Jam tai besakant, viena moteris iš minios balsiai jam tarė: „Palaimintos įsčios, kurios tave nešiojo, ir krūtys, kurias žindei!“ ²⁸ Bet jis tarė: „Geriau sakyti: palaiminti yra tie, kurie klauso Dievo žodžio ir jo laikosi!“

Žmonės reikalauja ženkle

(Mt 12, 38–42; Mk 8, 12)

²⁹ Minioms gausiau renkantis prie jo, jis pradėjo sakyti: „Šita karta yra pikta karta. Ji reikalauja ženkle, bet jai nebus duota jokio kito ženkle, kaip tik Jonos ženklas.

³⁰ Būtent, kaip Jona tapo ženklu nineviečiams, taip ir Žmogaus Sūnus bus šitai kartai. ³¹ Pietų karalienė bus prikelta teismo dieną su šitos kartos žmonėmis ir juos pasmerks, nes ji atėjo nuo žemės pakraščių pasiklausyti Saliamono išminties, o štai čia daugiau kaip Saliamonas!

³² Nineviečiai prisikels teismo dieną su šita karta ir ją pasmerks, nes jie atgailavo, atsakydami į Jonos skelbimą, o štai čia daugiau kaip Jona!

Kūno žiburys

(Mt 5, 15; 6, 22–23)

³³ Nė vienas, uždegęs žiburį, nededa jo į slaptą vietą ^r „nė po saiku“, bet į žibintą, kad įeinantieji matytų šviesą. ³⁴ Tavo akis yra kūno žiburys. Kai tavo akis sveika, tai ir visas tavo kūnas šviesus; o kai ji nesveika, tai ir tavo kūnas tamsus. ³⁵ Tad stebėk, ar tavyje esanti šviesa nėra tamsa. ³⁶ Taigi, jei visas tavo kūnas šviesus, neturintis jokios dalies tamsios, jis bus visas šviesus, kaip kada žiburys tave apšviečia savo spinduliais“.

Jėzus apkaltina fariziejus ir Rašto žinovus

(Mt 23, 1–36; Mk 12, 38–40; Lk 20, 45–47)

³⁷ Jam baigus kalbėti, vienas fariziejus jį pasikvietė pietauti su juo. Įėjęs jis atsisėdo už stalo. ³⁸ Tai pamatęs, fariziejus stebėjosi, kad jis pirma, prieš pietus, nenusiplovė. ³⁹ Bet Viešpats jam tarė: „Dabar jūs, fariziejai, valote taurės ir dubens išviršinę pusę, bet jūsų vidus yra pilnas gobšumo ir piktybės. ⁴⁰ Paikieji! Ar ne tas, kuris padarė išorę, padarė ir vidų? ⁴¹ Tačiau tai, kas yra viduje^s, duokite kaip išmaldą, ir štai visa bus jums tyra. ⁴² Bet vargas jums, fariziejams, nes jūs duodate dešimtinę iš mėtų, rūtų ir visokių valgomų žolių, bet apeinate teisingumą ir Dievo meilę! Šituos dalykus būtinai reikėjo vykdyti ir anų neapleisti. ⁴³ Vargas jums, fariziejams, nes jūs mėgstate pirmąsias kėdes sinagogose ir sveikinimus turgavietėse! ⁴⁴ Vargas jums, nes jūs esate

^r11,33 ~ kt. Mss.

^s11,41 T.y. taurėje ir lėkštėje

kaip nematomi kapai, ir žmonės, kurie vaikščioja viršum jų, to nežino“. ⁴⁵ Atsiliepdamas vienas iš įstatymo žinovų jam sakė: „Mokytojai, tai sakydamas, tu ir mus įžeidi“. ⁴⁶ Bet jis tarė: „Vargas ir jums, įstatymo žinovams, nes jūs apkraunate žmones sunkiai pakeliamomis naštomis, o patys nė vienu savo pirštu nepaliečiate tų naštų! ⁴⁷ Vargas jums, nes jūs statote pranašams paminklus, o jūsų tėvai užmušė juos! ⁴⁸ Taigi jūs esate liudytojai ir pritariate savo tėvų darbams, nes tie, tiesa, užmušė juos, o jūs statote^t. ⁴⁹ Todėl ir Dievo Išmintis pasakė: „Aš siųsiu pas juos pranašų ir apaštalų, ir kai kuriuos iš jų jie užmuš ir persekios“, – ⁵⁰ kad iš šitos kartos būtų išreikalautas visų pranašų kraujas, išlietas nuo pasaulio sukūrimo, ⁵¹ nuo Abelio kraujo iki kraujo Zacharijo, žuvusio tarp aukuro ir šventyklos. Taip! Jums sakau: jis bus išreikalautas iš šitos kartos! ⁵² Vargas jums, įstatymo žinovams, nes jūs pasiėmėte žinojimo raktą! Jūs patys neįėjote ir norintiems įeiti kliudėte“. ⁵³ Jam iš ten išėjus, Rašto žinovai ir fariziejai pradėjo smarkiai jam priešintis ir jį kvosti apie daugelį dalykų, ⁵⁴ tykodami jį pagauti „ką nors sakant“^{u.v}

Įspėjimas apie veidmainystę

12 ¹ Tuo metu, kai buvo susirinkę tiek minios tūkstančių, kad jie vieni kitus mindė, jis pradėjo sakyti pirmučiausia savo mokiniams: „Saugokitės fariziejų raugo, kuris yra veidmainystė. ² Nieko nėra uždengta, kas nebus atidengta, ir nieko paslėpta, kas

^t**11,48** Kt. Mss + jiems paminklus

^u**11,54** Lit. kuo nors iš jo burnos

^v**11,54** Kkr. Mss + kad galėtų jį apkaltinti

nepasidarys žinoma. ³ Todėl ką tik sakėte tamsoje, bus girdima šviesoje, ir ką šnibždėjote į ausį vidiniuose kambariuose, bus skelbiama ant stogų.

Ko bijoti?

(Mt 10, 38–31)

⁴ Sakau jums, savo draugams: nebijokite tų, kurie užmuša kūną ir paskui nieko daugiau nebegali padaryti.

⁵ Jums parodysiu, ko turite bijoti: bijokite to, kuris užmušęs turi galią įmesti į pragarą^w; taip, jums sakau, to bijokite! ⁶ Ar ne penki žvirbliai parduodami už du centus? Tačiau nė vienas iš jų nėra Dievo^x pamirštas. ⁷ Tikrai, net jūsų galvos plaukai visi suskaičiuoti! Nebijokite! Jūs vertesni už daugelį žvirblių.

Paraginimas viešai išpažinti Kristų

(Mt 10, 32–33; 12, 32; 10, 19–20)

⁸ Jums sakau: kiekvienas, kuris išpažins mane žmonių akivaizdoje, tą ir Žmogaus Sūnus išpažins Dievo angelų akivaizdoje. ⁹ O kas užsigins manęs žmonių akivaizdoje, to bus užsiginta Dievo angelų akivaizdoje.

¹⁰ Ir kiekvienam, kuris tars žodį prieš Žmogaus Sūną, bus atleista. Bet tam, kuris Šventajai Dvasiai piktžodžiaus, nebus atleista. ¹¹ Kai jie ves jus į sinagogas, pas valdovus ir vyresnybes, nesirūpinkite, kaip ar kuo apsiginsite ar ką sakysite, ¹² nes Šventoji Dvasia tą pačią valandą jus pamokys, ką reikia sakyti“.

^w**12,5** Lit. geheną

^x**12,6** Lit. Dievo akivaizdoje

Palyginimas apie turtingąjį kvailį

¹³ Vienas iš minios jam tarė: „Mokytojau, pasakyk mano broliui, kad jis pasidalytų su manim palikimą“.
¹⁴ Bet jis tarė: „Žmogau, kas mane paskyrė jums teisėju ar dalytoju?“ ¹⁵ Jis jiems tarė: „Rūpestingai^y saugokitės visokio godo, nes jei kas ir turi perteklių, jo gyvybė nepriklauso nuo to, ką jis turi“. ¹⁶ Ir jis pasakė jiems palyginimą: „Vieno turtingo žmogaus laukai gerai užderėjo. ¹⁷ Ir jis sau mąstė: „Kas man daryti, kad neturiu kur suvalyti savo derliaus?“ ¹⁸ Jis tarė: „Štai ką padarysiu: nuardysiu savo klojimus ir didesnius pastatysiu, ir ten suvalysiu visus savo javus bei gėrybes. ¹⁹ Tada sakysiu savo sielai: Siela, tu turi daug gėrybių, sukrautų daugeliui metų. Ilsėkis, valgyk, gerk, linksminkis!“ ²⁰ Bet Dievas jam tarė: „Kvaily, šiąnakt pat tavo gyvybė bus atreikalauta iš tavęs. O ką priruošei – kam teks?“ ²¹ Taip yra tam, kuris krauna sau turtus, bet nėra turtingas pas Dievą“.

Nebūkite susirūpinę savo gyvybe

(Mt 6, 25–34; 19–21)

²² Jis tarė savo mokiniams: „Todėl jums sakau: nebūkite susirūpinę savo gyvybe – tuo, ką valgysite, nė savo kūnu – tuo, ką vilkėsite, ²³ nes gyvybė svarbesnė už valgį, o kūnas – už apdarą. ²⁴ Pamąstykite apie varnus! Jie nei sėja, nei pjauna; jie neturi sandėlio nė klojimo, tačiau Dievas juos pamaitina. Kaip daug jūs vertesni už paukščius!
²⁵ Kas iš jūsų rūpindamasis gali pridėti valandą^z prie savo

^y**12,15** Lit. žiūrėkite ir

^z**12,25** Lit. mastą

amžiaus? ²⁶ Taigi, jei negalite [padaryti] nė [tokio] labai mažo dalyko, ko esate susirūpinę visais kitais dalykais? ²⁷ Pamąstykite apie lelijas – kaip jos auga! Jos nei ʾdirba, nei verpia^a. Tačiau jums sakau: nė Saliamonas visoje savo šlovėje nebuvo apsivilkęs, kaip viena iš šitų. ²⁸ Jeigu Dievas taip apvelka žolę, šiandien augančią lauke, o rytoj metamą į krosnį, kaip juo labiau jus, mažatikiai! ²⁹ Jūs irgi negalvokite vis apie tai, ką valgysite ar ką gersite, ir nebūkite susirūpinę! ³⁰ Mat viso to trokšta pasaulio pagonys. O jūsų Tėvas žino, kad jums to reikia. ³¹ Verčiau ieškokite jo karalystės, ir tai bus jums pridėta. ³² Nebijok, mažoji kaimene, nes jūsų Tėvui patiko jums duoti karalystę.

Lobis danguje

³³ Parduokite savo nuosavybę ir atiduokite kaip išmaldą. Pasirūpinkite nesusidėvinčių piniginių, neišsenkantį lobį danguje, kur vagis neprieina ir kandis nesusėda, ³⁴ nes kur yra jūsų lobis, ten bus ir jūsų širdis.

Pasakymai apie budrumą ir ištikimybę

(Mt 24, 45–51)

³⁵ Tebūnie jūsų strėnos sujuostos ir žiburiai degantys! ³⁶ Ir jūs būkite panašūs į žmones, laukiančius savo valdovo, kada tik jis pargrįš iš vestuvių, kad, kai tik parvyks ir pasibels, tuojau jam atidarytų. ³⁷ Laimingi tie vergai, kuriuos parėjęs valdovas ras budinčius. Iš tiesų jums sakau: jis susijuos, pasodins juos prie stalo ir priėjęs jiems patarnaus. ³⁸ Jei jis pareitų per antrąją

^a12,27 Kt. Mss: nei verpia, nei audžia

ar trečiąją nakties sargybą ir tokius juos rastų, laimingi yra tie^b! ³⁹ Bet tai žinokite: jei šeimininkas būtų žinojęs, kurią valandą ateis vagis, jis^c nebūtų leidęs įsibrauti į^d savo namus. ⁴⁰ Jūs irgi būkite pasiruošę, nes Žmogaus Sūnus ateis tą valandą, kurią nelaukiate“. ⁴¹ Petras tarė: „Viešpatie, ar mums sakai šitą palyginimą, ar ir visiems?“ ⁴² Viešpats tarė: „Kas gi yra tas ištikimas [ir] protingas ūkvedys, kuriam valdovas paves prižiūrėti savo namų tarnus, kad jiems išduotų tinkamu laiku nustatytą maisto davinį? ⁴³ Laimingas tas vergas, kurį parėjęs jo valdovas ras taip darantį. ⁴⁴ Iš tiesų jums sakau: jis jį paskirs visų savo turtų valdytoju. ⁴⁵ Bet jei tas vergas sau^e tars: „Mano valdovas užtrunka pareiti“ ir pradės mušti tarnus ir tarnaites, valgyti, gerti ir girtauti, ⁴⁶ tai to vergo valdovas pareis dieną, kai jis nelaukia, ir valandą, kurios jis nežino, į jį perkirs pusiau^f ir duos jam dalį su neištikimaisiais. ⁴⁷ Tas vergas, kuris žinojo savo valdovo valią, bet nepriruošė ar nepadarė, kaip jis norėjo, gaus daug kirčių. ⁴⁸ O kas nežinojo ir padarė tai, kas nusipelno kirčių, mažai gaus. Iš kiekvieno, kuriam daug duota, bus daug reikalaujama, ir kam daug patikėta, iš to daugiau bus paieškota.

^b12,38 Kkr. Mss + vergai

^c12,39 Kt. Mss + būtų budėjęs ir

^d12,39 Lit. prakasti

^e12,45 Lit. savo širdyje

^f12,46 Arba: griežčiausiai nubaus; arba: atskirs [nuo ištikimųjų]

Nesantaika dėl Jėzaus

(Mt 10, 34–36)

⁴⁹ Atėjau ugnies sviesti į žemę, ir kaip noriu, kad ji jau būtų uždegta! ⁵⁰ Bet krikštu turiu būti pakrikštytas, ir kaip sunkiai esu spaudžiamas, iki tai bus atlikta! ⁵¹ Ar manote, kad atėjau taikos duoti žemėje? Ne, jums sakau, bet veikiau nesantaikos! ⁵² Nes nuo šiol penki vienuose namuose bus pasidaliję: trys [eis] prieš du ir du prieš tris. ⁵³ Bus pasidaliję: tėvas eis prieš sūnų ir sūnus prieš tėvą, motina prieš dukterį ir duktė prieš motiną, anyta prieš savo marčią ir marti prieš anytą“.

Nemokėjimas dabartinio laiko aiškinti

(Mt 16, 2–3)

⁵⁴ Jis sakė ir minioms: „Kai matote debesį kylant iš vakarų, tuojau sakote: „Lietus ateina“, ir taip įvyksta. ⁵⁵ Ir kai pietų vėją pučiant, sakote: „Bus kaitra“, ir įvyksta. ⁵⁶ Veidmainiai! Žemės ir dangaus reiškinių mokate aiškinti, bet kaip šito laiko nemokate aiškinti?

Susitarimas su kaltintoju

(Mt 5, 25–26)

⁵⁷ Kodėl jus patys nenusprendžiate tai, kas teisu? ⁵⁸ Mat kai eini su savo kaltintoju pas valdininką, kelyje pasistenk „susitarti su juo“, kad jis kartais nenutemptų tavęs pas teisėją. Teisėjas tave perduos teismo vykdytojui, o teismo vykdytojas tave įmes į kalėjimą. ⁵⁹ Tau sakau: tu

jokiu būdu neišeisi iš ten, iki būsi sumokėjęs paskutinį pinigėlį“.

Atgaila ar žūtis

13 ¹ Tuo pat metu ten buvo kai kurie žmonės, kurie jam pranešė apie galilėjiečius, kurių kraują Pilotas buvo sumaišęs su jų aukomis. ² Atsiliepdamas jis jiems tarė: „Ar manote, kad tie galilėjiečiai buvo didesni nusidėjėliai negu visi kiti galilėjiečiai, kadangi jie taip nukentėjo? ³ Ne, jums sakau; bet jei neatgailausite, visi panašiu būdu žūsime. ⁴ Arba anie aštuoniolika, ant kurių užgriuvo Siloamo bokštas ir juos užmušė – ar manote, kad jie buvo didesni nusikaltėliai negu visi kiti Jeruzalės gyventojai? ⁵ Ne, sakau jums; bet jei neatgailausite, visi taip pat žūsime“.

Palyginimas apie nevaisingą figmedį

⁶ Ir jis pasakė šitą palyginimą: „Vienas žmogus turėjo figmedį, pasodintą savo vynuogyne. Jis atėjo ir ieškojo jame vaisiaus, bet nerado. ⁷ Ir jis tarė vynuogininkui: „Štai jau treji metai, kaip ateinu ieškodamas vaisiaus šitame figmedyje, bet nerandu. Nukirsk jį! Kam jis dar žemę alina?“ ⁸ Bet šis jam atsakė: Viešpatie, palik jį dar šiais metais, kol jį apkasiu ir patręšiu. ⁹ Jei jis duos vaisių ateityje^h, [gerai]; o jei ne, tai iškirsdinsi jį“.

Šabatos dieną Jėzus pagydo sulinkusią moterį

¹⁰ Šabatos dieną jis mokė vienoje sinagogoje. ¹¹ Ir štai čia buvo moteris, aštuoniolika metų turėjusi negalės

^h13,9 Arba: kitais metais

dvasią¹. Ji buvo sulinkusi ir visiškai negalėjo atsitiesti.
¹² Ją pamatęs, Jėzus pasišaukė ir jai tarė: „Moterie, tu esi išvaduota iš savo negalės!“ ¹³ Ir jis uždėjo ant jos rankas. Ji tuojau atsitiesė ir garbino Dievą. ¹⁴ Bet atsiliepdamas sinagogos pirmininkas, supykęs, kad Jėzus pagydė šabatos dieną, sakė miniai: Yra šešios dienos, kuriomis privalu dirbti. Tad jomis ateikite ir gydykitės, o ne šabatos dieną“. ¹⁵ Bet Viešpats atsakydamas jam tarė: „Veidmainiai! Ar kiekvienas iš jūsų šabatos dieną neatriša savo jaučio ar asilo nuo ėdžių ir nenuveda pagirdyti? ¹⁶ O šita moteris, kuri yra Abraomo duktė, kurią šėtonas laikė surišęs jau aštuoniolika metų, ar neturėjo būti išvaduota iš šito ryšio šabatos dieną?“ ¹⁷ Jam tai sakant, visi jo priešininkai gėdijosi, o visa minia džiaugėsi visais jo daromais šlovingais darbais.

Palyginimai apie garstyčių grūdą ir raugą

(Mt 13, 31–33; Mk 4, 30–32)

¹⁸ Taigi jis sakė: „Į ką panaši Dievo karalystė, ir su kuo man ją palyginti? ¹⁹ Ji panaši į garstyčių grūdą, kurį paėmęs žmogus pasėjo savo darže. Jis užaugo ir pavirto medžiu, ir dangaus paukščiai susisuko gūžtas jo šakose“. ²⁰ Ir vėl jis tarė: „Su kuo man palyginti Dievo karalystę? ²¹ Ji panaši į raugą, kurį paėmusi moteris įmaišė į tris saikus miltų, kol viskas įrūgo“.

Ar maža bus išgelbimųjų?

(Mt 7, 13–14, 21–23)

²² Jis ėjo toliau per miestus ir kaimus, mokydamas ir keliaudamas į Jeruzalę. ²³ Kažkas jį paklausė: „Viešpatie, ar maža bus išgelbimųjų?“ Jis jiems tarė: ²⁴ „Stenkitės visomis išgalėmis įeiti pro ankštas duris, nes, jums sakau, daugelis bandys įeiti, bet neįstengs. ²⁵ Kai šeimininkas bus atsikėlęs ir užrakinęs duris, jūs pradėsite stovėti ir belstis į duris, sakydami: „Viešpatie, atidaryk mums!“ O jis atsakydamas jums tars: „Nežinau, iš kur jūs esate“. ²⁶ Tada pradėsite sakyti: „Mes valgėme ir gėrėme tavo akivaizdoje, ir tu mokei mūsų gatvėse“. ²⁷ Bet jis jums tars: „Nežinau, iš kur jūs esate. Atstokite nuo manęs, visi piktadariai!“ ²⁸ Ten bus verksmo ir dantų griežimo, kai išvysite Abraomą, Izaoką, Jokūbą ir visus pranašus Dievo karalystėje, o save laukan išmestus. ²⁹ Ateis iš rytų ir vakarų, iš šiaurės ir pietų, ir atsisės prie stalo Dievo karalystėje. ³⁰ Ir štai yra paskutinių, kurie bus pirmi, ir yra pirmų, kurie bus paskutiniai“.

Herodas nori nužudyti Jėzų

(Mt 23, 37–39)

³¹ Tą pačią valandą priėjo kai kurie fariziejai ir jam sakė: „Pasišalink ir keliauk iš čia, nes Herodas nori tave nužudyti!“ ³² Jis jiems tarė: „Nuėję pasakykite tai lapei: „Štai aš išvarysiu velnius ir atliksiu gydymus šiandien ir rytoj, o trečiąją dieną baigsiu savo darbą“, ³³ Tačiau

šiandien, rytoj ir poryt turiu keliauti, nes neįmanoma pranašui žūti už Jeruzalės ribų’.

Dejonė dėl Jeruzalės

³⁴ Jeruzale, Jeruzale, kuri žudai pranašus ir užmuši akmenimis pas tave siųstuosius! Kiek kartų norėjau surinkti tavo vaikus, kaip višta [surenka] savo vištelius po sparnais, bet nenorėjote! ³⁵ Štai jūsų namai jums paliekami^k. Jums sakau: nebematysite manęs, kol ateis laikas, kai sakysite: „Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardu!”“

Šabatos dieną Jėzus pagydo vandenlige sergantį žmogų

14 ¹ Jam šabatos dieną atėjus į vieno fariziejų vyresniojo namus valgyti, jie atidžiai stebėjo jį. ² Ir štai jo akivaizdoje buvo vienas žmogus, sergantis vandens liga. ³ Atsiliepdamas Jėzus tarė įstatymo žinovams ir fariziejams: „Ar valia šabatos dieną gydyti, ar ne?“ ⁴ Bet jie tylėjo. Tada paėmęs jis išgydė jį ir paleido. ⁵ O jiems tarė: „Kuris iš jūsų, jei jo sūnus^l ar jautis įkris į šulinį, tuojau jo neištrauks šabatos dieną?“ ⁶ Ir jie neįstengė atsakyti į tai.

Pamoka pakviestiems svečiams ir kvietėjui

⁷ O pakviestiesiems jis sakė palyginimą, pastebėjęs, kaip jie rinkosi pirmąsias vietas. Jis jiems tarė: ⁸ „Kai esi kieno pakviestas į vestuves^m, nesisėsk į pirmąją vietą.

^k**13,35** Kkr. Mss + tušti (t.y. apleisti, negyvenami, be žmonių)

^l**14,5** Kt. Mss: asilas

^m**14,8** Arba: pokylį

Kartais garbingesnis už tave gali būti jo pakviestas, ⁹ tad atėjęs tas, kuris tave ir jį pakvietė, tau sakys: „Užleisk šitam vietą!“ Tada susigėdęs pradėsi imti paskutinę vietą. ¹⁰ Verčiau, kai esi pakviestas, nuėjęs atsisėsk į paskutinę vietą. Tad, kai ateis tavo kvietėjas, jis tau tars: „Drauge, pasislink aukščiau!“ Tada tau bus garbė prieš visus sėdinčius su tavim prie stalo. ¹¹ Nes kiekvienas, kuris išsiauks, bus nužemintas, o kas nusižemina, bus išaukštintas“. ¹² Jis sakė ir tam, kuris buvo jį pakvietęs: „Kai keli pietus ar vakarienę, nekviesk savo draugų, nei savo brolių, nei savo giminių, nei turtingų kaimynų, kad kartais ir jie atsimokėdami tavęs nepakviestų ir tau nebūtų atlyginta. ¹³ Bet kai keli pokylį, kviesk neturtėlius, luošus, raišus, aklius. ¹⁴ Tada tu būsi palaimintas, nes jie neturi kuo tau atsilyginti. Mat tau bus atlyginta teisiųjų prisikėlime“.

Palyginimas apie didįjį pokylį

(Mt 22, 1–10)

¹⁵ Tai išgirdęs, vienas iš sėdinčių su juo prie stalo jam tarė: „Palaimintas, kuris valgys duonos Dievo karalystėje!“ ¹⁶ Jėzusⁿ jam tarė: „Vienas žmogus kėlė didelę vakarienę ir pakvietė daug [svečių]. ¹⁷ Vakarienės valandą jis išsiuntė savo vergą pasakyti pakviestiesiems: „Ateikite, nes jau paruošta“. ¹⁸ Bet jie visi kaip vienas ėmė atsiprašinėti. Pirmasis jam tarė: „Nupirkau dirvą ir būtinai turiu išėjęs ją apžiūrėti. Prašau tave, laikyk mane pateisintu“. ¹⁹ Kitas tarė: „Nupirkau penkis jungus jaučių ir einu jų išmėginti. Prašau tave, laikyk mane pateisintu“.

ⁿ14,16 Lit. Jis

²⁰ Dar kitas tarė: „Vedžiau moterį ir todėl negaliu ateiti“. ²¹ Parėjęs vergas tai pranešė savo valdovui. Tada užsirūstinęs šeimininkas tarė savo vergui: „Skubiai eik į miesto gatves bei skersgatvius ir čia įvesk neturtėlius, luošus, aklus ir raišus“. ²² Vergas vėl tarė: „Valdove, padaryta, ką įsakei, bet dar yra vietos“. ²³ Tada valdovas tarė vergui: „Išeik į kelius bei patvorius ir priversk įeiti, kad mano namai pasidarytų pilni! ²⁴ Jums sakau: nė vienas iš tų pakviestųjų vyrų neragaus mano vakarienės“.

Kiek atsieina tam, kuris nori būti Jėzaus mokinys

(Mt 10, 37–38)

²⁵ Didelės minios ėjo su juo, ir atsigręžęs jis joms tarė: ²⁶ „Jei kas ateina pas mane ir nelaiko neapykantoje savo tėvo, motinos, žmonos, vaikų, brolių ir seserų, dar net savo paties gyvybės, negali būti mano mokinys“. ²⁷ Kas neneša savo kryžiaus ir neina paskui mane, negali būti mano mokinys. ²⁸ Nes kuris iš jūsų, norėdamas pastatyti bokštą, pirma neatsisėda ir neapskaičiuoja išlaidų, ar [pakankamai] turi [lėšų] užbaigimui? ²⁹ Kad kartais, jam padėjus pamatą ir nebeįstengiant atbaigti, visi, kurie mato, nepradėtų tyčiotis iš jo, ³⁰ sakydami: „Šitas žmogus pradėjo statyti ir neįstengė atbaigti“. ³¹ Arba koks karalius, traukdamas kariauti su kitu karaliumi, pirma atsisėdęs neapsvarstys, ar jis gali su dešimtimi tūkstančių eiti prieš tą, kuris su dviem dešimtimis tūkstančių eina prieš jį? ³² O jei ne, tai, anam dar toli esant, jis išsiunčia pasiuntinius ir prašo taikos derybų. ³³ Taigi taip pat

^o**14,26** T.y. Kristaus sekėjai turi būti pasiruošę, jei būtina, elgtis su tuo, kas jiems brangiausia, lyg kad tai būtų neapykantos objektas.

kiekvienas iš jūsu, kuris neišsižada visko, ką jis turi, negali būti mano mokinys.

Beskonė druska

(Mt 5, 13; Mk 9, 50)

³⁴ Druska gi naudinga. Bet jei ir druska neteks skonio, kuo ją bepadarys skoningą? ³⁵ Ji netinka nei dirvai, nei mėšlo krūvai. Laukan ją išmeta. Kas turi ausis klausyti, teklauso!“

Palyginimas apie prapuolusią avį

(Mt 18, 12–14)

15 ¹ Prie jo artinosi visi muitininkai ir nusidėjėliai jo klausytis. ² Fariziejai ir Rašto žinovai murmėjo: „Šitas priima nusidėjėlius ir valgo su jais“. ³ O jis pasakė jiems šitą palyginimą: ⁴ „Kuris žmogus iš jūsų, turėdamas šimtą avių ir praradęs vieną iš jų, nepalieka devyniasdešimt devynių tyruose ir neina paskui prapuolusiąją, kol ją suranda? ⁵ Suradęs jis užsideda [ją] ant pečių džiaugdamasis ⁶ ir, parėjęs namo, susikviečia draugus bei kaimynus ir jiems sako: „Džiaukitės su manim, nes suradau savo prapuolusią avį!“ ⁷ Jums sakau: taip pat bus daugiau džiaugsmo danguje dėl vieno atgailaujančio nusidėjėlio negu dėl devyniasdešimt devynių teisiųjų, kuriems nereikia atgailos.

Palyginimas apie pamestą drachmą

⁸ Arba kuri nors moteris, turėdama dešimt drachmų, jei ji pameta vieną drachmą, ar ji neužsidega žiburio, nešluoja namų ir rūpestingai neieško, kol suranda? ⁹ Suradusi ji sušaukia drauges bei kaimynes ir sako: „Džiaukitės su

manim, nes suradau drachmą, kurią buvau pametusi!’
¹⁰ Jums sakau: taip pat ‘džiaugiasi Dievo angelai’^p dėl
vieno atgailaujančio nusidėjėlio“.

Palyginimas apie sūnų palaidūną

¹¹ Jis tarė: „Vienas žmogus turėjo du sūnus.
¹² Jaunesnysis iš jų tarė tėvui: „Tėve, duok man
atitenkančią nuosavybės dalį“. Ir jis padalijo jiems turtą.
¹³ Po nedaugelio dienų, viską surinkęs, jaunesnysis
sūnus iškeliavo į tolimą šalį ir ten, palaidai gyvendamas,
išėikvojo savo nuosavybę. ¹⁴ Jam viską išleidus, smarkus
badas kilo toje šalyje, ir jis pradėjo stokoti. ¹⁵ Nuėjęs jis
prisimetė prie vieno tos šalies piliečio, ir tas jį pasiuntė
į savo laukus kiaulių ganyti. ¹⁶ Ir jis geidė ‘pripildyti
savo pilvą’^q žiogmedžio ankščių, kurias ėdė kiaulės, bet
niekas jam nedavė. ¹⁷ Susiprotėjęs jis tarė: „Kaip daug
mano tėvo samdinių turi duonos, o aš badu čia stimpu!
¹⁸ Kelsiuos, eisiu pas savo tėvą ir jam sakysiu: „Tėve,
nusidėjau dangui ir tau. ¹⁹ Nebesu vertas vadintis tavo
sūnumi. Padaryk mane kaip vieną iš savo samdinių’. ²⁰ Ir
pakilęs jis ėjo pas savo tėvą. Jam dar toli esant, jo tėvas
pamatė jį ir buvo gailėsčio sujudintas. Pribėgęs jis puolė
jam ant kaklo ir jį pabučiavo. ²¹ Sūnus jam tarė: „Tėve,
nusidėjau dangui ir tau. Nebesu vertas vadintis tavo
sūnumi’. ²² O tėvas tarė savo vergams: „Greitai išneškite
geriausią rūbą ir apvilkite jį. Užmaukite jam žiedą ant
rankos ir kurpes ant kojų. ²³ Atveskite nupenėtą veršį,
papjunkite ir valgydami linksminimės, ²⁴ nes šitas mano

P^{15,10} Lit. yra džiaugsmo Dievo angelų akivaizdoje

^q15,16 Kt. Mss: pasisotinti

sūnus buvo miręs ir atgijo, buvo pražuvęs ir atsirado'. Ir jie pradėjo linksmintis. ²⁵ Jo vyresnysis sūnus buvo lauke, ir, kai pareidamas priartėjo prie namų, išgirdo muziką ir šokius. ²⁶ Pasišaukęs vieną iš tarnų, jis teiravosi, kas čia darosi. ²⁷ Šis jam tarė: „Tavo brolis parėjo, ir tavo tėvas papjovė nupenėtą veršį, kadangi atgavo jį sveiką“. ²⁸ Bet jis supyko ir nenorėjo įeiti. Jo tėvas išėjęs maldavo jį, ²⁹ bet jis atsakė savo tėvui: „Štai tiek metų tau tarnauju ir niekad neperžengiau tavo įsakymo, tačiau nė kartą man nedavei net ožiuko, kad galėčiau pasilinksminti su savo draugais. ³⁰ O kai parėjo šitas tavo sūnus, prarijęs tavo turtą su paleistuvėmis, jam papjovei nupenėtą veršį“. ³¹ Bet jis jam tarė: „Vaike, tu visuomet esi su manim, ir viskas, kas mano, yra tavo. ³² Bet reikėjo linksmintis ir džiaugtis, nes šitas tavo brolis buvo miręs ir atgijo, buvo pražuvęs ir atsirado““.

Palyginimas apie gudrų ūkvedį

16 ¹ Jis sakė ir mokiniams: „Buvo vienas turtingas žmogus, kuris turėjo ūkvedį, ir tas buvo jam apskūstas kaip eikvojantis jo nuosavybę. ² Tad, jį pasišaukęs, jis jam tarė: „Kas yra tai, ką girdžiu apie tave? Duok apyskaitą iš savo ūkvedybos, nes jau nebegali toliau būti ūkvedžiu“. ³ Ūkvedys sau tarė: „Ką veiksiu, kad mano valdovas atima iš manęs ūkvedybą? Kasti neįstengiu, elgetauti gėdžiuosi. ⁴ Žinau, ką darysiu, kad jie, kai būsiu atleistas iš ūkvedybos, mane priimtų į savo namus“. ⁵ Pasišaukęs kiekvieną iš savo skolininkų, jis paklausė pirmąjį: „Kiek esi skolingas mano valdovui?“ ⁶ Šis atsakė:

,Šimtą statinių aliejaus'. Ūkvedys^r jam tarė: 'Imk savo skolos raštą ir atsisėdęs skubiai rašyk: penkiasdešimt'.

⁷ Paskui jis paklausė kitą: ,O tu kiek skolingas?' Sis atsakė: ,Šimtą saikų kviečių'. Jis jam tarė: ,Imk savo skolos raštą ir rašyk: aštuoniasdešimt'. ⁸ Valdovas pagyrė neteisųjį ūkvedį, kadangi jis gudriai pasielgė. Mat šito 'pasaulio vaikai'^s, turėdami reikalų su 'tokiais pat, kaip jie'^t, yra gudresni už šviesos vaikus^u.

Trys palyginimo pritaikymai

⁹ Aš jums sakau: darykite sau draugų su 'neteisiojo mamono'^v pagalba, kad jie, kai jis išsibaigs, priimtų jus į amžinąsias padangtes. ¹⁰ Kas ištikimas mažiausiame dalyke, tas ištikimas ir dideliame, o kas neteisingas mažiausiame dalyke, tas neteisingas ir dideliame. ¹¹ Taigi, jei nebuvote patikimi, prižiūrėdami neteisųjį mamoną, tai kas tikros vertės turtą jums patikės? ¹² Ir jei nebuvote patikimi, prižiūrėdami kito turtą, kas jums duos jūsų^w? ¹³ Joks tarnas negali tarnauti dviem valdovams, nes arba jis vieno nekės, o kitą mylės, arba bus vienam atsidavęs, o kitą nieku vers. Negalite tarnauti Dievui ir mamonui^u.

^r16,6 Lit. Jis

^s16,8 Lit. amžiaus sūnūs

^t16,8 Lit. savo pačių karta (t.y. savo amžininkais)

^u16,8 Lit. sūnus

^v16,9 T.y. žemiškų turtų, viliojančių į nesąžiningą elgesį. Hbr. mamon lit. reiškia tai, „kuo kas pasitiki“ (t.y. pinigus, turtus)

^w16,12 T.y. tokį, kuris turi būti jūsų pačių nuosavybė

Jėzus subara godžius fariziejus

(Mt 11, 12–13)

¹⁴ Visa tai girdėjo fariziejai, kurie buvo godūs pinigų, ir išjuokė jį. ¹⁵ Tad jis jiems tarė: „Jūs esate tie, kurie rodotės žmonėms teisūs, bet Dievas pažįsta jūsų širdis, nes tai, ką žmonės didžiai vertina^x, yra bjaurybė Dievo akivaizdoje.

Du pasakymai apie įstatymą

¹⁶ Iki Jono [buvo tik] įstatymas ir pranašai. Nuo tada skelbiama geroji naujiena apie Dievo karalystę, ir kiekvienas veržiasi į ją. ¹⁷ Bet lengviau dangui ir žemei praeiti, negu vienam įstatymo brūkšneliui iškristi.

Skyrybos ir svetimoterysė

¹⁸ Kiekvienas, kuris atleidžia savo žmoną ir veda kitą, svetimoteriauja, o kas vyro atleistą veda, tas svetimoteriauja,

Palyginimas apie didžiaturtį ir Lozorį

¹⁹ Buvo vienas turtingas žmogus. Jis vilkėdavo purpuru bei plona drobe ir kasdien ištaigingai puotaudavo. ²⁰ Vienas vargšas, vardu Lozorius, gulėjo prie jo vartų, aptekęs votimis ²¹ ir geisdamas pasisotinti tuo, kas nukrisdavo nuo turtuolio stalo. Dargi šunys atbėgdavo ir laižydavo jo votis. ²² Tas vargšas numirė ir buvo angelų nuneštas į Abraomo prieglobstį. Numirė ir turtuolis ir

^x16,15 Lit. kas tarp žmonių aukšta

buvo palaidotas. ²³ Hade^y pakėlęs akis, kęsdamas kančias, jis iš tolo pamatė Abraomą ir Lozorių jo prieglobstyje. ²⁴ Ir šaukdamas tarė: „Tėve Abraomai, pasigailėk manęs ir pasiųsk Lozorių, kad jis pamirkytų savo piršto galą į vandenį ir atvėsintų mano liežuvį, nes kenčiu šitoje liepsnoje“. ²⁵ Bet Abraomas tarė: „Vaike, atsimink, kad tu gyvendamas atsiėmei savo gėrybes, o Lozorius tokiu pat būdu [atsiėmė] blogybes. Dabar jis čia guodžiamas, o tu kančias kenti. ²⁶ Be visa to, tarp mūsų ir jūsų yra įtvirtinta didžiulė praraja, kad tie, kurie norėtų iš čia pereiti pas jus, negalėtų ir kad [norintieji] negalėtų iš ten persikelti pas mus“. ²⁷ Jis tarė: „Tai meldžiu tave, tėve, jį pasiųsti į mano tėvo namus, ²⁸ nes turiu penkis brolius. Tegul jis perspėja juos, kad ir jie neateitų į šitą kančios vietą“. ²⁹ Abraomas atsakė: „Jie turi Mozę ir pranašus; tegul jų klauso!“ ³⁰ Anas tarė: „Ne, tėve Abraomai, bet jei kas iš numirusių ateis pas jus, jie darys atgailą“. ³¹ Abraomas^z jam tarė: „Jei jie neklauso Mozės ir pranašų, jų neįtikins, net jei kas iš numirusių prisikeltų““.

Įspėjimas nevesti į atsimetimą

(Mt 18, 6–7, 21–22; Mk 9, 42)

17 ¹ Jis tarė savo mokiniams: „Negalima išvengti ^a dalykų, vedančių į atsimetimą“, bet vargas tam, per kurį jie randasi! ² Jam būtų geriau, jei girnų akmuo būtų užkabintas jam ant kaklo ir jis būtų įmestas į jūrą,

^y16,23 T.y. mirusiųjų buveinėje

^z16,31 Lit. Jis

^a17,1 Būtent nuo Jėzaus sekimo. Lit. suklupimo priežasčių

negu kad jis nuvestų į atsimetimą^b vieną iš šitų mažutėlių.
³ Saugokitės!

Neribotas atleidimas

Jei tavo brolis nusideda, pabark jį, ir jei jis gailisi, atleisk jam. ⁴ Jei jis septynis kartus per dieną tau nusideda ir septynis kartus kreipiasi į tave, sakydamas: „Gailiuos“, atleisk jam“.

Tikėjimo galia

⁵ Apaštalai tarė Viešpačiui: „Duok mums daugiau tikėjimo!“ ⁶ Viešpats tarė: „Jei turėtumėte^c tikėjimą kaip garstyčių grūdą, jūs sakytumėte [šitam] šilkmedžiui: „Išsirauk ir pasisodink jūroje“, ir jis paklausytų jūsų.

Palyginimas apie padėkos nevertus vergus

⁷ Kas iš jūsų yra toks, kuris, turėdamas ariantį ar ganantį vergą, jam įėjus iš lauko sakys: „Tuoju čia ateik ir sėskis prie stalo“? ⁸ Ar jis greičiau jam nesakys: „Paruošk man vakarienę ir susijuosęs man patarnauk, kol pavalgysiu ir atsigersiu; paskui tu pats galėsi valgyti ir gerti“? ⁹ Argi jis dėkoja vergui, kad atliko, kas buvo paliepta? ¹⁰ Taip ir jūs, kai būsite atlikę viską, kas jums paliepta, sakykite: „Esame neverti^d vergai; esame atlikę tik „savo pareigą“^e“.

^b17,2 Lit. suklupdytų

^c17,6 Lit. turite

^d17,10 Būtent padėkos ar pagyrimo

^e17,10 Lit. tai, ką privalėjome atlikti

Dešimties raupsuotųjų apvalymas

¹¹ Keliaudamas į Jeruzalę, jis ėjo Samarijos ir Galilėjos tarpusieniu. ¹² Jį, įeinantį į vieną kaimą, sutiko dešimt raupsuotų vyrų, kurie sustojo atstu. ¹³ Ir jie ė garsiai šaukė^f: „Jėzau, Mokytojau, pasigailėk mūsų!“ ¹⁴ Juos pamatęs, jis jiems tarė: „Eikite ir pasirodykite kunigams“. Ir beeidami jie buvo apvalyti. ¹⁵ Vienas iš jų, pamatęs, kad jis išgydytas, sugrįžo, garsiai šlovindamas Dievą. ¹⁶ Jis puolė kniūpsčias į jo kojas, jam dėkodamas, ir jis buvo samarietis. ¹⁷ Atsiliepdamas Jėzus tarė: „Ar ne dešimtis buvo apvalyta? O kur devyni? ¹⁸ Ar neatsirado [kitų,] sugrįžusių duoti garbę Dievui, kaip tik šitas svetimtautis?“ ¹⁹ Ir jis jam tarė: „Kelkis ir eik! Tavo tikėjimas pagydė tave“.

Kada ateis Dievo karalystė

(Mt 24, 23–28, 37–41)

²⁰ Fariziejų paklaustas, kada ateisianti Dievo karalystė, jis jiems atsakė^g: „Dievo karalystė neateina stebimai^h. ²¹ Ir nebus sakoma, Štai ji čia!’ arba: ‚Tenai!’, nes štai Dievo karalystė yraⁱ tarp jūsų“.

^f17,13 Lit. pakėlė balsą, sakydami

^g17,20 Gr. + ir tarė

^h17,20 T.y. taip, kad jos atėjimą būtų galima iš anksto stebėti iš regimų ženklų

ⁱ17,21 Būtent Jėzaus asmenyje, jo žodžiuose ir darbuose; arba: [staiga] bus

Žmogaus Sūnaus dienos

²² Jis tarė mokiniams: „Ateis dienos, kai geisite pamatyti vieną iš Žmogaus Sūnaus dienų, bet nepamatysite.

²³ Žmonės jums sakys: „Štai jis tenai!“ arba: „Štai čia!“

Nenuėikite, nenubėkite paskui [juos]! ²⁴ Nes kaip tvieskiantis žaibas švystelėja nuo vienos šalies po dangumi iki kitos, taip bus Žmogaus Sūnus „savo dieną“.

²⁵ Bet pirma jis turi daug kentėti ir būti šitos kartos atmetas. ²⁶ Kaip buvo Nojaus dienomis, taip bus ir Žmogaus Sūnaus dienomis: ²⁷ Žmonės valgė, gėrė, vedė, tekėjo iki tos dienos, kai Nojus įėjo į laivą; paskui užėjo tvanas ir sunaikino visus. ²⁸ [Bus] taip pat, kaip buvo Loto dienomis: žmonės valgė, gėrė, pirko, pardavė, sodino, statė namus, ²⁹ bet tą dieną, kai Lotas išėjo iš Sodomos, lijo ugnis bei siera iš dangaus ir sunaikino visus. ³⁰ Lygiai taip pat bus tą dieną, kai Žmogaus Sūnus bus apreikštas.

³¹ Kas tą dieną bus ant stogo, o jo daiktai namuose, tenenulipa jų pasiimti; o kas lauke, taip pat tenesugrįžta.

³² Atsiminkite Loto žmoną! ³³ Kas stengsis išsaugoti savo gyvybę, tas ją praradys, o kas [ją] praradys, tas ją išlaikys. ³⁴ Jums sakau: tą naktį du bus vienoje lovoje: vienas bus paimtas, o kitas paliktas. ³⁵ Dvi mals kartu; viena bus paimta, o kita palikta. [³⁶ Du bus lauke; vienas bus paimtas, o kitas paliktas.]^k ³⁷ Tada atsiliepdami jie klausė jį: „Kur, Viešpatie?“ Jis jiems tarė: „Kur maita, ten susirinks ir ereliai“.

^j17,24 ~ kkr. Mss

^k17,36 Susk liausto teksto nėra geriausiuose rankraščiuose.

Palyginimas apie nesąžiningą teisėją

18¹ Jis sakė jiems palyginimą apie tai, kad jie visuomet turi melstis ir nepailsti: ² „Viename mieste buvo vienas teisėjas, kuris nebijojo Dievo ir nepaisė žmogaus. ³ Našlė buvo tame mieste; ji ateidavo pas jį ir sakydavo: „Apgink mane nuo mano priešininko!“ ⁴ Kurį laiką jis nenorėjo, bet paskui sau tarė: „Nors ir nebijau Dievo ir nepaisau žmogaus, ⁵ tačiau, kadangi ta našlė mane kvaršina, apginsiu jos teises, kad, vis ateidama, ji pagaliau ⁶ manęs nenuvargintų¹“. ⁶ Ir Viešpats tarė: „Klausykite, ką sako nesąžiningas teisėjas! ⁷ O Dievas – ar jis neapgintų teisių savo išrinktųjų, kurie jo šaukiasi dieną ir naktį? Ar jis uždels jiems [padėti]? ⁸ Jums sakau: jis greitai apgins jų teises. Bet kai Žmogaus Sūnus ateis, argi jis ras tikėjimą^m žemėje?“

Palyginimas apie fariziejų ir muitininką

⁹ Jis pasakė šitą palyginimą ir kai kuriems, kurie pasitikėjo savimi, ¹⁰ „kadangi jie buvo teisūsⁿ, ir niekino visus kitus: ¹¹ „Du žmonės užėjo į šventovę melstis: vienas fariziejus, o kitas muitininkas. ¹² Fariziejus atsistojęs šitaip meldėsi apie save: „Dieve, tau dėkoju, kad nesu toks, kaip visi kiti žmonės – plėšikai, sukčiai, svetimoteriautojai – arba ir kaip šitas muitininkas. ¹³ O muitininkas, iš tolo stovėdamas,

¹**18,5** Lit. man nesuduotų į paakį

^m**18,8** T.y. žmonių, kurie tiki, kad Dievas atsiliepia į savųjų šaukimąsi ir neužtrunka jiems padėti

ⁿ**18,9** Arba: tardamiesi esą teisūs

nedrįso nė akių pakelti į dangų, tik mušėsi į krūtinę, sakydamas: „Dieve, būk gailestingas man nusidėjėliui!“
¹⁴ Jums sakau: šitas, ne anas, nuėjo žemyn į savo namus nuteisintas, nes kiekvienas, kuris save aukština, bus nužemintas, o kas nusižemina, bus išaukštintas“.

Jėzus laimina vaikučius

(Mt 19, 13–15; Mk 10, 13–16)

¹⁵ Žmonės nešė pas jį ir kūdikius, kad jis juos paliestų. Tai pamatę, mokiniai juos barė. ¹⁶ Bet Jėzus pasišaukė juos^o, sakydamas: „Leiskite vaikučiams ateiti pas mane ir jiems nekliudykite, nes tokių yra Dievo karalystė. ¹⁷ Iš tiesų jums sakau: kas nepriims Dievo karalystės kaip vaikutis, tas jokių būdu neįeis į ją“.

Turtingasis valdovas

(Mt 19, 16–30; Mk 10, 17–31)

¹⁸ Vienas valdovas jį paklausė: „Gerasis Mokytojai, ką turiu daryti, kad paveldėčiau amžiną gyvenimą?“
¹⁹ Bet Jėzus jam tarė: „Kam mane vadini geru? Niekas nėra geras, tik vienas Dievas. ²⁰ Žinai įsakymus: „Nesvetimoteriauk, nežmogžudžiauk, nevok, neliudyk neteisingai, gerbk savo tėvą ir motiną““. ²¹ Jis tarė: „Viso to laikiausi nuo pat jaunystės“. ²² Tai išgirdęs, Jėzus jam tarė: „Dar vieno dalyko tau trūksta: parduok viską, ką turi, ir išdalyk [pinigus] beturčiams, ir turėsi lobį danguje. Paskui ateik ir sek paskui mane“. ²³ Bet jis, tai išgirdęs, labai nuliūdo, nes buvo nepaprastai turtingas.

Apie turtus ir Jėzaus mokinių atpildą

²⁴ Pamatęs jį nuliūdusį, Jėzus tarė: „Kaip sunku turtingam įeiti į Dievo karalystę! ²⁵ Mat lengviau kupranugariui pralįsti pro adatos ausį, negu turtingam įeiti į Dievo karalystę!“ ²⁶ Tie, kurie tai girdėjo, paklausė: „Tai kas begali būti išgelbėtas?“ ²⁷ Jis atsakė: „Kas negalima žmonėms, tai galima Dievui“. ²⁸ Petras tarė: „Štai mes, palikę savo namus, nusekėme paskui tave“. ²⁹ Jis jiems tarė: „Iš tiesų jums sakau: nėra nė vieno, kuris, palikęs namus ar žmoną, ar brolius, ar tėvus, ar vaikus dėl Dievo karalystės, ³⁰ neatsiimtų daugkart tiek šituo laiku, o būsimajame pasaulyje – amžino gyvenimo“.

Trečią kartą Jėzus kalba apie savo mirtį ir prisikėlimą

(Mt 20, 17–19; Mk 10, 32–34)

³¹ Pasiėmęs į šalį Dvylika, jis jiems tarė: „Štai mes einame aukštyn į Jeruzalę, ir bus užbaigta visa, kas pranašų parašyta apie Žmogaus Sūnų, ³² nes jis bus atiduotas pagonims, išjuoktas, įžeistas ir apspjaudytas. ³³ Jie nuplakę jį nužudys, o trečiąją dieną jis prisikels“. ³⁴ Bet jie nesuvokė nė vieno iš tų dalykų. Tas žodis^p buvo jiems paslėptas, ir jie nesuprato, kas buvo sakoma.

Jėzus pagydo akląjį prie Jericho

(Mt 20, 29–34; Mk 10, 46–52)

³⁵ Jam artinantis prie Jericho, vienas aklas sėdėjo šalikelėje elgetaudamas. ³⁶ Išgirdęs praeinančią minią, jis teiravosi, kas tai esą. ³⁷ Jam pranešė, kad praeinąs Jėzus

Nazarietis. ³⁸ Tada jis sušuko: „Jėzau, Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!“ ³⁹ Tie, kurie ėjo priešakyje, draudė jį, kad tylėtų. Bet jis dar garsiau šaukė: „Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!“ ⁴⁰ Jėzus sustojo ir liepė jį atvesti pas save. Jam prisiartinus, jį paklausė: ⁴¹ „Ko nori, kad tau padaryčiau?“ Šis tarė: „Viešpatie, kad praregėčiau!“ ⁴² Jėzus jam tarė: „Praregėk! Tavo tikėjimas pagydė tave“. ⁴³ Jis tuojuo praregėjo ir sekė paskui jį, garbindamas Dievą. Tai pamatę, visi žmonės atidavė garbę Dievui.

Jėzus ir Zakchiejus

19 ¹ Įėjęs jis ėjo per Jerichą. ² Ir štai čia buvo vyras, vadinamas Zakchiejumi. Jis buvo vyriausiasis muitininkas ir turtingas. ³ Jis stengėsi pamatyti Jėzų, kas jis esąs, bet negalėjo dėl minios, nes buvo mažo ūgio. ⁴ Tad, nubėgęs į priekį, jis įlipo į sikamoro medį, kad jį pamatytų, nes tuo keliu jis turėjo praeiti. ⁵ Kai Jėzus atėjo į tą vietą, jis pažvelgė aukštyn ir jam tarė: „Zakchiejau, skubiai lipk žemyn, nes šiandien turiu apsistoti tavo namuose!“ ⁶ Jis skubiai nulipo ir jį priėmė džiaugdamasis. ⁷ Tai pamatę, visi pradėjo murmėti: „Pas nusidėjėlį jis užėjo nakvoti“. ⁸ Bet atsistojęs Zakchiejus tarė Viešpačiui: „Štai, Viešpatie, pusę savo turto duodu beturčiams ir, jei ką iš ko nors neteisėtai išgavau, keturgubai atmoku“. ⁹ Jėzus jam tarė: „Šiandien išganymas atėjo šitiems namams, kadangi ir jis yra Abraomo sūnus. ¹⁰ Nes Žmogaus Sūnus atėjo ieškoti ir gelbėti to, kas yra žuvęs“.

Palyginimas apie dešimtį minų

(Mt 25, 14–30)

¹¹ Jiems tai klausantis, jis toliau sakė vieną palyginimą, nes buvo arti Jeruzalės ir jie manė, kad tuojau pasirodysianti Dievo karalystė. ¹² Tad jis tarė: „Vienas aukštos kilmės žmogus keliavo į tolimą šalį gauti sau karaliaus valdžios ir [paskui] sugrįžti. ¹³ Pasišaukęs dešimtį savo vergų, jis jiems davė dešimtį minų^q ir jiems tarė: „Verskitės, kol sugrįšiu“. ¹⁴ Bet jo bendrapiliečiai nekentė jo. Jie pasiuntė jam iš paskos delegaciją pareikšti: „Nenorime, kad šitas mums karaliautų!“ ¹⁵ Kai jis, gavęs karaliaus valdžią, pargrįžo, jis liepė pašaukti pas save tuos vergus, kuriems buvo davęs pinigų, norėdamas sužinoti, kiek ^rversdamiesi buvo nupelnę^r. ¹⁶ Atėjo pirmasis ir sakė: „Valdove, tavo mina nupelnė dešimtį minų“. ¹⁷ Jis jam tarė: „Gera, šaunus verge! Kadangi buvai ištikimas labai mažame dalyke, turėk valdžią dešimčiai miestų“. ¹⁸ Atėjo antrasis ir sakė: „Tavo mina, valdove, atnešė penkias minas“. ¹⁹ Jis tarė ir šitam: „Ir tu valdyk – penkis miestus“. ²⁰ Dar kitas atėjo ir sakė: „Valdove, štai tavo mina, kurią laikiau įvyniotą į skepetą. ²¹ Mat bijojau tavęs, nes esi reiklus^s žmogus: paimi, ko nepadėjai^t, ir pjauni, ko nepasėjai. ²² Ji jam tarė: „Tavo paties žodžiais^u teisiu tave, netikęs verge! Žinotai, kad esu reiklus

^q**19,13** 1 mina = 100 drachmų = 100 denarų (t.y. = kokių 3 mėnesių darbininko atlyginimui)

^r**19,15** Kt. Mss: kiek kas versdamasis buvo nupelnęs

^s**19,21** T.y. daug ir griežtai reikalaujantis

^t**19,21** T.y. paimi iš banko tai, ko nepadėjai į jį

^u**19,22** Lit. burna

žmogus: paimas, ko nepadėjau, ir pjaunas, ko nepasėjau?
23 Tai kodėl nepadėjai mano pinigų į banką^v? Parvykęs
aš su palūkanomis būčiau juos išreikalavęs'. 24 Ir šalia
stovintiems jis tarė: „Atimkite iš jo tą miną ir duokite tam,
kuris turi dešimt minų!“ 25 Bet jie jam tarė: „Valdove,
jis jau turi dešimt minų!“ – 26 Jums sakau: kiekvienam
turinčiam bus duota, o iš neturinčio bus atimta net tai, ką
jis turi. 27 Bet tuos mano priešininkus, kurie nenorėjo, kad
jiems karaliaučiau, atveskite čia ir juos nužudykite mano
akyse!“

JĖZAUS VEIKLA JERUZALĖJE

(19, 28–21, 38)

Karališkas įžengimas į Jeruzalę

(Mt 21, 1–11; Mk 11, 1–11; Jn 12, 12–19)

28 Tai pasakęs, jis keliavo priešakyje, eidamas aukštyn į
Jeruzalę. 29 Kai jis prisiartinio prie Betfagės ir Betanijos,
prie kalno, vadinamo Alyvų [kalnu], jis pasiuntė du
mokinius, 30 sakydamas: „Eikite į priešais esantį kaimą,
kur įeidami rasite pririštą asilaitį, ant kurio dar joks
žmogus niekad nėra sėdėjęs, ir atišę jį atveskite. 31 Ir
jei kas jus paklaustų: „Kam atišate?“, taip atsakykite:
„Viešpačiui jo reikia“. 32 Nuėję pasiųstieji rado, kaip
jis buvo jiems pasakęs. 33 Jiems atišant asilaitį, jo
savininkai juos paklausė: „Kam atišate asilaitį?“ 34 Jie
atsakė: „Viešpačiui jo reikia“. 35 Jie atvedė jį pas Jėzų
ir, užmetę savo apsiaustus ant asilaičio, užsodino ant jo

^v19,23 Lit. ant [pinigų skolintojų] stalo

Jėzų. ³⁶ Jam jojant, žmonės tiesė po juo savo apsiaustus kelyje. ³⁷ Jam jau artinantis prie Alyvų kalno šlaito, visa mokinių daugybė pradėjo džiaugdamasi garsiai šlovinti Dievą dėl visų galingų darbų, kuriuos jie buvo matę, ³⁸ sakydami: „Palaimintas karalius, kuris ateina Viešpaties vardu! Ramybė danguje ir garbė aukštybėse!“ ³⁹ Kai kurie fariziejai iš minios jam tarė: „Mokytojaui, sudrausk savo mokinius!“ ⁴⁰ Jis atsakė: „Jums sakau: jei šitie tylės, akmenys šauks!“

Jėzus apverkia Jeruzalės artėjančią likimą

⁴¹ Kai jis prisiartino, išvydęs miestą, verkė jo, ⁴² sakydamas: „O kad ir tu šiandien būtum pažinęs, kas atneša ramybę! Bet dabar tavo akims tai paslėpta. ⁴³ Nes ateis tau dienų, kai tavo priešai sumes prieš tave apgulos sampilus, tave apsiaus, tave suspaus iš visų pusių, ⁴⁴ parbloks ant žemės tave bei tavo vaikus tavyje ir nepaliks akmens ant akmens tavyje, nes nepažinai savo aplankymo meto“.

Jėzus išvaro prekiautojus iš šventovės

(Mt 21, 12–17; Mk 11, 15–19; Jn 2, 13–22)

⁴⁵ Įėjęs į šventovę, jis pradėjo varyti laukan pardavinėtojus, ⁴⁶ jiems sakydamas: „Parašyta: „Mano namai turi būti maldos namai“, o jūs iš jų padarėte „plėšikų lindyne““. ⁴⁷ Ir jis kasdien mokė šventovėje. O vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai, taip pat tautos vadovai, ieškojo kaip jį pražudyti, ⁴⁸ bet nerado kaip tai padaryti, nes visi žmonės „atidžiai jo klausėsi“^w.

^w**19,48** Lit. klausydamiesi buvo prikibę prie jo

Jėzaus įgaliojimo klausimas

(Mt 21, 23–27; Mk 11, 27–33)

20¹ Vieną dieną, jam mokant žmones šventovėje ir skelbiant gerąją naująją, prisiartino vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai su vyresniaisiais ² ir jam tarė: „Pasakyk mums, kokia galia tai darai, arba kas yra tas, kuris tau davė tą galią?“ ³ Jis jiems atsakė: „Ir aš jus paklausiu klausimą. Man pasakykite: ⁴ Jono krikštas – ar jis buvo iš dangaus, ar iš žmonių?“ ⁵ Jie svarstė tarp savęs, sakydami: „Jei pasakysime: ‚Iš dangaus‘, jis sakys: ‚Kodėl netikėjote juo?‘“ ⁶ O jei pasakysime: ‚Iš žmonių‘, visa tauta mus užmuš akmenimis, nes ji yra įsitikinusi, kad Jonas esąs pranašas“. ⁷ Ir jie atsakė nežiną, iš kur. ⁸ Tada Jėzus jiems tarė: „Nė aš jums nesakysiu, kokia galia tai darau“.

Palyginimas apie vynuogyną ir jo nuomininkus

(Mt 21, 33–46; Mk 12, 1–12)

⁹ Paskui jis pradėjo sakyti žmonėms šitą palyginimą: „Vienas žmogus įsiveisė vynuogyną, jį išnuomojo vynuogininkams ir iškeliavo svetur ilgokam laikui.

¹⁰ Metui atėjus, jis nusiuntė pas vynuogininkus vergą, kad jam duotų vynuogyno vaisių dalį. Bet vynuogininkai jį primušė ir tuščiom paleido. ¹¹ Jis vėl pasiuntė kitą vergą, bet jie ir tą primušė, begėdiškai pasielgė su juo ir tuščiom paleido. ¹² Jis dar pasiuntė trečią, bet jie ir tą sužeidę išmetė. ¹³ Tada vynuogyno savininkas tarė: „Kas man daryti? Siųsiu savo mylimąjį sūnų. Gal jie parodys jam pagarbą“. ¹⁴ Bet, jį pamatę, vynuogininkai tarėsi vienas su kitu: „Šitas yra įpėdinis. Užmuškime jį, kad mums tektų

palikimas!’ ¹⁵ Ir, išmetę jį iš vynuogyno, užmušė. Ką tad vynuogyno savininkas jiems darys? ¹⁶ Jis ateis, išžudys tuos vynuogininkus ir atiduos vynuogyną kitiems“. Tai išgirdę, jie tarė: „Gink, Dieve!“ ¹⁷ Bet jis, pažvelgęs į juos, tarė: „Tai ką reiškia šitas Rašto posakis: ‚Tas akmuo, kurį atmetė statytojai, tapo kertiniu akmeniu‘? ¹⁸ Kiekvienas, kuris kris ant to akmens, suduš, o ant ko jis kris, tą sudaužys“

Ar mokėti mokesčius ciesoriui?

(Mt 22, 15–22; Mk 12, 13–17)

¹⁹ Rašto žinovai ir vyriausieji kunigai tą pačią valandą norėjo jį suimti, tačiau pabijojo žmonių, nes suprato, kad jis jiems taikė šitą palyginimą. ²⁰ Tad jie įdėmiai [jį] stebėjo ir atsiuntė šnipų, kurie dėjosį esą teisūs, kad jį taip sugautų kalboje, jog galėtų jį perduoti valdytojo teisiamajai ir valdomajai galiai. ²¹ Jie paklausė jį: „Mokytojai, mes žinome, kad teisingai kalbi bei mokai ir nepasirodai šališkas, bet tikrai mokai Dievo kėlio^x: ²² ar mums leistina mokėti mokesčius ciesoriui, ar ne?“ ²³ Nuvokdamas jų suktybę, jis jiems tarė: ²⁴ „Parodykite man denarą! Kieno jis turi atvaizdą ir įrašą?“ Jie tarė: „Ciesoriaus“. ²⁵ Jis jiems tarė: „Taigi atiduokite ciesoriui, kas ciesoriaus, o Dievui – kas Dievo“. ²⁶ Jie neįstengė jo sugauti ką sakant minios akivaizdoje ir, nusistebėję jo atsakymu, nutilo.

^x**20,21** T.y. tokio gyvenimo būdo, kokio Dievas reikalauja iš žmonių

Klausimas apie mirusiųjų prisikėlimą

(Mt 22, 23–33; Mk 12, 18–27)

²⁷ Priėję kai kurie sadukiejai, kurie tvirtina, kad nėra prisikėlimo, jį paklausė: ²⁸ „Mokytojau, Mozė mums parašė: „Jei numirs kieno nors vedęs brolis, ir jei jis bus bevaikis, tai jo brolis turi vesti našlę ir prikelti palikuonių savo broliui“. ²⁹ Gi buvo septyni broliai. Pirmasis, vedęs žmoną, numirė bevaikis. ³⁰ Antrasis ³¹ ir trečiasis ją vedė, taip pat ir „visi kiti iš septynių“^y; jie mirė, nepalikę vaikų. ³² Pagaliau numirė ir ta moteris. ³³ Taigi ta moteris prisikėlime – kurio iš jų žmona ji bus, kadangi septyni buvo ją vedę?“ ³⁴ Jėzus jiems tarė: „Šito pasaulio vaikai veda ir teka, ³⁵ o tie, kurie bus pripažinti vertais gauti dalį aname pasaulyje^z ir prisikėlime iš numirusių, nei ves, nei teks. ³⁶ Jie juk ir mirti nebegali, nes prilygsta angelams. Kadangi jie yra prisikėlimo vaikai, jie yra Dievo vaikai. ³⁷ O kad mirusieji prikeliami, nurodė ir Mozė pasakojime apie krūmą, kai jis kalba apie Viešpatį kaip Abraomo Dievą, Izaoko Dievą ir Jokūbo Dievą. ³⁸ Dievas nėra mirusiųjų, bet gyvųjų Dievas, nes visi jam gyvi“. ³⁹ Atsiliepdami kai kurie Rašto žinovai tarė: „Mokytojau, gerai pasakei“. ⁴⁰ Nes jie nebedrįso jį ko nors klausti.

^y20,31 Lit. septyni

^z20,35 Lit. amžiuje

Klausimas apie Dovydo sūnų

(Mt. 22, 41 – 46; Mk 12, 35–37)

⁴¹ Jis jiems tarė: „Kaip galima tvirtinti, kad Mesijas^a esąs Dovydo sūnus? ⁴² Juk Dovydas Psalmių knygoje sako: „Viešpats tarė mano Viešpačiui: Sėskis mano dešinėje, ⁴³ kol padėsiu tavo priešus kaip suolelį tavo kojoms’. ⁴⁴ Taigi Dovydas jį vadina Viešpačiu; tai kaip jis gali būti jo sūnus?“

Saugokitės Rašto žinovų

(Mt 23, 1–36; Mk 12, 38–40; Lk 11, 37–54)

⁴⁵ Visiems žmonėms girdint, jis tarė mokiniams:
⁴⁶ „Saugokitės Rašto žinovų, kurie noriai vaikščioja ilgais drabužiais ir mėgsta sveikinimus turgavietėse, pirmąsias kėdes sinagogose ir garbės vietas pokyliuose, ⁴⁷ kurie praryja našlių namus ir dėl akių kalba ilgas maldas. Šitie susilauks griežtesnio pasmerkimo“.

Našlės auka

(Mk 12, 41–44)

21 ¹ Pažvelgęs aukštin, jis pamatė turtuolius metant savo dovanas į iždinę^b. ² Jis pamatė vieną vargingą našlę ten įmetant du varinukus ³ ir tarė: „Iš tiesų jums sakau: šita neturtinga našlė įmetė daugiau už visus, ⁴ nes šitie visi metė į „dovanų skrynią“^c iš savo pertekliaus,

^a20,41 Arba: Kristus

^b21,1 T.y. į trimito pavidalo aukų talpintuvus, pastatytus šventovės kambaryje, kurį vadino „iždine“

^c21,4 Lit. dovanas

o ši iš savo nepritekliaus įmetė visą pragyvenimą, kurį turėjo“.

Apie šventyklos sunaikinimą

(Mt 24, 1–2; Mk 13, 1–2)

⁵ Kai kuriems kalbant apie šventyklą, kad ji papuošta gražiais akmenimis ir [Dievui] pašvęstomis dovanomis, jis tarė: ⁶ „Tai, ką matote, – ateis dienos, kai nebus paliktas akmuo ant akmens, kuris nebus nuverstas“.

Ženkilai ir persekiojimai

(Mt 24, 3–14; Mk 13, 3–13)

⁷ Jie paklausė jį: „Mokytojau, kada gi tai bus? Ir koks bus ženklas, kada tai turės įvykti?“ ⁸ Jis tarė: „Žiūrėkite, kad nebūtumėte suklaidinti! Nes daugelis ateis mano vardu, sakydami: ‚Tai aš‘ ir ‚Laikas priartėjo‘. Neikite paskui juos! ⁹ O kai išgirsite apie karus ir sukilimus, nenusigąskite! Nes tai turi įvykti pirma, bet ne tuoj ateis galas“. ¹⁰ Tada jis jiems sakė: „Tauta kelsis prieš tautą ir karalystė prieš karalystę. ¹¹ Bus smarkių žemės drebėjimų ir vietomis bādų bei marų. Bus baisių reginių ir didelių ženklų iš dangaus. ¹² Bet pirma visų tų įvykių žmonės jus suims ir persekios, perduodami sinagogoms ir kalėjimams; jūs būsite vedami pas karalius ir valdytojus dėl mano vardo. ¹³ Tai duos jums progą liudyti. ¹⁴ Taigi įsidėkite į širdis nesiruošti iš anksto, kaip apsiginti, ¹⁵ nes aš duosiu jums iškalbą ir išmintį, kuriai negalės atsispirti ar prieštarauti nė vienas jūsų priešininkas. ¹⁶ Jūs būsite išduodami net gimdytojų, brolių, giminių ir draugų, ir nužudys kai kuriuos iš jūsų. ¹⁷ Jus būsite visų nekenčiami

dėl mano vardo. ¹⁸ Tačiau nė plaukas jums nuo galvos neprapuls! ¹⁹ Savo ištverme laimėsite^d savo gyvybes.

Jeruzalės nusiaubimas

(Mt 24, 15–21; Mk 13, 14–19)

²⁰ Kai pamatysite Jeruzalę kariuomenių apgulamą, tada žinokite, kad yra priartėjęs jos nusiaubimas. ²¹ Tada tie, kurie bus Judėjoje, tebėga į kalnus, kurie mieste^e – teišaina, o kurie laukuose – teneįaina į jį^f, ²² nes šitos yra ‚atkeršijimo^g dienos‘, kad išsipildytų visa, kas parašyta. ²³ Vargas nėščioms ir žindančioms tomis dienomis! Nes didelė nelaimė ištiks šalį ir rūstybė tautą. ²⁴ Jie kris nuo kalavijo ašmenų ir bus vedami nelaisvėn į visas tautas, ir Jeruzalė bus pagonių mindoma, kol išsipildys pagonių laikai^h.

Žmogaus Sūnaus atėjimas

(Mt 24, 29–31; Mk 13, 24–27)

²⁵ Bus ženklų saulėje, mėnulyje ir žvaigždėse, o žemėje – sielvartas tautų, nežinančių kur dėtis, jūrai užiant ir banguojant, ²⁶ kai žmonės alps bijodamiesi ir laukdami to, kas ateis pasauliui, nes dangaus galybės bus sukrėstos. ²⁷ Tada jie išvys Žmogaus Sūną, ateinantį debesyje su didele galybe ir šlove. ²⁸ Tiems dalykams pradedant

^d**21,19** Kt. Mss: laimėkite

^e**21,21** Lit. jos (t.y. Jeruzalės) viduje

^f**21,21** Lit. ją (t.y. Jeruzalę)

^g**21,22** Arba: nubaudimo

^h**21,24** T.y. kol pasibaigs pagonių viešpatavimui nustatytas laikas

įvykti, atsitieskite ir pakelkite savo galvas, nes artėja jūsų atpirkimas“.

Figmedžio palyginimas

(Mt 24, 32–35; Mk 13, 28–31)

²⁹ Ir jis jiems pasakė palyginimą: „Pažvelkite į figmedį ir į visus medžius! ³⁰ Kai jie jau išsprogę, jūs žiūrėdami savaime žinote, kad jau arti vasara. ³¹ Taip ir jūs, kai matysite tai vykstant, žinokite, kad arti Dievo karalystė. ³² Iš tiesų jums sakau: šita karta nepraeis, kol viskas įvyks. ³³ Dangus ir žemė praeis, bet mano žodžiai nepraeis.

Paragininimas budėti

³⁴ Saugokitės, kad kartais jūsų širdys nebūtų apsunkintos pagiriomis, girtumu ir gyvenimo rūpesčiais ir kad ta diena staiga neužkluptų jūsų ³⁵ kaip žabangai, nesⁱ ji ūmai užeis ant visų, gyvenančių visos žemės paviršiuje. ³⁶ Visuomet budėkite melsdamiesi, kad pajėgtumėte išvengti viso to, kas turi įvykti, ir stotis Žmogaus Sūnaus akivaizdon“. ³⁷ Dieną jis mokydavo šventovėje, o naktį išeidavo ir nakvodavo kalne, vadinamame Alyvų [kalnu]. ³⁸ Visi žmonės atsikeldavo anksti rytą [ir ateidavo] pas jį jo klausytis šventovėje.

ⁱ21,35 Kt. Mss: nes kaip žabangai

JĖZAUS KANČIA IR PRISIKĖLIMAS

(22, 1–24, 53)

Sąmokslas nužudyti Jėzų

(Mt 26, 1–5. 14–16; Mk 14, 1–2, 10–11; Jn 11, 45–53)

22 ¹ Artinosi Neraugintos duonos šventė, vadinama Velykomis. ² Vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai ieškojo būdo jam nužudyti, nes bijojo žmonių.

Judas išduoda Jėzų

³ Šėtonas įėjo į Judą, vadinamą Iskariotu, kuris buvo iš Dvylikos skaičiaus. ⁴ Nuėjęs jis aptarė su Vyriausiais kunigais ir šventyklos sargybos viršininkais, kaip galėtų jiems išduoti jį. ⁵ Jie apsidžiaugė ir sutarė jam duoti pinigų. ⁶ Jis sutiko ir ieškojo patogios progos jį išduoti jiems nuošaliai nuo minios.

Velykų vakarienės paruošimas

(Mt 26, 17–25; Mk 14, 12–21; Jn 13, 21–30)

⁷ Atėjo Neraugintos duonos diena, kai turėjo pjauti Velykų [avinėlių]. ⁸ Jėzus^j pasiuntė Petrą ir Joną, sakydamas: „Nuėję mums paruoškite Velykų vakarienę, kad galėtume valgyti“. ⁹ Jie jam tarė: „Kur nori, kad paruoštume?“ ¹⁰ Jis tarė: „Kai tik būsite įėję į miestą, jus pasitiks žmogus, nešinas ąsočiu vandens. Eikite paskui jį į namus, į kuriuos jis įeis, ¹¹ ir sakykite namų šeimininkui: „Mokytojas tau sako: Kur yra svetainė, kurioje su savo

mokiniais galėčiau valgyti Velykų vakarienę?’¹² Ir jis jums parodys didelį aukštutinį kambarį, išklotą kilimais. Ten paruoškite“. ¹³ Nuėję jie rado, kaip jis buvo jiems pasakęs, ir paruošė Velykų vakarienę.

Paskutinė vakarienė

(Mt 26, 26–30; Mk 14, 22–26; 1 Kor 11, 23–25)

¹⁴ Kai atėjo valanda, jis atsisėdo prie stalo ir apaštalai su juo. ¹⁵ Ir jis jiems tarė: „Aš geiste geidžiau valgyti šitą Velykų vakarienę su jumis prieš kentėdamas, ¹⁶ nes jums sakau: jos nebevalgysiu, kol ji įgaus užbaigtą pavidalą Dievo karalystėje“. ¹⁷ Paėmęs taurę, jis padėkojo [Dievui] ir tarė: „Imkite šitą ir dalykitės tarp savęs, ¹⁸ nes jums sakau: nuo dabar negersiu vynmedžio vaisiaus, kol ateis Dievo karalystė“. ¹⁹ Paėmęs duoną, jis padėkojo, laužė ir jiems davė, sakydamas: „Tai yra mano kūnas, kuris duodamas už jus. Tai darykite man atsiminti“. ²⁰ Jis taip pat [paėmė] taurę po vakarienės, sakydamas: „Šita taurė yra naujoji sandora, patvirtinta mano krauju, kuris išliejamas už jus. ²¹ Tačiau štai mano išdavėjo ranka su manim prie stalo. ²² Nes Žmogaus Sūnus, tiesa, eina savo keliu, kaip nulemta, tačiau vargas tam žmogui, kurio jis išduodamas!“ ²³ Tada jie pradėjo klausinėti vienas kitą, kas iš jų galės būti tas, kuris tai padarysias.

Kas yra didžiausias?

²⁴ Kilo tarp jų ir ginčas, kas iš jų turės būti laikomas didžiausiu. ²⁵ Bet jis jiems tarė: „Tautų karaliai joms viešpatauja ir jų valdovai vadinasi ‚geradariais‘^k“.

^k**22,25** Arba: leidžia save ‚geradariais‘ vadinti

²⁶ Bet jūs nebūkite tokie! Priešingai, didžiausias tarp jūsų tegul tampa kaip jauniausias, o vadovas – kaip patarnautojas. ²⁷ Nes katras yra didesnis – kas sėdi prie stalo ar kas patarnauja? Ar ne tas, kuris sėdi prie stalo? Tačiau aš esu tarp jūsų kaip patarnautojas. ²⁸ O esate tie, kurie pasilikote su manim per mano išmėginimus. ²⁹ Ir aš jums suteiksiu karališką valdžią, kokią mano Tėvas man suteikė, ³⁰ kad galėtumėte valgyti ir gerti prie mano stalo mano karalystėje ir sėdėti sostuose, teisdami dvylika Izraelio genčių“.

Jėzus išpranašauja Petro išsigynimą

(Mt 26, 31–35; Mk 14, 27–31; Jn 13, 36–38)

³¹ „Simonai, Simonai! Štai šėtonas išprašė [leidimą] jus persijoti kaip kviečius. ³² Bet aš meldžiau už tave, kad tavo tikėjimas nepaliautų. O tu, kartą atsigręžęs, stiprink savo brolius“. ³³ Petras^l jam tarė: „Viešpatie, su tavim esu pasiruošęs eiti ir į kalėjimą, ir į mirtį!“ ³⁴ Bet Jėzus^m tarė: „Sakau tau, Petrai, šiandien gaidys nepragys, o tu jau tris kartus būsi išsigynęs mane pažįstas“.

Piniginė, kelionmaišis ir kalavijas

³⁵ Jis jiems tarė: „Kai jus išsiunčiau be piniginės, kelionmaišio ir kurpių, argi jums ko nors pristigo?“ Jie tarė: „Nieko“. ³⁶ Jis jiems tarė: „Bet dabar, kas turi piniginę, tepasiima ją, taip pat ir kelionmaišį. O kas neturi, teparduoda savo apsiaustą ir tenusiperka kalaviją. ³⁷ Nes jums sakau: šitas Rašto posakis turi išsipildyti

^l**22,33** Lit. Jis

^m**22,34** Lit. jis

manyje: „Ir jis buvo priskaitytas prie piktadarių; nes tai, kas [parašyta] apie mane, eina prie galo“. ³⁸ Jie tarė: „Viešpatie, štai čia du kalavijai!“ Jis jiems tarė: „Gana!“

Jėzus meldžiasi Alyvų kalne

(Mt 26, 36–46; Mk 14, 32–42)

³⁹ Išėjęs jis ėjo, kaip buvo pratęs, į Alyvų kalną; nusekė paskui jį ir jo mokiniai. ⁴⁰ Atėjęs į vietą, jis jiems tarė: „Melskitės, kad nepatektumėte į pagundąⁿ“. ⁴¹ Jis pats, pasitraukęs nuo jų maždaug tiek, kiek galima numesti akmenį, ir atsiklaupęs, meldėsi, ⁴² sakydamas: „Tėve, jei nori, atimk šitą taurę nuo manęs; tačiau teįvyksta ne mano, bet tavo valia!“ [⁴³ Jam pasirodė iš dangaus angelas, stiprindamas jį. ⁴⁴ Sielvarto apimtas, jis dar karščiau meldėsi, ir jo prakaitas pasidarė kaip kraujo lašai, varvantys ant žemės.]^o ⁴⁵ Atsistojęs nuo maldos, jis atėjo pas mokinius ir rado juos miegančius iš nuliūdimo. ⁴⁶ Jis jiems tarė: „Ko miegate? Kelkitės ir melskitės, kad nepatektumėte į pagundą^p“.

Jėzus išduodamas ir suimamas

(Mt 26, 47–56; Mk 14, 43–50; Jn 18, 3–11)

⁴⁷ Jam dar bekalbant, štai būrys ir vadinamasis Judas, vienas iš Dvylikos, ėjo pirma jų ir prisiartino prie Jėzaus jo pabučiuoti. ⁴⁸ Bet Jėzus jam tarė: „Judai, ar pabučiavimu išduodi Žmogaus Sūnų?“ ⁴⁹ Tie, kurie buvo aplink jį, matydami, kas bus, tarė: „Viešpatie,

ⁿ**22,40** Arba: išbandymą

^o**22,44** ~ kt. Mss

^p**22,46** Arba: išbandymą

ar mums smogti kalaviju?“ ⁵⁰ Vienas iš jų smogė vyriausiojo kunigo vergui ir jam nukirto dešiniąją ausį. ⁵¹ Bet Jėzus atsakė: „Liaukitės! Gana to!“ Ir, palietęs ausį, jis pagydė ją. ⁵² Paskui Jėzus tarė prie jo priėjusiems vyriausiesiems kunigams, šventovės sargybos viršininkams ir vyresniesiems: „Kaip prieš plėšiką išėjote su kalavijais ir vėzdais! ⁵³ Man kasdien būnant su jumis šventykloje, neištiesėte rankų prieš mane. Bet šita yra jūsų valanda ir tamsos valdžia“.

Petras išsigina Jėzaus

(Mt 26, 57–58, 69–75; Mk 14, 53–54, 66–72; Jn 18, 12–27)

⁵⁴ Jį suėmę, jie nusivedė ir įvedė į vyriausiojo kunigo namus. Petras sekė iš tolo. ⁵⁵ Jiems susikūrus ugnį kiemo viduryje ir susėdus, Petras atsisėdo tarp jų. ⁵⁶ Viena tarnaitė, pamačiusi jį sėdint prie šviesos ir išžiūrėjusi į jį, tarė: „Ir šitas buvo su juo!“ ⁵⁷ Bet jis išsigynė, sakydamas: „Moterie, jo nepažįstu!“ ⁵⁸ Truputį vėliau kitas, jį pamatęs, tarė: „Ir tu esi vienas iš jų!“ Bet Petras tarė: „Žmogau, nesu!“ ⁵⁹ Bemaž vienai valandai praslinkus, dar kitas patvirtino, sakydamas: „Tikrai ir šitas buvo su juo, nes ir jis juk yra galilėjietis“. ⁶⁰ Bet Petras tarė: „Žmogau, nežinau, ką sakai!“ Ir tuojau, dar jam bekalbant, pragydo gaidys. ⁶¹ Viešpats atsigręžęs pažvelgė į Petrą, ir Petras atsiminė Viešpaties žodį, kaip jis buvo jam pasakęs: „Dar gaidžiui šiandien nepragydu, tris kartus manęs išsiginsi“. ⁶² Išėjęs laukan, jis gaudžiai verkė.

^{92,51} Arba: Leiskite net tai! (T.y. leiskite jiems net mane suimti)

^{122,53} T.y. laikas, kai tamsa valdo

Jėzus išjuokiamas ir mušamas

(Mt 26, 67–68; Mk 14, 65)

⁶³ Tie vyrai, kurie laikė jį suėmę, tyčiojosi iš jo, jį mušdami. ⁶⁴ Užrišę jam akis, jie klausinėjo: „Pranašauk, kas yra tas, kuris tau sudavė?“ ⁶⁵ Ir daug ką kita piktžodžiaudami jie kalbėjo prieš jį.

Jėzus prieš sinedrioną

(Mt 26, 59–66; Mk 14, 55–64; Jn 18, 19–24)

⁶⁶ Kai išaušo diena, susirinko tautos vyresnybė, vyriausieji kunigai bei Rašto žinovai, ir jį atvedsino į savo sinedrioną^s. ⁶⁷ Jie sakė: „Jei tu esi Mesijas^t, pasakyk mums!“ Jis jiems tarė: „Jei jums pasakysiu, netikėsite, ⁶⁸ o jei paklausiu, neatsakysite. ⁶⁹ Tačiau nuo dabar Žmogaus Sūnus sėdės Dievo galybės dešinėje“. ⁷⁰ Tada jie visi klausė: „Tai tu esi Dievo Sūnus?“ Jis jiems tarė: „Jūs sakote, kad aš esu“. ⁷¹ Jie tarė: „Kam dar mums bereikia liudijimo? Mes juk patys girdėjome iš jo paties burnos!“

Jėzų nuveda pas Pilotą

(Mt 27, 1–2, 11–14; Mk 15, 1–5; Jn 18, 28–38)

23 ¹ Tada atsistojo visas jų susirinkimas ir jį nuvedė pas Pilotą. ² Ir jie pradėjo jį kaltinti, sakydami: „Šitą radome klaidinantį mūsų tautą, draudžiantį mokėti mokesčius ciesoriui ir tvirtinantį, kad jis esąs Mesijas, karalius“. ³ Pilotas jį paklausė: „Ar tu esi žydų karalius?“

^s22,66 Arba: sanhedriną (t.y. vyriausiąjį teismą)

^t22,67 Arba: Kristus

Jis jam atsakė: „Tu tai sakai!“ ⁴ Tada Pilotas tarė vyriausiesiems kunigams ir minioms: „Nerandu jokios kaltės šitame žmoguje“. ⁵ Bet jie dar atkakliau tvirtino: „Jis kursto tautą, mokydamas po visą Judėją; jis pradėjo Galilėjoje [ir jau atkilo] iki čia“.

Pilotas siunčia Jėzų pas Herodą

⁶ Tai išgirdęs, Pilotas paklausė, ar tas žmogus esąs galilėjietis. ⁷ Sužinojęs, kad jis priklausąs Herodo valdžios sričiai, jis nusiuntė jį pas Herodą, kuris ir pats tomis dienomis buvo Jeruzalėje. ⁸ Pamatęs Jėzų, Herodas labai apsidžiaugė. Mat jis jau ilgoką laiką norėjo jį pamatyti, nes buvo girdėjęs apie jį ir tikėjosi išvysiąs kokį nors jo daromą ženklą. ⁹ Jis klausė jį daug klausimų, bet Jėzus^u jam nieko neatsakė, ¹⁰ nors vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai [ten] stovėjo, smarkiai jį kaltindami. ¹¹ Herodas [irgi] su savo kareiviais, jį paniekinęs ir iš jo pasityčiojęs, jį apvilkdino šviesiu drabužiu ir nusiuntė [atgal] Pilotui. ¹² Tą pačią dieną Herodas ir Pilotas susidraugavo. Mat anksčiau juodu gyveno nesantaikoje vienas su kitu.

Pilotas pareiškia Jėzų esant nekaltą

(Mt 27, 15–26; Mk 15, 6–15; Jn 18, 39–19, 16)

¹³ Pilotas, sušaukęs vyriausiuosius kunigus, vadovus ir žmones, ¹⁴ jiems tarė: „Jūs atvedėte pas mane šitą žmogų, esą, jis kurstąs tautą maištui. Štai aš, jūsų akivaizdoje jį išklausinėjęs, neradau šitame žmoguje jokio pagrindo tam, kuo jį kaltinate. ¹⁵ Dar daugiau: nė

Herodas [nerado], nes jis pasiuntė jį atgal pas mus. Ir štai jo nieko nepadaryta, kas būtų verta mirties. ¹⁶ Taigi nuplakdinęs jį paleisiu“.^v

Pilotas nusileidžia miniai: paleidžia Barabą, o Jėzų nuteisia mirti

¹⁸ Bet jie visi kartu ėmė šaukti: „Šalin šitą! Paleisk mums Barabą!“ ¹⁹ (Šis dėl kažkokio mieste įvykusio maišto ir žmogžudystės buvo įmestas į kalėjimą.) ²⁰ Norėdamas paleisti Jėzų, Pilotas vėl kreipėsi į juos. ²¹ Bet jie šaukė: „Nukryžiuok, nukryžiuok jį!“ ²² Jis trečią kartą jiems tarė: „Ką gi bloga šitas padarė? Neradau jame jokio pagrindo mirties bausmei. Taigi nuplakdinęs jį paleisiu“. ²³ Bet jie nesiliovė garsiais šauksmais reikalavę, kad jis būtų nukryžiuotas, ir jų šauksmas vis ėjo smarkyn. ²⁴ Tada Pilotas nusprendė įvykdyti jų reikalavimą. ²⁵ Jis paleido už maištą ir žmogžudystę įkalintąjį, kurio jie reikalavo, o Jėzų atidavė jų valiai.

Jėzus nukryžiuojamas

(Mt 27, 32–44; Mk 15, 21–32; Jn 19, 17–27)

²⁶ Kai jie vedė jį šalin, jie nutvėrė vieną Simoną, kirėnietį, pareinantį iš lauko, ir uždėjo jam kryžių, kad jį neštų paskui Jėzų. ²⁷ Sekė paskui jį didelė daugybė žmonių ir moterų, kurios apdejavo ir apraudojo jį. ²⁸ Atsigręžęs į jas, Jėzus tarė: „Jeruzalės dukters, neverkite manęs! Verčiau verkite savęs ir savo vaikų!“ ²⁹ Nes štai ateina dienos, kai sakys: „Palaimintos

^v**23,16** Čia arba po 19 skn. kt. Mss + Jis turėjo per šventę paleisti jiems vieną.

nevaisingosios ir įsčios, kurios negimdė, ir krūtys, kurios nežindė!’³⁰ Tada pradės sakyti kalnams: ‚Griūkite ant mūsų!’ ir kalvoms: ‚Apdenkite mus!’³¹ Nes jei žaliai medžiui tai daro, tai kas sausam atsitiks?“³² Buvo vedami žudyti su juo ir kiti du [vyrai], piktadariai.³³ Ir kai jie atėjo į vietą, vadinamą Kaukole, ten nukryžiuojo jį ir piktadarius – vieną iš dešinės, o kitą iš kairės.³⁴ ^rJėzus tarė: „Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką darą“^w. Pasidalydami jo drabužius, jie metė burtą.³⁵ Žmonės stovėjo žiūrėdami. Šaipėsi ir vadovai, sakydami: „Kitus jis gelbėjo, tegu save gelbi, jei jis yra Dievo Mesijas^x, Išrinktasis!“³⁶ Iš jo tyčiojosi ir kareiviai, prieidami, paduodami jam rūgštaus vyno³⁷ ir sakydami: „Jei tu esi žydų karalius, gelbėk save!“³⁸ Viršuj jo buvo ir užrašas: „Šitas – žydų karalius“. ³⁹ Vienas iš kybančių piktadarių jam piktžodžiavo: „Argi tu nesi Mesijas^y? Išgelbėk save ir mus!“⁴⁰ O kitas, jį drausdamas, atsiliepė: „Ar tu net nesibijai Dievo, nors esi taip pat pasmerktas?“⁴¹ Mes, žinoma, [pasmerkti] teisingai, nes gauname tai, ko mūsų darbai verti, bet šitas nieko nepadoraus nepadarė“. ⁴² Jis toliau sakė: „Jėzau, atsimink mane, kai ateisi ^rį savo karalystę^z“. ⁴³ Jėzus^a jam tarė: „Iš tiesų tau sakau: šiandien būsi su manim rojuje“.

^w**23,34** ~ kt. Mss

^x**23,35** Arba: Kristus

^y**23,39** Arba: Kristus

^z**23,42** Kt. Mss: su savo karališka valdžia

^a**23,43** Lit. Jis

Jėzaus mirtis

(Mt 27, 45–56; Mk 15, 33–41; Jn 19, 28–30)

⁴⁴ Jau buvo apie šeštą valandą^b, ir tamsa apgaubė visą šalį iki devintos valandos, ⁴⁵ nes saulė buvo aptemusi. Šventyklos uždanga perplyšo pusiau. ⁴⁶ Tada Jėzus garsiai sušuko: „Tėve, į tavo rankas atiduodu savo dvasią!“ Tai pasakęs, jis išleido savo dvasią. ⁴⁷ O šimtininkas, pamatęs, kas įvyko, garbino Dievą, sakydamas: „Tikrai šitas žmogus buvo teisus!“ ⁴⁸ Visos minios, kurios buvo susiėjusios pasižiūrėti šito reginio, pamačiusios, kas įvyko, grįžo namo mušdamosi į krūtinę. ⁴⁹ O visi jo pažįstami ir moterys, kurios buvo jį atlydėjusios iš Galilėjos, atokiai stovėjo ir tai matė.

Jėzaus laidotuvės

(Mt 27, 57–61; Mk 15, 42–47; Jn 19, 38–42)

⁵⁰ Štai vienas vyras, vardu Juozapas, tarybos narys, geras ir teisus vyras – ⁵¹ jis nebuvo pritaręs jų sumanymui ir veiksmui, – kilęs iš žydų miesto Arimatėjos, laukiantis^c Dievo karalystės, – ⁵² šis, nuėjęs pas Pilotą, paprašė Jėzaus kūno. ⁵³ Nuėmęs jis tą įvyniojo į drobulę ir jį^d paguldė uoloje iškaltame kape, kuriame dar niekas nebuvo buvęs paguldytas. ⁵⁴ Buvo Pasiruošimo diena, ir šabata buvo beprasidedanti. ⁵⁵ Moterys, kurios buvo kartu su juo atėjusios iš Galilėjos, nusekė iš paskos, pasižiūrėjo į kapą ir kaip buvo paguldytas jo kūnas. ⁵⁶ Sugrįžusios jos

^b23,44 T.y. mūsų laiku vidudienį

^c23,51 Lit. kuris laukė

^d23,53 T.y. Jėzų

paruošę kvepalų ir tepalų. Šabatos dieną, klausydamos įsakymo, jos ilsėjosi.

PRISIKĖLIMO PASAKOJIMAS

(24, 1–53)

Moterys ir Petras randa tuščią kapą

(Mt 28, 1–10; Mk 16, 1–8; Jn 20, 1–10)

24 ¹ O pirmąją savaitės dieną, aušrai vos pradedant brėkšti, jos atėjo prie kapo, nešinos kvepalais, kuriuos buvo paruošusios. ² Jos rado akmenį atristą nuo kapo, ³ bet įėjusios nerado Viešpaties Jėzaus kūno. ⁴ Joms nesusivokiant apie tai, štai du vyrai spinduliuojančiais drabužiais atsistojo prie jų. ⁵ Joms nusigandus ir nuleidus žemyn veidus, juodu joms tarė: „Kam ieškote gyvojo tarp mirusiųjų? ⁶ Jo nėra čia, bet jis yra prikeltas! Atsiminkite, kaip jis, dar būdamas Galilėjoje, jums kalbėjo, ⁷ sakydamas, kad Žmogaus Sūnus turės būti perduotas į žmonių nusidėjėlių rankas, būti nukryžiuotas ir trečiąją dieną prisikelti“. ⁸ Tada jos atsiminė jo žodžius. ⁹ Sugrįžusios nuo kapo, jos pranešė visa tai Vienuolikai ir visiems kitiems. ¹⁰ Tai buvo Marija Magdaliėtė, Joana, Jokūbo motina Marija ir visos kitos su jomis. Jos tai sakė apaštalams, ¹¹ bet jiems atrodė tie žodžiai lyg nesąmonė, ir jie netikėjo jomis. ¹² Tačiau Petras pakilęs nubėgo prie kapo ir pasilenkęs pamatė vien drobules. Jis parėjo, stebėdamasis tuo, kas buvo įvykę.

Jėzus pasirodo kelyje į Emausą

(Mk 16, 12–13)

¹³ Štai du iš jų tą pačią dieną keliavo į kaimą, vadinamą Emausu, nutolusį nuo Jeruzalės per šešiasdešimt stadijų^e.
¹⁴ Jie kalbėjosi vienas su kitu apie visus tuos įvykius.
¹⁵ Jiems besikalbant ir tarp savęs besitarian, pats Jėzus prisiartinęs pradėjo keliauti su jais. ¹⁶ Bet jų akys buvo taip sulaikytos, kad jie neatpažino jo. ¹⁷ Jis jiems tarė: „Kas čia per kalbos, kuriomis eidami pasikeičiate?“ Jie stabtelėjo [ir atrodė] nuliūdę. ¹⁸ Vienas, vardu Kleopas, jam atsakė: „Ar tu esi vienintelis Jeruzalės lankytojas, kuris nepatyrė, kas šiomis dienomis atsitiko joje?“
¹⁹ Jis paklausė juos: „Kas gi?“ Jie jam tarė: „Tai, kas atsitiko Jėzui Nazarėnui, kuris pasirodė esąs pranašas, galingas veiksmu ir žodžiu Dievo ir visos tautos akyse; ²⁰ kaip mūsų vyriausieji kunigai bei vadovai jį perdavė nuteisti mirtim ir jį nukryžiuvo. ²¹ O mes tikėjome, kad jis esąs tas, kuris atpirksiąs Izraelį. Betgi, be viso to, šita yra trečia diena po to, kai tai įvyko. ²² Tačiau dar kelios moterys iš mūsų nustebino mus: ²³ anksti rytą atėjusios prie kapo ir neradusios jo kūno, jos parėjo ir sakė mačiusios regėjimą angelų, kurie sakė jį esant gyvą. ²⁴ Tada kai kurie iš mūsų nuėjo prie kapo ir rado taip, kaip moterys buvo pasakiusios, bet jo paties nematė“. ²⁵ Jis jiems tarė: „O, neišmanėliai ir nerangios širdies tikėti visa, ką kalbėjo pranašai! ²⁶ Argi Mesijas^f neturėjo to iškentėti ir įeiti į savo šlovę?“ ²⁷ Pradėjęs nuo Mozės

^e24,13 60 stadijų = 11 km

^f24,26 Arba: Kristus

ir visų pranašų, jis jiems išaiškino, kas visuose Raštuose apie jį pasakyta. ²⁸ Jie prisiartino prie kaimo, į kurį keliavo, ir jis dėjosį toliau keliaujas. ²⁹ Bet jie privertė jį [pasilikti], sakydami: „Pasilik su mumis, nes pavakarys ir diena jau eina galop“. Tad jis įėjo, kad pasiliktų su jais. ³⁰ Atsisėdęs su jais prie stalo, jis paėmė duoną, sukalbėjo palaiminimą ir sulaužęs jiems davė. ³¹ Tad buvo atvertos jų akys, ir jie atpažino jį, bet jis „pradingo jiems iš akių“^g. ³² Ir jie sakė vienas kitam: „Argi mūsų širdys nedege mūsų, kai jis mums kalbėjo kelyje, kai jis atvėrė mums Raštus?“ ³³ Tą pačią valandą pakilę, jie sugrįžo į Jeruzalę ir rado susirinkusius Vienuolika ir jų draugus, ³⁴ kurie sakė: „Viešpats tikrai prikeltas ir pasirodė Simonui!“ ³⁵ Tada jie^h papasakojo, kas buvo atsitikę kelyje ir kaip jis buvo jų atpažintas, kai jis laužė duoną.

Jėzus pasirodo mokiniams Jeruzalėje

(Mt 28, 16–20; Mk 16, 14–18; Jn 20, 19–23; Apd 1, 6–8)

³⁶ Jiems tai bekalbant, jis pats atsistojo jų viduryje ir jiems tarė: „Ramybė jums!“ ³⁷ Krūptelėję ir išsigandę, jie tarėsi matą dvasią. ³⁸ Bet jis jiems tarė: „Ko esate sumišę ir kodėl abejonės kyla jūsų širdyse? ³⁹ Pažiūrėkite į mano rankas ir kojas, [ir pamatysite,] kad tai aš pats. Palieskite mane ir pažiūrėkite: dvasia neturi kūno ir kaulų, kaip matote mane turint“. ⁴⁰ Tai pasakęs, jis jiems parodė rankas ir kojas. ⁴¹ Jiems dar netikint iš džiaugsmo ir besistebint, jis jiems tarė: „Ar turite čia ko valgyti?“ ⁴² Jie padavė jam gabalą keptos žuvies, ⁴³ ir paėmęs jis valgė

§24,31 Lit. pasidarė jiems nematomas

^h24,35 T.y. mokiniai, sugrįžę iš Emauso

jų akivaizdoje. ⁴⁴ Jis jiems tarė: „Šitie yra mano žodžiai, kuriuos jums kalbėjau, dar būdamas su jumis: „Turi išsipildyti visa, kas apie mane parašyta Mozės Įstatyme, Pranašuose ir Psalmėse““. ⁴⁵ Tada jis atvėrė jiems protą Raštams suprasti ⁴⁶ ir jiems tarė: „Šitaip parašyta: Mesijasⁱ turi kentėti ir trečiąją dieną keltis iš numirusių, ⁴⁷ ir atgaila nuodėmėms atleisti turi būti skelbiama jo vardu visoms tautoms, pradedant nuo Jeruzalės. ⁴⁸ Jūs esate tų dalykų liudytojai. ⁴⁹ Ir štai aš jums atsiųsiu, kas mano Tėvo pažadėta, o jūs pasilikite mieste, kol būsite aprengti jėga iš aukštybių“.

Jėzus užžengia į dangų

(Mk 16, 19–20; Apd 1, 9–11)

⁵⁰ Jis išsivedė juos ligi Betanijos ir, pakėlęs rankas, palaimino juos. ⁵¹ Juos laimindamas, jis atsiskyrė nuo jų ir kilo į dangų. ⁵² Jį kniūpsčiom pagarbinę, su dideliu džiaugsmu jie sugrižo į Jeruzalę. ⁵³ Jie nuolat būdavo šventovėje, garbindami Dievą.

ⁱ**24,46** Arba: Kristus

^j**24,51** Lit. buvo nešamas aukštyn

EVANGELIJA PAGAL JONĄ

Žodis tapo kūnu

1 ¹ Pradžioje buvo Žodis; Žodis buvo pas Dievą, ir Žodis buvo Dievas. ² Jis buvo pradžioje pas Dievą. ³ Visa per jį atsirado, ir be jo neatsirado nieko, kas yra atsiradę. ⁴ Jame buvo gyvybė, ir ta gyvybė buvo žmonių šviesa. ⁵ Šviesa šviečia tamsoje, bet tamsa jos nesuvokė^a. ⁶ Pasirodė Dievo siūstas žmogus, vardu Jonas. ⁷ Jis atėjo liudyti, šviesos paliudyti, kad visi įtikėtų per jį. ⁸ Jis pats nebuvo šviesa, bet [atėjo] šviesos paliudyti. ⁹ ^cTikroji šviesa, kuri apšviečia kiekvieną žmogų, buvo beateinanti į pasaulį^b. ¹⁰ Jis buvo pasaulyje, ir pasaulis per jį atsirado, tačiau pasaulis jo nepažino. ¹¹ Jis atėjo į savo nuosavybę, o savieji jo nepriėmė. ¹² Bet visiems, kurie jį priėmė, jis davė galią tapti Dievo vaikais – tiems, kurie tiki jo varda, ¹³ kurie yra gimę ne iš kraujo, ir ne kūno noru, ir ne vyro noru, bet iš Dievo. ¹⁴ Žodis tapo kūnu ir apsigyveno^c tarp mūsų, ir mes išvydome jo šlovę – šlovę kaip vienintelio Tėvo Sūnaus, pilno malonės ir tiesos. ¹⁵ (Jonas liudijo apie jį ir šaukė, sakydamas: „Šitas buvo tas, apie kurį sakiau: „Tas, kuris ateina po manęs, yra viršesnis už mane, nes jis buvo anksčiau už mane““.) ¹⁶ Nes iš jo pilnybės mes visi esame gavę malonę po malonės; ¹⁷ nes įstatymas

^a**1,5** Arba: nenugalėjo

^b**1,9** Būtent Jono Krikštytojo veiklos metu. Arba: [Ta] buvo tikroji šviesa, kuri apšviečia kiekvieną žmogų, ateinantį į pasaulį.

^c**1,14** Lit. pasistatė palapinę

buvo duotas per Mozę, malonė ir tiesa atėjo per Jėzų Kristų. ¹⁸ Dievo niekas niekad nėra matęs. ¹ Vienintelis [Sūnus], Dievas^d, kuris yra Tėvo prieglobstyje, tas [jį^e] apreiškė.

Jono Krikštytojo liudijimas

(Mt 3, 1–12; Mk 1, 2–8; Lk 3, 15–17)

¹⁹ Šitas yra Jono liudijimas, kai žydai nusiuntė pas jį iš Jeruzalės kunigų ir levių jo paklausti: „Kas tu esi?“ ²⁰ Jis išpažino ir neužsigynė; jis išpažino: „Aš nesu Mesijas^f“. ²¹ Ir jie klausė jį: „Tai kas tu? Ar esi Elijas?“ Jis tarė: „Nesu“, – „Ar tu esi pranašas?“ Ir jis atsakė: „Ne!“ ²² Tada jie jam tarė: „Kas esi? – kad galėtume duoti atsakymą tiems, kurie mus siuntė. Ką sakai apie save?“ ²³ Jis tarė: „Aš esu dykumoje šaukiančiojo balsas: „Darykite tiesų Viešpaties kelią!“ – kaip yra pasakęs pranašas Jezajas“. ²⁴ ¹ Jie buvo atsiųsti^g iš fariziejų. ²⁵ Jie klausinėjo jį ir jam tarė: „Tai kam krikštiji, jei tu nesi Mesijas^h, nei Elijas, nei pranašas?“ ²⁶ Jonas jiems atsakėⁱ: „Aš krikštiju vandeniu. Tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate, ²⁷ kuris ateina po manęs, kurio korpės dirželio aš nesu vertas atrišti“. ²⁸ Tai įvyko Betanijoje, anapus Jordano, kur Jonas krikštijo.

^d**1,18** Kt. Mss: Vienintelis Sūnus

^e**1,18** T.y. Tėvą

^f**1,20** Arba: Kristus

^g**1,24** Kt. Mss: Atsiųstieji buvo

^h**1,25** Arba: Kristus

ⁱ**1,26** Gr. + tardamas

Dievo Avinėlis

²⁹ Kitą dieną jis pamatė Jėzų ateinant pas jį ir tarė: „Štai Dievo Avinėlis, kuris atima pasaulio nuodėmę! ³⁰ Šitas yra tas, apie kurį aš sakiau: „Po manęs ateina vyras, kuris yra viršesnis už mane, nes jis buvo anksčiau už mane“. ³¹ Ir aš pats jo nepažinau, bet tam, kad jis būtų apreikštas Izraeliui, aš atėjau krikštydamas vandeniu“. ³² Ir Jonas paliudijo, sakydamas: „Aš išvydau Dvasią kaip karvelį nusileidžiant iš dangaus, ir ji pasiliko ant jo. ³³ Ir aš pats jo nepažinau, bet tas, kuris mane siuntė krikštyti vandeniu, man pasakė: „Ant ko pamatysi Dvasią nusileidžiant ir pasiliekančią, tas bus, kuris krikštys Šventąja Dvasia“. ³⁴ Aš pats esu matęs ir paliudijęs, kad šitas yra Dievo Sūnus“.

Pirmieji mokiniai

³⁵ Kitą dieną vėl stovėjo Jonas ir du jo mokiniai. ³⁶ Pažvelgęs į praeinantį Jėzų, jis tarė: „Štai Dievo Avinėlis!“ ³⁷ Tuodu mokiniai girdėjo jį tai kalbant ir nusekė paskui Jėzų. ³⁸ O Jėzus, atsigręžęs ir pamatęs juos sekančius, jiems tarė: „Ko ieškote?“ Jie jam tarė: „Rabi, – išvertus tai reiškia „Mokytojai“, – kur esi apsistojęs?“ ³⁹ Jis jiems tarė: „Ateikite ir pamatysite“. Tada jie atėjo ir pamatė, kur jis yra apsistojęs, ir tą dieną pasiliko pas jį. Tai buvo apie dešimtą valandą^k. ⁴⁰ Andriejus, Simono Petro brolis, buvo vienas tų dviejų, kurie buvo girdėję, ką Jonas kalbėjo, ir nuėję paskui Jėzų^l. ⁴¹ Jis

^j1,32 T.y. plasnojančio karvelio pavidalu

^k1,39 T.y. ketvirtą valandą p.p. mūsų laiku

^l1,40 Lit. iš Jono ir nuėję paskui jį

pirmiausia susieškojo savo brolių Simoną ir jam tarė: „Radome Mesiją (išvertus tai reiškia ‚Pateptąjį^{m)})“. ⁴² Jis jį atvedė pas Jėzų. Giliai pasižiūrėjęs į jį, Jėzus tarė: „Tu esi Simonas, Jono sūnus. Tu būsi vadinamas Kėfu (tai verčiama ‚Petru‘ⁿ⁾)“.

Pilypo ir Natanaelio pašaukimas

⁴³ Kitą dieną jis norėjo išvykti į Galilėją. Jis rado Pilypą, ir Jėzus jam tarė: „Sek paskui mane!“ ⁴⁴ O Pilypas buvo iš Betsaidos, iš Andriejaus ir Petro miesto. ⁴⁵ Pilypas susieškojo Natanaelį ir jam tarė: „Radome tą, apie kurį Mozė rašė įstatyme ir pranašai, – Jėzų, Juozapo sūnų, iš Nazareto“. ⁴⁶ O Natanaelis jį paklausė: „Ar iš Nazareto gali būti kas gera?“ Pilypas jam tarė: „Ateik ir pasižiūrėk!“ ⁴⁷ Jėzus, išvydęs Natanaelį ateinant pas jį, pasakė apie jį: „Štai tikras izraelis, kuriame nėra vyliaus!“ ⁴⁸ Natanaelis jį paklausė: „Iš kur mane pažįsti?“ Jėzus jam atsakė: „Prieš Pilypui pašaukiant tave, kai buvai po figmedžiu, mačiau tave“. ⁴⁹ Natanaelis jam atsakė: „Rabi, tu esi Dievo Sūnus, tu esi Izraelio Karalius!“ ⁵⁰ Jėzus jam atsakė: „Ar tiki todėl, kad tau pasakiau, jog tave mačiau po figmedžiu? Pamatysi dalykų, didesnių už tai“. ⁵¹ Ir jis jam tarė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: jūs matysite dangų atvirą ir Dievo angelus, pakylančius ir nusileidžiančius ant Žmogaus Sūnaus“.

^m**1,41** Gr. Kristų

ⁿ**1,42** Lit. Uola

Vestuvės Kanoje

2¹ Trečiąją dieną įvyko vestuvės Galilėjos Kanoje, ir ten buvo Jėzaus motina. ² Taip pat ir Jėzus su savo mokiniiais buvo pakviestas į vestuves. ³ Pritrūkus vyno, Jėzaus motina prabilo į jį: „Jie nebeturi vyno“. ⁴ O Jėzus jai tarė: „Moterie, ką tas tavo rūpestis turi darbo su manim? Mano valanda dar nėra atėjusi“. ⁵ Jo motina tarė tarnams: „Darykite, ką tik jis jums sakys!“ ⁶ Ten buvo padėti, laikantis žydų apsiplovimo reikalavimų, šeši akmeniniai indai, kuriuose tilpo po du ar tris saikus^o. ⁷ Jėzus jiems tarė: „Pripilkite indus vandens!“ Ir jie sklidinai juos pripylė. ⁸ Jis jiems tarė: „Dabar pasemkite ir nuneškite vyriausiajam padavėjui“. Ir jie nunešė. ⁹ O kai padavėjas paragavo vynu virtusio vandens ir nežinojo, iš kur jis yra, nors tarnai, kurie buvo pasėmę vandenį, žinojo, – padavėjas pasišaukė jaunikį ¹⁰ ir jam tarė: „Kiekvienas žmogus pirma paduoda gerąjį vyną, o kai svečiai jau įsigėrę, – prastesnį. Tu esi ligšiol palaikęs gerąjį vyną“. ¹¹ Šitą, ženklų pirmąjį^p, Jėzus padarė Galilėjos Kanoje ir [tuo] apreiškė savo garbę, o jo mokiniai įtikėjo juo. ¹² Paskui jis nuėjo į Kafarnaumą – jis pats, jo motina, jo broliai ir jo mokiniai, ir ten jie išbuvo keletą dienų.

^o2,6 1 saikas (gr. metrētēs) - apie 39 l

^p2,11 Lit. pradžia

Šventyklos apvalymas

(Mt 21, 12–13; Mk 11, 15–17; Lk 19, 45–46)

¹³ Žydų Velykos buvo arti, ir Jėzus atėjo aukštyn į Jeruzalę. ¹⁴ Šventovėje jis rado jaučių, avių ir karvelių pardavėjų ir susėdusių pinigų keitėjų. ¹⁵ Nusivijęs botagą iš virvelių, jis juos visus išvarė iš šventovės, ir avis, ir jaučius, išbarstė pinigmainių monetas ir apvertė [jų] stalus, ¹⁶ o karvelių pardavėjams tarė: „Pašalinkite tai iš čia! Nepaverskite mano Tėvo namų prekybos namais!“ ¹⁷ Jo mokiniai atsiminė, kad yra parašyta: „Uolumas dėl tavo namų sugrauš mane“. ¹⁸ Tada žydai atsiliepė ir jam tarė: „Koki ženklą gali mums parodyti, kad turi galią tai daryti?“ ¹⁹ Jėzus jiems atsakė: „Sugriaukite šitą šventyklą, ir per tris dienas ją atstatysiu“. ²⁰ Tada žydai tarė: „Keturiasdešimt šešerius metus buvo statoma šita šventykla, o tu per tris dienas ją atstatysi?“ ²¹ Bet jis kalbėjo apie savo kūno šventyklą. ²² Taigi, kai jis buvo prikeltas iš numirusių, jo mokiniai atsiminė jį tai kalbėjus ir įtikėjo Raštu bei žodžiais, kuriuos Jėzus buvo pasakęs. ²³ O kai jis per Velykų šventę buvo Jeruzalėje, daugelis, stebėdami jo ženklus, kuriuos jis darė, įtikėjo jo vardu. ²⁴ Bet Jėzus pats ^qjais nepasitikėjo^q, nes jis pažino juos visus. ²⁵ Ir jam nereikėjo, kad kas paliudytų apie žmogų, nes jis žinojo, kas slypi žmoguje.

Jėzaus pokalbis su Nikodemu

3 ¹ Buvo vienas žmogus iš fariziejų, vardu Nikodemas, žydų vyriausiosios tarybos narys. ² Šitas nakčia atėjo

pas jį ir jam tarė: „Rabi, mes žinome, kad tu esi nuo Dievo atėjęs mokytojas, nes niekas negali daryti tų ženklų, kuriuos tu darai, jei Dievas nebūtų su juo“. ³ Jėzus jam atsakė: „Iš tiesų, iš tiesų tau sakau: jei kas nėra užgimęs^r iš aukšto^s, negali matyti Dievo karalystės“. ⁴ Nikodemas jam tarė: „Kaip gali užgimti žmogus, senas būdamas? Bene jis gali antrą kartą įeiti į savo motinos iščias ir užgimti?“ ⁵ Jėzus atsakė: „Iš tiesų, iš tiesų tau sakau: jei kas nėra užgimęs^t iš vandens ir Dvasios, negali įeiti į Dievo karalystę. ⁶ Kas yra gimęs^u iš kūno, yra kūnas, ir kas yra gimęs iš Dvasios, yra dvasia. ⁷ Nesistebėk, kad tau pasakiau: „Jūs turite užgimti^v iš aukšto^w“. ⁸ Vėjas pučia, kur jis nori, ir tu girdi jo ūžimą, bet nežinai, iš kur jis ateina ir kur nueina. Taip yra su kiekvienu, kuris yra gimęs^x iš Dvasios“. ⁹ Nikodemas atsiliepdamas jam tarė: „Kaip tai gali įvykti?“ ¹⁰ Jėzus jam atsakė: „Tu esi Izraelio mokytojas ir to nesupranti? ¹¹ Iš tiesų, iš tiesų tau sakau: mes kalbame, ką žinome, ir liudijame, ką esame matę, bet jūs nepriimate mūsų liudijimo. ¹² Jei netikite, kai jums kalbėjau apie žemiškus dalykus, tai kaip tikėsite, jei jums kalbėsiu apie dangiškus dalykus? ¹³ Niekas nėra užžengęs į dangų, kaip tik tas, kuris nužengė iš dangaus – Žmogaus

^r3,3 Arba: pagimdytas

^s3,3 Arba: iš naujo

^t3,5 Arba: pagimdytas

^u3,6 Arba: pagimdyta

^v3,7 Arba: būti pagimdyti

^w3,7 Arba: iš naujo

^x3,8 Arba: pagimdytas

Sūnus^y. ¹⁴ Ir kaip Mozė iškėlė gyvatę dykumoje, taip turi būti iškeltas Žmogaus Sūnus, ¹⁵ kad kiekvienas, kuris tiki, jame turėtų amžiną gyvenimą. ¹⁶ Nes Dievas taip mylėjo pasaulį, jog davė savo vienintelį Sūnų, kad kiekvienas, kuris jį tiki, nepražūtų, bet turėtų amžiną gyvenimą. ¹⁷ Nes Dievas nesiuntė Sūnaus į pasaulį pasaulio pasmerkti, bet kad pasaulis būtų išgelbėtas per jį. ¹⁸ Kas jį tiki, nepasmerkiamas; o kas netiki, jau yra pasmerktas, nes nėra tikėjęs Dievo vienintelio Sūnaus vardo. ¹⁹ Ir šitas yra pasmerkimo pagrindas: šviesa yra atėjusi į pasaulį, bet žmonės labiau mylėjo tamsą negu šviesą, nes jų darbai buvo pikti. ²⁰ Nes kiekvienas, kuris daro kas nedora, nekenčia šviesos ir neina į šviesą, kad jo darbai neiškiltų aikštėn. ²¹ Bet kas daro tiesą, eina į šviesą, kad išaiškėtų, jog jo darbai yra nuveikti Dieve^z“. ^a

Jėzus ir Jonas Krikštytojas

²² Paskui Jėzus ir jo mokiniai nuėjo į Judėjos šalį; jis ten kurį laiką išbuvo su jais ir krikštijo. ²³ Bet ir Jonas krikštijo Enone, arti Salimo, nes ten buvo daug vandens. Žmonės ateidavo ir būdavo krikštijami, ²⁴ nes Jonas dar nebuvo įmestas į kalėjimą. ²⁵ Kilo ginčas tarp Jono mokinių ir vieno žydo dėl apeiginio apsivalymo. ²⁶ Jie atėjo pas Joną ir jam tarė: „Rabi, tas, kuris buvo su tavim anapus Jordano, – kurį tu esi paliudijęs – štai jis krikštija, ir visi eina pas jį“. ²⁷ Jonas atsakydamas tarė: „Žmogus nieko negali pasiimti, jeigu jam nebūtų duota iš dangaus.

^y**3,13** Kkr. Mss + kuris yra danguje

^z**3,21** T.y. draugystėje su Dievu

^a**3,21** Kai kurie aiškintojai deda kabutes po 15 skn.

²⁸ Jūs patys man liudijate, kad pasakiau: „Aš nesu Mesijas, bet esu pasiųstas pirm jo“. ²⁹ Kas turi jaunąją, yra jaunikis. Jaunikio draugas, kuris stovi šalia ir jo klausosi, džiaugte džiaugiasi jaunikio balsu. Taigi šitas mano džiaugsmas yra tapęs tobulas. ³⁰ Jis turi didėti, o aš turiu mažėti“. ^b

Liudijimas To, kuris yra iš dangaus

³¹ Kas ateina iš aukšto, yra visų vyriausias; kas yra iš žemės, priklauso žemei ir kalba ^capie žemės dalykus. Kas ateina iš dangaus, yra visų vyriausias; ³² jis ^dliudija tai, ką yra matęs ir girdėjęs, bet niekas nepriima jo liudijimo. ³³ Kas priėmė jo liudijimą, patvirtino ^e, kad Dievas yra tiesakalbis. ³⁴ Nes tas, kurį Dievas atsiuntė, kalba Dievo žodžius, nes be saiko jis ^fduoda Dvasią. ³⁵ Tėvas myli Sūnų ir viską yra atidavęs į jo ranką. ³⁶ Kas tiki Sūnų, turi amžiną gyvenimą, o kas neklauso Sūnaus, nematys gyvenimo – tik Dievo rūstybė pasilieka ant jo.

Jėzus ir samarietė

4 ¹ Taigi, kai Jėzus patyrė, kad fariziejai esą girdėję, jog jis laimės ir krikštijąs daugiau mokinių už Joną, – ² nors pats Jėzus nekrikštijo, tik jo mokiniai, – ³ jis paliko Judėją ir nuėjo atgal į Galilėją. ⁴ Bet jis turėjo pereiti per Samariją. ⁵ Tad jis atėjo į Samarijos miestą, vadinamą Sicharu, prie pat sklypo, kurį Jokūbas buvo

^b3,30 Kai kurių aiškintojų nuomone, Jono kalba baigiasi 36-tuoju skn.

^c3,31 Lit. iš žemės

^d3,32 ~ kt. Mss

^e3,33 Lit. užantspaudavo tai

^f3,34 T.y. Dievas

davęs savo sūnui Juozapui. ⁶ O ten buvo Jokūbo šulinys. Taigi Jėzus, pavargęs iš kelionės, tuojaug^g atsisėdo prie šulinio. Buvo apie šeštą valandą^h. ⁷ Atėjo viena samarietė moteris vandens pasisemti. Jėzus jai tarė: „Duok man gerti“. ⁸ (Mat jo mokiniai buvo nuėję į miestą maisto nusipirkti.) ⁹ Tad samarietė moteris jam tarė: „Kaip tu, būdamas žydas, gali prašyti mane, samarietę moterį, gerti?“ (Mat žydai nebendrauja su samariečiais.) ¹⁰ Jėzus jai atsakė: „Jei žinotum Dievo dovaną ir kas yra tas, kuris tau sako: ‚Duok man gerti‘, tu būtum jį prašiusi ir jis būtų tau davęs gyvojo vandens“. ¹¹ Moteris jam tarė: „Viešpatie, tu neturi kuo pasemti, o šulinys yra gilus. Tai iš kur tu imsi to ‚gyvojo vandens‘? ¹² Argi tu esi didesnis už mūsų protėvį Jokūbą, kuris mums davė tą šulinį ir pats iš jo gėrė, ir jo sūnūs, ir jo gyvuliai?“ ¹³ Jėzus jai atsakė: „Kiekvienas, kuris geria šito vandens, vėl trokš. ¹⁴ Bet kas gers vandens, kurio aš jam duosiu, nebetrokš per amžius. Tačiau vanduo, kurio jam duosiu, jame taps versme vandens, trykštančio amžinam gyvenimui“. ¹⁵ Moteris prabilo į jį: „Viešpatie, duok man to vandens, kad nebetrokščiau ir nebeturėčiau nueiti tą kelio galą čion semti!“ ¹⁶ Jis jai tarė: „Eik, pašauk savo vyrą ir čion ateik!“ ¹⁷ Moteris jam atsakė: „Neturiu vyro“. Jėzus jai tarė: „Gera! pasakei: ‚Neturiu vyro‘, ¹⁸ nes jau turėjai penkis vyrus, o tas, kurį dabar turi, nėra tavo vyras. Ką pasakei – tiesa!“ ¹⁹ Moteris jam tarė: „Viešpatie, matau, kad tu esi pranašas. ²⁰ Mūsų protėviai garbino Dievą šitame kalne, bet jūs sakote Jeruzalėje esant tą vietą, kur

^g4,6 Lit. kaip jis buvo (t.y. nieko nelaukdamas)

^h4,6 T.y. vidudienį

jį turi garbinti“. ²¹ Jėzus jai tarė: „Tikėk manim, moterie, kad ateina valanda, kai nei šitame kalne, nei Jeruzalėje negarbinsite Tėvo. ²² Jūs garbinate, ko nepažįstate; mes garbiname, ką pažįstame, nes išganymas yra iš žydų. ²³ Bet ateina valanda, ir dabar ji jau yra, kai tikrieji garbintojai garbins Tėvą dvasia¹ ir tiesa², nes ir Tėvas ieško tokių jo garbintojų. ²⁴ Dievas yra dvasia, ir tie, kurie jį garbina, turi garbinti dvasia ir tiesa. ²⁵ Moteris jam tarė: „Žinau, kad ateina Mesijas (kuris vadinamas Kristumi). Kai jis ateis, mums viską paskelbs“. ²⁶ Jėzus jai tarė: „Aš, kuris kalbu su tavim, tas esu“.

Samarietės liudijimas

²⁷ Kaip tik tuo metu atėjo jo mokiniai ir stebėjosi, kad jis kalbėjosi su moterimi. Tačiau nė vienas neprasitarė: „Ko nori?“ arba: „Kodėl kalbies su ja?“ ²⁸ Tada moteris paliko savo vandens ąsotį, nuėjo į miestą ir sakė žmonėms: ²⁹ „Eikite, pamatykite žmogų, kuris man pasakė visa, ką esu padariusi! Ar tik jis nėra Mesijas?“ ³⁰ Jie išėjo iš miesto irėjo pas jį.

Jėzaus pokalbis su mokiniais

³¹ Tuo tarpu mokiniai ragino jį, sakydami: „Rabi, valgyk“. ³² Bet jis jiems tarė: „Aš turiu valgyti valgi, kurio jūs nežinote“. ³³ Tad mokiniai klausinėjo vienas kitą: „Argi kas atnešė jam valgyti?“ ³⁴ Jėzus jiems paaiškino: „Mano valgis – tai vykdyti valią to, kuris mane siuntė, ir užbaigti jo darbą. ³⁵ Ar jūs nesakote: „Dar keturi

¹4,23 Arba: Dvasia (t.y. Dievo Dvasios teikiama galia)

²4,23 T.y. tikrą Dievo pažinimą, ar apreiškimą, atitinkančiu būdu

mėnesiai, ir ateis pjūtis'? Štai, jums sakau, pakelkite akis ir pažiūrėkite, ^kkaip laukai^k pabalę pjūčiai! ³⁶ Jau dabar pjovėjas gauna algą ir surenka derlių^l amžinam gyvenimui, kad sėjėjas ir pjovėjas džiaugtųsi drauge. ³⁷ Šiuo atveju pasitvirtina posakis: „Vienas sėja, o kitas pjauna“. ³⁸ Aš pasiunčiau jus pjauti to, dėl ko jūs nesate sunkiai dirbę. Kiti yra dirbę, o jūs esate įstoję į jų darbą“.

Samariečių tikėjimas

³⁹ Daug to miesto samariečių jį įtikėjo dėl žodžio moters, kuri liudijo: „Jis man pasakė visa, ką padariau“. ⁴⁰ Taigi, kai samariečiai atėjo pas jį, jie prašė jį pasilikti pas juos. Ir jis ten pasiliko dvi dienas. ⁴¹ Ir daug daugiau įtikėjo dėl jo žodžio. ⁴² O moteriai jie sakė: „Jau nebe dėl tavo kalbos tikime, nes patys girdėjome ir žinome, kad šitas tikrai yra pasaulio Išganytojas“.

Jėzus atvyksta į Galilėją ir pagydo karaliaus valdininko sūnų

(Mt 8, 5–13; Lk 7, 1–10)

⁴³ Po dviejų dienų jis iš ten išvyko į Galilėją, ⁴⁴ nes Jėzus pats buvo paliudijęs, kad pranašas negerbiamas savo tėviškėje. ⁴⁵ Taigi, kai jis atvyko į Galilėją, galilėjiečiai jį priėmė, nes buvo matę visa, ką jis per šventę buvo padaręs Jeruzalėje, nes ir jie buvo nuvykę į šventę. ⁴⁶ Taigi jis vėl atvyko į Galilėjos Kaną, kur buvo pavertęs vandenį vynu. O Kafarnaume buvo vienas karaliaus valdininkas, kurio sūnus sirgo. ⁴⁷ Šitas, išgirdęs, kad

^k4,35 Lit. į laukus, kad jie

^l4,36 Lit. vaisių

Jėzus buvo atvykęs iš Judėjos į Galilėją, nuėjo pas jį ir meldė, kad jis nueitų žemyn ir pagydytų jo sūnų, nes tas buvo prie mirties. ⁴⁸ Tad Jėzus prabilo į jį: „Jei nematysite ženklų ir stebuklų, jokių būdu netikėsite!“ ⁴⁹ Karaliaus valdininkas jam tarė: „Viešpatie, nueik žemyn, kol mano vaikelis dar nenumiręs“. ⁵⁰ Jėzus jam tarė: „Keliauk, tavo sūnus gyvas!“ Žmogus patikėjo žodžiu, kurį Jėzus jam pasakė, ir iškeliavo. ⁵¹ Jam jau beeinant žemyn, jo vergai jį pasitiko, sakydami, kad jo vaikas gyvas. ⁵² Tada jis teiravosi jų, kurią valandą jam pasidarė geriau. Jie jam tarė: „Vakar septintą valandą^m jį pametė karštis“. ⁵³ Taip tėvas patyrė, kad tai įvyko tą pačią valandą, kai Jėzus jam tarė: „Tavo sūnus gyvas“, ir įtikėjo jis pats bei visi jo namai. ⁵⁴ O šitą, jauⁿ antrą ženklą, Jėzus padarė, parvykęs iš Judėjos į Galilėją.

Jėzus pagydo 38 metus sirgusį

5 ¹ Paskui buvo žydų šventė, ir Jėzus nuvyko aukštyn į Jeruzalę. ² O Jeruzalėje prie Avių vartų yra tvenkinys, hebrajiškai vadinamas Bèt-Zata^o; jis turėjo penkis portikus^p. ³ Juose gulėjo daugybė ligonių – aklių, raišių, paralitikų.^q ⁵ Ten buvo vienas žmogus, išsirgęs trisdešimt aštuonerius metus. ⁶ Jėzus, pamatęs jį gulintį

^m**4,52** T.y. pirmą valandą p.p. mūsų laiku

ⁿ**4,54** Lit. vėl

^o**5,2** Kt. Mss: Betesda; vėl kt.: Betsaida

^p**5,2** T.y. stoginės, kurios laikosi ant kolonų

^q**5,3** Kkr. Mss + vėlesnę pstb.: kurie laukė vandens sujudėjimo.

⁴ Nes Viešpaties angelas protarpiais nužengdavo į tvenkinį ir sujudindavo vandenį. Tad kas pirmas po vandens sujudinimo įžengdavo, pasveikdavo nuo bet kokios ligos, kuria sirgo.

2016-03-29: -

ir žinodamas, kad jis jau ilgą laiką serga, jam tarė: „Ar nori pasveikti?“ ⁷ Ligonis jam atsakė: „Viešpatie, neturiu žmogaus, kuris, kai vanduo sujudintas, mane [tuoj] įneštų į tvenkinį. O kol aš einu, kitas pirm manęs įžengia“.

⁸ Jėzus jam tarė: „Kelkis, paimk savo gultą ir vaikščiok!“

⁹ Ir tuojau tas žmogus pasveiko, paėmė savo gultą ir vaikščiojo. O ta diena buvo šabata. ¹⁰ Todėl žydai sakė pagydytajam: „Yra šabata, ir tau nevalia nešti savo gulto“.

¹¹ Bet jis jiems atsakė: „Kas mane pagydė, tas man tarė: „Paimk savo gultą ir vaikščiok!“ ¹² Jie paklausė jį: „Kas yra tas žmogus, kuris tau tarė: „Paimk ir vaikščiok?““

¹³ Bet pagydytasis nežinojo, kas jis yra, nes, miniai esant toje vietoje, Jėzus buvo [nepastebimai] pasitraukęs.

¹⁴ Paskui Jėzus jį rado šventovėje ir jam tarė: „Žiūrėk, esi pasveikęs! Nebenusidėk daugiau, kad tau neatsitiktų kas blogesnio!“ ¹⁵ Žmogus nuėjo ir pranešė žydams, kad Jėzus yra tas, kuris jį pagydė. ¹⁶ Žydai persekiojo Jėzų dėl to, kad jis darė tokius darbus šabatos dieną. ¹⁷ Bet Jėzus jiems atsakė: „Mano Tėvas ligšiol tebedirba, ir aš dirbu“. ¹⁸ Dėl to žydai juo labiau siekė jį nužudyti, nes jis ne tik panaikino šabatą, bet ir Dievą vadino savo Tėvu, lygindamasis su Dievu.

Sūnaus galia

¹⁹ Tada atsakydamas Jėzus jiems kalbėjo: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: Sūnus nieko negali daryti iš savęs; jis daro tik tai, ką mato Tėvą darant. Nes ką šis daro, tą ir Sūnus panašiai daro. ²⁰ Nes Tėvas myli Sūną ir rodo jam visa, ką jis pats daro, ir jam parodys darbų, didesnių už šituos, kad jūs turėsite stebėtis. ²¹ Nes kaip Tėvas prikelia mirusiuosius ir juos atgaivina, taip ir Sūnus atgaivina

tuos, kuriuos nori. ²² Be to, Tėvas juk nè vieno neteisìa, bet visà teismà yra pavedęs Sūnui, ²³ kad visi gerbtų Sūnų, kaip jie gerbia Tėvą. Kas negerbia Sūnaus, negerbia Tėvo, kuris jį siuntė. ²⁴ Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: kas klausosi mano žodžio ir tiki tą, kuris mane siuntė, turi amžiną gyvenimą, ir jis neina į teismà, bet yra perėjęs iš mirties į gyvenimą. ²⁵ Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: ateina valanda, ir dabar ji yra, kai mirusieji išgirs Dievo Sūnaus balsà, ir tie, kurie išgirs, atgis. ²⁶ Nes kaip Tėvas turi gyvybę savyje, taip ir Sūnui jis davė turėti gyvybę savyje. ²⁷ Ir jis jam davė galià teisti, nes jis Žmogaus Sūnus. ²⁸ Nesistebėkite tuo! Nes ateina valanda, kai visi gulintieji kapuose išgirs jo balsà ²⁹ ir išeis: tie, kurie darė gera, kelsis gyventi, o tie, kurie darė bloga, kelsis, kad būtų pasmerkti^r.

Jėzaus liudytojais

³⁰ Aš nieko negaliu daryti iš savęs. Kaip girdžiu, taip teisiu, ir mano teismas yra teisingas, nes ieškau ne savo valios, bet valios to, kuris mane siuntė. ³¹ Jei aš liudyčiau pats už save, mano liudijimas nebūtų tikras^s. ³² Yra kitas, kuris liudija už mane, ir aš žinau, kad tikras yra tas liudijimas, kurį jis liudija už mane. ³³ Jūs esate siuntę pasiuntinius pas Jonà, ir jis yra paliudijęs tiesà. ³⁴ Tačiau aš pats priimu ne žmogaus liudijimą. Bet tai sakau, kad jūs būtumėte išgelbėti. ³⁵ Anas buvo degas ir šviečias žiburys, ir jūs patys norėjote kurį laikà pasidžiaugti jo

^r5,29 Arba: nuteisti

^s5,31 T.y. nepriimtinas kaip tikras įrodymas, nes nebūtų Tėvo patvirtintas

šviesa. ³⁶ Tačiau aš turiu svaresnį už Jono liudijimą, būtent darbus, kuriuos Tėvas yra man pavedęs užbaigti. Tie patys darbai, kuriuos darau, liudija už mane, kad Tėvas yra mane siuntęs. ³⁷ Ir Tėvas, kuris mane siuntė, pats yra paliudijęs už mane. Jūs nesate nei jo balso kada nors girdėję, nei jo pavidalo regėję, ³⁸ ir jo žodžio „nepalaikote savyje“^t, nes jūs netikite tuo, kurį jis siuntė. ³⁹ Jūs tyrinėjate Raštus, nes manote juose turį amžiną gyvenimą. Ir jie yra tie, kurie liudija už mane. ⁴⁰ Tačiau nenorite ateiti pas mane, kad turėtumėte gyvenimą. ⁴¹ Garbės iš žmonių aš nepriimu. ⁴² Bet jus pažįstu: jūs Dievo meilės neturite savyje. ⁴³ Aš esu atėjęs savo Tėvo vardu, tačiau manęs nepriimate. Jei kitas ateis savo vardu, tą priimsite. ⁴⁴ Kaip galite įtikėti jūs, kurie vieni iš kitų priimate garbę, o garbės, kuri ateina iš vieno Dievo, nieieškote? ⁴⁵ Nemanykite, kad aš jus kaltinsiu Tėvui. Yra, kas jus kaltina – Mozė, į kurį jūs esate sudėję savo viltis. ⁴⁶ Nes jei tikėtumėte Moze, tikėtumėte manimi, nes jis parašė apie mane. ⁴⁷ Bet jei netikite jo raštais, tai kaip tikėsite mano žodžiais?“

Jėzus pasotina penkis tūkstančius

(Mt 14, 13–21; Mk 6, 20–44; Lk 9, 10–17)

6¹ Vėliau Jėzus nuvyko į Galilėjos, [arba] Tiberiados, jūros krantą. ² Paskui jį sekė didelė žmonių minia, nes jie matė ženklus, kuriuos jis darė ligoniams. ³ Jėzus užlipo į kalną ir ten atsisėdo su savo mokiniais. ⁴ Arti buvo Velykos, žydų šventė. ⁵ Tada Jėzus, pakėlęs akis ir pamatęs didžiulę minią einant pas jį, tarė Pilypui:

^t5,38 Lit. neturite pasiliekančio jumyse

„Kur mums pirkti duonos šitiems pavalgydinti?“ ⁶ Bet jis tai sakė, jį mėgindamas, nes pats žinojo, ką darysias. ⁷ Pilypas jam atsakė: „Duonos^u už du šimtus denarų^v jiems neužteks, kad kiekvienas gautų bent kąsnelį!“ ⁸ Vienas iš jo mokinių, Andriejus, Simono Petro brolis, jam tarė: ⁹ „Čia yra berniukas, kuris turi penkis miežinės duonos kepalus ir dvi žuvelės. Bet kas tai yra tokiai daugybei?“ ¹⁰ Jėzus tarė: „Susodinkite žmones!“ Daug žolės buvo toje vietoje. Taigi vyrai susėdo – iš viso kokie penki tūkstančiai. ¹¹ Tada Jėzus paėmė kepalus ir padėkojęs išdalijo susėdusiems, taip pat ir žuvelės, kiek jie norėjo. ¹² O kai jie buvo pasisotinę, jis savo mokiniams paliepė: „Surinkite likusius trupinius, kad nieko nežūtų!“ ¹³ Taigi jie surinko ir iš penkių miežinės duonos kepalų pripylė dvylika pintinių trupinių, kurie buvo atlikę nuo valgiusiųjų. ¹⁴ Tad žmonės, pamatę ženklą, kurį jis buvo padaręs, sakė: „Šitas tikrai yra tas pranašas, kuris turi ateiti į pasaulį“. ¹⁵ Jėzus, nuvokęs juos rengiantis ateiti ir jį pagriebti, kad jį padarytų karaliumi, vėl pasitraukė į kalną – pats vienas.

Jėzus vaikščioja ant vandens

(Mt 14 22–27; Mk 6, 45–52)

¹⁶ O kai atėjo vakaras, jo mokiniai nusileido prie jūros ¹⁷ ir, įlipę į valtį, ėmė irtis skersai jūros į Kafarnaumą. Jau buvo sutemę, ir Jėzus dar nebuvo atėjęs pas juos. ¹⁸ Be to, smarkiam vėjui pučiant, jūra įsibangavo. ¹⁹ Nusiyrę

^u6,7 Lit. Duonos kepaliukų

^v6,7 Vienas denaras buvo įprastinis darbininko dienos atlyginimas.

apie dvidešimt penkias ar trisdešimt stadijų^w, jie išvydo Jėzų einant per jūrą ir artėjant prie valties ir išsigando. ²⁰ Bet jis jiems tarė: „Tai aš, nebijokit!“ ²¹ Tada jie norėjo jį paimti į valtį, ir tuojau valtis atsидūrė prie kranto, į kurią jie plaukė.

Žmonės seka paskui Jėzų į Kafarnaumą

²² Kitą dieną minia, kuri buvo pasilikusi kitame jūros krante, patyrė, kad ten buvo buvęs tik vienas laivelis ir kad Jėzus nebuvo kartu su savo mokiniais įlipęs į valtį, bet kad jo mokiniai buvo nuplaukę vieni. ²³ Tačiau laiveliai atplaukė iš Tiberiados prie pat tos vietos, kur jie, „Viešpačiui padėkojus“^x, buvo valgę duonos. ²⁴ Taigi, kai minia pamatė, kad ten nebėra Jėzaus nė jo mokinių, jie^y sulipo į laivelius ir, ieškodami Jėzaus, nuplaukė į Kafarnaumą.

Jėzus – gyvenimo duona

²⁵ Jį atradę kitame jūros krante, jie jam tarė: „Rabi, kada čia atvykai?“ ²⁶ Jėzus jiems atsakė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: manęs ieškote ne todėl, kad matėte ženklų, bet todėl, kad valgėte duonos^z ir buvote pasotinti. ²⁷ Plušėkite ne dėl pragaištančio maisto, bet dėl amžinam gyvenimui išliekančio maisto, kurį Žmogaus Sūnus jums duos, nes Tėvas, Dievas, Jį patvirtino savo antspaudu^a. ²⁸ Tada jie

^w**6,19** 25-30 stadijų = 4,5-5,5 km.

^x**6,23** Šitų žodžių nėra daugelyje senovinių rankraščių.

^y**6,24** T.y. žmonės

^z**6,26** Lit. kepalų

^a**6,27** T.y. jį įgalino teikti tikintiesiems dangaus duonos

paklausė jį: „Kas mums daryti, kad dirbtume Dievo^b darbus?“²⁹ Jėzus jiems atsakė: „Dievo darbas yra tas, kad tikėtumėte tą, kurį jis siuntė“. ³⁰ Tad jie klausė jį: „Tai kokį ženklą padarysi^c, kad pamatytume ir patikėtume tavim? Ką nuveiksi?“³¹ Mūsų tėvai valgė maną dykumoje, kaip yra parašyta: „Jis duonos iš dangaus jiems davė valgyti“.³² Tada Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: Ne Mozė jums davė duonos iš dangaus, bet mano Tėvas jums duoda tikrąją duoną iš dangaus.“³³ Nes Dievo duona yra ta, kuri nusileidžia iš dangaus ir teikia gyvybę pasauliui“. ³⁴ Tada jie sakė jam: „Viešpatie, visuomet mums duok tos duonos!“³⁵ Jėzus jiems paaiškino: „Aš esu gyvenimo duona. Kas ateina pas mane, niekad nealks, ir kas tiki mane, niekad netrokš.“³⁶ Bet jums pasakiau: nors esate mane matę, tačiau netikite.“³⁷ Visa, ką Tėvas man duoda, ateis pas mane, ir ateinančio pas mane jokių būdų neišvarysiu lauk, ³⁸ nes esu nužengęs iš dangaus ne savo paties valios vykdyti, bet valios to, kuris mane siuntė.“³⁹ O ta yra mane siuntusio valia, kad nieko neprarasčiau iš to, ką Tėvas yra man davęs, bet kad tą prikelčiau paskučiausiąją dieną.“⁴⁰ Nes ta yra mano Tėvo valia, kad kiekvienas, kuris žvelgia į Sūnų ir jį tiki, turėtų amžiną gyvenimą. Ir aš jį prikelsiu paskučiausiąją dieną“.⁴¹ Tada žydai ėmė murmėti dėl jo, nes jis buvo pasakęs: „Aš esu ta duona, kuri nusileido iš dangaus“, ⁴² ir kalbėjo: „Ar šitas ne Jėzus, Juozapo sūnus, kurio tėvą ir motiną mes pažįstame? Kaip jis dabar gali sakyti: „Esu nužengęs iš dangaus“?“⁴³ Jėzus jiems atsakė: „Liaukitės murmėję

^b6,28 T.y. Dievo reikalaujamus ir jam patinkamus

^c6,30 Lit. darai

tarp savęs! ⁴⁴ Niekas negali ateiti pas mane, jeigu jo netrauktų Tėvas, kuris mane siuntė, ir aš jį prikelsiu paskučiausiąją dieną. ⁴⁵ Yra parašyta Pranašuose: „Ir jie visi bus Dievo mokomi“. Kiekvienas, kuris išgirdo iš Tėvo ir pasimokė, ateina pas mane. ⁴⁶ Ne [sakau,] kad kas yra matęs Tėvą – tik kas yra iš Dievo, tas yra matęs Tėvą. ⁴⁷ Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: kas tiki, turi amžiną gyvenimą. ⁴⁸ Aš esu gyvenimo duona. ⁴⁹ Jūsų tėvai valgė dykumoje maną ir mirė. ⁵⁰ Šita yra duona, kuri nusileidžia iš dangaus, kad žmogus jos valgytų ir nemirtų. ⁵¹ Aš esu gyvoji duona, kuri nusileido iš dangaus. Jei kas valgys tos duonos, gyvens per amžius. O duona, kurią aš duosiu, yra mano kūnas, duodamas už pasaulio gyvenimą“. ⁵² Dėl to žydai ginčijosi tarp savęs, sakydami: „Kaip šitas gali mums duoti valgyti savo kūną?“ ⁵³ Tad Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: jei nevalgysite žmogaus Sūnaus kūno ir negersite jo kraujo, neturėsite savyje gyvenimo. ⁵⁴ Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžiną gyvenimą, ir aš jį prikelsiu paskučiausiąją dieną. ⁵⁵ Nes mano kūnas yra tikras^d valgis, ir mano kraujas yra tikras^e gėrimas. ⁵⁶ Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, pasilieka manyje, ir aš jame. ⁵⁷ Kaip mane siuntė gyvasis Tėvas ir aš esu gyvas per Tėvą, taip ir tas, kuris mane valgo, gyvens per mane. ⁵⁸ Šita yra duona, kuri nusileido iš dangaus: ne kaip ta, kurią tėvai valgė ir mirė. Kas valgo šitą duoną, gyvens per amžius“.

^d6,55 Kt. Mss: tikrai

^e6,55 Kt. Mss: tikrai

Amžinojo gyvenimo žodžiai

⁵⁹ Tai jis pasakė, mokydamas sinagogoje, Kafarnaume.
⁶⁰ Tai išgirde, daugelis jo mokinių tarė: „Šitas mokslas^f yra šiurkštus. Kas gali jo klausytis?“ ⁶¹ Bet Jėzus, nuvokdamas, kad jo mokiniai dėl to murma, jiems tarė: „Tai jus piktina? ⁶² Tai [kas būtų,] jei pamatytumėte Žmogaus Sūnų užžengiantį, kur jis pirmiau buvo? ⁶³ Dvasia yra ta, kurį teikia gyvybę: iš kūno – nieko naudos. Žodžiai, kuriuos aš esu jums kalbėjęs, yra Dvasia ir gyvybė. ⁶⁴ Bet „kai kurie iš jūsų“^g netiki“. Mat iš pat karto Jėzus žinojo, kurie yra netikintieji ir kas yra tas, kuris jį išduos. ⁶⁵ Ir jis tęsė: „Štai kodėl jums pasakiau: niekas negali ateiti pas mane, jeigu jam nebūtų Tėvo duota“. ⁶⁶ „Nuo to laiko“^h daugelis jo mokinių pasitraukė ir daugiau nebevaikščiojo su juo. ⁶⁷ Tad Jėzus tarė Dvylikai: „Argi ir jūs norite pasišalinti?“ ⁶⁸ Simonas Petras jam atsakė: „Viešpatie, pas ką mes eisime? Tu turi amžino gyvenimo žodžius. ⁶⁹ Mes esame įtikėję ir pažinę, kad tu esi Dievo Šventasis“. ⁷⁰ Jėzus jiems atsakė: „Ar ne aš jus dvylika išsirinkau, tačiau vienas iš jūsų yra velnias?“ ⁷¹ Jis turėjo omenyje Judą, Simono Iskarioto sūnų, nes šitas, vienas iš Dvylikos, turėjo jį išduoti.

Jėzus vyksta į Palapinių šventę

7 ¹ Paskui Jėzus vaikščiojo po Galilėją, nes nenorėjo vaikščioti po Judėją dėl to, kad žydai ieškojo progos

^f6,60 Lit. žodis

^g6,64 Lit. yra iš jūsų kai kurie, kurie

^h6,66 Arba: Todėl

jį nužudyti. ² Buvo arti žydų šventė, Palapinės. ³ Tad jo broliai jam patarė: „Eik iš čia ir vyk į Judėją, kad ir tavo mokiniai matytų darbus, kuriuos darai, ⁴ nes niekas nieko nedaro slapčia, jei jis ieško progos išeiti viešumon. Jei tokius darbus darai, pasirodyk pasauliui“. ⁵ Mat nė jo broliai netikėjo juo. ⁶ Tad Jėzus jiems tarė: „Man dar ne laikas, bet jums laikas visuomet tinkamas. ⁷ Pasaulis negali jūsų nekęsti, bet jis manęs nekenčia, nes aš liudiju priešį jį, kad jo darbai pikti. ⁸ Jūs eikite aukštyn į šventę. Aš neisiu į šitą šventę, nes mano laikas dar ne visai yra atėjęs“. ⁹ Tai pasakęs, jis pasiliko Galilėjoje. ¹⁰ Tačiau, kai jo broliai buvo nuėję aukštyn į šventę, ir jis nuėjo – ne viešai, bet [tartum]^j slapčia. ¹¹ Žydai jo ieškojo per šventę ir klausinėjo: „Kur jis yra?“ ¹² Ir minioje^k buvo daug šnibždų apie jį. Vieni sakė: „Jis yra geras“. O kiti sakė: „Ne, jis suvedžioja minią“. ¹³ Tačiau niekas viešai nekalbėjo apie jį, nes bijojo žydų.

Jėzus viešai moko šventovėje

¹⁴ O šventei jau įpusėjus, Jėzus užėjo į šventovę ir pradėjo mokyti. ¹⁵ Tad žydai stebėjosi, sakydami: „Kaip šitas, niekad neturėjęs mokytojo, yra toks mokytas“^{l?}“ ¹⁶ Jėzus jiems atsakė: „Mano mokslas nėra mano, bet to, kuris mane siuntė. ¹⁷ Jei kas norės vykdyti jo valią, pažins, ar tas mokslas yra iš Dievo, ar aš iš savęs kalbu. ¹⁸ Kas iš savęs kalba, ieško sau garbės. Bet kas ieško

ⁱ7,7 Lit. apie

^j7,10 ~ kkr. Mss

^k7,12 Kt. Mss: miniose

^l7,15 Lit. žino raštą

garbės to, kuris jį siuntė, tas yra tiesakalbis, ir jame nėra neteisybės. ¹⁹ Ar ne Mozė yra jums davęs įstatymą? Tačiau niekas iš jūsų jo nevykdo. Kam kėsinatės mane nužudyti?“ ²⁰ Minia atsiliepė: „Tu velnio apsėstas^m! Kas kėsinaši tave nužudyti?“ ²¹ Jėzus jiems atsakė: „Vieną darbą padariau, ir visi esate nustebę ²² dėl jo. Mozėⁿ yra jums įvedęs apipjaustymą – iš tikrųjų jis nėra kilęs iš Mozės, bet iš protėvių, – ir šabatos dieną apipjaustote žmogų. ²³ Jei žmogus gali būti apipjaustytas^o šabatos dieną, kad nebūtų panaikintas Mozės įstatymas, tai ko pykstate ant manęs, kad visą žmogų pagydyčiau šabatos dieną? ²⁴ Nespręskite paviršutiniškai^p, bet teisingai spręskite“.

Ar jis Mesijas?

²⁵ Tada kai kurie jeruzaliečiai kalbėjo: „Ar ne šitas yra tas, kurį jie kėsinaši nužudyti? ²⁶ Štai jis viešai kalba, ir jie nieko jam nesako! Nejaugi vyresnieji tikrai įsitikino, kad šitas yra Mesijas? ²⁷ Tačiau mes žinome, iš kur jis. O kai Mesijas ateis, niekas nežinos, iš kur jis“. ²⁸ Tada Jėzus šventovėje mokydamas sušuko: „Jūs ir mane pažįstate, ir žinote, iš kur esu. Aš ne savo valia esu atėjęs, bet tikras yra tas, kuris mane siuntė, kurio jūs nepažįstate. ²⁹ Aš jį pažįstu, nes iš jo esu ir jis mane siuntė“. ³⁰ Tada jie kėsinosi jį suimti, bet nė vienas ranka nepalietė jo, nes

^m7,20 Lit. Velnia tu turi

ⁿ7,22 Arba: Dėl to (t.y. parodyti tam, kad šabatos įstatymas daro išimčių ir kad tuo būdu viso žmogaus gydymas – dar labiau negu apipjaustymas – gali būti vykdomas šabatos dieną) Mozė

^o7,23 Lit. gauna apipjaustymą

^p7,24 Lit. pagal išvaizdą

jo valanda dar nebuvo atėjusi. ³¹ O iš minios daug kas patikėjo juo ir kalbėjo: „Kai Mesijas ateis, argi jis padarys daugiau ženklų, negu šitas yra padaręs?“

Siunčia sargybinius Jėzaus suimti

³² Fariziejai nugirdo minią šnibždant apie jį tuos dalykus, tad vyriausieji kunigai ir fariziejai pasiuntė šventyklos sargybinius jo suimti. ³³ Tada Jėzus tarė: „Dar trumpą laiką būsiu su jumis, paskui nueisiu pas tą, kuris mane siuntė. ³⁴ Manęs ieškosite, bet nerasite, ir kur aš būsiu, jūs negalėsite ateiti“. ³⁵ Tad žydai sakė vienas kitam: „Kur šitas rengiasi keliauti, kad mes jo nerasime? Bene jis rengiasi keliauti pas išsklaidytuosius^q tarp graikų ir mokyti graikus? ³⁶ Ką reiškia tie žodžiai, kuriuos jis pasakė: „Manęs ieškosite, bet nerasite“, ir „kur aš būsiu, jūs negalėsite ateiti“?“

Gyvojo vandens upės

³⁷ O paskutiniąją, didžiąją šventės dieną Jėzus stovėjo ir šaukė, sakydamas: „Jei kas trokšta, tegul ateina pas mane; ir tegul geria, ³⁸ kas tiki mane! Kaip Raštas pasakė: „Gyvojo^r vandens upės tekės iš jo vidaus“. ³⁹ O jis tai pasakė apie Dvasią, kurią turėjo gauti tie, kurie įtikėjo jį. Mat Dvasios dar nebuvo gauta, nes Jėzus dar nebuvo pašlovintas.

^q7,35 Lit. diasporą

^r7,38 Arba: tegul ateina pas mane ir geria! 38 Kas tiki mane, – kaip Raštas pasakė, – „gyvojo

Žmonių nesutarimas

⁴⁰ Taigi kai kurie iš minios, išgirdę šituos žodžius, kalbėjo: „Šitas tikrai yra pranašas“. ⁴¹ Kiti sakė: „Šitas yra Mesijas“. Bet kiti klausė: „Nejaugi Mesijas ateis iš Galilėjos? ⁴² Argi Raštas nėra pasakęs, kad Mesijas ateis iš Dovydo palikuonių ir iš Betliejaus, to kaimo, kur Dovydas gyveno?“ ⁴³ Tad minioje kilo nesutarimas dėl jo. ⁴⁴ Kai kurie iš jų norėjo jį suimti, tačiau nė vienas jo nepalietė rankomis.

Valdovų netikėjimas

⁴⁵ Taigi šventyklos sargybiniai sugrįžo pas vyriausiuosius kunigus ir fariziejus, o tie juos paklausė: „Kodėl jo neatvedėte?“ ⁴⁶ Sargybiniai atsakė: „Dar niekad žmogus nėra taip kalbėjęs!“ ^{47–48} Tada fariziejai jiems atkirto: „Ar ir jūs esate suvedžioti? Argi kas iš vyresniųjų ar iš fariziejų įtikėjo jį? ⁴⁹ Bet šita minia, kuri nepažįsta įstatymo – jie prakeikti!“ ⁵⁰ Nikodemas, kuris anksčiau buvo atėjęs pas jį ir buvo vienas iš jų, prabilo į juos: ⁵¹ „Argi mūsų įstatymas pasmerkia žmogų, jeigu nebūtų pirma jo išklausęs ir sužinojęs, ką jis daro?“ ⁵² Jie jam atsakė: „Bene ir tu esi iš Galilėjos? Patyrinėk ir pamatyk, kad joks pranašas nekeyla iš Galilėjos“. ⁵³ Ir jie kiekvienas nuėjo į savo namus.

Moteris pagauta svetimaujant

8 ¹ O Jėzus nuėjo į Alyvų kalną. ² Auštant jis vėl atėjo į šventovę. Visi žmonėsėjo pas jį, ir atsisėdęs jis

juos mokė. ³ Rašto žinovai ir fariziejai atvedė moterį, pagautą svetimaui, ir, ją pastatę viduryje, ⁴ jam tarė: „Mokytojai, šita moteris buvo pagauta besvetimaui. ⁵ Įstatyme Mozė mums įsakė tokias užmušti akmenimis. O ką tu sakai?“ ⁶ Jie tai sakė, jį mėgindami, kad turėtų kuo jį kaltinti. Bet Jėzus, pasilenkęs žemyn, ėmė rašyti pirštu ant žemės. ⁷ Kai jie nesiliovė jo klausę, jis atsitiesė ir jiems tarė: „Kas jūsų be nuodėmės, tegul pirmas meta į ją akmenį“. ⁸ Ir jis vėl pasilenkęs rašė ant žemės. ⁹ Bet tie, kurie tai girdėjo, vienas po kito ėjo iš ten, pradedant vyresniaisiais, ir jis buvo paliktas vienas su moterim, stovinčia viduryje. ¹⁰ Atsitiesęs Jėzus jai tarė: „Moterie, kur jie yra? Niekas tavęs nepasmerkė?“ ¹¹ Ji tarė: „Niekas, viešpatie“. Jėzus tarė: „Nė aš tavęs nepasmerkiu. Eik ir nuo dabar daugiau nebeusidėk!“^t

Jėzus – pasaulio šviesa

¹² Jėzus vėl jiems kalbėjo, sakydamas: „Aš esu pasaulio šviesa. Kas seka paskui mane, niekad nevaikščios tamsoje, bet turės gyvenimo šviesą“. ¹³ Tad fariziejai jam sakė: „Tu liudiji už save patį. Tavo liudijimas negalioja“ ¹⁴ Jėzus jiems atsakė: „Net jei aš liudyčiau už save patį, mano liudijimas galiotų, nes žinau, iš kur atėjau ir kur nueinu. Bet jūs nežinote, iš kur ateinu ar kur nueinu. ¹⁵ Jūs teisiatė žmogiškai^u – aš nė vieno neteisiu. ¹⁶ Bet jei aš ir teisiu, mano teismas „turi galią“^v, nes nesu vienas, kuris teisiu, bet aš ir tas, kuris mane siuntė, Tėvas. ¹⁷ Ir

^t**8,11** Daugumas seniausių ir patikimiausių Mss neturi 7,53-8,11. Kt. Mss įterpia šią tekstą čia ar po 7,36, ar po 21,25, ar po Lk 21,38.

^u**8,15** Lit. pagal kūną (t.y. pagal žmogiškus standartus)

^v**8,16** Lit. yra tikras

jūsų įstatyme parašyta, kad dviejų žmonių liudijimas galioja. ¹⁸ Aš pats esu tas, kuris liudija už save, ir tas, kuris mane siuntė, Tėvas, liudija už mane“. ¹⁹ Tada jie paklausė jį: „Kur yra tavo tėvas?“ Jėzus atsakė: „Jūs nei manęs nepažįstate, nei mano Tėvo. Jei mane pažintumėte, tai ir mano Tėvą pažintumėte“. ²⁰ Šituos žodžius jis iškalbėjo prie iždinės, mokydamas šventovėje. Bet niekas jo nesusėmė, nes dar nebuvo atėjusi jo valanda.

Jėzus pranašauja savo mirtį

²¹ Jis vėl jiems tarė: „Aš einu sau, ir jūs ieškosite manęs, tačiau mirsite savo nuodėmėje. Kur aš einu, jūs negalite nueiti“. ²² Tada žydai tarė: „Argi jis nusižudys, kad sako: „Kur aš einu, jūs negalite nueiti?““ ²³ Ir jis jiems tarė: „Jūs esate iš žemo, aš esu iš aukšto. Jūs esate iš šito pasaulio, aš nesu iš šito pasaulio. ²⁴ Todėl jums pasakiau, kad mirsite savo nuodėmėse. Nes jei netikėsite, kad „AŠ ESU“^w, mirsite savo nuodėmėse“. ²⁵ Tada jie klausė jį: „Kas tu esi?“ Jėzus jiems atsakė: „“Aš pradžioje pasakiau, ką jums ir [dabar] kalbu“^x. ²⁶ Daug ką turiu apie jus kalbėti ir smerkti. Tačiau tas, kuris mane siuntė, yra tiesakalbis, ir ką išgirdau iš jo, tą kalbu pasauliui“. ²⁷ Jie nesuprato, kad jis jiems kalbėjo apie Tėvą. ²⁸ Tad Jėzus jiems tarė: „Kai būsite aukštyn iškėlę Žmogaus Sūnų, tada suprasite, kad AŠ ESU ir nieko iš savęs nedarau, bet taip kalbu, kaip mane pamokė Tėvas. ²⁹ Ir tas, kuris mane siuntė, yra su manimi. Jis nepaliko manęs vieno, nes aš

^w**8,24** T.y. Dievo vardo „AŠ ESU“ nešėjas, Dievo unikalūs atstovai. Arba: aš esu [ką sakau save esant]

^x**8,25** p(66); arba: „Kam aš iš viso jums kalbu?“

visuomet darau, kas jam patinka“. ³⁰ Jam tai kalbant, daugelis ģtikējo ģģ.

Jēzus ir Abraomas

³¹ Tada Jēzus juo tikējusiems žydams sakē: „Jei jūs ģvis laikotēs mano mokslo^γ, tikrai esate mano mokiniai ³² ir pažinsite tiesā, o tiesa jus īšlaisvins“. ³³ Jie jam atsakē: „Mes esame Abraomo palikuonys ir niekam niekad nesame vergavę. Kaip tu gali sakyti: „Jūs tapsite laisvi“?“. ³⁴ Jēzus jiems atsakē: „Iš tiesų, īš tiesų jums sakau: kiekvienas, kuris daro nuodēmę, yra nuodēmēs vergas. ³⁵ Bet vergas nepasīlieka namuose visā laikā; sūnus pasīlieka visā laikā. ³⁶ Tad jei Sūnus jus īšlaisvins, jūs tikrai būsīte laisvi. ³⁷ Žīnau, kad esate Abraomo palikuonys. O vis dēlto īēškote progos mane nužudyti, nes mano žodis neturi vietas jumyse. ³⁸ Kalbu, kā āš esu matēs pas Tēvā^z. ģJūs īrgi darote, kā girdējote īš savo tėvo“. ³⁹ Jie jam atsakē: „Mūsų tėvas yra Abraomas“. Jēzus jiems tarē: „Jei būtumēte Abraomo vaikai, darytumēte^b Abraomo darbus. ⁴⁰ Bet dabar īēškote progos mane nužudyti – žmogų, kalbėjusi^c jums tiesā, kuriā īšgirdau īš Dievo. To Abraomas nedarē. ⁴¹ Jūs darote savo tėvo darbus“. Jie jam pīēštaravo: „Mes nesame pavainīkiai^d. Turīme vienā Tēvā – Dievā“. ⁴² Jēzus jiems

^γ**8,31** Lit. pasīliekate mano žodyje

^z**8,38** Kt. Mss: savo Tēvā

^a**8,38** Arba: Tad ir jūs darykite, kā girdējote īš Tēvo“.

^b**8,39** Kkr. Mss: darykite

^c**8,40** Lit. kuris esu kalbējēs

^d**8,41** Lit. ģimę īš paleistuvystēs

tarė: „Jei Dievas būtų jūsų Tėvas, mane mylėtų, nes aš iš Dievo išėjau ir čia esu; nes ne savo valia esu atėjęs, bet jis mane siuntė. ⁴³ Kodėl nesuprantate mano kalbos? Todėl, kad negalite klausyti mano žodžio. ⁴⁴ „Jūsų tėvas – velnias“^e, ir jūs norite tenkinti savo tėvo įgeidžius. Jis nuo pat pradžių buvo žmogžudys ir nesilaikė tiesos, nes nėra tiesos jame. Kada jis meluoja, kalba tai^f, kas jam sava, nes jis yra melagis ir melo^g tėvas. ⁴⁵ Bet kadangi aš sakau tiesą, jūs netikite manim. ⁴⁶ Kas iš jūsų gali įrodyti mane nusidėjus? Jei sakau tiesą, kodėl jūs netikite manim? ⁴⁷ Kas yra iš Dievo, klauso Dievo žodžių. Jūs dėl to neklausote, kad nesate iš Dievo“. ⁴⁸ Žydai jam atsakė: „Ar mes ne teisingai sakome, kad tu samarietis ir velnio apsėstas?“ ⁴⁹ Jėzus atsakė: „Aš nesu velnio apsėstas, bet gerbiu savo Tėvą, o jūs plėšiate man garbę. ⁵⁰ Bet aš neieškau sau garbės. Yra Vienas, kuris ieško ir teisia. ⁵¹ Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: jei kas laikysis mano žodžio, nepatirs^h mirties per amžius“. ⁵² Žydai jam tarė: „Dabar mes žinome, kad tu velnio apsėstas. Abraomas mirė, ir pranašai, o tu sakai: „Jei kas laikysis mano žodžio, neragaus mirties per amžius“. ⁵³ Argi tu didesnis už mūsų tėvą Abraomą, kuris mirė? Ir pranašai mirė. Kuo save laikai?“ ⁵⁴ Jėzus atsakė: „Jei aš garbinčiau save, mano garbė būtų niekai. Yra mano Tėvas, keliantis mano garbę, apie kurį jūs sakote: „Jis yra mūsų Dievas“, ⁵⁵ nors nesate jo pažinę. Bet aš jį pažįstu. Ir jei sakyčiau jo nepažįstas,

^e8,44 Lit. Jūs esate iš tėvo velnio

^f8,44 Lit. iš to

^g8,44 Arba: melagio; lit. jo

^h8,51 Lit. neregės

būčiau į jus panašus melagis. Bet jį pažįstu ir laikaus jo žodžio. ⁵⁶ Jūsų tėvas Abraomas džiūgavo galėsiąs išvysti mano dieną; jis ją išvydo ir džiaugėsi“. ⁵⁷ Tada žydai jam sakė: „Neturi dar nė penkiasdešimt metų, o esi matęs Abraomą?“ ⁵⁸ Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: prieš Abraomui gimstant, aš esu“. ⁵⁹ Tada jie griebėsi akmenų, kad mestų į jį. Bet Jėzus pasislėpė ir išėjo iš šventovės.

Jėzus pagydo aklą gimusi

9 ¹ Praeidamas jis išvydo žmogų, aklą nuo pat gimimo. ² Jo mokiniai jį paklausėⁱ: „Rabi, kas nusidėjo, jis ar jo tėvai, kad gimė aklas?“ ³ Jėzus atsakė: „Nei jis, nei jo tėvai nenusidėjo, bet [jis gimė aklas,] kad Dievo darbai būtų apreiškėti jame. ⁴ ^r Mes turime^j dirbti darbus to, kuris mane siuntė, kol yra diena. Ateina naktis^k, kai niekas negali dirbti. ⁵ Kol esu pasaulyje, esu pasaulio šviesa“. ⁶ Tai pasakęs, jis spjovė ant žemės, padarė ^r su seilėmis^l purvo, patepė purvu jo akis ⁷ ir jam tarė: „Eik, nusiprausk Siloamo (išvertus tai reiškia ‚Siųstojo‘) tvenkinyje!“ Jis nuėjo, nusiprausė ir parėjo regintis. ⁸ Tada kaimynai ir tie, kurie anksčiau matydavo jį elgetaujant, sakė: „Ar jis ne tas, kuris sėdėdavo ir elgetaudavo?“ ⁹ Vieni sakė: „Tai jis“. Kiti sakė: „Ne, tik panašus į jį“. Jis pats sakė: „Tai aš“. ¹⁰ Tada jie klausinėjo jį: „Tai kaip tau buvo atvertos akys?“ ¹¹ Jis atsakė: „Žmogus, vadinamas Jėzumi, padarė

ⁱ9,2 Gr. + sakydami

^j9,4 Kt. Mss: Aš turiu

^k9,4 T.y. mirtis

^l9,6 Lit. iš seilių

purvo, juo patepė mano akis ir man tarė: „Eik į Siloamą ir nusiprausk!“ Tada aš nuėjau ir nusiprausęs praregėjau“.

¹² Jie paklausė jį: „Kur jis yra?“ Šis atsakė: „Nežinau“.

Fariziejai tiria pagydymą

¹³ Jie nuvedė jį, pirmiau buvusį aklą, pas fariziejus. ¹⁴ O ^mta diena, kai Jėzus padarė purvo ir atvėrė jo akis, buvo šabata. ¹⁵ Tad ir fariziejai vėl ėmė jį klausinėti, kaip jis praregėjęs. Jis jiems tarė: „Jis patepė purvu man akis, aš nusiprausiau ir regiu“. ¹⁶ Tada kai kurie fariziejai sakė: „Šitas žmogus nėra iš Dievo, nes nesilaiko šabatos“. Bet kiti prieštaravo: „Kaip gali žmogus nusidėjėlis daryti tokius ženklus?“ Ir nesutarimas kilo tarp jų. ¹⁷ Tada jie vėl klausė aklą: „Kadangi jis tau atvėrė akis, ką tu pats sakai apie jį?“ Šis atsakė: „Jis yra pranašas“. ¹⁸ Bet žydai nenorėjo tikėtiⁿ, kad jis buvęs aklas ir praregėjęs, kol jie pasišaukė tėvus to, kuris buvo praregėjęs. ¹⁹ Ir jie klausinėjo juos: „Ar tai jūsų sūnus, kurį jūs sakote gimęs aklą? Tai kaip jis dabar regi?“ ²⁰ Jo tėvai atsakė: „Žinome, kad šitas yra mūsų sūnus ir kad jis gimė aklas. ²¹ Bet kaip jis dabar regi, nežinome. Jį patį klauskite! Jis yra pilnametis. Jis pats kalbės už save“. ²² Tai pasakė jo tėvai, nes bijojo žydu. Mat žydai jau buvo susitarę, kad, jei kas jį išpažintų esant Mesiją, būtų atskirtas nuo sinagogos. ²³ Todėl jo tėvai pasakė: „Jis yra pilnametis. Jį patį klauskite!“ ²⁴ Taigi jie antrą kartą pasišaukė žmogų, buvusį aklą, ir jam tarė: „Pagarbink Dievą! Mes žinome, kad tas žmogus nusidėjėlis“. ²⁵ Jis atsakė: „Nežinau, ar

^m9,14 Lit. tą dieną

ⁿ9,18 Lit. tikėti apie jį

jis nusidėjėlis. Viena žinau: buvau aklas – dabar regiu“. ²⁶ Tada jie klausė jį: „Ką jis tau padarė? Kaip jis atvėrė tavo akis?“ ²⁷ Jis jiems atsakė: „Jau jums pasakiau, ir jūs nesiklausėte. Kam vėl norite girdėti? Bene ir jūs norite tapti jo mokiniai?“ ²⁸ Tada jie išplūdo jį, sakydami: „Tu esi jo mokinys, o mes esame Mozės mokiniai. ²⁹ Mes žinome, kad Dievas yra kalbėjęs Mozei, bet dėl šito, nežinome, iš kur jis“. ³⁰ Žmogus jiems atsakė: „Tuo juk ir reikia stebėtis, kad jūs nežinote, iš kur jis, o vis dėlto jis man atvėrė akis! ³¹ Žinome, kad Dievas neišklauso nusidėjėlių, bet jei kas yra Dievo garbintojas ir vykdo jo valią, tą jis išklauso. ³² Nuo amžių negirdėta, kad kas būtų atvėręs aklo gimusio akis. ³³ Jei jis nebūtų nuo Dievo, nieko negalėtų padaryti“. ³⁴ Jie jam atsakė: „Tu gimei visas nuodėmingas, ir tu mus mokai?“ Ir jie išmetė jį lauk.

Dvasinis aklumas

³⁵ Jėzus išgirdo, kad jie buvo jį išmetę lauk, ir, jį radęs, paklausė: „Ar tu tiki Žmogaus Sūnų?“ ³⁶ Jis atsakė: „Tai kas jis yra, viešpatie, kad galėčiau jį tikėti?“ ³⁷ Jėzus jam tarė: „Tu esi jį matęs, ir jis yra tas, kuris kalba su tavim“. ³⁸ Jis tarė: „Tikiu, Viešpatie!“ ir jį pagarbino. ³⁹ Jėzus tarė: „Teisti aš atėjau į šį pasaulį: kad neregintieji regėtų ir regintieji apaktų“. ⁴⁰ Tai išgirdo kai kurie fariziejai, kurie buvo prie jo, ir jį klausė: „Argi ir mes esame akli?“ ⁴¹ Jėzus jiems tarė: „Jei būtumėte akli, neturėtumėte nuodėmės. Bet dabar sakote: „Mes regime“. Jūsų nuodėmė pasilieka“.

Jėzus – Gerasis Ganytojas

10¹ „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: kas neįeina pro vartus^o į avių gardą, bet įlipa per kur kitur, tas yra vagis ir plėšikas. ² Bet tas, kuris įeina pro vartus^p, yra avių ganytojas. ³ Jam vartininkas^q atidaro, ir avys klauso jo balso. Jis savąsias avis šaukia vardu ir jas išveda. ⁴ Išsivaręs visas savąsias, jis eina jų priešakyje, o avys seka paskui jį, nes jos pažįsta jo balsą. ⁵ Paskui svetimą jos neseks, bet bėgs nuo jo, nes jos nepažįsta svetimųjų balso“. ⁶ Jėzus jiems pasakė tą palyginimą, bet jie nesuprato reikšmės to, ką jis jiems kalbėjo. ⁷ Tad Jėzus vėl jiems tarė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: Aš esu avių vartai^r. ⁸ Visi, kurie atėjo pirm manęs, yra vagys ir plėšikai, bet avys jų neklausė. ⁹ Aš esu vartai. Jei kas pro mane įeis, bus išgelbėtas; jis įeis ir išeis ir ras ganyklą. ¹⁰ Vagis ateina tik vogti, pjauti ir naikinti. Aš atėjau, kad jos turėtų gyvenimą ir apščiai jo turėtų. ¹¹ Aš esu gerasis ganytojas. Gerasis ganytojas guldo savo gyvybę už avis. ¹² Samdinys, kuris nėra ganytojas, kuris nėra avių savininkas, mato vilką ateinant, palieka avis ir bėga, – o vilkas jas pasigriebia ir išvaiko, – ¹³ nes jis yra samdinys ir avys jam nerūpi. ¹⁴ Aš esu gerasis ganytojas. Aš pažįstu savąsias, ir manosios pažįsta mane, ¹⁵ kaip Tėvas mane pažįsta ir aš pažįstu Tėvą, ir aš guldau savo gyvybę už avis. ¹⁶ Dar turiu kitų avių, kurios nėra iš šito gardo. Jas

^o10,1 Lit. duris

^p10,2 Lit. duris

^q10,3 Lit. durininkas

^r10,7 Lit. durys; taip pat 10,9

irgi aš turiu vedžioti^s, ir jos klausys mano balso. Tada bus viena kaimenė, vienas ganytojas. ¹⁷ Tėvas mane myli dėl to, kad aš gulda savo gyvybę, kad ją vėl atsiimčiau. ¹⁸ Niekas jos neatėmė^t iš manęs, bet savo paties valia aš ją gulda. Turiu galią ją guldėti, ir turiu galią ją vėl atsiimti. Šitą įsakymą gavau iš savo Tėvo“. ¹⁹ Tarp žydų vėl kilo nesutarimas dėl šitų žodžių. ²⁰ Daugelis jų sakė: „Jis velnio apsėstas ir eina iš proto! Kam jo klausote?“ ²¹ Kiti sakė: „Šitie žodžiai nėra velnio apsėsto. Argi velnias gali atverti aklių akis?“

Žydai atmeta Jėzų

²² Tąsyk Jeruzalėje buvo šventyklos atnaujinimo^u šventė. Buvo žiema. ²³ Ir Jėzus vaikščiojo šventovėje, Saliamono portike^v. ²⁴ Tada žydai jį apstojo ratu ir jam sakė: „Kaip ilgai mus laikysi netikrume? Jei tu esi Mesijas, pasakyk mums atvirai!“ ²⁵ Jėzus jiems atsakė: „Jums pasakiau, bet jūs netikite. Darbai, kuriuos darau savo Tėvo vardu, tie liudija už mane. ²⁶ Bet jūs netikite, nes nesate iš manųjų avių. ²⁷ Manosios avys klauso mano balso. Aš jas pažįstu, ir jos seka paskui mane. ²⁸ Aš joms duodu amžiną gyvenimą; jos nepražus per amžius, ir niekas jų neišplėš iš mano rankos. ²⁹ Mano Tėvas, kuris yra man [jas] davęs, yra didesnis už visus^w, ir niekas negali jų išplėsti iš Tėvo rankos. ³⁰ Aš ir

^s**10,16** Arba: atvesti

^t**10,18** Kt. Mss: neatima

^u**10,22** T.y. Hanukos

^v**10,23** T.y. atviroje, kolonų palaikomu stogu uždengtoje salėje

^w**10,29** Kt. Mss: Ką mano Tėvas yra man davęs, yra daugiau už viską.

Tēvas esame viena“. ³¹ Žydai vēl griebēsi akmeņus, kad jī užmuštū. ³² Jēzus jiems atsakē: „Daug gerū darbu jums parodžiau Tēvo galia^x. Dēl kurio jū norite mane užmušti akmenimis?“ ³³ Žydai jam atsakē: „Dēl gero darbo nenorime tavēs užmušti akmenimis, tik dēl piktžodžiovimo, būtent dēl to, kad tu, būdamas žmogus, daraisi Dievu“. ³⁴ Jēzus jiems atsakē: „Ar nēra parašyta jūsu īstatyme: „Aš pasakiau: dievai esate“? ³⁵ Jei jis^y pavadino dievais tuos, pas kuriuos atējo Dievo žodis, – o Raštas negali būti panaikintas, – ^{36–37} tai ar jūs galite sakyti tam, kurī Tēvas pašventino ir atsiuntē ī pasaulī: „Tu piktžodžiauji“, todēl, kad pasakiau: „Aš esu Dievo Sūnus“? Jei nedarau savo Tēvo darbu, netikēkite manim! ³⁸ Bet jei darau, tai, nors ir netikētumēte manim, tikēkite darbais, kad žinotumēte ir suprastumēte^z, jog Tēvas yra manyje ir aš Tēve“. ³⁹ Jie vēl mēgino jī suimti, bet jis ištrūko iš jū rankū. ⁴⁰ Jis vēl nuējo skersai Jordano ī tą vietā, kur Jonas iš pradžiū krikštijo, ir ten pasiliko. ⁴¹ Daugelis atējo pas jī ir sakē: „Jonas, tiesa, nepadare jokio ženklo, bet visa, ką Jonas pasakē apie šitā, buvo tiesa“. Ir ten daugelis ītikējo jī.

Lozorius mirtis ir prikēlimas

11 ¹ Buvo vienas ligonis, Lozorius iš Betanijos, iš Marijos ir jos sesers Mortos kaimo. ² O Marija buvo ta, kuri patepē Viešpatī kvepalais ir nušluostē jo kojas savo plaukais. Jos brolis Lozorius sirgo. ³ Tad

^x10,32 Lit. iš Tēvo

^y10,35 T.y. Įstatymas

^z10,38 Kt. Mss: tikētumēte

seserys jam pasiuntė žinią^a: „Viešpatie, ʹžinok, kad^b tas, kurį myli, serga“. ⁴ Bet Jėzus, tai išgirdęs, tarė: „Šita liga nėra mirčiai, bet Dievo garbei, kad ja Dievo Sūnus būtų pašlovintas“. ⁵ Jėzus mylėjo Mortą, jos seserį ir Lozorių. ⁶ Taigi, kai jis išgirdo, kad tas serga, užtruko dvi dienas toje vietoje, kurioje buvo. ⁷ Tik po to jis pasakė savo mokiniams: „Vėl eikime į Judėją!“ ⁸ Mokiniai jam tarė: „Rabi, žydai ką tik mėgino tave užmušti akmenimis, o tu vėl ten vyksti?“ ⁹ Jėzus atsakė: „Ar ne dvylika yra dienos valandų? Jei kas dieną vaikščioja, nesuklumpa, nes jis regi šito pasaulio šviesą. ¹⁰ Bet jei kas naktį vaikščioja, suklumpa, nes jis be šviesos“. ¹¹ Jis tai pasakė, ir paskui jiems tarė: „Mūsų draugas Lozorius yra užmigęs, bet aš vykstu jo pažadinti iš miego“. ¹² Mokiniai jam tarė: „Viešpatie, jei jis užmigęs, pasveiks“. ¹³ Tačiau Jėzus buvo kalbėjęs apie jo mirtį. O jie manė jį kalbant apie paprastą miegą. ¹⁴ Tada Jėzus atvirai jiems pasakė: „Lozorius mirė, ¹⁵ bet dėl jūsų, kad tikėtumėte, džiaugiuos, kad ten nebuvau. Tačiau eikime pas jį!“ ¹⁶ Tada Tomas, vadinamas Dvyniu, tarė savo bendramokiniams: „Eikime ir mes numirti su juo!“ ¹⁷ Atėjęs Jėzus jį rado jau keturias dienas gulėjusį kape. ¹⁸ O Betanija buvo arti Jeruzalės – apie penkiolika stadijų^c nuo jos. ¹⁹ Ir daug žydų buvo atėję pas Mortą ir Mariją jų paguosti dėl brolio. ²⁰ Taigi, kai Morta išgirdo, kad Jėzus ateinaš, ji išėjo jo pasitikti, o Marija liko sėdėti namie. ²¹ Morta prabilo į Jėzų: „Viešpatie, jei būtum čia buvęs,

^a**11,3** Lit. sakydamos

^b**11,3** Lit. štai

^c**11,18** T.y. 2,75 km.

mano brolis nebūtų miręs. ²² Bet žinau, kad ir dabar, ko tik prašysi Dievą, Dievas tau duos“. ²³ Jėzus jai pasakė: „Tavo brolis prisikels!“ ²⁴ Morta jam tarė: „Žinau, kad jis prisikels prisikėlimo metu, paskučiausiąją dieną“. ²⁵ Jėzus jai tarė: „Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas“^d. Kas tiki mane, net jei numirtų, bus gyvas, ²⁶ ir kiekvienas, kuris gyvas ir tiki mane, nemirs per amžius. Ar tai tiki?“ ²⁷ Ji jam tarė: „Taip, Viešpatie! Aš esu įtikėjusi, kad tu esi Mesijas, Dievo Sūnus, tas, kuris turi ateiti į šį pasaulį“. ²⁸ Tai pasakiusi, ji nuėjo, pasišaukė savo seserį Mariją ir jai privačiai^e tarė: „Mokytojas čia yra ir šaukia tave“. ²⁹ Kai ji tai išgirdo, skubiai pakilo ir ėjo pas jį. ³⁰ Jėzus dar nebuvo atėjęs į kaimą, bet tebebuvo toje vietoje, kur Morta buvo jį pasitikusi. ³¹ Žydai, kurie, ją guosdami, buvo su ja namuose, pamatę, kad Marija skubiai pakilo ir išėjo, nusekė paskui ją, manydami, jog ji einanti pas kapą, kad ten raudotų. ³² Kai Marija atėjo, kur buvo Jėzus, jį išvydusi, ji puolė jam į kojas, jam sakydama: „Viešpatie, jei čia būtum buvęs, mano brolis nebūtų miręs!“ ³³ Kai Jėzus pamatė ją verkiančią ir verkiančius su ja atėjusius žydus, jis susigraudino^f ir susijaudino. ³⁴ Ir jis paklausė: „Kur jį esate padėję?“ Jie jam atsakė: „Viešpatie, ateik ir pamatyk!“ ³⁵ Jėzus apsiašarojo. ³⁶ Tad žydai sakė: „Štai kaip jis jį mylėjo!“ ³⁷ Bet kai kurie iš jų tarė: „Ar tas, kuris atvėrė aklojo akis, negalėjo padaryti, kad ir šitas nebūtų

^d11,25 ~ kt. Mss

^e11,28 Lit. slapčia; kt. Mss: tylomis

^f11,33 Arba: susierzino (būtent dėl jų beviltiško raudojimo ir netikėjimo amžinu gyvenimu akivaizdoje To, kuris yra „prisikėlimas ir gyvenimas“)

miręs?“ ³⁸ Jėzus, vėl susigraudinęs, nuėjo prie kapo. Tai buvo ola, užrista akmeniu. ³⁹ Jėzus paliepė: „Nuriskite akmenį!“ Mirusiojo sesuo Morta jam sakė: „Viešpatie, jis jau dvokia, nes jau keturios dienos, kaip jis miręs!“ ⁴⁰ Jėzus jai tarė: „Ar tau nesakiau, kad, jei tikėsi, išvysi Dievo šlovę?“ ⁴¹ Tada jie nurito akmenį. O Jėzus pakėlė aukštyrą akis ir prabilo: „Tėve, tau dėkoju, kad mane išklausai. ⁴² Aš žinojau, kad visuomet mane išklausai. Tačiau dėl aplinkui stovinčių žmonių tai pasakiau, kad jie įtikėtų, jog tu mane siuntei“. ⁴³ Ir, tai pasakęs, garsiu balsu sušuko: „Lozoriau, išeik!“ ⁴⁴ Numirėlis išėjo; jo rankos ir kojos buvo apraišiotos lininiais aprišalais ir jo veidas apvyniotas skepeta. Jėzus jiems paliepė: „Atraišiokite jį ir leiskite jam eiti!“

Sąmokslas nužudyti Jėzų

(Mt 26, 1–5; Mk 14, 1–2; Lk 22, 1–2)

⁴⁵ Tad daugelis žydų, kurie buvo atėję pas Mariją ir matė, ką jis padarė, įtikėjo jį. ⁴⁶ Bet kai kurie iš jų nuėjo pas fariziejus ir jiems pranešė, ką Jėzus buvo padaręs. ⁴⁷ Tada vyriausieji kunigai ir fariziejai sušaukė sinedrioną^h ir tarėsi: „Ką gi mes darome? Šitas žmogus daro daug ženklų. ⁴⁸ Jei jam toliau leisime taip veikti, visi jį įtikės; tada ateis romėnai ir atims ir tą mūsų vietąⁱ, ir mūsų tautą“. ⁴⁹ Vienas jų, Kajafas, buvęs tų metų vyriausiasis kunigas, jiems tarė: „Jūs nieko neišmanote ⁵⁰ ir nepagalvojate, jog jums būtų geriau, kad vienas

^g**11,38** Arba: susierzinęs

^h**11,47** Arba hbr. sanhedriną, t.y. vyriausiąją, tarybą, tvarkančią religinius ir visuomeninius dalykus

ⁱ**11,48** T.y. šventyklą

žmogus mirtų už tautą, negu kad visa tauta pražūtų“. ⁵¹ Jis tai pasakė ne iš savęs, bet, būdamas tų metų vyriausiasis kunigas, išpranašavo, kad Jėzus turįs mirti už tautą – ⁵² ir ne tik už tautą, bet ir tam, kad surinktų į viena Dievo išsklaidytuosius vaikus. ⁵³ Taigi nuo tos dienos jie buvo nusprendę jį nužudyti. ⁵⁴ Todėl Jėzus daugiau viešai nebevaikščiojo tarp žydų, bet iš ten nuėjo į šalį arti dykumos, į miestą, vadinamą Efraimu, ir ten apsistojo su mokiniiais. ⁵⁵ Buvo arti žydų Velykos, ir prieš Velykas daugelis iš šalies traukė aukštyn į Jeruzalę apsivalyti. ⁵⁶ Jie ieškojo Jėzaus ir, stovėdami šventovėje, kalbėjosi vienas su kitu: „Ką jus manote? Argi jis tikrai neatvyks į šventę?“ ⁵⁷ O vyriausieji kunigai ir fariziejai buvo davę įsakymą, kad, jei kas sužinotų, kur jis yra, praneštų, kad jį galėtų jį suimti.

Patepimas Betanijoje

(Mt 26, 6–13; Mk 14, 3–9)

12 ¹ Buvo šešios dienos prieš Velykas, kai Jėzus atėjo į Betaniją, kur buvo Lozorius, kurį Jėzus buvo prikėlęs iš numirusių. ² Ten jie iškėlė jam pokylį. Morta patarnavo, o Lozorius buvo vienas iš tų, kurie sėdėjo su juo prie stalo. ³ Marija, paėmusi svarą brangių kvepalų, pagamintų iš tikro nardo, patepė Jėzaus kojas ir savo plaukais nušluostė jo kojas. Namas pasidarė pilnas kvepalų kvapo. ⁴⁻⁵ Bet Judas Iskariotas, vienas iš jo mokinių, kuris turėjo jį išduoti, prikišo: „Kodėl šitų kvepalų nepardavė už tris šimtus denarų ir neatidavė [pinigų] vargšams?“ ⁶ Jis tai pasakė ne todėl, kad jam rūpėjo vargšai, bet kad jis buvo vagis ir, laikydamas pinigų dėžutę, vagiliaudavo, kas įdėta. ⁷ Į tai Jėzus atsakė:

„Palik ją! [Tai įvyko tam,] kad ji tai palaikytų mano laidotuvių dienai, ⁸ nes vargšų visuomet turėsite pas save, bet mane ne visuomet turėsite“.

Sąmokslas nužudyti Lozorių

⁹ Didelė žydų minia sužinojo, kad jis ten yra, ir atėjo ne tik dėl Jėzaus, bet pamatyti ir Lozoriaus, kurį jis buvo prikėlęs iš numirusių. ¹⁰ O vyriausieji kunigai nusprendė ir Lozorių nužudyti, ¹¹ nes dėl jo daugelis žydų traukėsi [nuo jų] ir tikėjo Jėzų.

Iškilmingas įėjimas į Jeruzalę

(Mt 21, 1–11; Mk 11, 1–11; Lk 19, 28–40)

¹² Kitą dieną didelė žmonių minia, kuri buvo atėjusi į šventę, išgirdusi, kad Jėzus ateinąs į Jeruzalę, ¹³ pasiėmė palmių šakų ir išėjo jo pasitikti, ir jie šaukė: „Hosana! Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardu – Izraelio Karalius!“ ¹⁴ Jėzus, radęs jauną asilą užsėdo ant jo, kaip parašyta: ¹⁵ „Nebijok, dukterie Sijona! Štai atvyksta tavo karalius, sėdėdamas ant asilaičio!“ ¹⁶ Iš pradžių jo mokiniai to nesuprato, tik tada, kai Jėzus buvo pašlovintas, atsiminė, kad tai buvo apie jį parašyta ir kad jie buvo jam tai padarę. ¹⁷ Minia, buvusi su juo, kai jis Lozorių pašaukė iš kapo ir jį prikėlė iš numirusių, tai liudijo. ¹⁸ Žmonės todėl ir išėjo jo pasitikti, kad jie buvo girdėję jį padarius tą ženklą. ¹⁹ Tada fariziejai vienas kitam sakė: „Matot, kad nieko negalite padaryti. Štai pasaulis nuėjo paskui jį!“

Kai kurie graikai nori pamatyti Jėzų

²⁰ Tarp atvykusių per šventę Dievo garbinti buvo graikų.
²¹ Tie priėjo prie Pilypo, kilusio iš Galilėjos Betsaidos, ir jį prašė, sakydami: „Meldžiamasis, norime pamatyti Jėzų“. ²² Pilypas nuėjo ir pasakė Andriejui. Andriejus ir Pilypas nuėjo ir pasakė Jėzui. ²³ Bet Jėzus jiems atsakė: „Atėjo valanda, kad būtų pašlovintas Žmogaus Sūnus.
²⁴ Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: jei kviečio grūdas neįkrinta į žemę ir nenumiršta, jis pasilieka vienas: bet jei jis numiršta, neša daug vaisių. ²⁵ Kas myli savo gyvybę, ją pražudo, bet kas nekenčia savo gyvybės šiame pasaulyje, ją išsaugos amžinam gyvenimui. ²⁶ Jei kas nori man tarnauti, tegul seka paskui mane, ir kur aš esu, ten bus ir manasis tarnas. Jei kas man tarnaus, jį pagerbs Tėvas.

Žmogaus Sūnus turi būti pakeltas nuo žemės

²⁷ Dabar mano siela sukrėsta. Ir kas man sakyti? „Tėve, gelbėk mane nuo šios valandos!“? Bet juk tam¹ atėjau į šią valandą. ²⁸ Tėve, pašlovink savo vardą!“ Tada atsklido balsas iš dangaus: „Aš jį pašlovinau ir vėl pašlovinsiu!“ ²⁹ Aplink stovinti ir tai girdėjusi minia sakė, kad griaustinis sugriaudės. Kiti sakė: „Angelas jam kalbėjo“. ³⁰ Jėzus atsakė: „Ne dėl manęs pasigirdo šitas balsas, bet dėl jūsų. ³¹ Dabar teisiamas šis pasaulis. Dabar šio pasaulio kunigaikštis bus išmetamas lauk. ³² O aš, kai būsiu pakeltas nuo žemės, visus trauksiu pas save“. ³³ Jis tai pasakė, nurodydamas, kokia mirtimi turės mirti. ³⁴ Minia jam atsakė: „Mes girdėjome iš įstatymo, kad

Mesijas pasiliekaš per amžius. Tai kaip tu gali sakyti, kad Žmogaus Sūnus turį būti pakeltas aukštyn? Kas yra tas Žmogaus Sūnus?“ ³⁵ Jėzus jiems tarė: „Dar trumpą laiką šviesa yra tarp jūsų. Vaikščiokite, kol turite šviesą, kad tamsa jūsų neužkluptų. Kas vaikščioja tamsoje, nežino, kur eina. ³⁶ Kol turite šviesą, tikėkite šviesą, kad taptumėte šviesos vaikais^k“.

Žydų netikėjimas

Jėzus tai pasakė ir nuėjęs pasislėpė nuo jų. ³⁷ Bet nors jis ir buvo padaręs tiek daug ženklų jų akivaizdoje, jie juo netikėjo, ³⁸ kad įvyktų pranašo Jezajo žodis, kurį jis pasakė: „Viešpatie, kas įtikėjo mūsų skelbiama žinia? Ir kam Viešpaties ranka buvo apreikšta?“ ³⁹ Jie negalėjo tikėti dėl to, kad Jezajas vėl pasakė: ⁴⁰ „Jis apakino jų akis ir užkietino jų širdį, kad neregėtų akimis ir neišmanytų širdimi, – kad jie neatsiverstų ir aš jų nepagydyčiau“. ⁴¹ Jezajas tai pasakė, nes jis išvydo jo šlovę ir kalbėjo apie jį. ⁴² Vis dėlto ir daug vyresniųjų jį įtikėjo, bet dėl fariziejų to neišpažino, kad nebūtų atskirti nuo sinagogos, ⁴³ nes jie labiau mėgo žmonių negu Dievo teikiamą garbę.

Jėzaus skelbimo santrauka

⁴⁴ Jėzus šaukdamas^l tarė: „Kas mane tiki, ne mane tiki, bet tą, kuris mane siuntė. ⁴⁵ Ir kas mane mato, mato tą, kuris mane siuntė. ⁴⁶ Aš, šviesa, esu atėjęs į pasaulį, kad kiekvienas, kuris mane tiki, nepasiliktų tamsoje. ⁴⁷ Ir jei kas klauso mano žodžių ir jų nelaiko, aš jo neteisiu, nes

^k12,36 Lit. sūnumis

^l12,44 Lit. šaukė ir

atėjau ne pasaulio teisti, bet pasaulio gelbėti. ⁴⁸ Kas mane atmeta ir nepriima mano žodžių, turi tą, kuris jį teisia: tas žodis, kurį kalbėjau, jį teis paskučiausiąją dieną. ⁴⁹ Nes aš nekalbėjau iš savęs, bet pats Tėvas, kuris mane siuntė, yra man davęs įsakymą, ką turiu sakyti ir ką kalbėti. ⁵⁰ Ir žinau, kad jo įsakymas yra amžinas gyvenimas. Taigi, ką aš kalbu, kalbu taip, kaip Tėvas yra man pasakęs“.

Jėzus plauna mokinių kojas

13 ¹ Tai įvyko prieš Velykų šventę. Jėzus, žinodamas, kad buvo atėjusi jo valanda pereiti iš šito pasaulio pas Tėvą, mylėjęs savuosius, kurie buvo pasaulyje, jiems parodė savo meilę ¹iki pat galo^m. ² Ir vakarienės metu, velniui jau įdėjus į ¹Simono sūnaus Judo Iskariotoⁿ širdį [sumanymą] jį išduoti. ^{3–4} Žinodamas, kad Tėvas jam visa atidavė į rankas ir kad jis išėjo nuo Dievo ir eina pas Dievą, jis pakilo nuo vakarienės [stalo], nusivilko viršutinius drabužius ir, paėmęs rankšluostį, juo apsijuosė. ⁵ Paskui jis įpylė vandens į praustuvę ir pradėjo mazgoti mokinių kojas ir jas šluostyti rankšluosčiu, kuriuo buvo apsijuosęs. ⁶ Jis priėjo prie Simono Petro. Šis jam tarė: „Viešpatie, ar tu man mazgosi kojas?!“ ⁷ Jėzus jam atsakė: „Ką aš darau, tu dabar nesupranti, bet vėliau suvoksi“. ⁸ Petras jam tarė: „Tu niekad nemazgosi man kojų!“ Jėzus jam atsakė: „Jei tavęs nenumazgosiu, neturėsi nieko bendra su manim“. ⁹ Simonas Petras jam tarė: „Viešpatie, ne tik mano kojas, bet ir rankas, ir galvą!“ ¹⁰ Jėzus jam tarė: „Kas nusimaudęs, tam reikia tik kojas numazgoti;

^m**13,1** Arba: iš paskutiniųjų (t.y. kiek galėdamas)

ⁿ**13,2** Kt. Mss: Simono Iskarioto sūnaus Judo

šiaip jis visas švarus. Ir jūs esate švarūs, tik ne visi“.

¹¹ Jis mat žinojo savo išdavėją. Todėl jis pasakė: „Ne visi esate švarūs“. ¹² Kai jis buvo numazgojęs jiems kojas, pasiėmęs savo viršutinius drabužius ir vėl atsisėdęs^o prie stalo, jiems tarė: „Ar suprantate, ką esu jums padaręs?“

¹³ Jūs mane vadinatė „Mokytoju“ ir „Viešpačiu“, ir gerai sakote, nes tas esu. ¹⁴ Taigi, jei aš, Viešpats ir Mokytojas,

jums numazgojau kojas, ir jūs privalote mazgoti vieni kitiems kojas. ¹⁵ Nes esu jums davęs pavyzdį, kad ir jūs taip darytumėte, kaip aš jums dariau.

¹⁶ Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: vergas nėra didesnis už savo valdovą nei pasiuntinys didesnis už savo siuntėją.

¹⁷ Jei žinote tuos dalykus, – esate palaiminti, jei juos darote. ¹⁸ Ne apie jus visus kalbu. Aš žinau, kuriuos išsirinkau. Bet turi

išsipildyti Raštas: „Tas, kuris valgo mano^p duoną, pakėlė prieš mane savo kulnį“.^q ¹⁹ Jau^r dabar, prieš įvykstant,

jums tai sakau, kad, kai įvyks, tikėtumėte, jog AŠ ESU^s.

²⁰ Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: kas priima kokį nors asmenį, kurį siunčiu, mane priima; o kas mane priima, priima tą, kuris mane siuntė“.

^o13,12 Lit. atsilošęs

^p13,18 Kt. Mss: su manimi

^q13,18 T.y. pavartojo prieš mane smurtą

^r13,19 Lit. Nuo

^s13,19 Žr. 8,24.

Jėzus pasako iš anksto, kad jis būsiąs išduotas

(Mt 26, 20–25; Mk 14, 17–21; Lk 22, 21–23)

²¹ Tai pasakęs, Jėzus buvo labai^t susijaudinęs ir patvirtindamas tarė: „Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: vienas iš jūsų mane išduos“. ²² Mokiniai dairėsi vienas į kitą, nesusivokdami, apie kurį jis kalbąs. ²³ Vienas jo mokinių, kurį Jėzus mylėjo, gulėjo^u prie jo krūtinės. ²⁴ Simonas Petras jam linktelėjo [galva], kad pasiklaustų, kas galėtų būti tas^v, apie kurį jis kalba. ²⁵ Tada šis iš savo vietos pasilenkęs atgal į Jėzaus krūtinę, jį paklausė: „Viešpatie, kas tai?“ ²⁶ Jėzus atsakė: „Tai tas, kuriam aš duosiu padažęs gabaliuką duonos^w“. Padažęs gabaliuką duonos, jis padavė^x jį Judui, Simono Iskarioto sūnui^y. ²⁷ Ir tada, paėmus tą gabaliuką^z, šėtonas įėjo į jį^a. Jėzus jam tarė: „Ką darai, greičiau daryk!“ ²⁸ Tačiau nė vienas gulinčių prie stalo nesuprato, kuriam tikslui jis jam tai pasakė. ²⁹ Nes kai kurie manė, kadangi Judas turėjo pinigų dėžutę, kad Jėzus jam sakąs: „Nupirk, ko mums reikia

^t13,21 Lit. dvasia

^u13,23 T.y. rytiečių papročiu valgė ant šono pusiau gulom, kairiaja alkūne atsirėmęs į pagalvį ir dešiniąja ranka imdamas valgį nuo šalia padėto žemo stalo.

^v13,24 Kt. Mss: ir tarė: „Sakyk; „Kas yra tas, apie kurį jis kalba““,

^w13,26 Lit. padažysiu gabaliuką duonos ir jam duosiu

^x13,26 Kt. Mss: paėmė ir padavė

^y13,26 Kt. Mss: Judui Iskariotui, Simono sūnui

^z13,27 Lit. po gabaliuko duonos

^a13,27 T.y. Judą

šventei“, arba kad Judas^b turįs ką duoti vargšams. ³⁰ Tad šis, paėmęs gabaliuką duonos, tuojau išėjo. Buvo naktis.

Naujas įsakymas

³¹ Kai jis išėjo, Jėzus tarė: „Dabar Žmogaus Sūnus pašlovintas, ir Dievas pašlovintas jame^c. ³² Jei Dievas pašlovintas jame^d, tai ir Dievas jį pašlovins savyje^e ir tuojau jį pašlovins. ³³ Vaikeliai, dar valandėlę esu su jumis. Manęs ieškosite ir, kaip pasakiau žydams: „Kur aš einu, jūs negalite nueiti“, taip ir jums dabar sakau. ³⁴ Jums duodu naują įsakymą, kad mylėtumėte vienas kitą. ³⁵ Jei mylėsite vieni kitus, iš to visi pažins, kad esate mano mokiniai“.

Jėzus iš anksto pasako, kad Petras jo užsiginsias

(Mt 26, 31–35; Mk 14, 27–31; Lk 22, 31–34)

³⁶ Simonas Petras jam tarė: „Viešpatie, kur eini?“ Jėzus jam atsakė: „Kur einu, tu dabar negali sekti paskui mane, bet vėliau nuseksi“. ³⁷ Petras jam tarė: „Viešpatie, kodėl dabar negaliu sekti paskui tave? Savo gyvybę guldysiu už tave!“ ³⁸ Jėzus atsakė: „Savo gyvybę guldysi už mane? Iš tiesų, iš tiesų tau sakau: „Dar gaidžiui nepragydas, tu tris kartus manęs užsiginsi!“

^b13,29 Lit. jis

^c13,31 T.y. per jo kančią ir mirtį

^d13,32 ~kk. Mss

^e13,32 paimdamas į savo dievišką būtį ir šlovę

Jēzus – kelias pas Tēvą

14¹ „Tenebūnie nerimastingos jūsu širdys! Tikēkite^f Dievą, ir mane tikēkite! ²Mano Tēvo namuose yra daug buveinių. Jei taip nebūtų, argi būčiau jums pasakęs: „Einu jums vietos paruošti“? ³Jei nueisiu ir paruošiu jums vietą, vėl ateisiu^g ir jus pasiimsiu pas save, kad, kur aš esu, ir jūs būtumėte. ⁴Ir „jūs žinote kelią [į ten], kur einu“^h. ⁵Tomas jam tarė: „Viešpatie, nežinome, kur eini. Kaip galime žinoti kelią?“ ⁶Jėzus jam tarė: „Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas. Niekas neateina pas Tėvą kitaip, kaip tik per mane. ⁷„Jei esate mane pažinę, tai ir mano Tėvą pažinsite“ⁱ. Jau dabar jį pažįstate ir esate matę“. ⁸Pilypas jam tarė: „Viešpatie, parodyk mums Tėvą, ir to mums pakaks“. ⁹Jėzus jam tarė: „Jau tokį ilgą laiką esu su jumis, ir tu dar nesi manęs pažinęs, Pilypai? Kas yra mane matęs, yra matęs Tėvą. Kaip tu gali sakyti: „Parodyk mums Tėvą“? ¹⁰Ar tu netiki, kad aš esu Tėve ir Tėvas yra manyje? Žodžius, kuriuos aš jums kalbu, nekalbu iš savęs. Bet Tėvas, pasiliekęs manyje, daro savo darbus. ¹¹Tikēkite manim^j, kad aš esu Tėve ir Tėvas manyje. Bet jei netikite^k, tai tikēkite dėl pačių darbų! ¹²Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: kas mane tiki, tas irgi darys darbus, kuriuos aš darau, ir jis darys dar didesnius už

^f**14,1** Arba: Jūs tikite

^g**14,3** Gr. ateinu (esamasis laikas, vartojamas busimojo prasme)

^h**14,4** Kt. Mss: žinote, kur einu, ir žinote kelią

ⁱ**14,7** Kt. Mss: Jei būtumėte mane pažinę, tai ir mano Tėvą būtumėte pažinę.

^j**14,11** T.y. tuo, ką dabar sakau

^k**14,11** Lit. ne

juos, nes aš einu pas Tēvą. ¹³ Ir ko tik prašysite mano vardu, tai padarysiu, kad Tēvas būtu pašlovintas Sūnuje. ¹⁴ Jei ko mane^l prašysite mano vardu, aš padarysiu.

Jēzus pažada Šventąją Dvasią

¹⁵ Jei mane mylite, laikysitės^m mano įsakymų. ¹⁶ Ir aš prašysiu Tēvą, ir jis jums duos kitą Padėjėjąⁿ, kad jis būtų su jumis per amžius, – ¹⁷ tiesos^o Dvasią, kurios pasaulis negali priimti, nes jos nemato ir nepažįsta. Jūs ją pažįstate, nes ji pasilieka pas jus ir bus jumyse. ¹⁸ Nepaliksiu jūsų našlaičių; ateisiu pas jus. ¹⁹ Dar valandėlė, ir pasaulis manęs nebematys, bet jūs mane matysite. Kadangi aš gyvenu, tai ir jūs gyvensite. ²⁰ Tą dieną jūs žinosite, kad aš esu savo Tėve, jūs manyje ir aš jumyse. ²¹ Kas "yra priėmęs"^p mano įsakymus ir juos vykdo, tas yra mane mylintis. O kas mane myli, bus mano Tėvo mylimas, ir aš jį mylėsiu ir jam apsireikšiu". ²² Judas – ne Iskariotas – jam tarė: „Viešpatie, kaip čia yra, kad tu nori mums apsireikšti, o ne pasauliui?“ ²³ Jėzus jam atsakė: „Jei kas mane myli, laikysis mano žodžio. Mano Tėvas jį mylės, ir pas jį mes ateisime ir pasidarysime buveinę. ²⁴ Kas manęs nemyli, nesilaiko mano žodžių. O žodis, kurį girdite, nėra mano, bet Tėvo, kuris manę siuntė. ²⁵ Tai esu jums kalbėjęs, tebebūdamas pas jus. ²⁶ Bet Padėjėjas – Šventoji

^l14,14 ~ kkr. Mss

^m14,15 Kt. Mss: vykdykite

ⁿ14,16 Gr. paraklėtos (lit. „pašauktas kam pagelbėti“) reiškia kaltinamojo gynėją, užtarėją, patarėją – bendrai imant, pagelbėtoją, padėjėją.

^o14,17 T.y. Dvasią, kuri apreiškia tiesą apie Dievą

^p14,21 Lit. turi

Dvasia, kurią Tėvas atsiųs mano vardu, – jis visko jus išmokys ir primins jums visa, ką aš esu jums pasakęs. ²⁷ Ramybę jums palieku, savo ramybę jums duodu. Ne taip, kaip pasaulis duoda, aš jums duodu. Tenebūnie nerimastinga ir baiminga jūsų širdis! ²⁸ Girdėjote, kad aš jums pasakiau: „Iškeliauju ir [vėl] ateisiu^q pas jus“. Jei mane mylėtumėte, džiaugtumėtės, kad keliauju pas Tėvą, nes Tėvas yra didesnis už mane. ²⁹ Ir jau dabar, prieš įvykstant, esu jums tai pasakęs, kad tikėtumėte, kada tai įvyks. ³⁰ Jau nebedaug kalbėsiu su jumis, nes ateina pasaulio kunigaikštis. Jis neturi man galios, ³¹ bet pasaulis turi žinoti, kad myliu Tėvą ir darau taip, kaip Tėvas man įsakė. Kelkitės, eikime iš čia!“

Jėzus – tikrasis vynmedis

15 ¹ „Aš esu tikrasis vynmedis, o mano Tėvas yra sodininkas. ² Kiekvieną manyje [esančią] šakelę, neduodančią vaisių, jis nupjauna^r, o kiekvieną, duodančią vaisių, apvalo^s, kad neštų daugiau vaisių. ³ Jūs jau esate apvalyti^t dėl žodžio^u, kurį esu jums kalbėjęs. ⁴ Pasilikite manyje, ir aš pasiliksiu jumoje. Kaip šakelė negali duoti vaisių iš savęs, jei ji nepasiliks vynmedyje, taip negalite ir jūs, jei nepasiliksite manyje. ⁵ Aš esu vynmedis, jūs – šakelės. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas duoda daug vaisių, nes nuo manęs atskirti jūs nieko negalite nuveikti.

^q14,28 Gr. ateinu (esam.l. busimojo prasme)

^r15,2 Lit. pašalina

^s15,2 T.y. apgenėja

^t15,3 Lit. švarūs

^u15,3 T.y. dėl jumoje pasiliekančio žodžio; arba: žodžiu

⁶ Kas nepasiliks manyje, bus išmestas lauk kaip šakelė ir sudžius. Jas^v surenka ir įmeta į ugnį, ir jos sudega.
⁷ Jei pasiliksime manyje ir mano žodžiai pasiliks jumyse, prašykite, ko norite, ir bus jums duota. ⁸ Mano Tėvas yra pašlovintas tuo, kad duodate daug vaisių ir taip pasirodote esą mano mokiniai. ⁹ Kaip Tėvas mane mylėjo, taip ir aš jus mylėjau. Pasilikite mano meilėje^w! ¹⁰ Jei laikysitės mano įsakymų, pasiliksime mano meilėje, kaip ir aš esu laikęsis savo Tėvo įsakymų ir pasilieku jo meilėje. ¹¹ Tai jums kalbėjau, kad manasis džiaugsmas būtų jumyse^x ir kad jūsų džiaugsmas būtų tobulas. ¹² Mano įsakymas yra tas, kad mylėtumėte vienas kitą, kaip aš jus mylėjau. ¹³ Niekas neturi didesnės meilės už tą, kad kas guldo savo gyvybę už savo draugus. ¹⁴ Jūs esate mano draugai, jei darote, ką aš jums įsakau. ¹⁵ Nebevadinu jūsų tarnais, nes tarnas nežino, ką daro jo šeimininkas. Bet jus esu pavadinęs draugais, nes jums pranešiau visa, ką girdėjau iš savo Tėvo. ¹⁶ Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau ir jus paskyriau, kad nuėję^y duotumėte vaisių ir jūsų vaisiai pasiliktų, kad, ko tik prašytumėte Tėvą mano vardu, jis jums duotų. ¹⁷ Aš jums tai įsakau: mylėkite vienas kitą!

Pasaulio neapykanta

¹⁸ Jei pasaulis jūsų nekenčia, žinokite, kad jis yra manęs nekęs pirmiau negu jūs. ¹⁹ Jei ̣ priklausytumėte

^v15,6 T.y. šakelės

^w15,9 T.y. meilės prieglobstyje

^x15,11 T.y. jūsų

^y15,16 Lit. nueitumėte ir

pasauliui^z, pasaulis mylėtų savuosius. Kadangi jūs nepriklausote pasauliui, bet aš jus išsirinkau iš pasaulio, tad pasaulis jūsų nekenčia. ²⁰ Atsiminkite žodį, kurį jums pasakiau: „Vergas nėra didesnis už savo šeiminką“. Jei jie mane persekiojo, tai ir jus persekios. Jei jie laikėsi mano žodžio, tai laikysis ir jūs. ²¹ Bet visa tai jie jums darys dėl mano vardo, nes nepažįsta to, kuris mane siuntė. ²² Jei nebūčiau atėjęs ir jiems kalbėjęs, jie neturėtų nuodėmės. Bet dabar jie neturi kuo pateisinti savo nuodėmę. ²³ Kas manęs nekenčia, nekenčia ir mano Tėvo. ²⁴ Jei tarp jų nebūčiau padaręs darbų, kurių niekas kitas nėra padaręs, jie neturėtų nuodėmės. Bet dabar jie yra ir matę, ir nekętę tiek manęs, tiek ir mano Tėvo. ²⁵ Tačiau turėjo išsipildyti žodis, parašytas jų įstatyme: „Jie be priežasties manęs nekętė“. ²⁶ Kai ateis Padėjėjas, kurį aš jums siųsiu nuo Tėvo, – tiesos Dvasia, kuri išeina iš Tėvo, – jis liudys už mane. ²⁷ Bet ir jūs liudysite^a, nes nuo pradžios esate buvę su manim.

16¹ Tai jums kalbėjau, kad ¹ neatkristumėte nuo tikėjimo^b. ² Jie atskirs jus nuo sinagogų. Netgi ateina valanda, kai kiekvienas, kuris jus nužudys, tarsis atliekęs tarnystę Dievui. ³ Ir jie tai darys, nes nepažino nei Tėvo, nei manęs. ⁴ Bet tai jums kalbėjau, kad, kai ateis jų^c valanda, atsimintumėte, jog aš jums tai pasakiau.

^z15,19 Lit. būtumėte iš pasaulio

^a15,27 Gr. liudijate (esam.l. būsimoje prasme)

^b16,1 Lit. kad nesukluptumėte

^c16,4 T.y. persekiotojų

Šventosios Dvasios atėjimas ir veikla

Aš iš pradžių jums to nepasakiau, nes buvau su jumis. ⁵ Bet dabar einu pas tą, kuris mane siuntė, ir nė vienas iš jūsų manęs neklausia: „Kur eini?“ ⁶ Tačiau, kadangi jums tai kalbėjau, jūsų širdis pilna liūdesio. ⁷ Tačiau aš jums sakau tiesą: jums naudinga, kad aš einu, nes, jei nenuėisiu, Padėjėjas neateis pas jus. Bet jei nueisiu, jį atsiųsiu pas jus. ⁸ Ir atėjęs jis įrodys pasaulį klystant apie nuodėmę, teisumą ir teismą: ⁹ apie nuodėmę – kadangi žmonės netiki manim; ¹⁰ apie teisumą – kadangi einu pas Tėvą ir manęs nebematysite; ¹¹ apie teismą – kadangi šito pasaulio kunigaikštis yra pasmerkta^d. ¹² Dar daug ką turiu jums sakyti, tačiau dabar jūs negalite to pakelti. ¹³ Bet kai Padėjėjas^e – tiesos Dvasia^f – ateis, jis „jūs ves į visą tiesą“^g, nes jis nekalbės iš savęs, bet kalbės, ką tik išgirs, ir jums paskelbs, kas turi įvykti. ¹⁴ Jis mane pagarbins, nes ims iš to, kas mano, ir jums paskelbs. ¹⁵ Visa, ką Tėvas turi, yra mano. Todėl pasakiau, kad jis ims iš to, kas mano, ir jums paskelbs.

Liūdesys pavirs džiaugsmu

¹⁶ Valandėlė – ir manęs nematysite; ir vėl valandėlė – ir mane išvysite“. ¹⁷ Tad kai kurie jo mokiniai sakė vienas kitam: „Ką reiškia tai, ką jis mums sako: „Valandėlė – ir

^d16,11 Arba: nuteistas

^e16,13 Gr. anas

^f16,13 T.y. Dvasia, kuri apreiškia tiesą apie Dievą arba kas iš tikrųjų Dievas yra

^g16,13 Kt. Mss: bus jums vadovas visoje tiesoje (t.y. visoje tiesos srityje)

manęs nematysite; ir vėl valandėlė – ir mane išvysite’? ir: „Einu pas Tėvą’?“¹⁸ Taigi jie sakė: „Ką reiškia tai, ką jis sako: „Valandėlė’? Nežinome, ką jis kalba“. ¹⁹ Jėzus žinojo, kad jie norėjo jį klausti, ir jiems tarė: „Ar dėl to klausinėjate vienas kitą, kad pasakiau: „Valandėlė – ir manęs nematysite; ir vėl valandėlė – ir mane išvysite’?“ ²⁰ Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: jūs verksite ir raudosite, bet pasaulis džiaugsis. Jūs liūdėsite, bet jūsų liūdesys pavirs džiaugsmu. ²¹ Moteris, kai ji gimdo, yra nuliūdusi, nes atėjo jos valanda. Bet kai ji pagimdo kūdikį, nebeatsimena skausmo iš džiaugsmo, kad žmogus gimė pasauliui. ²² Taip ir jūs dabar esate, tiesa, nuliūde, bet aš vėl jus išvysiu. Tada džiaugsis jūsų širdys, ir jūsų džiaugsmo niekas neatims iš jūsų. ²³ Ir tą dieną manęs nieko neklausite. Iš tiesų, iš tiesų jums sakau: jei ko prašysite Tėvą ^rmano vardu, jis jums duos^h. ²⁴ Ligšiol nieko neprašėte mano vardu. Prašykite ir gausite, kad jūsų džiaugsmas būtų tobulas.

Aš esu nugalėjęs pasaulį

²⁵ Aš kalbinėmis figūromis jums kalbėjau. Ateina valanda, kai nebe figūromis jums kalbėsiu, bet aiškiai jums skelbsiu apie Tėvą. ²⁶ Tą dieną prašysite mano vardu. Jums nesakau, kad aš prašysiu Tėvą už jus, ²⁷ nes pats Tėvas jus myli todėl, kad jūs esate mane mylėję ir įtikėję, jog aš nuo Dievoⁱ išėjau. ²⁸ Išėjau nuo^j Tėvo

^h16,23 Kt. Mss: jis jums duos mano vardu

ⁱ16,27 Kt. Mss: Tėvo

^j16,28 Kt. Mss: iš

ir esu atėjęs į pasaulį. ^k Dabar, atvirkščiai^k, palieku pasaulį ir einu pas Tėvą“. ²⁹ Jo mokiniai tarė: „Štai dabar aiškiai kalbi ir nevartoji jokios kalbinės figūros. ³⁰ Dabar žinome, jog žinai visa ir tau nereikia, kad kas tave klaustų^l. Todėl^m tikime, kad nuo Dievo išėjai“. ³¹ Jėzus jiems atsakė: „Dabar tikite? ³² Štai ateina valanda, ir ji yra jau atėjusi, kad išsiskirstysite kiekvienas į savo namus ir mane vieną paliksite. Tačiau nesu vienas, nes Tėvas yra su manim. ³³ Jums tai kalbėjau, kad manyje turėtumėte ramybę. Pasaulyje turite kentėti. Bet būkite drąsūs! Aš esu nugalėjęs pasaulį“.

Jėzus meldžiasi už savo mokinius

17 ¹ Jėzus tai kalbėjo ir, pakėlęs akis į dangų, prabilo: „Tėve, atėjo valanda. Pašlovink savo Sūnų, kad Sūnus tave pašlovintų, ² kad jis, kadangi jam suteikėi ⁿvisos žmonijos valdžią, ^ovisiems, kuriuos esi jam davęs, duotų amžiną gyvenimą. ³ O amžinasis gyvenimas yra tai, kad jie tave pažintų, vienintelį tikrąjį Dievą ir tavo siųstąjį Jėzų Kristų. ⁴ Aš tave pašlovinau žemėje, užbaigęs darbą, kurį esi man davęs atlikti. ⁵ O dabar tu, Tėve, pašlovink mane pas save ta šlove, kurią turėjau pas tave prieš atsirandant pasauliui. ⁶ Aš apreiškiau tavo vardą žmonėms, kuriuos man davei iš pasaulio. Tavo jie buvo, ir man juos davei, ir jie yra laikęsi tavo žodžio.

^k16,28 Lit. Vėl

^l16,30 T.y. tu iš anksto žinai dar nepaklaustus klausimus

^m16,30 Lit. Per tai

ⁿ17,2 Lit. viso kūno

^o17,2 Lit. visam, ką

⁷ Dabar jie yra pažinę, kad visa, ką esi man davęs, ateina^p iš tavęs. ⁸ Nes žodžius, kuriuos man davei, esu jiems davęs, ir jie [juos] priėmė. Jie tikrai pažino, kad nuo tavęs išėjau, ir įtikėjo, kad tu mane siuntei. ⁹ Aš meldžiu už juos. Ne už pasaulį meldžiu, bet už tuos, kuriuos esi man davęs, nes jie yra tavo. ¹⁰ Visa, kas yra mano, yra tavo, ir kas tavo, – mano, ir aš esu pašlovintas per juos. ¹¹ Aš jau nebesu pasaulyje, bet jie yra pasaulyje, ir aš einu pas tave. Šventasis Tėve, išlaikyk juos savo vardu^q, kurį esi man davęs, kad jie būtų viena, kaip mes [esame viena]. ¹² Kai buvau su jais, aš juos išlaikiau tavo vardu^r, kurį esi man davęs, ir išsaugojau, ir nė vienas iš jų nepražuvo, tiktai prapulties sūnus, kad Raštas išsipildytų. ¹³ O dabar einu pas tave, ir tai kalbu pasaulyje, kad jie "patirtų mano tobulą džiaugsmą"^s. ¹⁴ Aš esu jiems davęs tavo žodį, ir pasaulis jų nekentė, nes jie nepriklauso pasauliui, kaip ir aš nepriklausau pasauliui. ¹⁵ Nemeldžiu, kad juos paimtum iš pasaulio, bet kad juos apsaugotum nuo piktojo^t. ¹⁶ Jie nepriklauso pasauliui, kaip ir aš nepriklausau pasauliui. ¹⁷ Pašventink juos tiesa: tavo žodis yra tiesa. ¹⁸ Kaip tu mane siuntei į pasaulį, taip ir aš juos siunčiau į pasaulį. ¹⁹ Ir dėl jų pašventinu save, kad ir jie būtų "tikrai pašventinti"^u. ²⁰ Tačiau meldžiu

^p**17,7** Lit. yra

^q**17,11** T.y. man duoto ir mokiniams perteikto apreiškimo galia (Dievo vardas = jo apreiškimas būdas). Arba: varde (t.y. tame, ką Jėzus jiems apreiškė apie Dievo būdą)

^r**17,12** Arba: varde

^s**17,13** Lit. turėtų savyje pilną mano džiaugsmą

^t**17,15** Arba: pikta

^u**17,19** Arba: pašventinti tiesa

ne vien už šituos, bet ir už tuos, kurie mane tikės per jų žodį, ²¹ kad jie visi būtų viena, kaip tu, Tėve, esi manyje ir aš esu tavyje, kad ir jie būtų^v mumyse, – kad pasaulis tikėtų, jog tu mane siuntei. ²² Ir aš tą šlovę, kurią esi man davęs, esu jiems davęs, kad jie būtų viena, kaip ir mes esame viena: ²³ aš juose ir tu manyje, kad jie būtų visiškai suvienyti, – kad pasaulis pažintų, jog tu mane siuntei ir juos mylėjai, kaip ir mane mylėjai. ²⁴ Tėve, noriu, kad ir jie, kuriuos^w esi man davęs, būtų su manim ten, kur aš esu, kad jie matytų manąją šlovę, kurią esi man davęs, nes mane mylėjai prieš pasaulio įkūrimą. ²⁵ Teisusis Tėve, nors pasaulis tavęs nepažino, aš tave pažinau, ir šitie pažino, kad tu mane siuntei. ²⁶ Aš padariau jiems žinomą tavo vardą ir jį darysiu žinomą, kad meilė, kuria tu mane mylėjai, būtų juose ir aš būčiau juose“.

Jėzaus išdavimas ir suėmimas

(Mt 26, 47–56; Mk 14, 43–50; Lk 22, 47–53)

18 ¹ Tai pasakęs, Jėzus išėjo su savo mokiniiais į kitą Kidrono upelio^x pusę, kur buvo sodas. Į jį įėjo jis ir jo mokiniai. ² Bet ir Judas, jo išdavėjas, žinojo tą vietą, nes Jėzus dažnai ten susiedavo su savo mokiniiais. ³ Taigi Judas, pasiėmęs būrį kareivių ir vyriausiųjų kunigų bei fariziejų sargybinių^y, tenėjo su žibintais, deglais ir ginklais. ⁴ Jėzus, žinodamas visa, kas turėjo

^v17,21 Kt. Mss + viena

^w17,24 Lit. ką

^x18,1 Lit. žiemą tekančio srauto

^y18,3 T.y. šventyklos sargybinių

jam atsitikti, išėjo^z ir jiems tarė: „Ko ieškote?“ ⁵ Jie jam atsakė: „Jėzaus Nazariečio“. Jis jiems tarė: „Tai aš^a“.

Judas, jo išdavėjas, irgi stovėjo su jais. ⁶ Kai Jėzus^b jiems pasakė: „Tai aš“, jie atsitraukė ir parpuolė ant žemės.

⁷ Jis vėl juos paklausė: „Ko ieškote?“ Jie pakartojo: „Jėzaus Nazariečio“. ⁸ Jėzus atsakė: „Jums pasakiau, kad tai aš. Jei manęs ieškote, leiskite šitiems pasišalinti“, – ⁹ kad išsipildytų žodis, kurį jis buvo pasakęs: „Iš tų, kuriuos esi man davęs, nė vieno nepražudžiau“. ¹⁰ Tada Simonas Petras, kuris turėjo kalaviją, jį išsitraukė, smogė vyriausiojo kunigo vergui ir nukirto jam dešiniąją ausį. Tas vergas buvo vardu Malkus. ¹¹ Tada Jėzus tarė Petru: „Kišk kalaviją į makštį! Argi neturėčiau gerti tos taurės, kurią Tėvas yra man davęs?“

Jėzus pas vyriausiąjį kunigą Haną

(Mt 26, 57–58; Mk 14, 53–54; Lk 22, 54)

¹² Taigi būrys kareivių, tūkstantininkas ir žydų sargybiniai suėmė Jėzų, surišo ¹³ ir nuvedė pirma pas Haną, nes jis buvo uošvis Kajafo, kuris buvo anų metų vyriausiasis kunigas. ¹⁴ O Kajafas buvo tas, kuris buvo pataręs žydams, kad geriau esą vienam žmogui numirti už tautą.

^z18,4 Būtent iš sodo; arba: priekin

^a18,5 Lit. Aš esu

^b18,6 Lit. jis

Petras išsigina Jėzaus

(Mt 26, 69–70; Mk 14, 66–68; Lk 22, 55–57)

¹⁵ Paskui Jėzų sekė Simonas Petras ir kitas mokinyš, Tas mokinyš buvo pažįstamas vyriausiajam kunigui, ir jis įėjo su Jėzumi į vyriausiojo kunigo kiemą. ¹⁶ O Petras liko bestovįs lauke prie durų. Tada tas kitas mokinyš, vyriausiojo kunigo pažįstamas, išėjo, pasikalbėjo su durininke ir įsivedė Petrą. ¹⁷ Tarnaitė durininke tarė Petru: „Ar ir tu nesi vienas iš šito žmogaus mokinių?“ Jis tarė: „Nesu!“ ¹⁸ Kadangi buvo šalta, vergai ir sargybiniai, susikūrę ugnį iš anglių, stovėjo [aplink ją] ir šildėsi. Petras irgi stovėjo prie jų ir šildėsi.

Vyriausiasis kunigas klausinėja Jėzų

(Mt 26, 59–66; Mk 14, 55–64; Lk 22, 66–71)

¹⁹ Vyriausiasis kunigas klausinėjo Jėzų apie jo mokinius ir apie jo mokslą. ²⁰ Jėzus jam atsakė: „Aš esu viešai kalbėjęs pasauliui. Aš visuomet mokiau sinagogoje ir šventovėje, kur visi žydai susieina, ir slapta nieko nekalbėjau. ²¹ Ko mane klausinėji? Klausinėk tuos, kurie yra girdėję, ką jiems kalbėjau. Štai tie žino, ką aš sakiau“. ²² Jam tai pasakius, vienas iš šalia stovinčių sargybinių kirto Jėzui į žandą, tardamas: „Šitaip atsakai vyriausiajam kunigui?“ ²³ Jėzus jam atsakė: „Jei netiesą kalbėjau, įrodyk, kad tai netiesa. Bet jei tiesą, kam mane muši?“ ²⁴ Tada Hanas nusiuntė jį surištą pas vyriausiąjį kunigą Kajafą.

Petras vėl išsigina Jėzaus

(Mt 26, 71–75; Mk 14, 69–72; Lk 22, 58–62)

²⁵ Tuo tarpu Simonas Petras stovėjo ir šildėsi. Jie^c jį paklausė „Ar ir tu nesi vienas iš jo mokinių?“ Jis išsigynė, sakydamas: „Nesu!“ ²⁶ Vienas iš vyriausiojo kunigo vergų, giminaitis to, kuriam Petras buvo nukirtęs ausį, tarė: „Argi aš tavęs nemačiau sode su juo?“ ²⁷ Tada Petras vėl išsigynė, ir tuojuo gaidys pragydo.

Jėzus pas Pilotą

(Mt 27, 1–2, 11–14; Mk 15, 1–5; Lk 23, 1–5)

²⁸ Jie nuvedė Jėzų nuo Kajafo į pretoriją^d. Buvo ankstyvas rytas. Jie patys neįėjo į pretoriją, kad nesusiteptų ir^e galėtų valgyti Velykų avinėlį. ²⁹ Tad Pilotas išėjo laukan pas juos ir paklausė: „Kuo jūs kaltinate^f šitą žmogų?“ ³⁰ Jie jam atsakė: „Jei šitas nebūtų piktadarys, nebūtume tau jo perdavę“. ³¹ Pilotas jiems tarė: „Jį paimekite jūs patys ir jį teiskite pagal savo įstatymą!“ Žydai jam priešinosi: „Mes neturime teisės ką nors nužudyti“, – ³² kad išsipildytų Jėzaus žodis, kurį jis buvo ištaręs, nurodydamas, kokia mirtimi turės mirti. ³³ Tada Pilotas įėjo atgal į pretoriją, pasišaukė Jėzų ir jį paklausė: „Ar tu esi žydų karalius?“ ³⁴ Jėzus atsakė: „Ar tu pats^g tai sakai, ar kiti tau pasakė apie mane?“

^c18,25 T.y. tie, kurie stovėjo aplink ugniakurą

^d18,28 T.y. romėnų vietininko bustinę

^e18,28 Lit. bet

^f18,29 Lit. Kokį kaltinimą atnešate prieš

^g18,34 Lit. nuo savęs

³⁵ Pilotas atsakė: „Argi aš esu žydas? Tavoji tauta ir vyriausieji kunigai tave man perdavė. Ką padarei?“
³⁶ Jėzus atsakė: „Mano karalystė nėra iš šio pasaulio. Jei iš šio pasaulio būtų mano karalystė, mano valdiniai kovotų, kad nebūčiau atiduotas žydams. Bet ^hiš tikrųjų mano karalystė nėra iš čia“. ³⁷ Pilotas jam tarė: „Tai tu esi karalius?“ Jėzus atsakė: „Tu sakai, kad aš esu karalius.ⁱ Aš tam esu gimęs ir tam atėjęs į pasaulį, kad paliudyčiau tiesą. Kiekvienas, kuris ^jpriklauso tiesai^j, klauso mano balso“. ³⁸ Pilotas jį paklausė: „Kas yra tiesa?“

Minia atmeta Jėzų ir pasirenka Barabą

(Mt 27, 15–31; Mk 15, 6–20; Lk 23, 13–25)

Tai pasakęs, jis vėl išėjo pas žydus ir jiems tarė: „Aš jame nerandu jokios kaltės. ³⁹ Bet jūs turite paprotį, kad vieną jums paleisčiau per Velykas. Ar norite, kad jums paleisčiau „žydų karalių“?“ ⁴⁰ Jie vėl šaukė, sakydami: „Ne šitą, bet Barabą!“ O Barabas buvo plėšikas.

Jėzus nuplakamas, išjuokiamas ir pasmerkiamas mirti

19 ¹ Tada Pilotas paėmė Jėzų ir nuplakdino.
² Kareiviai, nupynę vainiką iš erškėčių, uždėjo jam ant galvos ir jį apsiautė purpurine skraiste. ³ Jie vis ėjo prie jo, sakydami: „Sveikas, žydų karaliau!“ ir kirto jam į žandą. ⁴ Pilotas vėl išėjo laukan ir jiems tarė: „Štai jums jį išvedu, kad žinotumėte, jog jame nerandu jokios

^h18,36 Lit. dabar

ⁱ18,37 Suprasti taip: Tu tai sakai, ne aš; „karalius“ – tavo žodis.

^j18,37 Lit. yra iš tiesos

kaltės“. ⁵ Tada Jėzus išėjo laukan su^k erškėčių vainiku ir purpurine skraiste. O Pilotas^l jiems tarė: „Štai žmogus!“
⁶ Kai vyriausieji kunigai ir sargybiniai jį pamatė, jie šaukė sakydami: „Nukryžiuok! Nukryžiuok!“ Pilotas jiems tarė: „Jį paimkite jūs patys ir nukryžiuokite, nes aš jame nerandu kaltės!“⁷ Žydai jam atsakė: „Mes turime įstatymą, ir pagal tą įstatymą jis turi mirti, nes jis ⁷pareiškė esąs Dievo Sūnus^m“. ^{8–9} Kai Pilotas išgirdo šitą žodį, jis dar labiau nusigando. Jis vėl įėjo į pretoriją ir paklausė Jėzų: „Iš kur tu esi?“ Bet Jėzus jam neatsakė.¹⁰ Tada Pilotas jam tarė: „Nekalbi su manim? Ar nežinai, kad turiu galią tave paleisti ir turiu galią tave nukryžiuoti?“
¹¹ Jėzus jam atsakė: „Neturėtum man jokios galios, jei tau nebūtų duota iš aukšto. Todėl didesnė nuodėmė to, kuris mane tau perdavė“. ¹² ⁷Nuo šiolⁿ Pilotas stengėsi jį paleisti. Bet žydai šaukė sakydami: „Jei šitą paleisi, nesi ciesoriaus draugas. Kiekvienas, kuris darosi karalium, priešinasi ciesoriui“. ¹³ Tada Pilotas, išgirdęs šituos žodžius, išvedė Jėzų laukan ir atsisėdo į teisėjo krėslą vietoje, vadinamoje Akmenų grindiniu, hebrajiškai Gabata. ¹⁴ Buvo Velykų Prisirengimo diena; buvo apie šeštą valandą^o. Ir jis tarė žydams: „Štai jūsų karalius!“
¹⁵ Bet jie šaukė: „Šalin, šalin! Nukryžiuok jį!“ Pilotas jiems tarė: „Ar man nukryžiuoti jūsų karalių?“ Vyriausieji

^k**19,5** Lit. nešinas

^l**19,5** Lit. jis

^m**19,7** Lit. save padarė Dievo Sūnumi

ⁿ**19,12** Arba: Dėl tos priežasties

^o**19,14** T.y. vidudienį

kunigai atsakė: „Neturime karaliaus, tik ciesorių!“¹⁶ Tada jis jiems perdavė jį, kad būtų nukryžiuotas.

Jėzus nukryžiuojamas

(Mt 27, 32–44; Mk 15, 21–32; Lk 23, 26–43)

Taigi jie pasiėmė Jėzų,¹⁷ ir, pats^p nešdamas kryžių, jis išėjo į vadinamąją Kaukolės vietą, kuri hebrajiškai vadinasi Golgota.¹⁸ Ten^q jie nukryžiavo jį ir su juo kitus du iš šonų, o Jėzų viduryje.¹⁹ Pilotas liepė parašyti ir užrašą ir jį prisegti prie kryžiaus. Buvo parašyta: „Jėzus Nazarietis, žydų karalius“. ²⁰ Šį užrašą skaitė daugelis žydų, nes ta vieta, kur Jėzus buvo nukryžiuotas, buvo arti miesto. Ir jis^r buvo parašytas hebrajiškai, lotyniškai ir graikiškai. ²¹ Tad žydų vyriausieji kunigai sakė Pilotui: „Nepalik užrašęs: ‚Žydų karalius‘, bet: ‚Jis tvirtino: ‚Aš esu žydų karalius‘““. ²² Pilotas atsakė: „Ką esu parašęs, esu parašęs!“^s ²³ Kai kareiviai buvo nukryžiavę Jėzų, jie paėmė jo drabužius ir juos padalijo į keturias dalis – kiekvienam kareiviui po dalį, ir jie [pasiėmė] tuniką^t. O tunika buvo be siūlės, nuo pat viršaus iš vieno gabalo išausta. ²⁴ Tad jie sakė vienas kitam: „Neplėšykime jos, bet meskime dėl jos burtą [ir pamatykime], kam ji teks“, – kad išsipildytų Raštas, kuris sako: „Jie pasidalijo mano drabužius ir dėl mano apdaro metė burtą“. Taigi kareiviai tai ir padarė.

P19,17 Arba: sau

q19,18 Lit. kur

r19,20 T.y. užrašas

s19,22 T.y. nepakeisiu, ką esu parašęs

t19,23 T.y. ilgą, sutanos pavidalo apatinį drabužį

Jėzus ir jo motina

²⁵ Tuo tarpu prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo motina, jo motinos sesuo, Marija Kloprienė ir Marija Magdaliėtė.

²⁶ Jėzus, pamatęs motiną ir šalia stovintį mokinį, kurį jis mylėjo, tarė motinai: „Moterie, štai tavo sūnus!“ ²⁷ Paskui jis tarė mokiniui: „Štai tavo motina!“ Ir nuo tos valandos tas mokinyš ją paėmė į savo namus.

Jėzaus mirtis

(Mt 27, 45–56; Mk 15, 33–41; Lk 23, 44–49)

²⁸ Paskui Jėzus, žinodamas, jog jau viskas atlikta, kad galutinai įvyktų Raštas, tarė: „Trokštu!“ ²⁹ Ten stovėjo indas, pilnas rūgštaus vyno. Tad, užmovę ant yzopo kempinę, primirkytą vyno, jie ją prikišo prie jo lūpų^u.

³⁰ Paragavęs vyno, Jėzus tarė: „Atlikta!“ Ir, nulenkęs galvą, atidavė dvasią.

Kareivis perduria Jėzaus šoną

³¹ Kadangi buvo Prisirengimo diena, tai žydai, kad kūnai nepaliktų ant kryžiaus per šabatą, – nes tos šabatos diena buvo „iškilminga šventė“, ^v – prašė Pilotą, kad būtų sutriuškintos jų kojos^w ir jie būtų pašalinti. ³² Tad atėjo kareiviai ir sutriuškino pirmojo kojas ir kito, nukryžiuoto su juo. ³³ Bet kai, prieję prie Jėzaus, pamatė jį jau mirus, jie nesutriuškino jo kojų, ³⁴ tik vienas kareivis^x smeigė

^u**19,29** Lit. burnos

^v**19,31** Lit. didelė

^w**19,31** T.y. kūju sudaužyti jų blauzdikauliai ir šlaunikauliai

^x**19,34** Lit. kareivių

ietimi jam į šoną, ir tuojau ištekėjo kraujas ir vanduo.
³⁵ Tas, kuris tai matė, yra paliudijęs – jo liudijimas yra tikras, ir jis žino, kad jis sako tiesą, – kad ir jūs tikėtumėte,
³⁶ nes tai atsitiko, kad išsipildytų Raštas: „Joks kaulas nebus jam sulaužytas“. ³⁷ Ir vėl kitas „Rašto žodis“^y sako: „Jie žiūrės į tą, kurį perdūrė“.

Jėzaus laidotuvės

(Mt 27, 57–61; Mk 15, 42–47; Lk 23, 50–56)

³⁸ Vėliau Juozapas iš Arimatėjos, kuris buvo Jėzaus mokinyš, – bet slaptas, nes bijojo žydų, – paprašė Pilotą, kad tas jam leistų pasiimti Jėzaus kūną. Ir Pilotas leido. Tad jis atėjo ir pasiėmė jo kūną. ³⁹ Atėjo ir Nikodemas, kuris pirmą kartą buvo atėjęs pas jį nakčia, nešdamas šimtą svarų miros ir alavijo mišinio. ⁴⁰ Jie paėmė Jėzaus kūną ir suvyniojo į drobules su kvepalais, kaip žydai yra pratę laidoti^z. ⁴¹ O toje vietoje, kur jis buvo nukryžiuotas, buvo sodas ir tame sode naujas kapas, kuriame dar niekas nebuvo paguldytas. ⁴² Taigi dėl žydų Prisirengimo dienos jie ten paguldė Jėzų, nes kapas buvo arti.

Tuščias kapas

(Mt 28, 1–10; Mk 16, 1–8; Lk 24, 1–12)

20¹ Pirmąją savaitės dieną^a, anksti, kai dar buvo tamsu, Marija Magdaliatė atėjo prie kapo ir pamatė akmenį nuristą nuo kapo. ² Tad ji atbėgo^b pas Simoną

^y**19,37** Lit. raštas

^z**19,40** Arba: paruošti laidojimui

^a**20,1** T.y. sekmadienį

^b**20,2** Lit. bėgo ir atėjo

Petrą ir pas kitą mokinį, kurį Jėzus mylėjo, ir jiems tarė: „Paėmė Viešpatį iš kapo, ir nežinome, kur jį padėjo!“³⁻⁴ Tada Petras ir tas kitas mokinys išskubėjo^c prie kapo. Abu bėgo kartu, bet tas kitas mokinys pralenkė Petrą ir pirmas pasiekė kapą. ⁵ Pasilenkęs jis išvydo gulinčias drobules, tačiau neįėjo. ⁶ Tada atskubėjo ir Simonas Petras, sekdamas paskui jį, ir įėjo į kapą. Jis pamatė gulinčias drobules ⁷ ir Jėzaus^d galvą dengusią skepetą ne prie drobulių gulinčią, bet atskirai suvyniotą vienoje vietoje. ⁸ Tada įėjo ir kitas mokinys, kuris pirmas buvo atėjęs pas kapą; jis pamatė ir įtikėjo. ⁹ Mat jie dar nebuvo supratę Rašto, kad jis turįs keltis iš numirusių. ¹⁰ Paskui tie mokiniai vėl parėjo namo^e.

Jėzus pasirodo Marijai Magdalietei

(Mk 16, 9–11)

¹¹ O Marija verkdamas stovėjo prie kapo lauke. Kai ji verkė, pasilenkė į kapo vidų^f ¹² ir pamatė sėdint du angelus baltais drabužiais ten, kur buvo gulėjęs Jėzaus kūnas: vieną galvūgalyje, o kitą^g kojūgalyje. ¹³ Ir jie jai tarė: „Moterie, ko verki?“ Ji jiems tarė: „Paėmė mano Viešpatį ir nežinau, kur jį padėjo“. ¹⁴ Tai ištarusi, ji atsisuko ir išvydo stovintį Jėzų, bet ji nežinojo, kad tai Jėzus. ¹⁵ Jėzus jai tarė: „Moterie, ko verki? Ko ieškai?“ Manydama, kad jis esąs sodininkas, ji jam tarė:

^c20,3-4 Lit. išėjo ir leidosi

^d20,7 Gr. jo

^e20,10 Lit. pas save (t.y. į savo laikiną buveinę)

^f20,11 Lit. kapą

^g20,12 Lit. vieną

„Meldžiamasis! Jei tamsta ji nunešei, pasakyk man, kur ji padėjai, ir aš ji pasiimsiu“. ¹⁶ Jėzus jai tarė: „Marija!“ Atsigręžusi ji jam hebrajiškai tarė: „Rabuni!“ (tai reiškia: Mokytojai). ¹⁷ Jėzus jai tarė: „Paleisk mane“^h, nes dar nesu užžengęs pas Tėvąⁱ. Bet eik pas mano brolius ir jiems pasakyk: „Aš užžengiu pas savo Tėvą ir jūsų Tėvą, pas savo Dievą ir jūsų Dievą““. ¹⁸ Marija Magdaliėtė ėjo ir pranešė mokiniams: „Mačiau Viešpatį!“ ir kad jis jai tai pasakė.

Jėzus pasirodo mokiniams

(Mt 28, 16–20; Mk 16, 14–18; Lk 24, 36–19)

¹⁹ Tą dieną, savaitės pirmąją, vakarui atėjus ir durims, kur buvo mokiniai, dėl žydų baimės esant užrakintoms, Jėzus atėjo, atsistojo viduryje ir jiems tarė: „Ramybė jums!“ ²⁰ Tai pasakęs, jis jiems parodė rankas ir šoną. Mokiniai, pamatę Viešpatį, apsidžiaugė. ²¹ Jėzus^j vėl jiems tarė: „Ramybė jums! Kaip Tėvas yra mane siuntęs, taip ir aš jus siunčiu“. ²² Tai pasakęs, jis papūtė kvapą ir jiems tarė: „Priimkite Šventąją Dvasią! ²³ Jei kuriems atleisite nuodėmes, jos bus jiems atleistos; jei kuriems sulaikysite, jos bus sulaikytos“.

Jėzus ir Tomas

²⁴ Bet, kai Jėzus atėjo, Tomo, vieno iš Dvylikos, vadinamo Dvyniu, nebuvo su jais. ²⁵ Tad kiti mokiniai jam sakė: „Mes matėme Viešpatį!“ Bet jis jiems tarė:

^h**20,17** Lit. Nebepaliesk manęs (t.y. nebelaikyk apkabinus mano kojas, nemėgink toliau laikyti mane)

ⁱ**20,17** Kt. Mss: savo Tėvą

^j**20,21** Kt. Mss: Jis

„Jei nepamatysiu jo rankose vinių žymės ir neįdėsiu savo piršto į vinių vietą^k, ir neįdėsiu savo rankos į jo šoną, jokių būdu netikėsiu!“²⁶ Po aštuonių dienų jo mokiniai vėl buvo kambaryje^l, ir Tomas su jais. Durims esant užrakintoms, Jėzus atėjo, atsistojo viduryje ir prabilo: „Ramybė jums!“²⁷ Paskui jis tarė Tomui: „Dėk čia savo pirštą ir pažiūrėk į mano rankas. Ištiesk savo ranką ir įdėk į mano šoną. Nebūk netikintis, bet tikintis!“²⁸ Tomas jam atsakė: „Mano Viešpats ir mano Dievas!“²⁹ Jėzus jam tarė: „Kadangi esi matęs, esi įtikėjęs. Palaiminti, kurie nematė, tačiau įtikėjo!“

Knygos tikslas

³⁰ Savo mokinių akyse Jėzus padarė dar daug kitų ženklų, kurie nesurašyti šitoje knygoje. ³¹ Bet šitie surašyti, kad tikėtumėte, jog Jėzus yra Mesijas^m, Dievo Sūnus, ir kad tikėdami turėtumėte gyvenimą.

Jėzus pasirodo septyniems mokiniams

21 ¹ Paskui Jėzus vėl pasirodė mokiniams prie Tiberiados jūros. Jis pasirodė šitaip. ² Buvo drauge Simonas Petras, Tomas, vadinamas Dvyniu, Natanaelis iš Galilėjos Kanos, Zebediejaus sūnūs ir dar du kiti jo mokiniai. ³ Simonas Petras jiems tarė: „Einu žvejoti“. Jie jam atsiliepė: „Ir mes einame su tavim“. Jie išėjo ir įlipo į valtį, bet tą naktį nieko nepagavo. ⁴ Rytui jau praušus, Jėzus stovėjo ant kranto, tačiau mokiniai nežinojo, kad tai

^k20,25 Kt. Mss: žymę

^l20,26 Lit. viduje

^m20,31 Arba: Kristus

Jėzaus esama. ⁵ Jėzus jiems tarė: „Vaikai, ar nesugavote žuviesⁿ?“ Jie jam atsakė: „Ne“. ⁶ Jis jiems tarė: „Užmeskite tinklą į dešinę valties pusę, ir rasite“. Taigi jie užmetė ir nebeįstengė jo įtraukti dėl žuvų daugybės. ⁷ Tada tas mokinys, kurį Jėzus mylėjo, tarė Petru: „Tai Viešpats!“ Simonas Petras, išgirdęs, kad tai esąs Viešpats, apjuosė^o savo palaidinę, nes jis buvo nuogas, ir metėsi į jūrą. ⁸ O kiti mokiniai atsiyrė laiveliu, vilkdami tinklą su žuvimis, nes jie nebuvo toli nuo kranto, tik apie du šimtus mastų^p. ⁹ Kai jie išlipo į krantą, jie pamatė žemėje^q ugnį iš anglių, ant jos padėtą žuvį ir duonos. ¹⁰ Jėzus jiems tarė: „Atneškite ką tik pagautų žuvų!“ ¹¹ Tada Simonas Petras įlipo [į valtį] ir išvilko į sausumą tinklą, pilną didelių žuvų; jų buvo šimtas penkiasdešimt trys. Nors jų buvo tokia daugybė, tačiau tinklas nesuplyšo. ¹² Jėzus jiems tarė: „Eikite šen, pusryčiaukite!“ Bet nė vienas iš mokinių nedrįso jo paklausti: „Kas tu esi?“, nes jie žinojo jį esant Viešpatį. ¹³ Jėzus priėjo, ėmė duonos ir jiems davė, taip pat žuvies. ¹⁴ Tai buvo jau trečias kartas, kai Jėzus, prikeltas iš numirusių, pasirodė mokiniams.

Jėzus ir Petras

¹⁵ Kai jie papusryčiavo, Jėzus tarė Simonui Petru: „Simonai, Jono sūnau, ar tu mane myli labiau negu šitie^r?“ Šis jam atsakė: „Taip, Viešpatie, tu žinai, kad tave

ⁿ21,5 Lit. neturite kokių pagardų

^o21,7 T.y. užraitęs perrišo diržu aplink save

^p21,8 T.y. apie 96-97 m

^q21,9 Lit. gulinčią

^r21,15 T.y. kiti mokiniai

myliu“. Jis jam tarė: „Ganyk^s mano avinėlius!“ ¹⁶ Jis vėl, antrą kartą, jį paklausė: „Simonai, Jono sūnau, ar myli mane?“ Šis jam atsakė: „Taip, Viešpatie, tu žinai, kad tave myliu“. Jis jam tarė: „Ganyk mano avis!“ ¹⁷ Jis trečią kartą jį paklausė: „Simonai, Jono sūnau, ar myli mane?“ Petras nuliūdo, kad jis trečią kartą jį paklausė: „Ar myli mane?“ Ir jis jam tarė: „Viešpatie, tu viską žinai; tu žinai, kad tave myliu“. Jis^u jam tarė: „Ganyk^v mano avis!“ ¹⁸ Iš tiesų, iš tiesų tau sakau: kai buvai jaunas, susijuosdavai ir vaikščiodavai, kur norėjai. Bet kai pasensi, ištiesi savo rankas, ir kitas tave sujuos ir ves, kur nenori“. ¹⁹ (Jis tai pasakė, paženklindamas, kokia mirtimi jis pašlovinsiąs Dievą.) Ir, tai pasakęs, jis jam tarė: „Sek paskui mane!“

Jėzus ir mylimasis mokiny

²⁰ Atsisukęs Petras pamatė iš paskos einantį mokinį, kurį Jėzus mylėjo, kuris taip pat per vakarienę buvo atsilenkęs į Jėzaus krūtinę ir paklausęs: „Viešpatie, kas yra tas, kuris tave išduos?“ ²¹ Jį pamatęs, Petras tarė Jėzui: „O kas bus šitam?“ ²² Jėzus jam tarė: „Jei tai būtų mano valia, kad jis pasiliktų, iki ateisiu, tai kas tau rūpi? Tu sek paskui mane!“ ²³ Tad tarp brolių pasklido ta kalba, jog tas mokiny nemirsiąs. Bet Jėzus jam nesakė, kad jis nemirsiąs, tik: „Jei tai būtų mano valia, kad jis pasiliktų, iki ateisiu, tai kas tau rūpi?“ ²⁴ Šis yra tas mokiny, kuris liudija tuos dalykus ir juos surašė, ir mes žinome, kad jo

^s21,15 Lit. Maitink

^t21,16 Kt. Mss: avytes

^u21,17 T.y. Jėzus

^v21,17 Lit. Maitink

liudijimas tikras. ²⁵ Bet yra ir daug kitų dalykų, kuriuos Jėzus padarė. Jei juos visus pavieniui surašytų, tai, manau, nė "visame pasaulyje netilptų knygos"^w, kurios būtų parašytos.

^w**21,25** Lit. pats pasaulis neturėtų vietos knygoms

APAŠTALŲ DARBAI

BENDRUOMENĖS PRADŽIA

(1, 1–5, 42)

Šventosios Dvasios pažadas

1 ¹ Pirmojoje knygoje, Teofiliau, parašiau apie viską, ką Jėzus pradėjo daryti ir mokyti ² iki tos dienos, kai, per Šventąją Dvasią davęs įsakymą savo išrinktiems apaštalams, buvo paimtas į dangų. ³ Jiems ir po savo kančios jis pasirodė gyvas su daugeliu įrodymų, per keturiasdešimt dienų jiems rodydamasis ir kalbėdamas apie Dievo karalystės dalykus. ⁴ Valgydamas su jais, jis įsakė jiems nepasitraukti iš Jeruzalės, bet laukti to, ką Tėvas buvo pažadėjęs: „Apie tai, – jis kalbėjo, – girdėjote iš manęs: ⁵ Jonas, tiesa, krikštijo vandeniui, o jūs po nedaugelio dienų būsite pakrikštyti Šventąja Dvasia“.

Užžengimas į dangų

⁶ Taigi tie, kurie buvo susiję, jį klausė: „Viešpatie, ar tu šiuo laiku atkursi karalystę Izraeliui?“ ⁷ Jis jiems tarė: „Ne jūsų reikalas žinoti laikus ar metus, kuriuos Tėvas nustatė savo valdžiai. ⁸ Tačiau, Šventajai Dvasiai nužengus ant jūsų, jūs gausite galybę ir būsite mano liudytojai Jeruzalėje, visoje Judėjoje, Samarijoje ir iki žemės pakraščių“. ⁹ Tai pasakęs, jiems bežiūrint, jis buvo pakeltas, ir debesis paėmė jį iš jų akių. ¹⁰ Kai jie, jam žengiant, įbedę akis žiūrėjo į dangų, štai du vyrai baltais

drabužiais atsistojo prie jų. ¹¹ Jie tarė: „Galilėjiečiai, ko stovite žiūrėdami į dangų? Tas Jėzus, kuris buvo paimtas nuo jūsų į dangų, ateis taip pat, kaip matėte jį žengiant į dangų“.

Aukštutiniame kambaryje

¹² Tada jie sugrįžo į Jeruzalę iš kalno, vadinamo Alyvų [kalnu], kuris yra arti Jeruzalės šabatos kelio atstumu.

¹³ Kai jie įėjo, užlipo į aukštutinį kambarį, kur buvo apsistoję, – Petras, Jonas, Jokūbas ir Andriejus, Pilypas ir Tomas, Baltramiejus ir Matas, Alfiejaus sūnus Jokūbas, Simonas Uolusis ir Jokūbo sūnus Judas. ¹⁴ Šitie visi vieningai ir nuolat atsidėjo maldai su moterimis, Jėzaus motina Marija ir jo broliais.

Motiejų išrenka apaštalų į Judo Iskarioto vietą

¹⁵ Tomis dienomis Petras, atsistojęs brolių vidury, – tai buvo iš viso maždaug šimto dvidešimt asmenų būrys, – tarė: ¹⁶ „Broliai! Turėjo išsipildyti Rašto žodis, kurį iš anksto pasakė Šventoji Dvasia Dovydo burna apie Judą, tapusį vadovu tiems, kurie suėmė Jėzų, ¹⁷ nes jis buvo vienas iš mūsų skaičiaus ir buvo gavęs šitos tarnystės dalį. (¹⁸ Taigi, šitas įsigijo žemės sklypą už niekšybės atlyginimą ir, galva žemyn puldamas, perplyšo, ir visi jo viduriai išvirto. ¹⁹ Tai sužinojo visi Jeruzalės gyventojai, tad tas sklypas jų kalba buvo pramintas ‚Hakeldama‘, tai yra ‚Kraujo sklypu‘.) ²⁰ Nes Psalmių knygoje parašyta: „Jo buveinė tegul ištuštėja, ir tegul niekas joje negyvena“; ir: „Jo priežiūros tarnystę teperima kitas“. ²¹ Taigi vienas iš tų vyrų, kurie mus lydėjo visą laiką, kol Viešpats Jėzus įeidavo ir išeidavo mūsų priekyje, ²² pradedant Jono

krikštu iki dienos, kai jis buvo paimtas iš mūsų aukštyn, – vienas iš jų kartu su mumis turi tapti jo prisikėlimo liudytoju“. ²³ Jie pasiūlė du: Juozapą, vadinamą Barsabu, kuriam buvo duota pravardė Justas, ir Motiejų. ²⁴ Ir meldamiesi tarė: „Tu, Viešpatie, kuris pažįsti visų širdį, parodyk, kurį iš šių dviejų išsirinkai, ²⁵ kad jis užimtų vietą tos „apaštalo tarnystės“, kurią paliko Judas, kad nueitų į savąją vietą“. ²⁶ Tada jie metė jiems burtus, ir burtas krito Motiejui. Taip jis buvo priskirtas prie vienuolikos apaštalų.

Šventosios Dvasios nužengimas

2 ¹ Sekminių dienos atėjus, visi buvo drauge vienoje vietoje. ² Staiga iš dangaus pasigirdo ūžesys lyg pučiančio smarkaus vėjo, ir pripildė visą namą, kur jie sėdėjo. ³ Jiems pasirodė besidalą tarsi ugnies liežuviai, ir po vieną nusileido ant kiekvieno iš jų. ⁴ Jie visi buvo pripildyti Šventosios Dvasios ir ėmė kalbėti kitomis kalbomis, kaip Dvasia jiems davė prabilti. ⁵ Jeruzalėje gyveno žydų, pamaldžių vyrų iš visų tautų po dangumi. ⁶ Šitam ūžimui pasigirdus, susiėjo minia ir sumišo iš nustebimo, nes kiekvienas girdėjo juos kalbant savo kalba. ⁷ Jie apstulbo ir stebėjosi, sakydami: „Argi štai visi šitie, kurie kalba, nėra galilėjiečiai? ⁸ Tai kaip mes girdime [juos kalbant] kiekvienas savo gimtąja kalba? ⁹ Partai, medai ir elamiečiai, Mesopotamijos, Judėjos ir Kapadokijos, Ponto ir Azijos, ¹⁰ Frigijos ir Pamfilijos, Egipto ir Kirenės linkui gulinčių Libijos sričių gyventojai, ir apsilankantys romiečiai, ¹¹ žydai ir prozelitai, kretiečiai

^a1,25 Lit. tarnystės ir apaštalytės

ir arabai – mes girdime, kaip jie mūsų kalbomis kalba apie didžius Dievo darbus“. ¹² Jie visi apstulbo ir nežinojo, ką manyti, vienas kitam sakydami: „Ką tai reiškia?“ ¹³ O kiti tyčiodamiesi tarė: „Jie pilni saldaus vyno“.

Petro Sekminių kalba

¹⁴ Bet Petras, atsistojęs su Vienuolika, pakėlė savo balsą ir prabilo į juos: „Judėjai ir visi Jeruzalės gyventojai, tai tebūnie jums žinoma, ir įsidėmėkite mano žodžius!

¹⁵ Šitie nėra, kaip manote, pasigėrę – nes tėra trečia^b dienos valanda, – ¹⁶ bet tai yra, kas pasakyta per pranašą Joelį: ¹⁷ „Paskutinėmis dienomis, – sako Dievas, – aš išliesiu savo Dvasios ant „visos žmonijos“^c: jūsų sūnūs bei jūsų dukterys pranašaus, jūsų jaunuoliai matys regėjimus, o jūsų seniai sapnuos sapnus. ¹⁸ Net ant savo tarnų bei tarnaičių tomis dienomis išliesiu savo Dvasios, ir jie pranašaus. ¹⁹ Parodysiu stebuklą aukštai danguje bei ženklą žemai žemėje: kraują, ugnį ir rūkstančius dūmus. ²⁰ Saulė pavirs į tamsybę ir mėnulis į kraują, prieš ateinant didžiajai ir šlovingajai Viešpaties dienai, ²¹ ir kiekvienas, kuris šauksis Viešpaties vardo, bus išgelbėtas“. ²² Izraeliai, pasiklausykite šitų žodžių: Jėzų Nazarietį, Vyrą, Dievo jums akivaizdžiai parodytą galingais veiksmais, stebuklais ir ženklais, kuriuos Dievas darė per jį tarp jūsų, kaip patys žinote, – ²³ šitą, išduotą Dievo apgalvotu nutarimu ir išankstiniu žinojimu, nužudėte nusikaltėlių rankomis, prikale prie kryžiaus. ²⁴ Dievas jį prikėlė, išlaisvinęs iš mirties kentėjimų, nes

^b2,15 T.y. mūsų laiku 9 val. ryto

^c2,17 Lit. viso kūno

jai nebuvo galima jį laikyti savo galioje. ²⁵ Nes Dovydas sako apie jį: „Visuomet mačiau Viešpatį prieš save, nes jis yra mano dešinėje, kad nesvyruočiau. ²⁶ Todėl buvo linksma mano širdis ir džiūgavo mano liežuvis; be to, ir mano kūnas ilsėsis su viltimi, ²⁷ nes nepaliksi mano sielos „mirusiųjų buveinėje“^d ir neleisi savo Šventajam supūti. ²⁸ Tu man parodei gyvenimo kelius; savo akivaizda^e padarysi mane kupiną džiaugsmo“. ²⁹ Broliai, galiu jums atvirai pasakyti apie patriarchą Dovydą: jis mirė ir buvo palaidotas, ir jo kapas tebėra pas mus iki pat šios dienos. ³⁰ Taigi, būdamas pranašas ir žinodamas, kad Dievas jam siekte prisiekė vieną iš jo palikuonių pasodinti į jo sostą, ³¹ jis, tai numatydamas, kalbėjo apie Mesiją^f prisikėlimą, kad jis nebuvęs paliktas mirusiųjų buveinėje ir kad jo kūnas nesupuvęs. ³² Šitą Jėzų Dievas prikėlė; mes visi esame to liudytojai. ³³ Taigi, Dievo dešinės paaukštintas ir gavęs iš Tėvo Šventosios Dvasios pažadą, jis išliejo tai, ką jūs regite ir girdite. ³⁴ Nes Dovydas neužžengė į dangų, bet jis pats sako: „Viešpats tarė mano Viešpačiui: Sėskis mano dešinėje, ³⁵ kol padėsiu tavo priešus kaip suolelį po tavo kojomis“. ³⁶ Tad tebūnie tikri visi Izraelio namai, kad Dievas jį padarė Viešpačiu ir Mesiju^g – šitą Jėzų, kurį jūs nukryžiovote“.

^d2,27 Lit. hade

^e2,28 Lit. veidu

^f2,31 Arba: Kristaus

^g2,36 Arba: Kristumi

Pirmoji krikščionių bendruomenė

³⁷ Kai jie tai girdėjo, jiems vėrė širdį, ir jie tarė Petruui bei visiems kitiems apaštalams: „Ką turime daryti, broliai?“ ³⁸ Petras jiems tarė: „Atgailaukite ir kiekvienas iš jūsų tebūnie pakrikštytas vardan Jėzaus Kristaus jūsų nuodėmėms atleisti, ir jūs gausite Šventosios Dvasios dovaną. ³⁹ Nes jums priklauso tas pažadas ir jūsų vaikams bei visiems toli esantiems, kuriuos tik Viešpats, mūsų Dievas, pasišauks“. ⁴⁰ Dar daugeliu kitų žodžių jis primygdęs juos maldavo ir ragino, sakydamas: „Gelbėkitės iš šitos iškrypusios kartos!“ ⁴¹ Taigi tie, kurie priėmė jo žodį, buvo pakrikštyti; ir tą dieną prisidėjo apie trys tūkstančiai asmenų. ⁴² Jie tvirtai laikėsi apaštalų mokymo ir bendrystės, duonos laužimo ir maldų. ⁴³ Kiekvieną apėmė baimė, ir daug stebuklų bei ženklų buvo daroma per apaštalus. ⁴⁴ Visi tikintieji laikėsi drauge ir turėjo viską bendra. ⁴⁵ Jie parduodavo nekilnojamus bei kilnojamus turtus ir padalydavo, kas gauta, visiems, kiek kam reikėdavo. ⁴⁶ Jie kasdien viensirdžiai daug laiko prabūdavo šventovėje, lauždavo duoną vienur kitur namuose ir dalydavosi maistu su širdingu džiugesiu ir dosnumu, ⁴⁷ garbindami Dievą ir įsigydami^h visų žmonių palankumą. O Viešpats kasdien pridėdavo prie jų būrio tuos, kurie buvo išganomi.

^h2,47 Lit. turėdami

Luošas elgeta pagydomas prie šventyklos vartų

3¹ Petras ir Jonas ėjo aukštyn į šventovę maldos valandą, devintąją¹, ² kai vienas vyras, apsigimęs luošas, buvo [ten] nešamas. Jį kasdien pasodindavo prie šventovės vartų, vadinamų Gražiaisiais, kad jis prašytų išmaldos iš įeinančių į šventovę. ³ Pamatęs Petrą ir Joną beįeinančius į šventovę, jis paprašė išmaldos. ⁴ Bet Petras, įbedęs į jį akis, tarė: „Pažvelk į mus!“ ⁵ Jis atkreipė savo dėmesį į juos, tikėdamasis ką iš jų gausias. ⁶ Tačiau Petras tarė: „Sidabro ir aukso neturiu, bet ką turiu, tą tau duodu: Jėzaus Kristaus Nazariečio vardu ⁷kelkis ir⁷ vaikščiok!“ ⁷ Ir paėmęs jį už dešinėsios rankos, pakėlė. Tučtuojau sutvirtėjo jo pėdos ir riešai. ⁸ Jis pašoko ant kojų ir pradėjo vaikščioti. Jis įėjo su jais į šventovę vaikščiodamas, šokinėdamas ir garbindamas Dievą. ⁹ Visi žmonės matė jį vaikščiojant ir garbinant Dievą. ¹⁰ Jie atpažino jį, kad jis buvo tas, kuris sėdėdavo prašydamas išmaldos prie šventyklos Gražiųjų vartų, ir jie pasidarė pilni nustebimo ir apstulbimo dėl to, kas jam buvo atsitikę.

Petro kalba Saliamono portike

¹¹ Jam laikantis Petro ir Jono, visi žmonės, nepaprastai nustebę, subėgo pas juos vadinamajame Saliamono portike^k. ¹² Tai pamatęs, Petras kreipėsi į žmones: „Izraeliai, ko stebitės tuo, arba ko žiūrite įbedę akis į mus, lyg kad mes savo pačių jėga ar pamaldumu būtume padarę

¹3,1 T.y. mūsų laiku 3 val. p. p.

⁷3,6 ~ kt. Mss

^k3,11 T.y. kolonomis paremtoje stoginėje

jį vaikščiojanti? ¹³ Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievas, mūsų protėvių Dievas, pašlovino savo tarną Jėzų, kurį jūs išdavėte ir kurio išsigynėte Piloto akivaizdoje, kai šis buvo nusprendęs jį paleisti. ¹⁴ Jūs išsigynėte Šventojo ir Teisiojo ir išsiprašėte paleisti žmogžudį kaip jums daromą malonę, ¹⁵ ir nužudėte gyvybės Kūrėją¹, kurį Dievas prikėlė iš numirusių. Mes esame to liudytojai. ¹⁶ Per tikėjimą jo^m vardu šitą [žmogų], kurį matote ir pažįstate, jo vardas sutvirtino, ir tikėjimas, kuris ateina per jį, jam suteikė šitą visišką sveikatą jūsų visų akivaizdoje. ¹⁷ O dabar, broliai, žinau, kad jūs taip padarėte nežiniomis, kaip ir jūsų vadovai. ¹⁸ Bet Dievas šituo būdu įvykdė, ką jis iš anksto buvo paskelbęs visų pranašų burna, kad jo Mesijasⁿ turėsias kentėti. ¹⁹ Tad atgailaukite ir atsiverskite, kad būtų išdildytos jūsų nuodėmės, ²⁰ kad ateitų nuo Viešpaties veido atgaivos laikai ir kad jis atsiųstų iš anksto jums skirtąjį Mesiją^o, Jėzų, ²¹ kurį turi priimti dangus iki laiko^p, kai bus atkurti^q visi dalykai, apie kuriuos Dievas kalbėjo savo šventųjų senovės pranašų burna. ²² Mozė gi pasakė: „Viešpats Dievas jums prikels iš jūsų brolių pranašą, ^rkaip jis prikėlė^r mane. Klausykite jo – visko, ką jis jums sakys. ²³ O kiekvienas asmuo, kuris neklausys to pranašo, bus išnaikintas iš tautos’.

¹**3,15** Arba: Kunigaikštį

^m**3,16** T.y. Jėzaus

ⁿ**3,18** Gr. Kristus

^o**3,20** Gr. Kristų

^p**3,21** Lit. laikų

^q**3,21** Arba: įkurti

^r**3,22** Arba: tokį, kaip aš

²⁴ Taip pat visi pranašai, nuo Samuelio ir jo įpėdinių, visi, kurie kalbėjo, irgi paskelbė šitas dienas. ²⁵ Jūs esate sunūs pranašų ir sandoros, kurią Dievas sudarė su jūsų protėviais, sakydamas Abraomui: „Per tavo palikuonis bus palaimintos visos žemės giminės“. ²⁶ Prikėlęs savo Tarną, Dievas pirma jį atsiuntė pas jus, kad jus palaimintų, atversdamas kiekvieną iš jūsų nuo jo pikty darbų“.

Petras ir Jonas prieš sinedrioną

4 ¹ Jiems bekalbant žmonėms, prie jų priėjo kunigai, šventovės sargybos viršininkas ir sadukiejai, ² gieddami apmaudą dėl to, kad jie mokė žmones ir skelbė Jėzuje prisikėlimą iš numirusių. ³ Jie suėmė juos ir pasodino į kalėjimą iki rytojaus, nes jau buvo vakaras. ⁴ Bet daugelis tų, kurie girdėjo tą kalbą, įtikėjo, ir vyrų skaičius pakilo maždaug iki penkių tūkstančių. ⁵ Rytojaus dieną Jeruzalėje susirinko jų vadovai, vyresnieji ir Rašto žinovai, ⁶ vyriausiasis kunigas Hanas, Kajafas, Jonas, Aleksandras ir visi, kurie buvo iš vyriausiojo kunigo šeimos. ⁷ Juos pastatę viduryje, jie ėmė klausinėti: „Kokia galia ar koku vardu jūs tai padarėte?“ ⁸ Tada Petras, pripildytas Šventosios Dvasios, jiems tarė: „Tautos vadovai ir vyresnieji! ⁹ Jei mes šiandien esame tardomi dėl ligoniui padaryto gero darbo, kuriuo jis yra pagydytas, ¹⁰ tai tebūnie žinoma jums visiems ir visai Izraelio tautai, kad vardu Jėzaus Kristaus Nazariečio, kurį jūs nukryžiovote, kurį Dievas prikėlė iš numirusių, – juo šitas [vyras] čia stovi jūsų akivaizdoje sveikas. ¹¹ Jėzus^s yra tas akmuo, kuris jūsų, statytojų, buvo atmestas, kuris

tapo kertiniu^t akmeniu. ¹² Ir nė viename kitame nėra išgelbėjimo, nes po dangumi nėra tarp žmonių duoto kito vardo, kuriuo mes turime būti išgelbėti“. ¹³ Matydami Petro ir Jono drąsą ir patyrę, kad tie yra nemokyti ir paprasti žmonės, jie stebėjosi. Viena, jie atpažino juos buvus su Jėzumi. ¹⁴ Kita vertus, matydami pagydytąjį žmogų stovint su jais, jie neturėjo ką priešingai sakyti. ¹⁵ Bet, įsakę jiems išeiti laukan iš sinedriono, jie tarėsi tarpusavy, ¹⁶ sakydami: „Ką mums daryti su šitais žmonėmis? Juk visiems Jeruzalės gyventojams aišku, kad įžymus ženklas padarytas per juos, ir mes negalime to paneigti. ¹⁷ O kad tai nepasklistų plačiau tarp žmonių, jiems pagrasinkime, kad jie šituo vardu nebekalbėtų jokiam žmogui“. ¹⁸ Tad, juos pasišaukę, jie įsakė visai nekalbėti ir nemokyti Jėzaus vardu. ¹⁹ Bet Petras ir Jonas jiems atsakė: „Spręskite patys, ar teisu Dievo akivaizdoje labiau klausyti jūsų negu Dievo! ²⁰ Mes juk negalime nekalbėti apie tai, ką matėme ir girdėjome“. ²¹ Bet jie, darkart prigrasinę, juos paleido, nerasdami, kaip juos nubauti, dėl žmonių, nes visi šlovino Dievą dėl to, kas buvo įvykę. ²² Nes žmogus, kuriam buvo padarytas tas pagydomo ženklas, buvo daugiau nei keturiasdešimt metų amžiaus.

Tikintieji meldžia drąsos

²³ Paleisti jie nuėjo pas savuosius ir išpasakojo viską, ką jiems vyriausieji kunigai ir vyresnieji buvo pasakę. ²⁴ Tie išgirdę vieningai pakėlė balsą į Dievą ir tarė: „Valdove, tu, kuris padarei dangų ir žemę, jūrą ir visa,

^t4,11 Arba: spyniniu

kas yra juose, ²⁵ kuris per Šventąją Dvasią mūsų protėvio Dovydo, tavo tarno, burna pasakei: „Kodėl įnirto pagonys ir tautos surengė tuščių sąmokslų? ²⁶ Žemės karaliai susirikiavo ir valdovai susirinko prieš Viešpatį ir prieš jo Mesiją^u“, – ²⁷ nes iš tiesų šitame mieste susirinko prieš tavo šventąjį Tarną Jėzų, kurį patepei, Herodas ir Ponto Pilotas su pagonimis ir Izraelio žmonėmis, ²⁸ kad įvykdytų visa, ką tavo ranka ir tavo valia iš anksto nusprendė turėsiant įvykti. ²⁹ O dabar, Viešpatie, pažvelk į jų grasinimus ir duok savo tarnams su visu drąsumu kalbėti tavo žodį, ³⁰ ištiesdamas savo ranką gydyti ir ženklams bei stebuklams daryti tavo Šventojo Tarno Jėzaus vardu“. ³¹ Jiems pasimeldus, sudrebėjo vieta, kur jie buvo susirinkę; visi buvo pripildyti Šventosios Dvasios ir drąsiai kalbėjo Dievo žodį.

Viskas bendra

³² Įtikėjusiųjų daugybė buvo vienos širdies ir sielos; nė vienas nesakė ką nors iš to, ką turėjo, esant nuosava, bet jiems viskas buvo bendra. ³³ Su didele jėga apaštalai liudijo Viešpaties Jėzaus prisikėlimą, ir ^v[Dievo] malonė stipriai veikė juose visuose^v. ³⁴ Gi jokio skurstančio nebuvo tarp jų, nes visi, kurie buvo žemės sklypų ar namų savininkai, juos parduodavo, atnešdavo pajamas, gautas už tai, kas parduota, ³⁵ ir padėdavo prie apaštalų kojų. Kiekvienam būdavo padalijama tiek, kiek kam reikėdavo. ³⁶ Juozapas, kurį apaštalai vadino pravarde Barnabas (tai

^u4,26 Lit. Pateptąjį

^v4,33 Lit. didelė malonė buvo ant jų visų

reiškia Drąsintojas^w), levis, kilęs iš Kipro, ³⁷ pardavęs jam priklausančią lauką, atnešė pinigus ir padėjo prie apaštalų kojų.

Hananijas ir Sapfyras

5 ¹ Vienas vyras, vardu Hananijas, su savo žmona Sapfyras pardavė nuosavybę. ² Jis atidėjo sau, irgi su žmonos žinia, dalį gautų pinigų ir, atnešęs kitą dalį, padėjo prie apaštalų kojų. ³ Bet Petras tarė: „Hananijau, kodėl šėtonas taip pripildė tavo širdį, kad tu pamelavai Šventajai Dvasiai ir atidėjai sau dalį už sklypą gautų pinigų? ⁴ Ar jis neparduotas nebūtų tau palikęs ir, kai buvo parduotas, [ar pinigai] nebuvo tavo žinioje? Kodėl sumanei tokį dalyką savo širdyje? Pamelavai ne žmonėms, bet Dievui!“ ⁵ Girdėdamas šituos žodžius, Hananijas pargriuvo ir išleido dvasią. Ir didelė baimė apėmė visus, kurie girdėjo [apie tai]. ⁶ Atsikėlę jaunuoliai jį suvyniojo^x ir išnešę palaidojo. ⁷ Po kokių trijų valandų įėjo ir jo žmona, kuri nežinojo, kas buvo atsitikę. ⁸ Petras kreipėsi į ją: „Pasakyk man, ar už tiek pardavėte sklypą?“ Ji atsakė: „Taip, už tiek“. ⁹ Petras jai [tarė]: „Kodėl susitarėte mėginti Viešpaties Dvasią? Klausykis! Kojos tų, kurie palaidojo tavo vyrą, yra už durų, ir jie tave išneš“. ¹⁰ Ji tuojuo pargriuvo prie jo kojų ir išleido dvasią. Įėję jaunuoliai rado ją mirusią ir išnešę palaidojo šalia jos vyro. ¹¹ Didelė baimė apėmė visą bendruomenę ir visus, kurie girdėjo apie tai.

^w**4,36** Lit. Padrąsinimo sūnus

^x**5,6** drobulėmis

Ženkla ir stebuklai

¹² Per apaštalus buvo daroma daug ženklų ir stebuklų tarp žmonių. Jie visi drauge rinkdavosi Saliamono portike. ¹³ Nė vienas iš kitų^y nedrįsdavo prisijungti prie jų, tačiau žmonės juos labai gerbė. ¹⁴ Prie jų prisidėdavo vis daugiau tikinčių Viešpatį, daugybė vyrų ir moterų. ¹⁵ Buvo taip, kad net ligonius išnešdavo į gatves ir paguldydavo ant lovų bei gultų, kad, Petruui praeinant, bent jo šešėlis kristų ant kurio nors iš jų. ¹⁶ Susirinkdavo ir daugybė žmonių iš aplinkinių Jeruzalės miestų, gabendami ligonius ir netyrų dvasių varginamus, kurie visi būdavo pagydomi.

Apaštalai persekiojami

¹⁷ Tada vyriausiasis kunigas ir visa jo partija, tai yra sadukiejų sekta, ėmėsi priemonių. Jie pasidarė pilni pavydo. ¹⁸ Tad jie suėmė apaštalus ir juos pasodino į viešąjį kalėjimą. ¹⁹ Bet naktį Viešpaties angelas, atidaręs kalėjimo duris ir juos išvedęs, tarė: ²⁰ „Eikite ir atsistoję kalbėkite šventovėje žmonėms visus žodžius apie šitą gyvenimą!“ ²¹ Tai išgirdę, jie auštant įėjo į šventovę ir pradėjo mokyti. Vyriausiasis kunigas ir jo partija atėję sušaukė sinedrioną, visą izraelių seniūnų tarybą, ir pasiuntė į kalėjimą, kad juos atvestų. ²² Bet tarnai nuėję nerado jų kalėjime ir sugrižę pranešė: ²³ „Kalėjimą radome visai saugiai užrakintą ir sargybinius stovinčius prie durų, bet atrakinę nė vieno neradome viduje“. ²⁴ Kai šventovės sargybos viršininkas ir vyriausieji kunigai

išgirdo šituos žodžius, jie nežinojo, ką apie juos manyti, [stebėdamiesi,] kas iš to išeis. ²⁵ Kažkas atėjęs jiems pranešė: „Štai tie vyrai, kuriuos pasodinote į kalėjimą, stovi šventovėje ir moko žmones“. ²⁶ Tada šventovės sargybos viršininkas su tarnais nuėjo ir juos atvedė – ne varu, nes jie bijojo, kad žmonės jų neapmėtytų akmenimis. ²⁷ Atvedę jie pastatė juos prieš sinedrioną. Vyriausiasis kunigas juos klausinėjo, ²⁸ sakydamas: „Mes jums griežtai įsakėme nemokyti šituo vardu. O štai jūs esate 'paskleidę savo mokslą po visą Jeruzalę'^z ir norite užtraukti ant mūsų šito žmogaus kraują“. ²⁹ Bet Petras ir apaštalai atsakė: „Reikia labiau klausyti Dievo negu žmonių. ³⁰ Mūsų protėvių Dievas prikėlė Jėzų, kurį jūs nužudėte, pakabindami ant medžio. ³¹ Jį Dievas savo dešine išaukštino kaip Kunigaikštį ir Gelbėtoją, kad suteiktų Izraeliui atgailą ir nuodėmių atleidimą. ³² Mes esame šitų dalykų liudytojai ir Šventoji Dvasia, kurią Dievas suteikėjo klausantiems“. ³³ Tai išgirdę, jie labai užpyko ir norėjo juos užmušti. ³⁴ Bet sinedrione atsistojęs vienas fariziejus, vardu Gamalielis, visų žmonių gerbiamas įstatymo mokytojas, liepė tuos žmones trumpam išvesti laukan ³⁵ ir jiems^a tarė: „Izraeliai, saugokitės to, ką manote daryti šitiems žmonėms! ³⁶ Mat prieš kurį laiką iškilo Teudas, tardamasis kas esąs. Prie jo prisidėjo kokių keturių šimtų vyrų skaičius. Jis buvo nužudytas, ir visi, kurie jo klausė, buvo išsklaidyti ir į nieką pavirto. ³⁷ Po jo, cenzo^b dienomis, iškilo Judas

^z5,28 Lit. padarę Jeruzalę pilną savo mokslo

^a5,35 T.y. sinedriono nariams

^b5,37 T.y. gyventojų turto surašymo apmokestinimo tikslui

Galilėjietis ir patraukė žmonių paskui save į atskilimą. Jis taip pat žuvo, ir visi, kurie jo klausė, buvo išvaikyti. ³⁸ Tad dabar jums sakau: atstokite nuo šitų žmonių ir paleiskite juos! Nes jei šitas sumanymas ar šitas darbas bus iš žmonių, jis sužlugs, ³⁹ bet jei jis yra iš Dievo, negalėsite jų užgniaužti – kad kartais nebūtumėte rasti net kovoją su Dievu!“ Jie paklausė jo. ⁴⁰ Pasišaukė apaštalus, jie nuplakdino juos, įsakė jiems nekalbėti Jėzaus vardu ir paleido. ⁴¹ Taigi jie ėjo iš sinedriono džiaugdamiesi, kad buvo palaikyti vertais dėl to vardo kęsti gėdą. ⁴² Kiekvieną dieną šventovėje ir vienur kitur namuose jie nesiliovė mokę ir skelbę gerąją naujieną apie Mesiją^c, Jėzų.

PERSEKIOJIMAS IR IŠPLITIMAS

(6, 1–9, 31)

Septynių paskyrimas

6¹ Tomis dienomis, mokinių skaičiui didėję, kilo helenistų^d murmėjimas prieš hebrajus^e dėl to, kad, kasdien skirstant maistą, jų našlės būdavo aplenkiamos. ² Tada Dvylika, sušaukę mokinių bendruomenę, tarė: „Netinka, kad mes, palikę Dievo žodį, tarnautume prie stalų. ³ Verčiau, broliai, išsirinkite iš savo tarpo septynis vyrus, turinčius gerą vardą, pilnus Dvasios ir išminties. Jus paskirsime šiai pareigai, ⁴ o mes patys toliau atsidėsime maldai ir žodžio tarnybai“. ⁵ Tam pasiūlymui

^c5,42 Gr. Kristų

^d6,1 T.y. graikiškai kalbančių žydų

^e6,1 T.y. Palestinos žydus

pritarė visa bendruomenė, ir jie išsirinko Steponą, vyrą pilną tikėjimo ir Šventosios Dvasios, Pilypą, Prochorą, Nikanorą, Timoną, Parmeną ir Nikalojų, prozelitą iš Antiochijos. ⁶ Jie pastatė apaštalų akivaizdon, o tie pasimeldė ir uždėjo ant jų rankas. ⁷ Dievo žodis augo, ir mokinių skaičius Jeruzalėje labai didėjo. Be to, didelis kunigų būrys pakluso tikėjimui.

Suima ir apkaltina Steponą

⁸ Steponas, pilnas malonės ir galios, darė tarp žmonių didžiųjų stebuklų ir ženklų. ⁹ Bet kai kurie iš tų, kurie priklausė vadinamajai paleistųjų^f – kirėniečių, aleksandriečių, kilikiečių ir azijiečių – sinagogai, pakilo ir ėmė ginčytis su Steponu. ¹⁰ Tačiau jie neįstengė atsispirti „Dvasios įkvėptai išminčiai“^g, su kuria jis kalbėjo. ¹¹ Tada jie slapčia priragino vyrus, ir šie sakė: „Mes esame girdėję jį kalbant piktžodžiavimus prieš Mozę ir Dievą“. ¹² Jie sukurstė žmones, vyresnius bei Rašto žinovus, užpuolė jį sugriebė ir nuvedė į sinedrioną. ¹³ Ir jie pastatė netikrų liudininkų, kurie sakė: „Šitas žmogus nesiliauja kalbėjęs žodžius prieš šitą šventąją vietą ir prieš įstatymą, ¹⁴ nes esame girdėję jį sakant: „Šitas Jėzus Nazarietis sunaikins šitą vietą ir pakeis papročius, kuriuos Moze mums perdavė!““ ¹⁵ Visi, kurie sėdėjo sinedrione, įbedę akis žiūrėjo į jį ir matė, kad jo veidas buvo tarsi angelo veidas.

^f6,9 T.y. buvusių vergų ar jų vaikų, kuriems jų savininkai suteikė laisvę
^g6,10 Lit. išminčiai ir Dvasiai

Stepono kalba

7¹ Vyriausiasis kunigas paklausė: „Ar tai tiesa?“
² Steponas^h tarė: „Broliai ir tėvai, klausykite!
Šlovingasis Dievas pasirodė mūsų protėviui Abraomui,
kai jis buvo Mesopotamijoje, prieš apsigyvendamas
Charane,³ ir jam tarė: „Išeik iš savo šalies ir nuo savo
giminių ir eik į šalį, kurią tau parodysiu“. ⁴ Tada, išėjęs iš
Kaldėjų šalies, jis apsigyveno Charane. Iš ten, jo tėvui
mirus, Dievas jį perkėlė į šitą šalį, kurioje jūs dabar
gyvenate. ⁵ Jis nedavė jam veldinio joje, nė pėdos žemės,
tik pažadėjo ją duoti nuosavybėn jam ir jo palikuonims,
nors jis dar neturėjo vaiko. ⁶ Dievas šitaip kalbėjo:
„Jo palikuonys bus ateiviai svetimame krašte. Juos
pavergs ir piktai su jais elgsis keturis šimtus metų. ⁷ O
tą tautą, kuriai jie vergaus, aš teisiu“. ⁸ Ir jisⁱ jam davė
apipjaustymo sandorą. Taip jis, kai jam gimė Izaokas, jį
apipjaustė aštuntąją dieną, Izaokas – Jokūbą, o Jokūbas –
dvylika patriarchų. ⁹ Patriarchai pavydėjo Juozapui ir jį
pardavė į Egiptą. Bet Dievas buvo su juo ¹⁰ ir jį išgelbėjo
iš visų jo bėdų. Jis jam davė malonės ir išminties Egipto
karaliaus Faraono akivaizdoje, o šis jį paskyrė Egipto
ir visų savo namų valdytoju. ¹¹ Atėjo badas ir didelis
vargas visam Egiptui bei Kanaanui, ir mūsų protėviai
negalėjo rasti maisto. ¹² Bet Jokūbas, išgirdęs, kad
Egipte esą javų, išsiuntė mūsų protėvius pirmą kartą.
¹³ O antrą kartą Juozapas išsipažino savo broliams, ir
Faraonui paaiškėjo Juozapo kilmė. ¹⁴ Juozapas [juos]

^h7,2 Gr. Jis

ⁱ7,8 T.y. Dievas

pasiuntė ir pasikvietė savo tėvą Jokūbą bei visus savo giminaičius – septyniasdešimt penkis asmenis. ¹⁵ Taip Jokūbas nuvyko į Egiptą ir mirė – jis pats ir mūsų protėviai. ¹⁶ Jie buvo pergabenti į Sichemą ir paguldyti kape, kurį už tam tikrą pinigų sumą Abraomas buvo nupirkęs iš Emoro sūnų Sicheme. ¹⁷ Kai priartėjo laikas ištesėti pažadą^j, kurį Dievas buvo davęs Abraomui, žmonės augo ir daugėjo Egipte, ¹⁸ kol Egiptą ėmė valdyti kitas karalius, kuris nieko nežinojo apie Juozapą. ¹⁹ Jis klastingai išnaudojo mūsų giminę ir piktai elgėsi su mūsų protėviais, versdamas juos išmesti savo kūdikius, kad tie neišliktų gyvi. ²⁰ Tuo metu gimė Mozė, ir jis buvo „nepaprastai gražus“^k. Jis tris mėnesius buvo auginamas tėvo namuose. ²¹ Kai jis buvo išmestas, jį išūnijo Faraono duktė ir užsiaugino kaip sūnų. ²² Mozė buvo išmokytas visos egiptiečių išminties ir buvo galingas savo žodžiais ir darbais. ²³ Kai jam sukako keturiasdešimt metų, jame kilo mintis aplankyti savo brolius, izraelius. ²⁴ Pamatęs vieną [iš jų] skriaudžiamą, jis ėjo jo ginti; jis nudėjo egiptietį ir atkeršijo už engiamąjį. ²⁵ Jis manė, kad broliai suprasia, jog Dievas per jį jiems suteiks išgelbėjimą, bet jie nesuprato. ²⁶ Kitą dieną jis pasirodė jiems, kai jie vaidijosi, ir bandė juos sutaikyti, sakydamas: „Vyrai, jus esate broliai. Kam skriaudžiate vienas kitą?“ ²⁷ Bet tas, kuris skriaudė artimą, jį pastūmė šalin, sakydamas: „Kas tave paskyrė mums valdovu ir teisėju?“ ²⁸ Argi tu nori mane nužudyti, kaip vakar nužudei egiptietį?“ ²⁹ Tai išgirdęs, Mozė pabėgo ir tapo ateiviu Midjano šalyje, kur

^j7,17 Lit. laikas pažado

^k7,20 Lit. gražus Dievui (= dieviškai gražus)

jam gimė du sūnūs. ³⁰ Praslinkus keturiasdešimčiai metų, Sinajaus kalno tyruose jam pasirodė angelas degančio erškėčio liepsnoje. ³¹ Tai pamatęs, Mozė stebėjosi reginiu. Jam artinantis pasižiūrėti, pasigirdo Viešpaties balsas: ³² „Aš esu tavo tėvų Dievas, Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievas“. Mozė ėmė drebėti ir nebedrįso žiūrėti. ³³ Viešpats jam tarė: „Nusiauk kurpes nuo savo kojų, nes vieta, kur stovi, yra šventa žemė. ³⁴ Aš tikrai mačiau savo Egipte esančių žmonių priespaudą, išgirdau jų dejavimą ir nužengiau jų vaduoti. O dabar eik, tave siunčiu į Egiptą!“ ³⁵ Tą Mozę, kurio jie išsižadėjo, sakydami: „Kas tave paskyrė valdovu ir teisėju?“ – tą Dievas atsiuntė kaip valdovą ir vaduotoją per angelą, jam pasirodžiusį erškėtyje. ³⁶ Jis išvedė, darydamas stebuklą ir ženklą Egipto šalyje, Raudonojoje jūroje ir per keturiasdešimt metų tyruose. ³⁷ Jis yra tas Mozė, kuris pasakė izraeliams: „Dievas jums prikels iš jūsų brolių pranašą, ‘kaip jis prikėlė^l mane‘. ³⁸ Jis yra tas, kuris, susirinkus tyruose, buvo su angelu, jam kalbančiu Sinajaus kalne, ir su mūsų protėviais. Jis gavo gyvų žodžių jums^m pateikti. ³⁹ Jūsų tėvai nenorėjo jo klausyti, bet jį atstūmė ir savo širdimis nusigręžė į Egiptą, ⁴⁰ sakydami Aharonui: „Padaryk mums dievų, kurie eitų mūsų priešaky, nes tas Mozė, kuris mus išvedė iš Egipto, – nežinome, kas jam atsitiko“. ⁴¹ Anomis dienomis jie pasidirbo veršį, aukojo tam stabui auką ir gėrėjosi savo rankų darbuⁿ. ⁴² O Dievas nusigręžė ir juos atidavė dangaus kariuomenės garbinti, kaip parašyta

^l7,37 Arba: tokį, kaip

^m7,38 Kt. Mss: mums

ⁿ7,41 Lit. darbais

Pranašų knygoje: „Argi man aukojote ‘papjautų gyvulių’^o aukas keturiasdešimt metų tyruose, o Izraelio namai! ⁴³ Ne! Jūs nešiojotės Molochą padangtę ir savo dievo Raifano žvaigždę – atvaizdus, kuriuos pasidarėte garbinti. Tad jus ištremsiu anapus Babilono’. ⁴⁴ Mūsų protėviai tyruose turėjo liudijimo padangtę, [padarytą taip,] kaip tas, kuris kalbėjo Mozei, įsakė ją padaryti pagal pavyzdį, kurį šis buvo matęs. ⁴⁵ Mūsų protėviai perėmę ją įgabeno su Jošuva, kai jie atėmė šalį iš tautų, kurias Dievas išvijo mūsų protėviams iš akių. [Taip pasiliko] iki Dovydo dienų. ⁴⁶ Šis rado malonę Dievo akivaizdoje ir prašė, kad jam būtų leista surasti buveinę Jokūbo Dievui. ⁴⁷ Tik Saliamonas jam pastatė namus. ⁴⁸ Tačiau Aukščiausiasis negyvena žmonių rankomis darytuose namuose, kaip pranašas sako: ⁴⁹ „Dangus yra mano sostas, o žemė – suolelis po mano kojomis. Kokius namus man statysite, – sako Viešpats, – arba kur yra mano poilsio vieta? ⁵⁰ Ar ne mano ranka visa tai padarė?“ ⁵¹ Kietasprandžiai ir neapipjaustyti širdžių bei ausų! Jūs visuomet priešinatės Šventajai Dvasiai. Kaip jūsų tėvai, taip ir jūs. ⁵² Kurio iš pranašų nepersekiojo jūsų tėvai? Jie užmušė tuos, kurie iš anksto paskelbė atėjimą Teisiojo, kurio išdavėjais ir žudikais jūs dabar tapote – ⁵³ jūs, kurie gavote įstatymą kaip angelų [perduotus] įsakus, bet jo nesilaikėte“.

Steponą užmuša akmenimis

⁵⁴ Tai girdėdami, jie įširdo ir griežė ant jo dantimis. ⁵⁵ O jis, būdamas pilnas Šventosios Dvasios, žiūrėjo į dangų ir išvydo Dievo šlovę ir Jėzų stovint Dievo

dešinėje. ⁵⁶ Jis tarė: „Štai aš regiu atvirą dangų ir Žmogaus Sūnų stovint Dievo dešinėje“. ⁵⁷ Visu balsu šaukdami, jie užsidengė ausis, visi kaip vienas puolė jį ⁵⁸ ir, išmetę už miesto, ėmė mušti akmenimis. Liudytojai padėjo savo drabužius prie kojų jaunikaicio, vadinamo Saulium. ⁵⁹ Jie mušė akmenimis Steponą, besišaukiantį [Viešpaties]: „Viešpatie Jėzau, priimk mano sielą!“ ⁶⁰ Paskui atsiklaupęs jis garsiai sušuko: „Viešpatie, nepriskaičiuok jiems tos nuodėmės!“ Ir, tai ištaręs, užmigo^P. Saulius pritarė jo nužudymui.

Saulius persekioja bendruomenę

8 ¹ Tą dieną kilo didelis persekiojimas, nukreiptas prieš Jeruzalėje esančią bendruomenę. Visi, išskyrus apaštalus, buvo išsklaidyti po Judėjos ir Samarijos sritis. ² Steponą palaidojo pamaldūs vyrai ir labai jo raudėjo. ³ O Saulius niokojo bendruomenę. Braudamasis čia į vienus, čia į kitus namus ir tempdamas iš jų vyrus bei moteris, jis perduodavo juos įkalinti.

Pilypas skelbia evangeliją Samarijoje

⁴ Taigi išsklaidytieji ėjo aplinkui, skelbdami žodį. ⁵ Pilypas, nuėjęs į^q Samarijos miestą, jiems paskelbė Mesiją^r. ⁶ Žmonių minios kaip vienas dėmėjosi tuo, ką Pilypas sakė, kai jos to klausėsi ir matė ženklus, kuriuos jis darė. ⁷ Nes iš daugelio netyrų dvasių apsėstųjų jos išeidavo garsiai šaukdamos, ir buvo pagydyta daug

^P7,60 T.y. mirė

^q8,5 Kt. Mss: į vieną,

^r8,5 Gr. Kristų

paralyžiuotų bei luošų. ⁸ Buvo daug džiaugsmo tame mieste. ⁹ Jau anksčiau mieste buvo vienas vyras, vardu Simonas, verčiąsis magija ir stebinas Samarijos tautiečius, sakąsis esąs kas didis. ¹⁰ Kreipė dėmesį į jį visi, maži ir dideli, sakydami: „Šitas [žmogus] yra Dievo jėga, kurią vadina Didžiąja“. ¹¹ Jie kreipė dėmesį į jį todėl, kad jis jau ilgą laiką buvo juos stebinęs savo magija. ¹² O kai jie patikėjo Pilypu, skelbiančiu gerąją naujieną apie Dievo karalystę ir Jėzaus Kristaus vardą, buvo pakrikštyti – vyrai ir moterys. ¹³ Net pats Simonas įtikėjo ir pakrikštytas nuolat laikėsi Pilypo. Matydamas daromus ženklus ir didžius galybės veiksmus, jis be galo stebėjosi.

Petras ir Jonas aplanko Samariją

¹⁴ Jeruzalėje esą apaštalai, išgirdę, kad Samarija priėmusi Dievo žodį, nusiuntė pas juos Petrą ir Joną. ¹⁵ Tie nuėję meldėsi už juos, kad jie gautų Šventąją Dvasią, ¹⁶ nes ji dar nebuvo nupuolusi nė ant vieno iš jų; jie tik buvo pakrikštyti Viešpaties Jėzaus vardan. ¹⁷ Tada [Petras ir Jonas] uždėjo ant jų rankas, ir jie gavo Šventąją Dvasią.

Petras ir Simonas Magas

¹⁸ Simonas, pamatęs, kad apaštalų rankų uždėjimu teikiama Dvasia, pasiūlė jiems pinigų, ¹⁹ sakydamas: „Duokite ir man šitą galią, kad kiekvienas, kuriam uždėsiu rankas, gautų Šventąją Dvasią“. ²⁰ Bet Petras jam tarė: „Tavo pinigai tepražūva su tavim, nes manei už pinigus galėsiąs įsigyti Dievo dovaną! ²¹ Tu neturi nei dalies, nei dalios šitame dalyke, nes tavo širdis netiesi Dievo akivaizdoje. ²² Taigi atsiversk nuo šito savo nelabumo ir

melsk Viešpatį! Gal bus atleistas tas tavo širdies kėslas,
²³ nes matau tave esant pilną karčios tulžies ir neteisybės
supančiotą“. ²⁴ Simonas atsakė: „Jūs melskite už mane
Viešpatį, kad neateitų man nieko iš to, ką esate pasakę“.
²⁵ Taigi, paliudiję ir apsakę Viešpaties žodį, jie grįžo į
Jeruzalę ir skelbė gerąją naujieną daugeliui samariečių
kaimų.

Pilypas ir Etiopijos valdininkas

²⁶ Viešpaties angelas prakalbo į Pilypą: „Kelkis ir
keliauk pietų link į kelią, einantį žemyn iš Jeruzalės į
Gazą!“ (Tai tyrų kelias.) ²⁷ Atsikėlęs jis iškeliavo. Štai
etiopas, eunuchas, etiopų karalienės Kandakės rūmų
valdininkas, viso jos išdo valdytojas, kuris buvo atvykęs į
Jeruzalę Dievo garbinti, ²⁸ buvo begrižtas; jis sėdėjo savo
vežime ir skaitė pranašą Jezają. ²⁹ Dvasia tarė Pilypui:
„Prieik ir laikykis greta šito vežimo!“ ³⁰ Pilypas pribėgęs
išgirdo jį skaitant pranašą Jezaią ir tarė: „Argi supranti,
ką skaitai?“ ³¹ Jis tarė: „Kaip galėčiau, nebent jei kas
man paaiškintų?“ Jis paprašė Pilypą įlipti ir atsisėsti šalia
jo. ³² Rašto skyrius, kurį jis skaitė, buvo šitas: „Kaip
avis jis buvo vedamas papjauti; ir kaip tylintis ėriukas
prieš savo kirpėją, taip jis neatveria savo burnos. ³³ Jį
nužemins, jam buvo atimtos teisės. Kas pasakos apie
jo palikuonis? Nes jo gyvybė paimama nuo žemės“.
³⁴ Atsiliepdamas eunuchas tarė Pilypui: „Meldžiu tave,
apie ką pranašas tai sako? Apie save ar apie ką kitą?“
³⁵ Prabilęs^s ir pradėjęs nuo šitos Rašto vietos, Pilypas
jam paskelbė gerąją naujieną apie Jėzų. ³⁶ Važiuodami

^s8,35 Lit. Atvėręs savo burną

keliu, jie prikeliavo kažkokį vandenį, ir eunuchas tarė: „Štai vanduo! Kas kliudo man būti pakrikštytam?“ [³⁷ O Pilypas tarė: „Jei tiki visa širdimi, tai galima“. Jis atsakė: „Tikiu, kad Jėzus Kristus yra Dievo Sūnus.“]^t. ³⁸ Jis paliepė sustabdyti vežimą, ir jie abu, Pilypas ir eunuchas, nulipo į vandenį, ir Pilypas pakrikštijo jį. ³⁹ Kai jie išlipo iš vandens, Viešpaties Dvasia pagavo Pilypą, ir eunuchas nebematė jo. Jis važiavo toliau savo keliu džiaugdamasis. ⁴⁰ O Pilypas atsirado Azote ir, ^reidamas per visus miestus, jiems skelbė gerąją naujieną^u, kol atvyko į Cezarėją.

Sauliaus atsivertimas

9¹ Saulius, tebekvėpuodamas žmogžudiškais grasinimais Viešpaties mokiniams, nuėjo pas vyriausiąjį kunigą ² ir išprašė iš jo laiškų į Damaską sinagogoms, kad, jei tik jis rastų kokius nors to Kelio šalininkus, vyrus ir moteris, galėtų juos sukaustytus atvesti į Jeruzalę. ³ Kai keliaudamas jis priartėjo prie Damasko, staiga jį apšvietė šviesa iš dangaus. ⁴ Parkritęs ant žemės, jis išgirdo balsą, jam sakantį: „Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji?“ ⁵ Jis paklausė: „Kas esi, Viešpatie?“ Šis atsakė: „Aš esu Jėzus, kurį tu persekioji. ⁶ Bet kelkis ir įeik į miestą, ir tau bus pasakyta, ką tu turi daryti“. ⁷ Vyrų, kurie keliavo su juo, stovėjo be žado, balsą, tiesa, girdėdami, bet nė vieno neregėdami. ⁸ Saulius atsikėlė nuo žemės, bet, atmerkęs akis, nieko nematė. Laikydami už rankos, jie įvedė jį į Damaską. ⁹ Jis išbuvo tris dienas apakęs, nevalgė ir negėrė. ¹⁰ Damaske

^t8,37 Šito skirsnelio nėra geriausiuose rankraščiuose.

^u8,40 Lit. pereidamas skelbė gerąją naujieną visiems miestams

buvo vienas mokinys, vardu Hananijas. Viešpats regėjime jam tarė: „Hananijau!“ Jis atsiliepė: „Štai aš, Viešpatie!“¹¹ Viešpats jam [tarė]: „Pakilęs eik į gatvę, vadinamą Tiesiąja, ir teiraukis Judo namuose tarsiečio, vardu Sauliaus, nes štai jis meldžiasi¹² ir [regėjime] matė vyrą, vardu Hananiją, įeinantį ir uždedantį ant jo rankas, kad atgautų regėjimą“. ¹³ Bet Hananijas atsakė: „Viešpatie, iš daugelio girdėjau apie tą vyrą, kiek pikta jis padarė tavo šventiesiems Jeruzalėje. ¹⁴ Ir čia jis turi įgaliojimą iš vyriausiųjų kunigų sukaustyti visus, kurie šaukiasi tavo vardo“. ¹⁵ Bet Viešpats jam tarė: „Eik, nes šitas yra mano išrinktas įrankis mano vardui nešti tautoms, karaliams ir izraeliams. ¹⁶ Aš gi pats jam parodysiu, kiek jis turės kentėti dėl mano vardo“. ¹⁷ Hananijas nuėjo, įėjo į namus ir, uždėjęs ant jo rankas, tarė: „Broli Sauliau, Viešpats mane pasiuntė – Jėzus, kuris tau pasirodė kelyje, kuriuo atvykai, – kad atgautum regėjimą ir būtum pripildytas Šventosios Dvasios“. ¹⁸ Tuoj pat lyg kokie žvynai nukrito nuo jo akių, jis atgavo regėjimą ir atsikėlęs buvo pakrikštytas. ¹⁹ Paskui užvalgęs atsigavo.

Saulius skelbia Damaske

Jis pabuvo kelias dienas pas mokinius Damaske²⁰ ir tuojau sinagogose ėmė skelbti, kad Jėzus yra Dievo Sūnus. ²¹ Visi, kurie klausėsi, be galo stebėjosi ir sakė: „Ar ne šitas yra tas, kuris Jeruzalėje niokojo tuos, kurie šaukiasi šito vardo, ir ar jis nėra čion atvykęs tam, kad juos sukaustytus nuvestų pas vyriausiuosius kunigus?“²² O Saulius vis labiau stiprėjo ir kėlė sąmyšį tarp žydų,

gyvenančių Damaske, įrodinėdamas, kad Jėzus^v yra Mesijas.

Saulius pabėga iš Damasko

²³ O kai praslinko daug dienų, žydai susitarė jį nužudyti.
²⁴ Bet Saulius sužinojo apie jų sąmokslą. Jie saugojo vartus dieną ir naktį, kad jį nužudytų. ²⁵ Bet jo mokiniai naktį jį paėmė ir nuleido per sieną^w pintinėje.

Saulius Jeruzalėje

²⁶ Atvykęs į Jeruzalę, jis mėgino prisidėti prie mokinių, bet jie visi jo bijojo, netikėdami, kad jis yra mokinys.
²⁷ Tačiau Barnabas, jį pasiėmęs, atvedė pas apaštalus ir jiems papasakojo, kaip kelyje jis matęs Viešpatį, kad šis jam kalbėjęs ir kaip jis Damaske drąsiai skelbęs Jėzaus vardu. ²⁸ Jis apsistojo pas juos ir visur ėjo^x Jeruzalėje, drąsiai skelbdamas Viešpaties vardu. ²⁹ Jis kalbėjo ir ginčijosi su helenistais, o tie užsimojo jį nužudyti. ³⁰ Tai sužinoję, broliai jį nuvedė į Cezarėją ir iš ten jį pasiuntė į Tarsą. ³¹ Taigi Bendruomenė visoje Judėjoje, Galilėjoje ir Samarijoje turėjo ramybę. Bijodama Viešpaties, ji vis buvo statoma ir darė pažangą, ir jos skaičius didėjo Šventosios Dvasios padrašinimu.

^v9,22 Gr. šitas

^w9,25 Gr. + leisdami žemyn

^x9,28 Lit. įeidamas ir išeidamas

PETRO VEIKSMAI IR PAGONIŲ KRIKŠČIONYBĖS PRADŽIA

(9, 32–12, 25)

Petras Lydoje: Enėjo pagydimas

³² Eidamas per visas [apylinkes], Petras nuėjo žemyn ir pas šventuosius, gyvenančius Lydoje. ³³ Ten jis rado vieną žmogų, vardu Enėją, aštuonerius metus išgulėjusį lovoje. Jis buvo paralyžiuotas. ³⁴ Petras jam tarė: „Enėjau, Jėzus Kristus pagydo tave. Kelkis ir pasiklok lovą!“ Ir jis tuojau atsikėlė. ³⁵ Jį pamatė visi Lydos bei Šarono gyventojai, ir jie gręžėsi į Viešpatį.

Petras Jopėje: Tabitos prikėlimas

³⁶ Jopėje buvo viena mokinė, vardu Tabita, kuri išvertus vadinasi Stirna^y. Ji visą laiką praleido darydama gerus darbus ir duodama išmaldas. ³⁷ Tomis dienomis ji susirgo ir mirė. Nuplovę ją paguldė aukštutiniame kambaryje. ³⁸ Kadangi Lyda yra arti Jopės, mokiniai, išgirdę, kad Petras yra joje, pasiuntė pas jį du vyrus su prašymu: „Nedelsdamas ateik pas mus!“ ³⁹ Petras pakilęs nuėjo su jais. Jį atvykusį užvedė į aukštutinį kambarį. Jį apstojo visos našlės, verkdamos ir rodydamos marškinius ir viršutinius drabužius, kuriuos Stirna darydavo, kol buvo su jomis. ⁴⁰ Petras, visas išvaręs laukan ir atsiklaupęs, pasimeldė. Paskui, atsigręžęs į kūną, tarė: „Tabita, kelkis!“. Ji atvėrė akis ir, išvydusi Petrą, atsisėdo. ⁴¹ Padavęs jai ranką, jis pakėlė ją. Pašaukęs šventuosius

ir našles, jis parodė ją gyvą. ⁴² Tai sužinojo visa Jopė, ir daugelis įtikėjo Viešpatį. ⁴³ Jis daug dienų pasiliko Jopėje pas vieną Simoną, kailiadirbį.

Kornelijaus vizija

10 ¹ Cezarėjoje vienas vyras, vardu Kornelijus, vadinamosios Italų kohortos šimtininkas, ² pamaldus ir Dievo bijantis su visa savo šeimyna, duodąs žmonėms daug išmaldų ir reguliariai meldžiąsis Dievui – ³ apie devintą^z valandą dienos aiškiai matė regėjime, kaip Dievo angelas įėjo pas jį ir jam tarė: „Kornelijau!“ ⁴ Įbedęs į jį^a akis ir nusigandęs, jis paklausė: „Kas yra, viešpatie?“ Šis jam atsakė: „Tavo maldos ir tavo išmaldos užžengė Dievo akivaizdon kaip auka tau atminti. ⁵ O dabar siųsk vyrus į Jopę ir pasikviesk Simoną, kuris vadinamas Petru. ⁶ Jis vieši pas vieną Simoną kailiadirbį, turintį namus prie jūros“. ⁷ Kai kalbėjęs su juo angelas pasišalino, Kornelijus^b, pasišaukęs du iš savo namiškių bei vieną pamaldų kareivį iš savo nuolatinųjų patarnautojų ⁸ ir viską jiems išpasakojęs, juos pasiuntė į Jopę. ⁹ Rytojaus dieną, tiems [vyrams] keliaujant ir artinantis prie miesto, apie šeštą valandą Petras užlipo ant namo stogo^c melstis. ¹⁰ Jis buvo alkanas ir norėjo valgyti. Gaminant [jam] valgį, jis pateko į ekstazę. ¹¹ Jis išvydo atsivėrusį dangų ir lyg kokią didelę drobulę nusileidžiantį padėklą, už keturių kampų nuleidžiamą ant

^z10,3 T.y. mūsų laiku 3 val. p.p.

^a10,4 T.y. angelą

^b10,7 Gr. jis

^c10,9 T.y. plokščiaastogio

žemės. ¹² Jame buvo visokių žemės keturkojų bei roplių ir dangaus paukščių. ¹³ Jam pasigirdo balsas: „Kelkis, Petrai, pjauk ir valgyk!“ ¹⁴ Bet Petras tarė: „Nieku būdu, Viešpatie, nes dar niekad nevalgiau nieko sutepto ar netyro!“ ¹⁵ Vėl antrą kartą jam [pasigirdo] balsas: „Ką Dievas padarė tyrą, tu nevadink suteptu!“ ¹⁶ Tai pasikartojo tris kartus, ir tuojuo padėklas buvo paimtas aukštin į dangų. ¹⁷ Kol Petras dar negalėjo išsiaiškinti, ką galėtų reikšti jo matytas regėjimas, štai Kornelijaus pasiūti vyrai, išsiklausę, kur Simono namai, sustojo prie vartų ¹⁸ ir pasišaukė^d teiravosi, ar Simonas, vadinamas Petru, čia viešįs. ¹⁹ Petrui tebemažstant apie tą regėjimą, Dvasia tarė: „Štai du vyrai ieško tavęs. ²⁰ Taigi kelkis, nulipk ir eik su jais nė kiek neabejodamas, nes aš pats esu juos atsiuntęs“. ²¹ Petras, nulipęs pas tuos vyrus, tarė: „Štai aš esu tas, kurio ieškote. Dėl kokios priežasties čia esate?“ ²² Jie tarė: „Šimtininkas Kornelijus, teisingas ir dievobaimingas vyras, turįs gerą vardą visoje žydų tautoje, gavo iš švento angelo nurodymų pasikviesti tave į savo namus ir pasiklaudyti, ką tu turi pasakyti“. ²³ Taigi įsivadinęs jis juos priėmė kaip svečius.

Petras įeina į Kornelijaus namus

Rytojaus dieną atsikėlęs jis išėjo su jais, ir kai kurie broliai iš Jopės lydėjo jį. ²⁴ Kitą dieną jis įėjo į Cezarėją. Kornelijus, susikvietęs savo giminaičius ir artimus draugus, jau laukė jį. ²⁵ Petrui įeinant, Kornelijus jį pasitiko ir, parpuolęs prie jo kojų, išreiškė jam pagarbą. ²⁶ Bet Petras jį pakėlė, sakydamas: „Stokis! Aš irgi esu

^d10,18 ką nors iš Simono kailiadirbio namų

[tik] žmogus!“²⁷ Su juo kalbėdamasis, jis įėjo į vidų ir rado daug susirinkusių.²⁸ Jis jiems tarė: „Jūs žinote, kad žydui neleidžiama bendrauti su kitataučiu ar užėti pas jį. Bet Dievas man parodė, kad jokio žmogaus neturiu vadinti suteptu ar netyru.“²⁹ Todėl pakviestas ir atvykau neatsikalbėdamas. Taigi klausiu, kodėl mane pasikvietėte“.³⁰ Kornelijus tarė: „Prieš keturias dienas, lygiai šitą, devintąją, valandą, meldžiausi savo namuose. Staiga^e prieš mane atsistojo vyras spindinčiais drabužiais³¹ ir prakalbo: „Kornelijau, tavo malda išklaudyta ir Dievas atsiminė tavo išmaldas.“³² Tad siųsk į Jopę ir pasikviesk Simoną, vadinamą Petru. Jis vieši kailiadirbio Simono namuose, pajūryje“.³³ Todėl tuojau siunčiau pas tave, o tu gerai padarei, kad atvykai. Taigi dabar mes visi čia esame Dievo akivaizdoje, kad išgirstume viską, kas tau Viešpaties įsakyta“.

Petro kalba

³⁴ Petras prabilo^f: „Tikrai suprantu, kad Dievas nėra šališkas,³⁵ bet kiekvienoje tautoje jis priima tą, kuris jo bijosi ir teisingai elgiasi.“³⁶ [Jūs žinote] žodį, kurį jis pasiuntė izraeliams, skelbdamas per Jėzų Kristų gerąją taikos naujieną. Jis yra visų Viešpats.³⁷ Jūs žinote, kas įvyko visoje Judėjoje, pradedant Galilėja, po krikšto, kurį skelbė Jonas, –³⁸ kaip Dievas patepė Šventąją Dvasią ir galia Jėzų iš Nazareto, kuris ėjo aplinkui, darydamas gera ir gydydamas visus velnio apgalėtuosius, nes Dievas buvo su juo.“³⁹ Mes esame liudytojai visko, ką jis padarė

^e10,30 Lit. Ir štai

^f10,34 Lit. atvėręs burną, tarė

žydų šalyje ir Jeruzalėje. Jie nužudė jį, pakabindami ant medžio. ⁴⁰ Jį Dievas prikėlė trečiąją dieną ir leido jam pasirodyti – ⁴¹ visiems žmonėms, tik Dievo iš anksto parinktiems liudytojams: mums, kurie, jam prisikėlus iš numirusių, valgėme ir gėrėme su juo. ⁴² Jis įsakė skelbti žmonėms ir liudyti, kad jis yra Dievo paskirtasis gyvųjų ir mirusiųjų teisėjas. ⁴³ Jį paliudija visi pranašai, [pareikšdami,] kad kiekvienas, kuris jį tiki, jo vardu gauna nuodėmių atleidimą“.

Pagonys gauna Šventąją Dvasią

⁴⁴ Petruį tuos žodžius betariant, Šventoji Dvasia nužengė ant visų, kurie klausėsi tos kalbos. ⁴⁵ Tikintieji iš apipjaustyųjų, kurie buvo atėję su Petru, be galo nustebė dėl to, kad ir ant pagonių išlieta Šventosios Dvasios dovana, ⁴⁶ nes jie girdėjo juos kalbant kalbomis ir garbinant Dievą. Tada Petras atsiliepė: ⁴⁷ „Argi gali kas uždrausti vandenį, kad nebūtų pakrikštyti tie, kurie gavo Šventąją Dvasią, kaip ir mes?“ ⁴⁸ Jis įsakė, kad jie būtų pakrikštyti Jėzaus Kristaus vardu. Tada jie prašė, kad jis pasilikėtų keletą dienų.

Petro pranešimas Jeruzalės bendruomenei

11 ¹ Apaštalai ir broliai, kurie buvo Judėjoje, išgirdo, kad ir pagonys priėmė Dievo žodį. ² Kai Petras atėjo į Jeruzalę, su juo ginčijosi tie, kurie buvo iš apipjaustyųjų, ³ sakydami: „Tu užėjai pas neapipjaustytus žmones ir valgei su jais“. ⁴ Pradėjęs Petras jiems pasakojo [įvykius] iš eilės, sakydamas: ⁵ „Aš meldžiausi Jopės mieste ir ekstazėje mačiau regėjimą: nusileidžiantį kažkokį padėklą tarsi didelę drobulę, už keturių kampų

nuleidžiamą iš dangaus, ir ji nusileido prie pat manęs.
⁶ Žiūrėjau į ją įbedęs akis ir pamačiau žemės keturkojų, žvėrių, roplių ir dangaus paukščių. ⁷ Išgirdau ir balsą, man sakantį: „Kelkis, Petrai, pjauk ir valgyk!“ ⁸ Bet aš tariau: „Nieku būdu, Viešpatie, nes nieko sutepto ar netyro niekad neįėjo į mano burną“. ⁹ Tačiau antrą kartą balsas atsiliepė iš dangaus: „Ką Dievas padarė tyrą, tu nevadink suteptu!“ ¹⁰ Tai pasikartojo tris kartus, ir vėl viskas buvo užtraukta į dangų. ¹¹ Ir štai tuojau sustojo prie namų, kur mes buvome, trys vyrai, atsiųsti iš Cezarėjos pas mane. ¹² Dvasia man pasakė eiti su jais nė kiek nedvejojant. Su manim ėjo ir šitie šeši broliai, ir mes įėjome į to vyro namus. ¹³ Jis mums papasakojo, kaip savo namuose išvydo angelą, stovintį ir sakantį: „Nusiųsk į Jopę ir pasikviesk Simoną, vadinamą Petru. ¹⁴ Jis kalbės tau žodžius, kuriais būsi išgelbėtas tu ir visa tavo šeimyna“. ¹⁵ Man pradėjus kalbėti, Šventoji Dvasia nužengė ant jų, kaip ir ant mūsų pradžioje. ¹⁶ Tada atsiminiau Viešpaties žodį, kaip jis sakė: „Jonas, tiesa, krikštijo vandeniui, o jūs būsite pakrikštyti Šventąja Dvasia“. ¹⁷ Taigi, jei Dievas jiems suteikė tokią pat malonę, kaip ir mums, kurie įtikėjome Viešpatį Jėzų Kristų, kaip aš būčiau galėjęs kliudyti Dievui?“ ¹⁸ Tai išgirde, jie nutilo ir garbino Dievą, sakydami: „Taigi ir pagonims Dievas suteikė atgailą, vedančią į gyvenimą“.

Antiochijos bendruomenė

¹⁹ Tie, kurie buvo išsklaidyti dėl persekiojimo, kilusio dėl Stepono, nukeliavo iki Fenikijos, Kipro ir Antiochijos, niekam kitam neskelbdami žodžio, kaip tik žydams. ²⁰ Tačiau kai kurie iš jų buvo kipriečiai

ir kirėniečiai, kurie, atėję į Antiochiją, ėmė kalbėti ir graikams, skelbdami gerąją naujieną apie Viešpatį Jėzų.
²¹ Viešpaties ranka buvo su jais, ir didelis skaičius, kuris įtikėjo, atsivertė į Viešpatį.

Barnabo ir Sauliaus veikla Antiochijoje

²² Žinia apie tai nuaidėjo į Jeruzalėje esančios bendruomenės ausis, ir jie^g išsiuntė Barnabą į Antiochiją.
²³ Atvykęs ir pamatęs Dievo malonę, jis apsidžiaugė ir ragino visus su nuoširdžiu ryžtu likti ištikimus Viešpačiui.
²⁴ Mat jis buvo geras vyras, pilnas Šventosios Dvasios ir tikėjimo. Ir didelis būrys buvo atvestas^h prie Viešpaties.
²⁵ Paskui jis išvyko į Tarsą Sauliaus ieškoti ²⁶ ir, jį radęs, atsivedė į Antiochiją. Ištisus metus jie susieidavo su bendruomene ir mokė didelę minią. Antiochijoje pirmą kartą mokiniai buvo pavadinti krikščionimis.

Pašalpa Judėjos broliams

²⁷ Tomis dienomis iš Jeruzalės į Antiochiją atvyko pranašų. ²⁸ Vienas iš jų, vardu Agabas, atsistojęs pranašavo per Dvasią didelį badą būsiant visame pasaulyje. (Tai įvyko Klaudijui viešpataujant.)
²⁹ Mokiniai, kiek kuris galėjo [pinigais], kiekvienas iš jų nutarė [ką nors] pasiųsti Judėjoje gyvenantiems broliams sušelpiti. ³⁰ Tą jie padarė, nusiuntę vyresniesiems per Barnabą ir Saulių.

^g11,22 T.y. Jeruzalės tikintieji

^h11,24 Lit. pridėtas

Herodas leidžia nužudyti Jokūbą ir suimti Petrą

12 ¹ Apie tą laiką karalius Herodas griebėsi smurto veiksmų prieš kai kuriuos iš bendruomenės, norėdamas jiems pakenkti. ² Jis leido nužudyti Jokūbą, Jono brolių, kalaviju. ³ Pamatęs, kad tai patinka žydams, jis toliau leido suimti ir Petrą. Buvo Neraugintos duonos dienos. ⁴ Jis leido jį sulaikyti ir pasodinti į kalėjimą, pavedęs jį saugoti keturioms kareivių ketveriukėms, norėdamas po Velykų jį išvesti žmonėms. ⁵ Taigi Petras buvo laikomas kalėjime. O bendruomenė karštaiⁱ meldėsi už jį Dievui.

Angelas išveda Petrą iš kalėjimo

⁶ Kai Herodas rengėsi jį išvesti, tą naktį Petras miegojo tarp dviejų kareivių, pririštas [prie jų] dviem grandinėmis, o sargybiniai prie durų ėjo sargybą. ⁷ Staiga Viešpaties angelas atsistojo prie jo, ir šviesa sušvito kameroje. Sudavęs Petruį į šoną, jis pažadino jį, sakydamas: „Greitai kelkis!“ Ir grandinės nukrito jam nuo rankų. ⁸ Angelas jam tarė: „Susijuosk ir apsiauk kurpes!“ Jis taip padarė. Paskui [angelas] jam tarė: „Apsisiausk apsiaustu ir sek paskui mane!“ ⁹ Išėjęs jis sekė paskui jį ir nesuvokė, kad tikra yra tai, kas daroma^k per angelą; jis tarėsi matęs regėjimą. ¹⁰ Praėję pro pirmą ir antrą sargybą, jie atėjo prie geležinių vartų, vedančių į miestą. Tie savaime jiems atsidarė. Išėję jie paėjo viena gatve, ir tuoj angelas paliko

ⁱ12,5 Arba: be perstojo

^j12,6 T.y. naktį prieš jį išvedant

^k12,9 Būtent: Dievo

jį. ¹¹ Petras atsipeikėjęs tarė: „Dabar tikrai žinau, kad Viešpats atsiuntė savo angelą ir mane išvadavo iš Herodo rankos ir iš viso to, ko tikėjosi žydytą tautą“. ¹² Susivokęs jis atėjo prie Morkumi vadinamo Jono motinos Marijos namų, kur buvo daug susirinkusių ir besimeldžiančių. ¹³ Jam pasibeldus į vartų duris, atėjo tarnaitė, vardu Rodė, atsiliepti [į beldimą]. ¹⁴ Atpažinusi Petro balsą, iš džiaugsmo nebeatidarė vartų, bet įbėgusi pranešė, kad Petras stovįs prie vartų. ¹⁵ Jie jai tarė: „Eini iš proto!“ Bet ji atkakliai tvirtino, kad taip esą. Jie sakė: „Tai jo angelas“. ¹⁶ Bet Petras beldėsi toliau. Atidarę jie išvydo jį ir liko be žado. ¹⁷ Pamojęs jiems ranka, kad tylėtų, jis papasakojo jiems, kaip Viešpats jį išvedęs iš kalėjimo. Ir jis pridūrė: „Praneškite apie tai Jokūbui ir broliams“. Išėjęs jis nuėjo į kitą vietą. ¹⁸ Išaušus diena, tarp kareivių kilo nemažas sąmyšis: kas gi galėjo atsitikti su Petru? ¹⁹ O Herodas, jo ieškojęs ir neradęs, ištardė sargybinius ir įsakė juos nubausti mirtim. Paskui, nuvykęs iš Judėjos į Cezarėją, ten pasiliko.

Herodo Agripas 1 mirtis

²⁰ Jis nirto ant tyriečių ir sidoniečių. Bet jie drauge atvyko pas jį ir, perkalbėję Blastą, karaliaus rūmų valdytoją, prašė taikos, nes jų kraštas maitinosi iš karaliaus [krašto]. ²¹ Paskirtą dieną Herodas, apsirengęs karališkais drabužiais [ir] atsisėdęs į sostą, sakė jiems prakalbą. ²² O liaudis šaukė pritardama: „Tai Dievo balsas, ne žmogaus!“ ²³ Tuojuo Viešpaties angelas jam sudavė, nes jis nedavė garbės Dievui. Ir jis, kirmėlių suėstas, išleido dvasią. ²⁴ O Viešpaties žodis vis augo ir

plito. ²⁵ Barnabas ir Saulius, atlikę [savo] misiją, sugrįžo iš Jeruzalės, paėmę su savim Joną, vadinamą Morkumi.

APAŠTALŲ SUSIRINKIMAS JERUZALĖJE

(12, 25–15, 35)

Barnabas ir Paulius išsiunčiami iš Antiochijos

13 ¹ Antiochijoje, ten esančioje bendruomenėje, buvo apaštalų ir mokytojų: Barnabas, Simeonas, vadinamas Nigeriu, kirėnietis Lucijus, tetracho Herodo įbrolis Menaenas ir Saulius. ² Jiems tarnaujant Viešpačiui ir pasninkaujant, Šventoji Dvasia tarė: „Išskirkite man Barnabą ir Saulių tam darbui, kuriam esu juos pašaukusi“. ³ Tada jie, papasninkavę, pasimeldę ir uždėję ant jų rankas, juos išleido.

Apaštalai Kipre

⁴ Taigi, Šventosios Dvasios išsiųsti, jie nuvyko į Seleukiją, o iš ten nuplaukė į Kiprą. ⁵ Atvykę į Salamį, jie skelbė Dievo žodį žydų sinagogose. Jie turėjo ir Joną kaip padėjėją. ⁶ Perėję visą salą iki Pafos, jie užtikto vieną žynį, netikrą pranašą, žydą, vardu Barjėzų. ⁷ Jis buvo vienas iš prokonsulio Sergijaus Pauliaus, protingo vyro, svitos. Pasikvietęs Barnabą ir Saulių, prokonsulis¹ norėjo pasiklausyti Dievo žodžio. ⁸ Bet jiems priešinosi Elimas, žynys, – mat išvertus tą reiškia jo vardas, –stengdamasis nukreipti prokonsulį nuo tikėjimo. ⁹ O Saulius, kuris vadinasi ir Paulius, pripildytas Šventosios Dvasios, įbedęs į jį akis, ¹⁰ tarė: „Velnio sūnau, pilnas visokios

¹13,7 Gr. šitas

klastos ir suktybės, visokios teisybės priešininke, ar nesiliausi kraipęs tiesių Viešpaties kelių? ¹¹ Dabar štai Viešpaties ranka užgauna^m tave: tu būsi aklas ir kurį laiką neregėsi saulės“. Tuoju jį užpuolėⁿ tamsi migla^o, ir, grabaliodamas aplinkui, jis ieškojo tų, kurie jį vestų už rankos. ¹² Tada prokonsulis, pamatęs tą įvykį, įtikėjo, stebėdamasis Viešpaties mokslu.

Paulius ir Barnabas Pisidijos Antiochijoje

¹³ Išplaukę iš Pafo, Paulius ir jo palydovai atvyko į Pamfilijos Pergę. Jonas, atsiskyręs nuo jų, sugrįžo į Jeruzalę, ¹⁴ o jie, perėję [per kalnus], iš Pergės atvyko į Pisidijos Antiochiją. Šabatos dieną įėję į sinagogą, jie atsisėdo. ¹⁵ Po įstatymo ir pranašų skaitymo sinagogos vadovai pasiuntė jiems žinią: „Broliai, jei jūs turite žmonėms kokį paskatinimo žodį – tarkite“. ¹⁶ Atsistojęs ir pamojęs ranka, Paulius tarė: „Izraeliai ir dievobaimingieji, klausykitės! ¹⁷ Šitos Izraelio tautos Dievas išsirinko mūsų protėvius ir tą tautą išaukštino, kai ji buvo apsistojusi Egipto šalyje, ir pakelta^p ranka juos išvedė iš jos. ¹⁸ Apie keturiasdešimt metų jis t pakentė juos^q tyruose ¹⁹ ir, sunaikinęs septynias tautas Kanaano šalyje, leido jiems paveldėti jų šalį. ²⁰ [Visa tai truko] apie keturis šimtus penkiasdešimt metų. Paskui jis davė teisėjus iki pranašo Samuelio. ²¹ Vėliau jie paprašė karaliaus, ir Dievas jiems

^m**13,11** Lit. prieš

ⁿ**13,11** T.y. aptraukė jo akis

^o**13,11** Lit. miglotumas ir tamsa (t.y. jis apako)

^p**13,17** T.y. galinga

^q**13,18** Kt. Mss: rūpinosi jais (lit. kaip auklė nešiojo juos)

davė Saulių, Kišo sūnų, vyrą iš Benjamino padermės, valdžiusį keturiasdešimt metų. ²² Jį pašalinęs, jis prikėlė jiems karaliūm Dovydą, apie kurį liudydamas pasakė: ‚Radau Dovydą, Jesės sūnų, vyrą pagal mano širdį; jis vykdys visus mano norus‘. ²³ Iš jo palikuonių Dievas, kaip pažadėjo, atvedė Izraeliui Gelbėtoją – Jėzų. ²⁴ Prieš jam ateinant, Jonas jau buvo paskelbęs atgailos krikštą visai Izraelio tautai. ²⁵ Kai Jonas baigė savo gyvenimo darbą, jis sakė: ‚Ką manote mane esant? Aš nesu jis^s. Bet štai po manęs ateina tas, kurio kojų apavo nesu vertas atrišti‘. ²⁶ Broliai, Abraomo giminės sūnūs ir tie jūsiškiai, kurie bijosi Dievo! Mums buvo pasiūsta žinia apie šitą išgelbėjimą, ²⁷ nes Jeruzalės gyventojai ir jų valdovai nepripažino jo ir, jį pasmerkdami, įvykdė pranašų žodžius, skaitomus kas šabatą. ²⁸ Nors jie ir nerado jokios priežasties nubausti mirtim, tačiau prašė Pilotą, kad jis būtų nužudytas. ²⁹ Kai jie buvo įvykdę visa, kas apie jį parašyta, nuėmę [jį] nuo medžio, paguldė į kapą. ³⁰ Bet Dievas jį prikėlė iš numirusių. ³¹ Per daugelį dienų jis rodėsi atėjusiems su juo iš Galilėjos į Jeruzalę; dabar jie yra jo liudytojai žmonėms. ³² Mes jums skelbiame gerą naujieną apie pažadą, duotą mūsų protėviams: ³³ jį Dievas, prikeldamas Jėzų, yra ištesėjęs mums, jų vaikams, kaip ir antrojoje psalmėje parašyta: ‚Tu esi mano Sūnus; šiandien aš tapau tavo tėvu‘. ³⁴ O kad jis prikėlė jį iš numirusių kaip nebegrišiantį į supuvimą, jis šitaip yra pasakęs: ‚Aš jums suteiksiu šventuosius [ir] patikimuosius palaiminimus, pažadėtus Dovydui‘.

^r13,23 Kt. Mss: prikėlė

^s13,25 T.y. Mesijas

³⁵ Todėl ir kitoje vietoje jis sako: „Tu neduosi savo Šventajam supūti“. ³⁶ Mat Dovydas, atitarnavęs savajai kartai, Dievo nutarimu užmigo, buvo palaidotas prie savo tėvų ir supuvo. ³⁷ Bet tas, kurį Dievas prikėlė, nesupuvo. ³⁸ Taigi, broliai, žinokite, kad per jį jums skelbiamas nuodėmių atleidimas, ir iš viso, iš ko negalėjote būti išteisinami Mozės įstatymu, ³⁹ per jį išteisinamas kiekvienas, kuris tiki. ⁴⁰ Taigi žiūrėkite, kad neužeitų, kas pasakyta pranašuose^t: ⁴¹ „Matykite, jūs niekintojai, stebėkitės ir pražūkite, nes aš darau darbą jūsų dienomis – darbą, kuriuo netikėsite, net jei kas [jį] jums išaiškintų!““ ⁴² Jiems išeinant, žmonės [juos] ragino kitą šabatą jiems kalbėti apie tuos dalykus. ⁴³ Sinagogą paleidus, daugelis žydų ir pamaldžių prozelitų nusekė paskui Povilą ir Barnabą, kurie, jiems kalbėdami, juos įtikinėjo toliau vis pasikliauti Dievo malone. ⁴⁴ Kitą šabatą beveik visas miestas susirinko pasiklausyti Dievo žodžio. ⁴⁵ O žydai, pamatę minias, pasidarė pilni pavydo ir piktžodžiaudami prieštaravo tam, ką Paulius kalbėjo. ⁴⁶ Įsidrąsinę Paulius ir Barnabas tarė: „Pirma jums turėjo būti pasakytas Dievo žodis. Kadangi jį atmetate ir nelaikote savęs vertais amžinojo gyvenimo, štai mes kreipiamės į pagonis, ⁴⁷ nes Viešpatys yra šitaip mums paliepęs: „Tave paskyriau, kad būtum šviesa pagonims, išganymo priemonė iki pat žemės pakraščių““. ⁴⁸ Tai girdėdami, pagonys džiaugėsi ir šlovino Viešpaties žodį, ir įtikėjo visi, kurie buvo paskirti amžinam gyvenimui. ⁴⁹ Viešpaties žodis išplito po visą šalį. ⁵⁰ Bet žydai sukurstė Dievą garbinančias aukšto luomo moteris bei miesto įžymiuosius, sukėlė Pauliaus

ir Barnabo persekiojimą ir juos išvijo iš savo srities. ⁵¹ O tie, nupurtę prieš juos dulkes nuo kojų, atvyko į Ikoniją. ⁵² Mokiniai buvo pilni džiaugsmo ir Šventosios Dvasios.

Paulius ir Barnabas Ikonijoje

14 ¹ Ikonijoje jie taip pat įėjo į žydų sinagogą ir kalbėjo taip, jog įtikėjo didelė daugybė žydų ir graikų. ² Bet žydai, kurie neįtikėjo, sukėlė ir sukiršino pagonis prieš brolius. ³ Taigi jie^u ten praleido ilgą laiką, drąsiai skelbdami ir pasitikėdami Viešpačiu, patvirtinančiu savo malonės žodį, leidžiančiu per juos įvykti ženklams ir stebuklams. ⁴ Miesto minia pasidalijo: vieni palaikė žydų, kiti – apaštalų pusę. ⁵ O kai pagonys ir žydai su savo valdovais kėsinosi juos išniekinti ir užmušti akmenimis, ⁶ jie, tai sužinoję, pabėgo į Likaonijos miestus – Listrą, Derbę ir [jų] apylinkes – ⁷ ir ten skelbė gerąją naujieną.

Listroje ir Derbėje

⁸ Listroje sėdėjo vienas vyras, negalįs valdyti kojų, luošas nuo pat gimimo. Jis dar niekad nebuvo vaikščiojęs. ⁹ Jis klausėsi kalbančio Pauliaus. Šis, įbedęs į jį akis ir pamatęs, jog jis turi tikėjimą, kad galėtų būti pagydytas, ¹⁰ garsiai tarė: „Stokis stačias ant savo kojų!“ Jis pašoko ir pradėjo vaikščioti. ¹¹ Minios, pamačiusios, ką Povilas padarė, ėmė likaoniškai šaukti^v: „Dievai, pasidarę panašūs į žmones, nužengė pas mus!“ ¹² Barnabą jie vadino Dzeusu, o Paulių – Hermiu, nes jis vadovavo

^u14,3 T.y. Paulius ir Barnabas

^v14,11 Lit. pakėlė savo balsą, likaoniškai sakydamos

kalbai. ¹³ Priešais miestą ^wesančios Dzeuso šventyklos kunigas, atvaręs prie vartų jaučių su vainikais, norėjo su miniomis aukoti auką. ¹⁴ Bet apaštalai Barnabas ir Povilas, tai išgirdę, persiplėšė drabužius ir šoko laukan^x į minią, šaukdami: ¹⁵ „Vyrai, ką čia darote? Mes irgi esame tokios pat prigimties žmonės, kaip ir jūs. Mes jums skelbiame gerąją naujieną, kad gręžtumėtės nuo šitų tuštybių į gyvąjį Dievą, kuris padarė dangų ir žemę, jūrą ir visa, kas yra juose. ¹⁶ Jis praėjusiomis kartomis visoms tautoms leido eiti savo keliais. ¹⁷ Tačiau jis nepaliko savęs nepaliudyto, nes darė gera, jums siųsdamas lietaus iš dangaus ir vaisių duodančius metų laikus, parūpindamas apsčiai maisto ir padarydamas jūsų širdis pilnas linksmybės“. ¹⁸ Net tai sakydami, jie vos ne vos atkalbėjo minias jiems neaukoti. ¹⁹ Iš Antiochijos ir Ikonijaus atėjo žydų. Jie perkalbėjo minias, apmėtė Povilą akmenimis ir, manydami jį esant mirus, išvilko už miesto. ²⁰ Tačiau, mokiniams jį apsupus ratu, jis atsikėlė ir įėjo į miestą. Kitą dieną jis su Barnabu išvyko į Derbę.

Paulius ir Barnabas sugrįžta į Sirijos Antiochiją

²¹ Paskelbė tame mieste gerąją naujieną ir laimėjo daug mokinių, jie sugrįžo į Listrą, Ikoniją ir Antiochiją, ²² stiprindami mokinių sielas, ragindami išlaikyti tikėjimą ir [sakydami]: „Per daugelį vargų mes turime įeiti į Dievo karalystę“. ²³ Jiems paskyrę vyresnius kiekvienoje bendruomenėje, pasimeldę su pasninku, jie pavedė juos Viešpačiui, kurį jie buvo įtikėję. ²⁴ Perėję Pisidiją, jie

^w**14,13** Lit. esančio Dzeuso

^x**14,14** Turbūt iš namų, kur buvo apsistoję

atvyko į Pamfiliją. ²⁵ Apsakę žodį Pergėje, jie patraukė žemyn į Ataliją. ²⁶ Iš ten jie nuplaukė į Antiochiją, kur buvo buvę patikėti Dievo malonei, kad dirbtų darbą, kurį buvo atlikę. ²⁷ Parvykę ir surinkę bendruomenę, jie pranešė visa, ką Dievas nuveikė su jais, ir kaip jis atvėrė pagonims tikėjimo duris. ²⁸ Nemažai laiko jie išbuvo su mokiniais.

Apaštalų susirinkimas Jeruzalėje

15 ¹ Kai kurie, atvykę iš Judėjos, ėmė mokyti brolius: „Jei nesate apipjaustyti pagal Mozės paprotį, negalite būti išgelbėti“. ² Kilus nemažam Pauliaus ir Barnabo nesutarimui bei ginčui su jais, jie^y patvarkė, kad Paulius, Barnabas ir kai kurie kiti iš jų dėl šito ginčijamo klausimo eitų aukštyn pas apaštalus ir vyresniusius į Jeruzalę. ³ Taigi, bendruomenės išleisti į kelionę, jie ėjo per Fenikiją ir Samariją, pasakodami apie pagonių atsivertimą, ir darė didelį džiaugsmą visiems broliams. ⁴ Atvykę į Jeruzalę, jie buvo bendruomenės, apaštalų bei vyresniųjų priimti ir pranešė visa, ką Dievas buvo su jais nuveikęs. ⁵ Tačiau kai kurie fariziejų partijos įtikėjusieji atsistojo ir tarė: „Jie turi būti apipjaustyti ir jiems turi būti įsakyta laikytis Mozės įstatymo“. ⁶ Apaštalai ir vyresnieji susirinko aptarti tą dalyką. ⁷ Po ilgo ginčo Petras atsistojęs jiems tarė: „Broliai, jūs žinote, jog jau seniai Dievas tarp mūsų įvykdė pasirinkimą, kad per mano burną pagonys išgirstų gerosios naujienos žodį ir įtikėtų. ⁸ Dievas, kuris pažįsta širdį, ^zparodė savo pritarimą“, suteikdamas

^y15,2 T.y. Antiochijos bendruomenės broliai ar jų vyresnieji

^z15,8 Lit. paliudijo

jiems Šventąją Dvasią, kaip ir mums. ⁹ Jis nedarė jokio skirtumo tarp mūsų ir jų, nes tikėjimu apvalė jų širdis. ¹⁰ Tai kam dabar mėginate Dievą tuo, kad ant mokinių kaklo dedate jungą, kurio nei mūsų protėviai, nei mes patys neįstengėme panešti? ¹¹ Priešingai, tikime, kad per Viešpaties Jėzaus malonę mes būsimė išgelbėti taip pat, kaip ir jie“. ¹² Visas susirinkimas nutilo ir klausėsi Barnabo ir Pauliaus pasakojant apie visus didžius ženklus bei stebuklus, kuriuos Dievas per juos buvo padaręs tarp pagonių. ¹³ Jiems nutilus, atsiliepė Jokūbas: ¹⁴ „Broliai, paklauskite manęs! Simeonas papasakojo, kaip pirmą kartą Dievas teikėsi paimti tautą iš pagonių savo vardui. ¹⁵ Ir su tuo sutaria pranašų žodžiai, kaip parašyta: ¹⁶ „Po to aš sugrišiu ir atstatysiu sugriuvusią Dovydo padangtę. Jos griuvėsius atstatysiu ir ją atitiesiu, ^{17–18} kad likusieji žmonės ieškotų Viešpaties, visi pagonys, ‘pavadinti mano vardu’^a, sako Viešpats, tai leidžias žinoti nuo seniai’. ¹⁹ Todėl aš sprendžiu, kad neturėtume apsunkinti tų iš pagonių, kurie gręžiasi į Dievą, ²⁰ tik jiems parašyti, kad jie susilaikytų nuo susitepimo stabais, nuo paleistuvystės, nuo pasmaugto [gyvulio] ir nuo kraujo, ²¹ nes Mozė nuo senų kartų turi kiekviename mieste jį skelbiančių žmonių; jis kas šabataį skaitomas sinagogose“. ²² Tada apaštalai ir vyresnieji su visa bendruomene nutarė iš savo tarpo išrinktus vyrus pasiųsti į Antiochiją su Paulium ir Barnabu: Judą, vadinamą Barsabu, ir Silą, vadovaujančius vyrus tarp brolių. ²³ Jie pasiuntė per juos tokį laišką: „Apaštalai ir vyresnieji, [jūsų] broliai, siunčia sveikinimą pagonių kilmės broliams, gyvenantiems

^a**15,17-18** Lit. ant kurių ištartas mano vardas

Antiochijoje, Sirijoje ir Kilikijoje. ²⁴ Kadangi išgirdome, jog kai kurie [išėję] iš mūsų ėmė jus kvaršinti kalbomis, sukeldami jūsų sielose sąmyšį, nors jiems ir nebuvo davę [tokių] potvarkių, ²⁵ tai mes vieningai nutarėme išsirinkti vyrus ir pasiųsti pas jus su mūsų mylimaisiais Barnabu ir Paulium – ²⁶ žmonėmis, guldžiusiais savo gyvybes už mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardą.

²⁷ Taigi siunčiame Judą ir Silą, ir jie patys žodžiu tą pat praneš. ²⁸ Būtent, Šventajai Dvasiai ir mums atrodė gera neužkrauti jums jokios didesnės naštos, kaip tik tai, kas būtina: ²⁹ susilaikyti nuo aukų stabams, nuo kraujo, nuo to, kas pasmaugta, ir nuo paleistuvystės. Jei tų dalykų saugositės, gerai elgsitės. Likite sveiki!“ ³⁰ Taigi išleisti jie nuėjo žemyn į Antiochiją ir, surinkę bendruomenę, įteikė laišką. ³¹ Skaitydami jie džiaugėsi padaršiniu.

³² Judas ir Silas, patys būdami pranašai, daugeliu kalbų padaršino ir pastiprino brolius. ³³ Ten praleidę kurį laiką, jie buvo brolių išleisti „su ramybės linkėjimu“^b pas tuos, kurie buvo juos atsiuntę. ³⁵ O Paulius ir Barnabas pasiliko Antiochijoje, su daugeliu kitų mokydami ir skelbdami Viešpaties žodį.

^b**15,33** Lit. su ramybe (t.y. su sveikinimu: „Eik ramus“ arba: „Ramybė tau“)

PAULIAUS VEIKLA PAGONIŲ ŠALYSE

(15, 36–19, 20)

Antrosios misijos kelionės pradžia

Paulius išsiskiria su Barnabu

³⁶ Po kurio laiko Paulius tarė Barnabui: „Grįžkime ir aplankykime brolius kiekviename mieste, kuriame paskelbėme Viešpaties žodį, [ir pažiūrėkime,] kaip jiems sekasi“. ³⁷ Barnabas norėjo paimti su savim ir Joną, vadinamą Morkumi. ³⁸ Paulius manė, kad būtų geriau nepasiimti kartu tokio, kuris Pamfilijoje buvo juos palikęs ir neėjęs su jais į darbą. ³⁹ Kilo toks aštrus nesutarimas, kad jie atsiskyrė vienas nuo kito. Barnabas, pasiėmęs Morkų, išplaukė į Kiprą, ⁴⁰ o Paulius, pasirinkęs Silą, brolių patikėtas Viešpaties malonei, iškeliavo. ⁴¹ Jis perėjo per Siriją ir Kilikiją, stiprindamas bendruomenes.

Paulius ir Silas Pietinėje Galatijoje.

Timotiejus keliauja su jais

16 ¹ Jis atvyko į Derbę ir Listrą. Štai ten^c buvo vienas mokinys, vardu Timotiejus, tikinčios žydės ir tėvo graiko sūnus, ² apie kurį gerai atsiliepė broliai Listroje ir Ikonijoje. ³ Paulius panorėjo, kad jis išvyktų su juo. Tad paėmęs jis apipjaustė jį dėl tose vietose esančių žydų, nes visi žinojo, kad jo tėvas buvo graikas. ⁴ Keliaudami per miestus, jie perdavė jiems Jeruzalėje esančių apaštalų bei vyresniųjų priimtus nutarimus,

^c16,1 T.y. Listroje

kad jų laikytusi. ⁵ Taip bendruomenės stiprėjo tikėjimu ir kasdien gausėjo skaičiumi. ⁶ Jie traukė per Frigijos ir Galatijos šalį, nes Šventosios Dvasios jiems buvo uždrausta kalbėti žodį Azijoje. ⁷ Atėję ties Mizija, jie mėgino keliauti į Bitiniją, bet Jėzaus Dvasia jiems neleido. ⁸ Eidami palei Miziją, jie nusileido į Troadą. ⁹ Naktį Pauliui pasirodė regėjimas: vienas makedonietis stovėjo ir jį maldavo: „Pereik į Makedoniją ir padėk mums!“ ¹⁰ Kai jis pamatė tą regėjimą, tuojau susiruošėm išvykti į Makedoniją, pasidarydami išvadą, kad Dievas yra mus pasišaukęs jiems skelbti gerąją naujieną. Lidijos atsivertimas ¹¹ Išplaukę iš Troados, leidomės tiesiai į Samotrakę, o kitą dieną į Neapolį. Iš ten [atėjome] į Filipus. ¹² Šis yra pirmosios^d Makedonijos srities miestas, romėnų kolonija. Šitame mieste išbuvome keletą dienų. ¹³ Šabatos dieną išėjome už vartų prie upės, kur manėme esant maldavietę, ir atsisėdę kalbėjome susirinkusioms moterims. ¹⁴ Klausėsi viena moteris, vardu Lidija, prekiautoja purpuru iš Tiatyrų miesto, Dievo garbintoja. Viešpats taip atvėrė jos širdį, kad ji kreipė dėmesį į tai, ką Paulius kalbėjo. ¹⁵ Kai ji buvo pakrikštyta su savo namiškiais, maldavo: „Jei esate nusprendę mane esant tikinčią Viešpatį, įeikite į mano namus ir pasilikite“. Ir ji mus privertė.

Paulius ir Silas Filipų kalėjime

¹⁶ Mums einant į maldavietę, mus sutiko viena mergina vergė, turinti žyniavimo dvasią. Ji burdama savo šeimininkams duodavo daug pelno. ¹⁷ Sekiodama paskui

^d16,12 Dgl. Mss: pirmasis

Paulių ir mus, ji šaukė: „Šitie žmonės yra Aukščiausiojo Dievo tarnai, kurie jums skelbia išganymo kelią!“ ¹⁸ Taip ji darė daug dienų. Nebeapsikentęs Paulius atsigręžė ir tarė dvasiai: „Tau įsakau Jėzaus Kristaus vardu išeiti iš jos!“ Ir ji tuoj pat išėjo. ¹⁹ Jos savininkai, pamatę, kad jų pasipelnymo viltis žlugusi^e, sugriebę Paulių ir Silą, nutempė į miesto aikštę pas valdininkus. ²⁰ Nuvedę juos pas pretorius, jie tarė: „Šitie žmonės, būdami žydai, kelia sąmyšį mūsų mieste ²¹ ir skelbia papročius, kurių mums, romėnams, nevalia nei priimti, nei laikytis“. ²² Minia irgi prisidėjo prie jų užpuolimo. Nutraukę nuo jų drabužius, pretoriai įsakė [juos] plakti lazdomis. ²³ Sudavę jiems daug kirčių, jie įmetė juos į kalėjimą, įsakydami kalėjimo sargui juos patikimai saugoti. ²⁴ Gavęs tokį įsakymą, šis įmetė juos į vidinį kalėjimą ir jų kojų pėdas įtverė į šiekštą. ²⁵ Apie vidunaktį Povilas ir Silas meldėsi ir giedojo Dievui himnus, o kaliniai jų klausėsi. ²⁶ Staiga kilo toks smarkus žemės drebėjimas, jog susiūbavo kalėjimo pamatai. Tučtuojau atsivėrė visos durys ir visų pančiai atsirišo. ²⁷ Pabudęs iš miego ir pamatęs atviras kalėjimo duris, kalėjimo sargas išsitraukė kalaviją ir norėjo nusižudyti, manydamas, kad kaliniai išbėgę. ²⁸ Bet Paulius garsiai sušuko: „Nedaryk sau nieko pikto, nes mes visi čia esame!“ ²⁹ Paprašęs šviesų, jis išoko ir drebedamas puolė Pauliui ir Silui po kojų. ³⁰ Juos išvedęs laukan, jis paklausė: „Tamstos, ką turiu daryti, kad būčiau išgelbėtas?“ ³¹ Jie atsakė: „Tikėk Viešpatį Jėzų, ir būsi išgelbėtas – tu ir tavo namiškiai!“ ³² Ir jie skelbė Dievo žodį jam bei visiems, esantiems jo namuose. ³³ Tą pačią

nakties valandą juos pasiėmęs, jis nuplovė jų žaizdas, ir tuoju buvo pakrikštytas – jis pats ir visi jo [namiškiai].³⁴ Užsivedęs juos į namus, jis ^fpadengė jiems stalą ir džiūgavo su visa savo šeimyna, kad buvo įtikėjęs Dievą.³⁵ Dienai išaušus, pretoriai atsiuntė liktorius^g su žinia: „Paleisk tuos žmones!“³⁶ Kalėjimo sargas pranešė tuos žodžius Pauliui [, sakydamas]: „Pretoriai atsiuntė [įsaką] jus paleisti. Taigi dabar išeikite ir keliaukite ramūs“. ³⁷Bet Paulius jiems^h tarė: „Viešai be teismo sprendimo mus, Romos piliečius, nuplakę, jie įmetė į kalėjimą. Ar dabar nori slapčia mus išmesti? Nieku būdu! Verčiau tegu jie patys ateina ir mus išveda!“³⁸ Liktoriai pranešė šituos žodžius pretoriams. Tie išsigando išgirdę, kad jie Romos piliečiai. ³⁹Atėję jie atsiprašė jų, išvedė ir prašė palikti miestą. ⁴⁰Išėję iš kalėjimo, jie nuėjo pas Lidiją. Pasimatę su broliais, jie padrašino juos ir išvyko.

Sąmyšis Tesalonikoje

17¹ Perėję per Amfipolį ir Apoloniją, jie atėjo į Tesaloniką, kur buvo žydų sinagoga. ²Paulius, kaip jam buvo įprasta, užėjo pas juos ir tris šabatas vedė pokalbį su jais iš Raštų, ³aiškindamas ir įrodinėdamas, kad Mesijas turėjo kentėti ir prisikelti iš numirusių, ir [sakydamas]: „Tas Jėzus, kurį jums skelbiu, yra Mesijas“. ⁴Kai kurie iš jų davėsi įtikinami ir prisidėjo prie Pauliaus ir Silo, taip pat didelė daugybė Dievą garbinančių graikų ir nemaža aukšto luomo moterų. ⁵Tačiau žydai,

^f16,34 Lit. padėjo prie [kiekvieno]

^g16,35 T.y. jų įsakymus ir nuosprendžius vykdančius pareigūnus

^h16,37 T.y. liktoriams

apimti pavydo, pasitelkę kai kuriuos nelabus žmones iš turgavietės dykinėtojų ir subūrę minią, sukėlė mieste sąmyšį. Užpuolę Jasono namus, jie ieškojo jųⁱ, norėdami juos išvesti prieš liaudies susirinkimą. ⁶ Jų neradę, nutempė Jasoną ir kai kuriuos brolius pas politarchus^j, šaukdami: „Tie, kurie kėlė riaušes visame pasaulyje, ir čion atvyko. ⁷ Juos yra priglaudęs Jasonas. Tie visi veikia prieš ciesoriaus įsakus, sakydami esant kitą karalių – Jėzų“. ⁸ Jie sukėlė minią ir politarchus, kai šie tai girdėjo. ⁹ Paėmę įkaitų iš Jasono ir likusiųjų, jie^k paleido juos.

Paulius ir Silas Bėrėjoje

¹⁰ Broliai tuojau nakčia išsiuntė Paulių ir Silą į Berėją. Atvykę jie nuėjo į žydų sinagogą. ¹¹ Bet šitie buvo „atviresnio proto“^l negu tesalonikiečiai. Jie priėmė žodį mielu^m noru, kasdien tyrinėdami Raštus, ar tiesa tai [, ką Paulius sakė]. ¹² Taigi daugelis iš jų įtikėjo, nemaža ir įžymių graikų moterų bei vyrų. ¹³ O kai Tesalonikos žydai sužinojo, kad ir Bėrėjoje Pauliaus buvo paskelbtas Dievo žodis, jie ir ten atėjo, kurstydami ir sukeldami minias. ¹⁴ Tada broliai tuojau išsiuntė Paulių, kad jis eitų ligi jūros, o Silas ir Timotiejus ten pasiliko. ¹⁵ Pauliaus vadovai jį nuvedė iki Atėnų ir, gavę [jo] įsakymą Silui ir Timotiejui ko greičiausiai ateiti pas jį, išvyko.

ⁱ17,5 T.y. Pauliaus ir jo bendradarbių

^j17,6 T.y. vyriausius miesto valdininkus

^k17,9 T.y. politarchai

^l17,11 Lit. kilnesni

^m17,11 Lit. visu

Paulius Atėnuose

¹⁶ Pauliui Atėnuose jų belaukiant, erzinosi jame jo dvasia, kai jis matė miestą esant pilną stabų. ¹⁷ Tad jis vedė pokalbius sinagogoje su žydais bei Dievo garbintojais ir kasdien turgavietėje su tais, kurie atsitiktinai ten būdavo. ¹⁸ Taip pat kai kurie epikūrininkai ir stoikai filosofai ginčijosi su juo. Vieni sakė: „Ką šis plepysⁿ norėtų pasakyti?“^o Kiti: „Jis atrodo esąs svetimų dievybių skelbėjas“ – mat jis skelbė gerąją naujieną apie Jėzų ir prisikėlimą. ¹⁹ Nutvėrę jie nuvedė jį į Areopagą^p, sakydami: „Ar galime sužinoti, kas yra tas naujas mokslas, kurį tu skelbi?“ ²⁰ Nes kažką keista „girdi iš tavęs mūsų ausys“^q. Taigi norime žinoti, ką tai reiškia“. ²¹ Visi atėniečiai ir ten gyvenę svetimšaliai niekam kitam nepraleisdavo laiko, kaip tik tam, kad ką visai nauja pasakytų ar išgirstų.

Pauliaus kalba Atėnuose

²² Atsistojęs Areopago viduryje, Paulius tarė: „Atėniečiai, matau, kad jūs kiekvienu požiūriu esate nepaprastai religingi. ²³ Nes vaikščiodamas po [miestą] ir apžiūrėdamas jūsų garbinamus daiktus, radau ir aukurą su įrašu: „Nepažįstamam Dievui“. Taigi, ką nepažindami garbinate, tą aš jums skelbiu. ²⁴ Dievas, kuris padarė pasaulį ir visa, kas yra jame, jis, būdamas dangaus ir

ⁿ17,18 Lit. sėklų lesėjas (t.y. mokslo likučių rinkėjas, diletantas)

^o17,18 Nutylėtas sakinio pagrindas: jei galėtų ką pasakyti

^p17,19 T.y. vyriausiąją Atėnų miesto tarybą, gavusią savo vardą nuo Areopago (t.y. Areso kalvos), kur ji posėdžiaudavo

^q17,20 Lit. įneši į mūsų ausis

žemės Viešpats, negyvena žmonių rankomis padarytose šventyklose ²⁵ ir nėra aptarnaujamas žmonių rankomis, lyg kad jam dar ko reikėtų, [nes] jis juk pats visiems teikia gyvybę, kvėpavimą ir viską. ²⁶ Jis padarė iš vieno [žmogaus^r] kiekvieną žmonių tautą, kad jie gyventų visame žemės paviršiuje, nustatęs paskirtus laikus ir jų gyvenamos vietos ribas, ²⁷ kad jie ieškotų Dievo su viltim jį apčiuopomis rasti, nors jis yra netoli nuo kiekvieno iš mūsų, ²⁸ nes „jame gyvename, judame ir būvame“, kaip ir kai kurie jūsų poetai yra pasakę: „Mes juk esame kilę iš jo“. ²⁹ Taigi, būdami kilę iš Dievo, neturime manyti, kad Dievybė panaši į auksą ar sidabrą, ar akmenį, į žmogaus meno ir vaizduotės sukurtą atvaizdą. ³⁰ Taigi Dievas, nekreipęs dėmesio į nežinojimo laikus, dabar įsako visiems žmonėms visur atgailauti, ³¹ nes nustatė dieną, kai jis teisingai teis pasaulį per Vyrą, kurį jis paskyrė. Jis tai garantavo visiems, prikeldamas jį iš numirusių“. ³² Išgirdę apie mirusių prisikėlimą, vieni ėmė šaipytis, o kiti tarė: „Tavęs pasiklausysime apie tai kitą kartą“. ³³ Taip Paulius „juos paliko“^s. ³⁴ Tačiau kai kurie vyrai prisidėjo prie jo ir įtikėjo, tarp jų ir Dionizijus Areopagietis, moteris, vardu Damaris, ir kiti su jais.

Paulius Korinte

18 ¹ Paskui, išvykęs iš Atėnų, jis atėjo į Korintą. ² Čia rado vieną žydą, vardu Akvilą, kilimo pontietį, neseniai atvykusį iš Italijos, ir jo žmoną Priskilą, nes Klaudijus buvo išleidęs įsaką visiems žydams išvykti iš

^r17,26 Kkr. Mss: kraujo

^s17,33 Lit. išėjo iš jų vidurio

Romos. Jis nuėjo pas juos ³ ir, kadangi mokėjo tokį pat amatą, pasiliko su jais ir darbavosi, nes iš amato jie buvo palapinių dirbėjai. ⁴ Kiekvieną šabatą jis vedė pokalbius sinagogoje ir bandė įtikinti žydus ir graikus. ⁵ Kai Silas ir Timotiejus atvyko iš Makedonijos, Paulius visiškai atsidėjo skelbimui, liudydamas žydams, kad Jėzus yra Mesijas. ⁶ Jiems prieštaraujant ir piktžodžiaujant, jis, nusipurtes drabužius, jiems tarė: „Jūsų kraujas teateinin ant jūsų galvų!^t Aš neatsakingas^u. Nuo dabar eisiu pas pagonis“. ⁷ Iš ten pasišalinęs, jis įėjo į namus vieno Dievo garbintojo, vardu Titijaus Justo, kurio namai buvo šalia sinagogos. ⁸ Sinagogos vadovas Krispas su visais savo namiškiais įtikėjo Viešpatį, ir daugelis korintiečių klausydamiesi tikėjo ir buvo krikštijami. ⁹ Viešpats naktį regėjime pasakė Pauliui: „Nebijok, bet kalbėk ir netylėk, ¹⁰ nes aš esu su tavim! Ir niekas nesikėsins tau pakenkti, nes aš turiu daug žmonių šitame mieste“. ¹¹ Tad jis ten pasiliko metus ir šešis mėnesius, mokydamas tarp jų Dievo žodžio. ¹² Galionui esant Achajos prokonsuliu, žydai visi kaip vienas sukilo prieš Paulių ir nuvedė jį prieš teismo kėdę, ¹³ sakydami: „Šitas [vyras] įtikina žmones garbinti Dievą įstatymui priešingu būdu“. ¹⁴ Pauliui besiruošiant prabilti^v, Galionas tarė žydams: „O žydai! Jei tai būtų kokia piktadarybė ar pikta apgavystė, man būtų protinga priimti jūsų skundą. ¹⁵ Bet jei tai yra klausimai apie mokslą, vardus ir jūsų pačių įstatymą, spręskite patys! Aš nenoriu būti tokių dalykų teisėjas“. ¹⁶ Ir juos

^t**18,6** T.y. jei žūsitate, tai dėl jūsų pačių kaltės

^u**18,6** Lit. esu nesuteptas

^v**18,14** Lit. atverti burną

nuvarė nuo teismo kėdės. ¹⁷ Tada jie visi, sugriebę sinagogos vadovą Sosteną, ėmė jį plakti priešais teismo kėdę. O Galionas visai nekreipė į tai dėmesio.

Paulius sugrįžta į Antiochiją

¹⁸ Paulius dar daug dienų ten pasiliko. Atsisveikinęs su broliais, jis plaukė į Siriją, ir su juo – Priskila bei Akvilas. Kenchrėse jis buvo nusikirpdinęs galvą, nes buvo davęs įžadą. ¹⁹ Jie atvyko į Efezą, ir jis ten juos paliko. O pats, užėjęs į sinagogą, vedė pokalbius su žydais. ²⁰ Bet kai jie prašė [jį] pasilikti ilgesnį laiką, jis nesutiko. ²¹ Atsisveikinęs ir pasakęs: „Aš vėl, jei Dievas norės, sugrįšiu pas jus“, išplaukė iš Efezo. ²² Atvykęs į Cezarėją, jis patraukė aukštyrą ir pasveikino bendruomenę^w; paskui nuėjo žemyn į Antiochiją.

Trečiosios kelionės pradžia

²³ Kurį laiką ten išbuvęs, jis išvyko ir ėjo iš vietos į vietą per visą Galatijos šalį ir Frygiją, stiprindamas visus mokinius.

Apolas Efeze ir Korinte

²⁴ Vienas žydas, vardu Apolas, kilimo aleksandrietis, mokytas vyras, atvyko į Efezą. Jis gerai mokėjo Raštus. ²⁵ Jis buvo pamokytas Viešpaties kelio ir su degančia dvasia kalbėjo ir tiksliai mokė, kas buvo atsitikę Jėzui, nors žinojo tik Jono krikštą. ²⁶ Jis pradėjo drąsiai skelbti sinagogoje. Jo pasiklausę, Priskila ir Akvilas jį paėmė pas save ir jam tiksliau išaiškino Viešpaties kelią. ²⁷ Jam

^w**18,22** T.y. Jeruzalės bendruomenę

norint perplaukti į Achają, broliai, [jį] paskatinę, parašė mokiniams, kad jį priimtų. Atvykęs jis per [Dievo] malonę daug padėjo įtikėjusiems^x, ²⁸ nes jis smarkiai sukirdavo žydus, viešai įrodydamas su Raštų pagalba, kad Jėzus yra Mesijas.

Paulius Efeze

Paulius ir dvylika mokinių

19 ¹ Apolui esant Korinte, Paulius, perėjęs aukštumas, atvyko į Efezą. Ten rado kelis mokinius ² ir juos paklausė: „Ar įtikėję gavote Šventąją Dvasią?“ Jie jam atsakė: „Ne, mes net negirdėjome, kad yra Šventoji Dvasia“. ³ Jis paklausė: „Tai kokių krikštų buvote pakrikštyti?“ Jie atsakė: „Jono krikštu“. ⁴ Paulius tarė: „Jonas krikštijo atgailos krikštu, sakydamas žmonėms, kad jie tikėtų tą, kuris po jo ateisias, tai yra Jėzų“. ⁵ Tai išgirdę, jie buvo pakrikštyti Viešpaties Jėzaus vardan. ⁶ Pauliui uždėjus ant jų rankas, Šventoji Dvasia atėjo ant jų, ir jie kalbėjo kalbomis ir pranašavo. ⁷ Iš viso jų buvo kokie dvylika vyrų.

Paulius veda pokalbius Tirano paskaitų salėje

⁸ Įėjęs į sinagogą, jis tris mėnesius drąsiai kalbėjo, veddamas pokalbius ir įtikinėdamas apie Dievo karalystę. ⁹ O kai kurie ne kurie atkakliai priešinosi ir nenorėjo tikėti, piktžodžiaudami Keliui bendruomenės akivaizdoje, jis pasitraukė nuo jų ir atskyrė mokinius, kasdien veddamas pokalbius Tirano paskaitų salėje. ¹⁰ Tai truko

^x**18,27** Arba: daug padėjo tiems, kurie buvo įtikėję per [Dievo] malonę

dvejus metus, ir visi Azijos gyventojai – tiek žydai, tiek graikai – išgirdo Viešpaties žodį.

Skevo sūnūs

¹¹ Pauliaus rankomis Dievas darė nepaprastai galingus darbus – ¹² tokius, kad net skepetas ar prijuostės nuo jo kūno nunešdavo ligoniams, ir ligos palikdavo juos ir piktosios dvasios išeidavo. ¹³ Taip pat kai kurie keliaują žydų egzorcistai bandė ant piktyjų dvasių apsėstųjų ištarti Viešpaties Jėzaus vardą, sakydami: „Aš primygtinai jums įsakau Jėzumi, kurį skelbia Paulius!“ ¹⁴ Tai darė vieno žydo Skevo, vyriausio kunigo, septyni sūnūs. ¹⁵ Bet piktoji dvasia jiems atsakė: „Jėzų pažįstu ir Paulių žinau, o kas jūs esate?“ ¹⁶ Tada žmogus, kuriame buvo piktoji dvasia, šoko ant jų ir visus^y įveikė. Jis taip juos apgalėjo, kad jie nuogi ir sužeisti išbėgo iš anų namų. ¹⁷ Tai sužinojo visi žydai ir graikai, gyveną Efeze. Juos visus apėmė baimė, o Viešpaties Jėzaus vardas buvo aukštinamas. ¹⁸ Daug įtikėjusiųjų ateidavo, išpažindami ir atskleisdami savo magiškas praktikas. ¹⁹ Didelis skaičius tų, kurie praktikavo magiją, sunešę knygas, jas degino visiems matant. Jie apskaičiavo jų vertę ir rado ją esant penkiasdešimt tūkstančių sidabro drachmų. ²⁰ Taip ^rgalingai Viešpaties^z žodis plito ir stiprėjo.

^y19,16 Arba: abu (t.y. du egzorcistus)

^z19,20 Arba: Viešpaties galia

PAULIAUS SUMANYMAS APLANKYTI ROMĄ IR KELIONĖ Į JĄ

(19, 21–28, 31)

Pauliaus ateities planai

²¹ Po tų įvykių Paulius nusprendė pereiti Makedoniją bei Achają ir keliauti į Jeruzalę. ²² Pasiuntęs į Makedoniją du iš savo padėjėjų, Timotiejų ir Erastą, jis pats kurį laiką pasiliko Azijoje.

Maištas Efeze

²³ Maždaug tuo metu kilo nemažas sąmyšis dėl Kelio. ²⁴ Vienas vyras, vardu Demetrijus, sidabrakalys, kuris gamindavo sidabrinės Artemidės šventyklėlės, parūpindavo amatininkams nemaža pelno. ²⁵ Surinkęs juos ir tokio pat verslo darbininkus, jis tarė: „Vyrai, jūs žinote, kad nuo šito verslo priklauso mūsų gerovė. ²⁶ Bet jūs matote ir girdite, kad šitas Paulius ne tik Efezo, bet kone visos Azijos didelį žmonių skaičių įtikino ir patraukė į save, sakydamas: „Tie ne dievai, kuriuos rankos padaro“. ²⁷ Gresia pavojus, kad ne tik ta mūsų verslo šaka gali įgyti blogą vardą, bet kad ir didžiosios deivės Artemidės šventykla bus paniekinta ir ji pati^a, kurią garbina visa Azija ir pasaulis, neteks^b savo didybės“. ²⁸ Tai išgirdę ir įnirę, jie ėmė šaukti: „Didi efeziečių Artemidė!“ ²⁹ Miestas pasidarė pilnas sąmyšio. Visi kaip vienas jie veržėsi į teatrą, pasigriebę makedoniečius Gajų

^a19,27 T.y. Artemidė

^b19,27 Lit. bus nuversta nuo

ir Aristarchą, Pauliaus bendrakeleivius. ³⁰ O kai Paulius norėjo įeiti į minią, mokiniai jam neleido. ³¹ Taip pat kai kurie jam draugiškai nusiteikę aziarchai^c pasiuntė jam žinią ir prašė, kad jis neišdrįstų eiti į teatrą. ³² Taigi vieni šaukė šį, kiti tą, nes susirinkimas buvo sumišęs, ir dauguma nežinojo, dėl ko jie buvo susiję. ³³ Kai kurie iš minios davė nurodymų Aleksandriui, žydams jį stumiant į priekį. Mostelėjęs ranka, Aleksandras norėjo pasakyti miniai apsigynimo kalbą. ³⁴ Bet kai jie atpažino, kad jis žydas, iš visų pakilo vienas balsas, ir jie šaukė apie dvi valandas: „Didi efeziečių Artemidė!“ ³⁵ Nuraminęs minią, miesto raštininkas tarė: „Efeziečiai, kas gi yra toks žmogus, kuris nežino, kad efeziečių miestas yra didžiosios Artemidės šventyklos ir iš dangaus nukritusio atvaizdo saugotojas? ³⁶ Taigi, kadangi to negalima paneigti, jūs turite būti ramūs ir nedaryti nieko neapgalvoto. ³⁷ Mat jūs atvedėte šituos vyrus^d, nors jie nėra nei šventyklos plėšikai, nei mūsų deivės piktžodžiautojai. ³⁸ Tad, jei Demetrijus ir jo amato bendrai turi prieš ką nors skundą, tam yra teismo dienos ir prokonsuliai; jie teskundžia vienas kitą. ³⁹ O jei turite kokį „toliau siekiantį“^e reikalą, tai turi būti nuspręsta teisėtame susirinkime. ⁴⁰ Juk mums net gresia pavojus, kad galime būti apskusti dėl šiandieninio maišto, kadangi nėra jokios priežasties, kuria galėtume pateisinti šitą maištingą susibūrimą“. Tai pasakęs, jis paleido susirinkimą.

^c19,31 Taip buvo vadinami Mažosios Azijos miestų valdininkai, kurie prižiūrėdavo ciesaiaus kultą ir rengdavo su juo susijusius žaidimus.

^d19,37 kaip apkaltintus

^e19,39 Kt. Mss: kita

Paulius aplanko Makedoniją ir Graikiją

20¹ Sąmyšiui paliovus, Paulius, pasikvietęs mokinius ir juos padrąsinęs, atsisveikino ir iškeliavo į Makedoniją. ² Perėjęs per anas sritis ir daugeliu žodžių juos^f padrąsinęs, jis atvyko į Graikiją. ³ Ten jis praleido tris mėnesius. Kai prieš jį, besirengiantį išplaukti į Siriją, žydai ruošė sąmokslą, jis nusprendė grįžti per Makedoniją. ⁴ Jį lydėjo berėjietis Sopatras, Piro sūnus, iš tesalonikiečių – Aristarchas ir Sekundas, derbietis Gajus ir Timotiejus, azijiečiai Tichikas ir Trofimas. ⁵ Šitie, anksčiau išvykę, laukė mūsų Troadoje, ⁶ o mes, praėjus Neraugintos duonos dienoms, išplaukėme iš Filipų ir per penkias dienas atvykome pas juos į Troadą, kur išbuvome septynias dienas.

Paulius Troadoje

⁷ Pirmąją savaitės dieną, mums susirinkus duonos laužti, Paulius jiems pamokslavo ir, kadangi kitą dieną ketino išvykti, pratęsė kalbą iki vidurnakčio. ⁸ Aukštutiniame kambaryje, kur buvome susirinkę, buvo daug žiburių. ⁹ Vienas jaunuolis, vardu Eutichas, sėdėjo ant palangės ir, Pauliui vis dar ilgiau kalbant, kietai įmigo. Miego įveiktas, jis nukrito iš trečiojo aukšto ir buvo pakeltas negyvas. ¹⁰ Nulipęs Paulius metėsi ant jo ir, jį apglėbęs, tarė: „Nekelkite triukšmo, nes jo gyvybė yra jame!“ ¹¹ Paskui užlipęs jis laužė duoną ir valgė, ir dar ilgai, iki aušros, jiems kalbėjęs, išvyko. ¹² Jie atvedė vaikiną gyvą ir buvo nepaprastai paguosti.

Kelionė į Miletą

¹³ Anksčiau nuėję į laivą, mes išplaukėme į Asą, kad iš ten paimtume Paulių laivan, nes taip jis buvo patvarkęs, pats norėdamas eiti sausuma^g. ¹⁴ Kai jis susitiko su mumis Ase, mes, jį paėmę į laivą, atvykome į Mitilėnę. ¹⁵ Iš ten išplaukę, kitą dieną atvykome ties Chiju, o dar kitą dieną perplaukėme į Samą. Dieną vėliau atvykome į Miletą. ¹⁶ Mat Paulius buvo nusprendęs praplaukti Efezą, kad neturėtų praleisti laiko Azijoje, nes skubėjo, norėdamas, jei jam tai būtų galima, Sekminių dieną būti Jeruzalėje.

Paulius kalba Efezo vyresniesiems

¹⁷ Iš Mileto jis pasiuntė [žinią] į Efezą ir pasikvietė bendruomenės vyresniusius. ¹⁸ Kai jie atėjo pas jį, jis jiems tarė: „Jūs žinote, kaip aš nuo pirmosios dienos, kurią įžengiau į Aziją, visą laiką elgiausi pas jus, ¹⁹ tarnaudamas Viešpačiui su visu nuolankumu, su ašaromis ir išbandymais, ^h kuriuos iškentėjau per žydų sąmokslus; ²⁰ kaip nevengiau nieko iš to, kas naudinga, jums paskelbti ir jus pamokyti viešai ir po namus, ²¹ pareikšdamasⁱ tiek žydams, tiek graikams, kad jie atgailaudami turi gręžtis į Dievą ir tikėti mūsų Viešpatį Jėzų. ²² Ir štai dabar aš, Dvasios sukaustytas, vykstu į Jeruzalę, nežinodamas, kas man joje atsitiks. ²³ Tik tiek žinau, kad Šventoji Dvasia kiekviename mieste man

^g20,13 Arba: pėsčias

^h20,19 Lit. man atsitikusiais

ⁱ20,21 Lit. liudydamas

pareiškia^l, jog manęs laukia pančiai ir vargai. ²⁴ Tačiau
aš nebranginu savo gyvybės, kad galėčiau užbaigti savo
bėgynes ir tarnystę, kurią gavau iš Viešpaties Jėzaus:
paliudyti Dievo malonės gerąją naujieną. ²⁵ Ir štai dabar
aš žinau, kad jau nebematysite mano veido jūs visi,
kuriuos apėjau, skelbdamas karalystę. ²⁶ Todėl šiandien
jums pareiškiu, kad esu neatsakingas už [jūsų] visų
kraują^k, ²⁷ nes nevengiau jums paskelbti visos Dievo
valios. ²⁸ Žiūrėkite savęs ir visos kaimenės, kurioje
Šventoji Dvasia jus paskyrė prievaizdais, kad ganytumėte
Dievo bendruomenę, kurią jis įsigijo savojo [Sūnaus]
krauju. ²⁹ Aš žinau, kad, man išvykus, įsibraus pas jus
žiaurių vilkų, nesigailinčių kaimenės. ³⁰ Net iš jūsų
pačių kelsis vyrų, ¹ iškraipantių tiesą^l, kad patrauktų
mokinius paskui save. ³¹ Todėl budėkite, atsimindami,
kad per trejus metus, naktį ir dieną, nesilioviau su
ašaromis kiekvieną atskirai įspėjęs. ³² O dabar patikiu jus
Viešpačiui ir jo malonės žodžiui, galinčiam jus statyti ir
jums suteikti veldinį tarp visų pašvęstųjų. ³³ Negeidžiau
nė vieno [asmens] sidabro, nei aukso, nei apdaro. ³⁴ Jūs
patys žinote, kad šitos rankos tarnavo mano reikalams ir
mano palydovams. ³⁵ Kiekviena proga jums parodžiau,
kad, šitaip dirbant, reikia padėti silpniesiems ir atsiminti
Viešpaties Jėzaus žodžius, nes jis pasakė: „Laimingiau
duoti negu imti“⁴. ³⁶ Tai pasakęs, jis atsiklaupė ir su jais
visais pasimeldė. ³⁷ Visi gaudžiai pravirko ir, apsikabinę
Pauliaus kaklą, jį bučiavo, ³⁸ labiausiai liūdėdami dėl jo

^l20,23 Lit. paliudija sakydama

^k20,26 T.y. būsiu nekaltas, jei kas iš jūsų prarastų amžiną gyvenimą

^l20,30 Lit. kalbančių iškreiptus dalykus

pasakymo žodžio, kad nebematysią jo veido. Jie palydėjo jį į laivą.

Iš Mileto į Tyrą

21 ¹ Nuo jų atsiskyrę^m ir išplaukę į jūrą, mes plaukėme tiesia kryptim ir atvykome į Kosą, kitą dieną į Rodą ir iš ten į Patarą. ² Radę laivą, plaukiantį skersai į Fenikiją, įlipome ir išplaukėme. ³ Pamatę Kiprą ir jį palikę kairėje, plaukėme į Siriją ir įplaukėme į Tyrą, nes ten laivas turėjo iškrauti krovinį. ⁴ Suradę mokinių, ten pasilikome septynias dienas. Jie kalbėjo Pauliui per Dvasią nevykti į Jeruzalę. ⁵ Mūsų dienoms praėjus, išvykome ir keliavome. Jie visi su žmonomis ir vaikais mus palydėjo iki užmiesčio. Pajūryje atsiklaukę ir pasimeldę, ⁶ atsisveikinome. Mes įlipome į laivą, o jie sugrižo namo.

Iš Tyro į Cezarėją

⁷ „Mes toliau plaukėme iš Tyro ir“ⁿ atvykome į Ptolemaidą. Pasveikinę brolius, pasilikome pas juos vieną dieną. ⁸ Kitą dieną iškeliavę atvykome į Cezarėją. Įėję į namus evangelisto Pilypo, kuris buvo vienas iš Septynių, pasilikome pas jį. ⁹ Jis turėjo keturias netekėjusias dukteris, kurios buvo pranašės. ¹⁰ Mums pasilikus daugiau dienų, atvyko vienas pranašas iš Judėjos, vardu Agabas. ¹¹ Atėjęs pas mus ir paėmęs Povilo juostą, jis susirišo kojas bei rankas ir tarė: „Taip sako Šventoji Dvasia: „Tą vyrą, kurio šita juosta, šitaip žydai suriš Jeruzalėje ir

^m**21,1** Lit. atsiplėšę (nuo jų apsikabinimų)

ⁿ**21,7** Arba: Baigę plaukti iš Tyro, mes

perduos į pagonių rankas”¹⁴. ¹² Kai tai išgirdome, mes ir vietiniai maldavome, kad jis neitų aukštyn į Jeruzalę.

¹³ Tada Paulius atsakė: „Ką darote, verkdami ir gildydami man širdį? Aš juk esu pasiruošęs ne tik būti supančiotas, bet ir mirti Jeruzalėje dėl Viešpaties Jėzaus vardo“.

¹⁴ Kadangi jis nesidavė perkalbamas, nutilome pasakę: „Tebūnie Viešpaties valia!“

Paulius atvyksta į Jeruzalę

¹⁵ Toms dienoms praėjus, susiruošę kelionėn, traukėme aukštyn į Jeruzalę. ¹⁶ Su mumis kartu ėjo ir kai kurie mokiniai iš Cezarėjos ir mus nuvedė pas kiprietį Mnasoną, ¹⁷ seniai įtikėjusį^o mokinį, kad pas jį viešėtume.

Paulius aplanko Jokūbą ir bendruomenės vyresnius

¹⁷ Kai atvykome į Jeruzalę, broliai džiaugsmingai mus priėmė. ¹⁸ Kitą dieną Paulius su mumis užėjo pas Jokūbą; suėjo ir visi vyresnieji. ¹⁹ Juos pasveikinęs, jis smulkiai išpasakojo, ką Dievas per jo tarnystę buvo nuveikęs tarp pagonių. ²⁰ Tai išgirdę, jie garbino Dievą ir jam tarė: „Matai, broli, kiek tūkstančių yra įtikėjusių tarp žydų, ir jie visi yra uolūs įstatymo šalininkai. ²¹ Bet jiems pranešta apie tave, kad tu visus tarp pagonių gyvenančius žydus mokąs atsimesti nuo Mozės, sakydamas, kad jie neturį apipjaustyti vaikų, nei laikytis papročių. ²² ką tad daryti? Tikrai jie išgirs, kad esi atvykęs. ²³ Tad daryk, ką tau sakome. Mes turime keturis vyrus, davusius įžadą. ²⁴ Juos paimk su savim, atlik su jais apsivalymo apeigas

ir apmokėk jų išlaidas, kad jie galėtų apsikirpdinti galvą. Tada visi žinos, kad netiesa, kas jiems apie tave pranešta, bet kad ir tu pats korektiškai elgiesi, laikydamasis įstatymo. ²⁵ O dėl įtikėjusių pagonių, mes laišku pranešėme savo nutarimą, kad jie saugotųsi stabams paaukotos mėsos, kraujo, pasmaugto ir paleistuvystės“. ²⁶ Tada Paulius, paėmęs tuos vyrus su savim, kitą dieną su jais atliko apsivalymo apeigas. Jis įėjo į šventovę ir pranešė, kada iš jų bus paaukota auka.

Maištas šventovėje

²⁷ O kai septynios dienos buvo beveik suėjusios, Azijos žydai, jį pastebėję šventovėje, sukurstė visą minią ir jį nutvėrė, ²⁸ šaukdami: „Izraeliai, gelbėkite! Šitas yra vyras, kuris visus visur moko prieš tautą, įstatymą ir šitą vietą. Be to, jis ir graikus įvedė į šventovę ir suteršė šitą šventą vietą“. ²⁹ Mat jie anksčiau buvo matę efeziečių Trofimą mieste su juo ir manė, kad Povilas jį įvedęs į šventovę. ³⁰ Sujudo visas miestas, ir subėgo žmonės. Suėmę Paulių, jie vilko jį lauk iš šventovės, ir tuoj pat buvo užrakintos durys.

Romėnai išgelbsti Paulių

³¹ Jiems mėginant jį užmušti, kohortos^p tribūną^q pasiekė žinia: „Visoje Jeruzalėje kyla sąmyšis“. ³² Pasiėmęs kareivių ir šimtiniųų, jis tuojau nubėgo pas juos. Pamatę tribūną ir kareivius, jie liovėsi mušę Paulių. ³³ Tada

P21,31 T.y. romėnų kariuomenės vieneto, susidarančio iš 600 kareivių
q21,31 Lit. tūkstantininką (t.y. romėnų įgulos viršininką, vadovaujantį vienai kohortai)

prisiartinęs tribūnas suėmė jį, įsakė sukaustyti dviem grandinėmis ir klausinėjo, kas jis esąs ir ką padaręs. ³⁴ Minioje vieni šaukė viena, kiti kita. Negalėdamas dėl sąmyšio nieko tikro sužinoti, jis įsakė jį nuvesti į kareivines. ³⁵ Kai jis priėjo prie laiptų, dėl minios smurtingos grūsties turėjo būti kareivių nešamas, ³⁶ nes veržėsi iš paskos daugybė žmonių, šaukiančių: „Šalin jį!“

Pauliui leidžiama kreiptis į minią

³⁷ Kai Paulių buvo beįvedą į kareivines, jis tarė tribūnui: „Ar galiu tau ką pasakyti?“ Šis atsakė: „Graikiškai moki?“ ³⁸ Tai ar tu nesi tas egiptietis, kuris prieš kurį laiką suruošė sukilimą ir išvedė į tyrus keturis tūkstančius sikarijų?“ ³⁹ Paulius tarė: „Aš esu žydas iš Kilikijos Tarso, ne kokio nežymaus miesto pilietis. Meldžiu tave, leisk man prabilti į minią“. ⁴⁰ Jam leidus, Paulius, atsistojęs ant laiptų, mostelėjo žmonėms ranka. Pasidarius didelei tylai, jis prašeko hebrajų kalba:

Pauliaus gynimosi kalba

22 ¹ „Broliai ir tėvai, pasiklausykite mano gynimosi kalbos, kuria dabar kreipiuos į jus!“ ² Išgirdę, kad jis prašeko hebrajų kalba, jie dar labiau nurimo. Jis tęsė: ³ „Aš esu žydas, gimęs Kilikijos Tarse, bet užaugintas šitame mieste, išmokytas prie Gamalielio kojų pagal griežtą protėvių įstatymo aiškinimą. Buvau uolus Dievo išpažinėjas, kaip jūs visi šiandien esate. ⁴ Aš šitą Kelią

^{21,38} Lit. pasalžudiių. Taip vadinosi kraštutinis žydų tautinės partijos sparnas, kuris savo nariams leido žudyti iš pasalų jų politinius priešus.

mirtinai^s persekiojau, sukaustydamas ir atiduodamas į kalėjimus vyrus bei moteris, ⁵ kaip ir vyriausiasis kunigas ir visa vyresnybė man gali paliudyti. Iš jų gavęs net laiškų broliams į Damaską, keliavau į jį, norėdamas ir ten pabėgusius^t atvesti į Jeruzalę sukaustytus, kad jie būtų nubausti. ⁶ Man keliaujant ir artinantis prie Damasko, apie vidudienį staiga mane apšvietė skaisti šviesa iš dangaus. ⁷ Aš parkritau ant žemės ir išgirdau balsą, man sakantį: „Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji?“ ⁸ Aš atsakiau: „Kas esi, Viešpatie?“ Jis man tarė: „Aš esu Jėzus Nazaretis, kurį tu persekioji“. ⁹ Mano palydovai, tiesa, regėjo šviesą, bet negirdėjo balso to, kuris kalbėjo su manim. ¹⁰ Aš tariau: „Kas man daryti, Viešpatie?“ Viešpats man tarė: „Kelkis, eik į Damaską ir ten tau bus pasakyta visa, kas tau skirta daryti“. ¹¹ Kai dėl tos šviesos skaistumo apakau, savo palydovų už rankų vedamas atėjau į Damaską. ¹² Toks Ananijas, įstatymo požiūriu pamaldus vyras, apie kurį gerai kalbėjo visi ten gyveną žydai, ¹³ atėjo pas mane ir, prie manęs atsistojęs, man tarė: „Broli Sauliau, „pažvelk aukštyn“^{u!}“ Aš tą pačią akimirką pažvelgiau aukštyn į jį. ¹⁴ Jis tarė: „Mūsų protėvių Dievas tave išsirinko, kad pažintum jo valią, pamatytum Teisųjį ir išgirstum balsą iš jo burnos, ¹⁵ nes būsi jam liudytoju visiems žmonėms to, ką esi matęs ir girdėjęs. ¹⁶ O dabar ko delsi? Kelkis, būk pakrikštytas ir nusiplauk nuodėmes, šaukdamasis jo vardo!“ ¹⁷ Sugrįžęs į Jeruzalę ir melsdamasis šventovėje, aš patekau į ekstazę ¹⁸ ir

^s22,4 T.y. taip, jog tikinčiuosius išduodavau net mirtim nubausti

^t22,5 Lit. esančius

^u22,13 Gr. žodis reiškia „atgaulk regėjimą“ ir „pažvelk aukštyn“.

išvydau jį man sakant: „Skubėk ir greit išėik iš Jeruzalės, nes jie nepriims tavo liudijimo apie mane”. ¹⁹ Aš sakiau: Viešpatie, jie patys žino, kad aš leisdavau įkalinti ir plakti kiekvienoje sinagogoje tuos, kurie tiki tavimi. ²⁰ Kai tavo liudytojo Stepono kraujas buvo liejamas, aš pats irgi stovėjau šalia, pritariau ir saugojau jo žudikų drabužius”. ²¹ O jis man tarė: „Eik, nes aš tave išsiųsiu toli pas pagonis”“.

Paulius ir tribūnas

²² Jie klausėsi jo, iki jis ištarė tą žodį, ^v paskui ėmė garsiai šaukti^v: „Pašalink tokį nuo žemės! Juk neleistina jam likti gyvam!” ²³ Jiems rėkiant, mojuojant drabužiais ir mėtant dulkes į orą, ²⁴ tribūnas įsakė jį įvesti į kareivines ir paliepė jį plakant iškvosti, kad sužinotų, dėl kokios priežasties jie taip šaukė prieš jį. ²⁵ O kai jie ištempė jį, norėdami plakti, Paulius tarė [šalia] stovinčiam šimtininkui: „Ar jūs turite teisę plakti Romos pilietį, dargi nenuteistą?” ²⁶ Tai išgirdęs šimtininkas nuėjo pas tribūną ir pranešė, sakydamas: „Ką manai daryti? Juk šitas žmogus yra Romos pilietis!” ²⁷ Priėjęs tribūnas jį paklausė: „Pasakyk man, ar tu esi Romos pilietis?” Šis atsakė: „Taip”. ²⁸ Tribūnas atsiliepė: „Aš įsigijau šitą pilietybę už didelę pinigų sumą”. Paulius tarė: „O aš jau esu gimęs pilietis”. ²⁹ Tad tuojau atsitraukė nuo jo tie, kurie rengėsi jį tardyti. Tribūnas irgi išsigando sužinojęs, kad jis Romos pilietis, ir todėl, kad buvo leidęs jį sukaustyti.

^v22,22 Lit. ir pakėlė savo balsą, sakydami

Paulius aiškinasi sinedrionui

³⁰ Rytojaus dieną, norėdamas sužinoti ką tikra apie tai, kuo jis žydų kaltinamas, jis paleido jį ir įsakė susirinkti vyriausiesiems kunigams bei visam sinedrionui. Nuvedęs Paulių žemyn, jis pastatė jį prieš juos.

23 ¹ Įdėmiai žiūrėdamas į sinedrioną, Paulius tarė: „Broliai, aš iki šios dienos su visai gryna sąžine elgiaus Dievo akyse“. ² Vyriausiasis kunigas Hananijas įsakė šalia jo stovintiems suduoti jam per burną. ³ Tada Paulius jam tarė: „Dievas tau suduos, tu pabaltinta siena! Tu čia sėdi, kad mane teistum pagal įstatymą, bet priešingai įstatymui įsakai mane mušti?“ ⁴ Šalia stovintieji tarė: „Drįsti įžeisti vyriausiąjį Dievo kunigą?“ ⁵ Paulius tarė: „Broliai, nežinojau, kad jis yra vyriausiasis kunigas. Juk parašyta: „Nepiktžodžiauk savo tautos valdovui!““ ⁶ Paulius, žinodamas, kad viena dalis susidarė iš sadukiejų, o kita – iš fariziejų, sinedrione šaukė: „Broliai, aš esu fariziejus, fariziejų sūnus! Dėl mirusių prisikėlimo vilties^w aš teisiamas!“ ⁷ Jam tai pasakius, kilo ginčas tarp fariziejų ir sadukiejų, ir susirinkimas suskilo. ⁸ Mat sadukiejai sako, kad nesą nei prisikėlimo, nei angelo, nei dvasios, o fariziejai visa tai pripažįsta. ⁹ Kilo garsus šauksmas: kai kurie fariziejų partijos Rašto žinovai atsistoję smarkiai ginčijosi, sakydami: „Mes nerandame nieko blogo šitame žmoguje. Kas, jei su juo kalbėjo dvasia ar angelas?“ ¹⁰ Kilus aštriam susikirtimui, tribūnas, pabūgęs, kad jie nesudraskytų Pauliaus, įsakė kareivių daliniui nueiti žemyn, išplėsti jį iš jų ir nuvesti į

^w23,6 Lit. dėl vilties ir mirusių prisikėlimo

kareivines. ¹¹ Kitą naktį Viešpats atsistojo prie jo ir tarė: „Būk drąsus, nes, kaip paliudijai mane Jeruzalėje, taip tu turi paliudyti ir Romoje!“

Sąmokslas nužudyti Paulių

¹² Dienai išaušus, žydai susimokė ir prasikeikė^x, sakydami, kad nei valgysią, nei gersią, iki užmušią Paulių. ¹³ O tokių, kurie padarė tą sąmokslą, buvo daugiau nei keturios dešimtys [vyrų]. ¹⁴ Nuėję pas vyriausiuosius kunigus ir vyresniusius, jie tarė: „Prasikeikdami prisiekėme nieko neparagauti, iki užmušime Paulių. ¹⁵ Taigi dabar jūs su sinedrionu praneškite tribūnui, kad leistų jį atvesti žemyn pas jus, tartum norinčius nuodugniau ištirti jo dalyką. O mes, jam dar neprisiartinus^y, esame pasiruošę jį nužudyti“. ¹⁶ Pauliaus seserėnas, išgirdęs apie tą pasalą, atėjo, įėjo į kareivines ir pranešė Pauliui. ¹⁷ Pasišaukęs vieną šimtininką, Paulius tarė: „Šitą jaunikaitį nuvesk pas tribūną. Jis turi jam ką pranešti“. ¹⁸ Taigi, jį pasiėmęs, jis nuvedė pas tribūną ir tarė: „Kalinys Paulius mane pasišaukė ir paprašė šitą jaunuolį atvesti pas tave. Jis turįs tau ką pasakyti“. ¹⁹ Tribūnas paėmė jį už rankos, paėjo į šalį ir ėmė klausinėti: „Kas yra tai, ką turi man pranešti?“ ²⁰ Jis tarė: „Žydai susitarė prašyti tave, kad rytoj leistum nuvesti Paulių žemyn į sinedrioną, tarsi norintį ką nuodugniau iškvesti apie jį. ²¹ Tad tu nepaklausyk jų, nes daugiau kaip keturiasdešimt vyrų iš jų tyko jo pasaloje.

^x**23,12** T.y. prisiekė imti ant savęs Dievo prakeikimą, jei neištesėtų savo įžado

^y**23,15** Būtent: prie jūsup

Jie prasikeikdami prisiekė, kad nei valgysią, nei gersią, iki jį užmušią. Jau dabar jie yra pasiruošę, laukdami tavo sutikimo“. ²² Tada tribūnas paleido jaunuolį įsakęs: „Niekam neprasitark, kad man tai praneši!“

Tribūnas nugabena Paulių į Cezarėją

²³ Paskui, pasišaukęs du šimtininkus, tarė: „Nuo trečios nakties valandos^z laikykite parengtyje du šimtus kareivių, kad jie žygiuotų į Cezarėją, septyniasdešimt raitelių ir du šimtus ietininkų. ²⁴ Parūpinkite ir gyvulių, kad, užsodinę Paulių, saugiai nugabentumėte pas valdytoją Feliksą“. ²⁵ Ir jis parašė tokio turinio laišką: ²⁶ „Klaudijus Lisijas Jo Didenybei Valdytojui Feliksui siunčia sveikinimą. ²⁷ Šitą vyrą, kurį žydai suėmė ir ketino nužudyti, aš, atėjęs su kareivių daliniu, išgelbėjau, patyręs, kad jis yra Romos pilietis. ²⁸ Norėdamas sužinoti priežastį, dėl kurios jie kaltino jį, nuvedžiau jį į jų sindrioną. ²⁹ Radau jį kaltinamą dėl jų įstatymo ginčijamų klausimų, bet nebuvo jokio jam daromo kaltinimo, baustino mirtim ar įkalinimu. ³⁰ Bet kadangi man pranešta apie įvyksiantį pasikėsinimą prieš tą vyrą, aš tuoj pat jį siunčiu pas tave, įsakydamas ir kaltintojams pareikšti tau skundą prieš jį“. ³¹ Taigi kareiviai, kaip jiems buvo įsakyta, paėmė Paulių ir nakčia jį nugabeno į Antipatridą. ³² Kitą dieną, išleidę raitelius su juo, jie sugrįžo į kareivines. ³³ Nuvykę į Cezarėją ir atidavę laišką valdytojui, jie pristatė jam ir Paulių. ³⁴ Perskaitęs ir paklausęs, iš kokios provincijos jis esąs, ir sužinojęs, kad iš Kilikijos, ³⁵ jis tarė: „Aš

išklausysiu tavo bylą, kai atvyks ir tavo kaltintojai“. Jis įsakė jį saugoti Herodo rūmuose.

Žydų vyresnybė apskundžia Paulių Feliksui

24 ¹ Po penkių dienų atvyko vyriausiasis kunigas Hananijas su kai kuriais vyresniaisiais ir vienu advokatu, Tertulu. Jie pareiškė valdytojui skundą prieš Paulių. ² Kai šis buvo iškviestas, Tertulas ėmė jį skusti, sakydamas: „Kad per tave patiriame didelę ramybę ir kad tavo rūpesčiu daromi pagerinimai šitai tautai, ³ tai mes, Jūsų Didenybe Feliksai, visaip ir visur pripažįstame su didžia padėka. ⁴ Bet kad tavęs per ilgai nevarginčiau^a, meldžiu tave trumpai pasiklaudyti mūsų su savo įprastu maloningumu. ⁵ Mat radome šitą vyrą esant marą, riausių kėlėją tarp visų pasaulio žydų ir nazariečių atskalos vadą. ⁶ Jis net mėgino sutepti šventovę, bet jį suėmėme [ir norėjome jį nuteisti pagal savąjį įstatymą. ⁷ Bet priėjęs tribūnas Lisijas su didele prievarta jį nuvedė iš mūsų rankų, ⁸ įsakydamas jo kaltintojams ateiti pas tave.]^b Iš jo tu pats, klausinėdamas apie visa tai, galėsi sužinoti, kuo mes jį kaltiname“. ⁹ Prie puolimo prisidėjo ir žydai, tvirtindami, kad taip buvę.

Paulius atsako kaltintojams

¹⁰ Paulius, kai jam valdytojas pamojo kalbėti, atsakė: „Žinodamas, kad tu jau daugelį metų esi šitos tautos teisėjas, drąsiai ginu savo bylą. ¹¹ Tu [lengvai] gali patikrinti, kad yra ne daugiau kaip dvylika dienų nuo

^a**24,4** Arba: neužgaišinėčiau

^b**24,8** Suskliauto teksto nėra seniausiuose rankraščiuose.

tada, kai užėjau į Jeruzalę [Dievo] garbinti. ¹² Jie nerado manęs su kuo nors ginčijantis ar minią kurstant maištauti nei šventovėje, nei sinagogose, nei mieste. ¹³ Jie taip pat negali tau įrodyti tai, kuo dabar mane kaltina. ¹⁴ Bet tau išpažįstu tai, kad aš tarnauju protėvių Dievui taip, kaip reikalauja Kelias, kurį jie vadina atskala, tikėdamas viską, kas sutinka su įstatymu ir parašyta pranašuose, ¹⁵ turėdamas Dieve viltį, kurią ir šitie patys priima, kad bus teisiųjų ir neteisiųjų prisikėlimas. ¹⁶ Todėl ir aš pats visuomet stengiuos turėti nepeiktiną sąžinę prieš Dievą ir žmones. ¹⁷ Po daugelio metų atvykau, norėdamas įteikti "labdaros dovanų"^c savo tautai ir paaukoti aukų. ¹⁸ Man tai darant, jie rado mane šventovėje atlikusį apsivalymo apeigas, be minios ir be sąmyšio. ¹⁹ Bet kai kurie žydai iš Azijos – jie turėtų čia būti prieš tave ir kaltinti, jei ką turėtų prieš mane. ²⁰ Arba šitie patys tepasako, kokį nusikaltimą jie rado, man stovint prieš sinedrioną, ²¹ nebent tai buvo tas vienas sakinyss, kurį šaukdamas ištariau, kai stovėjau tarp jų: „Dėl mirusiųjų prisikėlimo aš šiandien teisiamas jūsų akivaizdoje!““ ²² Feliksas, gana tiksliai žinodamas apie tą Kelią, atidėjo jų bylą ir tarė: „Kai tribūnas Lisijas atvyks, išspręsiu jūsų bylą“. ²³ Šimtininkui jis įsakė jį saugoti, tačiau nesuvaržyti ir nė vienam iš jo savųjų nekliudyti jam patarnauti.

Pauliaus pasimatymai su Feliksu

²⁴ Po kelių dienų atėjo Feliksas su savo žmona Drusila, kuri buvo žydė. Jis iškvietė Paulių ir klausėsi jo [kalbos]

^c24,17 Lit. išmaldų (t.y. dovanų Jeruzalės bendruomenės varguoliams sušelpiti)

apie tikėjimą Kristumi Jėzumi. ²⁵ Bet jam dėstant apie teisybę, susilaikymą ir būsimąjį teismą, Feliksas išsigandęs atsiliepė: „Šį kartą eik sau! Gavęs proga, tavo išsikviesiu“. ²⁶ Tuo pat metu jis dar tikėjosi, kad Paulius jam duosiąs pinigų. Todėl jis ir dažniau^d, jį išsikviesdamas, kalbėdavosi su juo. ²⁷ Bet dvejiems metams praėjus, Felikso įpėdiniu tapo Porcijus Festas. Norėdamas įsiteikti žydams, Feliksas paliko Povilą kalėti.

Festas aplanko Jeruzalę

25 ¹ Taigi, atvykęs į provinciją, Festas po trijų dienų iš Cezarėjos traukė aukštyn į Jeruzalę. ² Vyriausieji kunigai ir žydų vadovai įteikė jam skundą prieš Paulių ir jį maldavo, ³ prašydami malonės „Pauliaus nenaudai“^e, kad šį iškviestų į Jeruzalę, nes jie ruošėsi iš pasalų jį nužudyti kelyje. ⁴ Festas atsakė, kad Paulius saugomas Cezarėjoje, o jis pats netrukus „ten vyksias“^f. ⁵ „Taigi jūsų įžymieji, – jis sakė, – tegul traukia žemyn su manim ir, jei tas žmogus kuo neteisus, tegul kaltina jį“.

Teisindamasis Festui, Paulius apeliuoja į ciesorių

⁶ Išbuvęs pas juos ne daugiau kaip aštuonias ar dešimt dienų, jis nuvyko į Cezarėją. Kitą dieną, atsisėdęs į teismo kėdę, įsakė atvesti Paulių. ⁷ Jį pasirodžiusį apspito iš Jeruzalės atvykę žydai, primesdami jam daug sunkių kaltinimų, kurių jie neįstengė įrodyti. ⁸ Paulius gynėsi: „Aš nesu nei žydų įstatymui, nei šventovei, nei ciesoriui

^d24,26 Arba: labai dažnai

^e25,3 Lit. prieš jį

^f25,4 Lit. išvyksias (būtent iš Jeruzalės)

kuo nusidėjęs“. ⁹ Bet Festas, norėdamas parodyti žydams malonę, atsiliepdamas Pauliui tarė: „Ar nori nukilti į Jeruzalę ir ten prieš mane būti teisiamas dėl tų dalykų?“ ¹⁰ Bet Paulius tarė: „Aš stoviu prieš ciesoriaus teismo kėdę, kur turiu būti teisiamas. Žydams nepadariau jokio nusikaltimo, kaip ir tu labai gerai žinai. ¹¹ Taigi, jeigu esu neteisisus ir ką mirtim baustino padaręs, neatsisakau mirti. Bet jei nepagrįsta tai, kuomet šitie [vyrai] mane kaltina, tai niekas negali jiems manęs išduoti. Aš kreipiuos į ciesorių!“ ¹² Tada Festas, pasitaręs su taryba, atsakė: „Kreipeis į ciesorių – pas ciesorių vyksi!“

Festas pasakoja apie Paulių Agripai II ir Bernikei

¹³ Kelioms dienoms praėjus, karalius Agripa ir Bernikė atvyko į Cezarėją Festo pasveikinti. ¹⁴ Kai jie ten buvo daug dienų, Festas išdėstė karaliui Pauliaus bylą, sakydamas: „Yra Felikso paliktas vienas kalinys, ¹⁵ kurį, man atvykus į Jeruzalę, apskundė žydų vyriausieji kunigai ir vyresnieji, reikalaudami jį pasmerkti. ¹⁶ Jiems atsakiau, kad romėnams neįprasta išduoti kokį nors žmogų, kaltinamajam dar pačiam nesusitikus su skundėjais ir negavus progos gintis nuo kaltinimo. ¹⁷ Taigi, jiems čia susiję, aš, nė kiek neuždelsęs, kitą dieną atsisėdau į teismo kėdę ir įsakiau atvesti tą vyrą. ¹⁸ Aplink jį sustoję kaltintojai nepateikė jokio kaltinimo piktais darbais, kokių aš tikėjau. ¹⁹ Jie tik įsileido į kai kuriuos ginčytinus klausimus apie savąją religiją ir apie kažkokį mirusį Jėzų, kurį Paulius tvirtino esant gyvą. ²⁰ Nenusimanydamas, kaip kvosti apie tuos dalykus, klausiau, ar jis norėtų keliauti į Jeruzalę ir ten būti teisiamas dėl tų dalykų. ²¹ Bet

kadangi Paulius atsišaukė^g, reikalaudamas jį saugoti Jo Didenybės^h nusprendimui, tai įsakiau jį saugoti, kol jį pasiūsiu aukščiauⁱ pas ciesorių“. ²² Agripa tarė Festui: „Aš ir pats norėčiau išgirsti tą žmogų.“ – „Rytoj, – šis tarė, – tu išgirsi jį“.

Paulius ginasi Agripas akivaizdoje

²³ Taigi rytojaus dieną, kai Agripa ir Bernikė atėjo su didžia iškilme ir įėjo į audiencijos salę su tribūnais ir miesto įžymiaisiais vyrais, Festui įsakius, buvo atvestas Paulius. ²⁴ Festas tarė: „Karaliau Agripa ir visi vyrai, kurie čia esate su mumis, jūs matote tą vyrą, dėl kurio visa daugybė žydų kreipėsi į mane su prašymu Jeruzalėje ir čia, šaukdami, kad jis neturįs ilgiau gyventi. ²⁵ Bet man paaiškėjo, kad jis nieko mirtim baustino nėra padaręs. O kai jis pats kreipėsi į Jo Didenybę, nusprendžiau jį pasiūsti. ²⁶ Neturiu nieko tikro parašyti apie jį viešpačiui. Todėl leidau jį atvesti prieš jus, ir ypač prieš tave, karaliau Agripa, kad, įvykus tardymui, turėčiau ką parašyti, ²⁷ nes man atrodo neprotinga pasiūsti kalinį, nenurodžius kartu jam daromų kaltinimų“.

26 ¹ Agripa tarė Pauliui: „Tau leidžiama kalbėti už save“. Tada Paulius, ištiesęs ranką, pradėjo gynimosi kalbą: ² „Karaliau Agripa, laikau save laimingu, kad šiandien tavo akivaizdoje galiu gintis nuo viso, kuo esu žydų kaltinamas, ³ ypač todėl, kad tu esi visų žydų

§25,21 Būtent į ciesoriaus teismą

^h25,21 T.y. ciesoriaus

ⁱ25,21 T.y. į aukštesnį teismą, į kurį jis kreipėsi

^j25,25 Būtent į Romą

papročių ir ginčytinų klausimų žinovas. Todėl prašau kantriai manęs pasiklausyti. ⁴ Visi žydai žino, kaip aš gyvenau nuo pat jaunystės, nuo pradžios, tarp savo tautiečių ir [ypač] Jeruzalėje. ⁵ Jie jau seniai mane pažįsta, jei tik norėtų paliudyti, kad aš kaip fariziejus gyvenau laikydamasis griežčiausios mūsų religijos sektos. ⁶ Dabar [čia] stoviu teisiamas dėl vilties, kad bus ištesėtas Dievo mūsų protėviams duotas pažadas. ⁷ Jo [ištesėjimo] viliasi sulauksią mūsų dvylika genčių, naktį ir dieną garbinančių [Dievą]. Dėl tos vilties aš žydų kaltinamas, karaliau! ⁸ Kodėl jūs laikote neįtikimu dalyku, kad Dievas prikeltų numirusius? ⁹ Aš, tiesa, maniau, kad turiu daryti daug ką priešinga Jėzaus Nazariečio vardui. ¹⁰ Tą ir dariau Jeruzalėje. Gavęs įgaliojimą iš vyriausiųjų kunigų, aš daug šventųjų uždariau į kalėjimus ir, kai jie buvo žudomi, balsavau prieš juos. ¹¹ Dažnai kiekvienoje sinagogoje, juos bausdamas, versdavau piktžodžiauti^k ir, nepaprastai siusdamas prieš juos, persekiojau pasiekdamas net užsienio miestus. ¹² Keliaudamas tam tikslui į Damaską su vyriausiųjų kunigų įgaliojimu ir pavedimu, ¹³ vidudienyje išvydau kelyje, karaliau, dangaus šviesą, skaistesnę už saulę, apšvietusią mane ir mano bendrakeleivius. ¹⁴ Mums visiems nupuolus ant žemės, išgirdau balsą, man tariantį hebrajų kalba: „Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji? Skaudu tau spardyti akstiną!“ ¹⁵ Aš paklausiau: „Kas esi, Viešpatie?“ Viešpats atsakė: „Aš esu Jėzus, kurį tu persekioji. ¹⁶ Bet kelkis ir stokis ant kojų! Nes tam tau pasirodžiau, kad tave paskirčiau tarnu ir liudytoju tiek to, ką regėjai [apie

mane], tiek to, kame tau pasirodysiu, ¹⁷ gelbėdamas tave iš tautiečių ir pagonių, pas kuriuos aš tave siunčiu ¹⁸ jų akių atverti, jų atgręžti nuo tamsos į šviesą ir nuo šėtono valdžios į Dievą, kad jie gautų nuodėmių atleidimą ir veldinį tarp pašventintųjų per tikėjimą manimi’.

¹⁹ Tad, karaliau Agripa, nebuvau neklusnus dangiškajam regėjimui, ²⁰ bet skelbiau pirmučiausia damaskiečiams, paskui jeruzaliečiams ir [žmonėms] po visą Judėjos šalį, taip pat pagonims, kad jie atgailautų ir gręžtųsi į Dievą, darydami atgailai tinkamus darbus. ²¹ Dėl tos priežasties žydai, mane suėmę šventykloje, mėgino nužudyti. ²² Taigi iki šios dienos, gavęs pagalbą iš Dievo, aš stoviu liudydamas ir mažam, ir dideliam, nieko kita nesakydamas, tik tai, ką pranašai ir Mozė kalbėjo įvyksiant: ²³ kad Mesijas turįs kentėti ir kad, būdamas pirmutinis prisikėlęs iš numirusių, paskelbsiąs šviesą tiek [savo] tautai, tiek ir pagonims“.

Festo, Pauliaus ir Agripos pokalbis

²⁴ Taip jam ginantis, Festas garsiai tarė: „Iš proto eini, Pauliau! Didelis mokytumas tave veda iš proto!“ ²⁵ Bet Paulius tarė: „Aš neinu iš proto, Jūsų Didenybe Festai, bet sakau tiesos ir sveiko proto žodžius. ²⁶ Tuos dalykus juk žino karalius, ir jam drąsiai kalbu. Mat esu tikras, kad niekas iš tų dalykų nėra jo nepastebėtas, nes tai nėra įvykę užkampyje. ²⁷ Ar, karaliau Agripa, tiki pranašais? Žinau, kad tiki“. ²⁸ Agripa tarė Pauliui: „Per trumpą laiką tu mėgini įtikinti mane “[ir] padaryti [iš manęs]“¹ krikščionį!“ ²⁹ Paulius atsakė: „Norėčiau melstis Dievui,

¹**26,28** Arba: dėtis krikščionimi

kad ar per trumpą, ar per ilgą laiką ne tik tu, bet ir visi, kurie šiandien manęs klausosi, taptų tokie, koks aš esu, tik be šitų grandinių!“

Karalius ir valdytojas pripažįsta Paulių esant nekaltą

³⁰ Tada atsistojo karalius, valdytojas, Bernikė bei sėdintieji su jais ³¹ ir pasitraukę kalbėjo vienas kitam: „Šitas žmogus nedaro nieko baustino mirtim ar įkalinimu“. ³² Agripa tarė Festui: „Šitą žmogų būtų buvę galima paleisti, jei jis nebūtų kreipęsis į ciesorių“.

Paulius keliauja jūra į Romą

27 ¹ Kai buvo nuspręsta, kad mes turime išplaukti į Italiją, Paulių ir kelis kitus kalinius perdavė Augustinės kohortos šimtininkui, vardu Julijui. ² Įlipę į Adramatijos laivą, besirengiantį plaukti į palei Aziją esančius uostus, išplaukėme. Su mumis buvo makedonietis Aristarchas iš Tesalonikos. ³ Kitą dieną įplaukėme į Sidoną, ir, kadangi Julijus draugiškai elgėsi su Pauliumi, jam leido nueiti pas draugus, kad tie jį aprūpintų. ⁴ Iš ten išplaukę, mes buriavome Kipro užuovėja, nes vėjai buvo priešiniai. ⁵ Perplaukę atvirą jūrą palei Kilikiją ir Pamfiliją, atvykome į Lykijos Myrą. ⁶ Ten šimtininkas rado Aleksandrijos laivą, plaukiantį į Italiją, ir mus persodino į jį. ⁷ Daug dienų pamažu plaukėme ir vargais negalais atvykome ties Knidu. Kadangi vėjas neleido [stumtis] į priekį, įplaukėme į Kretos užuovėją ties Salmona. ⁸ Vargingai palei ją plaukdami, atvykome į vieną vietą, vadinamą Puikiuoju Uostu; arti jo buvo Lasėjos miestas. ⁹ Kadangi daug laiko buvo praslinkę ir laivavimas jau buvo pavojingas, nes

jau ir pasninkai buvo praėję, Paulius įspėjinėjo, ¹⁰ jiems sakydamas: „Vyrai, numatau, kad plaukimas bus susijęs su nuostoliu ir skaudžiu netekimu ne tik krovinio ir laivo, bet ir mūsų gyvybių“. ¹¹ Bet šimtininkas labiau klausė vairininko ir laivo savininko negu to, ką Paulius sakė. ¹² Kadangi uostas netiko žiemojimui, daugumas patarė iš ten išplaukti, jei galėtų kaip nors atvykti į Feniksą, Kretos uostą, atvirą į pietų vakarus ir šiaurės vakarus, ir ten žiemoti.

Audra jūroje

¹³ Papūtus švelniam pietų vėjui, manydami pasieksią tikslą, jie pakėlė inkarus ir plaukė palei Kretą, laikydamiesi arti kranto. ¹⁴ Bet netrukus atūžė nuo jos viesulas, vadinamas šiauriaryčiu. ¹⁵ Kadangi laivas buvo [jo] pagautas ir negalėjo [priekigaliu] atsisukti į vėją, mes [šiam] pasidavę buvome nešami [pavėjui]. ¹⁶ Leisdamiesi vienos salelės, vadinamos Kauda, užuovėja, mes vos ne vos įstengėme suvaldyti valtį. ¹⁷ Ją užkėlę, jie pavartojo lynus laivui suveržti. Bijodami užplaukti ant Sirtės seklumų, jie nuleido „velkamą inkarą“^m ir taip buvo nešami. ¹⁸ Kadangi audra mus smarkiai blaškė, kitą dieną jie ėmė mesti iš laivo krovinį, ¹⁹ o trečiąją dieną savo rankomis išmetė laivo burių įrangąⁿ. ²⁰ Nei saulei, nei žvaigždėms daugelį dienų nesirodant ir nemažai audrai gulint ant mūsų, pagaliau ėmė dingti bet kokia mūsų išsigelbėjimo viltis. ²¹ Tada, [jiems] ilgai nevalgius^o,

^{m27,17} Lit. prietaisą. Šis terminas gali reikšti ir viršutinę burių įrangą.

^{n27,19} Turbūt didžiąją rėją (t.y. didįjį horizontalų stiebą, prie kurio yra pritaisytos burės)

^{o27,21} Arba: nenorėjus valgyti

Paulius, atsistojęs tarp jų, tarė: „Reikėjo, vyrai, manęs paklaustyti, neišplaukti iš Kretos ir taip išvengti šito nuostolio bei netekimo. ²² O dabar jus raginu nenustoti drąsos, nes nė vienas iš jūsų nepraras gyvybės, tik laivas žus. ²³ Mat šią naktį atsistojo prie manęs angelas Dievo, kuriam aš priklausau ir kuriam tarnauju, ²⁴ ir tarė: „Nebijok, Pauliau! Tu turi stotis prieš ciesorių. Ir štai Dievas yra tau padovanojęs visus, plaukiančius su tavimi. ²⁵ Todėl, vyrai, būkite drąsūs! Nes tikiu Dievu, kad bus taip, kaip man pasakytą. ²⁶ Bet mes turime užplaukti ant kokios nors salos“. ²⁷ Kai, mus nešant per Adrijos jūrą, atėjo keturioliktoji naktis, apie vidurnaktį jūrininkai pradėjo spėti kažkokią sausumą artėjant prie jų. ²⁸ Išmatavę gilumą, jie rado dvidešimt jūros sieksnių^p, o toliau paplaukę ir vėl išmatavę, rado penkiolika sieksnių. ²⁹ Bijodami kur nors užplaukti ant uolėtų vietų, jie išmetė iš paskuigalio keturis inkarus ir geidė, kad išauštų diena. ³⁰ O kai jūrininkai mėgino pabėgti nuo laivo ir nuleido į jūrą valtį, dėdamiesi norį iš pirmagalio išmesti inkarus, ³¹ Paulius tarė šimtininkui ir kareiviams: „Jei šitie nepasiliks laive, jūs negalėsite būti išgelbėti“. ³² Tada kareiviai nukapojo valtį laikiusias virves ir leido jai nukristi. ³³ Prieš aušrą Paulius ragino visus valgyti^q, sakydamas: „Šiandien jau keturiolikta diena, kaip laukiate ir liekate nevalgę, nieko neimdami į burną. ³⁴ Todėl jus raginu valgyti, nes tai reikalinga jūsų išsigelbėjimui. Mat nė vienam iš jūsų nė plaukas nuo galvos nepražus“. ³⁵ Tai pasakęs ir paėmęs duonos, visiems matant padėjo

P27,28 1 jūros sieksnis (gr. orguia) = 6 pėdoms = 1,85 m

^q27,33 Lit. imti maisto

Dievui, ją sulaužė ir pradėjo valgyti. ³⁶ Visi pralinksmedėję ir patys ėmė sau maisto. ³⁷ Laive mūsų buvo iš viso du šimtai septyniasdešimt šeši asmenys. ³⁸ Pasisotinę maistu, jie palengvino laivą, išmesdami kviečius į jūrą

Laivas sudūžta

³⁹ Dienai išaušus, jie neatpažino tos sausumos, tačiau pastebėjo vieną įlanką su paplūdimiu, ant kurio jie nutarė, jei galėtų, užvaryti laivą. ⁴⁰ Numetę inkarus, jie paliko juos jūroje. Tuo pat metu atleido vairų ryšius ir iškėlę priekinę burę prieš vėją leidosi į paplūdimį. ⁴¹ Patekę į ^rsmėlio seklumą^r, jie užvarė ant jos laivą. Įsibedęs pirmagalys liko nepajudinamas, o paskuigalis iro nuo bangų mūšos. ⁴² Kareiviai sumanė užmušti kalinius, kad kuris nors išplaukęs nepaspruktų. ⁴³ Bet šimtininkas, norėdamas išgelbėti Paulių, jiems sukliudė įvykdyti tą sumanymą. Jis įsakė mokantiems plaukti pirmiems šokti iš laivo ir išlipti į krantą, ⁴⁴ o likusiems vieniems ant lentų, kitiems ant laivo atlaužų. Taip jie visi išsigelbėję pasiekė krantą.

Paulius Maltos saloje

28 ¹ Išsigelbėję sužinojome, kad toji sala vadinasi Melita. ² ^rVietos gyventojai^s parodė mums nepaprastą maloningumą: sukūrę ugnį, jie priėmė mus visus, nes užėjo lietus ir buvo šalta. ³ Pauliui surinkus žagarų glėbį ir jį uždėjus ant ugnies, iššliaužė nuo šilimos gyvatė ir prikibo prie jo rankos. ⁴ Kai vietiniai pamatė

^r27,41 Lit. vietą su [gilesne] jūra iš abiejų pusių

^s28,2 Lit. barbarai. Barbarais vadino visus graikiškai nekalbančius.

gyvūną kabant ant^t jo rankos, kalbėjo vienas kitam: „Tikriausiai šitas žmogus yra galvažudys: nors jis ir išsigelbėjo iš jūros, ^tdieviškasis teisingumas^u neleido jam gyventi“. ⁵ Tačiau, nupurtęs gyvūną į ugnį, jis nieko blogo nepatyrė. ⁶ O jie laukė jį ištinsiant ar staiga krisiant negyvą. Ilgai laukdami ir stebėdami, kad nieko ypatinga jam nesidaro, jie pakeitė savo nuomonę ir sakė jį esant dievą. ⁷ Tos vietas apylinkėje vyriausiasis salos valdininkas, vardu Publijus, turėjo dvarų. Mus priėmęs, jis tris dienas draugiškai vaišino. ⁸ Atsitiko, kad Publijaus tėvas, sirgdamas karštine ir kruvinąja, gulėjo [lovoje]. Įlėjęs pas jį ir pasimeldęs, Paulius uždėjo ant jo rankas ir jį pagydė. ⁹ Tam įvykus, ir visi kiti salos ligoniai ėjo pas jį ir buvo gydomi. ¹⁰ Jie taip pat išreiškė mums daugeriopą pagarbą ir išplaukiantiems įkrovė [į laivą], ko reikėjo [kelionei].

Paulius atvyksta į Romą

¹¹ Po trijų mėnesių išplaukėme Aleksandrijos laivu, žiemojusių saloje ir turinčiu Dvynius^v kaip laivaženklį. ¹² Nuplaukę į Sirakūzus, ten pasilikome tris dienas. ¹³ Iš ten plaukėme aplinkui ir atvykome į Regijų. Po vienos dienos pakilo pietų vėjas, ir antrąją dieną atvykome į Puteolius, ¹⁴ kur, radę brolių, buvome pakviesti pasilikti pas juos septynias dienas. Ir taip atvykome į Romą. ¹⁵ Iš ten broliai, išgirdę apie mus, išėjo mūsų pasitikti iki Apijaus Forumo ir Trijų Tabernų. Juos išvydęs Paulius

^t28,4 Lit. nuo

^u28,4 Arba: Dikė (t.y. teisingumo deivė)

^v28,11 Lit. Dioskūrus (t.y. Dzeuso dvynius Kastorą ir Poluksą, laikomus laivo globėjais)

padėkojo Dievui ir įgavo drąsos. ¹⁶ Kai įėjome į Romą, Pauliui buvo leista privačiai gyventi su jį saugojančiu kareiviu.

Paulius ir Romos žydai

¹⁷ Po trijų dienų jis sukvietė žydų vadovus. Jiems susirinkus, jis prabilo į juos: „Aš, broliai, nors nieko priešingo nepadariau [savo] tautai ar protėvių papročiams, iš Jeruzalės esu perduotas kaip kalinys į romėnų rankas.

¹⁸ Tie, mane ištarę, norėjo paleisti, nes mano atveju nebuvo jokio pagrindo bausti mirtim. ¹⁹ Bet, žydams prieštaraujant, buvau priverstas kreiptis į ciesorių – ne todėl, kad turėjau kuo nors kaltinti savo tautą. ²⁰ Taigi dėl tos priežasties jus pakviečiau, norėdamas jus pamatyti ir jums pakalbėti, nes dėl Izraelio vilties nešioju šitą grandinę“. ²¹ Jie jam tarė: „Mes negavome iš Judėjos nei laiškų apie tave, nei kas nors iš brolių atėjęs pranešė ar pakalbėjo ką pikta apie tave. ²² Tačiau norėtume iš tavęs paties išgirsti tavo pažiūras, nes apie šitą atskalą mes žinome, kad jai visur prieštaraujama“. ²³ Jie paskyrė jam dieną, ir dar didesnis jų skaičius atėjo pas jį į jo svetainę. Nuo ryto iki vakaro jis jiems dėstė, paliudydamas Dievo karalystę ir mėgindamas Mozės įstatymu ir pranašais juos įtikinti apie Jėzų. ²⁴ Vieni, tiesa, leidosi įtikinami tuo, ką jis sakė, bet kiti netikėjo. ²⁵ Nesutardami tarp savęs, jie skirstėsi, Pauliui ištarus tą vieną žodį: „Šventoji Dvasia teisingai pasakė per pranašą Jezają jūsų protėviams: ²⁶ „Eik pas šituos žmones ir tark: Jūs girdėte girdėsite, bet nesuprasite, ir žiūrėte žiūrėsite, bet nematysite, ²⁷ nes šitų žmonių širdis nutuko, jie sunkiai girdėjo ausimis ir užmerkė savo akis, kad kartais nepamatytų akimis

ir neišgirstų ausimis, nesuprastų širdimi ir neatsiverstų, ir aš jų neišgydyčiau'. ²⁸ Tad žinokite, kad šitas Dievo išgelbėjimas yra pasiūstas pagonims, ir jie klausysis!“ [²⁹ Jam tai pasakius, žydai nuėjo, labai ginčydamiesi tarp savęs.]^w ³⁰ Jis pasiliko ištisus dvejus metus savo paties išsinuomotame bute ir priiminėdavo visus, užėinančius pas jį, ³¹ skelbdamas Dievo karalystę ir visai atvirai, nekliudomas, mokydamas apie Viešpatį Jėzų Kristų.

^w**28,29** Susk liausto teksto nėra seniausiuose rankraš čiuose.

ROMIEČIAMS

Sveikinimas

1 ¹ Paulius, Kristaus Jėzaus vergas, pašauktas apaštalauti, išskirtas Dievo evangelijai, ² kurią jis iš anksto pažadėjo per savo pranašus Šventuosiuose Raštuose, ³ apie jo Sūnų, kūno atžvilgiu kilusį iš Dovydo palikuonių, ⁴ „Šventosios Dvasios“^a atžvilgiu paskirtą galingu Dievo Sūnumi „nuo jo prisikėlimo iš numirusių“^b, – Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį, ⁵ per kurį gavome „apaštalystės malonę“^c tikėjimo klusnumui^d laimėti visose pagonių tautose jo vardo garbei. ⁶ Tarp jų esate ir jūs, pašaukti priklausyti Jėzui Kristui. ⁷ Visiems Romoje esantiems Dievo mylimiesiems, pašauktiems būti šventais: Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

Pauliaus troškimas aplankyti Romą

⁸ Pirmučiausia aš dėkoju savo Dievui per Jėzų Kristų už jus visus, kad apie jūsų tikėjimą skelbiama visame

^a**1,4** T.y. dieviškos galios, kuria jis galingai veikia kaip nuo prisikėlimo (arba: per prisikėlimą) išaukštintas Dievo Sūnus. Arba: [jo] šventos dvasios

^b**1,4** Lit. nuo mirusiųjų prisikėlimo. Arba: per jo prisikėlimą iš numirusių

^c**1,5** Lit. malonę ir apaštalystę

^d**1,5** T.y. iš tikėjimo kylančiam klusnumui, kuris dėkingai priima Dievo parodytą malonę, ne klusnumui, siekiančiam darbais ją įgyti

pasaulyje. ⁹ Nes Dievas, kuriam tarnauju savo dvasia jo Sūnaus evangelijoje, yra man liudytojas, kaip aš nuolat prisimenu^e jus, ¹⁰ visuomet savo maldose meldamas, kad kokių nors būdu pagaliau kartą Dievo valia man pavyktų nuvykti pas jus. ¹¹ Nes ilgiuosi pamatyti jus, norėdamas pasidalyti su jumis kokiu nors dvasine dovana, kad jūs būtumėte patiprinti, ¹² tai yra, kad aš tarp jūsų būčiau padrasintas drauge [su jumis] bendru tikėjimu – tiek jūsų, tiek mano. ¹³ Noriu, kad jūs, broliai, žinotumėte^f, jog daug kartų ketinau jus aplankyti, – bet iki šiol buvau sukliudytas, – kad turėčiau vaisių ir tarp jūsų, kaip ir kitose pagonių tautose. ¹⁴ Esu įpareigotas^g tiek graikams, tiek ir barbarams, tiek išmintingiesiems, tiek ir paikiems. ¹⁵ Taigi mano troškimas ir jums, esantiems Romoje, paskelbti evangeliją.

Evangelija – Dievo jėga

¹⁶ Nes nesigėdiju evangelijos, kadangi ji yra Dievo jėga išgelbėti kiekvienam, kuris tiki: pirma žydui, paskui graikui. ¹⁷ Nes Dievo teisumas joje apreiškiamas^h tikėjimu tikėjimuiⁱ, – kaip parašyta: „Kas tikėjimu yra teisus, gyvens“ⁱ“.

^e**1,9** Arba: miniu

^f**1,13** Lit. Nenoriu, kad jūs nežinotumėte, broliai

^g**1,14** Lit. skolininkas

^h**1,17** T.y. tikėjimu visiems, kurie tiki (plg. Gal 3,22). Lit. iš tikėjimo į tikėjimą. Arba: tikėjimu nuo pradžios iki galo (t.y. vienu tikėjimu)

ⁱ**1,17** Arba: Teisusis gyvens tikėjimu.

Dievo rūstybės apsireiškimas pagonims

¹⁸ Nes Dievo rūstybė apreiškiama iš dangaus kiekvienai bedievystei ir neteisybei žmonių, užgniaužiančių tiesą neteisybe, ¹⁹ todėl, kad, kas galima žinoti apie Dievą, yra jiems aišku, nes Dievas jiems aiškiai parodė, ²⁰ būtent jo neregimosios ypatybės – tiek jo amžinoji jėga, tiek ir dievystė – nuo pasaulio sukūrimo yra protu aiškiai įžiūrimos per kūrinis. Tad jie yra nepateisinami. ²¹ Todėl, kad, nors jie pažino Dievą, negarbino jo kaip Dievo nė dėkojo jam, bet suniekėjo savo protavimuose, ir jų neišmani širdis aptemo. ²² Tardamiesi esą išmintingi, jie sukvailėjo ²³ ir iškeitė nemirtingojo^k Dievo šlovę į mirtingo^l žmogaus, ir paukščių, ir keturkojų, ir roplių atvaizdo panašybę. ²⁴ Todėl Dievas juos perdavė jų širdžių geiduliuose į netyrumą^m, taip kad su jų kūnais buvo begėdiškai elgiamasi tarp jų. ²⁵ Jie iškeitė Dievo tiesą į melą ir garbino bei tarnavo verčiau tam, kas sukurta, negu Kūrėjui. Jis yra pagirtas per amžius! Amen. ²⁶ Dėl to Dievas juos perdavė į gėdingas aistras, nes ir jų moteriškės iškeitė prigimtinių santykiavimą į prigimtiai priešingą. ²⁷ Taip pat vyriškiai, palikę prigimtinių santykiavimą su moteriške, savo pageidime užsidegė vienas į kitą, vyriškiai su vyriškiais darydami tai, kas begėdiška, ir taip atsiimdami savyje būtiną atlyginimą

^j**1,18** Arba: varžančių

^k**1,23** Lit. negendančiojo

^l**1,23** Lit. gendančio

^m**1,24** T.y. seksualinį ištvirkimą

už savo nuklydimą. ²⁸ Ir kadangiⁿ jie nelaikė tinkamu dalyku išlaikyti Dievo pažinimą, Dievas juos perdavė į netikusią galvoseną daryti tam, kas nepridera, – ²⁹ [juos,] pripildytus visokios neteisybės, piktybės, gobšumo, blogybės; pilnus pavydo, žmogžudystės, nesantaikos, klastos, piktos valios; šnibždeikas, ³⁰ šmeižikus, nekenčiančius Dievo, akiplėšas, išdidėlius, pagyrūnus, blogo išradėjus, neklusnius gimdytojams, ³¹ neišmanius, neištikimus, nemeilingus, negailestingus. ³² Jie, nors ir žinojo Dievo teisų sprendimą, kad tie, kurie daro tokius dalykus, yra mirties verti, ne tik juos daro, bet ir pritaria juos darantiesiems.

Dievo teisingas teismas

2 ¹ Todėl esi nepateisinamas, žmogau, kiekvienas, kuris teisi, nes kuriame dalyke teisi kitą, save pasmerki, kadangi tu, kuris teisi, darai tą patį. ² O mes žinome, kad Dievo teismas tiems, kurie daro tokius dalykus, yra teisingas. ³ Ar tu, žmogau, kuris teisi tokius dalykus darančius ir pats juos darai, manai išvengsiąs Dievo teismo? ⁴ Arba ar tu paniekinai jo maloningumą, pakantumo ir kantrybės turtus, nenuvokdamas, kad Dievo maloningumas siekia tave vesti į atgailą? ⁵ Bet savo užkietėjimu ir neatgailaujančia širdim tu krauni sau pačiam rūstybę [, kuri išsilies] rūstybės ir Dievo teisingo teismo apreiškimo dieną. ⁶ Jis atlygins kiekvienam pagal jo darbus: ⁷ tiems, kurie, ištvermingai darydami gera, ieško šlovės, pagarbos ir nemirtingumo^o – amžinu

ⁿ1,28 Arba: lygiai kaip

^o2,7 Lit. negendamumo

gyvenimu, ⁸ bet tiems, kurie žiūri tik savo pačių naudos ir neklauso tiesos, o klauso neteisybės, [teks] rūstybė ir įtūžis! ⁹ Suspaudimas ir sielvartas kiekvienam asmeniui^p, darančiam bloga, pirma žydui, paskui graikui, ¹⁰ bet šlovė, pagarba ir ramybė kiekvienam, darančiam gera, pirma žydui, paskui graikui, ¹¹ nes Dievas nėra šališkas. ¹² Nes visi, kurie nusidėjo be įstatymo, be įstatymo ir pražus, ir visi, kurie nusidėjo įstatymo ribose^q, bus įstatymu teisiami, ¹³ nes ne įstatymo klausytojai teisūs Dievui, bet įstatymo vykdytojai bus išteisinti. ¹⁴ (Nes kada tik pagonys, kurie neturi įstatymo, iš prigimties daro, ko reikalauja įstatymas, tai jie, nors ir neturi įstatymo, yra patys sau įstatymas: ¹⁵ jie įrodo įstatymo reikalaujamą darbą esant įrašytą jų širdyse, jų sąžinei kartu [tai] paliudijant ir jų mintims tarp savęs [juos] kaltinant ar net ginant.) ¹⁶ [Tai įvyks] tą dieną, kai Dievas, anot mano evangelijos, teis žmonių paslaptis per Jėzų Kristų.

Žydai ir įstatymas

¹⁷ Bet jei tu vadiniesi žydas, pasikliauji įstatymu ir giriesi Dievu, ¹⁸ pažįsti [jo] valią ir, įstatymo pamokytas, pritari tam, kas reikšminga, ¹⁹ įsitikinęs esąs aklujų vadovas, tamsoje glūdančių šviesa, ²⁰ neišmaniųjų auklėtojas, nepilnamečių mokytojas, turįs įstatyme pažinimo ir tiesos įkūnijimą, – ²¹ tai ar tu, kuris mokai kitą, savęs paties nemokai? Tu, kuris skelbi, kad nevalia vogti, vagi? ²² Tu, kuris sakai, kad nevalia

P2,9 Lit. kiekvienai sielai žmogaus

q2,12 Lit. įstatyme (t.y. įstatymo nubrėžtose elgesio ribose)

svetimoteriauti, svetimoteriauji? Tu, kuris bodiesi stabais, apiplėši šventyklas? ²³ Tu, kuris giriesi įstatymu, įstatymo laužymu darai Dievui negarbę, ²⁴ nes, kaip parašyta, „dėl jūsų Dievo vardui piktžodžiaujama tarp pagonių“. ²⁵ Apipjaustymas, be abejo, naudingas, jei vykda įstatymą. Bet jei esi įstatymo laužytojas, tavo apipjaustymas yra tapęs neapipjaustymu. ²⁶ Taigi, jei neapipjaustytasis^r laikysis įstatymo reikalavimų, ar jo neapipjaustymas nebus palaikytas apipjaustymu? ²⁷ Ir [tada] iš prigimties neapipjaustytasis^s, įvykdamas įstatymą, teis tavo, kuris su „rašytiniu kodeksu“^t ir apipjaustymu esi įstatymo laužytojas. ²⁸ Nes ne išviršinis yra tikrasis žydas, ne išviršinis, kūne atliekamas, yra tikrasis apipjaustymas. ²⁹ Priešingai, vidinis^u yra [tikrasis] žydas, ir [tikrasis] yra širdies apipjaustymas Dvasia, ne „rašytiniu kodeksu“^v. Jo pagyrimas ateina ne iš žmonių, bet iš Dievo.

3 ¹ Tai ką žydas turi pranašaus, arba kokio apipjaustymo nauda? ² Daug ką, kiekvienu atžvilgiu. Pirma tai, kad jiems yra patikėti Dievo posakiai. ³ Kas, jei kai kurie netikėjo^w? Argi jų netikėjimas^x panaikins Dievo ištikimybę? ⁴ Nieku būdu! Tegul Dievas pasirodo tiesakalbis, o kiekvienas žmogus – melagis, kaip parašyta: kad būtum pripažintas teišus savo žodžiuose

^r2,26 Lit. neapipjaustymas

^s2,27 Lit. neapipjaustymas

^t2,27 Lit. raide

^u2,29 Lit. slaptasis

^v2,29 Lit. raide (t.y. vien tik išviršinės įstatymo formos korektišku vykdymu)

^w3,3 Arba: pasidarė neištikimi (t.y. sulaužė sandorą)

^x3,3 Arba: neištikimybė (t.y. sandoros laužymas)

ir laimėtum, kai teisiamasi su tavim“. ⁵ Bet jei mūsų neteisumas aiškiau parodo Dievo teisumą, ką sakysime? Ar Dievas, užtraukdamas rūstybę, neteisingas? Žmogiškai kalbu. ⁶ Nieku būdu! Kitaip^y kaip Dievas begalėtų teisti pasaulį? ⁷ Bet jei Dievo tiesa per mano melagystę ypatingai išryškėjo jo garbei, tai kam aš dar teiriamas kaip nusidėjėlis? ⁸ O gal turėtume sakyti, kaip piktžodžiaujančiai^z apie mus praneša ir kaip kai kurie tvirtina mus sakant: „Darykime bloga, kad iš to išeitų gera!“? ^a Jie yra nusipelnę pasmerkimo^a.

Nėra nė vieno teisaus

⁹ Ką gi? Ar mes turime pirmenybę? Visai ne! Nes jau pirma apkaltinome visus – ir žydus, ir graikus – esant nuodėmės valdžioje, ¹⁰ kaip parašyta: „Nėra teisaus, nė vieno. ¹¹ Nėra išmanančio, nėra Dievo ieškančio. ¹² Visi nusikreipė, kartu pasidarė nenaudingi. Nėra rodančio maloningumą, nėra nė vieno. ¹³ Atviras kapas jų gerklė; savo liežuviais jie kalba klastą. Angių nuodai po jų lūpomis. ¹⁴ Jų burna pilna keiksmo ir kartybės. ¹⁵ Jų kojos eiklios kraujui išlieti. ¹⁶ Sunaikinimas ir skurdas jų keliuose, ¹⁷ ir taikos kelio jie nepažino. ¹⁸ Nėra Dievo baimės prieš jų akis“. ^b ¹⁹ O mes žinome, kad visa, ką įstatymas sako, sako tiems, kurie yra įstatymo ribose, kad kiekviena burna būtų užčiaupta ir visas pasaulis

^y**3,6** T.y. jei šitas mano paneigimas tvirtinimo, jog Dievas neteisingas, būtų netiesa

^z**3,8** Arba: šmeižikiškai

^a**3,8** Lit. Jų [t.y. šmeižikų] pasmerkimas yra teisingas (arba: nupelnytas).

^b**3,18** T.y. jie nemato reikalo bijoti Dievo teismų.

2016-03-29: -

pasidarytų atsakingas Dievo teismui, ²⁰ nes įstatymo darbais „jokia žmogiška būtybė“^c nebus išteisinta jo akivaizdoje“: įstatymu ateina [tik] nuodėmės pažinimas.

Teisumas įgyjamas tikėjimu

²¹ Bet dabar be įstatymo yra apreikštas Dievo teisumas, apie kurį liudija įstatymas ir pranašai, – ²² tai yra teisumas [, kuris] per tikėjimą Jėzumi Kristumi [tenka] visiems, kurie tiki. Nes nėra skirtumo, ²³ kadangi visi nusidėjo ir stokoja Dievo šlovės. ²⁴ Jie dovanai išteisinami jo malone, per atpirkimą [, įvykdytą] Kristuje Jėzuje. ²⁵ Jį Dievas viešai išstatė kaip tikėjimu [pasisavinamą] „auką permaldauti“^d jo krauju^e, kad parodytų savo teisumą, kadangi paliko nenubaudęs už nuodėmes, padarytas anksčiau, ²⁶ Dievo kantrumo laikais, kad parodytų savo teisumą dabartiniu metu, kad jis pats būtų teišus ir išteisinantis tą, kuris tiki Jėzų. ²⁷ Tai kur lieka pasigyrimas? Jis pašalintas. Kokiu įstatymu? Darbų? Ne, bet tikėjimo įstatymu. ²⁸ Nes mes sprendžiame, kad žmogus išteisinamas tikėjimu, be įstatymo darbų. ²⁹ Arba ar Dievas yra tik žydų Dievas? Ar ir ne pagonių? Taip, ir pagonių, ³⁰ kadangi vienas yra Dievas, kuris išteisins apipjaustytąjį^f, remdamasis tikėjimu, ir neapipjaustytąjį^g – tikėjimu. ³¹ Ar tad panaikiname įstatymą tikėjimu? Nieku būdu! Priešingai, mes įstatymą patvirtiname.

^c3,20 Lit. joks kūnas

^d3,25 Arba: priemonę atsisteisti [už nuodėmių kaltę]

^e3,25 T.y. kraujo praliejimu, mirtimi

^f3,30 Lit. apipjaustymą

^g3,30 Lit. neapipjaustymą

Abraomas pripažintas teisus tikėjimu

4¹ Tai ką sakysime Abraomą, mūsų kūno protėvi, radus? ² Nes jei Abraomas buvo pripažintas teisus darbais, jis turi kuo pasigirti, bet ne Dievui. ³ Nes ką Raštas sako? „Abraomas patikėjo Dievu, ir tai jam buvo įskaityta kaip teisumas“. ⁴ Tam, kuris dirba, alga neatskaitoma kaip malonė, bet kaip skola. ⁵ Tačiau tam, kuris nedirba, bet tiki tą, kuris išteisina bedievi, jo tikėjimas įskaitomas kaip teisumas. ⁶ Lygiai kaip ir Dovydas kalba apie palaiminimą žmogaus, kuriam Dievas įskaito teisumą be darbų: ⁷ „Palaiminti, kurių neteisybės atleistos ir kurių nuodėmės uždengtos. ⁸ Palaimintas vyras, kurio nuodėmės Viešpats niekaip nepriskaitys!“ ⁹ Ar tad šitas palaiminimas taikomas apipjaustytajam^h, ar ir neapipjaustytajamⁱ? Nes mes sakome: „Abraomui tikėjimas įskaitytas kaip teisumas“. ¹⁰ Tai kokiomis aplinkybėmis jis buvo įskaitytas? Ar kai jis buvo apipjaustytas, ar neapipjaustytas? – Ne kai jis buvo apipjaustytas, bet neapipjaustytas. ¹¹ Ir jis gavo apipjaustymo žymę, antspaudą teismo, „įgyto tikėjimu“^j, kurį jis turėjo, kai dar buvo neapipjaustytas, kad jis būtų tėvas visų, kurie, būdami neapipjaustyti, tiki, kad jiems būtų įskaitytas teisumas, ¹² ir [kad jis būtų] apipjaustyųjų^k tėvas – tiems, kurie ne tik priklauso apipjaustytiems, bet ir seka pėdomis mūsų tėvo Abraomo

^h4,9 Lit. apipjaustymui

ⁱ4,9 Lit. neapipjaustymui

^j4,11 Lit. tikėjimo

^k4,12 Lit. apipjaustymo

tikėjimo, kurį jis turėjo, kai dar buvo neapipjaustytas.
¹³ Nes ne per įstatymą Abraomas arba jo palikuonys gavo pažadą, kad jis būsiąs pasaulio paveldėtojas, bet per tikėjimo teisumą. ¹⁴ Nes jei tie, kurie gyvena įstatymu, yra paveldėtojai, tai tikėjimas yra padarytas negaliojančiu¹ ir pažadas panaikintas, ¹⁵ kadangi įstatymas atneša rūstybę. Bet kur nėra įstatymo, nėra nė peržengimo. ¹⁶ Dėl tos priežasties [paveldima] tikėjimu, kad būtų iš malonės, kad pažadas būtų garantuotas visiems palikuonims: ne tik tiems, kurie gyvena įstatymu, bet ir tiems, kurie gyvena Abraomo tikėjimu. Jis yra mūsų visų tėvas – ¹⁷ kaip parašyta: „Aš padariau tave daugelio tautų tėvu“ – akivaizdoje Dievo, kuriuo jis pasitikėjo, kuris mirusiųsius atgaivina ir tai, ko nėra, pašaukia būtin. ¹⁸ ¹ Priešingai tam, ko žmogiškai galima viltis^m, jis tikėjo su viltimi taip, kad tapoⁿ daugelio tautų tėvu, anot to, kas buvo pasakyta: „Tokie gausūs bus tavo palikuonys“. ¹⁹ Ir, nepasilpdamas tikėjimu, jis susimąstęs stebėjo savo jau apmirusį kūną – jis buvo apie šimtą metų amžiaus – ir Saros iščių apmirimą. ²⁰ Tačiau jis neabejojo dėl Dievo pažado netikėjimu, bet buvo pastiprintas tikėjimu, duodamas Dievui garbę ²¹ ir būdamas tvirtai įsitikinęs, kad ką jis^o yra pažadėjęs, įstengia ir įvykdyti. ²² Todėl tai ir „įskaityta jam kaip teisumas“. ²³ Tačiau ne tik dėl jo vieno parašyta: „jam įskaityta“, ²⁴ bet ir dėl mūsų, kurie tiki tuo, kuris prikėlė iš numirusių Jėzų, mūsų Viešpatį,

¹**4,14** Lit. tuščiu

^m**4,18** Lit. Prieš viltį

ⁿ**4,18** Arba: taptų

^o**4,21** T.y. Dievas

25 kuris buvo perduotas dėl mūsų nusikaltimų ir prikeltas dėl mūsų išteisinimo.

Taika su Dievu

5 ¹ Taigi, būdami išteisinti tikėjimu, turime^p taiką su Dievu per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, ² per kurį tikėjimu esame gavę ir priėjimą^q prie tos malonės, kurioje stovime, ir giriamės Dievo šlovės viltimi, ³ ir ne tik tuo, bet mes giriamės ir prispaudimais, žinodami, kad prispaudimas gamina ištvermę, ⁴ ištvermė – išmėgintą būdą^r, o išmėgintas būdas – viltį. ⁵ O viltis neapvilias, nes Dievo meilė yra išlieta mūsų širdyse per mums duotą Šventąją Dvasią. ⁶ Nes, mums dar tebesant silpnais, Kristus numirė už mus, dar tuo laiku bedieviūs. ⁷ Nes vargu ar kas mirs už teisų; nors už gerąjį gal kas ir išdrįs numirti. ⁸ Bet Dievas įrodo savo meilę mums tuo, kad, mums dar tebesant nusidėjėliams, Kristus numirė už mus. ⁹ Tai [kaip] daug labiau, būdami dabar išteisinti jo krauju, būsime išgelbėti per jį nuo rūstybės! ¹⁰ Nes jei, būdami priešai, buvome sutaikinti su Dievu jo Sūnaus mirtimi, tai [kaip] daug labiau, būdami sutaikinti, būsime išgelbėti jo gyvenimu! ¹¹ Ir ne tik [kaip sutaikinti], bet ir kaip tie, kurie giriasi Dievu per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, per kurį dabar gavome sutaikinimą.

^p5,1 Kt. Mss: turėkime

^q5,2 Arba: privedimą

^r5,4 T.y. savybę, kuria kas nors ištveria mėginimą

^s5,5 Lit. nesugėdina

Kristus ir Adomas

¹² Todėl, kaip per vieną žmogų nuodėmė įėjo į pasaulį ir per nuodėmę mirtis, ir taip mirtis prasiskverbė į visus žmones, kadangi jie visi nusidėjo – ¹³ nes iki įstatymo nuodėmė buvo pasaulyje, bet nuodėmė neįskaitoma, kai nėra įstatymo. ¹⁴ O vis dėlto mirtis viešpatavo nuo Adomo iki Mozės ir tiems, kurie nebuvo nusidėję peržengimu, panašiu į Adomo, kuris yra Būsimojo pirmavaizdis.

¹⁵ Tačiau ne taip, kaip su nusidėjimu, yra ir su malone. Nes jei daugelis mirė vieno nusidėjimu, tai daug labiau Dievo malonė ir dovana [, suteikta] vieno žmogaus, Jėzaus Kristaus, malone, su kaupu teko daugeliui. ¹⁶ Ir ne taip, kaip atsitiko per vieną nusidėjusį, yra su dovana, nes teismas iš vieno [nusidėjimo] atvedė į pasmerkimą, bet malonės dovana iš daugelio nusidėjimų – į išteisinimą.

¹⁷ Nes jei per vieno nusidėjimą mirtis užsiviešpatavo per vieną, tai daug labiau tie, kurie gauna malonės ir teisumo dovanos perteklių, viešpataus gyvenime per vieną, Jėzų Kristų. ¹⁸ Taigi, kaip per vieno^t nusidėjimą visiems žmonėms radosi pasmerkimas, taip ir per vieno^u teisų veiksma^v visiems žmonėms randasi išteisinimas, vedas į gyvenimą^v. ¹⁹ Nes kaip per vieno žmogaus nepaklusnumą daugelis tapo nusidėjėliai, taip ir per vieno paklusnumą daugelis taps teisūs. ²⁰ O įstatymas įsiterpė, kad nusidėjimas padidėtų. Bet kur nuodėmė padidėjo, malonė tapo dar apstingesnė, ²¹ kad, kaip nuodėmė

^t5,18 Arba: vieną

^u5,18 Arba: vieną

^v5,18 Lit. gyvenimo išteisinimas

viešpatavo mirtimi, taip ir malonė viešpatautų teisumu, vedančiu į amžiną gyvenimą per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį.

Mirę nuodėmei, bet gyvi Dievui

6¹ Tai ką sakysime? Ar mums pasilikti nuodėmėje, kad malonė padidėtų? ² Nieku būdu! Tokie, kurie mirėme nuodėmei, kaip dar begyvensime joje? ³ Arba ar nežinote, kad mes visi, kurie buvome pakrikštyti^w į Kristų Jėzų, buvome pakrikštyti į jo mirtį? ⁴ Taigi mes buvome palaidoti su juo "krikštu į mirtį"^x, kad, kaip Kristus buvo prikeltas iš numirusių Tėvo šlovinga galia, taip ir mes "gyventume naują gyvenimą"^y. ⁵ Nes jei mes esame^z suaugę su jo mirties panašybe^a, tai tikrai būsime ir su jo prisikėlimo panašybe^b, ⁶ tai žinodami, kad mūsų senasis aš^c buvo su juo nukryžiuotas, kad nuodėmės [valdomas] kūnas būtų padarytas neveiksmingas, idant mes nebevergautume nuodėmei. ⁷ Nes kas yra miręs, yra pripažintas laisvas nuo nuodėmės. ⁸ Bet jei numirėme su Kristumi, tikime, kad ir gyvensime su juo, ⁹ žinodami, kad Kristus, prikeltas iš numirusių, nebemiršta, mirtis

^w6,3 Lit. panardinti

^x6,4 Arba: mirties krikštu

^y6,4 Lit. vaikšiotumėte gyvenimo naujume

^z6,5 Lit. esame pasidarę

^a6,5 T.y. su jo mirties realybe, kiek ji yra patiriama ir veiksminga čia ir dabar

^b6,5 T.y. su jo prisikėlimo galia, patiriama dabar ir visiškai realizuota prikėlimu iš numirusių

^c6,6 Lit. žmogus (t.y. nuodėmės ir mirties valdomas žmogus, priklausęs Adomo epochai)

jam nebe viešpatauja. ¹⁰ Nes kad jis numirē, tai numirē nuodēmei kartā visam laikui; o kad jis gyvena, tai gyvena Dievui. ¹¹ Taip ir jūs laikykite save mirusiais nuodēmei, bet gyvais Dievui Kristuje Jēzuje. ¹² Taigi nuodēmē teneviešpatauja jūsų mirtingame kūne, taip kad turėtumėte klausyti jo geidulių. ¹³ Ir nepaduokite nuodēmei naudoti jūsų narius kaip neteisumo įrankius^d, bet paduokite save Dievui kaip atgijusius iš numirusių ir savo narius kaip teisumo įrankius. ¹⁴ Nes nuodēmē jums neviešpataus, kadangi nesate įstatymo, bet malonės valdžioje.

Teisumo vergai

¹⁵ Tai ką? Ar mums nusidėti, kadangi nebesame įstatymo, bet malonės valdžioje? Nieku būdu! ¹⁶ Ar nežinote, kad, kam pasiduodate vergais jo klausyti, esate vergai to, kurio klausote: arba nuodēmės, vedančios į mirtį, arba paklusnumo, vedančio į teisumą? ¹⁷ Bet, dėkui Dievui, jūs buvote nuodēmės vergai, tačiau iš širdies paklusote tam mokslo pavyzdžiui, kuriam buvote paduoti. ¹⁸ Išlaisvinti iš nuodēmės, jus buvote pavergti teisumui. ¹⁹ (Žmogiškai kalbu^e dėl jūsų "žmogiškos prigimties"^f silpnumo.) Nes kaip buvote padavę savo narius vergauti^g netyrybei ir įstatymo neklausymui, vedančiam į jo laužymą, taip dabar paduokite savo narius vergauti^h

^d**6,13** Arba: ginklus

^e**6,19** T.y. pasinaudoju iš kasdieninės žmonių kalbos paimta ir nevisai tinkama valdovo - vergo santykio analogija

^f**6,19** Lit. kūno

^g**6,19** Lit. vergais

^h**6,19** Lit. vergais

teisumui, vedančiam į pašventinimąⁱ. ²⁰ Nes kai buvote nuodėmės vergai, buvote nepriklausomi nuo teisumo. ²¹ Kokį gi vaisių tada turėjote? – Dalykus, kurių dabar gėdijatės, nes tų dalykų baigtis^j – mirtis. ²² Bet dabar, išlaisvinti iš nuodėmės ir padaryti vergais Dievui, jūs turite savo vaisių, vedantį į pašventinimą, ir kaip baigtį – amžiną gyvenimą. ²³ Nes nuodėmės [mokama] alga – mirtis, bet Dievo malonės dovana – amžinas gyvenimas Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje.

Santuokos analogija

7 ¹ Arba ar nežinote, broliai, – nes kalbu žinantiems įstatymą, – kad įstatymas galioja žmogui iki tol, kol jis gyvena? ² Pavyzdžiui, ištekęjusi moteris yra įstatymu surišta su savo vyru, kol jis gyvas; bet jei vyras miršta, ji yra atleista nuo santuokos^k įstatymo. ³ Taigi, [tik] vyrui gyvam esant, ji vadinsis svetimautoja, jei atsiduos kitam vyrui. Bet jei vyras miršta, ji yra laisva nuo įstatymo, ir ji nėra svetimautoja, jei atsiduoda kitam vyrui. ⁴ Taigi, mano broliai, ir jūs buvote numarinti įstatymui per Kristaus kūną, kad atsiduotumėte kitam, tam, kuris buvo prikeltas iš numirusių, kad neštume vaisių Dievui. ⁵ Nes, kol „gyvenome kūniškai“^l, nuodėmingos aistros, įstatymo^m pažadintos, taip veikė mūsų nariuose, kad mes nešėme vaisių mirčiai. ⁶ Bet dabar esame atleisti

ⁱ6,19 T.y. vyksmą, kuriuo nuteisintasis tampa šventu

^j6,21 T.y. baigiamasis rezultatas.

^k7,2 Lit. vyro

^l7,5 Lit. buvome kūne (t.y. nuodėmingos prigimties kontroliuojami)

^m7,5 Lit. įstatymu

nuo įstatymo, mirę tamⁿ, kurio^o buvome varžomi^p, taip kad mes vergaujame ʿnauju, Dvasios įgalintu, o ne senu rašytinio kodekso laikymosi būdu^q.

Įstatymas ir nuodėmė

⁷ Tai ką sakysime? Ar kad įstatymas yra nuodėmė? Nieku būdu! O vis dėlto aš nebūčiau pažinęs nuodėmės, jei ne per įstatymą; nes ir pageidimo nebūčiau žinojęs, jei įstatymas nebūtų pasakęs: „Negeisk!“ ⁸ Bet nuodėmė, ʿpasinaudojusi proga, įsakymu^r sukėlė manyje visoki pageidimą, nes be įstatymo nuodėmė negyva. ⁹ Aš kartą buvau gyvas be įstatymo. Bet, įsakymui atėjus, nuodėmė atgijo, ¹⁰ ir aš numiriau. Ir tas pats įsakymas, žadęs nuvesti į gyvenimą, man pasirodė vedęs į mirtį. ¹¹ Nes nuodėmė, ʿpasinaudojusi proga, įsakymu^s prigavo mane ir juo užmušė mane. ¹² Taigi įstatymas šventas, ir įsakymas – šventas, ir teisingas, ir geras. ¹³ Tai ar kas gera virto man mirtimi? Nieku būdu! Bet [tai buvo] nuodėmė, kuri, kad pasirodytų kaip nuodėmė, per tai, kas gera, atnešė man mirtį, kad nuodėmė per įsakymą pasidarytų be saiko nuodėminga.

ⁿ7,6 T.y. įstatymui

^o7,6 Lit. kuriuo

^p7,6 Arba: kalinami

^q7,6 Lit. Dvasios naujume ir ne raidės senume

^r7,8 Arba: pasinaudojusi įsakymo suteikta proga

^s7,11 Žr. 8 skn.

Vidinis sankirtis

¹⁴ Nes žinome, kad įstatymas yra dvasinis, bet aš esu kūniškas, parduotas kaip vergas į nuodėmės valdžią.
¹⁵ Nes nesuprantu, ką darau; nes nedarau to, ko noriu, bet darau tai, ko nekenčiu. ¹⁶ Bet jei darau tai, ko nenoriu, pritariu įstatymui, kad jis geras. ¹⁷ Bet dabar jau nebe aš tai darau, bet manyje gyvenanti nuodėmė. ¹⁸ Nes žinau, kad negyvena manyje, tai yra mano 'kūniškajame aš^t, gera; nes norėti gera yra man po ranka, bet padaryti gera – ne; ¹⁹ nes nedarau gera, ko noriu, bet bloga, ko nenoriu, – tai darau. ²⁰ Bet jei aš darau tai, ko nenoriu, tai nebe aš tai vykdu, bet manyje gyvenanti nuodėmė.
²¹ Taigi randu [tokį] įstatymą^u, jog, man norint daryti gera, man bloga yra po ranka. ²² Nes kaip vidinis žmogus aš džiaugiuos Dievo įstatymu, ²³ bet įžiūriu savo nariuose kitą^v įstatymą^w, kariaujantį prieš mano proto įstatymą^x ir darantį mane belaisviu nuodėmės įstatymo^y, veikiančio mano nariuose. ²⁴ Vargingas aš žmogus! Kas mane išgelbės iš šito mirtingo kūno? ²⁵ Bet dėkui 'Dievui! [Jis išgelbės]^z per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį! ²⁶ Taigi aš

^t7,18 Lit. kūne (t.y. nuodėmingoje prigimtyje)

^u7,21 T.y. elgesio principą ar normą, turinčią pavergiamą galią, kitaip dar vadinamą „nuodėmės įstatymu“

^v7,23 Arba: kitokį

^w7,23 Žr. 21 skn.

^x7,23 T.y. dorinę sąmonę, kiek ji konkrečiai apsprendžia valią ir elgesį

^y7,23 T.y. principo, kuriuo nuodėmė vykdo savo galią ir kontrolę mumyse

^z7,25 Arba: Dievui

pats protu vergauju Dievo įstatymui, o ʿkūniškuoju aš^a – nuodėmės įstatymui.

Dvasios įgalintas gyvenimas

8¹ Taigi dabar nebėra jokio pasmerkimo tiems, kurie yra Kristuje Jėzuje. ² Nes gyvybę teikiančios Dvasios įstatymas^b Kristuje Jėzuje išlaisvino tave^c iš nuodėmės ir mirties įstatymo^d. ³ Nes ko įstatymas negalėjo padaryti, kadangi jis buvo silpnas dėl ʿnuodėmingos prigimties^e, [tai] Dievas [įvykdė]: atsiuntęs savo paties Sūnų ʿnuodėmingos prigimties^f panašume ir ʿnuodėmei įveikti^g, jis pasmerkė nuodėmę ʿnuodėmingoje prigimtyje^h, ⁴ kad teisingas įstatymo reikalavimas būtų įvykdytas mumyse, kurie elgiamės ne kūniškai, bet kaip veda Dvasia. ⁵ Nes tie, kurie yra kūniškiⁱ, siekia to, ko geidžia nuodėminga prigimtis, bet tie, kuriems vadovauja Dvasia, – to, ko geidžia Dvasia. ⁶ Nuodėmingos prigimties siekimas – mirtis, bet Dvasios siekimas – gyvenimas ir ramybė. ⁷ Dėl to, kad nuodėmingos prigimties siekimas

^a7,25 Lit. kūnu (t.y. nuodėminga prigimtimi)

^b8,2 T.y. veikimo principas, viešpataujās lyg koks įstatymas širdyje

^c8,2 Kt. Mss: mane

^d8,2 Žr. 7,23.25 ir 7,10-11.13.

^e8,3 Lit. kūno (t.y. nuodėmės dominuojamo žmogaus, priklausančio Adomo epochai)

^f8,3 Lit. kūno (t.y. nuodėmės dominuojamo žmogaus, priklausančio Adomo epochai)

^g8,3 Arba: kaip auką už nuodėmę

^h8,3 Lit. kūne

ⁱ8,5 T.y. nuodėmingos prigimties kontroliuojami

yra priešiškas^j Dievui, nes jis nepaklūsta Dievo įstatymui ir negali [paklusti]. ⁸ O tie, kurie yra kūniški, negali patikti Dievui. ⁹ Tačiau jūs nesate kūniški, bet Dvasios vadovaujami, jei iš tikrųjų Dievo Dvasia gyvena jumyse. O kas neturi Kristaus Dvasios, tas jam nepriklauso. ¹⁰ Bet jei Kristus yra jumyse, tai, nors kūnas negyvas dėl nuodėmės, Dvasia yra gyvenimas dėl teismo^k. ¹¹ Bet jei Dvasia to, kuris prikėlė Jėzų iš numirusių, gyvena jumyse, tai tas, kuris prikėlė Kristų iš numirusių, padarys gyvus ir jūsų mirtingus kūnus savo jumyse gyvenančia Dvasia.

Įsūnystės Dvasia

¹² Taigi, broliai, esame įpareigoti^l – ne nuodėmingai prigimčiai, kad turėtume kūniškai gyventi. ¹³ Nes jei kūniškai gyvenate, turėsite mirti; bet jei Dvasia marinate kūno darbus – gyvensite. ¹⁴ Nes visi, kurie Dievo Dvasios vedami, yra Dievo sūnūs. ¹⁵ Nes negavote vergystės Dvasios^m, kad vėl turėtumėte bijoti, bet gavote įsūnystės Dvasią, kuria šaukiame: „Abaⁿ, Tėve!“ ¹⁶ Pati Dvasia liudija mūsų dvasiai, kad esame Dievo vaikai. ¹⁷ Bet jei vaikai, tai ir paveldėtojai, o Kristaus bendrapaveldėtojai, jei tik kenčiame su juo, kad būtume ir pagarbinti su juo.

^j8,7 Lit. priešiškumas

^k8,10 T.y. Dvasia yra jūsų naujojo gyvenimo teikėjas ir būsimoje prisikėlimo laidas dėl teismo, jums įskaityto per tikėjimą Kristumi

^l8,12 Lit. skolininkai

^m8,15 T.y. Dievo Dvasios kaip tokios, kuri sugrąžintų į vergystę

ⁿ8,15 Aramėjų žodis „abba“ reiškia tėvą.

Būsimoji garbė

¹⁸ Nes esu tikras, kad dabartinio laiko kentėjimų negalima lyginti su šlove, kuri bus mums apreikšta. ¹⁹ Nes ^o kūrinių su ilgestingu lūkesčiu laukia Dievo sūnų apreikimo. ²⁰ Nes kūrinija buvo pajungta ^b beprasmei būčiai ^p – ne savo valia, bet to^q, kuris [ją] pajungė su viltimi, ²¹ kad pati kūrinija bus išlaisvinta iš vergystės gedimui į Dievo vaikų šlovingo būvio laisvę. ²² Nes žinome, kad visa kūrinija ligšiol drauge dūsauja ir kenčia gimdymo skausmus. ²³ Ir ne tik ji, bet ir mes, kurie turime Dvasios pirmones, – ir mes patys savyje dūsaujame, su ilgesiu laukdami įsūnystės, mūsų kūno atpirkimo. ²⁴ Nes tai vilčiai buvom išgelbėti. Bet regima viltis^r nėra viltis, nes kas viliasi to, ką jis regi? ²⁵ Bet jei viliamės to, ko neregime, tai to išvermingai laukiame. ²⁶ O tokiu pat būdu ir Dvasia ateina į pagalbą mūsų silpnybei.^s Nes nežinome, ko melsti, kaip turėtume, bet pati Dvasia užtaria bežodžiais dūsavimais. ²⁷ O tas, kuris ištiria širdis, žino, ^t ko trokšta Dvasia^t, kad ji užtaria šventuosius pagal Dievo valią. ²⁸ Be to, žinome, kad ^t Dievą mylintiems

^o8,19 Lit. ilgestingas kūrinių lūkestis

^p8,20 Lit. tuštybei (t.y. tokiai būčiai, kuri nepasiekia tikslo, kuriam ji buvo sukurta)

^q8,20 Lit. per tą

^r8,24 T.y. gėris, kurio kas viliasi

^s8,26 T.y. kaip kūrinija dūsauja ir kaip mes patys dūsaujame (žr. 23 skn.), taip dūsauja ir mums į pagalbą ateinanti Dvasia.

^t8,27 Lit. kas yra Dvasios troškimas

visi dalykai veikia išvien gerui – tiems^u, kurie yra pašaukti, kaip jo iš anksto nutarta. ²⁹ Nes kuriuos jis iš anksto pažino, tuos ir iš anksto paskyrė, kad jie būtų tokio pat pavidalo, kaip jo Sūnaus atvaizdas^v, kad jis būtų pirmagimis tarp daugelio brolių. ³⁰ O kuriuos jis iš anksto paskyrė, tuos ir pašaukė. Ir kuriuos pašaukė, tuos ir išteisino. O kuriuos išteisino, tuos ir pagarbino.

Dievo meilė Kristuje Jėzuje

³¹ Tai ką apie tai sakysime? Jei Dievas už mus, kas prieš mus? ³² Jis, kuris nepagailėjo savo paties Sūnaus, bet jį atidavė už mus visus, – kaip jis ir visko mums nepadovanotų su juo? ³³ Kas apkaltins Dievo išrinktuosius? Dievas yra tas, kuris išteisina. ³⁴ Kas yra tas, kuris pasmerks? Kristus Jėzus yra tas, kuris numirė, – dar daugiau, kuris buvo prikeltas, kuris taip pat yra Dievo dešinėje, kuris ir užtaria mus. ³⁵ Kas mus atskirs nuo Kristaus meilės^w? Prispaudimas ar sielvartas, ar persekiojimas, ar badas, ar nuogumas, ar pavojus, ar kalavijas? ³⁶ Kaip parašyta: „Dėl tavęs esame žudomi visą dieną, laikomi pjautinomis avimis“. ³⁷ O vis dėlto visuose tuose dalykuose mes esame daugiau negu nugalėtojai per tą, kuris mus mylėjo. ³⁸ Nes esu įsitikinęs,

^u**8,28** Kt. Mss: su Dievą mylinčiais visuose dalykuose Dievas veikia išvien gerui – su tais; arba: su Dievą mylinčiais jis (t.y. Dievas; arba: jį, t.y. Dvasia) veikia išvien gerui – su tais

^v**8,29** T.y. pavidalas, kuriuo prisikėlęs Kristus pasirodė nuskaistintu kūnu

^w**8,35** T.y. nuo Kristaus meilės mums

kad nei mirtis nei gyvenimas, nei angelai nei valdovai^x, nei dabartiniai nei būsimieji dalykai, nei galybės, ³⁹ nei aukštybė nei gilybė, nei kuris nors kitas kūrinys negalės mūsų atskirti nuo Dievo meilės, kuri yra Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje.

Izraelio netikėjimas

9¹ Kalbu tiesą Kristuje – nemeluoju; mano sąžinė tai patvirtina Šventąja Dvasia, – ² kad turiu didelį nuliūdimą ir kad mano širdis turi neperstojantį skausmą. ³ Nes galėčiau melsti^y, kad aš pats būčiau prakeiktas [ir atskirtas] nuo Kristaus labui savo brolių, savo bendrataučių kūno požiūriu. ⁴ Jie yra izraeliai; jiems priklauso įsūnystė ir šlovė^z, ir sandoros, ir įstatymo leidyba, ir Dievo garbinimas, ir pažadai. ⁵ Jiems priklauso ir protėviai, ir iš jų kūno atžvilgiu yra kilęs Mesijas^a, [†]viskam viešpataująs Dievas^{†b}, pagirtas per amžius. Amen.

Izraelio išrinkimas – Dievo suverenios malonės veiksmas

⁶ Bet nėra taip, lyg kad Dievo žodis^c būtų niekais nuėjęs. Nes ne visi, kurie yra kilę iš Izraelio, yra „Izraelis“. ⁷ Ir ne todėl, kad jie yra Abraomo palikuonys, visi jau

^x**8,38** Turbūt tam tikra antgamtinių, geravalių ar piktavalių dvasių kategorija

^y**9,3** Arba: norėti

^z**9,4** T.y. regimas neregimojo Dievo apsireiškimas jo tautoje

^a**9,5** Arba: Kristus

^b**9,5** Arba: Viskam viešpataująs Dievas tebūnie

^c**9,6** T.y. Dievo pažadas Izraeliui

yra jo vaikai. Priešingai, „per Izaoką bus tau pašaukti palikuonys“. ⁸ Tai yra, ne kūno vaikai yra Dievo vaikai, bet pažado vaikai skaitomi „palikuonimis“. ⁹ Nes pažadas^d yra šitas žodis: „Apie šitą laiką aš ateisiu, ir Sara turės sūnų“. ¹⁰ Ir ne tik tai [gali eiti pavyzdžiu], bet ir Rebeka, kuri nuo vieno, mūsų sentėvio Izaoko, buvo tapusi nėščia. ¹¹ Nes jiems^e dar neužgimus nė ką nors gera ar bloga padarius, – kad patvertų Dievo nutarimas, vadovaujasis išrinkimu, ¹² pagrįstas ne darbais, bet pašaukėju, – jai buvo pasakyta: „Vyresnysis tarnaus jaunesniajam“, ¹³ kaip parašyta: „Jokūbą mylėj au, o Ėsavo nekenčiau“. ¹⁴ Tai ką sakysime? Ar kad „Dievas neteisingas“^f? Nieku būdu! ¹⁵ Nes jis sako Mozei: „Pasigailėsiu to, kurio pasigailiu, ir būsiu gailestingas tam, kuriam esu gailestingas“. ¹⁶ Taigi tai^g priklauso ne nuo to, kuris nori, nei nuo to, kuris bėga, bet nuo Dievo, kuris pasigaili. ¹⁷ Nes Raštas sako Faraonui: „Kaip tik tam iškėliau tave, kad tavyje parodyčiau savo galybę ir kad mano vardas būtų skelbiamas visoje žemėje“. ¹⁸ Taigi jis pasigaili to, kurio nori, ir užkietina tą, kurio nenori.

Dievo rūstybė ir gailestingumas

¹⁹ Tad man sakysi: „Kam jis dar prikiša? Nes kas yra atsispyręs jo valiai?“ ²⁰ Bet kas gi tu, o žmogau, esi, kad drįsti prieštarauti Dievui? „Ar žiedinys sakys tam, kuris jį nužiedė: „Kam mane tokį padarei?“ ²¹ Arba ar puodžius

^d9,9 Lit. pažadėjimo [žodis]

^e9,11 T.y. jos dvyniams

^f9,14 Lit. nėra teisybės pas Dievą

^g9,16 T.y. tas dalykas, kad Dievas parodo gailestį tam, kuriam jis nori parodyti

neturi teisės iš tos pačios molio minklės padaryti vieną indą ypatingam^h, o kitą – „paprastam vartojimui“ⁱ? ²² O [kas], jei Dievas, norėdamas parodyti rūstybę ir apreikšti savo galybę, su dideliu kantrumu pakentė pražūčiai nužiestus rūstybės indus, ²³ ir [be to, tai padarė], kad apreikštų savo garbės turtus gailestingumo indams, kuriuos jis iš anksto priruošė garbei, – ²⁴ kuriuos jis ir pašaukė – mus, ne tik iš žydų, bet ir iš pagonių? ²⁵ Kaip jis ir Hošejoje sako: „Pavadinsiu ‚ne-savo-tautą‘ savo tauta ir ‚nemylimąją‘ – mylimąją. ²⁶ Ir toje vietoje, kur jiems buvo pasakyta: ‚Jūs ne mano tauta‘, ten jie bus vadinami gyvojo Dievo sūnumis“. ²⁷ O Jezajas sušunka apie Izraelį: „Jei izraelių skaičius būtų kaip jūros smiltys, tik liekana bus išgelbėta! ²⁸ Nes, ištesėdamas ir greit įvykdydamas savo žodį, Viešpats tai padarys žemėje“. ²⁹ Ir kaip Jezajas iš anksto yra pasakęs: „Jei kariuomenių Viešpats nebūtų mums palikęs palikuonių, mes būtume tapę kaip Sodoma ir būtume prilygę Gomorai“.

Izraelis nesuprato Dievo teismo

³⁰ Tai ką sakysime? Tai, kad pagonys, kurie nesivijo teismo, nutvėrė teisumą – teisumą, įgyjamą tikėjimu.

³¹ Bet Izraelis, vydamasis „teisumą nusakantį“ įstatymą^k, įstatymo nepasiekė. ³² Kodėl? Todėl, kad jis [vijosi jį^l] ne tikėjimu, bet tarytum [pasiekiamą] darbais. Jie suklupo

^h9,21 Lit. garbei

ⁱ9,21 Lit. negarbei

^j9,31 Arba: žadantį

^k9,31 Lit. teismo įstatymą

^l9,32 T.y teisumą nusakantį ar žadantį įstatymą

ant „suklupimo akmens“, ³³ kaip parašyta: „Štai aš dedu Sijonoje suklupimo akmenį ir parpuolimo uolą, ir kas ėjį tiki^m, nebus sugėdintas“.

10 ¹ Broliai, ko mano širdis trokšta ir ko meldžiuos Dievui už juos yra tai, kad jie būtų išgelbėti. ² Nes jiems liudiju, kad jie turi uolumą Dievui, bet ne pagrįstą tikru žinojimu. ³ Nes, nesuprasdami Dievo teisumo ir siekdami įstatyti savąjį [teisumą], jie nepasidavė Dievo teisumui. ⁴ Nes Kristus yra įstatymo galas, kad įgytų teisumą kiekvienas, kuris tiki.

Išganymas visiems

⁵ Nes Mozė rašo apie teisumą, įgyjamą įstatymu: „Žmogus, kuris tai daro, tuo gyvens“. ⁶ Bet teisumas, įgyjamas tikėjimu, šitaip sako: „Nesakyk savo širdyje: ‚Kas užžengs į dangų?‘“ – tai yra Kristaus nuvesti žemyn. ⁷ „Arba: ‚Kas nužengs į bedugnę?‘ – tai yra Kristaus atvesti aukštyn iš numirusių. ⁸ Bet ką jis sako? – „Arti tavęs yra žodis, tavo burnoje ir tavo širdyje“ – tai yra tikėjimo žodis, kurį skelbiame. ⁹ Nes jei išpažinsi savo burna Jėzų esant Viešpatį ir tikėsi savo širdimi, kad Dievas jį prikėlė iš numirusių, būsi išgelbėtas. ¹⁰ Nes širdimi tikima, ir taip įgyjamas teisumas; o burna išpažįstama, ir taip įgyjamas išgelbėjimas. ¹¹ Nes Raštas sako: „Nė vienas, kuris jį tiki, nebus sugėdintas“. ¹² Mat nėra skirtumo tarp žydo ir graiko, nes tas pats yra visų Viešpats, pertekęs turtų visiems, kurie šaukiasi jo. ¹³ Nes „kiekvienas, kuris šauksis Viešpaties vardo, bus išgelbėtas“.

Izraelis negali pasiteisinti

¹⁴ Bet kaip jie šauktųsi to, kurio neįtikėjo? Ir kaip jie įtikės tą, apie kurį negirdėjo? Ir kaip jie išgirstų be skelbėjo? ¹⁵ Ir kaip jie skelbtų, jei nebūtų pasiųsti? Kaip parašyta: „Kokios puikiosⁿ kojos tų, kurie skelbia gerą naujieną!“ ¹⁶ Tačiau ne visi pakluso evangelijai, nes Jezajas sako: „Viešpatie, kas įtikėjo mūsų skelbiama žinia?“ ¹⁷ Taigi tikėjimas ateina iš klausymo, o klausymas – per Kristaus žodį. ¹⁸ Bet aš klausiu: ar jie neišgirdo? Priešingai! „Po visą žemę paplito jų balsas, iki gyvenamojo pasaulio pakraščių jų žodžiai“. ¹⁹ Bet aš klausiu: ar Izraelis nesuprato? Mozė pirmas sako: „Aš jus padarysiu pavydulingus tuo, kas yra netauta, neišmančia tauta jus užrūstinsiu“. ²⁰ O Jezajas drąsiai sako: „Daviansi randamas tų, kurie manęs neieškojo, pasirodžiau tiems, kurie apie mane neklausė“. ²¹ Bet apie Izraelį jis sako: „Per ištisą dieną laikiau ištisęs savo rankas į tautą, neklausančią ir prieštaraujančią“.

Izraelio liekana

11 ¹ Tad klausiu: ar Dievas atstūmė savo tautą? Nieku būdu! Nes ir aš esu izraelis, iš Abraomo palikuonių, Benjamino genties. ² Dievas neatstūmė savo tautos, kurią jis iš anksto pažino. Arba ar nežinote, ką Raštas sako ⁷skyriuje apie Eliją^o? Kaip jis kreipiasi į Dievą prieš Izraelį: ³ „Viešpatie, tavo pranašus jie užmušė, tavo aukurus nugriovė; aš vienas išlikau, ir jie tykoja

ⁿ10,15 Arba: savalaikės (t.y. atskubančios reikiamu laiku)

^o11,2 Lit. Elijuje

mano gyvybės“. ⁴ Bet ką jam sako Dievo atsakas? – „Pasilaikiau septynis tūkstančius vyrų, kurie nepalenkė kelių Baalui“. ⁵ Taigi taip ir dabartiniu metu yra atsiradusi liekana, išrinkta malone. ⁶ Bet jei malone, tai nebe darbų pagrindu; kitaip malonė jau nebebūtų malonė. ⁷ Tai ką? Ko Izraelis stengiasi pasiekti, to jis nepasiekė, tik išrinktieji pasiekė. O likusieji užkietėjo, ⁸ kaip parašyta: „Dievas jiems davė kvaitulio dvasią, akis, kad neregėtų, ir ausis, kad negirdėtų, iki pat šios dienos“. ⁹ Ir Dovydas sako: „Jų stalas tepavirsta jiems pinklėmis ir žabangais, spąstais^p ir atmokesčiu. ¹⁰ Tebūnie apspangusios jų akys, kad neregėtų, ir laikyk jų nugarą nuolat sulenktą“.

Pagonių išganymas

¹¹ Tad aš klausiu: ar jie suklupo, kad parpultų? Nieku būdu! Bet per jų nusidėjimą išgelbėjimas ateina pagonims, kad juos^q padarytų pavydulingus. ¹² Bet jei jų nusidėjimas yra pasaulio turtas ir jų pralaimėjimas pagonių turtas, tai kaip daug daugiau bus jų ^rvisų atsivertimas^r! ¹³ O jums, pagonims, sakau: taigi, kiek aš esu tautų apaštalas, giriu savo tarnystę, ¹⁴ tikėdamasis padaryti savo giminaičius^s pavydulingus ir kai kuriuos jų [tuo] išgelbėti. ¹⁵ Nes jei jų atmetimas reiškia pasaulio sutaikinimą, ką reikš jų priėmimas, jei ne gyvenimą iš numirusių?! ¹⁶ O jei pirmosios atnašos kepalas šventas, tai ir visa tešla. Ir jei šaknis šventa, tai ir šakos. ¹⁷ Bet jei kai kurios šakos

^{p11,9} Lit. spąstų prievilo lazda

^{q11,11} T.y. izraelius

^{r11,12} Lit. pilnis

^{s11,14} Lit. kūną

buvo išlaužtos, o tu, būdamas laukinis alyvmedis, buvai įskiepytas į jų tarpą ir pasidarei alyvmedžio sultingos šaknies dalininkas, ¹⁸ tai nesididžiuok prieš šakas! O jei didžiuojies, [žinok, kad] ne tu išlaikai šaknį, bet šaknis [išlaiko] tave! ¹⁹ Taigi sakysi: „Šakos buvo išlaužtos, kad aš būčiau įskiepytas“. ²⁰ Gerai! Jos netikėjimu buvo išlaužtos, bet tu [vien] tikėjimu stovi. Negalvok išdidžiai, verčiau bijokis! ²¹ Nes jei Dievas nepagailėjo prigimtinių šakų, jis nė tavęs nepagailės. ²² Taigi pamatyk Dievo maloningumą ir griežtumą; tiems, kurie nupuolė, tenka griežtumas, o tau – Dievo maloningumas, jei pasiliksi tame maloningume; kitaip ir tu būsi iškirstas! ²³ Bet ir anie, jei nepasiliks netikėjime, bus įskiepyti, nes Dievas turi galią vėl juos įskiepyti. ²⁴ Nes jei tu buvai iškirstas iš tau prigimto laukinio alyvmedžio ir įskiepytas į tau neprigimtą kultivuotą alyvmedį, tai kaip daug labiau šitos prigimtinės [šakos] bus įskiepytos į savąjį alyvmedį!

Izraelio atstatymas

²⁵ Nes, kad nesimanytumėte esą išmintingi, nenoriu, kad jūs, broliai, nežinotumėte tos paslapties, jog dalinis užkietėjimas įvyko Izraeliui, iki kol įeis pilnas pagonių skaičius, ²⁶ ir taip visas Izraelis bus išgelbėtas, kaip parašyta: „Iš Sijonos ateis Gelbėtojas. Jis nukreips bedievybę nuo Jokūbo. ²⁷ Ir ta bus mano sandora, kai nuimsiu jų nuodėmes“. ²⁸ Evangelijos atžvilgiu jie yra Dievo priešai dėl jūsų, bet išrinkimo atžvilgiu – mylėtiniai dėl protėvių, ²⁹ nes neatšaukiamos Dievo malonės dovanos ir pašaukimas. ³⁰ Nes kaip jūs kadaise buvote nepaklusnūs Dievui, bet dabar gavote pasigailėjimą dėl jų nepaklusnumo, ³¹ taip ir šitie dabar nepaklusio

dėl jums suteikto pasigailėjimo, kad ir jie dabar gautų pasigailėjimą. ³² Nes Dievas visus drauge įkalino nepaklusnume, kad visų pasigailėtų.

Doksologija

³³ O Dievo turtų, išminties ir pažinimo gelme! Kokie neištiriami jo teismai ir nesusekami jo keliai! ³⁴ Nes „kas pažino Viešpaties mintį? Arba kas buvo jo patarėjas? ³⁵ Arba kas jam pirma davė, kad jam būtų atmokėta?“ ³⁶ Nes iš jo, per jį ir jam yra visa. Jam tebūnie garbė per amžius. Amen.

Dvasinis Dievo garbinimas

12 ¹ Taigi aš raginu jus, broliai, Dievo gailestingumu atnašauti savo kūnus kaip gyvą, šventą, Dievui patinkamą auką. Tai yra jūsų dvasinis^t Dievo garbinimas. ² Ir nesitaikykite prie šito pasaulio^u, bet pasikeiskite proto atnaujinimu, kad iširtumėte, kas yra Dievo valia – kas gera, Dievui patinkama ir tobula.

Dvasinių dovanų vartojimas

³ Nes man suteiktos malonės dėka sakau kiekvienam, esančiam tarp jūsų, nesusidaryti geresnės nuomonės apie save negu privalu susidaryti, bet turėti blaivią^v nuomonę, destis koki tikėjimo saiką Dievas yra kiekvienam priskyres. ⁴ Nes kaip viename kūne turime daug narių ir tie visi nariai neatlieka to paties uždavinio,

^t12,1 Arba: protingas

^u12,2 Lit. amžiaus

^v12,3 Arba: sveiką

⁵ taip mes, daugelis, esame vienas kūnas Kristuje, bet pavieniui – vieni kitiems priklausą nariai. ⁶ Mes turime dovanų, kurios skiriasi pagal mums suteiktą malonę. Jei pranašystę, [naudokime ją] ⁷ tikėjimą atitinkančiu būdu^w; ⁷ jei tarnystę – tarnavime; jei kas moko, [tegul naudoja savo dovaną] mokyme; ⁸ jei kas ragina – raginime; kas dalijasi [tuo, ką turi, tegul tai daro] ⁹ iš širdies^x; kas vadovauja – uoliai; kas daro gailestingumo darbus – džiugiai.

Meilė – tarpasmeninių santykių norma

⁹ Meilė tebūnie neveidmainiška. Bodėkitės to, kas pikta; tvirtai laikykitės to, kas gera. ¹⁰ Nuoširdžiai mylėkite vienas kitą broliška meile. ¹¹ Pagerbimu pranokite vienas kitą^y. ¹¹ Uolumu nebūkite tingūs, būkite užsidegę Dvasia, tarnaukite Viešpačiui. ¹² Džiaukitės viltimi, būkite ištvermingi prispaudime, pastoviai atsidėję malдай. ¹³ Duokite savo dalį šventųjų reikalams. Stenkitės parodyti svetingumą. ¹⁴ Laiminkite tuos, kurie jus persekioja; laiminkite ir nekeikite. ¹⁵ Džiaukitės su tais, kurie džiaugiasi; verkite su tais, kurie verkia. ¹⁶ Gyvenkite santarvėje vienas su kitu. Nepuoselėkite išdidžių minčių, bet draugaukite su žemaisiais. Nesidėkite esą išmintingi. ¹⁷ Niekam neatmokėkite blogu už blogą. Rūpinkitės tuo, kas gera visų žmonių akivaizdoje. ¹⁸ Jei galima, kiek tai priklauso nuo jūsų, gyvenkite taikoje su visais

^w**12,6** Lit. proporcingai tikėjimui (t.y. taip, jog pranašystė atitinka mums individualiai priskirtą tikėjimo saiką ir neišeina iš jo ribų)

^x**12,8** Lit. su paprastumu (t.y. nesivadovaudamas kitais motyvais, kaip tik noru patenkinti artimo reikalą)

^y**12,10** Arba: Gerbkite vienas kitą labiau už save. Plg. Flp 2,3.

žmonėmis. ¹⁹ Nekeršykite patys, mylimieji, bet palikite vietas [Dievo] rūstybei, nes parašyta: „Mano yra kerštas, aš atmokėsiu, sako Viešpats“. ²⁰ Verčiau, „jei tavo priešas alksta, pavalgydink jį; jei jis trokšta, pagirdyk jį, nes, tai darydamas, sukrausi žarijas ant jo galvos“. ²¹ Nesiduok blogo nugalimas, bet nugalėk bloga geru.

Paklusnumas valdžiai

13 ¹ Kiekvienas asmuo tebūnie pasidavęs valdančioms vyresnybėms, nes nėra vyresnybės, kuri nebūtų iš Dievo, o tos, kurios gyvuoja, yra Dievo įsteigtos. ² Taigi tas, kuris nepasiduoda vyresnybei, priešinasi Dievo santvarkai, o tie, kurie priešinasi, užsitrauks teismą. ³ Nes valdovai nėra atgrasas nuo gero darbo, bet nuo blogo. Nori nesibijoti vyresnybės? Daryk gera, ir gausi iš jos pagyrimą, ⁴ nes jis^z yra tarnas tavo labui. Bet jei darai bloga, bijokis, nes jis ne veltui nešioja kalaviją. Nes jis yra Dievo tarnas, keršytojas, kad parodytų [Dievo] rūstybę tam, kuris daro bloga. ⁵ Todėl būtina pasiduoti ne tik dėl rūstybės, bet ir dėl sąžinės. ⁶ Nes dėl tos priežasties ir mokesčius mokate, nes jie yra Dievo tarnautojai, atsidedantys kaip tik tam dalykui. ⁷ Atiduokite visiems, ką esate skolingi: kam mokesť – mokesť, kam muitą – muitą, kam baimę – baimę, kam pagarbą – pagarbą.

Meilė – įstatymo įvykdymas

⁸ Niekam nieko nebūkite skolingi, kaip tik meilės vienas kitam, nes kas myli kitą, yra įvykdęs įstatymą. ⁹ Nes „nesvetimoteriauk“, „neužmušk“, „nevok“, „negeisk“

^z13,4 T.y. valdovas

ir bet kuris kitas įsakymas yra susumuojami šitame posakyje: „Mylėk savo artimą, kaip save patį“. ¹⁰ Meilė nedaro artimui nieko bloga. Tad meilė yra įstatymo įvykdymas.

Gyvenimas šviesoje

¹¹ Ir tai [darykite], nuvokdami laiką, kad jau valanda jums pabusti iš miego, nes „mūsų išgelbėjimas dabar yra arčiau“^a, negu tada, kai įtikėjome. ¹² Naktis beveik praslinko, ir diena yra arti. Tad padėkime į šalį tamsos darbus ir apsivilkime šviesos šarvais. ¹³ Padoriai elkimės, kaip dieną: ne lėbaudami ir girtaudami, ne sugulėdami ir paleistuvaudami, ne vaidydamiesi ir pavyduliaudami. ¹⁴ Verčiau apsivilkite „nuodėminga prigimtimi“^b jos geiduliams patenkinti.

Silpnieji ir stiprieji

14 ¹ O tą, kuris yra silpnas tikėjimo atžvilgiu^c, priimkite, tik ne ginčams [vesti] apie nuomones. ² Vienas yra įsitikinęs, kad jam valia viską valgyti, o silpnasis valgo tik daržoves. ³ Tas, kuris valgo, tenepaniekina to, kuris nevalgo, o tas, kuris nevalgo, teneteisia to, kuris valgo, nes Dievas jį priėmė. ⁴ Kas esi tu, kuris teisi kito namų vergą? Savo valdovui jis stovi ar puola. Bet jis stovės, nes valdovas jį gali pastatyti. ⁵ Vienas vertina vieną dieną labiau už kitą,

^a**13,11** Arba: išgelbėjimas yra dabar arčiau prie mūsų

^b**13,14** Lit. kūnu

^c**14,1** T.y. silpnas ta prasme, kad nėra tikras, jog jo tikėjimas jam leidžia ar draudžia ką daryti

kitas lygiai vertina kiekvieną dieną. Kiekvienas tebūnie visiškai įsitikinęs savo paties protu. ⁶ Kas laiko vieną dieną ypatinga, laiko Viešpačiui^d, ir kas valgo^e – valgo Viešpačiui, nes jis dėkoja Dievui; o kas nevalgo, nevalgo Viešpačiui ir dėkoja^f Dievui. ⁷ Nes nė vienas iš mūsų negyvena sau ir nė vienas nemiršta sau. ⁸ Nes jei gyvename, gyvename Viešpačiui, ir jei mirštame, mirštame Viešpačiui. Taigi ar gyvename, ar mirštame – esame Viešpaties. ⁹ Nes tam Kristus numirė ir atgijo, kad būtų mirusiųjų ir gyvųjų Viešpats. ¹⁰ O tu – ko teisi savo brolių? Arba ko žiūri iš aukšto į savo brolių? Nes mes visi stovėsime prieš Dievo teismo sostą. ¹¹ Nes parašyta: „Kaip tikrai aš gyvas, sako Viešpats, man nusilenks kiekvienas kelis, ir kiekvienas liežuvis išpažins Dievą“. ¹² Taigi kiekvienas iš mūsų duos ataskaitą Dievui už save. ¹³ Todėl nebeteiskite vienas kito, verčiau tai nuspręskite: nepadėti broliui suklupimo akmens ar kliūties^g. ¹⁴ Aš žinau ir esu įsitikinęs Viešpatyje Jėzuje, kad nieko nėra netyro savyje; tik tam, kuris laiko ką esant netyra, jam tai netyra. ¹⁵ Nes jei dėl valgio tavo brolis įsižeidžia, tu jau nebesielgi, kaip verčia meilė. Savo valgiu nepražudyk to, už kurį Kristus numirė. ¹⁶ Taigi neleiskite kalbėti pikta apie tai, kas jums gera. ¹⁷ Nes Dievo karalystė nėra valgymas ir gėrimas, bet teisumas, ramybė ir džiaugsmas per Šventąją Dvasią. ¹⁸ Nes kas tuo tarnauja Kristui, patinka Dievui ir nusipelno žmonių pritarimą. ¹⁹ Taigi

^d14,6 T.y. Viešpaties garbei

^e14,6 T.y. valgo mėsą

^f14,6 Būtent už savo valgį be mėsos

^g14,13 T.y. neduoti jam progos pasipiktinti ir nupulti

vykimės tai, kas veda į santaiką ir tarpusavio pagerinimą^h.
²⁰ Negriauk dėl valgio Dievo darbo. Tiesa, viskas yra tyra,
bet bloga žmogui, kuris valgo papiktindamasⁱ. ²¹ Gera
nevalgyti mėsos, negerti vyno ir nieko nedaryti, kuo tavo
brolis pasipiktina^j. ²² Tu tikėjimą, kurį turi, pasilaikyk
Dievo akivaizdoje. Palaimintas, kuris neturi smerkti
savęs tuo, kam jis pritaria! ²³ Bet tas, kuris abejoja, jeigu
jis valgo, yra pasmerktas, nes jis to nedaro iš tikėjimo.^k O
visa, kas nėra iš tikėjimo, yra nuodėmė.^l

15 ¹ Bet mes, stiprieji, privalome nešti silpnųjų
silpnybes ir ne sau įtikti. ² Kiekvienas iš mūsų
teigtinka savo artimui, [jo] labui, pagerinimui. ³ Nes ir
Kristus ne sau įtiko, bet, kaip parašyta, „tavo įžeidėjų
įžeidimai užpuolė mane“. ⁴ Nes visa, kas pirmiau buvo
parašyta, parašyta mums pamokyti, kad mes su ištverme
ir Raštų teikiamu padaršiniu turėtume viltį. ⁵ O [†]Dievas,
kuris teikia ištvermę ir padaršinimą^m, tegul jums duoda
būti tarp savęs vienos minties, [†]sekant Kristaus Jėzaus
pavyzdžiuⁿ, ⁶ kad sutartinai, viena burna, garbintumėte
mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Dievą ir Tėvą.

^h**14,19** Lit. statymą

ⁱ**14,20** Arba: su pažeista sąžine

^j**14,21** Lit. suklumpa

^k**14,23** T.y. iš tvirto įsitikinimo tuo, ką jo tikėjimas jam leidžia ar draudžia daryti

^l**14,23** Kkr. Mss + 16,25-27

^m**15,5** Lit. ištvermės ir padaršinimo Dievas

ⁿ**15,5** Arba: pagal Kristaus Jėzaus norą; lit. pagal Kristų Jėzų

Kristus ir pagonys

⁷ Todėl priimkite vienas kitą, kaip ir Kristus jus priėmė, Dievo garbei. ⁸ Nes pareiškiu: Kristus yra pasidaręs apipjaustytyjų tarnas ^odėl Dievo tiesos^o, kad patvirtintų protėviams duotus pažadus ⁹ ir kad pagonys garbintų Dievą dėl [jo] gailestingumo, kaip parašyta: „Todėl išpažinsiu tave tarp pagonių ir tavo vardui giedosiu“. ¹⁰ Ir vėl [Raštas] sako: „Džiaukitės, pagonys, su jo tauta!“ ¹¹ Ir vėl: „Garbinkite, visi pagonys, Viešpatį, ir tegul jį giria visos tautos!“ ¹² Ir vėl – Jezajas sako: „Atžels Jesės šaknis, tas, kuris kelsis pagonių valdyti; į jį pagonys padės savo viltį“. ¹³ O ^rDievas, kuris teikia viltį^r, tepripildo jus visokio džiaugsmo ir ramybės tikėjime, kad Šventosios Dvasios galia jūs turėtumėte apstingai vilties.

Paulius – Kristaus tarnas pagonims

¹⁴ Mano broliai, aš pats esu įsitikinęs apie jus, kad ir jūs patys esate pilni gerumo, pripildyti visokio pažinimo, galį ir vienas kitą įspėti. ¹⁵ Tačiau jums parašiau kai kur gana drąsiai kaip jums primenantis dėka malonės, Dievo man suteiktos tam, ¹⁶ kad būčiau Kristaus Jėzaus tarnas pagonims, atliekąs kunigo pareigas Dievo evangelijai, idant ^rpagonių auka^r būtų priimtina, Šventosios Dvasios pašventinta. ¹⁷ Taigi aš turiu tą pasigyrimą Kristuje Jėzuje, atsižvelgdamas į ^rsavo tarnystę Dievui^r. ¹⁸ Nes nediršiu

^o15,8 T.y. Dievo sandoros ištikimybei parodyti

^P15,13 Lit. vilties Dievas

^o15,16 T.y. auka, kurią sudaro pagonys

^r15,17 Lit. tai, kas siejasi su Dievu

ko nors pasakoti, ko Kristus nebūtų nuveikęs per mane pagonių klusnumui laimėti – žodžiu ir darbu, ¹⁹ ženklų ir stebuklų galia, „Dievo Dvasios“^s galia. Pasekmė ta, kad nuo Jeruzalės ir aplinkui ligi Ilyrijos esu baigęs skelbti Kristaus evangeliją, ²⁰ taip uoliai stengdamasis skelbti evangeliją, kur Kristaus vardas dar nebuvo minimas, kad nestatyčiau ant kitam priklausančio pamato. ²¹ Bet, kaip parašyta, „tie, kuriems nebuvo skelbta apie jį, pamatys, ir tie, kurie nebuvo girdėję, supras“.

Pauliaus sumanymas aplankyti Romą

²² Dėl tos priežasties aš ir buvau daug kartų sutrukdytas atvykti pas jus. ²³ Bet dabar, nebeturėdamas vietos šitose srityse ir jau daugelį metų ilgėdamasis atvykti pas jus, ²⁴ kai tik vyksiu į Ispaniją, –^t. Nes praeidamas turiu viltį jus išvysti ir būti jūsų aprūpintas kelionei į ten, kai pirma būsiu trumpai pasigėrėjęs jūsų draugyste. ²⁵ Bet dabar keliauju į Jeruzalę, patarnaudamas šventiesiems. ²⁶ Nes Makedonija ir Achaja teikėsi padaryti tam tikrą rinkliavą^u Jeruzalėje gyvenančių šventųjų neturtėliams. ²⁷ Jos teikėsi tai padaryti, ir iš tikrųjų yra jų skolininkės. Nes jei pagonys pasidarė jų dvasinių palaimų dalininkai, tai jie irgi turėtų jiems patarnauti medžiaginėmis palaimomis. ²⁸ Taigi, tai užbaigęs ir jiems „saugiai nugabenęs, kas surinkta“^v, pro jus keliausiu į Ispaniją. ²⁹ Ir aš žinau,

^s**15,19** Kt. Mss: Šventosios Dvasios; vėl kt.: Dvasios

^t**15,24** Kkr. vėlesni Mss atbaigia neužbaigtą sakinį: atvyksiu pas jus. Žr. 29 skn.

^u**15,26** Lit. bendrystės išreiškimą (t.y. pasidalijimą ištekliais kaip broliškos meilės ir vienybės įrodymą)

^v**15,28** Lit. užantspaudavęs šitą vaisių

kad, kai pas jus atvyksiu, atvyksiu su pilnu Kristaus palaiminimo saiku. ³⁰ Aš raginu jus, broliai, mūsų Viešpačiu Jėzumi Kristumi ir Dvasios žadinama meile grumtis drauge su manimi maldose už mane pas Dievą, ³¹ kad būčiau išgelbėtas nuo netikinčiųjų Judėjoje ir kad mano paslauga Jeruzalei būtų priimtina šventiesiems, ³² kad aš, Dievo valia atvykęs pas jus su džiaugsmu, drauge su jumis atsigaivinčiau. ³³ O ʾDievas, kuris teikia ramybę^w, tebūnie su jumis visais.^x Amen.

Febės rekomendacija

16 ¹ Aš pavedu jums mūsų seserį Febę, kuri yra Kenchrėse esančios bendruomenės diakonė^y, ² kad ją priimtumėte Viešpatyje, kaip pritinka šventiesiems, ir jai padėtumėte, kuriuo tik reikalu jai prireiktų jūsų, nes ir ji pati yra buvusi daugelio ir mano paties globėja.

Sveikinimai

³ Sveikinkit Priską ir Akvilą, mano bendradarbius Kristuje Jėzuje, ⁴ kurie ʾguldė savo kaklą^z už mano gyvybę, kuriems ne aš vienas dėkoju, bet ir visos pagonių bendruomenės. ⁵ Sveikinkite ir bendruomenę, susirenkančią jų namuose. Sveikinkite mano mylimąjį Epenetą, kuris yra Azijos pirmasis atsivertusysis į Kristų. ⁶⁻⁷ Sveikinkite Mariją, kuri daug triūsė jūsų labui. Sveikinkite Androniką ir Juniją, mano bendratautiečius

^w**15,33** Lit. ramybės Dievas

^x**15,33** p(46) + 16,25-27

^y**16,1** Lit. diakonas

^z**16,4** T.y. rizikavo savo gyvybe. Lit. dėjo po (t.y. guldė ant budelio trinkos po grasinančiu kirviu)

ir mano bendrakalinius, kurie yra įžymūs tarp apaštalų, kurie taip pat pirma manęs buvo Kristuje. ⁸ Sveikinkite Ampliatą, mano mylimąjį Viešpatyje. ⁹ Sveikinkite Urboną, mūsų bendradarbį Kristuje, ir mano mylimąjį Stachį. ¹⁰ Sveikinkite Apelį, ištirtąjį Kristuje. Sveikinkite tuos, kurie yra iš Aristobulo šeimynos. ¹¹ Sveikinkite mano bendratautį Herodioną. Sveikinkite tuos iš Narcizo šeimynos, kurie yra Viešpatyje. ¹² Sveikinkite Trifeną ir Trifozą, kurios triūsia Viešpatyje. Sveikinkite mylimąją Persidę, kuri daug triūsė Viešpatyje. ¹³ Sveikinkite Rufą, išrinktąjį Viešpatyje, ir jo bei mano motiną. ¹⁴ Sveikinkite Asinkritą, Flegontą, Hermesą, Patrobą, Hermą ir su jais esančius brolius. ¹⁵ Sveikinkite Filologą ir Juliją, Nerėją ir jo seserį, ir Olimpą, ir visus su jais esančius šventuosius. ¹⁶ Sveikinkite vienas kitą šventu pabučiavimu. Jus sveikina visos Kristaus bendruomenės.

Įspėjimas saugotis tų, kurie kelia nesutarimus

¹⁷ Aš raginu jus, broliai, saugotis tų, kurie kelia nesutarimus ir papiktinimus, eidami prieš tą mokslą, kurio jūs išmokote, ir venkite jų. ¹⁸ Nes tokie netarnauja mūsų Viešpačiui Kristui, bet savo pilvui, ir saldliežuviška bei įteikia kalba apgaudinėja neįtariųjų širdis, ¹⁹ nes žinia apie jūsų paklusnumą pasiekė visus. Todėl džiaugiuos jumis, tačiau noriu, kad jūs būtumėte išmintingi gero atžvilgiu, o nekalti blogo atžvilgiu. ²⁰ O Dievas, kuris teikia ramybę^a, veikia^b sutryps šėtoną po jūsų kojomis. Mūsų Viešpaties Jėzaus malonė tebūnie su jumis.

^a16,20 Lit. ramybės Dievas

^b16,20 Arba: netrukus

Apaštalo bendradarbių sveikinimai

²¹ Jus sveikina mano bendradarbis Timotiejus ir mano bendratautiečiai Liucijus, Jasonas ir Sosipatras. ²² Aš, Tercijus, kuris parašė šitą laišką, jus sveikinu Viešpatyje. ²³ Jus sveikina Gajus, mano ir visos bendruomenės šeimininkas. Jus sveikina Erastas, miesto išdininkas, ir brolis Kvartas.

Doksologija

²⁵ O tam, kuris gali jus sustiprinti pagal mano evangeliją, tai yra Jėzaus Kristaus skelbimą, pagal apreiškimą paslapties, nutylėtos per „ilgus amžius“, ²⁶ bet dabar atskleistos ir pranašų raštais amžinojo Dievo paliepimu paskelbtos visoms tautoms tikėjimo klusnumui laimėti, – ²⁷ vienam išmintingam Dievui tebūnie garbė amžinai per Jėzų Kristų. Amen.

PIRMASIS LAIŠKAS KORINTIEČIAMS

Sveikinimas

1 ¹ Paulius, Dievo valia pašauktas būti Kristaus Jėzaus apaštalu, ir brolis Sostas ² Korinte esančiai Dievo bendruomenei, pašventintiems^a Kristuje Jėzuje, pašauktiems būti šventais^b, drauge su visais, kurie kiekvienoje vietoje^c šaukiasi mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardo – jų ir mūsų [Viešpaties]. ³ Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

Dėkojimas

⁴ Aš visuomet dėkoju savo^d Dievui už jus dėl Kristuje Jėzuje jums suteiktos Dievo malonės, ⁵ kad viskuo buvote praturtinti jame, visokia kalba ir visokiu žinojimu, ⁶ kaip ir [mūsų] liudijimas apie Kristų buvo patvirtintas jumoje.^e ⁷ Tad jums, laukiantiems mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus apsireiškimo, nestinga jokios malonės dovanos. ⁸ Jis taip pat išlaikys jus tvirtus iki galo, nepeiktinus mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus dieną. ⁹ Ištikimas yra Dievas,

^a1,2 T.y. atskirtiems priklausyti Dievui, būti jo žmonėmis

^b1,2 T.y. šventa Dievo tauta, išrinkta tarnauti Dievo tikslams

^c1,2 Arba: susirinkimo vietoje

^d1,4 ~kt. Mss

^e1,6 T.y. Dvasios įrodytas esąs tikras jūsų patyrimas

kurio jūs buvote pašaukti į jo Sūnaus, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus draugystę.

Prieš partišką prisirišimą prie bendruomenės vadovų

¹⁰ Maldauju jus, broliai, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu, kad visi sutartumėte vienas su kitu ir kad tarp jūsų nebūtų skilimų, bet kad būtumėte visiškai vienokios minties ir vienokios nuomonės. ¹¹ Mat Chloės namiškių man pranešta apie jus, mano broliai, kad tarp jūsų esą nesutarimų. ¹² Manau tai, kad kiekvienas iš jūsų sako: „Aš priklausau Pauliui“, „aš – Apolui“, „aš – Kėfui“, „aš – Kristui“. ¹³ Ar Kristus padalytas? Argi Paulius buvo už jus nukryžiuotas, arba ar buvote pakrikštyti Pauliaus vardan? ¹⁴ Esu dėkingas Dievui^f, jog nė vieno iš jūsų nepakrikštijau, išskyrus Krispą ir Gajų, ¹⁵ kad kas nors negalėtų pasakyti, jog mano vardan buvote pakrikštyti. ¹⁶ Pakrikštijau ir Stepono namiškius. Daugiau nežinau, ar ką kitą pakrikštijau, ¹⁷ nes Kristus siuntė mane ne krikštyti, bet evangelijos skelbti – ne ¹su kalbos gudrybe^g, kad Kristaus kryžius neliktų be galios.

Kristus – Dievo galybė ir išmintis

¹⁸ Mat žodis apie kryžių žūstantiems yra paikybė, bet mums, išgelbimiems, jis yra Dievo galybė. ¹⁹ Juk parašyta: „Aš sunaikinsiu išmintingųjų išmintį ir išmaniųjų išmanymą niekais paversiu“. ²⁰ Kur išminčius? Kur rašto žinovas? Kur šito amžiaus disputuotojas? Argi Dievas pasaulio išminties nepavertė paikybe? ²¹ Mat,

^f1,14 ~kk. Mss

^g1,17 T.y. su retoriniu sumanumu

kadangi Dievo išmintingu sutvarkymu pasaulis [savo] išmintimi Dievo nepažino, Dievas nutarė skelbiamosios žinios paikybe išgelbėti tuos, kurie tiki. ²² Žydai reikalauja ženklų ir graikai ieško išminties, ²³ o mes skelbiame Kristų nukryžiuotą: žydams papiktinimą, o pagonims paikybę, ²⁴ bet pašauktiesiems, tiek žydams, tiek graikams, – Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. ²⁵ Nes Dievo paikybė yra išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė – stipresnė už žmones. ²⁶ Pažvelkite, broliai, į savo pašaukimą: nedaug buvo išmintingų žmogišku požiūriu, nedaug įtakingų, nedaug aukštos kilmės. ²⁷ Bet Dievas išsirinko tai, kas pasaulyje paika, kad sugėdintų išmintinguosius. Dievas išsirinko tai, kas pasaulyje silpna, kad sugėdintų kas stipru, ²⁸ ir Dievas išsirinko tai, kas pasaulyje žemos kilmės bei paniekinta, net tai, ko nėra, kad niekais paverstų tai, kas yra, – ²⁹ kad joks kūnas nesigirtų prieš Dievą. ³⁰ Jo veiksmu jūs esate Kristuje Jėzuje, kurį Dievas mums padarė išmintimi, teisumu, pašventinimu ir atpirkimu, ³¹ kad būtų, kaip parašyta: „Kas giriasi, tesigiria Viešpačiu!“

Kristaus Nukryžiuotojo skelbimas

2 ¹ Kai aš atėjau pas jus, broliai, atėjau ne kaip pasižymintis iškalba ar [žmogiška] išmintimi jums Dievo liudijimo^h skelbti, ² nes nusprendžiau nieko kito nežinoti tarp jūsų, kaip tik Jėzų Kristų ir tą nukryžiuotą! ³ Aš atvykau pas jus silpnas, baimingas ir labai drebant, ⁴ ir mano kalba bei mano skelbimas buvo [sustiprinti] ne

^h2,1 Kt. Mss: paslapties

įtikinančiais išminties žodžiais, bet ⁱDvasios ir galybėsⁱ parodymu, ⁵ kad jūsų tikėjimas remtųsi ne žmonių išmintimi, bet Dievo galybe.

Dvasios apreiškiama išmintis

⁶ Tačiau mes kalbame išmintį tarp subrendusiųjų – ne išmintį šito pasaulio ir ne šito pasaulio valdovų, ⁱkuriems lemta pranykti^k. ⁷ Ne, mes kalbame Dievo paslaptinęją paslėptąją išmintį, kurią Dievas iš anksto, pirm amžių, paskyrė mūsų garbei. ⁸ Nė vienas iš šito amžiaus valdovų jos nepažino, nes, jei jie būtų ją pažinę, nebūtų nukryžiaavę garbės Viešpaties. ⁹ Bet [ta išmintis apreikšta], kaip parašyta: „Tai, ko akis neregėjo ir ausis negirdėjo, kas žmogaus mintin neatėjo, ką^l Dievas paruošė ji mylintiems“. ¹⁰ Bet^m mums Dievas tai apreiškė Dvasia, nes Dvasia ištiria visa, net Dievo gilybes. ¹¹ Mat kas iš žmonių žino žmogaus mintis, jei ne žmogaus dvasia, esanti jame? Taip ir Dievo minčių niekas kitas nežino, kaip tik Dievo Dvasia. ¹² Mes gavome ne pasaulio dvasią, bet iš Dievo ateinančią Dvasią, kad suvoktume, kas mums Dievo dovanota. ¹³ Apie tai ir kalbame ne žmogiškos išminties pamokytais žodžiais, bet Dvasios pamokytais,

ⁱ2,4 Arba: Dvasios galybės

^j2,6 T.y. skelbiame žinią apie Kristų Nukryžiuotąjį

^k2,6 Arba: kurie pranyksta

^l2,9 p(46): visa, ką

^m2,10 Kt. Mss: Mat

aiškindami dvasinesⁿ tiesas ^ˆdvasiniais^o žodžiais^p.

¹⁴ Nedvasiškas^q žmogus nepriima to, kas Dievo Dvasios apreikšta, nes jam tai yra paikybė, ir jis negali suvokti, nes tai dvasiškai tiriamas. ¹⁵ Dvasiškas žmogus tiria viską, tačiau pats neprieinamas nė vieno tyrimui^r. ¹⁶ Nes „kas suvokė Viešpaties mintį, kad jį pamokytų?“ Tačiau mes turime Kristaus mintį.

Paulius ir Apolas – Kristaus tarnai

3 ¹ Aš, broliai, galėjau kalbėti jums ne kaip dvasiškiems, bet [tik] kaip kūniškiems žmonėms, kaip kūdikiams Kristuje. ² Pienu jus maitinau^s, ne kietu maistu, nes dar negalėjote [jo priimti]. Bet ir dabar dar negalite, ³ nes tebesate kūniški. Kadangi tarp jūsų yra pavydo ir nesantaikos, ar nesate kūniški? Ar nesielgiate žmogiškai? ⁴ Nes kai vienas sako: „Aš priklausau Pauliui“. o kitas: „Aš – Apolui“, ar nesate [tik kūniški] žmonės? ⁵ Kas gi yra Apolas? Kas yra Paulius? Tarnai, per kuriuos įtikėjote, ir kiekvienas tarnavo, kaip jam Viešpats davė tarnauti. ⁶ Aš pasodinau, Apolas palaistė, o Dievas augino. ⁷ Taigi nei sodintojas, nei laistytojas ką reiškia, bet tik augintojas, Dievas. ⁸ Sodintojas ir laistytojas turi vieną tikslą, tačiau kiekvienas gaus savo atlyginimą pagal savo triūsą. ⁹ Mat mes esame Dievui priklausą bendradarbiai; jūs esate

ⁿ**2,13** T.y. Dievo Dvasios apreikštas

^o**2,13** T.y. Dvasios pamokytas

^p**2,13** Arba: dvasiškiems žmonėms

^q**2,14** Arba: Prigimtinis (t.y: negavęs Dievo Dvasios)

^r**2,15** T.y. Dvasios nekontroliuojamas žmogus neturi priemonių ištirti ir kritiškai įvertinti to, kas dvasiškam žmogui Dievo Dvasios apreikšta.

^s**3,2** Lit. girdžiau

Dievo dirva, Dievo pastatas. ¹⁰ Dievo man suteikta malone aš, kaip prityręs statybininkas, padėjau pamatą, o kitas stato ant jo. Tačiau kiekvienas težiūri, kaip jis stato, ¹¹ nes niekas negali padėti kito pamato, kaip tik tą, kuris jau padėtas, kuris yra Jėzus Kristus. ¹² Jei kas ant to pamato stato auksą, sidabrą, brangius akmenis, medį, šieną, šiaudus, – ¹³ kiekvieno darbas paaiškės: [teismo] diena jį atskleis, nes ji apsireikš ugnimi, ir ugnis ištirs, koks yra kiekvieno darbas. ¹⁴ Jei kieno darbas, kurį jis ant to pamato statė, išliks, jis gaus atlyginimą. ¹⁵ Jei kieno darbas sudegs, jis patirs nuostolį, bet pats bus išgelbėtas, tačiau taip, kaip [perėjęs] per ugnį. ¹⁶ Ar nežinote, kad jūs esate Dievo šventykla ir Dievo Dvasia gyvena jumyse? ¹⁷ Jei kas naikina Dievo šventyklą, tą Dievas sunaikins, nes Dievo šventykla yra šventa, ir ta jūs esate. ¹⁸ Tegul niekas neapsigauna. Jei kas tarp jūsų tariasi esąs išmintingas šitame amžiuje, tepasidaro „paikas“, kad taptų išmintingas, ¹⁹ nes šito pasaulio išmintis yra paikybė Dievo akyse. Nes parašyta: „Jis [yra tas,] kuris sugauna išmintinguosius jų gudrumė“; ²⁰ ir vėl: „Viešpats žino, kad išmintingųjų mintys niekingos“. ²¹ Tad niekas tenesigiria žmonėmis, nes viskas yra jūsų: ²² ar tai būtų Paulius, ar Apolas, ar Ketas, ar pasaulis, ar gyvenimas, ar mirtis, ar dabartis, ar ateitis – viskas yra jūsų, ²³ bet jūs patys esate Kristaus, o Kristus yra Dievo.

Kristus – apaštalų teisėjas

4 ¹ Tegul žmonės šitokiais mus laiko: kaip Kristaus tarnais ir Dievo paslapčių prižiūrėtojais. ² Šiuo atveju iš prižiūrėtojų dar reikalaujama, kad bet kuris [iš jų] būtų rastas patikimas. ³ Bet man labai mažai ką reiškia

būti jūsų ar ^t kokio nors žmonių teismo tiriamam. Dar daugiau, aš net pats savęs netiriu, ⁴ nes nenusivokiu kuo nors kaltas. Bet tuo dar nesu išteisintas, o tas, kuris mane tiria, yra Viešpats. ⁵ Todėl neteiskite ko nors prieš laiką, kol ateis Viešpats, kuris nušvies tai, kas tamsoje paslėpta, ir atskleis širdžių sumanymus. Tada kiekvienam teks pagyrimas iš Dievo.

Korintiečiai ir jų apaštalai

⁶ Broliai, tai^u pritaikiau sau ir Apolui jūsų labui, kad jūs iš mūsų pasimokytumėte [to posakio reikšmės]: „Neišeik už ribų to, kas parašyta“, kad nė vienas iš jūsų vieno labui nepasipūstų prieš kitą. ⁷ Nes kas tave išskiria iš kitų? Ką turi, ko negavai? O jeigu gavai, ko giries, lyg nebūtum gavęs? ⁸ Jūs jau esate pasisotinę! Jau praturtėjote! ^tBe mūsų^v jau pradėjote karaliauti! O, kad būtumėte pradėję karaliauti, kad ir mes galėtume karaliauti su jumis!

⁹ Nes man atrodo, kad Dievas mus, apaštalus, išstatė paskutinius, kaip pasmerktus mirti^w, nes tapome reginiu pasauliui – ir angelams, ir žmonėms. ¹⁰ Mes esame paiki dėl Kristaus, o jūs protingi Kristuje! Mes silpni, o jūs stiprūs! Jūs gerbiami, o mes niekinami! ¹¹ Iki pat šios valandos alkstame ir trokštame, esame prastai apsirengę, mušami ir be pastogės ¹² ir nuvargstame dirbdami savo pačių rankomis. Keikiami laiminame, persekiojami

^t4,3 Lit. kokios žmonių dienos

^u4,6 T.y. tokias kalbines figūras, kaip sodintojas, laistytojas, prižiūrėtojas, paminėtas 3,5-4,6

^v4,8 T.y. mums nedalyvaujant

^w4,9 T.y. kaip arenoje pasmerktus mirti belaisvius, žygiuojančius triumfo procesijos gale

ištveriamo, ¹³ šmeižiami maloniai kalbame. Iki šiol esame tapę tarsi pasaulio padugnėmis, visų atmatomis. ¹⁴ Tai rašau ne jums sugėdinti, bet kaip savo mylimiems vaikams įspėti. ¹⁵ Nors turėtumėte tūkstančius auklėtojų Kristuje, tačiau neturite daug tėvų, nes aš tapau jūsų tėvu Kristuje Jėzuje per evangeliją. ¹⁶ Tad jus raginu: būkite mano sekėjai! ¹⁷ Dėl tos priežasties jums pasiunčiau^x Timotiejų, kuris yra mano mylimas vaikas ir ištikimas Viešpatyje. Jis jums primins mano kelius^y Kristuje Jėzuje, kaip jų mokau visur, kiekvienoje bendruomenėje. ¹⁸ Kai kurie pasipūtė, lyg kad neateičiau. ¹⁹ Tačiau netrukus ateisiu pas jus, jei Viešpats panorės, ir patirsiu ne pasipūtėlių kalbą, bet jų galią, ²⁰ nes Dievo karalystė glūdi ne kalboje, bet galioje. ²¹ Ko norite? Ar kad ateičiau pas jus su lazda, ar su meile ir švelnia dvasia?

Prieš paleistuvystę

5 ¹ Iš tikrųjų girdima apie paleistuvystę tarp jūsų, dargi apie tokią paleistuvystę, kokios nepasitaiko nė tarp pagonių, kad kažkas gyvenęs su savo tėvo žmona. ² Ir jūs dar esate pasipūtę! Ar verčiau neturėjote taip nuliūsti, kad iš jūsų būtų pašalintas tas, kuris padarė šitą darbą? ³ O aš gi, nebūdamas pas jus kūnu, tačiau būdamas dvasia, jau esu padaręs sprendimą, lyg kad būdamas pas jus, taip pasielgusi^z, ⁴ Viešpaties Jėzaus vardu jums susirinkus ir dalyvaujant mano dvasiai su mūsų Viešpaties Jėzaus galybe, ⁵ atiduoti tokį šėtonui, kad sunaikintų kūną, kad

^x4,17 Arba: siunčiu

^y4,17 T.y. dorines normas ir jų reguliuojamus poelgius

^z5,3 Lit. tai padariusį

dvasia būtų išgelbėta Viešpaties dieną. ⁶ Negeras jūsų pasigyrimas. Ar nežinote, kad truputis raugo visą tešlą suraugina? ⁷ Apsivalykite nuo senojo raugo, kad būtumėte nauja tešla, „nerauginti“, kokie [tikrai] esate, nes ir mūsų Velykų Avinėlis, Kristus, jau paaukotas. ⁸ Tad švęskime šventę^a ne su senu raugu ir ne su piktos valios bei nelabumo raugu, bet su nuoširdumo ir tiesos nerauginta duona. ⁹ Jums rašiau savo laiške, kad nebendrautumėte su paleistuviais, ¹⁰ visai neturėdamas omenyje šio pasaulio paleistuvių, ar gobšuolių ir sukčių, ar stabmeldžių, nes tada turėtumėte palikti pasaulį! ¹¹ Bet dabar jums rašau, kad nebendrautumėte su bet koku vadinamu broliu, jei jis yra paleistuvis ar gobšuolis, ar stabmeldys, ar keikūnas, ar girtuoklis, ar plėšikas. Su tokiu nė nevalgykite! ¹² Nes koks man reikalas teisti pašaliečius^b? Argi jūs patys neteisiate savųjų^c? ¹³ O pašaliečius Dievas teis. „Pašalinkite nelabąjį iš savo pačių tarpo!“

Prieš bylinėjimąsi tarp krikščionių pagonių teismuose

6 ¹ Kaip drįsta kas nors iš jūsų, bylinėdamasis su kitu, ieškoti teismo sprendimo pas neteisiuosius, o ne pas šventuosius? ² Arba ar nežinote, kad šventieji teis pasaulį? Ir jei pasaulis jūsų teiriamas, tai ar esate neverti menkiausioms byloms spręsti? ³ Ar nežinote, kad angelus teisime, nekalbant apie kasdieninius dalykus? ⁴ Taigi, jei turite bylų dėl kasdieninių dalykų, ar tada paskiriate teisėjais tuos, kurie nieko nereiškia bendruomenėje?

^a5,8 T.y. naują gyvenimą Kristuje

^b5,12 Lit. esančius lauke (t.y. nepriklausančius bendruomenei)

^c5,12 T.y. jei nesutinkate su šituo mano pasakymu, ar tai reiškia, kad nežinote, jog šventieji teis pasaulį?

⁵ Jums sugėdinti tai sakau. Argi taip yra, kad tarp jūsų nėra nė vieno išmintingo, kuris sugebėtų išspręsti tarp brolių^d iškilusią bylą, ⁶ bet kad brolis su broliu bylinėjasi ir tai daro prieš netikinčiuosius? ⁷ ^e Jau tai, kad teisiatės vienas su kitu, iš viso yra jums pralaimėjimas. Kodėl verčiau nepakenčiate neteisybės? Kodėl verčiau nesiduodate apgaunami? ⁸ Bet jūs patys darote neteisybę ir apgaunate, ir tai darote broliams! ⁹ Arba ar nežinote, kad neteisieji nepaveldės Dievo karalystės? Neklyskite! Nei paleistuviai, nei stabmeldžiai, nei svetimoteriautojai, nei vyriškiai, parsiduodą savo lyties asmenims, nei homoseksualai, ¹⁰ nei vagys, nei gobšuoliai, nei girtuokliai, nei keikūnai, nei plėšikai nepaveldės Dievo karalystės. ¹¹ Tokie jūs buvote, kai kurie. Bet jūs buvote nuplauti, pašventinti, išteisinti Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu ir mūsų Dievo Dvasia.

Venkite paleistuvystės!

¹² „Viskas man valia“, bet ne viskas naudinga. „Viskas man valia“, bet aš niekam neleisiu savęs užvaldyti.

¹³ Valgiai yra pilvui, ir pilvas – valgiamas. Bet Dievas ir jį, ir juos sunaikins. Tačiau kūnas yra ne paleistuvystei, bet Viešpačiui, o Viešpats – kūnui. ¹⁴ Bet Dievas prikėlė Viešpatį ir mus taip pat prikels savo galia. ¹⁵ Ar nežinote, kad jūsų kūnai yra Kristaus nariai? Ar tad aš, paėmęs Kristaus narius, padarysiu juos paleistuvės nariais? Nieku būdu! ¹⁶ Arba ar nežinote, kad tas, kuris susijungia su paleistuve, yra vienas kūnas su ja? „Nes du“, sako

^d6,5 Lit. [brolio] ir jo brolio

^e6,7 Kt. Mss + Taigi

[Raštas], „taps vienu kūnu“. ¹⁷ Bet tas, kuris susijungia su Viešpačiu, yra vieną dvasia su juo. ¹⁸ Bėkite nuo paleistuvystės! Kiekviena kita nuodėmė, kurią žmogus daro, yra kūno išorėje, bet tas, kuris paleistuvauja, nusideda savo paties kūnui. ¹⁹ Arba ar nežinote, kad jūsų kūnas yra šventykla jumyse gyvenančios Šventosios Dvasios, kurią turite iš Dievo, ir kad nepriklausote sau? ²⁰ Nes buvote nupirkti už kainą. Tad šlovinkite Dievą savo kūnu!

ATSAKYMAI Į KORINTIEČIŲ LAIŠKĄ

Santuokiniai santykiai

7 ¹ Dėl dalykų, apie kuriuos rašėte: Gera žmogui nepaliesiti moters^f. ² Bet, kadangi būna paleistuvysčių, tegul kiekvienas turi savą žmoną ir kiekviena – savą vyrą. ³ Tegul vyras atlieka žmonai savo santuokinę pareigą, taip pat ir žmona – vyrui. ⁴ Žmona neturi valios savo kūnui, bet vyras. Taip pat ir vyras neturi valios savo kūnui, bet žmona. ⁵ Nesitraukite vienas nuo kito, nebent abipusiu sutikimu kuriam laikui, kad atsidėtumėte malda, paskui vėl susieitumėte – kad šėtonas jūsų nesugundytų dėl jūsų nesusilaikymo. ⁶ Bet tai sakau kaip nuolaidžiaudamas, ne kaip įsakydamas. ⁷ Noriu, kad visi žmonės būtų tokie, kaip ir aš pats. Tačiau kiekvienas turi savo ypatingą dovaną iš Dievo – vienas vienokią, kitas kitokią.

^f7,1 T.y. neturėti lytinių santykių su ja. Jei sakinytis yra citata iš korintiečių laiško Pauliui, jis reikia išskirti kabutėmis.

Apie nevedusius, našles, mišrias santuokas ir skyrybas

⁸ Sakau nesusituokusiems^g ir našlėms: jiems gera, jei jie pasilieka tokie, kaip ir aš. ⁹ Bet jei jie nesusilaiko, tesituokia, nes geriau tuoktis, negu degti. ¹⁰ Susituokusiems įsakau – ne aš, bet Viešpats, – kad žmona nesiskirtų nuo vyro, – ¹¹ o jei ji ir atsiskiria, tepasilieka netekėjusi arba tesusitaiko su vyru, – ir kad vyras žmonos nepaleistų. ¹² Visiems kitiems sakau aš, ne Viešpats: jei koks nors brolis turi netikinčią žmoną ir ji sutinka gyventi su juo, tenepaleidžia jos. ¹³ Jei kokia nors žmona turi netikintį vyrą ir jis sutinka gyventi su ja, tenepaleidžia vyro. ¹⁴ Mat netikintis vyras yra pašventintas žmona, ir netikinti žmona – broliu, nes kitaip jūsų vaikai būtų netyri, o dabar jie yra šventi. ¹⁵ Bet jei netikintysis skiriasi, tesiskiria. Tokiais atvejais brolis ar sesuo nėra [santuokos] susaistyti. Dievas yra jus^h pašaukęs gyventi santaikoje. ¹⁶ Nes kaip tu, žmona, žinai, kadⁱ išgelbėsi vyrą? Arba kaip tu, vyre, žinai, kad išgelbėsi žmoną?

Kiekvienas tepasilieka būklėje, kurioje buvo pašauktas

¹⁷ Tačiau, kaip kiekvienam Viešpats yra priskyres, kaip kiekvieną Dievas yra pašaukęs, taip jis tesielgia. Taip patvarkau visose bendruomenėse. ¹⁸ Jei kas buvo pašauktas apipjaustytas, tenepašalina apipjaustymo žymės. Jei kas pašauktas neapipjaustytas, tenesiduoda

^g7,8 Arba: našliams

^h7,15 Kt. Mss: mus

ⁱ7,16 Lit. ar

apipjaus tomas. ¹⁹ Apipjaustymas yra niekas, ir neapipjaustymas yra niekas, bet Dievo įsakymų vykdymas – viskas. ²⁰ Kiekvienas tepasilieka toje būklėje, kurioje buvo pašauktas. ²¹ Jei buvai pašauktas, būdamas vergas, nesisielok, – bet jei tikrai gali tapti laisvas, verčiau pasinaudok [ta galimybe], – ²² nes Viešpatyje pašauktas vergas yra Viešpaties išlaisvintasis. Taip pat pašauktas laisvasis yra Kristaus vergas. ²³ Jūs buvote nupirkti už kainą. Nepasidarykite žmonių vergais. ²⁴ Kiekvienas, broliai, tepasilieka prieš Dievą tokioje būklėje, kokioje buvo pašauktas.

Mergelės ir našlės

²⁵ O dėl mergelių, neturiu Viešpaties įsakymo, bet pateikiu savo nuomonę kaip toks, kuris Viešpaties gailestingumu esu patikimas. ²⁶ Taigi manau, kad tai yra gera dėl artėjančio^k suspaudimo: kad gera žmogui pasilikti tokiam, koks jis yra. ²⁷ ^r Jei esi surištas su žmona, neieškok atirišimo. Jei esi laisvas nuo žmonos, neieškok žmonos¹. ²⁸ Bet jei ir vedi, nenusidedi, ir jei mergelė išteka, nenusideda. Tačiau tokie turės kūno vargų, ir aš noriu jus apsaugoti nuo jų. ²⁹ Tai manau, broliai: paskirtas laikas^m yra trumpas. Nuo dabar tie, kurie turi žmonas, tebūnie lyg neturi, ³⁰ kurie verkia – lyg neverkią, kurie džiaugiasi – lyg nesidžiaugią, kurie perka – lyg

^j7,22 T.y. pašauktas būti Viešpatyje (t.y. krikščioniu)

^k7,26 Arba: dabartinio

¹7,27 Arba: Jei esi surištas [=susižadėjęs] su moterim, neieškok atirišimo [=nenutrauk įsipareigojimo]. Jei esi laisvas nuo moters [=neįsipareigojęs jai], neieškok žmonos.

^m7,29 T.y. laikas prieš pasaulio galą

nesisaviną [kas nupirkta] ³¹ ir kurie naudojasi pasauliuⁿ – lyg visiškai juo nesinaudoją, nes ʿšitas pasaulis, koks jis dabar yra^o, praeina. ³² Noriu, kad jūs būtumėte nesusirūpinę. Nesusituokęs rūpinasi Viešpaties reikalais, kaip patikti Viešpačiui. ³³ Bet susituokęs rūpinasi pasaulio reikalais, kaip patikti žmonai, ³⁴ ir [taip savo rūpesčiais] yra pasidalijęs. Neišteikėjusi moteris^p ir mergelė rūpinasi Viešpaties reikalais, kad būtų šventos kūnu ir dvasia. Bet išteikėjusi rūpinasi pasaulio reikalais, kaip patikti vyrui. ³⁵ Tai sakau jūsų pačių naudai, ne norėdamas užnerti jums kilpą, bet kad padoriai elgtumėtės ir atsidavę tarnautumėte Viešpačiui be išsiblaškymo. ³⁶ Bet jei kas mano nepadoriai elgiąsis su savo sužadėtine^q, jei ʿjis yra per daug aistringas^r ir ʿjei būtina^s, tedaro, kaip nori: jis nenusideda. Juodu tesusituokia. ³⁷ O kas yra tvirtai pasiryžęs savo širdyje ir nejaučia būtinumo, bet turi galios savo paties valiai ir yra nusprendęs savo širdyje išlaikyti savo sužadėtinę [netekėjusią], tas gerai padarys. ³⁸ Taigi tas, kuris veda savo sužadėtinę, gerai daro, o tas, kuris neveda, geriau padarys. ³⁹ Žmona yra susaistyta, kol gyvena jos vyras. Bet jei jos vyras miršta^t, ji turi laisvę išteikti už ko nori, tik [tai turi įvykti] Viešpatyje. ⁴⁰ Bet,

ⁿ7,31 T.y. pasaulio ištekliais ir progomis

^o7,31 Lit. šio pasaulio pavidalas

^p7,34 T.y. našlė ar atsiskyrusi nuo vyro

^q7,36 Lit. mergele

^r7,36 Arba: ji išeina iš metų (arba: ji yra tinkamo amžiaus tuoktis)

^s7,36 Lit. taip turi būti (t.y. jis jaučiasi turįs vesti)

^t7,39 Lit. užminga

mano nuomone, ji yra laimingesnė, jei pasilieka tokia, kokia yra. Manau, kad ir aš turiu Dievo Dvasią.

Apie stabams paaukotos mėsos valgymą

8¹ Apie stabams paaukotą mėsą: žinome, kad „visi turime pažinimą“. Pažinimas daro pasipūtusį, bet meilė ugdo. ² Jei kas tariasi ką pažinęs, dar nepažino, kaip turi pažinti. ³ O jei kas myli Dievą, tas yra jo pažintas. ⁴ Taigi apie stabams paaukotos mėsos valgymą žinome, kad „nėra jokio dievaičio“ pasaulyje ir kad „nėra jokio kito Dievo, kaip tik vienas“. ⁵ Mat nors ir yra vadinamųjų dievų, ar danguje, ar žemėje, – kaip iš tikrųjų yra daug „dievų“ ir daug „viešpačių“, – ⁶ mes turime [tik] vieną Dievą, Tėvą, iš kurio yra viskas ir mes esame jam, ir vienas Viešpats, Jėzus Kristus, per kurį yra viskas ir mes esame per jį. ⁷ Tačiau ne visi turi tą pažinimą. Kai kurie, iki šiol pripratę prie stabų, tebevalgo mėsą kaip stabams paaukotą, ir jų sąžinė, būdama silpna, sutepama. ⁸ Maistas nepriartins mūsų prie Dievo. Nei mums blogiau, jei nevalgome, nei geriau, jei valgome. ⁹ Tik žiūrėkite, kad šita jūsų laisvė^u netaptų suklupimo priežastim silpniesiems. ¹⁰ Nes jei kas tave, turintį pažinimą, pamatys sėdint prie stalo stabo šventykloje, ar jo sąžinė, jam esant silpnam, nebus skatinama valgyti stabams aukojamą mėsą? ¹¹ Mat per tavo pažinimą žūva silpnasis – brolis, už kurį Kristus numirė. ¹² Šitaip nusidėdami broliams ir pažeisdami jų silpną sąžinę, jūs nusidedate Kristui.

^u**8,9** T.y. galia valgyti bet koki maistą

¹³ Todėl, jei maistas suklupdo^v mano brolių, aš niekad nevalgysiu mėsos, kad nesuklupdyčiau savo brolio.

Apaštalo teisės, laisvė ir savidrausmė

9 ¹ Ar nesu laisvas? Ar nesu apaštalas? Ar nesu matęs Jėzaus, mūsų Viešpaties? Ar jūs nesate mano darbo padarinys Viešpatyje? ² Jei kitiems nesu apaštalas, vis dėlto jums esu, nes jūs esate mano apaštalytės antspaudas Viešpatyje. ³ Šitoks yra mano apsigynimas nuo tų, kurie mane tiria: ⁴ Ar neturime teisės valgyti ir gerti? ⁵ Ar neturime teisės „krikščionę žmoną“^w vedžiotis aplinkui, kaip ir kiti apaštalai, Viešpaties broliai ir Kėfas? ⁶ Arba ar vien tik aš ir Barnabas neturime teisės nedirbti [pragyvenimui]? ⁷ Kas kada nors kareiviauja savo paties kaštu? Kas sodina vynuogyną ir nevalgo jo vaisių? Arba kas gano kaimenę ir neminta kaimenės pienu? ⁸ Ar tai kalbu vien žmonių būdu^x? Ar to nesako ir įstatymas? ⁹ Mozės įstatyme juk parašyta: „Neužrišk nasrų jaučiui, kuliančiam javus“. Ar Dievui rūpi jaučiai? ¹⁰ Ar jis^y neabejotinai kalba dėl mūsų? Taip, dėl mūsų buvo parašyta, nes^z artojas turi arti su viltimi ir kūrėjas [kulti] su viltimi gauti savo dalį. ¹¹ Jei mes pasėjome dvasinių gėrybių, ar didelis dalykas, jei mes pjausime jūsų medžiaginių gėrybių? ¹² Jei kiti dalijasi teise į jus^a,

^v**8,13** T.y. veda į nupuolimą, atsimetimą nuo Kristaus

^w**9,5** Lit. seserį kaip žmoną

^x**9,8** T.y. remdamasis analogijomis, paimtomis iš kasdieninio gyvenimo

^y**9,10** T.y. įstatymas

^z**9,10** Arba: kad

^a**9,12** T.y. į jūsų teikiamą medžiaginę paramą

2016-03-29: -

ar ne juo labiau mes turėtume? Tačiau nepasinaudojome ta teise. Priešingai, viską pakenčiame, kad nepadarytume kokios nors kliūtis Kristaus evangelijai. ¹³ Ar nežinote, kad tie, kurie atlieka šventas apeigas, valgo tai, ką gauna iš šventyklos, kad tie, kurie tarnauja prie aukuro, dalijasi „tuo, kas aukojama ant aukuro“^b? ¹⁴ Taip ir Viešpats įsakė tiems, kurie skelbia evangeliją, gyventi iš evangelijos. ¹⁵ Bet aš nesu pasinaudojęs nė viena iš šitų teisių. Ir tai rašau ne tam, kad taip įvyktų mano atveju^c, nes man geriau mirti, negu – mano pasigyrimo niekas man nepanaikins! ¹⁶ Mat, jei skelbiu evangeliją, neturiu pagrindo girtis, nes būtinybė gula ant manęs. Vargas man, jei neskelbčiau evangelijos! ¹⁷ Nes, jei savo valia tai darau, turiu užmokestį; bet jei ne savo valia, tai man tik patikėtas uždavinys. ¹⁸ Tai kas yra mano užmokestis? [Tas,] kad, skelbdamas evangeliją, ją nemokamai pateikiu ir taip visiškai nesinaudoju savo teise evangelijoje^d. ¹⁹ Mat, būdamas laisvas nuo visų, pasidariau vergas visiems, kad laimėčiau didesnę skaičių. ²⁰ Pasidariau žydams kaip žydas, kad laimėčiau žydus: tiems, kurie yra pavaldūs^e įstatymui, – kaip pavaldus įstatymui, – nors pats nesu pavaldus įstatymui, – kad laimėčiau tuos, kurie yra įstatymui pavaldūs. ²¹ Tiems, kurie neturi įstatymo, pasidariau kaip neturintis įstatymo, – nors nesu be Dievo įstatymo; priešingai, esu pavaldus Kristaus įstatymui, – kad laimėčiau tuos, kurie neturi įstatymo. ²² Silpniesiems

^b9,13 Lit. aukuru

^c9,15 T.y. kad jūs man taip padarytumėte

^d9,18 T.y. kaip evangelijos skelbėjas

^e9,20 T.y. tokie, iš kurių reikalaujama laikytis ar klausyti Mozės Įstatymo

pasidariau silpnas, kad laimėčiau silpnuosius. Visiems esu pasidaręs viskas, kad vienokiu ar kitokiu būdu kai kuriuos išgelbėčiau. ²³ Visa tai darau evangelijos labui, kad tapčiau jos dalininku. ²⁴ Ar nežinote, kad bėgantieji stadione visi, tiesa, bėga, bet [tik] vienas gauna prizą? Taip bėkite, kad laimėtumėte. ²⁵ Kiekvienas varžovas nuo visko susilaiko: anie, kad gautų pragaištantį vainiką, o mes – nepragaištantį. ²⁶ Taigi aš taip bėgu – ne kaip bėgas be tikslo; taip einu kumštynių – ne kaip kumščiuojas orą. ²⁷ Bet aš drausminu^f savo kūną ir jį pavergiu, kad kartais, kitiems ėjęs šauklio pareigas, pats nepasidaryčiau atmestinas.

Išpėjimas vengti stabmeldystės

10 ¹ Mat nenoriu, kad jūs broliai, nežinotumėte, jog visi mūsų protėviai buvo po debesimi ir visi perėjo per jūrą. ² Jie visi pasikrikštijo^g į Mozę debesyje ir jūroje. ³ Visi valgė tą patį dvasinį valgį ⁴ ir visi gėrė tą patį dvasinį gėrimą. Jie gėrė iš dvasinės uolos, kuri sekė paskui juos, o ta uola buvo Kristus. ⁵ Tačiau jų daugumas Dievui nepatiko – jie buvo iškloti^h tyruose. ⁶ Tie įvykiai tapo pavyzdžiais mums [ispėti], kad mes neužsigeistume pikty dalykų, kaip anie užsigeidė. ⁷ Ir nebūkite stabmeldžiai, kaip kai kurie iš jų, – kaip parašyta: „Žmonės susėdo valgyti bei gerti ir atsikėlė žaistiⁱ. ⁸ Ir nepaleistuvaukime, kaip kai kurie iš jų paleistuvavo, ir vieną dieną krito

^f9,27 Lit. sumušu iki mėlynių (tarsi boksininkas, kurio smūgiai palieka kūne mėlynės)

^g10,2 Kt. Mss: buvo pakrikštyti

^h10,5 T.y. jų lavonai išbarstyti

ⁱ10,7 Arba: šokti, linksmintis

dvidešimt trys tūkstančiai. ⁹ Ir nemėginkime Kristaus^j, kaip kai kurie iš jų mėgino ir žuvo nuo gyvačių. ¹⁰ Ir nemurmėkite, kaip kai kurie iš jų murmėjo ir žuvo nuo žudytojo. ¹¹ Jiems tai atsitiko kaip pavyzdys ir parašyta kaip įspėjimas mums, kuriems yra atėjęs amžių galas. ¹² Todėl, kas tariasi stovįs, težiūri, kad nepultų. ¹³ Jūsų nėra užtikęs joks kitas mėginimas^k, kaip tik žmogiškas. Bet Dievas yra ištikimas. Jis ne leis jūsų mėginti^l labiau, negu galite [pakelti], bet kartu su mėginimu^m parūpins ir išeitį, kad galėtumėte išverti.

Viešpaties Vakarienė ir stabmelžių pokyliai

¹⁴ Todėl, mano mylimieji, bėkite nuo stabmeldystės. ¹⁵ Kaip protingiems kalbu. Apsvarstykite patys, ką sakau. ¹⁶ Palaiminimo taurė, kurią laiminameⁿ, ar ji nėra dalyvavimas Kristaus kraujuje^o? Duona, kurią laužome, ar ji nėra dalyvavimas Kristaus kūne^p? ¹⁷ Kadangi yra vienas kepalas, mes, daugelis, esame vienas kūnas, nes visi dalijamės tuo vienu kepalu. ¹⁸ Pažvelkite į istorinį Izraelį! Ar tie, kurie valgo aukas, nėra aukuro dalininkai? ¹⁹ Tai ką sakau? Ar kad stabams aukojama mėsa yra kas nors? Arba ar kad stabas yra kas nors? ²⁰ Ne, bet [sakau,]

^j**10,9** Kt. Mss: Viešpaties

^k**10,13** Arba: gundymas

^l**10,13** Arba: gundyti

^m**10,13** Arba: gundymu

ⁿ**10,16** T.y. virš kurios ištariame palaiminimo [=dėkojimo] maldos žodžius

^o**10,16** T.y. Kristaus mirties nuopelnuose

^p**10,16** T.y. atpirktųjų bendruomenėje, kurią, apaštalas vadina Kristaus kūnu

kad tai, ką jie aukoja, aukoja demonams, ne Dievui. Nenoriu, kad jūs taptumėte demonų bendrininkais. ²¹ Jūs negalite gerti Viešpaties taurės ir demonų taurės. Negalite būti Viešpaties stalo ir demonų stalo dalininkai. ²² Arba ar norime padaryti Viešpatį pavydulingą? Ar esame stipresni už jį?

Krikščionies laisvė ir jos apribojimas

²³ „Viskas leidžiama“, bet ne viskas naudinga, „Viskas leidžiama“, bet ne viskas ugdo^q [bendruomenę]. ²⁴ Niekas teneieško to, kas sau pačiam gera, bet kas kitam. ²⁵ Valgykite viską, kas parduodama mėsos prekyvietėje, nieko neklausinėdami dėl sąžinės, ²⁶ nes „Viešpaties yra žemė ir visa, ko ji pilna“. ²⁷ Jei kas iš netikinčiųjų jus pasikviečia ir jūs norite nueiti, valgykite viską, kas jums padedama, nieko neklausinėdami dėl sąžinės. ²⁸ Bet jei kas jums pasakytų: „Tai yra aukos mėsa“, nevalgykite dėl to, kuris jums tai nurodė, ir dėl sąžinės. ²⁹ Turiu omenyje ne savo paties, bet kito sąžinę. Nes kam mano laisvė^r kitos sąžinės teisiama? ³⁰ Jei aš valgau dėkodamas, kam esu smerkiamas^s dėl to, už ką dėkoju? ³¹ Taigi, ar valgotė, ar geriate, ar šiaip ką darote, viską darykite Dievo garbei. ³² Nekelkite pasipiktinimo nei žydams, nei graikams, nei Dievo bendruomenei, ³³ kaip ir aš visaip visiems patinku, neieškodamas savo, bet daugelio naudos, kad jie būtų išgelbėti.

^q10,23 Lit. stato

^r10,29 valgyti tai, ką manau esant gera

^s10,30 Lit. šmeižiamas

11 ¹ Sekite mano pavyzdžiu, kaip ir aš Kristaus.

Apie moterų galvos apgaubimą maldos susirinkimuose

² Jus giriu, kad visais atžvilgiais mane prisimenate ir laikotės tradicijų taip, kaip jums [jas] perdaviau.

³ Bet noriu, kad žinotumėte, jog kiekvieno vyro galva yra Kristus, žmonos galva – vyras, o Kristaus galva – Dievas. ⁴ Kiekvienas vyras, kuris meldžiasi ar pranašauja apdengta galva, apgėdina savo galvą. ⁵ Bet kiekviena moteris, kuri meldžiasi ar pranašauja atidengta galva, apgėdina savo galvą, nes tai viena ir tas pat, kas būti nuskustai. ⁶ Jei moteris neapsigaučia, tegu ji ir apsikerpa. O jei moteriai gėda nusikirpti ar nusiskusti, ji teapsigaučia. ⁷ Mat vyras neprivalo galvos apdengti: jis yra Dievo atvaizdas ir garbė, o moteris yra vyro garbė, ⁸ nes ne vyras yra kilęs iš moters, bet moteris iš vyro, ⁹ taip pat ne vyras buvo sutvertas moteriai, bet moteris vyrui. ¹⁰ Todėl moteris privalo turėti „galios ženklą“^t ant galvos dėl angelų^u. ¹¹ Tačiau Viešpatyje nei moteris nėra nepriklausoma nuo vyro, nei vyras nepriklausomas nuo moters, ¹² nes, kaip moteris buvo paimta iš vyro, taip ir vyras ateina per moterį, o viskas yra iš Dievo. ¹³ Spręskite patys: ar pritinka moteriai melstis Dievui neapsigaubusiai? ¹⁴ Ar pati prigimtis jūsų nemoko, kad, jei vyras nešioja ilgus plaukus, jam negarbė, ¹⁵ bet, jei moteris nešioja ilgus plaukus, jai garbė? Nes plaukai [jai]

^t**11,10** Lit. galią (turbūt apdangalą, ženklinantį Dievo jai suteiktą galią melstis ir pranašauti susirinkime)

^u**11,10** Gal dėl to, kad neišįzeistų angelai, Dievo sukurtos tvarkos saugotojai, dėl jos pažeidimo.

duoti kaip apdangalas. ¹⁶ Bet jei kas nori ginčytis [dėl to] – mes neturime tokio papročio nė Dievo bendruomenės.

Viešpaties Vakarienė

¹⁷ Bet, ^vduodamas tą nurodymą, [jūsų] negiriu dėl to^v, kad jūsų suėjimai ^rdaro daugiau blogo negu gero^w.

¹⁸ Mat, pirmiausia, girdžiu, kad, kai jūs sueinate kaip bendruomenė, tarp jūsų esą grupuočių, ir iš dalies tai tikiu,

¹⁹ nes turi būti ir skilimų tarp jūsų, kad ištirtieji išeitų viešumon tarp jūsų. ²⁰ Taigi, kai jūs sueinate draugėn, tai ne Viešpaties Vakarienės valgyti, ²¹ nes kiekvienas valgydamas ima prieš laiką savo paties valgi, ir taip vienas lieka alkanas, o kitas nusigeria. ²² Argi neturite namų, kur galite valgyti ir gerti? Arba ar niekinate Dievo bendruomenę ir darote gėdą tiems, kurie nieko neturi? Kas man sakyti jums? Ar jus girti? Už tai negiriu. ²³ Nes aš tai gavau iš Viešpaties, ką ir jums perteikiau, kad Viešpats Jėzus tą naktį, kai buvo išduotas, paėmė duoną ²⁴ ir padėkojęs [ją] laužė ir tarė: „Tai yra mano kūnas, kuris [duodamas] už jus. Tai darykite man atminti“. ²⁵ Tokiu pat būdu^x, po vakarienės [jis paėmė] ir taurę, sakydamas: „Šita taurė yra naujoji sandora, patvirtinta mano krauju. Tai darykite, kiek kartų gersite, man atminti“, ²⁶ nes, kiek kartų valgote tą duoną ir geriate tą taurę, jūs skelbiate Viešpaties mirtį, kol jis ateis. ²⁷ Taigi kas nevertai valgo tą duoną ir geria Viešpaties taurę, bus

^v11,17 Arba; duodamas nurodymų, nepritariu tam

^w11,17 Lit. neišaina į tai, kas yra geriau, bet kas blogiau

^x11,25 T.y. sukalbėjęs padėkos maldą

kaltas Viešpaties kūnu ir krauju^y. ²⁸ Bet žmogus tegul ištiria pats save, ir taip tegul valgo tos duonos ir geria iš tos taurės, ²⁹ nes kas valgo ir geria, tas valgo ir geria sau teismą, jei neatskiria kūno^z. ³⁰ Todėl tarp jūsų yra daug liguistų bei sergančių ir didokas skaičius užminga^a. ³¹ Bet jei tyrinėtume save, nebūtume teisiami. ³² O kai esame Viešpaties teisiami, esame drausminami, kad nebūtume pasmerkti su pasauliu. ³³ Taigi, mano broliai, kai sueinate valgyti, palaukite vieni kitų. ³⁴ Jei kas alkanas, tepavalgo namie, kad nesueitumėte teismo užsitraukti. O apie visa kita duosiu potvarkių, kai ateisiu.

Šventosios Dvasios dovanos

12 ¹ Nenoriu, broliai, palikti jūsų be žinios apie dvasines dovanas. ² Jūs žinote, kad, kai buvote pagonys, – kaip būdavote traukiami prie nebylių stabų ir nuklaidinami. ³ Todėl jums paaiškinu, kad nė vienas kalbantis per Dievo Dvasią nesako: „Jėzus yra prakeiktas“^b, ir nė vienas negali pasakyti: „Jėzus yra Viešpats“, jei ne per Šventąją Dvasią. ⁴ Yra skirtingų malonės dovanų, tačiau ta pati Dvasia. ⁵ Yra skirtingų tarnysčių, tačiau tas pats Viešpats. ⁶ Ir yra skirtingų veikimų, tačiau tas pats Dievas, kuris viską veikia visuose. ⁷ Kiekvienam teikiamas Dvasios apsireiškimas

^y**11,27** T.y. Viešpaties mirties profanacija

^z**11,29** Tai gali reikšti: neįžiūri skirtumo tarp paprasto ir Šv. Vakarienės valgio, turinčio ryšį su Kristaus kūnu, t.y. jo mirties atminimu; arba: neįžiūri skirtumo tarp bendruomenės, valgančios Vakarienę kaip vienas Kristaus kūnas, ir bet kokio kito pokyliaujančių sambūrio

^a**11,30** T.y. miršta

^b**12,3** Arba: Prakeiktas tebūnie Jėzus

2016-03-29: -

bendram labui: ⁸ vienam per Dvasią teikiama išminties kalba, kitam – žinojimo kalba ta pačia Dvasia, ⁹ kitam – tikėjimas ta pačia Dvasia, kitam – gydymų dovanos ta viena Dvasia, ¹⁰ kitam – „stebuklų darymas“^c, kitam – pranašystė, kitam – galia atskirti dvasias, kitam – įvairios kalbų rūšys, kitam – kalbų aiškinimas. ¹¹ Visa tai veikia viena ir ta pati Dvasia, kiekvienam atskirai priskirdama, kaip ji nori.

Vienas kūnas – daug narių

¹² Mat kaip kūnas yra vienas ir turi daug narių, ir visi tie kūno nariai, nors jų daug, yra vienas kūnas, taip ir Kristus^d, ¹³ nes juk viena Dvasia mes visi – ar būtume žydai, ar graikai, vergai ar laisvieji – buvome pakrikštyti „vienam kūnui sudaryti“^e, ir visi buvome pagirdyti viena Dvasia, ¹⁴ nes juk kūnas nesusideda iš vieno nario, bet iš daugelio. ¹⁵ Jei koja tartų: „Kadangi nesu ranka, nepriklausau kūnui“, ar ji dėl to nepriklausytų kūnui? ¹⁶ Ir jei ausis tartų: „Kadangi nesu akis, nepriklausau kūnui“, ar ji dėl to nepriklausytų kūnui? ¹⁷ Jei visas kūnas tebūtų akis, kur bebūtų girda? Jei jis visas tebūtų girda, kur bebūtų uoslė? ¹⁸ Bet dabar Dievas sudėjo narius, kiekvieną iš jų, kūne, kaip jis norėjo. ¹⁹ Jei jie visi tebūtų vienas narys, kur bebūtų kūnas? ²⁰ Bet dabar, tiesa, yra daug narių, tačiau vienas kūnas. ²¹ Akis negali tarti rankai: „Man tavęs nereikia“, ar vėl galva kojoms: „Man jūsų nereikia“. ²² Priešingai, tie kūno nariai, kurie atrodo

^c12,10 Lit. galingų veiksmų nuveikimai

^d12,12 T.y. bendruomenė kaip Kristaus kūnas

^e12,13 Arba: į vieną kūną

esą silpnesni, yra juo labiau būtini, ²³ ir tuos kūno narius, kuriuos laikome mažiau garbingais, aprengiame ypatinga pagarba. Mūsų nepadorieji^f nariai gauna ypatingą padorumą, ²⁴ o mūsų padoriesiems to nereikia. Tačiau Dievas sudėjo kūną, suteikdamas ypatingą pagarbą nariui, kuriam jos trūksta, ²⁵ kad nebūtų suskilimo kūne, bet kad nariai vienodai rūpintųsi vieni kitais. ²⁶ Jei vienas narys kenčia, su juo kenčia visi nariai. Ir jei vienas narys gerbiamas, su juo džiaugiasi visi nariai. ²⁷ Jūs esate Kristaus kūnas ir, atskirai imant, nariai. ²⁸ Ir^g Dievas įstatė Bendruomenėje, pirma, apaštalus, antra, pranašus, trečia, mokytojus; paskui eina stebuklai, gydymų dovanos, paslaugos, reikalų tvarkymai, kalbų rūšys. ²⁹ Argi visi yra apaštalai? Ar visi pranašai? Ar visi mokytojai? Ar visi stebukladariai^h? ³⁰ Ar visi turi gydymo dovanų? Ar visi kalba kalbomis? Ar visi aiškina? ³¹ Bet uoliai siekite aukštesniųjų malonės dovanų. Ir dar prakilnesnį kelią jums parodysiu.

Meilė

13 ¹ Jei kalbėčiau žmonių ir angelų kalbomis, bet neturėčiau meilės, būčiau žvangas gongasⁱ ar skambą cimbolai. ² Jei turėčiau pranašystės dovaną ir suvokčiau visas paslaptis bei visą žinojimą ir jei turėčiau visą tikėjimą, tokį, kad galėčiau perkelti kalnus, bet jei neturėčiau meilės, aš būčiau niekas. ³ Jei išdalyčiau

^f12,23 T.y. netinkami pasirodymui

^g12,28 Lit. Ir vienus (nutraukta konstrukcija: vienus...kitus)

^h12,29 Lit. galingi veiksmai

ⁱ13,1 T.y. disko pavidalo mušamas žalvarinis muzikos instrumentas

visą savo turtą vargšams ir jei atiduočiau savo kūną, kad ^j būčiau sudegintas^j, bet neturėčiau meilės, man iš to nebūtų jokios naudos. ⁴ Meilė yra kantri, meilė yra maloninga. Ji nepavydi, ^k nesigiria, nepasipučia, ⁵ nesielgia grubiai, neieško savo naudos, nesusierzina, nelaiko nuoskaudų^l sąskaitos, ⁶ nesidžiaugia neteisybe, bet džiaugiasi tiesa. ⁷ Ji viską pakelia, viską tiki^m, visko viliasiⁿ, viską ištveria. ⁸ Meilė niekad nesibaigia. O jei tai yra pranašystės^o – jos pranyks, jei kalbos – jos paliaus, jei žinojimas – jis pranyks. ⁹ Mat pažįstame iš dalies ir pranašaujame iš dalies, ¹⁰ bet kai ateis tai, kas visiška, pranyks tai, kas yra dalinio pobūdžio. ¹¹ Kai buvau vaikas, kalbėjau kaip vaikas, mąsčiau kaip vaikas, protavau kaip vaikas. Bet kai tapau vyru, padėjau į šalį, kas buvo vaikiška. ¹² Mat dabar matome [lyg] veidrodyje, neaiškiai^p, bet tada matysime veidas į veidą. Dabar pažįstu iš dalies, bet tada visiškai pažinsiu, kaip ir aš esu visiškai pažintas. ¹³ O dabar pasilieka tikėjimas, viltis, meilė – tie trys, bet jų didžiausia – meilė.

^j13,3 Kt. Mss: galėčiau girtis

^k13,4 Kt. Mss + Meilė

^l13,5 T.y. kitų daromų nuoskaudų

^m13,7 T.y. niekad nesiliauja tikėjusi

ⁿ13,7 T.y. niekad nepraranda vilties

^o13,8 Arba: pranašavimo dovanos

^p13,12 Lit. mįslingai (t.y. kaip neaiškų ar netiesioginį atspindį)

Kalbėjimas kalbomis ir pranašavimas

14¹ Vykite meilę ir uoliai siekite dvasinių dovanų, o labiau pranašavimo, ² nes kalba^q kalbantysis kalba ne žmonėms, bet Dievui; nes niekas jo nesupranta, bet Dvasia jis kalba paslaptis. ³ O kas pranašauja, tas kalba žmonėms tai, kas ugdo^r, padrąsina ir paguodžia. ⁴ Kas kalba kalba, ugdo save patį, o kas pranašauja, tas ugdo bendruomenę. ⁵ Noriu, kad jūs visi kalbėtumėte kalbomis, bet labiau, kad pranašautumėte. Didesnis yra tas, kuris pranašauja, negu tas, kuris kalba kalbomis, nebent jei pastarasis [jas] išaiškina, kad bendruomenė būtų ugdoma. ⁶ O dabar, broliai, jei ateisiu pas jus, kalbėdamas kalbomis, kuo būsiu jums naudingas, jei jums nekalbėsiu ar per apreiškimą, ar per žinojimą, ar per pranašystę, ar per pamokymą? ⁷ Panašiai negyvi daiktai, skleidžiantys garsą, ar tai būtų fleita, ar lyra, – jei jie neišduos skirtingų tonų^s, kaip kas nors žinos, kas grojama fleita ar lyra? ⁸ Ir jei trimitas išduos neaiškų garsą, kas ruošis į mūšį? ⁹ Taip pat, jei ir jūs liežuviu neištarsite suprantamos kalbos, kaip kas nors žinos, kas kalbama? Jūs juk kalbėsite į orą. ¹⁰ Kas žino, kaip daug yra kalbų rūšių pasaulyje, ir jokia nėra bereikšmė. ¹¹ Taigi, jei nesuvoksiu kalbos reikšmės, kalbėtoju būsiu svetimkalbis^t ir kalbėtojas bus man svetimkalbis. ¹² Taip

^q14,2 T.y. ekstazine, Šv. Dvasios įkvėpta kalba

^r14,3 Lit. stato

^s14,7 T.y. melodijos

^t14,11 Lit. barbaras (t.y. asmuo, kalbantis ne graikų, bet savotiška „barbar“ garsų, svetima ir nesuprantama kalba)

ir jūs, kadangi esate uolūs ^udvasinių dovanų siekėjai, stenkitės [jū] apščiai turėti bendruomenės ugdymo^v tikslui. ¹³ Todėl kalbantysis kalba tegu meldžiasi, kad galėtų [jā] išaiškinti. ¹⁴ [Mat] jei meldžiuos kalba, tai meldžiasi mano dvasia, bet mano protas yra nevaisingas^w. ¹⁵ Ką tad daryti? Aš melsiuos dvasia^x, bet melsiuos ir protu; giedosiu dvasia, bet giedosiu ir protu. ¹⁶ Kitaip, jei Dvasia ^ygarbini Dievą, kaip tas, kuris užima paprasto klausytojo vietą, galės tarti „amen“ tavo padėkos malдай, nes jis nežino, ką tu kalbi? ¹⁷ Tu juk gali gražiai dėkoti, bet kitas neugdomas. ¹⁸ Dėkui Dievui, aš kalbu kalbomis daugiau už jus visus, ¹⁹ tačiau bendruomenės susirinkime mieliau tariau penkis žodžius savo protu, kad ir kitus pamokyčiau, negu dešimt tūkstančių žodžių kalba^z. ²⁰ Broliai, nebūkite vaikai išmanymu. Verčiau blogybe būkite kūdikiai, o išmanymu būkite subrendę. ²¹ Įstatyme parašyta: „Per kitomis kalbomis kalbančius ir svetimųjų lūpomis aš bylosiu šitai tautai, tačiau net tada jie neklausys manęs, – sako Viešpats“. ²² Taigi kalbos skirtos būti ženklui ne tikintiesiems, bet netikintiesiems, o pranašystė – ne netikintiesiems, bet tikintiesiems. ²³ Taigi, jei susirinks visa bendruomenė ir visi kalbės kalbomis, ir įeis pašaliečių ar netikinčių, ar jie nesakys, kad einate iš

^u**14,12** Lit. dvasių (t.y. Dvasios, apsireiškiančios per jų individualias dvasias)

^v**14,12** Lit. statymo

^w**14,14** T.y. aktyviai nedalyvauja vyksme ir nepatiria iš jo naudos arba yra neproduktyvus bendruomenės gyvenime

^x**14,15** T.y. savo dvasia Dievo Dvasios teikiamais žodžiais

^y**14,16** Lit. ištari palaiminimą

^z**14,19** T.y. charizmatine kalba

proto? ²⁴ Bet jei visi pranašauja ir įeina koks netikintis ar pašalietis, jis yra visų įtikinamas [nusidėjėlis esąs], visų apklausiamas. ²⁵ Jo širdies paslaptys išaiškėja, ir taip jis puls veidu į žemę ir pagarbins Dievą, išpažindamas: „Iš tiesų Dievas yra tarp jūsų!“

Viskas darytina tvarkingai

²⁶ Tai ką daryti, broliai? Kai susieinate, kiekvienas turi [viena ar kita]: himną, pamokymą, apreiškimą, kalbą, aiškinimą. Viskas tebūnie daroma [bendruomenei] ugdyti. ²⁷ Jei kas kalba kalba, kaskart tegul kalba du ar daugiausia trys, ir pakaitomis, o vienas tegul aiškina. ²⁸ Bet jei nėra aiškintojo, tegul jis tyli bendruomenės susirinkime ir tegul kalba sau bei Dievui. ²⁹ Tegul kalba du ar trys pranašai, o kiti tegul tiria. ³⁰ Bet jei kitam, ten sėdinčiam, kas apreiškiama, pirmasis tegul tyli, ³¹ nes jūs galite po vieną visi pranašauti, kad visi pasimokytų ir visi būtų paraginti^a. ³² Pranašų dvasios^b yra pavaldžios pranašams, ³³ nes Dievas yra ne netvarkos, bet ramybės Dievas. Kaip visose šventųjų bendruomenėse, ³⁴ moterys tegul tyli bendruomenės susirinkimuose, nes joms neleidžiama kalbėti, bet jos turi būti klusnios, kaip ir įstatymas sako. ³⁵ Bet jei jos nori ko išmokti, namie tepasiklausia savo vyrų, nes gėda moteriai kalbėti susirinkime. ³⁶ Ar iš jūsų išėjo Dievo žodis? Arba ar pas jus vienus jis atėjo? ³⁷ Jei kas tariasi esąs pranašas ar Dvasios žmogus, tas turi pripažinti, kad tai, ką jums rašau, yra Viešpaties įsakymas. ³⁸ Bet jei kas to nepripažįsta, jis bus [Dievo]

^a**14,31** Lit. padrąsinti

^b**14,32** T.y. Dievo Dvasios įkvėptas, pranašas kalba per savo dvasią

nepripažįstamas. ³⁹ Taigi, mano broliai, uoliai siekite pranašauti ir nedrauskitė kalbėti kalbomis. ⁴⁰ Tačiau viskas tebūnie daroma padoriai ir tvarkingai.

Kristaus prisikėlimas

15 ¹ Aš primenu jums, broliai, evangeliją, kurią jums paskelbiau, kurią jūs ir priėmėte, kurioje ir stovite, ² kuria ir esate išgelbimi: ^ckokiais žodžiais jums ją paskelbiau, jei tvirtai jos laikotės^d, – jei ne veltui įtikėjote. ³ Mat jums perdaviau, ką ir pats gavau, kaip pirminės reikšmės dalyką, kad Kristus numirė už mūsų nuodėmės, kaip pranašavo Raštai, ⁴ kad jis buvo palaidotas ir kad jis ^ebuvo prikeltas^e trečiąją dieną, kaip pranašavo Raštai, ⁵ ir kad jis pasirodė Kėfui, paskui Dvylikai. ⁶ Paskui jis pasirodė vienu metu daugiau nei penkiems šimtams brolių, kurių dauguma lig šiol tebegyvena, o kai kurie jau užmigo^f. ⁷ Paskui jis pasirodė Jokūbui, paskui visiems apaštalams. ⁸ Visų paskiausiai, lyg ne laiku gimusiam, jis pasirodė ir man. ⁹ Mat esu apaštalų mažiausias, nevertas vadintis apaštalu, nes persekiojau Dievo Bendruomenę. ¹⁰ Bet Dievo malone esu, kas esu, ir jo man suteikta malonė neliko be pasekmių. Ne, aš dirbau sunkiau už juos visus, tačiau ne aš, bet Dievo su manim esanti malonė. ¹¹ Taigi ar aš, ar jie – taip mes skelbiame ir taip jūs įtikėjote.

^c15,2 T.y. 3b – 5 skn. pateiktais išpažinimo formulės žodžiais

^d15,2 Arba: jei tvirtai laikotės žodžių, kuriais jums ją paskelbiau

^e15,4 Lit. yra būvęs prikeltas (t.y. buvo prikeltas ir tebėra gyvas)

^f15,6 T.y. mirė

Mirusiųjų prisikėlimas

¹² O jei apie Kristų skelbiama, kad jis prikeltas iš numirusių, kaip kai kurie iš jūsų gali sakyti, kad nesą mirusiųjų prisikėlimo? ¹³ Bet jei nėra mirusiųjų prisikėlimo, tai ir Kristus neprikeltas. ¹⁴ O jei Kristus neprikeltas, tai tuščias mūsų skelbimas, tuščias ir jūsų tikėjimas. ¹⁵ Mus dar randa netikrus Dievo liudytojus esant, nes paliudijome prieš Dievą^g, kad jis prikėlė Kristų, kurio neprikėlė, jei iš tikrųjų mirusieji neprikeliami. ¹⁶ Nes jei mirusieji neprikeliami, tai ir Kristus neprikeltas. ¹⁷ O jei Kristus neprikeltas, tai bergždžias jūsų tikėjimas, tai jūs tebesate savo nuodėmėse; ¹⁸ tai ir Kristuje užmigusieji yra žuvę. ¹⁹ Jei tik šiam gyvenimui esame dėję savo viltis į Kristų, mes esame labiausiai apgailėtini iš visų žmonių. ²⁰ Bet iš tikrųjų Kristus yra prikeltas iš numirusių – pirmasis^h iš užmigusiųjų. ²¹ Mat kadangi per žmogų atėjo mirtis, tai ir per žmogų ateina mirusiųjų prisikėlimas. ²² Mat kaip Adome visi miršta, taip ir Kristuje visi bus atgaivinti. ²³ Bet kiekvienas savo eile: pirmasisⁱ Kristus, paskui, kai jis ateis, tie, kurie priklauso Kristui. ²⁴ Paskui bus galas, kai jis perduos karalystę Dievui Tėvui, kai jis sunaikins visokią valdžią ir visokią galybę bei jėgą, ²⁵ nes jis turi karaliauti, iki padės visus priešus po savo kojomis. ²⁶ Kaip paskutinis priešas sunaikinama mirtis. ²⁷ Mat „jis viską pajungė po jo kojomis“. Bet kai sakoma, kad viskas pajungta,

^g**15,15** T.y. apkaltinome Dievą padarius tai, ko jis nėra padaręs

^h**15,20** Lit. pirmoji naša (t.y. Dievo laidas, kad bus suvalytas visas prikeltų mirusiųjų derlius)

ⁱ**15,23** Žr. 20 skn.

tai aišku, kad išskyrus tą, kuris pajungė jam viską. ²⁸ O kai viskas jam bus pajungta, tada ir pats Sūnus bus pajungtas tam, kuris pajungė jam viską, kad Dievas būtų visur viskas. ²⁹ Kita vertus, ką darys tie, kurie krikštijasi už mirusiuosius? Jei iš viso mirusieji neprikeliami, tai kam jie dar kirkštijasi už juos? ³⁰ Kam ir mes patys kas valandą esame pavojuje? ³¹ Aš kasdien mirštu!^j Taip tikrai, kaip jūs, broliai^k, esate mano pasigyrimas, kurį turiu Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje. ³² Jei aš tik kaip žmogus^l kovoja su žvėrimis Efeze, kokia man nauda? Jei mirusieji neprikeliami, tai „valgykime ir gerkime, nes rytoj mirsime“. ³³ Neleiskite savęs apgauti^m: „blogos draugystės pagadina gerus papročius“. ³⁴ Tikrai išsiblaivykite ir toliau nenusidėkite, nes kai kurie neturi Dievo pažinimo. Tai sakau jums sugėdinti.

Prisikėlimo kūnas

³⁵ Bet kas nors paklaus: „Kaip mirusieji prikeliami? Su kokių kūnų jie ateis?“ ³⁶ Neišmanėli! Ką tu sėji, neatgyja, jei nenumiršta. ³⁷ Ir ką tu sėji, sėji ne būsimąjį kūną, bet nuogą grūdą, sakysim, kviečio ar kurio nors iš kitų javų. ³⁸ Dievas jam duoda kūną, kokį norėjoⁿ, ir kiekvienai sėklos rūšiai savitą kūną. ³⁹ Ne kiekvienas kūnas yra toks pat kūnas, bet vienoks yra žmonių, kitoks gyvulių kūnas, dar kitoks paukščių kūnas, vėl

^j**15,31** T.y. sutinku mirtį, žiūriu mirčiai į akis

^k**15,31** ~kkr. Mss

^l**15,32** T.y. toks, kurio gyvenimo lygis yra toks pat, kaip ir kitų žmonių, neturinčių prisikėlimo vilties

^m**15,33** Arba: suklaidinti

ⁿ**15,38** T.y. pradžioje nusprendė duoti sukurdamas

2016-03-29: -

kitoks žuvų. ⁴⁰ Yra dangaus kūnai ir žemės kūnai. Bet vienoks yra dangaus kūnų skaistumas, o kitoks žemės kūnų. ⁴¹ Vienoks yra saulės skaistumas, kitoks mėnulio skaistumas ir kitoks žvaigždžių skaistumas. Juk žvaigždė skiriasi nuo žvaigždės skaistumu. ⁴² Taip yra ir su mirusiųjų prisikėlimu. Sėjamas gendantis kūnas, prikeliamas negendantis. ⁴³ Vejamas negarbingas, prikeliamas garbingas. Sėjamas silpnas, prikeliamas galingas. ⁴⁴ Sėjamas prigimtinis kūnas, prikeliamas dvasinis kūnas. Jei yra prigimtinis kūnas, tai yra ir dvasinis. ⁴⁵ Taip ir parašyta: „Pirmasis žmogus, Adomas, tapo gyva būtybe, paskutinis Adomas – gyvybę teikiančia Dvasia“. ⁴⁶ Tačiau pirma atėjo ne dvasinis, bet prigimtinis, tik paskui dvasinis. ⁴⁷ Pirmasis žmogus yra iš žemės, sukurtas iš dulkių, antrasis žmogus – iš dangaus. ⁴⁸ Koks iš dulkių sukurtasis, tokie ir iš dulkių sukurtieji, ir koks dangaus žmogus, tokie ir dangaus žmonės. ⁴⁹ Ir kaip nešiojome iš dulkių sukurto žmogaus atvaizdą, nešiosime ir dangaus žmogaus atvaizdą. ⁵⁰ Tai tvirtinu, broliai: kūnas ir kraujas^o negali paveldėti Dievo karalystės, nė tai, kas genda, nepaveldi to, kas negenda. ⁵¹ Klausykite! Jums sakau paslaptį: mes ne visi užmigsime, bet visi būsime perkeisti – ⁵² ūmai, akimirka, paskutiniam trimitui gaudžiant. Mat trimitas gaus, ir mirusieji bus prikelti negendantys, o mes būsime perkeisti, ⁵³ nes šis gendantis [kūnas] turi apsivilkti negendamumu ir šis mirtingas [kūnas] apsivilkti nemirtingumu. ⁵⁴ Kai šis gendantis [kūnas] apsivilks negendamumu ir šis mirtingas [kūnas]

^o**15,50** T.y. dabartinis silpnas, gendąs ir mirtingas kūnas, netinkamas amžinam gyvenimui

apsivilks nemirtingumu, tada išsipildys tas parašytas žodis: „Mirtis pergalės praryta!“⁵⁵ „Kur, mirtie, tavo pergalė? Kur, mirtie, tavo geluonis?“⁵⁶ Mirties geluonis yra nuodėmė, o nuodėmės galia – įstatymas.⁵⁷ Bet dėkui Dievui, kuris teikia mums pergalę per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų.⁵⁸ Taigi, mano mylimi broliai, būkite pastovūs, nepajudinami, visuomet pranašūs Viešpaties darbu, žinodami, kad jūsų triūsas ne veltui Viešpatyje.

Rinkliava Jeruzalės šventiesiems

16¹ Dėl rinkliavos šventiesiems: kaip nurodžiau Galatijos bendruomenėms, taip ir jūs darykite.² Kas pirmąją savaitės dieną tegul kiekvienas iš jūsų [kiek] atideda pas save ir sutaupo [iš to,] ką nupelno, kad rinkliavos nebūtų daromos tada, kai ateisiu.³ Kai atvyksiu, pasiųsiu tuos, kuriuos pripažinsite esant tinkamus, su laiškais nunešti jūsų dovaną^p į Jeruzalę.⁴ Jei bus patartina ir man keliauti, tai jie keliaus su manim.

Kelionės planai

⁵⁻⁶ Perėjęs Makedoniją, aš atvyksiu pas jus, nes peržiemosiu, kad jūs mane toliau palydėtumėte, kur tik keliausiu.⁷ Mat nenoriu dabar pamatyti jūsų tik praeidamas, nes tikiuosi, jei Viešpats leis, kurį laiką prabūti pas jus.⁸ Bet Efeze pasiliksiu iki Sekminių,⁹ nes man yra atsivėrusios plačios durys veiksmingam darbui, nors yra daug priešininkų.

Apie Timotiejaus ir Apolo apsilankymą

¹⁰ Jei ateis Timotiejus, žiūrėkite, kad jis būtų pas jus be baimės, nes jis dirba Viešpaties darbą, kaip ir aš. ¹¹ Tad niekas tenepaniekina jo. Išlydėkite jį su ramybe, kad ateitų pas mane, nes laikiu jo su broliais. ¹² Dėl brolio Apolo: rimtai jį raginau vykti pas jus su broliais, bet jis visai nenorėjo dabar vykti^q.

Paraginizimai ir sveikinimai

¹³ Būkite budrūs, tvirtai stovėkite tikėjime, būkite vyriški, būkite stiprūs. ¹⁴ Viskas, ką darote, tebūnie daroma su meile. ¹⁵ Jūs žinote, kad Stepono namiškiai yra Achajos pirmatikiai ir kad jie paskyrė save tarnauti šventiesiems. Aš raginu^r jus, broliai, ¹⁶ kad ir jūs būtumėte klusnūs tokiems žmonėms ir kiekvienam bendradarbiaujančiam ir triūsiančiam. ¹⁷ Džiaugiuosi Stepono, Fortunato ir Achaiko atvykimu, nes jie užpildė tai, ko leidote man stokoti^s. ¹⁸ Mat jie nuramino mano ir^t jūsų dvasią. Tad pripažinkite tokius žmones. ¹⁹ Jus sveikina Azijos bendruomenės. Jus karštai sveikina Viešpatyje Akvilas ir Priska su jų namuose esančia bendruomene. ²⁰ Jus sveikina visi broliai. Sveikinkite vieni kitus šventu pabučiavimu. ²¹ Šis sveikinimas [parašytas] mano, Pauliaus, ranka. ²² Jei kas nemyli

^q**16,12** Arba: visai nebuvo [Dievo] valia, kad jis dabar vyktų

^r**16,15** Arba: maldauju

^s**16,17** T.y. pašalino įtampą mūsų santykiuose

^t**16,18** taip darydami

Viešpaties, tebūnie prakeiktas. ʾMarana ta!ʾ^u ²³ Viešpaties
Jēzaus malonē tebūnie su jumis. ²⁴ Mano meilē jums
visiems Kristuje Jēzuje.

^u**16,22** Aramėjų kalbos sakiny, reiškias: „Mūsų Viešpatie, ateik!“

ANTRASIS LAIŠKAS KORINTIEČIAMS

Sveikinimas

1 ¹ Paulius, Dievo valia Kristaus Jėzaus apaštalas, ir brolis Timotiejus Dievo bendruomenei, esančiai Korinte, su visais šventaisiais, esančiais visoje Achajoje. ² Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

Padėka už Dievo teikiamą pagūdą prispaudimuose

³ Palaimintas^a Dievas ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvas, gailestingumo Tėvas ir visokios paguodos Dievas, ⁴ kuris mus taip guodžia kiekviename mūsų prispaudime, jog galime guosti visaip prispautus ta paguoda, kuria mes patys esame Dievo guodžiami, ⁵ nes kaip mums gausiai tenka Kristaus kentėjimų, taip per Kristų ir mūsų paguoda gausi. ⁶ Jei kenčiame priespaudą, tai jūsų paguodai ir išganymui. Jei esame guodžiami, tai jūsų paguodai, veiksmingai pasireiškiančiai ištverimu tokių pat kentėjimų, kokius ir mes kenčiame. ⁷ Mūsų viltis dėl jūsų yra tvirta, nes žinome, kad, kaip jūs esate kentėjimų, taip ir paguodos dalyviai. ⁸ Mat nenorime palikti jūsų, broliai, be žinių apie mūsų priespaudą, mus ištikusią Azijoje: mes buvome nepaprastai, nepakeliamai prislėgti – taip, jog buvome nustoję vilties net išlikti gyvi. ⁹ Taip,

^a1,3 Arba: Tebūnie palaimintas

mes jautėmės gavę mirties sprendimą, kad nepasitikėtume savimi, bet Dievu, kuris prikelia mirusiuosius. ¹⁰ Iš tokios grėsmingos mirties jis mus išgelbėjo ir išgelbės. Juo mes esame parėmę savo viltį, kad jis ir toliau gelbės, ¹¹ bendradarbiaujant ir jums malda mūsų labui, kad daugelis asmenų už mums suteiktą malonę, daugelio išmelstą, dėkotų [Dievui] už mus.

Paulius aiškinasi dėl atidėto apsilankymo

¹² Šitas yra mūsų pasigyrimas: mūsų sąžinės liudijimas, kad mes elgėmės pasaulyje, o ypač su jumis, su Dievo teikiamu paprastumu ir nuoširdumu – ne su kūniška išmintimi, bet [pasikliaudami] Dievo malone. ¹³ Juk nerašome jums nieko kito, kaip tik tai, ką skaitote ar suprantate. Tikiuosi, kad jūs visiškai suprasite, ¹⁴ kaip ir mus iš dalies supratote, jog mūsų Viešpaties Jėzaus dieną mes būsime jūsų pasididžiavimas, kaip ir jūs mūsų. ¹⁵ Šitaip pasitikėdamas, aš nusprendžiau pirma atvykti pas jus, kad „gautumėte antrą^b malonę“^c: ¹⁶ pro jus vykti į Makedoniją ir vėl iš Makedonijos atvykti pas jus ir būti jūsų palydėtas į Judėją. ¹⁷ Argi tad aš, tai nuspręsdamas, pasielpčiau lengvabūdiškai? Arba ar tai, ką sumanau, pasauliškai^d sumanau – taip, kad tuo pat metu sakau „taip, taip“ ir „ne, ne“? ¹⁸ Kaip Dievas ištikimas, mūsų jums paskelbtas žodis nėra „taip“ ir „ne“, ¹⁹ nes Dievo Sūnus, Kristus Jėzus, kurį mes – aš, Silvanas ir

^b1,15 T.y. dvigubą

^c1,15 Arba: turėtumėte antrą progą, [man] parodyti malonę

^d1,17 Lit. pagal kūną (t.y. kaip pasaulio žmogus, kuris sudarinėja ir pakeičia planus, žiūrėdamas vien to, kas kiekvienu atveju jam naudinga)

Timotiejus – paskelbėme tarp jūsų, nebuvo „taip“ ir „ne“, bet jame „taip“ buvo ir visuomet yra tikrenybė; ²⁰ nes kiek tik yra Dievo pažadų, jie yra jame „taip“^e. Todėl ir per jį mes tariame „amen“ Dievui, jo garbei. ²¹ Tas, kuris patvirtina, kad mes su jumis priklausome Kristui, ir kuris mus patepė, yra Dievas. ²² Jis dar paženklino mus savo nuosavybės antspaudu ir davė į mūsų širdis Dvasią kaip pirmą įmoką^f. ²³ Aš šaukiu Dievą liudytoju prieš save, kad, gailėdamasis jūsų, nebeatvykau į Korintą. ²⁴ Tai nereiškia, kad mes viešpataujame jūsų tikėjimui, bet mes veikiamė su jumis jūsų džiaugsmui, nes tikėjime jūs tvirtai stovite.

2 ¹ Mat^h tai sau nusprendžiau: nevykti pas jus dar kartą liūdesiu nešinas. ² Nes jei aš jus nuliūdinu, tai kas yra tas, kuris mane pradžiugins, jei ne tas, kuris dėl manęs nuliūdinamas? ³ Be to, kaip tik tai jums parašiau, kad atvykęs nenuliūsčiau dėl tų, kurie turėtų mane pradžiuginti, nes esu įsitikinęs apie jus visus, kad mano džiaugsmas yra [ir] jūsų visų džiaugsmas. ⁴ Mat iš didelio sielvarto ir širdies suspaudimo jums parašiau su gausybe ašarų ne tam, kad jūs būtumėte nuliūdinti, bet kad pažintumėte meilę, kurios ypač jums turiu.

Atleidimas ižeidėjui

⁵ O jei kas yra nuliūdinęs, tai ne mane yra nuliūdinęs, bet iš dalies, kad neperdėčiau, jus visus. ⁶ Tokiam asmeniui

^e1,20 T.y. Kristaus asmenyje jie yra pasitvirtinę, išsipildę

^f1,22 Būtent kaip laidą, kad visa kita bus išmokėta, t.y. kad visos kitos Dievo pažadėtos palaimos bus suteiktos

^g1,23 jei nesakau tiesos

^h2,1 Kt. Mss: Bet

pakanka šito daugumos pabarimo. ⁷ Tad, priešingai, jūs turite verčiau jam atleisti ir jį paguosti, kad kartais toks žmogus nebūtų pernelyg didelio liūdesio prarytas. ⁸ Todėl jus raginu patvirtinti jam [savo] meilę. ⁹ Mat tam tikslui ir parašiau, kad sužinočiau, kaip jūs išlaikote mėginimą, ar visais atvejais esate paklusnūs. ¹⁰ O kam jūs ką atleidžiate, tam ir aš [atleidžiu]. Mat ką esu atleidęs, jei esu ką turėjęs atleisti, [tą esu atleidęs] dėl jūsų Kristaus akivaizdoje, ¹¹ kad nebūtume šėtono apgauti, nes gerai pažįstame jo kėslus.

Kelionė į Troadą ir Makedoniją

¹² O kai atvykau į Troadą Kristaus evangelijos skelbti, nors durys man buvo atvertos Viešpatyje, ¹³ neturėjau palengvinimo savo dvasiai, nes neradau savo brolio Tito. O vis dėlto, atsisveikinęs nuo jų, išvykau į Makedoniją.

Apaštalai – Kristaus pergalės dalyviai

¹⁴ Bet dėkui Dievui, kuris Kristuje visuomet mus veda savo pergalės eisenoje ir per mus paskleidžia savo pažinimo kvapą kiekvienoje vietoje, ¹⁵ nes mes esame Kristaus malonus kvapas Dievui tarp išganomųjų ir tarp žūstančiųjų: ¹⁶ vieniems „kvapas, vedantis iš mirties į mirtį, kitiems kvapas, vedantis iš gyvenimo į gyvenimą“ⁱ. Ir kas yra tam nuojėgus? – ¹⁷ Nes mes neprekiaujame^k, kaip daugelis, Dievo žodžiu, bet kalbame kaip tie, kurie

ⁱ2,16 Kt. Mss: mirtinas kvapas, vedantis į mirtį, kitiems gyvybę teikiantis kvapas, vedantis į gyvenimą

^j2,16 T.y. kompetentingas, turintis reikiamą sugebėjimą ar įgalinimą

^k2,17 tarsi smulkių prekių pardavėjai pasipelnymo tikslui

kalba iš tikros širdies, iš Dievo, Dievo akivaizdoje, Kristuje¹.

Apaštalai – naujosios sandoros tarnai

3¹ Ar mes vėl pradedame įsiteikti? Arba argi mums, kaip kai kuriems, reikia įteikiamųjų laiškų jums ar iš jūsų? ² Jūs esate mūsų laiškas, įrašytas mūsų^m širdyse, visų žmonių žinomas ir skaitomas. ³ Jūs aiškiai pasirodote esą mūsų tarnavimu parūpintas Kristaus laiškas, įrašytas ne rašalu, bet gyvojo Dievo Dvasia, ne akmeninėse plokštėse, bet kūno širdžių plokštėse. ⁴ Tokį pasitikėjimą Dievu mes turime per Kristų. ⁵ Ne kad mes savaime esame tokie nuojėgūs, jog galėtume manyti ką nors kaip iš mūsų pačių kilus, bet mūsų nuojėga ateina iš Dievo, ⁶ kuris juk mus įgalino būti tarnais naujosios sandoros – ne raidės, bet Dvasios, nes raidė užmuša, bet Dvasia teikia gyvybę. ⁷ Bet jei mirtį atnešusi tarnystė, įkalta raidėmis akmenyse, buvo įvesta su tokia šlove, jog izraeliai negalėjo žiūrėti Mozei į veidą dėl jo laikino žibėsio, ⁸ kaip daug šlovingesnė bus Dvasios tarnystė! ⁹ Nes jei tarnystė, vedanti į pasmerkimą, buvo šlovinga, tai daug labiau tarnystė, vedanti į teisumą, yra pertekus šlovės! ¹⁰ Juk net tai, kas yra buvę padaryta šlovinga, šituo atžvilgiuⁿ [visai] nėra buvę padaryta šlovinga, lyginant su [naujosios sandoros] pranokstančia šlove. ¹¹ Nes jei tai, kas praeina, buvo šlovinga, tai daug labiau šlovinga yra tai, kas pasilieka. ¹² Taigi, turėdami tokią

¹**2,17** T.y. kaip krikščionys, kurių skelbimą apsprendžia Kristus

^m**3,2** Kt. Mss: jūsų

ⁿ**3,10** T.y. atsižvelgiant į naujosios sandoros šlovę

viltį, mes kalbame visai atvirai ¹³ ir nedarome kaip Mozė, kuris užsidėdavo dangalą ant savo veido, kad izraeliai nežiūrėtų į pabaigą to, kas praeina. ¹⁴ Bet jų protai atbuko, nes iki pat šios dienos tas pats dangalas, skaitant senąją sandorą, pasilieka nenuodengtas, nes jis tik per Kristų pašalinamas. ¹⁵ Bet iki šios dienos, kada tik skaitomas Mozė, dangalas tebeguli ant jų širdies. ¹⁶ „Tačiau, kada tik kas kreipiasi į Viešpatį, dangalas nuimamas“. ¹⁷ Viešpats yra Dvasia, o kur Viešpaties Dvasia, [ten] laisvė. ¹⁸ Ir mes visi, atidengtu veidu žiūrėdami lyg veidrodyje į Viešpaties šlovę, esame perkeičiami į tą patį atvaizdą iš vieno šlovės laipsnio į kitą, kaip tai veikia Viešpats, kuris yra Dvasia.

4 ¹ Todėl, turėdami šitą tarnystę „Dievo gailestingumu“, mes nenusimename. ² Priešingai, mes atmetėme gėdingus, slapta išgalvotus dalykus. Mes nesielgiame suktai ir neklastojame Dievo žodžio, bet atviru tiesos skelbimu įsiteikiame kiekvienai žmogaus sąžinei Dievo akivaizdoje. ³ O jei ir mūsų evangelija yra uždengta, ji uždengta tik žūstantiems, ⁴ netikintiems, kuriems šio pasaulio dievas apakino protus, kad jie aiškiai nematytų šviesos^p evangelijos apie šlovę Kristaus, kuris yra Dievo atvaizdas. ⁵ Mat ne save pačius skelbiame, bet Kristų Jėzų kaip Viešpatį, o save kaip jūsų vergus dėl Jėzaus, ⁶ nes Dievas, kuris prabilo: „Iš tamsos teprašvinta šviesa!“ – jis sušvito mūsų širdyse, kad jas apšviestų pažinimu Dievo šlovės, [regimos] Kristaus veide^q.

^o4,1 Lit. kaip gavome pasigailėjimą

^p4,4 Lit. apšvietos [, einančios iš]

^q4,6 T.y. asmenyje

Lobis moliniuose induose

⁷ Bet mes turime šitą lobį moliniuose induose, kad [būtų matyti, jog] nepranokstama galia yra Dievo, o ne iš mūsų.

⁸ Visaip mes esame spaudžiami, tačiau nesugniuždomi; nežiną išeities, tačiau ne be vilties; ⁹ persekiojami, tačiau neapleidžiami; parbloškiami, tačiau nesunaikinami;

¹⁰ visuomet aplinkui besinešioją kūne Jėzaus marinimą^r, kad ir Jėzaus gyvybė pasirodytų mūsų kūne. ¹¹ Nes mes, gyvieji, nuolat esame atiduodami mirčiai dėl Jėzaus, kad ir Jėzaus gyvybė pasirodytų mūsų mirtingame kūne.

¹² Taigi mirtis veikia mumyse, o gyvybė – jumoje.

¹³ Bet kadangi turime tokią pat tikėjimo dvasią, kaip [ta, kurią nurodo] tas Rašto posakis: „Aš tikėjau, todėl kalbėjau,“ mes irgi tikime, todėl ir kalbame, ¹⁴ žinodami, kad tas, kuris prikėlė Viešpatį Jėzų, prikels ir mus su Jėzumi ir pastatys su jumis savo akivaizdon. ¹⁵ Juk visa tai vyksta dėl jūsų, kad malonė, išplitusi vis didesniu skaičiumi, pagausintų dėkojimą Dievo garbei. ¹⁶ Todėl nenusimename. Priešingai, nors ir mūsų išorinis žmogus nyksta, tačiau mūsų vidinis žmogus diena iš dienos atnaujinamas. ¹⁷ Nes laikinas lengvas prispaudimas mums gamina visiškai nepalyginamą, amžiną šlovės svorį, ¹⁸ mums įdėmiai žiūrint ne į tai, kas regima, bet į tai, kas neregima, nes kas regima, yra laikina, o kas neregima – amžina.

^r**4,10** T.y. nuolat rizikuojame būti nužudyti taip, kaip Jėzus buvo nužudytas

Dangiškojo kūno ir amžinųjų namų ilgesys

5¹ Nes žinome, kad, jei mūsų žemiškasis palapinės būstas nugriaunamas, mes turime pastatą iš Dievo, namus, ne rankomis pastatytus, amžinus danguje. ² Ir šitoje [palapinėje] juk dūsaujame, ilgėdamiesi apsilvilti savo dangaus buveine, ³ jei iš tikrųjų [ją] apsilvilkę nebūsime rasti nuogi. ⁴ Juk mes, esantys toje palapinėje^s, dūsaujame prislėgti, kadangi norime ne nusivilkti, bet užsilvilti^t, kad tai, kas mirtinga, būtų gyvybės praryta. ⁵ Tas, kuris mus paruošė kaip tik tam tikslui, yra Dievas, kuris mums davė Dvasią kaip pirmąją įmoką^u. ⁶ Taigi visuomet drąsiai pasitikėdami ir žinodami, kad, kol esame namie, kūne, esame svetur, toli nuo Viešpaties, ⁷ nes gyvename tikėjimu, ne regėjimu, – ⁸ mes drąsiai pasitikime ir mieliau norėtume palikti kūno namus ir būti namie pas Viešpatį. ⁹ Todėl, ar būdami namie, ar svetur, uoliai stengiamės jam patikti, ¹⁰ nes mes visi turime pasirodyti prieš Kristaus teismo kėdę, kad kiekvienas atsiimtų [atlygį] už tai, ką padarė kūnu, ar tai būtų gera, ar bloga.

Sutaikinimo tarnystė

¹¹ Taigi, žinodami, ką reiškia bijoti Viešpaties, mes bandome įtikinti žmones, bet Dievui esame gerai pažįstami, Turiu viltį, kad esame gerai pažįstami ir jūsų sąžinėse. ¹² Mes neįsiteikiame jums dar kartą, bet jums

^s5,4 T.y. žemiškame kūne

^t5,4 Būtent: ant savo kūno buveinę, ateinančią iš dangaus

^u5,5 T.y. gauta Dvasios dovana yra laidas, kad visa kita, kas Dievo pažadėta ateičiai, bus ištesėta.

duodame progą pasigirti mumis, kad turėtumėte ką sakyti tiems, kurie giriasi išvaizda, o ne širdimi. ¹³ Nes jei esame ekstazėje, tai yra Dievui; jei esame sveiko proto, tai yra jums. ¹⁴ Nes Kristaus meilė verčia [veikti] mus, padariusius tą išvadą: vienas mirė už visus, tad visi mirė. ¹⁵ Ir jis mirė už visus, kad gyvenantieji nebegyventų sau, bet tam, kuris mirė už juos ir buvo prikeltas. ¹⁶ Taigi nuo dabar nè vieno nebepažįstame "pasaulišku požiūriu"^v. Jei ir esame pažinę Kristų pasaulišku požiūriu, tačiau dabar jo [taip] nebepažįstame. ¹⁷ Taigi, jei kas yra Kristuje, tai naujas kūrybos veiksmas. Kas sena – praėjo; štai nauja atsirado. ¹⁸ Visa tai yra iš Dievo, kuris per Kristų mus sutaikino su savim ir mums davė sutaikinimo tarnystę. ¹⁹ Tai yra Dievas Kristuje taikino pasaulį su savim, jiems neįskaitydamas jų nusikaltimų, ir "mums patikėjo"^w sutaikinimo žinią. ²⁰ Taigi Kristui mes einame pasiuntinių pareigas, tarsi Dievui raginant per mus. Mes maldaujame Kristaus vardu: susitaikinkite su Dievu! ²¹ Tą, kuris nepažino nuodėmės, jis padarė nuodėme dėl mūsų, kad mes jame taptume Dievo teisumu.

6 ¹ Bendradarbiaudami [su Dievu], mes dar raginame jus nepriimti Dievo malonės veltui, ² nes jis sako: „Malonės metu išklausiu tave ir išganymo dieną tau pagelbėjau“. Štai dabar „malonės metas“, štai dabar „išganymo diena“! ³ Mes niekaip neduodame jokios progos pasipiktinti, kad mūsų tarnystė nebūtų peikiama. ⁴ Priešingai, kaip Dievo tarnai, mes visaip įsiteikiame:

^v**5,16** Lit. kūniškai (t.y. kaip pasauliškas žmogus, kuris nėra miręs su Kristumi nuodėmei ir jame nėra radęs naujo gyvenimo)

^w**5,19** Lit. padėjo mumyse

didele ištverme prispaudimuose, nelaimėse, sunkumuose,
⁵ nuplakimuose, įkalinimuose, sąmyšiuose, sunkiuose
darbuose, budėjimuose, badavimuose; ⁶ dorumu,
pažinimu, kantrumu, maloningumu, Šventąja Dvasia,
neveidmainiška meile, ⁷ tiesos žodžiu, Dievo jėga,
teisumo ginklais dešinėje ir kairėje rankoje^x: ⁸ garbe
ir negarbe, pikta ir gera paskala; kaip klaidintojai,
tačiau kalbantys tiesą; ⁹ kaip nepripažįstami, tačiau
pripažįstami; kaip mirštantys, tačiau štai – gyvename;
kaip baudžiami, tačiau nenužudomi; ¹⁰ kaip liūdintys,
tačiau visuomet besidžiaugiantys; kaip neturtėliai, tačiau
praturtinantys daugelį; kaip nieko neturintys, tačiau
turintys viską nuosava. ¹¹ [†]Mes atvirai esame jums
kalbėję^y, korintiečiai, mūsų širdis plačiai atsivėrusi.
¹² Jums ne ankšta mumyse, bet jums ankšta jūsų širdyse!^z
¹³ Atsimokėdami tuo pačiu, – kaip [savo] vaikams kalbu,
– ir jūs būkite plačiai atsivėrę!

Gyvojo Dievo šventykla

¹⁴ Neįsikinkykite į nelygų jungą su netikinčiais. Ką gi
bendra turi teisybė su neteisybe? Arba kokią draugystę
turi šviesa su tamsa? ¹⁵ Kaip Kristus sutaria su Beliaru^a?
Arba kokią dalį turi tikintis su netikinčiu? ¹⁶ Kaip Dievo
šventykla derinasi su stabais? Mes juk esame gyvojo
Dievo šventykla, kaip Dievas pasakė: „Aš gyvensiu tarp
jų ir vaikščiosiu su jais; aš būsiu jų Dievas, ir jie bus

^x**6,7** T.y. dvasiniais ginklais pulti ir gintis

^y**6,11** Lit. Mūsų burna yra jums atsivėrusi

^z**6,12** T.y. mes nesulaikome savo meilės nuo jūsų, bet jūs sulaikote
savo meilę nuo mūsų.

^a**6,15** T.y. šėtonu

mano tauta“. ¹⁷ Todėl „išeikite iš jų ir atsiskirkite, – sako Viešpats, – ir nepalieskite to, kas netyra; tada jus priimsiu ¹⁸ ir būsiu jums Tėvas, o jūs būsite man sūnūs ir dukterys“, – sako Viešpats, Visagalis.

7 ¹ Taigi, mylimieji, turėdami šituos pažadus, apsivalykime nuo visokio kūno ir dvasios susitepimo, užbaigdami savo pašventinimą su Dievo baime.

Tito džiuginantis pranešimas apie bendruomenės atgailą

² Padarykite mums vietos [savo širdyse]! Nė vieno nenuskriaudėme, nė vieno nesužlugdėme^b, nė vieno neišnaudojome. ³ Tai sakau, ne norėdamas jus pasmerkti. Juk anksčiau pasakiau, kad „jūs esate mūsų širdyse“, kad drauge mirtume ir drauge gyventume. ⁴ Aš labai pasitikiu jumis, labai giriuos jumis, esu kupinas paguodos, pertekęs džiaugsmo visame mūsų sielvarte. ⁵ Mat, ir į Makedoniją mums atvykus, mūsų kūnas neturėjo jokio atilsio, bet mes buvome visaip spaudžiami: lauke [vyko] kovos, viduje [ėmė] baimė. ⁶ Bet Dievas, prislėgtųjų guodėjas, paguodė mus Tito atvykimu, ⁷ ir ne tik jo atvykimu, bet ir ta paguoda, kuria jis buvo paguostas pas jus, pranešdamas mums apie jūsų ilgesį^c, jūsų liūdėjimą^d, jūsų uolumą man [apginti]. Tad dar labiau apsidžiaugiau. ⁸ Jei ir nuliūdinau jus laišku, to neapgailestauju. Jei ir apgailestavau, – nes matau, kad anas laiškas, nors ir laikinai, jus nuliūdino, – ⁹ tai dabar džiaugiuos ne todėl, kad buvote nuliūdinti,

^b7,2 finansiškai ar moraliai

^c7,7 mane pamatyti

^d7,7 T.y. apgailestavimą

bet todėl, kad nuliūdimu buvote atvesti į atgailą, nes buvote nuliūdinti pagal Dievo valią, kad nepatirtumėte jokios žalos dėl mūsų. ¹⁰ Mat nuliūdimas, sutinkas su Dievo valia, gamina į išganymą vedančią atgailą, neapgailėstautiną, bet pasauliškas nuliūdimas atneša mirtį. ¹¹ Juk štai kaip tik tai, kad buvote nuliūdinti pagal Dievo valią, kokį sukėlė jumyse rimtumą! [Ir ne tik jį,] bet ir gynimąsi, ir pasipiktinimą, ir baimę, ir ilgesį, ir uolumą, ir nubaudimą! Kiekvienu atžvilgiu jūs pasirodėte esą nekalti dėl to dalyko. ¹² Taigi, jei ir parašiau jums, tai ne dėl įžeidėjo ir ne dėl įžeistojo, bet todėl, kad jūsų rimtas rūpestis mumis jums būtų atskleistas Dievo akivaizdoje. ¹³ Dėl to esame paguosti. Be tos mūsų paguodos, mes dar labiau nudžiugome dėl Tito džiaugsmo, nes jo dvasia yra jūsų visų atgaivinta; ¹⁴ nes, jei esu jam kuo apie jus pasigyręs, nelikau sugėdintas. Priešingai, kaip viską jums teisingai kalbėjome, taip ir mūsų pasigyrimas Titui pasirodė esąs tiesa. ¹⁵ Ir jo širdis dar labiau linksta į jus, kai jis prisimena jūsų visų paklusnumą, kaip jūs jį priėmėte su baime ir drebėjimu. ¹⁶ Džiaugiuos, kad kiekvienu atveju galiu drąsiai pasitikėti jumis.

RINKLIAVA JERUZALĖS BENDRUOMENEI SUŠELPTI

(8, 1–9, 15)

Makedonijos bendruomenių pavyzdys

8 ¹ Pranešame jums, broliai, apie Dievo malonę, suteiktą Makedonijos bendruomenėms, ² kad, [jas] skaudžiai mėginant prispaudimu, jų džiaugsmo perteklius

ir kraštutinis^e neturtas išsiliejo jų dosnumo turtais. ³ Nes jos [davė], kiek įstengė, paliudiju, ir daugiau nei įstengė, savo noru, ⁴ primygtinai mus prašydamos malonės^f leisti joms dalyvauti patarnavime^g šventiesiems. ⁵ Ir jos padarė ne tik taip, kaip tikėjomės, bet pirmiausia atidavė save Viešpačiui, paskui – Dievo valia mums. ⁶ Tad mes prašėme Titą, kad jis, kaip anksčiau buvo pradėjęs, taip ir užbaigtų jums ir šitą geradarybę^h.

Kreipimasis į korintiečius

⁷ Tik, kaip visko esate pertekę – tikėjimo, žodžio, pažinimo, visokio uolumo ir ⁱ meilės, mūsų sužadintos jumyseⁱ, – taip būkite pertekę ir šitos geradarybės^j. ⁸ Ne įsakydamas tai sakau, bet kitų uolumu^k norėdamas iširti ir jūsų meilės tikrumą. ⁹ Juk pažįstate mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonę, kad jis, būdamas turtingas, dėl jūsų tapo neturtingas, kad per jo neturtą taptumėte turtingi. ¹⁰ Taigi šituo reikalu pareiškiu [tik savo] nuomonę, nes tai^l tinka jums – tokiems, kurie nuo pernai pirmieji pradėjote ne tik daryti^m, bet ir norėti [daryti]. ¹¹ O dabar pabaikite ir daryti, kad, kaip būta geros valios

^e8,2 Lit. nusileidžiantis į gilumą

^f8,4 T.y. privilegijos

^g8,4 T.y. rinkliavoje

^h8,6 Lit. malonę

ⁱ8,7 Kt. Mss: jūsų meilės mums

^j8,7 Lit. malonės

^k8,8 T.y. uolumu kaip standartu, norma

^l8,10 T.y. mano patarimas ar dalyvavimas rinkliavoje

^m8,10 būtent rinkliavą

norėti, taip būtų ir pabaigta, kiek leidžia jūsų ištekliai.
¹² Mat, jei esama noringumo, jis priimtinas pagal tai, ką
žmogus turi, ne pagal tai, ko jis neturi, ¹³ nes [rinkliavos]
tikslas nėra tai, kad kitų palengvinimas turėtų būti jūsų
apsunkinimas, bet kad, laikantis lygybės, ¹⁴ dabartiniu
metu jūsų perteklius turėtų papildyti jų nepriteklių, kad
ir jų perteklius galėtų papildyti jūsų nepriteklių, kad
būtų lygybė, – ¹⁵ kaip parašyta: „Kas daug surinko,
neturėjo per daug, o kas mažai surinko, neturėjo per
mažai“. ¹⁶ Dėkui Dievui, įdiegusiam Titui į širdį tokį
patⁿ uolumą jums, ¹⁷ nes jis, žinoma, mano paraginimą
priėmė, bet, būdamas labai uolus, savo noru išvyksta pas
jus. ¹⁸ Siunčiame kartu su juo brolių, kuris giriamas [dėl
savo darbo] evangelijoje po visas bendruomenes. ¹⁹ ^oBe
to^o, jis dar yra bendruomenių paskirtas mūsų kelionės
draugu, atliekant šitą mūsų tvarkomą geradarybę [paties]
Viešpaties garbei ir mūsų noringumui parodyti. ²⁰ Mes
stengiamės išvengti galimybės kam nors mus įtarti dėl
tos gausios pinigų sumos, kurią mes prižiūrime, ²¹ mums
rūpi tai, kas gera, ne tik Viešpaties akyse, bet ir žmonių
akyse. ²² Kartu su jais siunčiame savo brolių, kurių daug
kaip [ir] dažnai išmėginę pripažinome esant uolų, o
dabar jis yra daug uolesnis dėl didelio pasitikėjimo, kuri
jis turi jums. ²³ Dėl Tito – jis yra mano bendrininkas
ir jums [paskirtas] bendradarbis; dėl mūsų brolių –
jie yra bendrijų pasiuntiniai, ^oKristaus garbė^p. ²⁴ Tad

ⁿ**8,16** kaip mano arba kaip makedoniečių ir korintiečių (žr. 7 ir 8 skn.)

^o**8,19** Lit. Ir ne tik tai, bet

P8,23 T.y. tokie, kurie neša garbę Kristui. Arba: Kristaus atšvaitas (t.y. tokie, kurie atspindi Kristaus šlovę)

2016-03-29: -

bendruomenių akivaizdoj įrodykite jiems savo meilę ir tai, kad mes [teisėtai] giriamės jumis.

Aukų rinkimas Jeruzalės tikintiesiems šelpti

9¹ Apie patarnavimą šventiesiems, tiesa, man visai nereikia jums rašyti, ² nes žinau jūsų noringumą, dėl kurio giriuos jumis makedoniečiams, [sakydamas,] kad Achaja [jau] nuo pernai yra pasiruošusi, ir jūsų uolumas paskatino daugelį. ³ Bet aš siunčiu^q tuos brolius, kad mūsų pasigyrimas jumis šituo atveju nepasirodytų tuščias, kad, kaip sakiau, būtumėte pasiruošę, ⁴ kad kartais, jei makedoniečiai atvyktų su manim ir rastų jus nepasiruošusius, mes – jau nekalbant apie jus – nebūtume sugėdinti šitame sumanyje. ⁵ Tad maniau esant būtina paraginti brolius, kad jie pirma nuvyktų pas jus ir iš anksto paruoštų jūsų anksčiau žadėtąją palaimos dovaną^r, kad ta būtų paruošta taip, kaip [tikra] palaimos, o ne kaip nenorom duodama dovana. ⁶ Tai manau: kas šykščiai sėja, šykščiai ir pjaus, o kas dosniai^s sėja, dosniai ir pjaus. ⁷ Kiekvienas tegul duoda, kaip yra nusprendęs širdyje, ne gailėdamas ar iš prievartos, nes Dievas myli linksmą davėją. ⁸ Dievas gali gausiai apdovanoti jus visokia malone, kad, turėdami visko pakankamai, kiekvienu atžvilgiu visuomet būtumėte pertekę visokiam geram darbui, – ⁹ kaip parašyta: „Jis pabėrė, davė vargšams; jo teisumas pasilieka per amžius“. ¹⁰ Tas, kuris parūpina sėklos sėjėjui ir duonos valgyti, parūpins ir padaugins jūsų

^q9,3 Arba: pasiunčiau

^r9,5 T.y. dovaną, duodamą atsakant į gautą palaimą

^s9,6 Arba: apsčiai

sėklą ir leis augti jūsų teisumo vaisiams. ¹¹ Visaip būsite praturtinti parodyti visokiam dosnumui, kuris per mus gamina dėkojimą Dievui. ¹² Nes šitos tarnystės paslauga ne tik užpildys šventųjų nepriteklius, bet ir pervirš išsilies daugeliu padėkos maldų Dievui. ¹³ Nes, pritardami šitai paslaugai, jie garbins Dievą dėl jūsų paklusnumo Kristaus evangelijos išpažinimui ir dėl jūsų dosnumo dalijantis su jais ir visais. ¹⁴ Ir, meldamiesi už jus, jie ilgėsis jūsų dėl Dievo jums suteiktos nepranokstamos malonės. ¹⁵ Dėkui Dievui už jo neišsakomą dovaną!

Apaštalas gina savo tarnystę

10 ¹ Aš pats, Paulius, jus raginu Kristaus romumu ir švelnumu – aš, kuris akyse esu „nuolankus“ tarp jūsų, bet už akių „smarkauju“ prieš jus – ² prašau, kad, būdamas pas jus, neturėčiau smarkauti su tuo pasitikėjimu, su kuriuo manau drąsiai pasipriešinti kai kuriems, manantiems apie mus, kad mes elgiamės kūniškai. ³ Kūne, žinoma, gyvename, bet nekovojame kūniškai, ⁴ nes mūsų kovos ginklai yra ne kūniški, bet galingi Dievui^t tvirtovėms nugriauti. Mes nuverčiame gudragalviavimus ⁵ ir ^tvisokią puikybę^u, pasikeliančią prieš Dievo pažinimą, ir paimame nelaisvėn kiekvieną mintį, kad ji būtų klusni Kristui, ⁶ ir esame pasirengę nubausti kiekvieną neklusnumą, kai jūs visiškai paklusite. ⁷ Žiūrėkite, kas yra jums prieš akis! Jei kas yra tikras, kad jis priklauso Kristui, tegul, kita vertus, sau pagalvoja apie tai, kad, kaip jis priklauso Kristui, taip ir mes. ⁸ Juk, jei

^t10,4 T.y. Dievas jais gali galingai veikti

^u10,5 Lit. visa, kas aukšta

dar kiek daugiau norėčiau girtis, [būtent] įgaliojimu, kurį Viešpats mums davė jums statyti, o ne griauti, nebūčiau sugėdintas. ⁹ Nenoriu atrodyti tarsi mėginąs jus gąsdinti laiškais, ¹⁰ nes „laiškai, – sako, – yra, tiesa, svarūs ir įtaigūs, bet jo asmeninis pasirodymas silpnokas ir kalba nieko verta“. ¹¹ Kas taip sako, tegul pagalvoja tai, kad mes, kokie pasirodome žodžiu per laiškus kitur būdami, tokie pasirodysime ir veiksmu vietoj būdami. ¹² Žinoma, nedrįstame savęs priskirti ar prilyginti kai kuriems iš tų, kurie patys įsiteikia. Bet jie, patys savim save matuodami ir lygindami save su savim, elgiasi neprotingai. ¹³ Tačiau mes nesigirsime už savo ribų, bet tik ribose misijos srities, kurią Dievas mums priskyrė kaip mūsų ribas – tokią, kuri pasiekia net jus. ¹⁴ Nes mes neišsitiesiame už savo ribų, lyg kad nebūtume pasiekę jūsų; juk ligi pat jūsų mes pirmi atkeliavome su Kristaus evangelija. ¹⁵ Mes nesigiriame už savo ribų kitų nuveiktais darbais, bet turime viltį, jūsų tikėjimui augant, savo misijos srityje žymiai „išplėsti savo darbą“^v tarp jūsų: ¹⁶ paskelbti evangeliją anapus jūsų esančiose vietose, ne girtis tuo, kas jau nuveikta kito asmens misijos srityje. ¹⁷ O „kas nori girtis, tesigiria Viešpačiu“, ¹⁸ nes ne tas, kuris pats įsiteikia, pripažįstamas tinkamu, bet tas, kurį Viešpats įteikia.

Paulius ir netikri apaštalai

11 ¹ O, kad jūs pakęstumėte truputį mano paikybės! Bet jūs ir pakenčiate mane. ² Mat pavyduliauju dėl jūsų su Dievo pavyduliavimu, nes jus sužiedavau su vienu

^v10,15 Lit. pasidaryti dideli

vyru, Kristumi, kad jam pristatyčiau jus kaip skaisčią mergele. ³ Bet bijau, kad koku nors būdu, kaip gyvatė prigavo Ievą savo klasta, niekas nesugadintų ir nepaviliotų jūsų minčių nuo nuoširdaus ^wir tyro atsidavimo Kristui. ⁴ Nes jei lankytojas skelbia kitą Jėzų, kurio nepaskelbėme, arba jei gaunate kitokią Dvasią, kurios negavote, arba [priimate] kitokią evangeliją, kurios nepriėmėte, jūs puikiai tai pakenčiate! ⁵ Nes manau nieku neatsilieka nuo „antapaštalių“. ⁶ O jei ir esu neprityręs kalboje, tačiau ne pažinime^x. Atvirkščiai, [ji] visaip jums apreiškėme visomis aplinkybėmis. ⁷ Ar nusižemindamas, kad jūs būtumėte išaukštinti, nusidėjau dėl to, kad dovanai jums paskelbiau evangeliją? ⁸ Apiplėšiau kitas bendruomenes, imdamas iš jų aprūpinimą, kad galėčiau jums tarnauti. ⁹ O būdamas pas jus ir pristigęs, nè vieno neapsunkinau, nes mano nepriteklių atpildė broliai, atvykę iš Makedonijos. Visokiais būdais saugojaus pasidaryti jums našta ir toliau saugosiuos. ¹⁰ Kaip tikrai Kristaus tiesa yra manyje, šito mano pasigyrimo niekas nenutildys Achajos srityse! ¹¹ Kodėl? Ar todėl, kad nemyliu jūsų? Dievas žino!^y ¹² O ką darau, tą ir toliau darysiu, kad ^zneduočiau progos tiems, kurie geidžia progos būti pripažinti mums prilygstą tuo, kuo giriasi, ¹³ nes tokie žmonės yra netikri apaštalai, klastingi darbininkai, apsimetą Kristaus apaštalais. ¹⁴ Ir nenuostabu, nes pats šėtonas apsimeta šviesos angelu.

^w**11,3** ~kt. Mss

^x**11,6** T.y. evangelijos kaip Dievo tiesos pažinime

^y**11,11** T.y. Dievas žino, kad jus myliu

^z**11,12** Lit. nukirsčiau progą

¹⁵ Taigi nieko ypatinga, jei ir jo tarnai apsimeta teisumo tarnais. Jų galas bus toks, kokie jų darbai.

Paulius giriasi kentėjimais

¹⁶ Pakartoju: niekas tenelaiko manęs paiku. O jeigu laikote, tai ir kaip paiką mane priimkite, kad ir aš galėčiau mažumėlį pasigirti! ¹⁷ Ką kalbu, ne pagal Viešpatį^a kalbu, bet šitame pasigyrimo dalyke tartum iš paikumo. ¹⁸ Kadangi daugelis giriasi pasauliškai^b, tai ir aš pasigirsiu, ¹⁹ nes, būdami protingi, mielai pakenčiate paikuosius! ²⁰ Juk pakenčiate, jei kas jus pavergia, jei kas apryja, jei kas pagauna [klasta], jei kas išdidžiai elgiasi, jei kas suduoda jums į veidą! ²¹ Savo gėdai prisipažįstu, kad, kaip sako, mes esame buvę per silpni! Bet kuo kas drįsta didžiutis, – kalbu kaip iš paikumo, – tuo drįstu ir aš! ²² Ar jie hebrajai? Aš irgi. Ar jie izraeliai? Aš irgi. Ar jie Abraomo palikuonys? Aš irgi. ²³ Ar jie Kristaus tarnai? Eidamas iš proto sakau: aš juo labiau! [Toks pasirodžiau] daug labiau darbais, daug dažniau įkalinimais, žymiai daugiau nuplakimais, dažnai mirties pavojuose. ²⁴ Nuo žydų gavau penkis kartus po keturiasdešimt kirčių be vieno. ²⁵ Tris kartus buvau nuplaktas lazdomis, vieną kartą apmėtytas akmenimis. Tris kartus pergyvenau laivo sudužimą. Naktį ir dieną praleidau atviroje jūroje. ²⁶ [Pasirodžiau esąs Kristaus tarnas] dažnomis kelionėmis, upių pavojais, plėšikų pavojais, pavojais nuo savo tautos, pavojais nuo pagonių, pavojais mieste, pavojais dykumoje, pavojais jūroje,

^a**11,17** T.y. ne pasekdamas Kristaus būdu ir pavyzdžiu

^b**11,18** Arba: kūniškai (lit. pagal kūną)

pavojais tarp netikrų brolių; ²⁷ triūsu ir sunkiu darbu, dažnai naktimis budėdamas, alkdamas ir trokšdamas, dažnai būdamas be maisto, kęsdamas šaltį ir nuogumą. ²⁸ Be kita ko, kasdien mane spaudžia rūpestis visomis bendruomenėmis. ²⁹ Kas yra silpnas, ir aš [taip pat] nesu silpnas? Ką "suvalioja atsimesti nuo tikėjimo"^c, ir aš [taip pat] nedegu [iš apmaudo]? ³⁰ Jei būtina girtis, girsiuos savo silpnumu. ³¹ Viešpaties Jėzaus Dievas ir Tėvas – jis, kuris yra pagarbintas^d per amžius – žino, kad nemeluojau. ³² Damaske karaliaus Areto etnarchas^e saugojo damaskiečių miestą, norėdamas mane suimti, ³³ bet aš pro langą buvau nuleistas pintinėje per sieną ir taip ištrūkau iš jo rankų.

Pauliaus regėjimai ir apreiškimai

12 ¹ Turiu girtis. Nors tai nenaudinga, tačiau eisiu prie Viešpaties regėjimų ir apreiškimų. ² Pažįstu žmogų Kristuje, kuris prieš keturiolika metų – ar kūne, ar be kūno, nežinau, Dievas žino, –buvo pagautas [ir pakeltas] iki pat trečiojo dangaus. ³ Ir žinau, kad toks žmogus – ar kūne, ar be kūno, nežinau, Dievas žino – ⁴ buvo pagautas [ir paimtas] į rojų ir girdėjo neišsakomus žodžius, kurių žmogui nevalia ištarti. ⁵ Tokiu žmogumi girsiuos, bet savim nesigirsiu, nebent [savo] silpnybėmis. ⁶ Mat, jei ir norėčiau girtis, nebūčiau paikas, nes sakyčiau tiesą. Bet susilaikau, kad kas nepagalvotų apie mane daugiau negu tai, ką mato manyje ar girdi "iš manęs", ⁷ ir dėl nepaprastų

^c11,29 Lit. suklupdo

^d11,31 Lit. palaimintas

^e11,32 T.y. nabatėjų karaliaus Arėto paskirtas Damasko valdytojas ar kokios miesto tautinės grupės viršininkas

apreiškimų. Todėl, kad^f nepasikelčiau puikybėn, man buvo duotas dyglys kūne, šėtono pasiuntinys, kad mane badytų kumščiais, kad nepasikelčiau puikybėn.⁸ Dėl šito tris kartus maldavau Viešpatį, kad jį pašalintų nuo manęs.⁹ Bet jis man pasakė: „Tau pakanka mano malonės, nes [mano] jėga tobulai pasireiškia silpnybėje“. Tad verčiau ko mieliausiai girsiuos silpnybėmis, kad Kristaus jėga apsigyventų manyje.¹⁰ Todėl gėriuosi silpnybėmis, įžeidimais, nelaimėmis, persekiojimais ir prispaudimais dėl Kristaus, nes, kada esu silpnas, tada esu galingas.

Apaštalo rūpestis Korinto bendruomene

¹¹ Esu pasidaręs paikas: jūs mane privertėte. Juk aš būčiau turėjęs būti jūsų įteikiamas, nes nieku neatsilikau nuo „antapaštalių“, nors ir esu niekas.¹² [Tikro] apaštalo ženklai, tiesa, yra parodyti tarp jūsų visokia ištverme, ženklais, stebuklais ir galingais veiksmais.¹³ Kuo gi pasielgta su jumis blogiau už kitas bendruomenes, jei ne tuo, kad aš pats netapau jums našta? Atleiskite man šitą neteisybę!¹⁴ Štai esu pasiruošęs atvykti pas jus šį trečią kartą ir nebūsiu jums našta, nes ieškau ne jūsų turto, bet jūsų pačių. Juk ne vaikai privalo krauti lobį gimdytojams, bet gimdytojai vaikams.¹⁵ O aš labai mielai aukosiu^g ir pats visiškai pasiaukosiu^h už jus. Jei labiau jus myliu, ar mažiau turėčiau būti mylimas?¹⁶ [Sakysite:] Gerai!ⁱ Aš neapsunkinau jūsų. Tačiau, būdamas gudrus, jus

^f12,7 Kt. Mss: iš manęs. 7 Dėl nepaprastų apreiškimų, kad

^g12,15 Lit. išleisiu (t.y. panaudosiu savo pinigus, laiką, energiją ir meilę bendruomenės labui)

^h12,15 Lit. būsiu išleistas (sunaudotas)

ⁱ12,16 Lit. Tebūnie taip

klasta pagavau. ¹⁷ Argi per kurį nors iš tų, kuriuos pas jus nusiunčiau, išnaudojau jus? ¹⁸ Aš paraginau Titą [jus aplankyti] ir pasiunčiau su juo brolių. Argi Titas jus išnaudojo? Ar mes neveikėme ta pačia dvasia?^j Ar nevaikščiojome tomis pačiomis pėdomis?

Įspėjimai ir pažadas aplankyti trečią kartą

¹⁹ Jau seniai manote, kad mes ginamės prieš jus. [Jūs klystate!] Mes kalbame Dievo akivaizdoje Kristuje, ir visa tai, mylimieji, yra jūsų ugdymo^k tikslui. ²⁰ Mat bijau, kad kartais atvykęs nerasčiau jūsų tokių, kokių nenoriu, ir kad jūs nerastumėte manęs tokio, kokio nenorite, kad kartais nebūtų nesantaikos, pavydo, pykčių, savanaudiškų potroškių, šmeižtų, liežuvavimų, pasipūtimų, netvarkos, – ²¹ kad, vėl man atėjus, Dievas nepažemintų manęs prieš jus ir neturėčiau apraudoti daugelio anksčiau nuodėmiavusių ir neatgailavusių dėl netyrumo, paleistuvavimo ir ištvirtimo, kuriuos jie darė.

13 ¹ Šį, trečią kartą vykstu pas jus. „Dviejų ar trijų liudytojų parodymu^l turi būti nuspręstas kiekvienas dalykas“. ² Įspėjau ir įspėju, kaip antrąjį kartą būdamas pas jus, taip ir dabar nebūdamas, anksčiau nuodėmiavusius ir visus kitus, kad, kai vėl ateisiu, nepasigailėsiu, ³ kadangi reikalaujate įrodymo, jog Kristus kalba per mane. Jis nėra jums silpnas, bet galingas tarp jūsų. ⁴ Juk jis buvo nukryžiuotas iš silpnumo, bet gyvena Dievo jėga. Juk ir mes esame

^j12,18 T.y. nesivadavome tais pačiais motyvais

^k12,19 Lit. statymo

^l13,1 Lit. burna

jame silpni, bet Dievo jėga su juo gyvensime jums [ugdyti]. ⁵ Išmėginkite save, ar esate tikėjime, išstirkite save! Arba ar nenusivokiate, kad Jėzus Kristus yra jumyse – nebent jei neišlaikote mėginimo? ⁶ Bet turiu viltį, kad pripažinsite, jog mes esame išlaikę mėginimą. ⁷ Mes meldžiamės Dievui, kad jūs nedarytumėte nieko bloga – ne kad mes pasirodytume išlaikę mėginimą, bet kad jūs darytumėte gera, o mes būtume tarsi neišlaikę. ⁸ Mat nieko negalime prieš tiesą, bet tik už tiesą. ⁹ Juk džiaugiamės, kad mes esame silpni, o jūs galingi. To dar meldžiame: jūsų atstatymo^m. ¹⁰ Todėl, nebūdamos pas jus, tai rašau, kad, vietoj būdamos, neturėčiau pavartoti griežtumo, kaip leidžia ta galia, kurią Viešpats man davė statyti, o ne griauti.

Baigiamieji sveikinimai ir palaiminimas

¹¹ Pagaliau, broliai, džiaukitės, atsistatykite, padrąsinkite vienas kitą, būkite vienos minties, gyvenkite taikoje, o meilės ir ramybės Dievas bus su jumis. ¹² Sveikinkite vieni kitus šventu pabučiavimu. Jus sveikina visi šventieji. ¹³ Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė, Dievo meilė ir ⁿŠventosios Dvasios draugystėⁿ tebūnie su jumis visais!

^m**13,9** T.y. pirmiau buvusių santykių su apaštalu atitaisymo ir krikščioniško gyvenimo atnaujinimo

ⁿ**13,13** Arba: dalyvavimas Šventojoje Dvasioje

GALATAMS

Pasveikinimas

1 ¹ Paulius, apaštalas – ne nuo žmonių ir ne per žmogų, bet per Jėzų Kristų ir Dievą Tėvą, prikėlusį jį iš numirusių, – ² ir visi su manim esantys broliai Galatijos bendruomenėms. ³ Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus, ⁴ atsidavusio už mūsų nuodėmes, kad mus išgelbėtų iš dabartinio pikto amžiaus pagal valią mūsų Dievo ir Tėvo, ⁵ kuriam tebūnie garbė per amžių amžius. Amen.

Nėra kitos evangelijos

⁶ Stebiuosi, kad taip greitai persimetate nuo to, kuris jus pašaukė Kristaus malone, į kitokią evangeliją. ⁷ [Iš tikrųjų] ji nėra kita, bet yra tik kai kurie žmonės, kurie jus supainioja ir nori iškreipti Kristaus evangeliją. ⁸ Bet net jei mes patys ar angelas iš dangaus skelbtų jums evangeliją, prieštaraujančią tai, kurią jums paskelbėme, – tebūnie prakeiktas! ⁹ Kaip pirma sakėme, taip dabar dar kartą sakau: jei kas jums skelbia evangeliją, prieštaraujančią tai, kurią priėmėte, tas tebūnie prakeiktas! ¹⁰ Argi dabar ieškau žmonių pritarimo, ar Dievo? Arba ar stengiuos patikti žmonėms? Jei tebesistengčiau žmonėms patikti, nebūčiau Kristaus tarnas.

Kaip Paulius tapo apaštalu

¹¹ Aš patikinu jus, broliai, kad mano paskelbtoji evangelija nėra tik žmogiška, ¹² nes jos negavau iš žmogaus ir nebuvau jos išmokytas, bet ją gavau Jėzaus Kristaus apreiškimu. ¹³ Juk girdėjote apie mano ankstesnį elgesį žydų tikėjime, kad be saiko persekiojau Dievo Bendruomenę ir stengiausi ją sunaikinti. ¹⁴ Judaizme^a dariau daugiau pažangos negu daugelis mano tautos bendraamžių, daug uoliau laikydamasis savo protėvių padavimų. ¹⁵ O kai tam, kuris mane išskyrė nuo mano motinos iščių^b ir pašaukė savo malone, patiko ¹⁶ apreikšti savo Sūnų manyje, kad jį paskelbčiau tarp pagonių, aš tuoj nepasitariau su „jokiu žmogumi“^c ¹⁷ nė nukilau į Jeruzalę pas pirmiau už mane pašauktus apaštalus, bet nuvykau į Arabiją ir vėl sugrižau į Damaską. ¹⁸ Paskui, po trejų metų, nukilau į Jeruzalę susipažinti su Kėfu ir pasilikau pas jį penkiolika dienų. ¹⁹ Bet nemačiau jokio kito apaštalo, tik Jokūbą, Viešpaties brolių. ²⁰ (Ką jums rašau – štai Dievo akivaizdoje [patikinu], kad nemeluoju.) ²¹ Paskui nuvykau į Sirijos ir Kilikijos sritis. ²² Bet buvau iš veido nepažįstamas Judėjos bendruomenėms, esančioms Kristuje. ²³ O jos tik girdėjo: „Tas, kuris anksčiau mus persekiojo, dabar skelbia tikėjimą, kurį kadaise stengėsi sunaikinti“. ²⁴ Ir jos garbino Dievą dėl manęs.

^a**1,14** T.y. žydų tikėjime ir gyvensenoje

^b**1,15** Tai gali reikšti „nuo mano gimimo“ ar „man dar negimus“.

^c**1,16** Lit. kūnu ir krauju

Apaštalas antrā kartā aplanko Jeruzalē

2¹ Paskui, po keturiolikos metų, vėl nukilau į Jeruzalę su Barnabu, pasiėmęs ir Titą. ² Nukilau, atsakydamas į apreiškimą, ir jiems išdėsčiau evangeliją, kurią skelbiu tarp pagonių, o privačiai įžymiesiems, kad kartais nebėgčiau ar nebūčiau bėgęs veltui. ³ Bet nė mano palydovas Titas, būdamas graikas, nebuvo priverstas apsipjaustyti. ⁴ O dėl slapta įvestų netikrų brolių, kurie buvo vogčia įsiskverbę šnipinėti mūsų laisvės, kurią turime Kristuje Jėzuje, kad galėtų mus pavergti, – ⁵ mes jiems nė valandėlei nepasidavėme, kad evangelijos tiesa pasiliktų pas jus. ⁶ O iš tų, kurie buvo laikomi įžymiais, – kokie jie kartą buvo, man nesudaro jokio skirtumo: Dievas nėra žmogui šališkas, – man įžymieji nieko ne pridėjo.^d ⁷ Priešingai, pamatę, kad man patikėta evangelija neapipjaustytiems, kaip Petruai apipjaustytiems, – ⁸ nes tas, kuris veikė Petruai, kad šis eitų apaštalo pareigas apipjaustytiems, veikė ir man, kad jas eičiau pagonims, – ⁹ ir, pripažinę man suteiktą malonę, Jokūbas, Kėfas ir Jonas, kurie laikomi šulais, padavė man ir Barnabui draugiškumo dešinę [sutardami], kad mes eitume pas pagonis, o jie – pas apipjaustytus, ¹⁰ [prašydami] tik [to,] kad atsimintume vargšus. Kaip tik tai aš uoliai ir stengiausi daryti.

Paulius subara Petrą Antiochijoje

¹¹ Bet kai Kėfas atvyko į Antiochiją, jam pasipriešinau į akis^e, nes jis buvo pasmerktas^f. ¹² Mat, prieš atvykstant kai kuriems nuo Jokūbo, jis valgydavo drauge su pagonimis, bet kai jie atvyko, jis ėmė trauktis ir skirtis nuo jų, bijodamas apipjaustytyjų. ¹³ Su juo veidmainiavo ir visi kiti žydai – taip, jog net Barnabas buvo jų veidmainystės suvedžiotas. ¹⁴ Bet kai pamačiau, kad jų elgesys nesutinka su evangelijos tiesa^g, tariau Kėfui visų akivaizdoje: „Jei tu, būdamas žydas, gyveni pagoniškai, o ne žydiškai, kaip tu gali versti pagonis laikytis žydų papročių?“

Žydai ir pagonys išganomi tikėjimu

¹⁵ Mes esame gimimo žydai ir ne „nusidėjėliai iš pagonių“, ¹⁶ bet kadangi žinome, jog žmogus neišteisinamas įstatymo darbais, bet tik per tikėjimą Kristumi Jėzumi, mes irgi įtikėjome Kristų Jėzų, kad būtume išteisinti per tikėjimą Kristumi, o ne įstatymo darbais, nes įstatymo darbais „nebus išteisintas joks žmogus^h“. ¹⁷ O jei, stengdamiesi būti išteisinti Kristuje, ir mes patys pasirodėmeⁱ esą nusidėjėliai, ar tad Kristus yra nuodėmės tarnas? Nieku būdu! ¹⁸ Nes jei atstatau, ką nugrioviau, pasirodau esąs įstatymo laužytojas. ¹⁹ Nes aš

^e2,11 Lit. veidą

^f2,11 Dievo požiūriu arba savo prieštaringo elgesio

^g2,14 Lit. jie neina tiesiai į evangelijos tiesą

^h2,16 Lit. kūnas

ⁱ2,17 Lit. buvome rasti

per įstatymą numiriau įstatymui, kad gyvenčiau Dievui. Esu nukryžiuotas su Kristumi. ²⁰ Tačiau gyvenu nebe aš, bet Kristus gyvena manyje. O kiek dabar gyvenu kūne, gyvenu per tikėjimą Dievo Sūnumi, kuris mane mylėjo ir atsidavė už mane. ²¹ Neatmetu Dievo malonės, nes jei teisumas įgyjamas įstatymu, tai Kristus mirė veltui!

Tikėjimas ar įstatymo vykdymas

3 ¹ O, neprotingi galatai! Kas užkerėjo jus, kuriems prieš akis Jėzus Kristus buvo aiškiai pavaizduotas kaip nukryžiuotas? ² Tik tai noriu sužinoti iš jūsų: ar gavote Dvasią darydami įstatymo darbus, ar ¹ tikėdami tai, ką girdėjote ^{1j}? ³ Nejaugi esate tokie neprotingi? Ar, pradėję Dvasia, dabar kūnu baigsite? ⁴ Ar tiek daug patyrėte veltui? – jei iš tikrųjų veltui! ⁵ Taigi tas, kuris jums suteikė Dvasią ir darė stebuklus tarp jūsų, – ar jis [tai darė] remdamasis įstatymo darbais, ar tuo, kad ¹ tikėjote tai, ką girdėjote ^{1k}? ⁶ Taip, kaip Abraomas: „Jis patikėjo Dievu, ir tai jam buvo įskaityta kaip teisumas“. ⁷ Taigi žinokite^l, kad tie, kurie gyvena tikėjimu, yra Abraomo vaikai^m. ⁸ Ir Raštas, numatydamas, kad Dievas tikėjimu išteisins pagonis, iš anksto paskelbė Abraomui gerą naujieną: „Per tave bus palaimintos visos tautos“. ⁹ Taigi tie, kurie gyvena tikėjimu, palaiminami su tikinčiuoju Abraomu. ¹⁰ Mat visi, kurie pasikliauja įstatymo darbais, yra po prakeikimu, nes parašyta: „Prakeiktas kiekvienas,

^j3,2 Arba: klausydami su tikėjimu

^k3,5 Arba: klausėte su tikėjimu

^l3,7 Arba: žinote

^m3,7 Lit. sūnūs

kuris nuolat nesilaiko viso to, kas parašyta įstatymo knygoje, kad tai darytų“. ¹¹ Aišku, kad įstatymu niekas neišteisinamas Dievo akyse, nes „kas yra teišus tikėjimu, gyvens“ⁿ. ¹² Bet įstatymas nesiremia tikėjimu: priešingai, „kas juos^o įvykdė, jais gyvens“. ¹³ Kristus mus atpirko nuo įstatymo prakeikimo, tapdamas už mus prakeikimu, nes parašyta: „Prakeiktas kiekvienas, kuris kybo ant medžio“, – ¹⁴ kad per Jėzų Kristų pagonims tektų Abraomo palaiminimas, kad gautume Dvasios pažadą per tikėjimą.

Įstatymas ir pažadas

¹⁵ Broliai, „duodu pavyzdį iš žmonių gyvenimo“^p: kaip niekas nepanaikina žmogaus patvirtinto testamento ar nieko neprideda prie jo, taip yra šiuo atveju. ¹⁶ Pažadai buvo ištarti Abraomui „ir jo palikuoniui“. Nesako daugiskaita: „ir palikuonims“, bet vienaskaita: „ir tavo palikuoniui“, tai yra Kristui. ¹⁷ Manau tai: įstatymas, įvestas po keturių šimtų trisdešimties metų, nepanaikina Dievo anksčiau patvirtintos sandoros ir taip nepaverčia pažado niekais, ¹⁸ nes jei paveldėjimas įgyjamas įstatymu, tai jau nebe pažadu. Bet Dievas pažadu [jį] suteikė Abraomui iš malonės.

ⁿ**3,11** Arba: teisusis gyvens tikėjimu

^o**3,12** T.y. įstatymo įsakymus

^p**3,15** Lit. kalbu žmogiškai

Įstatymo tikslas

¹⁹ Tai kam įstatymas? Dėl nusižengimų jis buvo pridėtas, kol ateis „palikuonis“, kuriam buvo skirtas pažadas. Jis^q buvo išleistas per angelus, su tarpininko pagalba. ²⁰ O tarpininkas neatstovauja [tik] vienai šaliai, bet Dievas yra vienas. ²¹ Ar tad įstatymas priešingas [Dievo] pažadams? Jokiu būdu! Nes jei būtų duotas įstatymas, kuris galėtų teikti gyvybę, tai teisumas tikrai būtų įgyjamas įstatymu. ²² Bet Raštas „visus be išimties įkalino nuodėmėje“, kad tai, kas pažadėta, būtų duota tikintiesiems per tikėjimą Jėzumi Kristumi. ²³ Prieš ateinant tikėjimui, mes buvome saugomi įstatymo valdžioje, kalinami, iki bus apreikštas tikėjimas, kuris turėjo ateiti. ²⁴ Tad įstatymas buvo mūsų prižiūrėtojas iki Kristaus, kad būtume išteisinti tikėjimu. ²⁵ O dabar, atėjus tikėjimui, nebesame prižiūrėtojai pavaldūs.

Dievo vaikai

²⁶ Mat jūs visi tikėjimu esate Dievo vaikai^s Kristuje Jėzuje, ²⁷ nes jūs visi, kurie buvote pakrikštyti į Kristų, Kristumi apsilvokote. ²⁸ Nėra nei žydo, nei graiko, nėra nei vergo, nei laisvojo, nėra nei vyriškio, nei moteriškės, nes jūs visi esate vienas Kristuje Jėzuje. ²⁹ O jei priklausote Kristui, tai esate Abraomo palikuonys, pagal pažadą – paveldėtojai.

^q3,19 T.y. įstatymas

^r3,22 Lit. visa drauge užrakino po nuodėme

^s3,26 Lit. sūnūs

4 ¹ Sakau [tai kaip pavaizdą]: kol paveldėtojas tebėra nepilnametis, jis nieku nesiskiria nuo vergo, nors yra visko savininkas, ² bet jis yra saugotojų ir ūkvedžių prižiūrimas iki tėvo nustatyto laiko. ³ Taip buvo ir su mumis: kai buvome nepilnamečiai, buvome pavergti pasaulio pradmenims^t. ⁴ Bet, laikui išsipildžius, Dievas atsiuntė savo Sūnų, gimusį iš moters, gimusį įstatymui pavaldų, ⁵ kad jis atpirktų tuos, kurie buvo įstatymui pavaldūs, kad gautume sūnystę. ⁶ O ^u kadangi esate sūnūs, ^u Dievas pasiuntė į jūsų širdis savo Sūnaus Dvasią, šaukiančią: „Aba, Tėve!“ ⁷ Taigi tu nebesi vergas, bet sūnus; o jei sūnus, tai ir paveldėtojas Dievo veiksmu.

Pavojus atkristi į senąją vergystę

⁸ Tačiau anuomet, kai nepažinote Dievo, vergavote būtybėms, kurios ^r iš esmės ^v nėra dievai. ⁹ Bet dabar, pažinę Dievą arba, tikriaus sakant, būdami Dievo pažinti, kaip jūs galite vėl gręžtis atgal į silpnus ir vargingus pradmenis, kuriems vėl iš naujo norite vergauti? ¹⁰ Jūs laikotės dienų, mėnesių, ypatingų laikų ir metų! ¹¹ Bijau dėl jūsų, kad kartais nebūčiau veltui triūsęs jūsų labui.

Asmeninis kreipimasis

¹² Broliai, maldauju jus: tapkite tokie, kaip aš, nes ir aš tapau toks, kaip jūs! Jūs man nepadarėte jokios skriaudos. ¹³ Jūs žinote, kad dėl kūno negalios jums pirmą kartą paskelbiau evangeliją. ¹⁴ Nors ir mano kūno būklė buvo

^t4,3 T.y. vergavome elementarinėms kosminėms galybėms: pagonių religijoje – netikriems dievams, o žydų tikėjime – įstatymui

^u4,6 Arba: kad esate sūnūs, [galite žinoti iš to:]

^v4,8 Arba: iš tikrųjų

jums pagunda [atmesti mane], jūs manęs nepaniekinote ir neatmetėte, bet kaip Dievo angelą mane priėmėte, kaip Kristų Jėzų. ¹⁵ Tai kur yra jūsų [ankstesnis] palaimos būvis? Mat liudiju už jus, kad, jei būtų buvę galima, jūs būtumėte išsilupę akis ir man atidavę. ¹⁶ Ar tad aš, kalbėdamas jums tiesą, esu tapęs jūsų priešu? ¹⁷ Jie įsiteikia jums^w ne geram tikslui. Jie tik nori jus išskirti^x, kad turėtumėte jiems įsiteikti! ¹⁸ Tačiau „gera būti tokiems, kuriems visuomet įsiteikiama su geru tikslu“ ir ne tik tada, kai esu pas jus. ¹⁹ Mano vaikai, dėl kurių vėl kenčiu gimdymo skausmus, kol Kristus bus įpavidalintas jumoje! ²⁰ Norėčiau dabar pat būti pas jus ir pakeisti savo toną, nes nežinau, kaip pasielgti su jumis.

Hagaros-Saros alegorija

²¹ Sakykite man jūs, kurie norite būti įstatymui pavaldūs, ar nesiklausote^y įstatymo? ²² Juk parašyta, kad Abraomas turėjo du sūnus: vieną iš vergės, o kitą iš laisvosios. ²³ Bet tas, kuris buvo iš vergės, gimė kūnišku būdu, o tas, kuris buvo iš laisvosios, – pažado ištesėjimu. ²⁴ Tie dalykai [dabar] aiškinami alegoriškai: šitos [moterys] yra dvi sandoros. Viena – nuo Sinajaus kalno, gimdanti vergystei; ji yra Hagara. ²⁵ „Hagara“ ženklina Sinajaus kalną Arabijoje ir atvaizduoja dabartinę Jeruzalę, nes ši vergauja su savo vaikais. ²⁶ Bet aukštai esanti Jeruzalė yra laisva; ji yra mūsų motina, ²⁷ nes parašyta: „Džiaukis, nevaisingoji, kuri negimdai, pratrūk

^w4,17 T.y. stengiasi įsigyti jūsų palankumą, siekia jums įsigerinti, pirštis

^x4,17 iš draugystės su manim

^y4,21 T.y. nesiklausote ir nesuprantate

šūkavimu, kuri nepažįsti gimdymo skausmų, nes daug vaikų turi apleistoji, daugiau negu ta, kuri turi vyrą!“²⁸ O jūs^z, broliai, kaip Izaokas, esate pažado vaikai.²⁹ Bet kaip tąsyk gimusysis kūnišku būdu persekiojo gimusįjį Dvasios poveikiu, taip yra ir dabar.³⁰ Bet ką sako Raštas? – „Išvaryk vergę ir jos sūnų, nes vergės sūnus neturi gauti veldinio kartu su laisvosios sūnumi“. ³¹ Taigi, broliai, mes nesame vergės vaikai, bet laisvosios.

Krikščioniška laisvė

5¹ Laisvei Kristus mus išlaisvino, Tad tvirtai stovėkite ir nesiduokite vėl įkinkomi į vergystės jungą! ² Štai aš, Povilas, jums sakau, kad, jei leidžiatės apipjaustomi, Kristus jums nė kiek nebus naudingas. ³ Vėl paliudiju kiekvienam žmogui, kuris leidžiasi apipjaustomas, kad jis yra įpareigotas vykdyti visą įstatymą. ⁴ Jūs, kurie stengiatės būti išteisinti įstatymu, nebeturite nieko bendra su Kristumi; jūs išpuolėte iš malonės. ⁵ Nes mes Dvasia, remdamiesi tikėjimu, laukiame teisumo, kurio viliamės; ⁶ nes Kristuje Jėzuje nieko nereiškia nei apipjaustymas, nei neapipjaustymas, bet [tik] tikėjimas, veikiantis per meilę. ⁷ Jūs gerai bėgote. Kas jus sutrukdė tiesos klausyti? ⁸ Tas įtikinimas nėra iš to, kuris jus šaukia. ⁹ Truputis raugo įraugina visą įmaišą. ¹⁰ Aš pasitikiu jums Viešpatyje, kad nebūsime kitokios nuomonės. O tas, kuris jus supainioja, turės iškęsti teismą, kad ir kas jis būtų! ¹¹ Bet jei aš, broliai, tebeskelbiu apipjaustymą, tai kodėl dar esu persekiojamas? Tuo atveju kryžiaus papiktinimas yra pašalintas. ¹² O kad ir išdaraais pasidarytų

tie, kurie jums kelia nerimą! ¹³ Juk jūs, broliai, buvote pašaukti, kad būtumėte laisvi. Tik nenaudokite tos laisvės kaip progos kūnui^a, bet per meilę tarnaukite vienas kitam! ¹⁴ Nes visas įstatymas yra įvykdytas vienu sakiniu, tuo: „Mylėk savo artimą kaip save patį“. ¹⁵ Bet jei vienas kitą kremtate ir draskote, žiūrėkite, kad nebūtumėte vienas kito praryti!

Dvasios vaisius ir kūno darbai

¹⁶ Sakau: elkitės Dvasia, tai nepatenkinsite kūno geidulio. ¹⁷ Mat kūnas geidžia, kas priešinga Dvasiai, o Dvasia – kas priešinga kūnui, nes tie yra vienas kitam priešingi, kad nedarytumėte, ko norite. ¹⁸ Bet jei esate Dvasios vedami, nesate įstatymui pavaldūs. ¹⁹ Kūno darbai yra aiškūs: jie yra paleistuvystė, netyrumas, ištvirkimas, ²⁰ stabmeldystė, žyniavimas, neapkentimai, nesantaika, pavyduliavimas, pykčio proveržiai, 'savimyliški potroškiai'^b, nesutarimai, partiniai susiskaldymai, ²¹ pavydėjimai^c, girtavimai, lėbavimai ir į tuos panašūs dalykai. Tai sakau iš anksto, kaip ir anksčiau sakiau, kad tie, kurie daro tokius darbus, nepaveldės Dievo karalystės. ²² Bet Dvasios vaisius yra meilė, džiaugsmas, ramybė, kantrumas, malonumas, gerumas, ištikimybė, ²³ romumas, susivaldymas. Nėra įstatymo prieš tokius dalykus^d. ²⁴ Tie, kurie priklauso Kristui Jėzui, nukryžiaavo savo kūniškąjį aš su jo aistromis

^a**5,13** T.y. nuodėmingai prigimčiai

^b**5,20** Arba: vaidai

^c**5,21** Kt. Mss + žmogžudystės

^d**5,23** Arba: asmenis

ir geiduliais. ²⁵ Jei gyvename Dvasia, tai Dvasia ir elkimės. ²⁶ Nesivaikykime tuščios garbės, vieni kitus erzindami, vieni kitiems pavydėdami!

Nešiokite vieni kitų naštas

6 ¹ Broliai, jei žmogus ir būtų ^eužtiktas kuo nors nusižengęs^e, jūs, kurie esate dvasiški, atstatykite tokį su romia dvasia. Žiūrėk pats savęs, kad ir tu nebūtum sugundytas. ² Nešiokite vieni kitų naštas, ir taip įvykdysite^f Kristaus įstatymą, ³ nes jei kas, būdamas niekas, tariasi kas esąs, tas apsigauja. ⁴ Tegul kiekvienas ištiria savo paties darbą, ir tada jis turės pagrindą girtis, atsižvelgdamas į save vieną ir nelygindamas savęs su kitu, ⁵ nes kiekvienas turės nešioti savo paties našta. ⁶ Tegul tas, kuris mokomas žodžio, dalijasi su mokytoju visomis gėrybėmis. ⁷ Neapsigaukite: Dievas neleidžia tyčiotis iš savęs! Nes ką žmogus sėja, tą ir pjaus. ⁸ Būtent: jei kas sėja į kūną^g, iš kūno pjaus sugedimą, o kas sėja į Dvasią^h – iš Dvasios pjaus amžiną gyvenimą. ⁹ Tad nepailskime darydami gera, nes tinkamu metu pjausime, jei nenuleisime rankų. ¹⁰ Taigi, kada tik turime progą, darykime gera visiems, o labiausiai tikėjimo namiškiams.

Baigiamasis įspėjimas ir palaiminimas

¹¹ Žiūrėkite, kokiomis didelėmis raidėmis jums rašau savo ranka! ¹² Visi, kurie nori gerai pasirodyti išviršinia

^e6,1 Arba: netyčia įveltas į kokį nors nusižengimą

^f6,2 Kt. Mss: įvykdykite

^g6,8 T.y. tenkina geidulius, būdingus nuodėmingai prigimčiai

^h6,8 T.y. vykdo tai, ko geidžia Dvasia

dalykais, jus verčia apsipjaustyti tik tam, kad dėl Kristaus kryžiaus neturėtų kentėti persekiojimo. ¹³ Juk ir tie, kurie apipjaustomi, patys nesilaiko įstatymo, bet nori jūsų apsipjaustymo, kad galėtų pasigirti jūsų kūnu. ¹⁴ Bet tegul aš niekad nieku kitu nesigirsiu, kaip tik mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kryžiumi, kuriuo man pasaulis nukryžiuotas ir aš pasauliui. ¹⁵ Nes nieko nereikia nei apipjaustymas, nei neapipjaustymas, bet tik naujas sukūrimas. ¹⁶ Ir visi, kurie laikysis šitos taisyklės – ramybė ir pasigailėjimas tebūnie jiems "ir Dievo Izraeliui"ⁱ. ¹⁷ Toliau niekas tenevargina manęs, nes aš nešioju Jėzaus žymes savo kūne. ¹⁸ Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė tebūnie su jūsų dvasia, broliai. Amen.

ⁱ6,16 Arba: Dievo Izraeliui

EFEZIEČIAMS

Pasveikinimas

1 ¹ Paulius, Dievo valia Kristaus Jėzaus apaštalas, šventiesiems, esantiems [Efeze]^a, tikintiesiems Kristuje Jėzuje. ² Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

Dvasinės palaimos Kristuje

³ Pagarbintas^b tebūnie mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Dievas ir Tėvas, kuris mus palaimino Kristuje visokia dvasine palaima dangaus srityse, ⁴ kadangi jis išsirinko mus jame prieš pasaulio įkūrimą, kad mes būtume jo akivaizdoje šventi ir nepeiktini, ⁵ rodydami meilę. ⁶ Jis^c iš anksto mus paskyrė sau įsūnyti per Jėzų Kristų, kaip patiko jo valiai, ⁷ kad girtume šlovę jo malonės, kuria jis apdovanojo mus Mylimajame, ⁸ Jame turime atpirkimą jo krauju, nusikaltimų atleidimą pagal turtingumą jo malonės, ⁹ kurios jis gausiai mums suteikė su visokia išmintimi ir supratimu, ¹⁰ Jis leido mums žinoti savo valios paslaptį pagal jam patinkamą planą, kurį jis sumanė jame^d ¹⁰ laikų pilnybei įvykdyti^e: visa suvienyti Kristuje

^a**1,1** ~kt. Mss

^b**1,3** Lit. Palaimintas

^c**1,5** Arba: Iš meilės 5 jis

^d**1,9** T.y. Kristuje

^e**1,10** T.y. istorijos epochų raidai tvarkyti ir leisti jai pasiekti jos kulminacinį tašką, kur įvyksta jo valios paslapties atskleidimas

– tai, kas danguje ir kas žemėje, jame. ¹¹ Jame mes taip pat buvome išrinkti, iš anksto paskirti sumanymu to, kuris viską veikia, kaip nusprendžia savo valia, ¹² kad mes, kurie pirmi esame padėję savo viltį į Kristų, būtume jo garbei girti. ¹³ Jame ir jūs, išgirdę tiesos žodį, jūsų išgelbėjimo evangeliją, jame dar įtikėję buvote užantspauduoti pažadėta Šventąja Dvasia. ¹⁴ Ji yra mūsų veldinio laidas, garantuojąs ^fatpirkimą tų, kurie yra Dievo nuosavybė^f, jo garbei girti.

Pauliaus malda

¹⁵ Todėl ir aš, išgirdęs apie jūsų tikėjimą Viešpačiu Jėzumi ir apie jūsų meilę visiems šventiesiems, ¹⁶ nepaliauju dėkojęs už jus, prisimindamas^g jus savo maldose, ¹⁷ kad mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Dievas, šlovės Tėvas, duotų jums išminties ir apreiškimo dvasią jo pažinime, ¹⁸ apšviestas [jūsų] širdies akis, kad žinotumėte, kokia yra ta viltis, į kurią esate jo pašaukti, kokie šlovingi jo veldinio turtai šventuosiuose ¹⁹ ir kokia nepranokstama didybė jo jėgos [, kurią jis leidžia patirti] mums, tikintiesiems, pagal jo galingos stiprybės veikimą. ²⁰ Su ja jis veikė Kristuje, kai jį prikėlė iš numirusių ir pasodino savo dešinėje, dangaus srityse, ²¹ aukštai virš kiekvienos kunigaikštystės, valdžios, galybės, viešpatystės ir kiekvieno vardo, minimo ne tik šitame pasaulyje, bet ir būsimajame. ²² Jis viską pajungė po jo kojomis ir jį davė kaip galvą viršum visko Bendruomenei,

^f**1,14** Lit. nuosavybės atpirkimą; arba: atpirkimą, leidžiantį jį pasisavinti

^g**1,16** Arba: minėdamas

²³ kuri yra jo kūnas, pilnybė^h to, kuris pripildo viską visais požįūriais.

Iš mirties į gyvenimą

2 ¹ Ir [jis padarė] jus [gyvus], kai buvote mirę savo nusikaltimais ir nuodėmėmis, ² kuriose kadaise elgėtės šito pasaulio amžiaus būdu, klausydami oro srities kunigaikščio, dvasios, kuri dabar veikia neklusniuosiuose. ³ Tarp jų ir mes visi kadaise elgėmės pagal kūno geidulius, tenkindami kūno ir juslių norus, ir prigimtimi buvome 'nusipelnę Dievo rūstybės'ⁱ, kaip ir visi kiti. ⁴ Bet Dievas, būdamas turtingas gailestingumo, iš savo didelės meilės, kuria jis mylėjo mus, ⁵ net kai mes buvome mirę nusikaltimais, padarė mus gyvus su Kristumi – malone esate išgelbėti – ⁶ ir prikėlė su juo bei pasodino su juo dangaus srityse, Kristuje Jėzuje, ⁷ kad ateinančiais amžiais parodytų nepaprastai gausius savo malonės turtus [savo] gerumu mums Kristuje Jėzuje. ⁸ Juk malone esate išgelbėti per tikėjimą. Ir tai ne iš jūsų – tai Dievo dovana; ⁹ ne darbais, kad niekas nesigirtų, ¹⁰ nes jo veikalas mes esame, Kristuje Jėzuje sukurti geriems darbams, kuriuos Dievas iš anksto paruošė, kad juose gyventume.

Dievas per Kristų sukuria vieną bendruomenę iš žydų ir pagonių

¹¹ Todėl atsiminkite, kad kadaise jūs, gimimo^j pagonys, vadinamojo apipjaustymo, rankomis atlikto kūne,

^h1,23 pilnybė ta prasme, kad Kristus ją pripildo savo gyvybės ir jėgų

ⁱ2,3 Lit. rūstybės vaikai

^j2,11 Lit. kūnu

vadinami neapipjaustymu, – ¹² kad anuomet buvote be Kristaus, atskirti nuo Izraelio sandraugos ir svetimi pažadą įkūnijančioms sandoroms, neturintys vilties ir be Dievo pasaulyje. ¹³ Bet dabar Kristuje Jėzuje jūs, kurie kadaise buvote toli, priartėjote Kristaus krauju. ¹⁴ Nes jis yra mūsų taika: jis, kuris iš abiejų padarė viena ir nugriovė skiriamąją pertvaros sieną, priešišumą, savo kūne, ¹⁵ panaikinęs įstatymą, susidarantį iš įsakymų, išreikštų nuostatais, kad, darydamas taiką, savyje sukurtų iš tų dviejų vieną naują žmogų ¹⁶ ir sutaikintų su Dievu abu viename kūne per kryžių, užmušęs savyje priešišumą. ¹⁷ Atėjęs jis paskelbė taiką jums, „tolimiesiems“, ir taiką „artimiesiems“, ¹⁸ nes per jį mes vieni ir kiti turime priėjimą prie Tėvo viena Dvasia. ¹⁹ Taigi jūs jau nebesate svetimšaliai ir ateiviai, bet esate šventųjų bendrapiliečiai ir Dievo namiškiai, ²⁰ pastatyti ant apaštalų ir pranašų pamato, kur pats Kristus Jėzus yra kertinis^k akmuo. ²¹ Jame visas pastatas suleidžiamas auga į šventyklą Viešpatyje, ²² kuriame ir jūs esate kartu statomi, kad Dvasia būtų Dievo buveinė.

Paulius – Kristaus paslapties tarnas pagonims

3 ¹ Dėl tos priežasties aš, Paulius, Kristaus Jėzaus kalinys dėl jūsų, pagonių, – ² jei iš tikrųjų girdėjote apie Dievo man jūsų labai suteiktos Dievo malonės priežiūros tarnybą, ³ kad apreiškimu man buvo atskleista paslaptis, kaip jau aukščiau trumpai parašiau. ⁴ Iš to^l skaitydami galite numanyti mano Kristaus paslapties

^k2,20 Arba: spyninis

^l3,4 T.y. iš to, ką jau parašiau

supratimą. ⁵ Kitomis kartomis ji nebuvo atskleista žmonėms^m, kaip ji dabar buvo Dvasios apreikšta jo šventiems apaštalams ir pranašams: ⁶ kad pagonys Kristuje Jėzuje yra bendrapaveldėtojai, to pat kūno nariai ir pažado bendradalininkai per evangeliją. ⁷ Tapau jos tarnu dovana Dievo malonės, man suteiktos jo jėgos veikimu. ⁸ Man, visų šventųjų mažiausiajam, buvo duota ta malonė skelbti evangelijąⁿ apie neištiriamus Kristaus turtus ⁹ ir visiems išaiškinti, kaip vykdoma paslaptis, nuo amžių paslėpta Dieve, visatos Kūrėjuje, ¹⁰ kad dabar per Bendruomenę būtų atskleista kunigaikštystėms ir valdžioms dangaus srityse daugiopa Dievo išmintis ¹¹ pagal amžinąjį Dievo tikslą, kurį jis įvykdė Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje. ¹² Jame turime drąsų priėjimą^o su pasitikėjimu per tikėjimą juo. ¹³ Todėl prašau nenusiminti dėl mano kentėjimų jūsų labui: jie yra jūsų garbė.

Malda ir doksologija

¹⁴ Dėl tos priežasties klaupiuos prieš Tėvą, ¹⁵ nuo kurio kiekviena šeima danguje ir žemėje gauna savo vardą, ¹⁶ [melsdamas,] kad jis duotų jums pagal savo šlovės turtus sustiprėti jėga per jo Dvasią vidiniame žmoguje, ¹⁷ kad Kristus tikėjimu gyventų jūsų širdyse, jums esant įsišaknijusiems ir turint pamatą meilėje, ¹⁸ kad pajėgtumėte suvokti su visais šventaisiais, kas yra plotis ir ilgis, aukštis ir gylis, ¹⁹ ir pažinti žinojimą pranokstančią

^m3,5 Lit. žmonių sūnums

ⁿ3,8 T.y. gerąją naujieną

^o3,12 prie Dievo

Kristaus meilę, –kad būtumėte pripildyti visos Dievo pilnybės. ²⁰ O tam, kuris gali padaryti be galo daugiau negu visa, ko prašome ar ką manome, ta jėga, kuri veikia mumyse, – ²¹ jam tebūnie garbė Bendruomenėje ir Kristuje Jėzuje per visas amžių amžiaus kartas. Amen.

Paraginimas išsaugoti bendruomenės vienybę

4 ¹ Taigi aš, kalinys Viešpatyje, raginu jus elgtis, kaip verta pašaukimo, kuriuo buvote pašaukti, ² visokiu nuolankumu ir romumu, su kantrumu, vienam kitą pakenčiant su meile, ³ stengiantis išlaikyti Dvasios [sukurtą] vienybę taikos ryšiu. ⁴ [Yra] vienas kūnas ir viena Dvasia, kaip "yra ir viena jūsų pašaukimui priklausanti viltis, į kurią buvote pašaukti"^p; ⁵ vienas Viešpats, vienas tikėjimas, vienas krikštas; ⁶ vienas Dievas ir visų Tėvas, kuris "viešpatauja visiems"^q, veikia per visus ir yra visuose. ⁷ Tačiau kiekvienam iš mūsų buvo suteikta malonė pagal Kristaus dovanotą saiką. ⁸ Todėl sakoma: „Užžengdamas į aukštybę, jis vedė nelaisvėn belaisvius, davė žmonėms dovanų“. ⁹ „Užžengė“ – ką kita tai reiškia, jei ne tai, kad jis ir nužengė į žemutiniąsias žemės dalis? ¹⁰ Tas, kuris nužengė, yra tas pats, kuris ir užžengė aukštai virš visų dangų, kad pripildytų visatą. ¹¹ Ir jis „davė“ vienus kaip apaštalus, kitus kaip pranašus, kitus kaip evangelistus, kitus kaip ganytojus ir mokytojus ¹² šventiesiems paruošti tarnystės darbui, Kristaus kūnui ugdyti, ¹³ kol visi pasieksime tikėjimo ir Dievo Sūnaus pažinimo vienybę, subrendusią vyrystę, Kristaus pilno

P4,4 Lit. ir buvote pašaukti į vieną savo pašaukimo viltį

q4,6 Lit. yra viršum visų

ūgio matmenį^r, ¹⁴ kad nebebūtume kūdikiai, bangu blaškomi ir visokio mokslo vėjo šen bei ten nešiojami žmonių suktybe, [jū] gudrybe paklydimo pinklėms spęsti, ¹⁵ bet kad, kalbėdami tiesą su meile, visaip augtume į jį, kuris yra galva – Kristus. ¹⁶ Iš jo visas kūnas, sujungiamas ir sunarinamas kiekvienu jį palaikančiu sunėrimu, vykdo kūno augimą pagal kiekvieną atskirą dalį atitinkantį veikimą sau ugdyti meilėje.

Senasis ir naujasis gyvenimo būdas

¹⁷ Taigi tai sakau ir primygtinai reikalauju ^rViešpaties vardu^s, kad nebesielgtumėte, kaip elgiasi pagonys, būdami tuščio proto, ¹⁸ aptemdyto supratimo, svetimi Dievo teikiamam gyvenimui dėl juose esančio nežinojimo, dėl jų širdies sukietėjimo. ¹⁹ Netekę bet kokio doros jausmo, jie atsidavė ištvirkimui, kad darytų visokią netyrybę su godulyste. ²⁰ Bet jūs ne taip išmokote Kristaus^t, ²¹ jei iš tikrųjų girdėjote apie jį ir jame^u buvote pamokyti, kokia yra tiesa Jėzuje: ²² kad, atsižvelgiant į ankstesnę elgseną, jūs turite nusivilkti senąjį aš^v, gadinamą apgaulingų geidulių, ²³ būti atnaujinamos galvosenos^w ²⁴ ir apsivilkti nauju aš, sukurtu panašiu į Dievą su tikru teisumu ir šventumu.

^r4,13 T.y. pasidarysime tokie subrendę tikėjime, koks buvo Kristus

^s4,17 Lit. Viešpatyje

^t4,20 T.y. to, kas per evangelijos skelbimą perduota apie jį ir jo reikalaujamą gyvenimo būdą

^u4,21 T.y. kaip krikščionys

^v4,22 Lit. žmogų

^w4,23 Lit. proto dvasios

Naujojo gyvenimo taisyklės

²⁵ Todėl, atmesdami melą, kalbėkite tiesą kiekvienas su savo artimu, nes mes esame vienas kito nariai.

²⁶ Jei rūstaujate, nenusidėkite; saulė tenenusileidžia ant jūsų papykio, ²⁷ ir neduokite progos velniui. ²⁸ Vagis tegul nebevagia, verčiau tegul triūsia, dirbdamas savo rankomis padorų darbą, kad turėtų kuo dalytis su stokojančiu. ²⁹ Jokia nešvanki kalba teneišaina iš jūsų burnos, tik tokia, kuri tinka reikiamam ugdymui, kad duotų naudos klausytojams. ³⁰ Ir neliūdinkite Dievo Šventosios Dvasios, kuria buvote užantspauduoti atpirkimo dienai. ³¹ Visokia kartybė, įpykis, rūstybė, rėkavimas ir piktžodžiavimas su visokia blogybe tebūnie pašalinti nuo jūsų. ³² Bet būkite vienas kitam maloningi, gailestingi, vienas kitam atlaidūs, kaip ir Dievas Kristuje atleido jums.

5 ¹ Taigi būkite Dievo sekėjai, kaip jo mylimi vaikai, ² ir elkitės su meile, kaip ir Kristus mus^x mylėjo ir atidavė už mus save kaip saldaus kvapo atnašą ir auką Dievui.

³ Bet paleistuvystė ir visoks netyrumas ar godulystė tenebūnie nė minima tarp jūsų, kaip pridera šventiesiems;

⁴ nei begėdiška, nei kvaila šneka ar šiurkštus juokavimas, kurie nepritinka, bet verčiau dėkojimas. ⁵ Būkite tikri tuo, kad joks paleistuvius ar netyrasis, ar goduolis – tai yra stabmeldys – neturi veldinio Kristaus ir Dievo karalystėje.

⁶ Niekas teneprigauna jūsų tuščiomis kalbomis, nes dėl tokių dalykų Dievo rūstybė ateina neklusniesiems^y.

^x5,2 Kt. Mss: jus

^y5,6 Lit. nepaklusnumo sūnums

⁷ Nebūkite jų bendrininkai, ⁸ nes kadaise buvote tamsa, o dabar esate šviesa Viešpatyje. Elkitės kaip šviesos vaikai – ⁹ mat šviesos vaisius glūdi visokiame gerume, teisume ir tiesoje, – ¹⁰ ištirdami, kas patinka Viešpačiui. ¹¹ Ir nedalyvaukite nevaisinguose tamsos darbuose, bet verčiau juos atidenkite, ¹² nes gėda net kalbėti apie tai, kas jų daroma slapčia. ¹³ Bet visa, kas atidengiama, yra šviesos apšviečiama, nes visa, kas apšviečiama, yra šviesa. ¹⁴ Todėl sakoma: „Pabusk, miegantysis, ir kelkis iš mirusiųjų, ir Kristus apšvies tave“. ¹⁵ Taigi rūpestingai žiūrėkite, kaip elgiatės. [Elkitės] ne kaip neišmintingi, bet kaip išmintingi, ¹⁶ „gerai naudodamies laiku“^z, nes dienos yra piktos. ¹⁷ Todėl nebūkite neprotingi, bet supraskite, kokia yra Viešpaties valia. ¹⁸ Ir nepasigerkite nuo vyno – tame glūdi ištvirtikimas, – bet būkite pripildyti Dvasios, ¹⁹ kalbėdami vienas kitam psalmėmis, himnais ir Dvasios įkvėptomis giesmėmis, giedodami ir melodijuodami savo širdimi Viešpačiui, ²⁰ visuomet dėkodami už viską Dievui ir Tėvui mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu. ²¹ Pakluskite vienas kitam iš Kristaus baimės.

Žmonos ir vyrai

²² Žmonos, būkite klusnios savo vyrams kaip Viešpačiui, ²³ nes vyras yra žmonos galva, kaip ir Kristus Bendruomenės galva – jis, [šito savo] kūno Gelbėtojas. ²⁴ Bet kaip Bendruomenė yra klusni Kristui, taip ir žmonos turi būti visur klusnios savo vyrams. ²⁵ Vyrai, mylėkite žmonas, kaip ir Kristus mylėjo Bendruomenę ir atidavė save už ją, ²⁶ kad ją pašventintų, apvalydamas

^z5,16 Lit. išpirkdamis laiką

vandens nuplovimu ^aper žodį^a, ²⁷ kad jis pats sau pristatytų Bendruomenę garbingą, neturinčią dėmės ar raukšlės, ar ko nors tokio, bet kad ji būtų šventa ir nepeiktina. ²⁸ Taip ir vyrai privalo mylėti savo žmonas kaip savo pačių kūnus. Kas myli savo žmoną, myli save patį, ²⁹ nes niekas niekad neapkentė savo paties kūno, bet jį maitina ir globoja, kaip ir Kristus Bendruomenę, ³⁰ nes esame jo kūno nariai. ³¹ „Todėl juodu bus vienas kūnas“. ³² Ta paslaptis^b yra didelė, bet aš ją pritaikau Kristui ir Bendruomenei. ³³ Kiekvienu atveju ir jūs, kiekvienas iš jūsų, tegul taip myli savo žmoną, kaip save patį, o žmona tegul gerbia [savo] vyrą.

Vaikai ir tėvai

6 ¹ Vaikai, klausykite savo gimdytojų Viešpatyje, nes tai teisinga. ² „Gerbk savo tėvą ir motiną“ – tai pirmasis įsakymas su pažadu: ³ „kad tau gerai sektųsi ir tu ilgai gyventum žemėje“. ⁴ Ir jūs, tėvai, nepykdykite savo vaikų, bet auginkite juos su Viešpaties drausme ir pamokymu.

Vergai ir šeimininkai

⁵ Vergai, klausykite savo žemiškųjų šeimininkų su baime ir drebėjimu, su nuoširdumu, kaip [klausytumėte] Kristaus, ⁶ tarnaudami ne dėl akių, kaip tokie, kurie nori žmonėms įtikti, bet kaip Kristaus vergai, iš širdies vykda Dievo valią. ⁷ Tarnaukite gera valia kaip Viešpačiui, o ne žmonėms, ⁸ žinodami, kad kiekvienas, jei jis daro ką gera, tai atsiims iš Viešpaties, ar jis būtų vergas ar laisvasis.

^a5,26 Arba: su žodžiu

^b5,32 T.y. viršuj cituoto teksto paslėpta prasmė

⁹ Ir jūs, šeiminkai, tą patį darykite, atmesdami grūmojimą, žinodami, kad tiek jų, tiek ir jūsų Viešpats yra danguje ir kad jis nesieltgia šališkai.

Dievo ginklai kovoje su piktu

¹⁰ Pagaliau stiprėkite Viešpatyje ir jo galinga stiprybe.

¹¹ Apsirenkite visais Dievo ginklais, kad galėtumėte atsilaikyti prieš velnio suktybes, ¹² nes mes grumiamės ne su krauju ir kūnu^c, bet su kunigaikštystėmis, su valdžiomis, su šitos tamsos pasaulio valdovais, su pikto dvasinėmis jėgomis dangaus srityse. ¹³ Todėl stverkites visų Dievo ginklų, kad galėtumėte priešintis piktają dieną ir, viską atlikę, išsilaikyti. ¹⁴ Taigi stovėkite susijuose strėnas tiesa, apsivilkę šarvais ¹⁵ ir apsiavę kojas ramybės evangelijos parengtimi, ¹⁶ prie viso to dar nusitvėrę tikėjimo skydą, kuriuo galėsite užgesinti visas ugningąsias piktojo strėles. ¹⁷ Paimkite ir išganymo šalmą bei Dvasios kalaviją, tai yra Dievo žodį, ¹⁸ visokia malda ir maldavimu kiekvienu metu meldamiesi Dvasia ir tam tikslui budėdami su visokiu ištvermingumu bei maldavimu už visus šventuosius ¹⁹ ir už mane, kad, man burną atveriant, man būtų duotas [tinkamas] žodis [, kuriuo galėčiau] drąsiai ir atvirai paskelbti paslaptį evangelijos, ²⁰ kuriai einu pasiuntinio pareigas grandinėse, kad, "ją skelbdamas"^d, aš drąsiai ir atvirai kalbėčiau, kaip turiu.

^c6,12 T.y. žmonėmis

^d6,20 Lit. joje (t.y. evangelijoje = evangelijos skelbime)

Baigiamieji žodžiai ir palaiminimas

²¹ O kad ir jūs žinotumėte, kaip man sekasi, kaip gyvuoju, viską jums praneš Tichikas, mylimas brolis ir ištikimas tarnas Viešpatyje. ²² Jį siunčiu pas jus kaip tik tam, kad žinotumėte, kaip mums einasi, ir kad jis padrąsintų jūsų širdis. ²³ Ramybė tebūnie broliams ir meilė su tikėjimu nuo Dievo Tėvo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus. ²⁴ Malonė tebūnie su visais, kurie myli mūsų Viešpatį Jėzų Kristų "nepragaištančia meile"^e.

^e6,24 Arba: jo nepragaištančioje [šlovėje]; arba: – malonė ir nemirtingimias

FILIPIEČIAMS

Pasveikinimas

1 ¹ Paulius ir Timotiejus, Kristaus Jėzaus vergai, visiems šventiesiems Kristuje Jėzuje, esantiems Filipoose, ^asu vyskupais^a ir diakonais^b. ² Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

Dėkojimas ir malda už filipiečius

³ Dėkoju savo Dievui, kada tik prisimenu^c jus, ⁴ visuomet kiekvienoje savo maldoje meldamasis už jus visus su dėkaugsmu, ⁵ dėl jūsų veiklaus dalyvavimo evangelijoje nuo pirmosios dienos iki dabar, ⁶ būdamas tikras, kad tas, kuris pradėjo jūmyse gerą darbą, jį užbaigs iki Kristaus Jėzaus dienos. ⁷ Taip man teisinga apie jus visus manyti, nes turiu jus širdyje, kadangi jūs visi ir mano kalinime, ir evangelijos gynime bei sutvirtinime esate drauge su manim malonės dalininkai. ⁸ Nes Dievas yra mano liudytojas, kaip aš jūsų visų ilgiuosi su Kristaus Jėzaus meile. ⁹ Ir meldžiu to, kad jūsų meilė vis labiau turtėtų pažinimu ir visokiu įžvalgumu, ¹⁰ kad galėtumėte pasirinkti^d tai, kas esminga, kad būtumėte tyri

^a**1,1** Lit. prievaizdais

^b**1,1** T.y. įskaitant vyskopus ir diakonus

^c**1,3** Arba: miniu

^d**1,10** Lit. ištyrę priimti

ir nepeiktini Kristaus dienai, ¹¹ pilni teisumo vaisiaus, kuris randasi per Jėzų Kristų, Dievo garbei ir gyriui.

Evangelijos pažanga

¹² Noriu, kad jūs, broliai, žinotumėte, jog tai, kas man atsitiko, labiau patarnavo [negu kliudė] evangelijos pažangai. ¹³ Pasekmė ta, kad paaiškėjo visoje pretorijoje ir visiems kitiems, jog esu kalinamas dėl Kristaus, ¹⁴ ir kad daugumas brolių, įgavę pasitikėjimo Viešpačiu per mano kalinimą, vis labiau drįsta be baimės skelbti Dievo žodį.

Kristus skelbiamas skirtingais sumetimais

¹⁵ Tiesa, kai kurie skelbia Kristų iš pavydo ir mėgimo varžytis, o kiti ir iš geros valios. ¹⁶ Vieni iš meilės, žinodami, kad esu paskirtas evangelijai ginti, ¹⁷ o kiti apsako Kristų iš savimylės garbėtroškos, ne tyrais sumetimais, manydami sukelsią man sielvartą, man esant kalėjime. ¹⁸ Tai kas? [Svarbu] tik [tai], kad visokiu būdu, ar netikrais, ar tikrais sumetimais, Kristus yra skelbiamas, ir tuo džiaugiuos.

Gyvenimas ar mirtis

Bet ir toliau džiaugsiuos, ¹⁹ nes žinau, kad per jūsų užtariamąsias maldas ir su Jėzaus Kristaus Dvasios pagalba tai man baigsis išgelbėjimu, ²⁰ kaip aš ilgestingai laikiu ir turiu vilties, kad niekaip nebūsiu sugėdintas, bet kad "visai atvirai"^e ir dabar, kaip visuomet, Kristus bus pašlovintas mano kūne – ar per gyvenimą, ar per mirtį,

^e1,20 Arba: su visa drąsa

²¹ nes man gyventi yra Kristus, o mirti – laimėjimas.
²² Bet jei man skirta toliau gyventi kūne, man tai reiškia
‘vaisingą darbą’^f, ir negaliu pasakyti, ką pasirinksiu.
²³ Esu spaudžiamas iš abiejų pusių: geidžiu iškeliauti ir
būti su Kristumi, nes tai yra užvis geriau. ²⁴ Bet pasilikti
kūne yra labiau būtina dėl jūsų. ²⁵ Tuo įsitikinęs, žinau,
kad pasiliksiu ir toliau būsiu su jumis visais jūsų pažangai
ir džiaugsmui tikėjime, ²⁶ kad per mane apsieiai turėtumėte
kuo girtis Kristuje Jėzuje – dėl to, kad vėl atvyksiu pas
jus.

Vienybė ir drąsa susiduriant su opozicija

²⁷ Tik elkitės kaip [geri] piliečiai Kristaus evangelijos
vertu būtų, kad, ar atvykęs ir išvydęs jus, ar kitur
būdamas, išgirsčiau apie jus, jog tvirtai stovite vienoje
dvasioje, sutartinai drauge kovodami už evangelijos
tikėjimą ²⁸ ir jokių būdu neleisdami priešininkams
išgąsdinti jūsų. Tai yra jiems prapulties, o jums^g išganymo
ženklas, ir tai iš Dievo. ²⁹ Nes jums buvo suteikta malonė
dėl Kristaus ne tik jį tikėti, bet ir dėl jo kentėti. ³⁰ Jūs
kovoja^h tokią pat kovą, kokią matėte mane kovojant ir
apie kokią dabar girdite mane kovojant.

Paragininimas būti vieningiems ir nuolankiems

2 ¹ Taigi jei yra koks padrąsinimas Kristuje, jei koks
meilės paguodimas, jei ‘koks dalyvavimas Dvasioje’ⁱ,

^f**1,22** Lit. darbo vaisių

^g**1,28** Lit. jūsų

^h**1,30** Lit. turite

ⁱ**2,1** Arba: kokia Dvasios [teikiama] bendrystė

jei koks gailiaširdiškumas ir užuojauta, – ² tai padarykite mano džiaugsmą tobulą, būdami tos pačios minties, turėdami tokią pat meilę, sutardami, siekdami vieno tikslo. ³ Nieko nedarykite iš savimylės garbėtroškos ar tuščios puikybės, bet su nusižeminimu laikykite vienas kitą aukštesniu už save, ⁴ kiekvienas žiūrėdamas ne savo paties, bet ir kitų naudos.

Kristus Jėzus – aukščiausias nusižemimimo pavyzdys

⁵ Būkite tarp savęs tokio nusistatymo, koks buvo ir Kristuje Jėzuje. ⁶ Jis, būdamas Dievo prigimties, nelaikė lygybės su Dievu savo naudai vartotinu dalyku, ⁷ bet išsižadėjo visko ^k, priimdamas vergo prigimtį^l, pasidarydamas toks pat, kaip žmonės. Ir iš išvaizdos pažintas^m kaip žmogus, ⁸ jis nusižemino, pasidarydamas klusnus iki mirties, mirties ant kryžiaus. ⁹ Todėl Dievas ir labai išaukštino jį ir dovanojo jam vardą, pranokstantį kiekvieną vardą, ¹⁰ kad Jėzaus vardo garbei lenktųsi kiekvienas dangaus, žemės ir požemio būtybių kelis ¹¹ ir kad kiekvienas liežuvis išpažintų, jog Jėzus Kristus yra Viešpats Dievo Tėvo šlovei. ¹² Taigi, mano mylimieji, kaip visuomet buvote paklusnūs – ne tik man esant su jumis, bet daug labiau dabar man nesant, – su baime ir drebėjimu vykdykite savo išganymą, ¹³ nes Dievas yra tas, kuris veikia jumoje ir norėjimą, ir įvykdymą savo geros

^{j2,6} Lit. pavidalo (t.y. formos, kuri tikrai ir tobulai išreiškia kieno nors pačią būties esmę ar prigimtį)

^{k2,7} Lit. paliko save tuščią (t.y. atsisakė ne savo dievystės, bet savo dieviškų privilegijų)

^{l2,7} Žr. 6 skn.

^{m2,7} Lit. rastas

valios tikslui. ¹⁴ Viską darykite be murmėjimų ir ginčų,
¹⁵ kad būtumėte nepeiktini ir nesutepti, nekliaudingi
Dievo vaikai sugedusioje ir iškrypusioje kartoje. Jojeⁿ jūs
šviečiate kaip žiburiai^o pasaulyje, ¹⁶ tvirtai laikydamiesi
gyvenimo žodžio, kad Kristaus dieną turėčiau pagrindą
girtis, jog ne veltui bėgau ir ne veltui sunkiai dirbau.
¹⁷ Bet jei ir turiu būti išliejamas kaip liejamoji auka jūsų
tikėjimo aukojamai tarnystei papildyti, esu linksmas
ir džiaugiuosi su jumis visais. ¹⁸ Taip pat ir jūs būkite
linksmi ir džiaukitės su manim.

Timotiejus ir Epafroditas

¹⁹ Bet turiu viltį Viešpatyje Jėzuje netrukus pasiųsti
jums Timotiejų, kad ir aš, sužinojęs apie jūsų būklę,
pralinksmečiau. ²⁰ Mat neturiu nė vieno tokių pat
jausmų, kuris tikrai rūpinsis jūsų būkle, ²¹ nes visi [kiti]
ieško savo, ne Kristaus Jėzaus naudos. ²² Bet žinote jo
įrodytą vertę, kad jis, kaip sūnus su tėvu, tarnavo su
manim evangelijai. ²³ Taigi turiu viltį jį pasiųsti, kai tik
pamatysiu, kaip man klosis. ²⁴ Ir esu įsitikinęs Viešpatyje,
kad ir pats netrukus atvyksiu. ²⁵ Bet maniau esant būtina
siųsti pas jus brolių Epafroditą, mano bendradarbį ir kovos
draugą, o jūsų pasiuntinį ir patarnautoją mano reikalui,
²⁶ nes jis ilgėjosi jūsų visų ir sielojosi, kadangi buvote
išgirde, jog jis susirgęs. ²⁷ Ir iš tikrųjų jis taip susirgo,
jog buvo arti mirties. Tačiau Dievas pasigailėjo jo, ir
ne tik jo, bet ir manęs, kad neturėčiau nuliūdimo po
nuliūdimo. ²⁸ Taigi kuo greičiau jį siunčiu, kad, jį pamatę,

ⁿ**2,15** Lit. Tarp jų (t.y. tos kartos žmonių)

^o**2,15** Arba: žvaigždės

vėl džiaugtumėtės ir aš būčiau mažiau nuliūdęs. ²⁹ Tad jį priimkite Viešpatyje su visu džiaugsmu ir gerbkite tokius asmenis, ³⁰ nes dėl Kristaus darbo jis buvo priartėjęs prie mirties, pavojun statydamas savo gyvybę, kad ^ratliktų man patarnavimą, kurio jūs patys negalėjote atlikti^p.

Įspėjimas neatkristi į įstatymo teisumą

3 ¹ Pagaliau, mano broliai, džiaukitės Viešpatyje! Tą patį jums rašyti man, tiesa, neįkyru, bet jums saugu [to laikytis]. ² Saugokitės šunų, saugokitės blogų darbininkų, saugokitės susipjaustėlių! ³ Nes mes esame apipjaustytieji – mes, kurie Dievo Dvasia garbiname jį, giriamės Kristumi Jėzumi ir nepasitikime kūnu, ⁴ nors galėčiau pasitikėti ir kūnu. Jei kas kitas mano galįs pasitikėti kūnu, aš juo labiau: ⁵ aštuntą dieną apipjaustytas, iš Izraelio tautos, Benjamino genties, hebrajas iš hebrajų, įstatymo^q požiūriu fariziejus, ⁶ uolumo požiūriu Bendruomenės persekiotojas, įstatymu pagrįsto teisumo požiūriu nepeiktinas. ⁷ Bet kas man buvo pelnas, tą dėl Kristaus palaikiau nuostoliu. ⁸ Dar daugiau: ir toliau viską laikau nuostoliu dėl Kristaus Jėzaus, mano Viešpaties, pažinimo nepalyginamos vertės. Dėl jo aš noringai praradau viską ir tai laikau mėšlu, kad laimėčiau Kristų ⁹ ir būčiau rastas jame – ne turintis savo paties teisumą, ateinantį iš įstatymo^r, bet teisumą, įgyjamą per tikėjimą Kristumi, ateinantį iš Dievo, paremtą tikėjimu, – ¹⁰ kad pažinčiau jį, tai yra jo prisikėlimo galią ir dalyvavimą jo kentėjimuose,

^{p2,30} Lit. užpildytų jūsų [pačių] man [norimo atlikti] patarnavimo trūkumą (=nebuvimą)

^{q3,5} T.y. įstatymo laikymosi ir aiškinimo

^{r3,9} T.y. nupelnomą laikantis įstatymo

vis panašėdamas į jo mirtį^s, ¹¹ tikėdamasis kaip nors pasieksiąs prisikėlimą iš numirusių.

Bėgantis tiesiai į tikslą

¹² Nesakau, kad jau gavau [ko siekiu^t] ar kad jau esu tapęs tobulas. Bet veržiuos pirmyn, tikėdamasis [tai] pagausiąs, kadangi buvau ir Kristaus Jėzaus pagautas.

¹³ Broliai, aš nematau, kad esu [tai] pagavęs. [Darau] tik vieną dalyką: pamiršdamas tai, kas užnugaryje, ir tiesdamasis į tai, kas priešakyje, ¹⁴ bėgu tiesiai į tikslą gauti laimikio, pažadėto Dievo dangiškojo pašaukimo Kristuje Jėzuje. ¹⁵ Taigi visi, kurie esame tobuli, būkime taip nusistatę, ir jei apie ką kitaip galvojate, Dievas ir tai jums apreikš. ¹⁶ Tik laikykimės to, ką esame pasiekę^u.

Tikri ir netikri elgesio pavyzdžiai

¹⁷ Broliai, vieningai sekite manim ir žiūrėkite į tuos, kurie elgiasi taip, kaip jūs turite mus pavyzdžiu. ¹⁸ Nes daugelis – apie juos dažnai sakydavau, o dabar net verkdamas sakau – elgiasi kaip Kristaus kryžiaus priešai.

¹⁹ Jų galas – pražūtis, jų dievas – pilvas, ^vir jų garbė glūdi jų gėdoje^v. Jų mintys nukreiptos į žemiškus dalykus.

²⁰ Bet mūsų valstybė yra danguje, iš kur mes ir laukiame Gelbėtojo, Viešpaties Jėzaus Kristaus, ²¹ kuris pakeis mūsų nužeminto būvio kūną, [padarydamas jį] panašų

^{s3,10} T.y. nuolat darydamasis panašų į pavidalą, kurį Kristus priėmė per savo mirtį

^{t3,12} T.y. tobulo Kristaus ir jo prisikėlimo galios pažinimo; žr. 3,8-11

^{u3,16} T.y. elkimės sutinkamai su Dievo jau apreikštos tiesos lygiu

^{v3,19} T.y. tai, kuo jie didžiuojasi, pasireiškia jų begėdišku elgesiu. Arba: jų garbė baigsis jų gėda [teismo dieną]

į savo šlovingą kūną, ta jėga, kuria jis gali ir viską sau pajungti.

Baigiamieji paraginimai

4 ¹ Taigi, mano broliai, kuriuos myliu ir kurių ilgiuosi, mano džiaugsme ir mano vainike, taip^w tvirtai stovėkite Viešpatyje, mylimieji! ² Raginu Evodiją ir raginu Sintichę sutarti Viešpatyje. ³ Taip, prašau ir tave, tikrasis drauge, padėk joms, nes jos kovojo šalia manęs 'evangelijos skleidime'^x drauge su Klemensu ir visais kitais mano bendradarbiais, kurių vardai įrašyti gyvenimo knygoje. ⁴ Visuomet džiaukitės Viešpatyje! Pakartosiu: džiaukitės! ⁵ Jūsų švelnumas tebūnie žinomas visiems žmonėms. Viešpats arti. ⁶ Niekuo nebūkite susirūpinę, bet kiekvienoje padėtyje praneškite savo prašymus Dievui malda ir maldavimu su dėkojimu. ⁷ Ir Dievo ramybė, pranokstanti visokį supratimą, apsaugos jūsų širdis ir jūsų protus Kristuje Jėzuje. ⁸ Pagaliau, broliai, kas tik yra tiesa, kas tik garbinga, kas tik teisinga, kas tik tyra, kas tik mylima, kas tik žavinga, jei yra kokia dorybė ir jei kas girtina, – apie tai mąstykite! ⁹ Ko išmokote ir ką gavote, girdėjote ir matėte manyje, tai darykite, ir ramybės Dievas bus su jumis.

Padėka už filipiečių dovaną

¹⁰ Labai nudžiugau Viešpatyje, kad galų gale vėl leidote pražįsti savo rūpesčiui manim. Tuo^y juk rūpinotės, bet

^w**4,1** T.y. kaip nurodyta 3,17-21 skn.

^x**4,3** Lit. evangelijoje

^y**4,10** T.y. mano gerove

neturėjote progos. ¹¹ Tai sakau ne todėl, kad kenčiu stoką, nes aš išmokau būti patenkintas, kokioje tik būklėje esu. ¹² Moku ir nepritekęs^z, moku ir pertekęs gyventi. Bet kokioje ir kiekvienoje būklėje esu išmokęs paslapties ir būti sotus, ir alksti, ir būti pertekęs, ir kęsti nepriteklių. ¹³ Aš visa įstengiu ¹vienybėje su Tuo^a, kuris stiprina mane. ¹⁴ Vis dėlto gerai padarėte, tapdami mano prispaudimo bendrininkais. ¹⁵ Jūs, filipiečiai, ir patys žinote, kad evangelijos [skelbimo] pradžioje, kai išvykau iš Makedonijos, jokia kita bendruomenė nepasidarė bendrininkė su manim davimo ir gavimo apyskaitoje, kaip tik jūs vieni, ¹⁶ nes, man ir Tesalonikoje esant, daugiau nei kartą atsiuntėte mano reikalams. ¹⁷ Nemanau sakyti, kad trokštu dovanos, bet trokštu palūkanų, augančių į jūsų sąskaitą. ¹⁸ Pakvituoju viską gavęs ir turiu daugiau, negu reikia. Esu visiškai aprūpintas, gavęs iš Epafrodito jūsų atsiųstą dovaną – saldų kvapą, Dievui priimtina, patinkamą auką. ¹⁹ O mano Dievas patenkins kiekvieną jūsų reikmę pagal savo ¹turtus šlovėje per Kristų Jėzų^b. ²⁰ Mūsų Dievui ir Tėvui tebūnie garbė per amžių amžius. Amen.

Sveikinimai ir palaiminimas

²¹ Sveikinkite kiekvieną šventąjį Kristuje Jėzuje. Jus sveikina su manim esantys broliai. ²² Jus sveikina visi šventieji, ypač tie, kurie yra iš ciesaoriaus šeimos.

^z4,12 Lit. būti nužemintas

^a4,13 Arba: per Tą

^b4,19 Arba: šlovingus turtus Kristuje Jėzuje

²³ Viešpaties Jēzaus Kristaus malonē tebūnie su jūsu dvasia.

KOLOSIEČIAMS

Pasveikinimas

1 ¹ Paulius, Dievo valia Kristaus Jėzaus apaštalas, ir
brolis Timotiejus ² Kolosuose esantiems šventiesiems,
tikintiems^a broliams Kristuje. Malonė jums ir ramybė nuo
Dievo, mūsų Tėvo.

Padėka Dievui už kolosiečių tikėjimą

³ Visuomet dėkojame Dievui, mūsų Viešpaties Jėzaus
Kristaus Tėvui, meldamiesi už jus, ⁴ išgirdę apie jūsų
tikėjimą Kristumi Jėzumi ir apie meilę, kurią rodote
visiems šventiesiems, ⁵ dėl vilties, atidėtos jums danguje.
Apie ją anksčiau girdėjote per žodį tiesos, evangelijos,
⁶ esančios pas jus – kaip ir visame pasaulyje ji duoda
vaisių ir auga, kaip ir tarp jūsų – nuo tos dienos, kai
išgirdote ir tikrai pažinote Dievo malonę su tiesa, ⁷ taip
kaip jos išmokote iš Epafro, mūsų mylimo bendravergio,
kuris atstovauja mums^b kaip ištikimas Kristaus tarnas.
⁸ Jis ir pranešė mums apie jūsų meilę, Dvasios įkvėptą.

Malda už kolosiečių dvasinę gerovę

⁹ Todėl ir mes nuo tos dienos, kada tai išgirdome,
nepaliaujame už jus meldę ir prašę, kad būtumėte
pripildyti jo valios pažinimo su visokia išmintimi ir

^a**1,2** Arba: ištikimiems

^b**1,7** Kt. Mss: jums

dvasiniu supratimu ¹⁰ tam, kad elgtumėtės Viešpaties vertu būdu, kad jam visaip patiktumėte, visokiu geru darbu nešdami vaisių ir augdami Dievo pažinimu, ¹¹ visokia jėga stiprinami pagal jo šlovingąją galią visokiai ištvermei ir kantrybei [parodyti], su džiaugsmu ¹² dėkodami Tėvui, kuris padarė jus tinkamus gauti šventųjų veldinio dalį šviesoje. ¹³ Jis išvadavo mus iš tamsos valdžios ir perkėlė į savo mylimojo Sūnaus karalystę. ¹⁴ Jame turime atpirkimą, nuodėmių atleidimą^c.

Kristaus viršenybė sukūrimė ir atpirkime

¹⁵ Jis yra neregimojo Dievo atvaizdas, visos kūrinijos pirmagimis, ¹⁶ nes jame buvo sukurta viskas danguje ir žemėje, kas regima ir kas neregima, ar tai sostai, ar viešpatystės, ar kunigaikštystės, ar valdžios – viskas sukurta per jį ir jam. ¹⁷ Jis yra pirma visų daiktų, ir jie visi jame laikosi drauge. ¹⁸ Ir jis yra Kūno, Bendruomenės, galva. Jis yra pradžia, pirmagimis^d iš mirusiųjų, kad jis [vienas] visur turėtų pirmenybę, ¹⁹ nes visai [Dievo] pilnybei patiko apsigyventi jame ²⁰ ir per jį sutaikinti viską su juo, darant taiką jo kryžiaus krauju, – per jį, ar tai, kas yra žemėje, ar tai, kas danguje.

Sutaikinimas ir kolosiečiai

²¹ Taip pat jus, kurie kadaise buvote svetimi [Dievui] ir priešiška nusistatę piktais darbais, ²² jis^e dabar sutaikino jo fiziniame kūne per mirtį, kad jus pastatytų savo

^c**1,14** Kkr. Mss + per jo kraują

^d**1,18** T.y. pirmutinis prisikėlęs

^e**1,22** T.y. Dievas

akivaizdon šventus, be ydos ir nepeiktinus, – ²³ jeigu ištvermingai laikotės tikėjimo, tvirtai pasigrindę, pastovūs ir nesitraukia nuo vilties evangelijos, kurią išgirdote, kuri paskelbta visai kūrinijai po dangumi, kurios tarnu, aš, Paulius, tapau.

Apaštalo tarnystė tarp pagonių

²⁴ Dabar džiaugiuos savo kentėjimais už jus ir savo kūne papildau, kiek dar trūksta Kristaus sielvartų labui jo Kūno, kuris yra Bendruomenė. ²⁵ Jos tarnu aš tapau Dievo paskyrimu, man duotu jūsų naudai, kad iki galo paskelbčiau Dievo žodį – ²⁶ paslaptį, paslėptą per amžius ir kartas. Bet dabar ji buvo apreikšta jo šventiesiems, ²⁷ kuriems Dievas panorėjo atskleisti, koks yra tos paslapties šlovės turtingumas tarp pagonių. Ji yra Kristus jumyse – šlovės viltis. ²⁸ Jį mes skelbiame, įspėdami kiekvieną žmogų ir su visokia išmintimi pamokydami kiekvieną žmogų, kad jam pristatytume kiekvieną žmogų tobulą Kristuje. ²⁹ Tam aš ir sunkiai dirbu, stengdamasis jo jėga, galingai veikiančia manyje.

Pauliaus ganytojiškas rūpestis

2 ¹ Mat noriu, kad žinotumėte, kaip didžiai aš stengiuos už jus, laodikiečius, ir visus, kurie ^fpatys nėra matę manęs^f, ² kad, jiems esant suvienytiems meile, būtų padrąsintos jų širdys, kad jie įgytų visus ^tturtus tikrumo, kurį teikia supratimas^g, kad pažintų Dievo paslaptį,

^f**2,1** Lit. nėra matę mano veido kūne

^g**2,2** Arba: visiško supratimo (lit. supratimo pilnybės) turtus. „Supratimas“ čia reiškia galią atskirti tikra nuo netikro.

Kristų. ³ Jame slypi visi išminties ir pažinimo lobiai. ⁴ Tai sakau, kad niekas neapgautų jūsų įtikinančia kalba, ⁵ nes, nors ir kūnu nesu prie jūsų, tačiau dvasia esu su jumis, su džiaugsmu stebėdamas jūsų tvarką ir jūsų tikėjimo Kristumi tvirtumą.

Paraginimas gyventi Kristuje ir ispėjimas saugotis netikrų mokytojų

⁶ Taigi, kaip priėmėte Kristų Jėzų Viešpatį, taip elkitės jame, ⁷ įsišakniję, statydamiesi jame ir stiprėdami tikėjimu, kaip buvote išmokyti, būdami pertekę dėkojimo, ⁸ Žiūrėkite, kad kas nors nenusineštų jūsų kaip grobį^h tuščia, apgaulinga filosofija, paremta žmonių padavimu, pasaulio pradmenimis, o ne Kristumi, ⁹ nes jame kūniškai gyvena visa Dievystės pilnybė, ¹⁰ ir jūs esate pripildyti jame, kuris yra kiekvienos kunigaikštystės ir valdžios galva. ¹¹ Jame taip pat buvote apipjaustyti ne ranka atliekamu apipjaustymu, ⁱnuodėmingos prigimties^j nuvilkimu, Kristaus apipjaustymu. ¹² Jūs buvote palaidoti su juo krikšte, kuriame buvote ir prikelti per tikėjimą veikimu Dievo, jį prikėlusio iš numirusių. ¹³ Ir jus, kai buvote mirę nusikaltimais ir savo ⁱnuodėmingos prigimties^k neapipjaustymu, jis atgaivino jus kartu su juo. Jis atleido mums visus mūsų nusikaltimus, ¹⁴ išdildė mums priešingą skolos raštą su jo reikalavimais – [rašta,] kuris buvo mums priešiškas, ir jį pašalino, prisegdamas

^h2,8 Arba: belaisvį

ⁱ2,9 T.y. tikrame žmogaus kūne

^j2,11 Lit. kūniškojo kūno

^k2,13 Lit. kūno

prie kryžiaus. ¹⁵ Nuginklavęs kunigaikštystes ir valdžias, jis padarė iš jų viešą reginį, vedamas jas pergalės eisenoje jame^l. ¹⁶ Taigi niekas teneteisia jūsų dėl valgymo ir gėrimo ar dėl metinės šventės, ar jaunaties, ar šabatos. ¹⁷ Tai tėra būsimųjų dalykų šešėlis, tačiau tikrovė priklauso Kristui. ¹⁸ Tegul nepasmerkia jūsų nė vienas, mėgstas „nusižeminimą“ ir angelų garbinimą, tai, ką įeidamas^m yra regėjęs, tuščiai pasipūtęs savo kūnišku protu ¹⁹ ir tvirtai nesilaikąs galvos, iš kurios visas kūnas, sunėrimais bei raiščiais palaikomas ir sunarinamas, auga Dievo teikiamu augimu. ²⁰ Jei numirėte su Kristumi pasaulio pradmenims, kam, lyg kad tebegyventumėte pasauliškaiⁿ, leidžiatės pajungiami nuostatams: ²¹ „Neimk į rankas! Neragauk! Nepaliesk!“ – ²² daiktų, kuriems visiems lemta vartojimu pranykti, – laikydamiesi žmonių priesakų ir mokymų? ²³ Tokie nuostatai, nors atrodo išmintingi [jū] prasimanytoje religijoje, „nusižeminime“^o ir griežtame elgesyje su kūnu, neturi jokios vertės, tarnauja tik nuodėmingai prigimčiai patenkinti.

Naujas gyvenimas Kristuje

3 ¹ Taigi, jei buvote prikelti su Kristumi, ieškokite to, kas yra aukštai, kur yra Kristus, sėdintis Dievo dešinėje. ² Mąstykite apie tai, kas yra aukštai, ne apie tai, kas žemėje, ³ nes jūs numirėte, ir jūsų gyvenimas

^l2,15 T.y. Kristuje; arba: per jį

^m2,18 Turbūt į šventą sritį, atliekant įvedimo apeigas, ar į vizijos pobūdžio dangišką sferą

ⁿ2,20 Lit. pasaulyje

^o2,23 T.y. asketizme

yra paslėptas su Kristumi Dieve, ⁴ Kai Kristus, jūsų^p gyvastis, pasirodys, tada ir jūs pasirodysite su juo šlovėje. ⁵ Taigi numerinkite ^rtai, kas priklauso jūsų žemiškai prigimčiai^q: paleistuvystę, netyrumą, aistrą, pikta pageidimą ir godulystę, kuri yra stabmeldystė. ⁶ Dėl tų [nuodėmių] ateina Dievo rūstybė^r. ⁷ Jas ir jūs kadaise darėte, kai jose gyvenote. ⁸ Bet dabar ir jūs meskite šalin visa tai: rūstybę, įpykį, pikta valią, šmeižtą, begėdišką kalbą iš savo burnos. ⁹ Nemeluokite vienas kitam, nes nusivilkote senąjį žmogų su jo darbaiis ¹⁰ ir apsivilkote naujuoju, kuris atnaujinamas pagal savo Kūrėjo atvaizdą, kol pasieks [jo] tobulą pažinimą. ¹¹ Čia nebėra [skirtumo tarp] graiko ir žydo, apipjaustyto ir neapipjaustyto, barbaro, skito, vergo ir laisvojo, bet Kristus yra viskas ir visuose. ¹² Taigi, kaip Dievo išrinkti, šventi ir mylimi, apsivilkite užjaučiančiu gailiaširdiškumu, maloningumu, nuolankumu, romumu, kantrumu. ¹³ Pakęskite vienas kitą ir atleiskite vienas kitam, jei vienas prieš kitą turi skundą. Kaip Viešpats jums atleido, taip ir jūs atleiskite. ¹⁴ Virš tų visų [dorybių], apsivilkite dar meile, kuri yra raištis, vedantis į tobulybę.^s ¹⁵ Ir Kristaus ramybė teviešpatauja jūsų širdyse; į ją juk buvote pašaukti ^rkaip vieno kūno nariai^t. Ir būkite dėkingi. ¹⁶ Tegul Kristaus žodis apsčiai gyvena jumyse^u, jums su visokia išmintimi

P3,4 Kt. Mss: mūsų

q3,5 Lit. žemėje esančius narius

r3,6 Kt. Mss + neklusniesiems

s3,14 T.y. meilė suriša bendruomenės narius į vienybę Kristaus kūne ir taip daro juos tobulus.

t3,15 Lit. viename kūne

u3,16 Arba: tarp jūsų

mokant ir įspėjant vienam kitą, dėkingai giedant Dievui iš visos širdies psalmėmis, himnais ir Dvasios įkvėptomis giesmėmis. ¹⁷ Ir ką tik darote žodžiu ar veiksmu, viską darykite Viešpaties Jėzaus vardu, dėkodami Dievui Tėvui per jį.

Šeimyninio gyvenimo priedermės

¹⁸ Žmonos, būkite klusnios vyrams, kaip pridera Viešpatyje. ¹⁹ Vyrai, mylėkite žmonas ir nebūkite joms šiurkštūs. ²⁰ Vaikai, klausykite gimdytojų visuose dalykuose, nes tai patinkama Viešpatyje. ²¹ Tėvai, neerzinkite savo vaikų, kad jie nepasidarytų baukštūs. ²² Vergai, visuose dalykuose klausykite savo žemiškųjų šeimininkų, ne tarnaudami dėl akių kaip tokie, kurie nori žmonėms įtikti, bet su neklastinga širdim, bijodami Viešpaties. ²³ Ką tik darote, darykite iš širdies kaip Viešpačiui, o ne žmonėms, ²⁴ žinodami, kad gausite iš Viešpaties veldinį kaip atpildą. Tarnaukite Viešpačiui Kristui. ²⁵ Nes kas daro neteisybę, gaus užmokestį už tai, ką jis padarė neteisingai, ir "nebus teisiama šališkai".

4 ¹ Šeimininkai, duokite vergams, kas teisu ir teisinga, žinodami, kad ir jūs turite Viešpatį danguje.

Paraginimai

² Būkite ištvermingi maldoje, budėdami joje su dėkojimu, ³ meldamies tuo pat metu ir už mus, kad Dievas mums atvertų duris žodžiui, apsaakyti Kristaus paslapčiai, dėl kurios esu kalinamas, – ⁴ kad ją atskleisčiau, kaip turiu ją apsaakyti. ⁵ Išmintingai elkitės su

pašaliečiais^w, išnaudodami laiką. ⁶ Jūsų kalba visuomet tebūnie maloni, pasūdyta druska, kad žinotumėte, kaip kiekvienam turite atsakyti.

Tichikas ir Onesimas

⁷ Apie visą mano būklę jums praneš Tichikas, mylimas brolis bei ištikimas tarnas ir bendravergis Viešpatyje. ⁸ Jį kaip tik tam siunčiu pas jus, kad žinotumėte, kaip mums einasi, ir kad jis padrąsintų jūsų širdis. ⁹ [Jį siunčiu] su Onesimu, ištikimu ir mylimu broliu, kuris yra iš jūsų. Jis praneš jums viską, kas čia dedasi.

Sveikinimai ir baigiamieji nurodymai

¹⁰ Jus sveikina mano bendrakalinys Aristarchas ir Barnabo pusbrolis Morkus, – dėl jo jau gavote nurodymų; kai jis atvyks pas jus, priimkite jį, – ¹¹ ir [jus sveikina] Jėzus, vadinamas Justu. Iš apipjaustyųjų jie yra vieninteliai mano bendradarbiai Dievo karalystei; jie tapo man paguoda. ¹² Jus sveikina jūsiškis Epafras, Kristaus Jėzaus vergas, visuomet grumiąsis už jus maldose, kad tvirtai stovėtumėte subrendę ir ¹³ visiškai tikri viskuo^x, ko nori Dievas. ¹⁴ Mat galiu paliudyti už jį, kad jis sunkiai dirba jūsų, laodikiečių ir hierapoliečių labui. ¹⁵ Jus sveikina mylimasis gydytojas Lukas ir Demas. ¹⁶ Sveikinkite brolius laodikiečius ir Nimfą bei bendruomenę jos namuose. ¹⁷ Ir kai šitas laiškas bus perskaitytas pas jus, pasirūpinkite, kad jis būtų

^w**4,5** Lit. lauke (= už bendruomenės ribų) esančiaisiais (t.y. netikinčiaisiais)

^x**4,12** Arba: pilni visko

perskaitytas ir laodikiečių bendruomenėje ir kad tą, kuris ateis iš Laodikėjos, ir jūs perskaitytumėte. ¹⁷ Ir pasakykite Archipui: „Žiūrėk tarnystės, kurią gavai Viešpatyje, kad ją atliktum“. ¹⁸ Tas sveikinimas [parašytas] mano paties, Pauliaus, ranka. Atsiminkite mano grandines. Malonė su jumis.

PIRMASIS LAIŠKAS TESALONIKIEČIAMS

Pasveikinimas

1 ¹ Paulius, Silvanas ir Timotiejus tesalonikiečių bendruomenei Dieve Tėve ir Viešpatyje Jėzuje Kristuje. Malonė jums ir ramybė.

Tesalonikiečių tikėjimas ir pavyzdys

² Mes visuomet dėkojame Dievui už jus visus, minėdami jus savo maldose, nuolat ³ prisimindami mūsų Dievo ir Tėvo akivaizdoje jūsų tikėjimo darbą, meilės triūsą ir ištvermę, įkvėptą vilties, nukreiptos į mūsų Viešpatį Jėzų Kristų. ⁴ Mes žinome, Dievo mylimi broliai, apie jūsų išrinkimą, ⁵ nes^a mūsų evangelija neatėjo pas jus tik su žodžiu, bet ir su jėga, su Šventąja Dvasia ir su visišku įsitikinimu.^b Jūs taip pat žinote, kaip mes elgėmės tarp jūsų jūsų labui. ⁶ Jūs tapote mūsų ir Viešpaties sekėjais, priimdami žodį dideliame prispaudime su Šventosios Dvasios teikiamu džiaugsmu, ⁷ ir taip tapote pavyzdžiu visiems tikintiesiems Makedonijoje ir Achajoje, ⁸ nes [, sklisdamas] iš jūsų Viešpaties žodis yra pagarsėjęs ne tik Makedonijoje ir Achajoje, bet visur jūsų tikėjimas Dievu yra pasidaręs žinomas. Tad mums nieko nebereikia

^a1,5 Arba: išrinkimą: 5 kad

^b1,5 T.y. tikrumu, kad mūsų skelbiamoji žinia yra tiesa

sakyti^c, ⁹ nes žmonės patys praneša apie mus, ⁷ kaip jūs priėmėte mus^d ir kaip nuo stabų atsivertėte į Dievą, kad tarnautumėte gyvajam ir tikrajam Dievui ¹⁰ ir lauktumėte iš dangaus jo Sūnaus, kurį jis prikėlė iš numirusių, – Jėzaus, mūsų gelbėtojo nuo ateinančios rūstybės.

Evangelijos skelbimas Tesalonikoje

2 ¹ Broliai, jūs juk patys žinote, kad mūsų apsilankymas pas jus nebuvo tuščias, ² bet kad mes, kaip žinote, prieš tai nukentėję ir ižėisti Filipuose, iš savo Dievo gavome drąsos apsakyti jums Dievo evangeliją, sutikdami didelį pasipriešinimą, ³ nes mūsų raginimas^e plaukia ne iš klaidos ar netyrų sumetimų ir nedaromas su klasta. ⁴ Priešingai, kaip mes esame Dievo pripažinti tinkami, kad mums būtų patikėta evangelija, taip kalbame, ne kaip žmonėms stengiasi patikti, bet Dievui, kuris tiria mūsų širdis. ⁵ Mes, kaip žinote, niekad nesinaudojome įteiklia kalba, nei veikėme iš godulystės – Dievas yra liudytojas. ⁶ Ir nieieškojome garbės iš žmonių – nei nuo jūsų, nei nuo kitų, ⁷ nors kaip Kristaus apaštalai būtume galėję iškelti savo reikšmę. Tačiau mes buvome tarp jūsų švelnūs^f. Kaip žindanti motina rūpinasi savo vaikais, ⁸ taip mes, jausdami jums meilę, mielai nutarėme dalytis su jumis ne tik Dievo evangelija, bet ir savo gyvybėmis, nes tapote mums mylimi. ⁹ Jūs, broliai, juk prisimenate mūsų sunkų darbą ir pastangas: naktį ir dieną dirbdami, kad

^c1,8 apie jūsų tikėjimą kitiems

^d1,9 Lit. kokį įėjimą turėjome pas jus

^e2,3 T.y. skelbimas kaip raginimas priimti tikėjimą Kristumi ir naują gyvenimo stilių

^f2,7 Kt. Mss: kūdikiai

neapsunkintume kurio nors iš jūsų, mes skelbėme jums Dievo evangeliją. ¹⁰ Jūs ir Dievas esate liudytojai, kaip šventai, teisingai ir nepeiktinai mes elgėmės tarp jūsų, tikinčiųjų. ¹¹ Kaip žinote, mes [ugdėme] kiekvieną iš jūsų, kaip tėvas [ugdo] savo vaikus, ¹² ragindami, drąsindami, primygtinai reikalaudami elgtis taip, kad būtumėt verti Dievo, kuris jus šaukia į savo karalystę ir šlovę. ¹³ Todėl ir mes be paliovos dėkojame Dievui, kad, gavę Dievo žodį, kurį išgirdote iš mūsų, jį priėmėte ne kaip žmonių žodį, bet kaip tokį, koks jis iš tikrųjų yra – kaip Dievo žodį, kuris ir veikia jumoje, tikinčiuosiuose. ¹⁴ Nes jūs, broliai, tapote sekėjais Judėjos Dievo bendruomenių, esančių Kristuje Jėzuje, kadangi tą patį ir jūs iškentėjote nuo savo tautiečių, kaip ir jos nuo žydų. ¹⁵ Tie nužudė ir Viešpatį Jėzų, ir pranašus, ir mus išvijo. Jie nepatinka Dievui ir yra visų žmonių priešai, ¹⁶ mums kliudą kalbėti pagonims, kad tie būtų išgelbėti, – kad kiekvienu metu pripildytų savo nuodėmių saiką. Bet galų gale juos užklupo [Dievo] rūstybė.

Pauliaus noras vėl aplankyti tesalonikiečius

¹⁷ O mes broliai, likę be jūsų trumpą laiką našlaičiai – asmeniškai^g, ne širdimi, – kuo labiau su dideliu išsiilgimu stengėmės išvysti jūsų veidus, ¹⁸ nes panorėjome atvykti pas jus – aš, Paulius, daugiau nei kartą, – bet mus sutrukdė šėtonas. ¹⁹ Nes kas yra mūsų viltis, ar džiaugsmas, ar vainikas, kuriuo girsimės mūsų Viešpaties Jėzaus akivaizdoje, kai jis ateis, – argi ne jūs? ²⁰ Jūs juk esate mūsų garbė ir džiaugsmas.

Timotiejaus misija

3¹ Todėl, ilgiau nebeiškęsdami, nutarėme vieni pasilikti Atėnuose² ir pasiuntėme Timotiejų, mūsų brolių ir Dievo bendradarbių Kristaus evangelijoje, jums sustiprinti ir padrąsinti jūsų tikėjimo labui,³ kad niekas nesusvyruotų šituose prispaudimuose. Juk patys žinote, kad tam esame skirti.⁴ Juk ir tada, kai buvome pas jus, iš anksto jums sakėme, kad turėsime kentėti priespaudą, kaip tai ir įvyko ir kaip žinote.⁵ Todėl ir aš, ilgiau neiškęsdamas, pasiunčiau, norėdamas sužinoti apie jūsų tikėjimą, ar kartais gundytojas nesugundė jūsų ir ar neliko bergždžias mūsų darbas.

Timotiejaus pranešimas

⁶ Bet dabar, Timotiejui atėjus iš jūsų pas mus ir atnešus mums gerą žinią apie jūsų tikėjimą bei meilę ir tai, kad visuomet maloniai atsimenate mus, ilgėdamies išvysti mus, kaip ir mes jus,⁷ dėl tos priežasties, broliai, mes dėl jūsų buvome padrąsinti visose savo bėdose ir prispaudimuose – jūsų tikėjimu,⁸ nes dabar tikrai gyvuojame, jei jūs tvirtai stovite Viešpatyje.⁹ Kaipgi galėtume atsidėkoti Dievui už jus, už visą džiaugsmą, kuriuo džiaugiamės dėl jūsų savo Dievo akivaizdoje,¹⁰ naktį ir dieną rimčiausiai melddami, kad galėtume išvysti jūsų veidą ir ^hpapildyti, ko dar trūksta jūsų tikėjimui^h?¹¹ Pats mūsų Dievas ir Tėvas ir mūsų Viešpats Jėzus tegul praskina mums kelią pas jus.¹² Tegul Viešpats jums leidžia augti ir apstėti meile vieno kitam ir visiems,

^h**3,10** Lit. užpildyti jūsų tikėjimo trūkumus

kaip ir mes [ja augame ir apstėjame] jums, ¹³ jūsų širdims sustiprinti, kad būtumėte nepeiktino šventumo mūsų Dievo ir Tėvo akivaizdoje, kai mūsų Viešpats Jėzus ateis su visais savo šventaisiais. [Amen.]

Paraginimas krikščioniškai elgtis

4 ¹ Taigi pagaliau, broliai, prašome ir raginame jus Viešpatyje Jėzuje, kad, kaip priėmėte iš mūsų būdą, kuriuo turite elgtis ir patikti Dievui, kaip iš tikrųjų elgiatės, – kad darytumėte vis daugiau pažangos, ² nes žinote, kokių įsakymų jums davėme per Viešpatį Jėzų. ³ Nes ta yra Dievo valia, jūsų pašventinimas: kad susilaikytumėte nuo paleistuvystės, ⁴ kad kiekvienas iš jūsų mokėtų ⁱ apvaldyti savo kūną, jį išlaikyti šventą ir gerbti ⁱ, ⁵ nepasiduodamas gašliai aistrai, kaip pagonys, kurie nepažįsta Dievo; ⁶ kad tame dalyke niekas neperžengtų ribų ir neišnaudotų savo brolio^k, nes Viešpats keršija už visas tokias nuodėmes, kaip jums ir anksčiau sakėme ir jus rimtai įspėjome. ⁷ Nes Dievas mus pašaukė ne susitepimui, bet pašventinimui. ⁸ Todėl, kas tai atmeta, ne žmogų atmeta, bet Dievą, kuris jums duoda savo Šventąją Dvasią. ⁹ O apie brolių meilę [mums] nereikia jums rašyti, nes jūs patys esate Dievo išmokyti mylėti vienas kitą. ¹⁰ Juk taip ir darote visiems broliams visoje Makedonijoje. Tačiau raginame jus, broliai, vis daugiau taip daryti ¹¹ ir trokšti ramiai gyventi, žiūrėti savo reikalų ir darbuotis savo rankomis, kaip jums įsakėme,

ⁱ4,4 Arba: šventai ir pagarbiai gyventi su savo žmona

^j4,6 T.y. leistinių lytinių santykių sferos ribų

^k4,6 T.y. nepanaudotų jo draugystės savo seksualiniams tikslams, kaip svetimavimui ar kokio nors jo šeimos nario suvedžiojimui

¹² kad padoriai elgtumėtės, atsižvelgdami į pašaliečius^l, ir
‘nuo nė vieno nebūtumėte priklausomi’^m.

Kristaus atėjimas ir mirusių tikinčiųjų prikėlimas

¹³ Nenorime, broliai, palikti jūsų be žinių apie užmingančiuosiusⁿ, kad nejudėtumėte, kaip ir visi kiti, kurie neturi vilties. ¹⁴ Mat jei tikime, kad Jėzus mirė ir prisikėlė, taip ir Dievas užmigusiųsius per Jėzų atves su juo. ¹⁵ Tai jums sakome Viešpaties žodžiu, kad mes, gyvieji, paliekamieji iki Kristaus atėjimo, jokių būdu nepralengsime užmigusiųjų, ¹⁶ nes pats Viešpats su įsakymo šauksmu, su arkangelo balsu ir Dievo trimitu, nužengs iš dangaus, ir mirusieji Kristuje kelsis pirmučiausia. ¹⁷ Paskui mes, gyvieji, paliekamieji, būsime kartu su jais pagauti debesyse Viešpaties pasitikti ore, ir taip visuomet būsime su Viešpačiu. ¹⁸ Tad padrąsinkite vienas kitą šitais žodžiais.

5 ¹ O apie laikus ir datas, broliai, nereikia jums rašyti, ² nes jūs patys labai gerai žinote, kad Viešpaties diena ateis taip, kaip vagis naktį. ³ Kai žmonės sakys: „Ramybė ir saugumas“, tada jiems ateis staigi pražūtis, kaip gimdymo skausmai nėščiai moteriškai, ir jie jokių būdu neištrūks. ⁴ Bet jūs, broliai, nesate tamsoje, kad ta diena jus užkluptų kaip vagis, ⁵ nes jūs visi esate šviesos sūnūs ir dienos sūnūs. Mes nepriklausome nei nakčiai, nei tamsai. ⁶ Tad nemiegokime, kaip visi kiti, bet budėkime ir būkime blaivūs, ⁷ nes kurie miega, miega naktį, ir kurie

^l4,12 T.y. turėdami omenyje tai, kokį įspūdį jūsų elgesys daro netikintiesiems

^m4,12 Arba: kad jums nieko nereikėtų

ⁿ4,13 T.y. užmingančius mirties miegu

pasigeria, yra girti naktį. ⁸ Bet mes, priklausydami dienai, būkime blaivūs, užsidėję tikėjimo bei meilės šarvus ir išganymo vilties šalną, ⁹ nes Dievas nepaskyrė mūsų rūstybei [užsitraukti], bet tam, kad įgytume išganymą per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų. ¹⁰ Jis mirė už mus, kad mes, ar budime, ar miegame, gyventume drauge su juo. ¹¹ Todėl padrąsinkite vienas kitą ir ugdykite^o vienas kitą, kaip ir darote.

Baigiamieji paraginimai, sveikinimai ir palaiminimas

¹² Mes prašome jus, broliai, pripažinti tuos, kurie sunkiai dirba tarp jūsų, "rūpinasi jumis" ^p Viešpatyje ir įspėjinėja jus, ¹³ ir didžiausiai juos gerbti su meile dėl jų darbo. Taikiai gyvenkite vienas su kitu. ¹⁴ Raginame jus broliai: įspėkite dykūnus^q, padrąsinkite bailiuosius, padėkite silpniesiems, būkite kantrūs visiems. ¹⁵ Žiūrėkite, kad kas neatlygintų kam blogu už blogą, bet visuomet stenkitės daryti gera vienas kitam ir visiems. ¹⁶ Visuomet džiaukitės, ¹⁷ be paliovos melskitės, ¹⁸ visomis aplinkybėmis dėkokite, nes to Dievas Kristuje Jėzuje nori iš jūsų. ¹⁹ Negesinkite Dvasios, ²⁰ neniekinkite pranašysčių. ²¹ Viską ištirkite. Tvirtai laikykitės to, kas gera. ²² Susilaikykite nuo visokio pikto. ²³ Tegul pats ramybės Dievas jus visiškai pašventina, ir jūsų dvasia, siela bei kūnas tebūnie išlaikyti sveiki, nepeiktini, kai mūsų Viešpats Jėzus Kristus ateis. ²⁴ Ištikimas yra tas, kuris jus šaukia; jis ir įvykdys. ²⁵ Broliai, melskitės už

^o5,11 Lit. statykite (t.y. padėkite vienas kitam dvasiškai augti)

^p5,12 Arba: jums vadovauja

^q5,14 Arba: nedrausminguosius

mus. ²⁶ Pasveikinkite visus brolius šventu pabučiavimu.
²⁷ Saikdindamas jus Viešpačiu, prašau perskaityti šitą
laišką visiems broliams. ²⁸ Mūsų Viešpaties Jėzaus
Kristaus malonė tebūnie su jumis.

ANTRASIS LAIŠKAS TESALONIKIECIAMS

Pasveikinimas

1 ¹ Paulius, Silvanas ir Timotiejus tesalonikiečių bendruomenei Dieve, mūsų Tėve, ir Viešpatyje Jėzuje Kristuje. ² Malonė jums ir ramybė nuo Dievo Tėvo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

Dėkojimas

³ Mes visuomet privalome dėkoti Dievui už jus, broliai, kaip pridera, nes jūsų tikėjimas nepaprastai tarpsta ir kiekvieno jūsų visų meilė vieno kitam didėja. ⁴ Tad mes patys giriamės jumis Dievo bendruomenėse dėl jūsų ištvermės ir tikėjimo visuose jūsų persekiojimuose ir prispaudimuose, kuriuos iškenčiate.

Teismas Kristaus atėjimo dieną

⁵ Tas yra Dievo teisingo teismo aiškus ženklas: jūs turite būti palaikyti vertais Dievo karalystės, dėl kurios juk kenčiate, ⁶ kadangi Dievui teisinga atmokėti jūsų prispaudėjams priespauda, ⁷ o jums, kenčiantiems priespaudą, palengvinimu kartu su mumis, kai Viešpats Jėzus apsireikš iš dangaus su savo galingais angelais ⁸ liepsnojančioje ugnyje. Jis atkeršys tiems, kurie nepažįsta Dievo ir neklauso mūsų Viešpaties Jėzaus evangelijos. ⁹ Tokie kentės bausmę –amžiną pražūtį, atstumti nuo Viešpaties veido ir nuo jo galybės šlovės,

¹⁰ tą dieną, kai jis ateis, kad būtų pašlovintas ^a tarp savo šventųjų ir kad būtų juo stebimasi ^b tarp visų įtikėjusiųjų, nes buvo įtikėtas mūsų jums duotas liudijimas. ¹¹ Tam tikslui mes ir visuomet meldžiamės už jus, kad mūsų Dievas palaikytų jus vertais pašaukimo ir galingai užbaigtų kiekvieną gerą norą^c ir tikėjimo darbą, – ¹² kad mūsų Viešpaties Jėzaus vardas būtų pašlovintas per jus ir jūs per jį pagal mūsų Dievo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus malonę.

Didžiojo maištininko iškilimas ir žlugimas

2 ¹ Mes prašome jus, broliai, dėl mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimo ir mūsų surinkimo prie jo ² greit nenusikratyti^d sveiko galvojimo ir neleisti savęs sutrikdyti nei ^e Dvasios įkvėpta pranašyste, nei žodžiu, nei laišku, lyg kad tie būtų iš mūsų, esą, Viešpaties diena jau čia. ³ [Žiūrėkite,] kad niekas koku nors būdu neapgautų jūsų, nes [ta diena neateis,] jei pirma neįvyks maištas ir nebus apreikštas ^f maištininkas, skirtasis pražūčiai. ⁴ Jis priešinasi ir dedasi aukštesniu už kiekvieną vadinamąjį dievą ar garbinamą daiktą, taip kad jis sėdasi Dievo šventykloje, skelbdamasis esąs Dievas. ⁵ Ar neprisimenate, kad, dar būdamas pas jus, jums tai sakiau? ⁶ Ir jūs žinote, kas jį dabar sulaiko,

^a**1,10** Arba: savo šventuosiuose

^b**1,10** Arba: visuose įtikėjusiuose [ir jumyse]

^c**1,11** Lit. gerumo norą

^d**2,2** Lit. nebūti nukratytiems nuo

^e**2,2** Lit. Dvasia

^f**2,3** Lit. neteisės žmogus, pražūtis sūnus

kad jis apsireikštų savo laiku. ⁷ Mat maištavimo slapta jėga jau veikia, tik tas, kuris dabar [ją] sulaiko [, ir toliau ją sulaikys], kol bus pašalintas. ⁸ Ir tada apsireikš maištininkas, kurį Viešpats Jėzus užmuš savo burnos kvapu ir sunaikins savo atėjimo spindulingu pasirodymu. ⁹ Ano^g atėjimas pasireiškia šėtono veikimu su visokia galia, apgaulingais ženklais bei stebuklais ¹⁰ ir su visokiu nedoru suvedžiojimu žūstantiems už tai, kad jie atsisakė mylėti tiesą, kad būtų išgelbėti. ¹¹ Todėl Dievas jiems siunčia klaidinančią įtaką, kad jie tikėtų melą, ¹² kad būtų pasmerkti visi, kurie netikėjo tiesa, bet pamėgo neteisybę.

Dėkojimas ir padrašinimas

¹³ Mes visuomet privalome dėkoti Dievui už jus, Viešpaties mylimi broliai, todėl, kad Dievas į jus išsirinko kaip pirmones^h išganymui Dvasios atliekamam pašventinimui ir per tikėjimą tiesa. ¹⁴ Tam jis ir pašaukė jus per mūsų evangeliją – mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus šlovės įgyti. ¹⁵ Taigi, broliai, tvirtai stovėkite ir laikykitės padavimų, kurių buvote išmokyti mūsų žodžiu ar laišku. ¹⁶ Tegul pats mūsų Viešpats Jėzus Kristus ir Dievas, mūsų Tėvas, kuris mus mylėjo ir iš malonės mums davė amžiną padrašinimą bei gerą viltį, ¹⁷ paguodžia jūsų širdis ir [jus] sutvirtina kiekviename gerame darbe bei žodyje.

Melskitės už mus

3 ¹ Pagaliau, broliai, melskitės už mus, kad Viešpaties žodis greitai sklistų ir būtų priimtas su pagarba, kaip

§2,9 T.y. maištininko

^h2,13 Kt. Mss: iš pradžios jus išsirinko

ir pas jus, ² ir kad mes būtume išgelbėti nuo nedorų ir piktų žmonių, nes ne visi turi tikėjimą. ³ O Viešpats yra ištikimas: jis stiprins jus ir saugos nuo pikto. ⁴ Ir mes pasitikime Viešpatyje jumis, kad [ir] vykdote, ir vykdysite tai, ką įsakome. ⁵ Viešpats tepalenkia jūsų širdis į Dievo meilę ir į Kristaus ištvermęⁱ.

Įsakymas nedykinėti

⁶ Įsakome jums, broliai, [mūsų] Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu šalintis nuo kiekvieno brolio, dykinėjančio ir nesilaikančio padavimo, kurį "jie gavo"^j iš mūsų.

⁷ Juk patys žinote, kaip būtina sekti mumis, nes mes netinginiavome ⁸ ir nemokamai nevalgėme kieno nors duonos, bet su triūsu ir prakaitu dirbome naktį ir dieną, kad neapsunkintume kurio nors iš jūsų. ⁹ [Taip darėme] ne todėl, kad neturime teisės [būti šelpiami], bet kad jums duotume save kaip sektiną pavyzdį. ¹⁰ Juk ir tada, kai buvome pas jus, jums tai įsakydavome: jei kas nenori dirbti, tenevalgo. ¹¹ Mat girdime, kad kai kurie tarp jūsų tinginiauja, nieko nedirba, tik kišasi į svetimus reikalus.

¹² Tokiems įsakome ir [iš tokių] reikalaujame "Viešpatyje Jėzuje Kristuje"^k, kad jie, ramiai dirbdami, valgytų savo pačių pelnytą duoną. ¹³ O jūs, broliai, nepailskite darydami gera. ¹⁴ Bet jei kas neklauso mūsų pamokymo [, perteikiamo] šituo laišku, tą pasižymėkite, nebendraukite su juo, kad susigėstų. ¹⁵ Ir nelaikykite jo priešu, bet įspėkite jį kaip brolių.

ⁱ3,5 T.y. tokią ištvermę, kokią parodė Kristus

^j3,6 Kt. Mss: gavote

^k3,12 T.y. Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu; kt. Mss: per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų

Baigiamieji žodžiai

¹⁶ Tegul pats ramybės Viešpats suteikia jums ramybę visuomet, visokiu būdu. Viešpats tebūnie su jumis visais.

¹⁷ Pasveikinimas [parašytas] mano paties, Pauliaus, ranka. Tai yra ženklas¹ kiekviename laiške: taip aš rašau.

¹⁸ Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė tebūnie su jumis visais.

PIRMASIS LAIŠKAS TIMOTIEJUI

Pasveikinimas

1 ¹ Paulius, Kristaus Jėzaus apaštalas Dievo, mūsų Gelbėtojo, ir Kristaus Jėzaus, mūsų vilties, įsakymu, ² Timotiejui, savo tikram vaikui tikėjime. Malonė, gailestingumas, ramybė nuo Dievo Tėvo ir Kristaus Jėzaus, mūsų Viešpaties.

Įspėjimas vengti netikrų mokytojų

³ Kaip, keliaudamas į Makedoniją, raginau tave pasilikti Efeze, kad įsakytum kai kuriems nemokyti skirtingo mokslo, ⁴ nei užsiiminėti "pasakomis ir begalinėmis giminių eilėmis"^a, kurios greičiau sukelia tuščių protavimų negu praverčia Dievo išganomam ugdymui^b, veikiančiam per tikėjimą, [taip dabar tave raginu]. ⁵ O [mano] įsakymo tikslas yra meilė iš tyros širdies, geros sąžinės ir nuoširdaus tikėjimo. ⁶ Kai kurie, atsižadėję tų dalykų, nusikreipė į tuščias kalbas. ⁷ Nors jie nori būti įstatymo mokytojai, nesupranta nei ką sako, nei ką atkakliai tvirtina. ⁸ Bet mes žinome, kad įstatymas yra geras, jei kas tinkamai^c juo naudojasi, ⁹ žinodamas tai, kad įstatymas išleistas ne

^a1,4 Lit. mitais ir begalinėmis genealogijomis

^b1,4 Arba: planui

^c1,8 Lit. teisėtai (t.y. atsižvelgdamas į tai, kam ir kuriam tikslui įstatymas išleistas)

teisiam, bet įstatymo laužytojams ir neklaužadoms, bedieviams ir nusidėjėliams, nereligingiems ir negerbiančiams to, kas šventa, tėvažudžiams ir motinžudžiams, žmogžudžiams, ¹⁰ paleistuviams, homoseksualams, "vergų prekyautojams"^d, melagiams, kreivai prisiekiantiems ir "bet kam kitam, kas"^e priešinga sveikam mokslui ¹¹ pagal palaimintojo Dievo šlovės evangeliją, kuri man buvo patikėta.

Padėka už pasigailėjimą

¹² Dėkoju mane sustiprinusiam Kristui Jėzui, mūsų Viešpačiui, kad jis palaikė mane patikimu, paskirdamas tarnauti, ¹³ nors anksčiau buvau piktžodžiautojas, persekiotojas ir smurtininkas. Tačiau manęs buvo pasigailėta, nes iš nežinojimo veikiau netikėjime.

¹⁴ Pasirodė pervirš gausi mūsų Viešpaties malonė su tikėjimu ir meile, kuriuos turime Kristuje Jėzuje.

¹⁵ Patikimas yra tas žodis ir visiško pritarimo vertas, kad Kristus Jėzus atėjo į pasaulį gelbėti nusidėjėlių, kurių pirmas^f aš esu. ¹⁶ Bet todėl manęs buvo pasigailėta, kad per mane pirmą Kristus Jėzus parodytų visą savo kantrybę, kad tapčiau pavyzdžiu tų, kurie tikės juo amžinam gyvenimui. ¹⁷ Amžių Karaliui, nemirtingam, neregimam, vieninteliam Dievui tebūnie pagarba ir šlovė per amžių amžius. Amen. ¹⁸ Šitą įsakymą patikiu tau, vaike Timotiejau, pasikliaudamas pranašystėmis, anksčiau pasakytomis apie tave, kad, jų sustiprintas,

^d**1,10** Arba: žmogvagiams

^e**1,10** Lit. jei kas kita yra

^f**1,15** T.y. pirmas rango ir eilės požiūriu (= blogiausias, įžymiausias, didžiausias)

kovotum gerąją kovą, ¹⁹ išlaikydamas tikėjimą ir gerą sąžinę. Ją atmetę, kai kurie sudaužė savo tikėjimo laivą. ²⁰ Tarp jų yra Himeniejus ir Aleksandras, kuriuos perdaviau šėtonui, kad per nubaudimą išmoktų nepiktžodžiauti.

Malda už visus žmones

2 ¹ Taigi visų pirma raginu daryti maldavimus, maldas, užtarimus, dėkojimus už visus žmones, ² už karalius ir visus aukštus pareigūnus, kad gyventume ramų ir tylų gyvenimą su visu pamaldumu ir rimtumu. ³ Tai yra gera ir priimtina mūsų Gelbėtoji Dievui, ⁴ kuris nori, kad visi žmonės būtų išgelbėti ir „pažintų tiesą“^g. ⁵ Nes vienas yra Dievas ir vienas tarpininkas tarp Dievo ir žmonių, žmogus Kristus Jėzus, ⁶ kuris atidavė save kaip išpirką už visus – kaip liudijimą tinkamu laiku^h. ⁷ Tamⁱ aš buvau paskirtas šaukliu ir apaštalu, – sakau tiesą, nemeluoju, – pagonių mokytoju tikėjimo ir tiesos srityje.

Kaip vyrams ir moterims pridera elgtis pamaldose

⁸ Taigi noriu, kad kiekvienoje vietoje vyrai melstųsi, pakeldami šventas rankas, be rūstybės ir nesutarimo; ⁹ kad taip pat [ir] moterys kukliai ir santūriai puoštųsi padoriu apdaru, ne kasomis^j ir auksu ar perlais, ar brangiais drabužiais, ¹⁰ bet tuo, kas pritinka moterims, kurios išsipაžįsta garbinančios Dievą: gerais darbais. ¹¹ Moteris

^g2,4 Lit. ateitų į tiesos pažinimą

^h2,6 T.y. kaip įrodymą, duotą Dievo nustatytu laiku, kad Dievas nori visų žmonių išganymo

ⁱ2,7 T.y. tam pačiam liudijimui skelbti

^j2,9 T.y. įmantriai supintais plaukais

tegul mokosi tylomis su visišku klusnumu. ¹² Bet moteriai neleidžiu mokyti, nei viešpatauti vyrui. Priešingai, ji turi tylėti, ¹³ nes Adomas buvo supavidalintas pirmas, paskui – Ieva. ¹⁴ Ir Adomas nebuvo apgautas, bet moteris apgauta įpuolė į nusikaltimą. ¹⁵ Tačiau ji bus išganyta vaikų gimdymu, jei jos^k pasiliks tikėjime, meilėje ir šventume su santūrumu.

Koks turi būti vyskupas

3 ¹ Patikimas yra tas žodis: „Jei kas siekia vyskupo tarnybos, geidžia gero darbo“. ² O vyskupas turi būti nepeiktinas, vienos žmonos vyras, blaivus, santūrus, doringas, svetingas, sugebąs mokyti, ³ ne girtuoklis, ne mušeika, bet švelnus, nevaidingas, negodus pinigų, ⁴ gerai vadovaujantis savo paties šeimai, ⁵ suvaldantis vaikus su visu rimtumu^l, – ⁵ nes jei kas nemoka vadovauti savo paties šeimai, kaip jis galės rūpintis Dievo bendruomene? – ⁶ ne naujatikis, kad pasipūtęs neįpultų į velnio teismą^m. ⁷ Bet jis turi turėti ir gerą pašaliečiųⁿ liudijimą, kad neįpultų į išpeikimą ir velnio žabangus.

Kokie turi būti diakonai

⁸ Diakonai taip pat turi būti verti pagarbos, ne dviliežuviai^o, ne atsidavę besaikiam vyno gėrimui, ne geidžią negarbingo pelno, ⁹ išlaiką tikėjimo paslaptį su

^k2,15 T.y. moteris

^l3,4 Arba: turintis klusnius ir visais atžvilgiais pagarbius vaikus

^m3,6 T.y. sprendimą, kurį velnias jam įvykdys

ⁿ3,7 Lit. lauke esančiųjų (t.y. nekrikščionių)

^o3,8 T.y. ne kalbantys su vienu vienaip, su kitu kitaip; arba: ne kalbantys vienaip, o galvojantys kitaip

2016-03-29: -

tyra sąžine. ¹⁰ Bet ir jie pirma turi būti išbandyti, paskui, jei jie nepeiktini, tegul tarnauja kaip diakonai. ¹¹ Žmonos taip pat turi būti vertos pagarbos, ne liežuvininkės, blaivios, patikimos visais atžvilgiais. ¹² Diakonai tebūnie vienos moters vyrai, gerai valdą vaikus ir savo namiškius, ¹³ nes, gerai diakonavę, įsigyja gerą reputaciją^p ir didelį pasitikėjimą tikėjime, kuris remiasi Kristumi Jėzumi. ¹⁴ Tai rašau tau, nors turiu viltį netrukus atvykti pas tave, ¹⁵ bet, jei užtrukčiau, kad žinotum, kaip reikia elgtis Dievo namuose, kurie yra gyvojo Dievo bendruomenė, tiesos šulas ir atrama. ¹⁶ Ir, kaip visi išpažįsta, didelė yra [mūsų] religijos paslaptis: „Jis buvo apreikštas kūne, pateisintas^q Dvasia, regėtas angelų, paskelbtas tautose, įtikėtas pasaulyje, paimtas į šlovę“.

Atsimetimas nuo tikėjimo ir netikras asketizmas

4 ¹ Bet Dvasia aiškiai sako, kad vėlesniais laikais kai kurie asmenys atkris nuo tikėjimo, prisirišdami prie klaidinančių dvasių ir velnių mokslų ² per veidmainystę melagių, turinčių įdegintą ženklą^r savo sąžinėje, ³ draudžiančių tuoktis, [reikalaujančių] susilaikyti nuo maisto dalykų, kuriuos Dievas sukūrė, kad juos priimtų su padėka tikintieji ir pažinusieji tiesą, ⁴ nes kiekvienas Dievo kūriny yra geras, ir niekas neatmestina, kas priimama su padėka, – ⁵ nes tai pašventinama Dievo žodžiu ir malda.

P3,13 Gr. bathmos reiškia žingsnį, laipsnį ir rangą, šitame kontekste – gerą vardą ir įtaką bendruomenėje.

q3,16 T.y. patvirtintas tikrai esąs Dievo Sūnus, koks jis sakėsi esąs

r4,2 T.y. šėtono įdagą, ženklinantį, kad jie yra jo nuosavybė

Patarimai Timotiejui

⁶ Tai įteigdamas broliams, būsi geras Kristaus Jėzaus tarnas, maitinamas žodžiais tikėjimo ir gero mokslo, kuriuo esi sekęs. ⁷ Bet venk nešventų ir senoms moterims būdingų pasakų. Lavinkis, kad būtum pamaldus, ⁸ nes kūno lavinimas maža kam naudingas, bet pamaldumas viskam naudingas, nes jis turi esamojo ir būsimąjo gyvenimo pažadą. ⁹ Patikimas yra tas žodis ir visiško pritarimo vertas, ¹⁰ nes tam tikslui sunkiai dirbame ir dedame pastangas, kadangi esame parėmę viltį gyvuoju Dievu, kuris yra visų žmonių, ypač tikinčiųjų, Gelbėtojas. ¹¹ Tai įsakyk ir mokyk. ¹² Tegul niekas neniekina tavo jaunystės, bet būk tikintiesiems pavyzdys žodžiu, elgsena, meile, tikėjimu, skaistumu. ¹³ Kol atvyksiu, atsidėk [Rašto] skaitymui, paraginimui, pamokymui. ¹⁴ Neapleisk tavyje esančios malonės dovanos, kuri tau buvo suteikta per pranašytę su vyresniųjų rankų uždėjimu. ¹⁵ Rūpinkis tais dalykais, atsiduok jiems, kad visi matytų tavo pažangą. ¹⁶ Žiūrėk savęs ir mokymo, išvermingai daryk tuos dalykus, nes, tai darydamas, išgelbėsi ir save, ir savo klausytojus.

Kaip padrausti bendruomenės narius

5 ¹ Senesnio asmens aštriai nesubark, bet įspėk kaip tėvą, jaunesnius vyrus – kaip brolius, ² senesnes moteris – kaip motinas, jaunesnes – kaip seseris su visu skaistumu.

Nurodymai apie našles

³ Gerbk našles, kurios tikrai yra našlės. ⁴ Bet jei kuri nors našlė turi vaikų ar vaikaičių, tegul tie pirmiausia išmoksta atlikti religinę pareigą savo šeimai ir atsimokėti "gimdytojams ir seneliams"^s, nes tai patinka Dievui. ⁵ Ta, kuri tikrai yra našlė ir viena likusi, yra parėmusi savo viltį Dievu ir toliau maldauja ir meldžiasi naktį bei dieną. ⁶ Bet gašlaujanti, dar gyva būdama, yra mirusi. ⁷ Tai įsakyk, kad jos būtų nepeiktinos. ⁸ Bet jei kas nesirūpina savaisiais ir ypač namiškiais, yra išsigynęs tikėjimo ir blogesnis už netikintį. ⁹ Į sąrašą^t tebūnie įtraukiama našlė, sulaukusi ne mažiau kaip šešiasdešimt metų, buvusi vieno vyro žmona, ¹⁰ pasižymėjusi gerais darbais: jei užaugino vaikus, jei būdavo svetinga, jei nuplaudavo šventųjų kojas, jei teikdavo pagalbą prispaustiesiems, jei atsidavė visokiam geram darbui. ¹¹ Bet atsisakyk [įtraukti į sąrašą] jaunesnių našlių, nes, kai jų gašlumas jas atitolina nuo Kristaus, jos nori tekėti, ¹² užsitraukdamos kaltinimą^u, kad panaikino savo ankstesnį įžadą. ¹³ Tuo pat metu jos išmoksta ir dykinėti, vaikščiodamos aplinkui iš namų į namus, ir ne tik dykinėti, bet ir plepėti bei kištis į svetimus reikalus, kalbėdamos tai, ko neturėtų kalbėti. ¹⁴ Taigi noriu, kad jaunesnės [našlės] tekėtų, gimdytų vaikus, šeiminkautų, neduotų priešininkui jokios progos keikti, ¹⁵ nes kai kurios jau nusigręžė [ir nusekė] paskui šėtoną. ¹⁶ Jei kuri nors tikinti moteris turi našlių, tegul teikia joms

^s5,4 Lit. pirmtakams

^t5,9 T.y. sąrašą našlių, neturinčių šeimos narių, kurie galėtų rūpintis jomis

^u5,12 Lit. sprendimą

pagalbą, ir tenebūnie apsunkinama bendruomenė, kad ji galėtų teikti pagalbą toms, kurios tikrai yra našlės.

Vyresniųjų atlyginimas, drausmė ir ordinacija

¹⁷ Gerai vadovaujant vyresnieji tebūnie laikomi vertais „dvigubo atlyginimo“^v, ypač tie, kurie sunkiai dirba skelbdami ir mokydami, ¹⁸ nes Raštas sako: „Neužrišk nasrų kuliančiam jaučiui“, ir: „Darbininkas vertas savo užmokesčio“. ¹⁹ Nepriimk skundo prieš vyresnįjį kitaip, kaip tik remiantis dviejų ar trijų liudytojų parodymu. ²⁰ Nusidedančius^w sudrausk visų akyse, kad ir likusieji bijotų. ²¹ Įpareigoju tave Dievo, Kristaus Jėzaus ir išrinktųjų angelų akyse laikytis tų [nurodymų], nenusprendžiant iš anksto^x, nieko nedarant šališkai, ²² Niekam greitosiomis neuždėk rankų ir nedalyvauk svetimose nuodėmėse; išsilaikyk tyras. ²³ Nebegerk tik vandens, bet vartok truputį vyno dėl savo skrandžio ir dažnų negalavimų. ²⁴ Kai kurių žmonių nuodėmės yra akivaizdžios, einančios į teismą pirma jų, o kitus jos ir iš paskos seka.^y ²⁵ Taip pat ir geri darbai yra akivaizdūs, o kitokie^z negali likti paslėpti.

^v5,17 Lit. dvigubos pagarbos

^w5,20 Būtent: vyresniuosius

^x5,21 T.y. nenusprendžiant, kad kas nors yra kaltas ar nekaltas, neištyrus ar neišklausius liudytojų parodymų

^y5,24 T.y. būdamos aiškiai matomos, jų nuodėmės pasmerkiamos, jiems dar nestojus į teismą, o kitų nuodėmės išaiškėja tik po to, kai jie pasirodo prieš teisėją. Tad, gerai ir ilgesnį laiką nepažinus asmenų, nereikia paskubom jiems uždėti rankų, t.y. jų ordinuoti.

^z5,25 T.y. neakivaizdūs

Vergų pareigos

6¹ Visi, kurie yra vergai po jungu, tegul laiko savo šeimininkus vertais visokios pagarbos, kad nebūtų piktžodžiaujama Dievo vardui ir mokslui. ² Turintieji tikinčius šeimininkus tegul negerbia jų mažiau todėl, kad jie^a yra broliai, bet tegul dar geriau jiems tarnauja todėl, kad tikintys ir mylimi yra tie, kurie turi naudos iš [jų] gero tarnavimo.

Netikras mokslas ir tikras pamaldumas

To mokyk ir skatink prie to. ³ Jei kas moko skirtingai ir nesutinka su mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus sveikais žodžiais ir mokslu, kuris derinasi su pamaldumu^b, ⁴ jis yra pasipūtęs, nieko nesupranta, tik turi liguistą potraukį į ginčus ir kivrčus dėl žodžių. Iš jų^c kyla pavydas, nesantaika, piktžodžiavimai, pikti įtarimai, ⁵ susikirtimai sugedusio proto ir tiesos netekusių žmonių, manančių pamaldumą esant pelno šaltinį. ⁶ Iš tikrųjų pamaldumas su pasitenkinimu^d yra didelis pelnas, ⁷ nes nieko neatsinešėme į pasaulį; ^e aišku, kad^e nieko negalime išsinešti. ⁸ Turėdami išlaikymą ir apdarą^f, tuo būkime^g patenkinti. ⁹ Bet norintieji pralobti įpuola į pagundą,

^a6,2 T.y. šeimininkai

^b6,3 T.y. tikru krikščionišku tikėjimu, paremtu Kristaus evangelija

^c6,4 T.y. diskusijų ir žodinių ginčų

^d6,6 T.y. pasitenkinimu tuo ką žmogus turi

^e6,7 Kt. Mss: tad

^f6,8 Gr. žodis reiškia apdarą ir pastogę.

^g6,8 Gr. būsime

žabangus ir į daugelį neprotingų bei žalingų pageidimų, kurie nugramzdina žmones į sunaikinimą ir pražūtį, ¹⁰ nes pinigų meilė yra visokių blogybių šaknis. Jų geisdami, kai kurie nuklydo nuo tikėjimo ir pervėrė save daugybe skausmų.

Baigiamieji nurodymai

¹¹ Bet tu, Dievo žmogau, bėk nuo tų dalykų. Vykis teisumą, pamaldumą, tikėjimą, meilę, ištvermę, romumą. ¹² Kovok gerąją tikėjimo kovą pagauk amžinąjį gyvenimą, kuriam esi pašauktas ir išpažinai gerą išpažinimą daugelio liudytojų akivaizdoje. ¹³ Tau įsakau akivaizdoje viskam gyvybę teikiančio Dievo ir Kristaus Jėzaus, liudijusio prieš Ponto Pilotą gerą išpažinimą, ¹⁴ išlaikyti tą įsakymą nesuteptą, nepeiktiną iki mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus pasirodymo, ¹⁵ kurį savo laiku įvykdys^h palaimintasis ir vienintelis Valdovas, karalių Karalius ir viešpačių Viešpats, ¹⁶ vienintelis turįs nemirtingumą, gyvenąs neprieinamoje šviesoje, kurio joks žmogus neregėjo ir negali regėti. Jam tebūnie garbė ir amžina valdžia. Amen. ¹⁷ Įsakyk dabartinio pasaulio turtingiesiems, kad jie nesididžiuotų ir nebūtų sudėję vilčių į nepatikimus turtus, bet turėtų viltį Dievu, kuris apsčiai mums visko teikia naudotis su malonumu; ¹⁸ kad jie darytų gera, būtų turtingi gerų darbų, dosnūs, mielai dalijasi su kitais. ¹⁹ Taip jie susikraus lobį kaip gerą pamatą ateičiai, kad pagautų tikrąjį gyvenimą. ²⁰ O, Timotiejau, saugok, kas tau patikėta, vengdamas klaidingai vadinamo „žinojimo“

^h6,15 Lit. parodys

bedieviškų plepalų ir priešingų tvirtinimų. ²¹ Kai kurie, jį išpažindami, nuklydo nuo tikėjimo. Malonė su jumis.

ANTRASIS LAIŠKAS TIMOTIEJUI

Pasveikinimas

1 ¹ Paulius, Dievo valia Kristaus Jėzaus apaštalas pagal Kristuje Jėzuje esančio gyvenimo pažadą, ² mylimam vaikui Timotiejui. Malonė, gailestingumas, ramybė nuo Dievo Tėvo ir Kristaus Jėzaus, mūsų Viešpaties.

Padėka ir padrašinimas

³ Dėkoju Dievui, kuriam tarnauju su tyra sąžine, kaip [tarnavo] ir mano protėviai, kai nuolat, naktį ir dieną, miniu^a tave savo maldose, ⁴ ilgėdamasis išvysti tave, atsimindamas tavo ašaras, kad būčiau kupinas džiaugsmo, ⁵ prisimindamas tavyje esantį nuoširdų tikėjimą, kuris pirma gyveno tavo senelėje Loidoje ir tavo motinoje Eunikėje. Esu įsitikinęs, kad jis gyvena ir tavyje. ⁶ Dėl tos priežasties tau primenu vėl įžiebtį Dievo malonės dovaną, kuri yra tavyje mano rankų uždėjimu, ⁷ nes Dievas mums davė ne bailumo dvasią, bet jėgos, meilės ir savidrausmės Dvasią. ⁸ Taigi nesigėdyk mūsų Viešpaties liudijimo^b, nei manęs, jo kalinio, bet kentėk su manim evangelijos labui Dievo jėga. ⁹ Jis mus išgelbėjo ir pašaukė šventu pašaukimu, remdamasis ne mūsų darbais, bet savo paties nutarimu ir malone, mums suteikta Kristuje Jėzuje prieš

^a**1,3** T.y. prisimenu ir miniu

^b**1,8** T.y. paliudyti mūsų Viešpatį

amžinuosius laikus, ¹⁰ o dabar apreikšta pasirodymu mūsų Gelbėtojo Kristaus Jėzaus, atėmusio mirčiai jos galią ir iškėlusio švieson gyvenimą bei nemirtingumą per evangeliją. ¹¹ Jai buvau paskirtas šaukliu, apaštalu ir mokytoju. ¹² Dėl tos priežasties aš ir^c tai^d kenčiu, bet nesigėdžiu, nes žinau, kuo esu pasitikėjęs, ir esu įsitikinęs, kad jis gali išsaugoti 'tai, kas man patikėta'^e, iki anos dienos. ¹³ Sveikų žodžių pavyzdžiu^f laikyk tuos, kuriuos girdėjai iš manęs, 'tikėjime ir meilėje'^g, kurie yra [mūsų] Kristuje Jėzuje. ¹⁴ Tą puikų, [tau] patikėtą turtą saugok per Šventąją Dvasią, gyvenančią mumyse. ¹⁵ Tai žinai, kad nuo manęs nusigrėžė visi esantys Azijoje; tarp jų yra Figelas ir Hermogenas. ¹⁶ Viešpats tebūnie gailestingas Onesiforo namams, nes šis daug kartų mane atgaivino ir nesigėdijo mano grandinių, ¹⁷ bet, atvykęs į Romą, rūpestingai manęs ieškojo ir mane surado. ¹⁸ Tegul Viešpats aną dieną duoda jam rasti Viešpaties pasigailėjimą! Tu labai gerai žinai apie visus patarnavimus, kuriuos jis atliko Efeze.

Geras Kristaus Jėzaus kareivis

2 ¹ Taigi tu, mano vaike, stiprėk malone, kuri yra Kristuje Jėzuje^h, ² ir ką girdėjai iš manęs prie daugelio liudytojų, tą patikėk patikimiems žmonėms, kurie sugebės

^c**1,12** Arba: dar

^d**1,12** T.y. įkalinimą ir su juo susijusius vargus

^e**1,12** Arba: tai, ką esu jam patikėjęs

^f**1,13** Tiksliau: standartu, norma

^g**1,13** Arba: su tikėjimu ir meile

^h**2,1** T.y. kurią tikintysis randa Kristuje Jėzuje ir gauna per draugystę su juo

ir kitus mokyti. ³ Kentėk su manim sunkenybes kaip geras Kristaus Jėzaus kareivis. ⁴ Niekas kareiviaudamas neįsipainioja į kasdieninio gyvenimo reikalus, kad patiktų tam, kuris jį užverbavo kareiviu. ⁵ Taip pat, jei kas rungtyniauja, jis nevainikuojamas, jei nerungtyniauja laikydamasis taisyklių. ⁶ Sunkiai dirbąs ūkininkas turi pirmas gauti [savo] vaisių dalį. ⁷ Išmanyk, ką sakau, nes Viešpats tau duos supratimą visais atžvilgiais. ⁸ Atsimink Jėzų Kristų, prikeltą iš numirusių, iš Dovydo palikuonių, pasak mano evangelijos, ⁹ dėl kurios kenčiu sunkenybes, esu net kalinamas kaip piktadarys, bet Dievo žodis nėra įkalintas. ¹⁰ Todėl viską pakenčiu dėl išrinktųjų, kad ir jie įgytų išganymą, kuris yra Kristuje Jėzuje, su amžina šlove. ¹¹ Patikimas yra tas žodis: „Nes jei su juo numirėme, su juo ir gyvensime; ¹² jei ištveriamo, su juo karaliausime; jei jo išsiginsime, ir jis mūsų išsigins; ¹³ jei esame neištikimi, jis lieka ištikimas, nes negali savęs išsiginti“.

Pasirodyk Dievui ištirtas darbininkas

¹⁴ Tai primink, [juos] įspėdamas Dievoⁱ akyse nesiginčyti dėl žodžių. Tai niekam nenaudinga, tik žlugdo klausytojus. ¹⁵ Uoliai stenkis pasirodyti Dievui ištirtas^j, neturįs gėdytis darbininkas, ^rteisingai aiškinąs^k tiesos žodį. ¹⁶ Venk nešventų plepalų, nes [per juos] jie vis labiau pažengs į bedievybę, ¹⁷ ir jų kalba plis kaip vėžys. Tarp jų yra Himeniejus ir Filetas, ¹⁸ kurie nuklydo

ⁱ2,14 Kt. Mss: Viešpaties

^j2,15 T.y. Dievo išbandytas ir pripažintas esąs tinkamas

^k2,15 Lit. tiesiai pjaunąs

nuo tiesos, sakydami prisikėlimą jau esant įvykus. Taip jie pargriauna kai kurių tikėjimą. ¹⁹ Tačiau stovi tvirtas Dievo pamatas, turįs tą įrašą¹: „Viešpats pažįsta savuosius“ ir: „Teatstoja nuo neteisybės kiekvienas, kuris mini Viešpaties vardą“. ²⁰ Dideliuose namuose^m būna ne tik auksinių ir sidabrinių indų, bet ir medinių bei molinių: vieni [skirti] garbingam, kiti – negarbingam vartojimui. ²¹ Taigi, jei kas apsivalys nuo šitų, bus indas [, skirtas] garbingam vartojimui, pašventintas, naudingas šeiminkui, paruoštas visokiam geram darbui. ²² Bėk nuo jaunatvės geidulių ir vykis teisumą, tikėjimą, meilę, ramybę su tais, kurie šaukiasi Viešpaties iš tyros širdies. ²³ Bet venk kvailų ir nemokšiškų ginčų, žinodamas, kad jie sukeliaⁿ vaidus. ²⁴ Viešpaties tarnas turi ne vaidytis, bet būti malonus visiems, sugebąs mokyti, pakantus, ²⁵ švelniai sudraudžias priešininkus, – rasi Dievas jiems duos atgailą tiesai pažinti, ²⁶ ir jie atsiprotėję ištrūks iš velnio žabangų – jie, kurie buvo jo paimti į nelaisvę jo valiai vykdyti.

Paskučiausių laikų žmonių būdas

3 ¹ Bet žinok tai, kad paskutinėmis dienomis prasidės sunkūs laikai, ² nes žmonės bus savimybės, godūs pinigų, pagyrūnai, išdidūs, piktžodžiautojai, neklusnūs gimdytojams, nedėkingi, nepagarbūs, ³ nemeilūs, nesutaikomi, šmeižikai, nesusivaldantys, žiaurūs, nekenčiantys to, kas gera, ⁴ išdavikai, karštagalviai,

¹**2,19** Lit. antspaudo įspaudą

^m**2,20** T.y. krikščionių bendruomenėje

ⁿ**2,23** Lit. gimdo

pasipūtę, labiau mylintys malonumus negu Dievą,
⁵ prisilaiką išviršinio religijos pavidalo, bet paneigiantys
jos galią. Šalinkis nuo tokių, ⁶ nes iš jų yra tie, kurie
spraudžiasi į namus ir suvedžioja^o silpnavales moteris,
apkrautas nuodėmėmis, įvairių geidulių vedžiojamas,
⁷ visuomet besimokančias ir niekuomet negalinčias
„pažinti tiesos“^p. ⁸ Kaip Janas ir Jambras priešinosi Mozei,
taip pat ir jie priešinasi tiesai – sugedusio proto žmonės,
„kurių tikėjimas neišlaikė bandymo“^q. ⁹ Bet jie toliau
nepažengs, nes jų kvailystė paaiškės visiems, kaip ir anų
paaiškėjo.

Baigiamieji priesakai

¹⁰ Bet tu pasekei mano mokslu, elgsena, tikslu^r, tikėjimu,
kantrumu, meile, ištverme, ¹¹ persekiojimais, kentėjimais,
kokių man teko patirti Antiochijoje, Ikonijoje, Listroje.
Kokius persekiojimus iškentėjau, ir iš visų Viešpats
išgelbėjo mane! ¹² Bet ir visi, kurie nori pamaldžiai
gyventi Kristuje Jėzuje, bus persekiojami. ¹³ Tačiau
pikti žmonės ir apsimetėliai eis blogyn, klaidindami ir
klaidinami. ¹⁴ O tu laikykis to, ką išmokai ir kuo esi
įsitikinęs, žinodamas, iš kokių asmenų išmokai ¹⁵ ir [tai,]
kad nuo vaikystės pažįsti šventuosius Raštus, galinčius
tave pamokyti išganymui per tikėjimą Kristumi Jėzumi.
¹⁶ Kiekvienas Raštas yra Dievo įkvėptas ir naudingas

^{3,6} Lit. ima nelaisvėn (per apgaule)

^{3,7} Lit. ateiti į tiesos pažinimą

^{3,8} Lit. išbandyti ir pripažinti netinkami tikėjimo atžvilgiu

^{3,10} T.y. mano gyvenimo ir veiklos vadovaujančiu motyvu

mokymui, pabarimui^s, pataisymui, auklėjimui teisingai elgtis, ¹⁷ kad Dievo žmogus būtų visiškai tinkamas, viskuo aprūpintas visokiam geram darbui.

4 ¹ Aš įsakmiai įpareigoju tave akyse Dievo ir Kristaus Jėzaus, kuris teis gyvus ir mirusius, ir saikdindamas jo pasirodymu bei jo karalyste: ² Skelbk žodį, "būk tam pasirošęs"^t patogiu ir nepatogiu laiku, atversk^u, sudrausk, paragink su visu kantrumu ir visokiu pamokymu, ³ nes ateis laikas, kai žmonės nepakės sveiko mokslo, bet, "geisdami išgirsti, ką nori išgirsti"^v, susirinks mokytojų krūvą pagal savo pačių užgaidas. ⁴ Jie nukreips ausis nuo tiesos ir gręšis į pasakas. ⁵ Bet tu būk blaivus visais atžvilgiais, kęsk sunkenybes, dirbk evangelisto darbą, atlik savo tarnystę. ⁶ Mat aš jau esu išliejamas ant aukuro^w, ir mano iškeliavimo laikas arti. ⁷ Esu kovojęs gerą kovą, baigęs bėgtynes, išlaikęs tikėjimą. ⁸ Pagaliau man yra atidėtas teisumo vainikas, kurį aną dieną Viešpats, teisusis Teisėjas, man duos, – ir ne tik man, bet ir visiems, kurie yra "išsiilgę jo pasirodymo"^x.

Prašymas greitai atvykti

⁹ Paskubėk veikiai atvykti pas mane, ¹⁰ nes Demas, pamilęs dabartinį pasaulį, paliko mane ir nukeliavo į Tesaloniką, Kreskas – į Galatiją, Titas – į Dalmatiją.

^s3,16 T.y. klaidos paneigimui ir subarimui dėl nuodėmės

^t4,2 Lit. stovėk čia pat

^u4,2 Būtent nuo nuodėmės į atgailą, nuo klaidos į tiesą

^v4,3 Lit. jausdami niežėjimą girdėjimo atžvilgiu

^w4,6 kaip liejamoji auka

^x4,8 Lit. mylėję jo pasirodymą

¹¹ Lukas tēra vienas su manim. Paēmēs atvesk Morkū su savim, nes jis yra man naudingas tarnystei. ¹² Tichiką pasiunčiau į Efezą. ¹³ Ateidamas atnešk apsiaustą, kurį palikau Troadoje pas Karpą, taip pat knygas, ypač pergamentus. ¹⁴ Varkalys^y Aleksandras man padarė daug bloga; Viešpats atlygins jam pagal jo darbus. ¹⁵ Jo ir tu saugokis, nes jis labai priešinosi mūsų žodžiams.

Apsigynimas ir Viešpaties dabartinė bei būsimoji pagalba

¹⁶ Mano pirmajame apsigynime nė vienas neparėmė manęs, bet visi paliko mane. Tenebūnie jiems tai įskaityta! ¹⁷ Bet Viešpats man padėjo ir sustiprino mane, kad per mane skelbimas būtų visiškai užbaigtas ir visos pagonių tautos jį išgirstų, ir aš buvau išvaduotas iš liūto nasrų. ¹⁸ Viešpats mane išvaduos iš kiekvieno pikto užpuolio^z ir saugiai įves į savo dangaus karalystę. Jam tebūnie garbė per amžių amžius. Amen.

Pasveikinimai ir palaiminimas

¹⁹ Pasveikink Priską ir Akvilą bei Onesiforo namus. ²⁰ Erastas pasiliko Korinte, o Trofimą palikau Milete sergantį. ²¹ Paskubėk ateiti prieš žiemą. Tave sveikina Eubulas, Pudensas, Linas, Klaudija ir visi broliai. ²² Viešpats tebūnie su tavo dvasia. Malonė tebūnie su jumis.

^y4,14 T.y. varinių daiktų kalėjas, varininkas

^z4,18 Lit. [priešiško] veiksmo

TITUI

Pasveikinimas

1 ¹ Paulius, Dievo vergas ir Jėzaus Kristaus apaštalas – ² pagal Dievo išrinktųjų tikėjimą ir su pamaldumu sutinkančios tiesos pažinimą^a, ² remiantis viltimi amžino gyvenimo, kuri nemeluojantis Dievas pažadėjo pirm amžinųjų laikų ³ ir tinkamu laiku apreiškė savo žodį skelbime, kuris man buvo patikėtas Dievo, mūsų Gelbėtojo, įsakymu, – ⁴ Titui, [mano] tikram vaikui bendrame tikėjime. Malonė ir ramybė nuo Dievo Tėvo ir Kristaus Jėzaus, mūsų Gelbėtojo.

Kokie asmenys skirtini vyresniųjų pareigoms

⁵ Tam palikau tave Kretoje, kad sutvarkytum, kas dar lieka sutvarkyti, ir paskirtum kiekviename mieste vyresnius, kaip aš tau nurodžiau: ⁶ jei kas yra nepeiktinas, vienos žmonos vyras, turintis tikinčius vaikus, nekaltinamus palaidumu ar neklusnius, ⁷ nes vyskupas, kaip Dievo namų prievaizdas, turi būti nepeiktinas: ne savavalis, ne karštabūdis, ne girtuoklis, ne mušeika, ne gobšus gėdingo pelno, ⁸ bet svetingas, mylintis tai, kas gera, protingas, teisingas, pamaldus, susivaldąs, ⁹ tvirtai laikąs patikimo skelbimo,

^a1,1 Arba: Dievo išrinktųjų tikėjimo ir su pamaldumu sutinkančios tiesos pažinimo tikslui

sutinkančio su [mūsų] mokslu, kad sugebėtų ir sveiku mokslu paraginti, ir prieštaraujančius atremti.

Reikalas sudrausti netikrus mokytojus

¹⁰ Tai dėl to, kad yra daug neklusnių žmonių, tuščiakalbių ir klaidintojų, ypač tų, kurie yra iš apipjaustyųjų. ¹¹ Būtina jiems užkimšti burną. Jie suardo ištisas šeimynas, mokydami tai, ko neturėtų mokyti, dėl gėdingo pelno. ¹² Vienas iš jų, jų pačių pranašas, pasakė: „Kretiečiai visados melagiai, pikti žvėrys, tingūs pilvai^b“. ¹³ Šitas liudijimas teisingas. Dėl tos priežasties juos griežtai sudrausk, kad jie būtų sveiko tikėjimo, ¹⁴ nekreipiantys dėmesio į žydiškas pasakas ir nuo tiesos nusikreipiančių žmonių įsakymus. ¹⁵ Viskas yra tyra tyriems, bet suteptiems ir netikintiems nieko nėra tyra; ir jų protas, ir jų sąžinė yra sutepti. ¹⁶ Jie viešai pareiškia pažįstą Dievą, bet jo išsigina darbais. Jie yra pasibodėtini, nepaklusnūs ir netikę jokiam geram darbui.

2 ¹ Bet tu kalbėk, kas sutinka su sveiku mokslu: ² kad senesni vyrai būtų blaivūs, garbingi, protingi, rodytų sveiką tikėjimą, meilę, ištvermę; ³ kad senesnės moterys taip pat elgtųsi kaip einančios šventą tarnybą, kad nebūtų liežuvininkės, įpratusios gerti daug vyno, kad mokytų tai, kas gera, ⁴ kad paskatintų jaunasias mylėti vyrus, mylėti vaikus, ⁵ būti protingas, skaisčias, einančias namų ruošą, geras, klusnias savo vyrams, – kad nebūtų piktžodžiaujama Dievo žodžiui. ⁶ Taip pat ragink jaunesnius vyrus, kad jie būtų „protingi,

^b1,12 T.y. apsirijėliai

⁷ visais atžvilgiais rodydamasis^c esąs gerų darbų pavyzdys, mokyme rodydamas tyrumą^d, rimtumą, ⁸ pateikdamas sveiką žodį, kuriam negalima prikišti, kad priešininkas liktų sugėdintas, neturėdamas nieko blogo sakyti apie mus. ⁹ Kalbėk, kad vergai būtų klusnūs savo šeimininkams visais atžvilgiais, jiems įtiktų, neprieštarautų, ¹⁰ nevagiliautų, bet parodytų visą gerą ištikimybę – kad jie visais atžvilgiais puoštų Dievo, mūsų Gelbėtojo, mokslą.

Dievo malonė – krikščioniško gyvenimo motyvas

¹¹ Nes Dievo išgananti malonė pasirodė visiems žmonėms, ¹² auklėdama mus, kad, išsižadėję bedievyستs ir pasauliškų geidulių, gyventume dabartiniame pasaulyje protingai, teisingai ir pamaldžiai, ¹³ laukdami palaimintosios vilties ir ̣ mūsų didžiojo Dievo bei Gelbėtojo, Kristaus Jėzaus, šlovės pasirodymo^e. ¹⁴ Jis atsidavė už mus, kad atpirktų mus nuo visokios nedorybės ir apvalytų sau ypatingą tautą, stropią geriems darbams. ¹⁵ Tai kalbėk; ragink ir bark su visu įsakmumu. Tegul niekas nepaniekina tavęs.

Reikalavimas klausyti valdžios, atsidėti geriems darbams ir vengti klaidatikių

3 ¹ Primink jiems, kad jie būtų pasidavę valdovams, vyresnybėms, [joms] klusnūs, pasiruošę kiekvienam

^{c2,7} Arba: protingi ⁷ visais atžvilgiais, rodydamasis

^{d2,7} T.y. mokydamas sveiką, nesugadintą mokslą tyrais, ne pasipelnymo sumetimais

^{e2,13} Arba: didžiojo Dievo bei mūsų Gelbėtojo Kristaus Jėzaus šlovės pasirodymo

geram darbui, ² nieko neapkalbėtų, būtų nevaidingi, maloningi, rodytų visą švelnumą visiems žmonėms, ³ nes ir mes kitados buvome neišmanūs, nepaklusnūs, klaidinami, vergavome įvairiems geiduliams ir malonumams, praleidome gyvenimą nelabume ir pavyde, buvome nekenčiami, vieni kitų nekentėme. ⁴ Bet kai pasirodė Dievo, mūsų Gelbėtojo, gerumas ir meilė žmonėms, ⁵ jis mus išgelbėjo ne dėl teismo darbų, kuriuos mes patys buvome darę, bet pagal savo gailestingumą, ^fatgimdymo^f nuplovimu ir Šventosios Dvasios veikiamu atnaujinimu^g. ⁶ Jis gausiai jos išliejo ant mūsų per Jėzų Kristų, mūsų Gelbėtoją, ⁷ kad, būdami išteisinti jo malone, ^ftaptume, kaip viliamės, amžino gyvenimo paveldėtojai^h. ⁸ Patikimas yra tas žodis. Ir aš noriu, kad tu primygtinai reikalautum tų dalykų, kad įtikėjusieji Dievą rūpintųsi atsidėti geriems darbams. Tai gera ir naudinga žmonėms. ⁹ Bet venk kvailų ginčų, genealogijųⁱ, nesutarimų ir kivirčų, susijusių su įstatymu, nes jie yra nenaudingi ir tušti. ¹⁰ Neturėk darbo su žmogum, keliančiu susiskaldymus, vieną ir antrą kartą jį perspėjęs, ¹¹ žinodamas, kad toks asmuo yra iškrypęs ir nusideda, būdamas pats savęs pasmerkėtas.

Asmeniniai nurodymai ir sveikinimai

¹² Kai tik nusiųsiu pas tave Artemą ar Tichiką, paskubėk atvykti pas mane į Nikopolį, nes esu nusprendęs ten

^f3,5 Arba: atgimimo; arba: naujos pradžios, atsivertimo

^g3,5 Arba: atgimimo [arba: naujos pradžios] ir Šventosios Dvasios veikiamo atnaujinimo nuplovimu

^h3,7 Arba: taptume paveldėtojai pagal amžino gyvenimo viltį

ⁱ3,9 T.y. spėliojimų apie asmenų kilmę ir palikuonis

peržiemoti. ¹³ Teisininką Zeną ir Apolą, gerai aprūpinęs, išleisk į kelionę, kad jie nieko nestokotų. ¹⁴ Tegul ir mūsiškiai mokosi verstis gerais darbais būtinoms reikmėms patenkinti, kad nebūtų nevaisingi. ¹⁵ Sveikina tave visi esantys su manim. Pasveikink mus mylinčius tikėjime. Malonė tebūnie su jumis visais.

LAIŠKAS FILEMONUI

Pasveikinimas

1 ¹ Paulius, Kristaus Jėzaus kalinys, ir brolis Timotiejus Filemonui, mūsų mylimam draugui ir bendradarbiui, ² seseriai Apfijai, mūsų bendrakareiviui Archipui ir tavo namuose susirenkančiai bendruomenei. ³ Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

Padėka ir malda už Filemoną

⁴ Visuomet dėkoju savo Dievui, minėdamas tave savo maldose, ⁵ nes girdžiu apie tavo meilę ^avisiems šventiesiems ir tikėjimą, kurį turi Viešpačiui Jėzui ^a. ⁶ [Meldžiu,] kad ^adosnumas, kylantis iš tavo tikėjimo ^b, veiksmingai pasireikštų viso mumyse esančio ^c gero pažinimu, vedamas į Kristų [kaip tikslą] ^d. ⁷ Aš juk turėjau daug džiaugsmo ir paguodos iš tavo meilės, nes šventųjų širdys yra tavo, broli, atgaivintos.

Maldavimas už Onesimą

⁸ Todėl, nors Kristuje turiu daug drąsos tau įsakyti, kas [tau] privalu [daryti], ⁹ meilės dėlei verčiau maldauju

^a**1,5** Arba; ir ištikimybę, kurią rodai Viešpačiui Jėzui ir visiems šventiesiems

^b**1,6** Arba: dalyvavimas tavo tikėjime

^c**1,6** T.y. Dievo mums suteikto

^d**1,6** Arba: Kristaus garbei

–toks, koks esu, Paulius, Kristaus Jėzaus pasiuntinys, o dabar ir jo kalinys. ¹⁰ Maldauju tave už savo vaiką, kurio tėvu tapau kalėjime, – už Onesimą, ¹¹ anksčiau buvusi tau nenaudingą, o dabar ir tau, ir man naudingą. ¹² Jį siunčiu tau atgal – jį, tai yra savo širdį. ¹³ Būčiau norėjęs jį palaikyti pas save, kad jis vietoj tavęs man tarnautų, kol esu kalinamas dėl evangelijos, ¹⁴ bet nieko nenorėjau daryti be tavo sutikimo, kad tavo geras darbas pasirodytų ne priverstas, bet laisvanoriškas. ¹⁵ Jis gal dėl to buvo atskirtas nuo tavęs trumpam laikui, kad jį atsiimtum visam laikui ¹⁶ jau nebe kaip vergą, bet daugiau kaip vergą: kaip mylimą brolių, ypač man, o kaip daug labiau tau, ir kaip vergą, ir kaip krikščionį^e. ¹⁷ Taigi, jei mane laikai bendrininku, priimk jį, kaip mane [priimtum]. ¹⁸ O jei jis kuo nuskriaudė tave ar yra ką tau skolingas, tą įrašyk į mano sąskaitą. – ¹⁹ Aš, Paulius, tai rašau savo ranka: aš pats apmokėsiu, – kad tau nesakyčiau, jog tu dar ir save esi man skolingas. ²⁰ Taip, broli, norėčiau turėti iš tavęs kokios nors naudos Viešpatyje. Atgaivink mano širdį Kristuje!

Baigiamosios pastabos ir sveikinimai

²¹ Tau rašau, pasitikėdamas tavo klusnumu, nes žinau, kad padarysi net daugiau negu tai, ką sakau. ²² Tuo pačiu metu paruošk man kambarį, nes turiu viltį, kad jūsų maldų dėka jums būsiu padovanotas. ²³ Tave sveikina Epafras, mano bendrakalinys Kristuje Jėzuje, ²⁴ Morkus, Aristarchas, Demas, Lukas –mano bendradarbiai.

^e**1,16** Lit. ir kūne, ir Viešpatyje

²⁵ Viešpaties Jēzaus Kristaus malonē tebūnie su jūsu dvasia.

HEBRAJAMS

Dievas kalbėjo per savo Sūnų

1 ¹ Dievas, daug kartų ir daugeliu būdų senovėje kalbėjęs protėviams per pranašus, ² šiomis paskutinėmis dienomis^a prabilo į mus per Sūnų, kurį paskyrė visatos paveldėtoju ir per kurį sukūrė pasaulį. ³ Jis, būdamas Dievo šlovės atspindys bei jo būties atspaudas ir išlaikydamas visatą savo galingu žodžiu, atlikęs apvalymą nuo nuodėmių, atsisėdo Didenybės dešinėje aukštybėse, ⁴ tiek pasidaręs viršesnis už angelus, kiek yra paveldėjęs už juos prakilnesnį vardą.

Sūnus viršesnis už angelus

⁵ Nes kuriam iš angelų jis kada nors pasakė: „Tu esi mano Sūnus, aš šiandien tapau tavo Tėvu“? Ir vėl: „Aš būsiu jam Tėvas, ir jis bus man Sūnus“? ⁶ Ir jis vėl, kai įveda Pirmagimį į pasaulį, sako: „Tegul jį garbina visi Dievo angelai“. ⁷ Apie angelus, jis, tiesa, sako: „Jis daro savo angelus vėjais ir savo tarnus ugnies liepsnomis“, ⁸ o apie Sūnų: „Tavo, o Dieve, sostas išliks per amžių amžius, ir teisus skeptras bus tavo karalystės skeptras. ⁹ Tu pamilai teisumą ir nekentei nedorybės, todėl Dievas^b, tavo Dievas, patepė tave džiaugsmo aliejumi labiau negu tavo draugas“. ¹⁰ Ir: „Tu, Viešpatie, pradžioje padėjai

^a**1,2** Lit. šių dienų pabaigoje

^b**1,9** Arba: o Dieve

žemēs pamatus, ir dangūs yra tavo rankų darbai. ¹¹ Jie pranyks, o tu pasiliksi. Jie visi susidēvēs kaip drabužis. ¹² Kaip apsiaustā tu juos suvyniosi, kaip drabužī, ir jie bus pakeisti. Bet tu lieki tas pats, ir tavo metai nesibaigs“. ¹³ O kuriam īš angelu jīs yra kada nors pasakēs: „Sēsķis mano dešinēje, kol padēsiu tavo priēsus kaip suolelī po tavo kojomis“? ¹⁴ Arģi jie visi nēra tarnaujanķios dvasios, siunķiamos tarnauti labui tū, kurie turi paveldēti īšganymā?

Atsimetimo pavojus

2 ¹ Todēl turime kuo labiau kreipti dēmesī ī tai, kas ģirdēta, kad kartais nebūtume šalin nunešti. ² Nes jei per angelus paskelbtasis žodis turējo ģaliā ir jei kiekvienas īstatymo pažeidimas bei nepaklusnumas gavo teisētā nubaudimā, ³ tai kaip mes īstrūksime [īš jo], jei būsime nepaisē tokio didģio īšganymo? Šīs, pradģioje [Dievo] paskelbtas per Viešpatī, ģirdējusiųjū buvo mums patvirtintas, ⁴ Dievui tuo pat metu paliudijant ženklais ir stebuklais, įvairiais ģalingais veiksmiais ir Šventosios Dvasios dovanomis, paskirstytomis pagal jo valią.

Dievo Sūnaus nužeminimas ir īsauķstinimas

⁵ Juk ne angelams Jīs pajungē būsimājī pasaulī, apie kurī kalbame. ⁶ Bet vienas kažkur paliudijo, sakydamas: „Kas yra žmogus, kad jī atsimeni, ar žmogaus sūnus, kad juo rūpinies? ⁷ Tu padarei jī trumpam^c žemesnī už angelus, šlove ir ģarbe jī apvainikavai, ⁸ visķā padėjai po jo kojomis“. Pajungdamas jam visķā, jīs nieko nepaliko,

^c2,7 Arba: truputī

kas jam nebūtų pajungta. Tačiau dabar dar nematome, kad jam viskas būtų pajungta. ⁹ Betgi matome Jėzų, trumpam „padarytą mažesnę už angelus“, dėl jo mirties kančios „apvainikuotą šlove ir garbe“, kad „Dievo malone“^d jis patirtų^e mirtį už kiekvieną.

Sūnaus solidarumas su žmonija

¹⁰ Juk priderėjo tam^f, dėl kurio ir per kurį yra visata, vedant daugybę sūnų į šlovę, kentėjimais padaryti tobulą tą, kuris skina kelią jų išganymui, ¹¹ nes visi – šventintojas ir šventinamieji – yra kilę iš vieno. Dėl tos priežasties jis nesigėdija vadinti juos broliais, ¹² sakydamas: „Aš paskelbsiu tavo vardą savo broliams, susirinkimo vidury tau giedosiu gyrių“. ¹³ Ir jis vėl [sako]: „Aš pasitikėsiu juo“. Ir vėl: „Štai aš ir vaikai, kuriuos man davė Dievas“. ¹⁴ Kadangi vaikai yra kraujo ir kūno^g dalininkai, tai ir jis panašiai pasidarė jų dalyvis, kad mirtim atimtų galią tam, kuris turi mirties galią, tai yra velniui, ¹⁵ ir išvaduotų visus tuos, kurie dėl mirties baimės per visą gyvenimą buvo atitekę vergystei, ¹⁶ nes aišku, kad jis „stveriasi vaduoti ne angelų, o Abraomo palikuonių“^h. ¹⁷ Štai kodėl jis turėjo pasidaryti viskuo panašus į brolius, kad būtų gailestingas ir ištikimas vyriausiasis kunigas dalykuose, už kuriuos jie atsakingi Dievui, „gauti atleidimui“ⁱ už tautos nuodėmes.

^d2,9 Kkr. Mss: atskirtas nuo Dievo (t.y. Dievo paliktas)

^e2,9 Lit. paragautų

^f2,10 T.y. Dievui

^g2,14 T.y. mirtingos žmogaus prigimties

^h2,16 Lit. nutveria ne angelus, o Abraomo palikuonis

ⁱ2,17 Arba: permaldauti

¹⁸ Nes todėl, kad pats išmėgintas^j kentėjo [mirtį], jis gali pagelbėti tiems, kurie yra mėginami^k.

Jėzus viršesnis už Mozę

3 ¹ Todėl, šventi broliai, dangiškojo pašaukimo dalininkai, atidžiai žvelkite į mūsų išpažinimo apaštalą ir vyriausiąjį kunigą Jėzų, ² kuris buvo ištikimas tam, kuris jį paskyrė, kaip ir „Mozė [visuose] jo^l namuose“, ³ nes jis yra pripažintas vertu didesnės šlovės negu Mozė – tiek, kiek namų statytojas turi didesnę šlovę už juos pačius. ⁴ Nes kiekvieni namai yra kieno nors statomi, bet tas, kuris pastatė viską, yra Dievas. ⁵ Mozė, tiesa, buvo ištikimas visuose jo namuose kaip tarnas paliudyti tam, kas bus [Dievo] pasakyta. ⁶ Bet Kristus buvo ištikimas kaip Sūnus, viešpataująs jo^m namams. Joⁿ namai mes esame, jei tik išlaikome^o pasitikėjimą ir viltį, kuria giriamės.

Dievo pažadėtas atilsis jo žmonėms

⁷ Todėl, kaip Šventoji Dvasia sako, „Šiandien, jei išgirsite jo balsą, ⁸ neužkietinkite savo širdžių, kaip [darėte] maištaudami bandymo dieną dykumoje, ⁹ kur jūsų protėviai mane bandė tirdami, nors matė mano darbus ¹⁰ per keturiasdešimt metų. Todėl supykau ant

^j2,18 Arba: gundytas

^k2,18 Arba: gundomi

^l3,2 T.y. Dievo

^m3,6 T.y. Dievo

ⁿ3,6 Kt. Mss: Tie

^o3,6 Kt. Mss + tvirtą iki galo

šitos kartos ir pasakiau: „Jie visuomet klysta širdimi“. Ir jie nepažino mano kelių. ¹¹ Tad užsirūstinęs prisiekiau: „Jie tikrai neįeis į mano atilsį!“ ¹² Žiūrėkite, broliai, kad kartais kas nors iš jūsų neturėtų piktos, netikinčios širdies, atsimetusios nuo gyvojo Dievo. ¹³ Bet kasdien paraginkite vienas kitą, kol tebevadinama „šiandien“, kad kas nors iš jūsų nebūtų nuodėmės apgaulingo patrauklumo sukietintas, ¹⁴ nes esame tapę Kristaus dalininkais, jei tik išlaikome „pradinę būtį“^p tvirtą iki galo. ¹⁵ Kai sakoma: „Šiandien, jei išgirsite jo balsą, nesukietinkite savo širdžių, kaip [darėte] maištaudami“, ¹⁶ kas gi buvo tie, kurie išgirdę maištavo? Argi ne visi, kurie, „Mozės vedami“^q, išėjo iš Egipto? ¹⁷ Ir ant kurių jis pyko per keturiasdešimt metų? Ar ne ant nusidėjusių, kurių „kūnai krito dykumoje“? ¹⁸ Ir kuriems jis prisiekė, kad jie neįeis į jo atilsį, jei ne tiems, kurie neklausė? ¹⁹ Taigi matome, kad jie negalėjo įeiti dėl netikėjimo.

4 ¹ Taigi imkime bijoti, kad kartais, tebegaliojant pažadui, „jog įeisime“^r į jo atilsį, kas nors iš jūsų neatrodytų atsilikęs, ² nes mums taip pat, kaip ir aniems, yra paskelbta geroji naujiena. Tačiau girdėtas žodis nedavė jiems naudos, nes „jie nebuvo tikėjimu suvienyti su tais“^s, kurie klausėsi. ³ Mat^t mes, įtikėjusieji, įeiname į atilsį, kaip jis yra pasakęs: „Kaip užsirūstinęs prisiekiau, „jie tikrai neįeis į mano atilsį!““ nors [jo] darbai buvo

P3,14 Lit. pradžios būti (t.y. tikėjimo pradžioje patirtą naują, dievišką realybę, kurioje dalyvaujame per Kristų)

q3,16 Lit. per Mozę

r4,1 Lit. įeiti

s4,2 Kt. Mss: jis nebuvo susietas su tikėjimu tuose

t4,3 Kt. Mss: Taigi

užbaigti nuo pasaulio įkūrimo. ⁴ Nes [Raštas] vienoje vietoje yra šitaip pasakęs apie septintąją dieną: „Ir Dievas ilsėjosi septintąją dieną po visų savo darbų“. ⁵ Ir vėl šitoje [vietoje]: „Jie tikrai neįeis į mano atilsį!“ ⁶ Taigi, kadangi kai kuriems belieka įeiti į jį, o tie, kuriems pirmiau buvo paskelbta geroji naujiena, neįėjo dėl nepaklusnumo, ⁷ jis vėl paskiria tam tikrą dieną, „šiandien“, po tokio ilgo laiko kalbėdamas per Dovydą, kaip anksčiau pasakytą: „Šiandien, jei išgirsite jo balsą, neužkietinkite savo širdžių!“ ⁸ Nes jei Jošuva būtų jiems davęs atilsį, Dievas nebūtų kalbėjęs apie kitą, vėlesnę dieną. ⁹ Taigi šabatos šventimas dar lieka Dievo tautai, ¹⁰ nes kas įeina į jo atilsį, tas irgi ilsisi po savo darbų, kaip Dievas [ilsėjosi] po savųjų. ¹¹ Tad stenkimės įeiti į tą atilsį, kad niekas nenupultų, sekdamas tuo pačiu nepaklusnumo pavyzdžiu, ¹² nes Dievo žodis yra gyvas ir veiksmingas, aštresnis už bet kokią dviašmenį kalaviją; jis prasiskverbia iki ten, kur atsiskiria siela ir dvasia, sąnariai ir kaulų smegenys, ir pajėgia teisti širdies sumanymus ir mintis. ¹³ Ir joks kūrinys nėra paslėptas jo akyse, bet viskas yra nuoga ir atidengta akims to, kuriam turime duoti ataskaitą.

Jėzus – didis vyriausiasis kunigas

¹⁴ Taigi, turėdami didį vyriausiąjį kunigą, praėjusį pro dangus, Jėzų, Dievo Sūnų, tvirtai laikykimės [savo] išpažinimo, ¹⁵ nes turime ne tokį vyriausiąjį kunigą, kuris negalėtų jausti su mumis mūsų silpnybių, bet visais atžvilgiais panašiai išmėgintą, [tačiau] nenusidėjusį. ¹⁶ Tad priženkime su drąsa^u prie malonės sosto, kad

^u**4,16** Arba: pasitikėjimu

gautume pasigailėjimą ir rastume malonę savalaikiai pagalbai.

5¹ Mat kiekvienas vyriausiasis kunigas, imamas iš žmonių, yra skiriamas atstovauti žmonėms dalykuose, kur jie atsakingi Dievui, kad aukotų ir dovanas, ir aukas už nuodėmes. ² Jis gali švelniai elgtis su nežiniomis^v klystančiaisiais, nes ir pats yra silpnybės apimtas, ³ ir dėl jos turi aukoti aukas tiek už tautos, tiek ir už savo paties nuodėmes. ⁴ Ir nė vienas pats nepasiima tos garbės, [ją pasiima] tik Dievo šaukiamas, kaip ir Aharonas. ⁵ Taip ir Kristus ne pats sau suteikė garbę tapti vyriausiuoju kunigu, bet tas, kuris jam pasakė: „Tu esi mano Sūnus, šiandien aš tapau tavo Tėvu“. ⁶ Kaip jis ir kitoje vietoje sako: „Tu esi kunigas per amžius, taip kaip Melchisedekas“. ⁷ Jis^w, aukojęs savo ^xžemiško gyvenimo dienomis su garsiu šauksmu ir ašaromis prašymus ir maldavimus tam, kuris galėjo jį išgelbėti iš mirties, ir išklausytas dėl savo dievobaimingumo, ⁸ nors buvo Sūnus, išmoko klusnumo iš to, ką iškentėjo, ⁹ ir, pasidaręs tobulas, liko visiems, kurie jo klauso, amžino išganymo priežastis, ¹⁰ Dievo pavadintas vyriausiuoju kunigu, taip kaip Melchisedekas.

Dvasinio nesubrendimo pavojus

¹¹ Apie tai mes turime daug kalbėti, ir tai sunku išaiškinti, kadangi esate pasidarę apykurčiai. ¹² Iš tikrųjų,

^v5,2 Lit. nežinančiaisiais ir

^w5,7 T.y. Kristus

^x5,7 Lit. kūno

nors šiuo laiku jau^y turėtumėte būti mokytojai, jums
vėl reikia, kad kas nors jus mokytų Dievo apreiškimo^z
pradmenų, ir jūs esate tapę tokie, kuriems reikia pieno,
o ne tvirto valgio. ¹³ Juk kiekvienas, kuris minta pienu,
yra nesusipažinęs su mokymu apie teisumą, nes jis tebėra
kūdikis. ¹⁴ Tik subrendusiems tinka tvirtas maistas: tiems,
kurie įpratimu turi išlavintas jusles geram nuo pikto
atskirti.

6 ¹ Todėl, palikę užnugary pradinį mokymą apie Kristų,
eikime toliau į subrendimą, ² nedėdami dar kartą
pamato, susidedančio iš atgailos nuo negyvų darbų^a ir
tikėjimo Dievu, iš mokymo apie apsivalymo apeigas,
rankų uždėjimą, mirusiųjų prisikėlimą ir amžiną teisumą.
³ Ir tai^b darysime, jeigu Dievas leis. ⁴ Nes negalima tų,
kurie kartą buvo apšviesti. paragavo dangaus dovanos,
pasidarė Šventosios Dvasios dalininkai, ⁵ paragavo gero
Dievo žodžio bei būsimąjo amžiaus jėgų ⁶ ir paskui
atsimetė, vėl atgaivinti atgailai, nes jie patys savo
nuostoliui [vėl] kryžiuoja Dievo Sūnų ir jį išstato viešam
gėdinimui. ⁷ Mat žemė, kuri sugeria dažnai ant jos
palyjantį lietų ir želdina augmenis, naudingus tiems, dėl
kurių ji taip pat dirbama, gauna savąją Dievo palaimos
dalį. ⁸ Bet jei ji išželdo erškėčius ir usnis, ji yra netikusi
ir arti prakeikimo. Jos galas – nudeginimas. ⁹ Bet, nors
ir taip kalbame, mylimieji, mes esame tikri, kad jūsų
būvis yra geresnis, vedantis į išganymą, ¹⁰ nes Dievas

^y5,12 Lit. dėl laiko (t.y. laiko, kurį esate praleidę kaip krikščionys)

^z5,12 Lit. posakių

^a6,2 T.y. darbų, vedančių į mirtį

^b6,3 Būtent tai, kas pasakyta 1 skn.

nēra toks neteisingas, kad pamirštu jūsu darbā ir meilē, kuria parodēte jo vardui, praeityje ir dabar tarnaudami šventiesiems. ¹¹ Tačiau pageidaujame, kad kiekvienas iš jūsu parodytu tokį pat uolumā iki galo visiškai įgyti tam, ko viliatės, ¹² kad neaptingtumēte, bet taptumēte sekėjais tu, kurie tikėjimu ir kantrumu paveldi pažadus.

Dievo pažadas tikras

¹³ Mat kai Dievas davė pažadā Abraomui, kadangi neturėjo nieko didesnio, kuo būtų galėjęs prisiekti, prisiekė savim, ¹⁴ sakydamas: „Iš tiesų aš laiminte laiminsiu tave ir dauginte danginsiu tave“. ¹⁵ Ir taip, kantriai laukęs, jis gavo, kas buvo pažadēta. ¹⁶ Žmonės juk prisiekia tuo, kas yra didesnis, ir priesaika kaip patvirtinimas užbaigia kiekvienā tarp jų vykstantį ginčā. ¹⁷ Kadangi Dievas kuo aiškiau norėjo parodyti pažado paveldėtojams savo valios nekintamumą, garantavo priesaika, ¹⁸ kad per du nekintamus dalykus^c, kuriuos duodant neįmanoma, kad Dievas meluotų, mes, kurie ieškojome prieglaudos, turėtume stiprų paskatinimą pasiūlytai^d vilčiai nutverti. ¹⁹ Jā mes turime kaip saugų ir tvirtā sielos inkarā, įeinanti į už uždangos esančią vidinę šventyklā, ²⁰ kur kaip pirmtakas įėjo už mus Jėzus, tapęs amžiams vyriausiuoju kunigu, taip kaip Melchisedekas.

Melchisedekas, kunigas karalius

7 ¹ Mat tas Melchisedekas buvo Salemo karalius, Aukščiausiojo Dievo kunigas. Jis pasitiko Abraomā,

^c6,18 T.y. pažadā ir priesaikā

^d6,18 Lit. priešais gulinčiai [arba: padėtai]

kai šis grįžo sumušęs karalius ir jį palaimino. ² Abraomas jam paskyrė net dešimtą dalį iš visko^e. Pirmiausia jis yra „teisumo karalius“ (tą reiškia jo vardas), paskui ir Salemo karalius, tai yra „taikos karalius“. ³ Jo tėvas, motina, giminės eilė nežinomi; jis neturi nei dienų pradžios, nei gyvenimo pabaigos [įrašų], bet, padarytas panašus į Dievo Sūnų, jis lieka kunigas visam laikui. ⁴ Pagalvokite, koks didis tas, kuriam patriarchas Abraomas davė [net] dešimtinę iš karo grobio! ⁵ Beje, ir tie iš Levio palikuonių, kurie gauna kunigystę, pagal įstatymą turi įsakymą imti dešimtinę iš žmonių, tai yra iš savo brolių, nors tie yra „kilę iš Abraomo“^f. ⁶ Bet tas, kuris savęs nekildina iš jų, yra ėmęs dešimtinę iš Abraomo ir palaiminęs pažadų gavėją. ⁷ Neginčijamai žemesnysis yra aukštesniojo laiminamas. ⁸ Čia, tiesa, ima dešimtines mirtingi žmonės, bet ten vienas, apie kurį liudijama, kad jis tebegyvenas. ⁹ Ir, taip sakant, per Abraomą ir Levis, dešimtinių ėmėjas, yra davęs dešimtines, ¹⁰ nes jis dar buvo tėvo strėnose, kai šį pasitiko Melchisedekas.

Jėzus toks, kaip Melchisedekas

¹¹ Jei tobulybė būtų buvusi pasiekiamą per levijų kunigystę – mat, ja remiantis, tauta yra gavusi įstatymą, – tai kam dar būtų reikėję iškilti kitokiam kunigui, tokiam, kaip Melchisedekas, ir nebūti vadinamam tokiu, kaip Aharonas? ¹² Juk, pakeičiant kunigystę, įvyksta ir įstatymo pakeitimas. ¹³ Tas, apie kurį tai sakoma, priklauso prie kitokios genties, iš kurios dar nė vienas

^e7,2 T.y. viso savo grobio

^f7,5 Lit. išėję iš Abraomo strėnų

nēra tarnavęs aukurui, ¹⁴ nes visiems žinoma, kad mūsų Viešpats yra kilęs iš Judo genties, ryšium su kuria Mozė nieko nekalbėjo apie kunigus. ¹⁵ Ir tai dar labiau paaiškėja, jei iškyla kitoks, panašus į Melchisedeką kunigas, ¹⁶ tapęs tokiu ne pagal įstatymą, įsakantį žiūrėti kūno kilmės^g, bet nesunaikinamo gyvenimo jėga, ¹⁷ nes liudijama: „Tu esi kunigas per amžius, taip kaip Melchisedekas“. ¹⁸ Viena, čia panaikinamas ankstesnis įsakymas dėl jo silpnumo ir nenaudingumo, – ¹⁹ nes įstatymas nieko nepadarė tobulo, – kita vertus, įvedama geresnė viltis, kuria priartėjame prie Dievo. ²⁰ Ir kiek tai neįvyko be priesaikos – mat jie^h yra be priesaikos tapę kunigais, ²¹ o šis su priesaika per tą, kuris jam tarė: „Prisieik Viešpats, ir jis nesigailės: tu esi kunigas per amžius!“, – ²² tiek Jėzus yra tapęs ir geresnės sandoros laiduotoju. ²³ Tiesa, jų daugelis yra tapę kunigais, nes mirtis jiems kliudydavo toliau eiti pareigas, ²⁴ bet kadangi šitas lieka per amžius, jis turi pastovią kunigystę. ²⁵ Todėl jis ir gali amžinai išganyti tuos, kurie eina per jį prie Dievo, nes jis visuomet gyvas, kad juos užtartų. ²⁶ Juk mums ir tiko toks vyriausiasis kunigas – pasišventęs, nekaltas, nesuteptas, atskirtas nuo nusidėjėlių ir pakeltas viršum dangų, ²⁷ kuriam nebūtina, kaip vyriausiesiems kunigams, kasdien pirma aukoti aukas už savo nuodėmes, paskui už tautos, nes tai jis įvykdė kartą visiems laikams, kai paaukojo save patį. ²⁸ Mat įstatymas skiria vyriausiaisais kunigais žmones su silpnybėmis, bet vėliau už įstatymą duotos priesaikos žodis – Sūnų, amžinai padarytą tobulą.

§7,16 Lit. kūno įsakymo įstatymą

^h7,20 T.y. leviai kunigai

Naujos ir geresnės sandoros Vyriausiasis Kunigas

8¹ Pagrindinisⁱ tvirtinimas to, ką sakome, [tas]: mes turime tokį vyriausiąjį kunigą, kuris atsisėdo Didenybės sosto dešinėje, danguje, – ² tarnaujantis kunigas šventyklos, tikrosios padangtės, kurią pastatė Viešpats, ne žmogus. ³ Kiekvienas vyriausiasis kunigas juk skiriamas dovanoms ir aukoms aukoti. Todėl ir šitas būtinai turėjo ką nors turėti, ką galėtų paaukoti. ⁴ Taigi, jei jis būtų žemėje, visai nebūtų kunigas, nes čia jau yra tie, kurie pagal įstatymą aukoja dovanas. ⁵ Jie tarnauja dangaus dalykų šešėlvaizdžiui^j, kaip Mozei buvo nurodyta, kai jis rengėsi statyti padangtę: „Žiūrėk, – jis^k sako, – kad viską padarytum pagal pavyzdį, tau parodytą kalne“. ⁶ Bet dabar jis^l yra įgijęs tiek prakilnesnę tarnybą, kiek jis yra tarpininkas ir geresnės sandoros, kuri yra įvesta, remiantis geresniais pažadais. ⁷ Mat jei ana pirmoji [sandora] būtų buvusi be trūkumų, nebūtų ieškoma vietos antrajai, ⁸ nes, ^mjais^m skųsdamasis, jisⁿ sako: „Štai ateina dienos, – sako Viešpats, – kai sudarysiu naują sandorą su Izraelio namais ir su Judo namais – ⁹ ne tokią sandorą, kokią sudariau su jū tėvais tą dieną, kai paėmiau juos už rankos, norėdamas juos išvesti iš Egipto šalies, nes jie nepasiliko ištikimi mano sandorai, ir aš

ⁱ8,1 Arba: Vainikuojantis

^j8,5 Lit. atvaizdui ir šešėliui

^k8,5 T.y. Dievas

^l8,6 T.y. Kristus

^m8,8 T.y. izraeliais

ⁿ8,8 Kt. Mss : skųsdamasis jis jiems

juos apleidau, – sako Viešpats. ¹⁰ – Šita yra sandora, kurią sudarysiu su Izraelio namais po anų dienų, – sako Viešpats: – aš įdėsiu savo įstatymus į jų protą, ir į jų širdis juos įrašysiu. Aš būsiu jų Dievas, o jie bus mano tauta. ¹¹ Nė vienas nebemokys savo bendrapiliečio^o ir nė vienas savo brolio, sakydamas: „Pažink Viešpatį“, nes jie visi mane pažins nuo jų mažiausio iki didžiausio; ¹² nes būsiu gailestingas jų neteisybėms ir nebeprisiminsiu jų nuodėmių“. ¹³ Minėdamas „naują [sandorą]“, jis yra pareiškęs pirmąją esant pasenusią. O kas pasensta ir nukaršta, tas netrukus pranyks.

Kristaus vienkartinė auka

9 ¹ Tiesa, pirmoji sandora turėjo apeiginių nuostatų ir žemišką šventyklą. ² Mat buvo įrengta padangtė: priešakinė dalis, kurioje buvo žibintas, stalas ir išdėtinės duonos – ji vadinama „šventąja“. ³ O už antrosios uždangos buvo padangtės dalis, vadinama „švenčiausiąja“, ⁴ turinti auksinį smilkinamąjį aukurą ir iš visų šonų auksu apmuštą sandoros skrynią, kurioje buvo auksinis puodas su mana, išsprogusi Aharono lazda ir sandoros plokštės, ⁵ o viršum jos buvo Šlovės kerubai, apdengiantys šešėliu permaldavimo^p vietą. Apie tuos daiktus dabar negalima smulkmeniškai kalbėti. ⁶ Daiktams taip esant įrengtiems, į priekinę padangtę^q nuolat įeina kunigai, atlieką savo apeigines pareigas, ⁷ o į antrąją – kartą per metus vien tik vyriausiasis kunigas,

^o8,11 Kt. Mss: artimo

^p9,5 Arba: atsiteisimo [už nuodėmes] vietą

^q9,6 T.y. padangtės dalį

ne be kraujo, kurį jis aukoja už save patį ir už tautos nežiniomis padarytas nuodėmes. ⁸ Tuo Šventoji Dvasia aiškiai parodo, kad kelias į šventyklą dar nėra atviras, kol tebestovi priekinė padangtė. ⁹ Ji yra dabartinio laiko pavaizdas, pagal kurį aukojamos dovanos ir aukos negali ^r "tobulai apvalyti garbintojo sąžinės", ¹⁰ [bet] jos yra tik šalia valgių, gėrimų ir įvairių plovimų^s žmogiški^t potvarkiai, įpareigoja^u iki naujos tvarkos įvedimo meto. ¹¹ Bet Kristus, pasirodęs kaip "jau esančių"^v gėrybių vyriausiasis kunigas, [eidamas] pro didesnę ir tobulesnę padangtę, ne rankomis padarytą, tai yra nepriklausančią šitai kūrybai, ¹² ir ne per ožių bei veršių kraują, bet per savo paties kraują įėjo kartą visiems laikams į šventyklą, parūpindamas amžiną atpirkimą. ¹³ Juk jei ožių bei jaučių kraujas ir telyčios pelenai, apšlakstą suteptuosius, pašventina, siekiant kūno apvalymo, ¹⁴ tai kaip daug labiau kraujas Kristaus, kuris per amžinąją Dvasią paaukoko save patį kaip beklaudę auką Dievui, apvalys mūsų^w sąžinę nuo "darbų, vedančių į mirtį"^x, kad galėtume tarnauti gyvajam Dievui. ¹⁵ Ir todėl jis yra naujos sandoros tarpininkas, kad, įvykus mirčiai atpirkti nuo nusikaltimų, padarytų pirmosios sandoros metu^y,

^r9,9 Lit. padaryti garbintojo tobulo sąžinės atžvilgiu

^s9,10 T.y. nuostatų, reguliuojančių valgius, gėrimus ir plovimus

^t9,10 Lit. kūniški

^u9,10 Lit. uždėti

^v9,11 Kt. Mss: busimųjų

^w9,14 Kt. Mss: jūsų

^x9,14 Lit. negyvų darbų

^y9,15 Arba: pagrindu

pašauktieji gautų pažadėtą amžiną veldinį. ¹⁶ Mat kur yra sandora, būtinai turi būti įrodyta ratifikuotojo² mirtis, ¹⁷ nes sandora įsigalioja remiantis aukomis, kadangi ji niekad neturi galios, kol tebegyvena ratifikuotojas. ¹⁸ Štai kodėl net pirmoji [sandora] neišventinta be kraujo, ¹⁹ nes kai visi įstatymo įsakymai Mozės buvo paskelbti visai tautai, jis, paėmęs veršių [bei ožių] kraujo su vandeniu, purpurinės vilnos ir yzopo, apšlakstė ir pačią knygą, ir visą tautą, ²⁰ sakydamas: „Tai kraujas sandoros, kurią įsakė jums Dievas“. ²¹ Jis taip pat apšlakstė krauju ir padangtę bei visus apeigų indus. ²² Juk pagal įstatymą beveik viskas apvaloma krauju, ir be kraujo praliejimo nėra atleidimo.

Nuodėmė pašalinama Kristaus auka

²³ Taigi buvo būtina, kad dangaus tikrybių kopijos būtų apvalomos šitomis priemonėmis, bet pačios dangaus tikrybės – geresnėmis aukomis negu šitos, ²⁴ nes Kristus įėjo ne į rankomis padarytą šventyklą – tikrosios atvaizdą, bet į patį dangų, kad dabar Dievo akivaizdoje pasirodytų už mus. ²⁵ Ir jis [įėjo] ne tam, kad pakartotinai save aukotų, taip kaip vyriausiasis kunigas kasmet įeina į šventyklą su svetimu krauju; ²⁶ kitaip jis^a pakartotinai būtų turėjęs kentėti mirtį nuo pasaulio įkūrimo. Bet dabar jis kartą visiems laikams yra pasirodęs amžių pabaigoje, kad pašalintų nuodėmę savo auka. ²⁷ Ir kaip žmonėms

^{29,16} Ratifikuoti sandorą reiškia padaryti ją teisėtai galiojančią. Pagal S.T. sandoros praktiką, sandoros ratifikacija reikalauja aukos kraujo. Kristaus mirtis parūpino naujosios sandoros aukos kraują ir juo padarė ją galiojančią.

^a^{9,26} T.y. Kristus

skirta vieną kartą mirti, o paskui teismas, ²⁸ taip ir Kristus, vieną kartą paaukotas daugelio nuodėmėms ant savęs paimiti, antrą kartą pasirodys "nepriklausomai nuo nuodėmės"^b tiems, kurie jo ilgestingai laukia išganymui.

10 ¹ Mat kadangi įstatymas turi būsimųjų gėrybių šešėlį, ne patį dalykų pavidalą, jis niekuomet negali tomis pačiomis aukomis, kurias kas metai be paliovos aukoja, visiškai apvalyti tų, kurie artinasi [prie Dievo], ² nes kitaip ar aukojimas nebūtų paliovęs todėl, kad garbintojai, kartą apvalyti, nebeturėtų jokios nuodėmių sąmonės? ³ Priešingai, jomis kasmet keliamas nuodėmių prisiminimas, ⁴ nes neįmanoma, kad jaučių ir ožių kraujas nuimtų nuodėmes. ⁵ Todėl, ateidamas į pasaulį, jis^c sako: „Tu nenorėjai aukos ir atnašos, bet man paruošei kūną. ⁶ Deginamųjų aukų ir aukų už nuodėmes tu nepamėgai. ⁷ Tada pasakiau: „Štai ateinu – knygos ritiny parašyta apie mane – vykdyti, o Dieve, tavo valios““. ⁸ Aukščiau^d ištaręs: „Tu nenorėjai ir nepamėgai aukų ir atnašų, deginamųjų ir už nuodėmes daromų aukų“, kurios aukojamos pagal įstatymą, ⁹ jis paskui yra pasakęs: „Štai ateinu vykdyti tavo valios“. Jis panaikina pirmąją santvarką, kad padarytų antrąją galiojančią. ¹⁰ Ta valia mes esame pašventinti per Jėzaus Kristaus kūno paaukojimą kartą visiems laikams. ¹¹ Tiesa, kiekvienas kunigas kasdien stovi atlikdamas savo tarnystę ir pakartotinai aukodamas tas pačias aukas, kurios niekuomet negali visiškai pašalinti nuodėmių. ¹² Bet

^b9,28 Lit. be nuodėmės (t.y. ne nuodėmės pašalinimo tikslui)

^c10,5 T.y. Kristus

^d10,8 T.y. pirmojoje citatos dalyje

šitas, visam laikui paaukojęs vieną auką už nuodėmes, atsisėdo Dievo dešinėje, ¹³ nuo to laiko laukdamas, kol jo priešai bus padėti kaip suolelis po jo kojomis, ¹⁴ nes vienu aukojimu jis visam laikui yra "visiškai apvalęs" ^e šventinamuosius. ¹⁵ Tai mums paliudija ir Šventoji Dvasia, nes pasakius: ¹⁶ „Šita yra sandora, kurią sudarysiu su jais po anų dienų, – sako Viešpats: – aš įdėsiu savo įstatymus į jų širdis ir į jų protą juos įrašysiu“, ¹⁷ [toliau ji sako:] „ir jų nuodėmių bei jų nedorybių tikrai nebeprisiminsiu“. ¹⁸ O kur jos atleistos, ten jau nebeaukojama už nuodėmę.

Priėjimas prie Dievo per Kristaus auką

¹⁹ Taigi, broliai, kadangi turime leidimą^f įeiti į šventyklą per Jėzaus kraują – ²⁰ "tą įėjimą"^g jis padarė mums prieinamą kaip naują ir gyvą^h kelią pro uždangą, tai yra per savo kūną, – ²¹ ir [kadangi turime] didį kunigą Dievo namams, ²² prieikime su tikra širdim, "kupini tikėjimo"ⁱ, širdims esant apšlakstytoms [ir apvalytoms] nuo apsunkintos^j sąžinės ir kūnui nuplautam švariu vandeniu. ²³ Išlaikykime išpažįstamą viltį nesvyruojančią, nes patikimas tas, kuris davė pažadą. ²⁴ Ir rūpinkimės vienas kitu meilei ir geriems darbams skatinti, ²⁵ apleisdami savo susirinkimą, kaip kai kurie įpratę, bet padrąsindami

^e**10,14** Lit. padaręs tobulus

^f**10,19** Arba: įgaliojimą, visišką laisvę, teisę; arba: drąsumą

^g**10,20** Lit. kuri

^h**10,20** T.y. neseniai atidarytą, nesenstantį ir vedantį į amžiną gyvenimą

ⁱ**10,22** Arba: su visišku tikėjimo tikrumu

^j**10,22** Lit. piktos (t.y. apsunkintos nuodėmėmis)

2016-03-29: -

vienas kitą, ir juo labiau, kadangi matote priartėjant [Viešpaties] dieną.

Atsimetimo padariniai

²⁶ Nes jei mes, gavę tiesos pažinimą, sąmoningai vis nusidedame, tai nebelieka aukos už nuodėmes, ²⁷ o tik bausis teismo laukimas ir karštis ugnies, kuri prarys priešininkus. ²⁸ Kas nors, sulaužęs Mozės įstatymą, miršta be pasigailėjimo, remiantis dviejų ar trijų liudininkų parodymu. ²⁹ Kaip daug griežtesnę bausmę, jūsų manymu, nusipelnys tas, kuris pamynė po kojomis Dievo Sūnų, nešventu palaikė sandoros kraują, kuriuo jis buvo pašventintas, ir įžeidė malonės Dvasią! ³⁰ Juk žinome tą, kuris pasakė: „Man priklauso kerštas, aš atmokėsiu“. Ir vėl: „Viešpats teis savo tautą“. ³¹ Baisu įpulti į gyvojo Dievo rankas.

Paraginimas likti ištvermingiems

³² Bet prisiminkite ankstesniąsias dienas, kai apšviesti ištverėte sunkias kančių grumtynes, ³³ tai patys įžeidimais ir persekiojimais išstatomi viešai pajuokai, tai veikdami iš vieno su tais, su kuriais taip elgiamasi. ³⁴ Juk užjautėte kalinius ir priėmėte su džiaugsmu savo nuosavybės pagrobimą, žinodami, kad turite geresnį ir pasiliekančią turtą. ³⁵ Taigi nenumeskite savo pasitikėjimo, kuris turi didelį užmokestį. ³⁶ Mat jums reikia ištvermės, kad, įvykdę Dievo valią, gautumėte, kas pažadėta, ³⁷ nes „dar tik trumpa, trumpa valandėlė, [ir] Ateinantysis ateis ir neužtruks. ³⁸ Bet mano teisusis gyvens tikėjimu^k. O jei jis

^k**10,38** Arba: ištikimybe

atsitrauks, mano siela jo nemėgs“. ³⁹ Tačiau mes esame ne iš tų, kurie atsitraukia ir taip pražūva, bet iš tų, kurie tiki ir taip įsigyja gyvenimą.

Senovės žmonių tikėjimas

11 ¹ Tikėjimas yra tikrovė¹ [palaimų], kurių viliamės, neregimų įvykių įrodymas. ² Juk tuo^m senoviniai žmonės gavo Dievo pritarimą. ³ Tikėjimu suvokiame, kad pasaulis sutvertas Dievo žodžiu, taip kad tai, kas regima, nėra atsiradę iš to, kas matoma. ⁴ Tikėjimu Abelis aukoją Dievui labiau priimtina auka negu Kainas. Per tikėjimąⁿ jis gavo liudijimą, kad jis teisus esąs, pačiam Dievui patvirtinant [jo] dovanas, ir per tikėjimą^o jis, nors miręs, tebekalba^p. ⁵ Tikėjimu Enochas buvo paimtas į dangų^q, tad nepatyrė mirties, ir „jo nerado, nes Dievas jį buvo paėmęs“. Mat prieš paėmimą paliudyta, kad jis patikęs Dievui. ⁶ O be tikėjimo negalima jam patikti, nes tam, kuris artinasi prie Dievo, būtina tikėti, kad jis yra ir atsilygina tiems, kurie jo rimtai ieško. ⁷ Tikėjimu Nojus, gavęs įspėjimą apie dar neregimus įvykius, iš pagarbos paruošė arką savo šeimynai išgelbėti. Per tikėjimą^r jis pasmerkė pasaulį ir tapo tikėjimu paremto teisumo paveldėtoju. ⁸ Tikėjimu Abraomas šaukiamas paklausė

¹11,1 T.y. tikėjime jau dabar tampa tikrove tai, ko viliamės

^m11,2 T.y. tikėjimu

ⁿ11,4 Lit. kurį

^o11,4 Lit. jį

^p11,4 Būtent per Rašte užrašytą pasakojimą apie jį

^q11,5 Lit. perkeltas

^r11,7 Lit. kurį

išvykti į vietą, kurią turėjo gauti kaip veldinį, ir jis išvyko, nežinodamas kur einas. ⁹ Tikėjimu jis apsigyveno pažadėtoje šalyje tarsi svetimoje, gyvendamas padangtėse su Izaoku ir Jokūbu, to paties pažado bendrapaveldėtojais, ¹⁰ nes jis laukė miesto su pamatais, kurio architektas ir statytojas yra Dievas. ¹¹ Tikėjimu jis gavo galią tapti tėvu, nors pati Sara buvo nevaisinga ir nebe gimdymo amžiaus, nes jis laikė patikimu tą, kuris buvo davęs pažadą. ¹² Todėl ir iš vieno vyro, dargi apmirusio, gimė palikuonys, „gausūs kaip dangaus žvaigždės ir kaip nesuskaitomos smiltys jūros pakrantėje“. ¹³ Tikėdami mirė tie visi, negavę pažadėtų dalykų, tik iš tolo juos matę, sveikinę ir išpažinę, kad jie svetimšaliai ir ateiviai žemėje, ¹⁴ nes tie, kurie taip kalba, aiškiai parodo, kad jie ieško tėviškės. ¹⁵ Ir jeigu jie būtų turėję omeny tą, iš kurios buvo išvykę, jie būtų turėję progą sugrįžti. ¹⁶ Bet dabar jie ilgisi geresnės tėviškės, tai yra dangiškosios. Todėl Dievas nesigėdi būti vadinamas jų Dievu, nes jis paruošė jiems miestą. ¹⁷ Tikėjimu Abraomas mėginamas aukojo Izaoką. Jis, būtent, bandė aukoti vienintelį sūnų – jis, kuris buvo gavęs pažadus, ¹⁸ kuriam buvo pasakyta: „Kilusieji iš Izaoko“^s bus vadinami tavo palikuonimis“. ¹⁹ [Jis tai darė] galvodamas, kad Dievas gali prikelti net iš numirusių. Štai kodėl jis ir atgavo jį kaip pavaizdą^t. ²⁰ Tikėjimu Izaokas, irgi žvelgdamas į ateitį, palaimino Jokūbą ir Esavą. ²¹ Tikėjimu Jokūbas mirdamas palaimino kiekvieną Juozapo sūnų ir „pagarbino [Dievą], atsirėmęs į savo lazdos viršugalį“. ²² Tikėjimu Juozapas, baigdamas

^s**11,18** Lit. Per Izaoką.

^t**11,19** T.y. kaip ženklą, iš anksto vaizduojantį prisikėlimą iš numirusių

savo gyvenimą, užsiminė apie izraelių išvykimą ir davė nurodymų apie savo palaikus. ²³ Tikėjimu Mozė gimęs buvo tris mėnesius savo gimdytojų paslėptas, nes jie matė vaikelį esant nuostabiai gražų ir nepabūgo karaliaus įsako. ²⁴ Tikėjimu Mozė užaugęs atsisakė būti vadinamas Faraono dukters sūnumi. ²⁵ Jis verčiau pasirinko kęsti priespaudą su Dievo tauta negu gėrėtis laikiniais nuodėmės malonumais. ²⁶ Jis laikė užgaulę, kenčiamą dėl Kristaus^u, turtu, didesniu už Egipto lobius, nes žvelgė į atlyginimą. ²⁷ Tikėjimu jis paliko Egiptą, nepabūgęs karaliaus įniršio, nes ištvėrė, lyg kad regėdamas Neregimąjį. ²⁸ Tikėjimu jis šventė Velykas^v ir apšlakstymą krauju, kad angelas žudytojas nepaliestų jų pirmagimių. ²⁹ Tikėjimu jie perėjo per Raudonąją jūrą kaip per sausumą, o egiptiečiai, bandę ją pereiti, buvo paskandinti. ³⁰ Tikėjimu sugriuvo Jericho mūrai, kai per septynias dienas buvo žygiuota aplink juos. ³¹ Tikėjimu paleistuvė Rahaba nepražuvo su netikinčiaisiais^w, nes ji taikingai buvo priėmusi žvalgus. ³² Ir ką dar man sakyti? Juk man neužtektų laiko, jei pasakočiau apie Gideoną, Baraką, Samsoną, Jeftą, Dovydą ir Samuelį bei pranašus, ³³ kurie per tikėjimą nukariavo karalystes, vykdė teisingumą, įgijo pažadėtas palaimas, užčiaupė liūtų nasrus, ³⁴ užgesino „išėlusią ugnį“^x, paspruko nuo kalavijo ašmenų, atsipeikėjo iš silpnumo, pasidarė stiprūs kare, privertė svetimšalių eiles trauktis. ³⁵ Moterys atgavo savo mirusiuosius prisikėlimu.

^u**11,26** Lit. Pateptojo

^v**11,28** Gr. Paschą (t.y. Išvedimo iš Egipto šventę)

^w**11,31** Arba: neklusniaisiais

^x**11,34** Lit. ugnies jėgą

O kiti, nepriėmę [siūlomo] paleidimo, buvo kankinami, kad gautų geresnį prisikėlimą.³⁶ Vėl kiti turėjo iškęsti pasityčiojimus ir nuplakimus, dargi grandines ir kalėjimą.³⁷ Jie buvo akmenimis užmušti^y, pjūklų perpjauti pusiau, mirė nužudyti kalaviju. Jie vaikščiojo aplinkui apsilvilę avikailiais ir ožkenomis, stokoiantys, kenčiantys priespaudą ir tokie, su kuriais pikta elgiasi.³⁸ Pasaulis nebuvo jų vertas. Jie klaidžiojo dykumose, kalnuose, olose ir žemės plyšiuose.³⁹ Ir nors tie visi per tikėjimą buvo gavę [Dievo] patvirtinimą, jie nesulaukė to, kas buvo pažadėta,⁴⁰ nes Dievas mums buvo numatęs ką geresnio, kad jie be mūsų nepasiektų tobulybės.

Viešpaties drausmė

12¹ Todėl ir mes, tokio didelio liudytojų debesies apsupti, nusimesdami viską, kas apsunkina, ir lengvai į pinkles įviliojančią^z nuodėmę, išstvermingai bėkime mums paskirtų lenkčių,² žvelgdami į tikėjimo pradininką ir atbaigėją^a Jėzų, kuris vietoj^b jam pasiekiamo džiaugsmo iškentėjo kryžių, nieku versdamas gėdą, ir yra atsisėdęs Dievo sosto dešinėje.³ Pagalvokite gi apie tą, kuris iškentėjo nuo nusidėjėlių tokį pasipriešinimą sau^c, kad nepailstumėte ir nenusimintumėte.⁴ Jūs dar nesipriešinote iki kraujo [praliejimo], grumdami su nuodėme,⁵ ir pamiršote paraginimą, kuris kreipiasi į

^y11,37 Kt. Mss + gundyti

^z12,1 Kt. Mss: dėmesį atitraukiančią

^a12,2 T.y. tokį, kuriame tikėjimas pasiekė savo tobulą išraišką ar galutinį tikslą

^b12,2 Arba: dėl

^c12,3 T.y. Jėzui; kt. Mss: jiems patiems žalingą (lit. prieš save)

jūs kaip ģ sūnus: „Mano sūnau, nepaniekink Viešpaties drausmēs ir nenusimink jo baudžiamas, ⁶ nes kā Viešpats myli, tā sudraudžia ir plaka kiekviena sūnu, kurį priima“. ⁷ Jūs turite išķēsti^d kaip drausmē. Dievas elgiasi su jums, kaip su sūnumis, nes kokio sūnaus nesudraudžia tēvas? ⁸ O jei esate be drausmēs, kurios visi yra gavę savo daļi, tai esate pavainīkiai ir ne sūnūs. ⁹ Be to, mes turējome savo kūno tēvus kaip drausmintojus ir juos gerbēme. Arģi daug labiau nepaklusime dvasių Tēvui ir taip gyvensime? ¹⁰ Jie, tiesa, juk trumpā laiku mus drausmino savo nuožiūra, bet ģis [mus drausmina mūsu] naudai, kad gautume daļi jo šventume. ¹¹ Tiesa, kiekviena drausmē šiuo momentu atrodo ne dģiuginanti, o liūdīnanti, bet vēlīau ģi atneša ģa īsauklētiems taikingā teisumo vaisiū.

Dievo malonēs atmetimo pavojus

¹² Todēl atītieskite nuleistas rankas ir pasīlpusius kēlius, ¹³ ir eikite tiesīais takais savo kojomis, kad tai, kas apluošē, neišnirtū, bet verģīau sugytū. ¹⁴ Vyķitēs ramybē drauge su visais ir šventumā, be kurio niekas neregēs Viešpaties, ¹⁵ ģiūrēdami, kad niekas neprarastū Dievo malonēs, kad kokia nors karti šaknis, leīsdama atģalas, nesukeltū rūpesģiū ir per ģā daugelis nebūģ sutēpti; ¹⁶ kad niekas nebūģ paleistuvīs ar bedievišķas ģmogus kaip Ēsavas, kurīs uģ vienaģ valģi pardavē savo pirmģimīstēs teisē. ¹⁷ Juk ģinote, kad ģis ir paskui, norēdamas paveldēģi palaimīnīģā, buvo atmestas, nes nerado progos atģailai, nors su aģaromis rīmtai ģos īeģkoģo. ¹⁸ Nes ģūs nesate priēģē

^d12,7 Būģtent savo īģbandymus

prie to, kas paliečiama^e, prie liepsnojančios ugnies, tamsos, ūkanos, viesulo, ¹⁹ trimito skardo ir žodžių garso, kurį girdėjusieji maldavo, kad toliau nebūtų jiems kalbama, ²⁰ nes jie negalėjo pakelti įsakymo: „Net jei gyvulys paliestų kalną, jis turi būti užmuštas akmenimis“. ²¹ Ir toks baisus buvo tas reginys, jog Mozė tarė: „Esu persigandęs ir drebu“. ²² Bet jūs esate priėję prie Sijonos kalno bei gyvojo Dievo miesto, dangaus Jeruzalės, ir prie miriadų angelų, prie iškilmingo susirinkimo ²³ ir prie danguje įrašytų pirmagimių bendruomenės, prie Dievo, visų teisėjo, ir prie dvasių teisiųjų, padarytų tobulų, ²⁴ prie naujosios sandoros tarpininko Jėzaus ir prie pašlakstyto kraujo, kalbančio veiksmingiau negu Abelio kraujas. ²⁵ Žiūrėkite, kad neatsisakytumėte klausyti kalbančiojo! Nes jei anie neištrūko, kai atsisakė klausyti įspėjančiojo žemėje, tai juo labiau neištrūksime mes, kurie nusigręžiame nuo įspėjančiojo iš dangaus! ²⁶ Tąsyk jo balsas sudrebino žemę, o dabar jis yra pažadėjęs: „Dar kartą aš sudrebinsiu ne tik žemę, bet ir dangų“. ²⁷ Bet posakis „dar kartą“ aiškiai nurodo drebinamųjų kaip sukurtų daiktų pašalinimą, kad pasiliktų tai, kas nesudrebinama. ²⁸ Todėl, kadangi gauname nesudrebinamą karalystę, reiškime padėką. Ja garbinkime Dievą priimtinu būdu, su pagarbia baime, ²⁹ nes mūsų Dievas yra praryjanti ugnis.

Baigiamieji paraginimai

13 ¹ Brolių meilė tegul pasilieka. ² Nepamirškite svetingumo, nes per jį kai kurie pavaišino angelus,

to nežinodami. ³ Atsiminkite kalinius, lyg būtumėte įkalinti su jais, tuos, su kuriais pikta elgiamasi, tartum ir jūs patys būtumėte [jū] kūne. ⁴ Santuoka tebūnie visų gerbiama ir santuokos patalas nesuteptas, nes paleistuvius ir svetimoteriautojus teis Dievas. ⁵ [Jūsų] gyvensena tebūnie laisva nuo pinigų meilės. Pasitenkinkite tuo, ką turite, nes jis pats yra pasakęs: „Niekad tavęs nepamesiu ir niekad tavęs nepaliksiu“. ⁶ Tad drąsiai galime sakyti: „Viešpats mano padėjėjas – aš nebijosiu! Ką padarys man žmogus?“ ⁷ Atsiminkite savo vadus, kurie jums kalbėjo Dievo žodį. Atidžiai stebėdami jų gyvenimo baigtį, sekite jų tikėjimu. ⁸ Jėzus Kristus vakar ir šiandien, tas pats ir per amžius. ⁹ Nesiduokite įvairių ir svetimų mokslų šalin nešami, nes gera, kad širdis būtų sutvirtinta malone, ne valgiais^f, kurių prisilaikantieji neturėjo naudos. ¹⁰ Mes turime aukurą, nuo kurio neturi teisės valgyti tie, kurie tarnauja padangtei. ¹¹ Mat kūnai gyvulių, kurių kraujas vyriausiojo kunigo įnešamas į šventyklą [kaip auka] už nuodėmę, sudeginami už stovyklos. ¹² Todėl ir Jėzus kentėjo už vartų, kad savo paties krauju pašventintų tautą. ¹³ Tad išeikime pas jį už stovyklos, nešdami jo išniekinimą, ¹⁴ nes čia neturime pasiliekančio miesto, bet ieškome būsimąjo. ¹⁵ Tad per jį visuomet aukokime Dievui šlovinimo auką, tai yra jo vardą garbinančių lūpų vaisių. ¹⁶ Nepamirškite daryti gera ir dalytis su kitais, nes tokios aukos patinka Dievui. ¹⁷ Klausykite savo vadovų ir pasiduokite jų autoritetui, nes jie budi jūsų sielų labai kaip tokie, kurie bus atskaitingi, kad jie su džiaugsmu tai darytų, o ne dūsaudami, nes jums tai būtų nenaudinga.

^f13,9 T.y. apeiginiais valgiais

¹⁸ Melskitės už mus, nes esame įsitikinę, jog turime gryną sąžinę, kadangi norime visais atžvilgiais gerai elgtis. ¹⁹ Ypač raginu tai daryti^g, kad greičiau būčiau jums sugrąžintas.

Malda ir doksologija

²⁰ O ramybės Dievas, kuris amžinosios sandoros krauju išvedė iš numirusių didįjį avių Ganytoją mūsų Viešpatį Jėzų, ²¹ tegul aprūpina jus viskuo, kas gera, jo valiai vykdyti, atlikdamas mumyse^h tai, kas jam patinka, per Jėzų Kristų. Jamⁱ tebūnie šlovė per [amžių] amžius. Amen.

Asmeninės pastabos, sveikinimai ir palaiminimas

²² Maldauju jus, broliai, kantriai klausytis to paraginimo žodžio, nes juk trumpai jums parašiau. ²³ Žinokite, kad mūsų brolis Timotiejus yra išleistas į laisvę. Jei jis netrukus atvyks, su juo pamatysiu jus. ²⁴ Sveikinkite visus savo vadovus ir visus šventuosius. Jus sveikina tie, kurie yra iš Italijos. ²⁵ Malonė tebūnie su jumis visais.

^g13,19 T.y. melstis už mus

^h13,21 Kt. Mss: jumyse

ⁱ13,21 T.y. Dievui

JOKŪBO LAIŠKAS

Pasveikinimas

1 ¹ Jokūbas, Dievo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus vergas, dvylikai diasporos^a genčių: pasveikinimas.

Tikėjimo išbandymas ir išmintis

² Laikykite tai vien tik džiaugsmu, mano broliai, kai pakliūvate į įvairius išmėginimus, ³ žinodami, kad jūsų tikėjimo išbandymas gamina ištvermę. ⁴ O ištvermė tegul atlieka tobulą darbą, kad būtumėte tobuli ir nepeiktini, be jokio trūkumo. ⁵ O jei kam iš jūsų trūksta išminties, tas tegul prašo Dievą, kuris "be dvejojimo"^b [jos] teikia visiems ir neprikaišoja, ir ji bus jam duota. ⁶ Bet tegul jis prašo tikėdamas, nė kiek neabejodamas, nes abejojantysis panašus į jūros bangą, vėjo varinėjamą ir blaškomą.

⁷ Toks žmogus tenemano ką gausiąs iš Viešpaties. ⁸ Jis yra dvejojantis vyras "visame kame, ką jis daro"^c.

Nereikia didžiutis turtais

⁹ Žemo luomo brolis tesigiria savo išaukštinimu, ¹⁰ o turtingasis – savo nužeminimu, nes jis pranyks kaip žolyno gėlė. ¹¹ Mat pakyla saulė su "kaitriu vėju"^d ir

^a**1,1** T.y. krikščionių žydų, pasklidai gyvenančių už Palestinos ribų

^b**1,5** T.y. laisvai, atviraširdiškai, besąlygiškai; arba: dosniai

^c**1,8** Lit. visuose savo keliuose

^d**1,11** Arba: deginančia kaitra

išdžiovina žolyną; jo gėlė nukrinta ir jos išvaizdos grožis žūsta. Taip ir turtingasis suvys savo užsiėmimuose.

Išmėginimas ir pagunda

¹² Palaimintas vyras, kuris ištveria išmėginimą, nes, jį išlaikęs, jis gaus gyvenimo vainiką, kurį Dievas pažadėjo jį mylintiems. ¹³ Nė vienas gundomas tegul nesako: „Esu Dievo gundomas“, nes Dievas negali būti pikto gundomas ir pats nė vieno negundo. ¹⁴ Bet kiekvienas yra gundomas, kai savo paties geidulio yra patraukiamas ir suviliojamas. ¹⁵ Paskui geidulys pradėjęs pagimdo nuodėmę, o nuodėmė subrendusi pagimdo mirtį. ¹⁶ Neklyskite, mano mylimi broliai. ¹⁷ Kiekvienas geras davimas ir kiekviena tobula dovana yra iš aukštybių, nužengia nuo šviesybių Tėvo, kuriame nėra pakitimo, nei sukimosi^e metamo šešėlio. ¹⁸ Savo valia jis mus pagimdė tiesos žodžiu, kad būtume tarsi jo kūrinijos pirmieji vaisiai.

Klausymas ir vykdymas

¹⁹ Žinokite [tai], mano mylimi broliai: kiekvienas žmogus tebūnie greitas klausytis, lėtas kalbėti, lėtas rūstintis, ²⁰ nes žmogaus rūstybė nedaro Dievo [reikalaujamos] teisybės. ²¹ Todėl, atmetę visą nešvarumą ir nelabumo gausumą, su romumu priimkite įdiegtąjį žodį, kuris gali išgelbėti jūsų sielas. ²² Būkite žodžio vykdytojai, ne vien klausytojai, apgaudinėjantys save, ²³ nes jei kas tėra žodžio klausytojas, o ne vykdytojas, tas panašus į vyrą, kuris žiūri į savo gimtąjį veidą

^e1,17 T.y. sukimosi dangaus kūnų, judančių savo orbitose

veidrodyje: ²⁴ jis žiūri į save, paeina į šalį ir tuojuo pamiršta, koks buvo. ²⁵ Bet kas atidžiai įsižiūri į tobulą, laisvinantį įstatymą ir toliau tai daro, būdamas ne klausytojas užuomarša, bet veiklus vykdytojas, tas bus palaimintas savo vykdyme. ²⁶ Jei kas mano esąs pamaldus ir nepažaboja savo liežuvio, bet apgauna save^f, to pamaldumas yra tuščias. ²⁷ Tyras ir nesuteptas pamaldumas Dievo Tėvo akyse yra šitas: aplankyti našlaičius ir našles jų varge ir išlaikyti save pasaulio nesuteptą.

Prieš diskriminaciją susirinkimuose

2 ¹ Mano broliai, nejunkite tikėjimo mūsų šlovingu Viešpačiu Jėzumi Kristumi su šališku elgesiu. ² Pavyzdžiui, jei į jūsų susirinkimą įeina vyras, apsimaustęs auksiniais žiedais, apsivilkęs šviesiais drabužiais, jei įeina ir vargšas nešvariais drabužiais ³ ir jūs atkreipiate dėmesį į vilkintį šviesiais drabužiais ir sakote: „Tu čia patogiai atsisėsk“, o vargšui sakote: „Tu čia atsistok“ arba: „Atsisėsk apačioje prie mano pakojo“, – ⁴ tai ar jūs jau nepadarėte savyje^g skirtumų ir nepasidarėte piktais sumetimais vadovaujasi teisėjai? ⁵ Paklausykite, mano mylimi broliai! Argi Dievas neišsirinko neturtelių pasaulio požiūriu, kad jie būtų turtingi tikėjime ir paveldėtojai karalystės, kurią jis pažadėjo ji mylintiems? ⁶ Bet jūs nuplėšėte garbę neturteliui. Ar ne turtingieji prislegia jus ir ar ne jie jus tempia į teismus? ⁷ Ar ne jie piktžodžiauja gražiajam vardui, kuriuo jūs esate

^f**1,26** Lit. savo širdį

^g**2,4** Arba: tarp savęs

pavadinti? ⁸ Jei tikrai įvykdote karališkąjį įstatymą, laikydamiesi Rašto: „Mylėk savo artimą, kaip save patį“, gerai darote. ⁹ Bet jei šališkai elgiatės su asmenimis, nusidedate ir esate įstatymo kaltinami kaip nusižengėliai. ¹⁰ Mat kas laikosi viso įstatymo, bet nusikalsta vienam [įsakymui], tas yra nusikaltęs visiems [įsakymams], ¹¹ nes tas, kuris pasakė: „Nesvetimoteriauk“, taip pat pasakė: „Nežudyk“. Ir jei nesvetimoteriauji, bet žudai, esi pasidaręs įstatymo laužytojas. ¹² Taip kalbėkite ir taip darykite, kaip tie, kurie bus teisiami laisvinančiu įstatymu, ¹³ nes teismas negailestingas tam, kuris neparodė gailestingumo. Gailestingumas giriasi prieš teisną.

Tikėjimas ir darbai

¹⁴ Mano broliai, kokia iš to nauda, jei kas sakosi turįs tikėjimą, bet neturi darbų? Argi tikėjimas gali išgelbėti jį? ¹⁵ Jei brolis ar sesuo yra be drabužių ir stokoja kasdieninio maisto ¹⁶ ir jei kas iš jūsų jiems sakytų: „Eikite ramūs, susišildykite ir pasisotinkite“, bet jiems neduotumėte kūno reikmenų, kokia iš to nauda? ¹⁷ Taip ir tikėjimas pats vienas, jei neturi darbų, yra negyvas. ¹⁸ Bet kas nors pasakys: „Tu turi tikėjimą, o aš turiu darbus“. Parodyk man savo tikėjimą be darbų, o aš tau parodysiu tikėjimą savo darbais. ¹⁹ Tu tiki, kad Dievas yra vienas. Gerai darai. Velniai irgi [tai] tiki ir dreba. ²⁰ Bet ar nori žinoti, neprotingas žmogau, kad tikėjimas be darbų neveiksmingas? ²¹ Ar ne darbais buvo išteisintas^h mūsų protėvis Abraomas, kai jis aukojo savo sūnų Izaoką ant

^h2,21 T.y. Dievo pareikštas ar pripažintas esąs teisus

aukuro? ²² Matai, kad tikėjimas veikė drauge su jo darbais ir darbais tikėjimas buvo padarytas tobulas ²³ ir kad taip išsipildė Raštas, kuris sako: „Abraomas patikėjo Dievu, ir tai jam buvo palaikyta teisumu“, ir jis buvo pavadintas „Dievo draugu“. ²⁴ Matote, kad žmogus išteisinamas darbais ir ne vien tikėjimu. ²⁵ Taip pat ir paleistuvė Rachaba – ar ji ne darbais buvo išteisinta, kai priėmė pasiuntinius ir juos kitu keliu išleido? ²⁶ Juk kaip kūnas be dvasios negyvas, taip ir tikėjimas be darbų negyvas.

Liežuvisio galia

3 ¹ Mano broliai, nepasidarykite daugelis mokytojais, žinodami, kad mes [mokytojai] susilauksime griežtesnio teismo, ² nes daug kaip suklystame visi. Jei kas nesuklysta kalboje, tas yra tobulas vyras, galintis pažaboti ir visą kūną. ³ Jei įbrukame žąslus arkliams į nasrus, kad jie klausytų mūsų, tai pasukame ir visą jų kūną. ⁴ Štai ir laivai, kad ir kaip dideli ir smarkių vėjų varomi, yra labai mažo vairo pasukami, kur tik vairininko valiaⁱ nori [pasukti]. ⁵ Taip ir liežuvis yra mažas narys, tačiau giriasi dideliais dalykais. Štai kokia maža ugnis kokią didelę girią padega! ⁶ Liežuvis irgi yra ugnis. Liežuvis prisistato tarp mūsų narių kaip nedoras pasaulis; jis suteršia visą kūną, ⁱ padega gyvenimo vyksmą^j ir pats yra pragaro padegtas. ⁷ Juk kiekviena žvėrių ir paukščių, šliaužikų ir jūros gyvūnų veislė yra žmonijos sutramdoma ir yra buvusi sutramdyta, ⁸ bet liežuvis joks žmogus neįstengia sutramdyti. [Jis] nerimstanti blogybė, pilna

ⁱ3,4 Lit. impulsas

^j3,6 Lit. būties (arba: tapsmo) tekini

mirtinų nuodų! ⁹ Juo laiminame Viešpatį ir Tėvą, ir juo keikiame žmones, sukurtus panašius į Dievą. ¹⁰ Iš tos pačios burnos išeina palaiminimas ir prakeikimas! Taip, mano broliai, neturi būti. ¹¹ Argi šaltinis verčia iš to paties [uolos] plyšio gėlą ir kartų vandenį? ¹² Argi gali, mano broliai, figmedis išauginti alyvas ar vynmedis figas? Nė sūrus vanduo negali duoti gėlo vandens.

Du išminties tipai

¹³ Kas yra tarp jūsų išmintingas ir supratingas? Tegul jis parodo geru elgesiu savo darbus [, atliekamus] su romumu, kylančiu iš išminties. ¹⁴ Bet jei puoselėjate savo širdyje kartų pavyduliavimą^k ir savimeilę garbėtrošką^l, nesigirkite ir nemeluokite [, eidami] prieš tiesą^m. ¹⁵ Ta išmintis nenužengia iš aukštybių, bet yra žemiška, nedvasiška, velniška, ¹⁶ nes kur pavyduliavimas ir savimeilė garbėtroška, ten netvarka ir visoks nedoras darbas. ¹⁷ Bet iš aukštybių nužengianti išmintis pirmiausia yra tyra, paskui taiki, švelni, nuolaidi, pilna gailestingumo ir gerų vaisių, nešališka, nuoširdi. ¹⁸ O teismo derlius taikingai sėjamas taikadariamsⁿ.

^{k3,14} T.y. vaidingą, partišką uolumą remti tik savo paties pažiūras
^{l3,14} Gr. eritheia reiškia ydą vadovo frakcijos, sukurtos jo paties kaip varžovo ambicijai ir puikybei kelti.

^{m3,14} T.y. nenusidėkite tiesai, girdamiesi savo išmintimi. „Tiesa“ čia reiškia tai, kad tikra išmintis pasižymi romumu.

^{n3,18} T.y. taikingai sėjama sėkla taikadariams pagamina derlių, kuris susidaro iš teismo (= Dievui patinkamo elgesio).

Draugystė su pasauliu – priešiškus Dievui

4 ¹ Iš kur karai ir iš kur kovos tarp jūsų? Ar ne iš čia: iš jūsų aistrų, kurios kaujasi jūsų nariuose? ² Jūs geidžiate [turėti], bet neturite. Jūs žudote iš pavydo, bet negalite įgyti. Jūs kovojate ir kariaujate. Jūs neturite, nes neprašote. ³ Jūs prašote, bet negaunate, nes netikusiai prašote: savo įgeidžiams patenkinti. ⁴ Jūs "neištikimi žmonės"! Ar nežinote, kad draugystė su pasauliu yra priešiškus Dievui? Taigi, jei kas nori būti pasaulio draugas, tas pasidaro Dievo priešas. ⁵ Arba ar manote, kad Raštas be pagrindo sako: „Jis pavydulingai trokšta dvasios, kurią apgyvendino mumyse“? ⁶ Bet jis teikia dar didesnę malonę. Todėl Raštas sako: „Dievas priešinasi išdidėliams, bet nuolankiems teikia malonę“. ⁷ Tad pasiduokite Dievui. Priešinkitės velniui, ir jis bėgs nuo jūsų. ⁸ Artinkitės prie Dievo, ir jis artinsis prie jūsų. Apsišvarinkite rankas, nusidėjėliai, ir nusivalykite širdis, jūs, dvejojotai. ⁹ Pasijauskite nelaimingi, gedėkite ir raudokite! Jūsų juokas tegul pavirsta gedulu, o jūsų džiaugsmas – nuliūdimu. ¹⁰ Nusizeminkite Viešpaties akivaizdoje, ir jis jus išaukštins.

Neteiskite vienas kito

¹¹ Broliai, neapkalbėkite vienas kito. Kas apkalba brolių ar teisia savo brolių, tas apkalba įstatymą ir teisia įstatymą. O jei teisi įstatymą, nesi įstatymo vykdytojas,

bet teisėjas^p. ¹² Vienas yra įstatymo leidėjas ir teisėjas – tas, kuris gali išgelbėti ir pražudyti. O kas esi tu, kuris teisi artimą?

Prieš netikrą pasitikėjimą savim

¹³ Nagi dabar jūs, kurie sakote: „Šiandien ar rytoj keliausime į tą ir tą miestą, ten praleisime metus, versimės prekyba ir gausime pelno“ – ¹⁴ jūs, kurie nežinote, kas rytoj atsitiks. Kas gi yra jūsų gyvybė? Jūs juk esate garas, kuris trumpą laiką pasirodo ir paskui pranyksta, – ¹⁵ užuot sake: „Jei Viešpats norės, tai gyvensime ir ši ar tą darysime“. ¹⁶ Bet dabar jūs giriatės savo išdidžiais planais. Kiekvienas toks pasigyrimas yra piktas. ¹⁷ Taigi tas, kuris moka daryti gera ir nedaro, nusideda.

Ispėjimas turtuoliams

5 ¹ Nagi dabar jūs, turtingieji, verkite ir aimanuokite dėl jums ateinančių nelaimių. ² Jūsų turtai supuvę ir jūsų drabužiai kandžių suėsti. ³ Jūsų auksas ir sidabras surūdiję, ir jų rūdys bus liudijimas prieš jus ir es jūsų kūnus kaip ugnis. Jus susikrovėte lobių paskutinėmis dienomis. ⁴ Štai jūsų laukus nupjovusių darbininkų alga, jūsų sulaikyta, šaukia, ir pjovėjų balsai yra pasiekę kariuomenių Viešpaties ausis. ⁵ Jūs gyvenote žemėje prabangiai ir atsidavę malonumams, nupenėjote savo širdis paskerdimo dienai. ⁶ Jūs pasmerkėte, nužudėte teisųjį. Jis nesipriešina jums.

P4,11 T.y. kas apkalba ar teisia savo brolių, tas laužo karališkąjį meilės įstatymą (žr. Lev 19,18), tuo laiko jį negaliojančiu ar nereikšmingu ir taip pasidaro ne jo vykdytojas, bet teisėjas.

2016-03-29: -

Paraginimas būti kantriems ir vengti priesaikų

⁷ Taigi būkite kantrūs, broliai, iki Viešpaties atėjimo. Štai ūkininkas laukia brangaus žemės vaisiaus, kantriai jo laukia, kol ji gauna ankstyvo ir vėlyvo lietaus.

⁸ Jūs irgi būkite kantrūs. Sustiprinkite savo širdis, nes Viešpaties atėjimas arti. ⁹ Nesiskųskite, broliai, vienas kitu, kad nebūtumėte teisiami. Štai Teisėjas stovi prie durų. ¹⁰ Sunkenybių pakentimo ir kantrumo pavyzdžiu imkite, broliai, pranašus, kurie kalbėjo Viešpaties vardu.

¹¹ „Kaip žinote“^q, vadiname palaimintais tuos, kurie ištverė. Girdėjote apie Jobo ištvermę ir matėte Viešpaties įvykdytą pasekmę, nes Viešpats yra labai užjaučiantis ir gailestingas. ¹² Visų pirma, mano broliai, neprisiekite nei dangumi, nei žeme, nei kitokia priesaika, bet jūsų „taip“ tebūnie taip ir „ne“ – ne, kad nepakliūtumėte į teismą.

Tikėjimo malda

¹³ Kenčia kas iš jūsų nelaimę? Tegul meldžiasi. Turi kas gerą nuotaiką? Tegul gieda psalmes. ¹⁴ Serga kas iš jūsų? Tegul pasikviečia bendruomenės vyresniusius, o jie tegul meldžiasi ant jo^r, patepdami jį aliejumi Viešpaties vardu. ¹⁵ Tikėjimo malda padarys ligonį sveiką ir Viešpats jį pakels, o jei jis yra padaręs nuodėmių, bus jam atleista. ¹⁶ Tad išpažinkite vienas kitam nuodėmes ir melskitės vienas už kitą, kad būtumėte pagydyti. Daug pajėgia teisiojo ^r malda, kai ji veiksminga^s. ¹⁷ Elisas buvo toks

^q**5,11** Lit. Štai

^r**5,14** T.y. pasilenkę ar dėdami rankas ant jo

^s**5,16** Arba: veiksminga malda

pat žmogus, kaip ir mes. Jis melste meldė, kad nelytų, ir nelijo žemėje trejus metus ir šešis mėnesius. ¹⁸ Jis vėl meldė, ir dangus davė lietaus, o žemė išželdino savo vaisių.

Paklydėlio atvertimas

¹⁹ Mano broliai, jei kas iš jūsų nuklys nuo tiesos ir kas nors jį sugrąžins, ²⁰ tegul jis^t žino, kad tas, kuris sugrąžina nusidėjėlį nuo jo klystkelio^u, išgelbės jo sielą iš mirties ir uždengs daugybę nuodėmių^v.

^t5,20 T.y. tas, kuris atvertė paklydėlį

^u5,20 Lit. kelio klaidos (t.y. nuo tiesos nuklydusio gyvenimo būdo)

^v5,20 T.y. padarys, kad bus atleista daugybė nuodėmių

PIRMASIS PETRO LAIŠKAS

Pasveikinimas

1 ¹ Petras, Jėzaus Kristaus apaštalas, išrinktiems ateiviams^a, pasklidusiems Ponte, Galatijoje, Kapadokijoje, Azijoje ir Bitinijoje, ² išrinktiems Dievo Tėvo išankstiniu žinojimu, Dvasios pašventinimu, kad jie būtų paklusnūs ir apšlakstyti Jėzaus Kristaus krauju. Tegul malonė ir ramybė jums padaugėja.

Atgimdyti gyvai vilčiai

³ Pagarbintas^b tebūnie Dievas, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvas, kuris pagal savo didį gailestingumą mus atgimdė gyvai vilčiai Jėzaus Kristaus prisikėlimu iš numirusių, ⁴ nepragaištančiam, nesuteptam ir nevystančiam veldiniui, palaikytam danguje jums, ⁵ saugojamiems Dievo jėga per tikėjimą išganymui, kuris yra paruoštas, kad būtų apreikštas paskutiniu laiku. ⁶ Tada jūs džiūgausite, nors dabar trumpą laiką turėjote būti įvairių išmėginimų nuliūdinti, ⁷ kad jūsų tikėjimo tikrumas, daug brangesnis už auksą, pragaištantį, tačiau tiriamą ugnimi, pasirodytų^c [jūsų] pagyrimui, šlovei ir

^a**1,1** Gr. parepidėmos reiškia svetimoje šalyje laikinai apsistojusį gyventoją, neturintį pilietybės. Tokiais asmenimis čia vadinami krikščionys, kurie per tikėjimą Kristumi yra tapę dangaus piliečiais ir laikinai gyvena žemėje tarsi svetimšaliai.

^b**1,3** Lit. Palaimintas

^c**1,7** Lit. būtų rastas

pagarbai, kai Jėzus Kristus apsireikš. ⁸ Jį mylite, nors jo nematėte. Nors dabar jo nematote, tačiau, jį tikėdami, džiūgausite neapsakomu ir nuskaistintu džiaugsmu, ⁹ kai pasieksite savo tikėjimo tikslą – sielų išganymą. ¹⁰ To išganymo stropiai ieškojo ir jį kruopščiai tyrinėjo pranašai, kurie pranašavo apie jums skirtą malonę, ¹¹ tyrinėdami, kurį ar kokį laiką nurodė juose veikianti Kristaus Dvasia, kai ji išpranašavo Kristui skirtus kentėjimus ir po jų einančius šlovingus įvykius. ¹² Jiems buvo apreikšta, kad jie ne sau, bet jums tarnavo tuo, kas dabar jums buvo paskelbta per tuos, kurie jums paskelbė evangeliją Šventąja Dvasia, atsiųsta iš dangaus. Į tai angelai geidžia pažvelgti.

Kvietimas šventai gyventi ir mylėti vienas kitą

¹³ Todėl, "paruošę savo protą veikti"^d, būdami blaivūs, visiškai paremkite savo viltį jums teikiama malone, kai Jėzus Kristus apsireikš. ¹⁴ Kaip paklusnūs vaikai nesitaikstykite prie geidulių, jus anksčiau valdžiusių, kai buvote neišmanūs, ¹⁵ bet kaip tas, kuris jus pašaukė, yra šventas, taip ir jūs tapkite šventi visu savo elgesiu, ¹⁶ nes parašyta: „Būkite šventi, nes aš esu šventas“. ¹⁷ Ir jei kaip Tėvo šaukietės To, kuris bešališkai teisia pagal kiekvieno darbą, su baime elkitės savo ateivystės laiku, ¹⁸ žinodami, kad buvote atpirkti nuo savo niekingo, iš protėvių paveldėto elgesio ne pranykstančiais turtais, auksu ar sidabru, ¹⁹ bet brangiu krauju Kristaus kaip avinėlio be kliaudos ir dėmės, ²⁰ numatyto pirm pasaulio sukūrimo, bet laikų pabaigoje apreikšto dėl jūsų. ²¹ Per

^d**1,13** Lit. sujuosę savo proto strėnas

jį jūs tikite Dievą, jį prikėlusį iš numirusių ir jam davusį šlovę, kad jūsų tikėjimas ir viltis būtų nukreipti į Dievą.²² Klusnumu tiesai apvalę savo sielas neveidmainiškai brolių meilei, iš [tikros] širdies karštai mylėkite vienas kitą²³ jūs, kurie esate atgimdyti ne iš pranykstančios, bet nepranykstančios sėklos, gyvu ir pasiliekančiu Dievo žodžiu,²⁴ nes „visa žmonija“^e yra kaip žolė, ir visa jos šlovė – kaip žolės gėlė. Sudžiūsta žolė, ir gėlė nukrinta,²⁵ bet Viešpaties žodis išlieka per amžius“. Tai yra jums paskelbtasis evangelijos žodis.

2¹ Taigi, atmetę visokią blogybę, visokią klastą ir veidmainiavimus, pavydus ir visokias apkalbas,² troškite kaip naujagimiai dvasinio, neatskiesto pieno, kad juo augtumėte išganymui,³ „nes tikrai“^f paragavote, jog Viešpats yra malonus.

Gyvasis Akmuo ir šventa tauta

⁴ Prieidami prie jo, gyvojo Akmens, žmonių, tiesa, atmesto, bet Dievo akyse išrinkto, brangaus,⁵ ir jūs patys kaip gyvi akmenys esate statomi į dvasinius namus, kad būtumėte šventa kunigija aukoti dvasinėms aukoms, priimtinioms Dievui per Jėzų Kristų,⁶ nes Rašte pasakyta: „Štai aš dedu Sijonoje akmenį, rinktinį, brangų kertinį akmenį; kas tiki jį, nebus sugėdintas“. ⁷ Taigi jums, tikintiesiems, teks garbė, o netikintiesiems „tas akmuo, kurį statytojai atmetė, pavirto kertiniu akmeniu“⁸ ir „suklupimo akmeniu bei parpuolimo uola“. Jie suklumpa, neklausydami žodžio. Tam jie ir buvo skirti.⁹ Bet jūs

^e1,24 Lit. visas kūnas

^f2,3 Lit. jei [,kaip iš tikrųjų yra,]

esate „išrinkta giminė“, „Karaliaus kunigija“, „šventa tauta“, „[Dievo] nuosava tauta“, kad išgarsintumėte „galingus darbus“ to, kuris jus pašaukė iš tamsos į savo nuostabią šviesą. ¹⁰ Kitados jūs buvote „netauta“, o dabar esate Dievo tauta; kitados nepatyrėte pasigailėjimo, o dabar jį patyrėte.

Paraginimas gerai elgtis tarp pagonių

¹¹ Mylimieji, raginu jus kaip svetimšalius ir ateivius susilaikyti nuo kūno geidulių, kurie kariauja su siela.

¹² Gerai elkitės tarp pagonių, kad tuo atveju, kur jie apšmeižia jus kaip piktadarius, dėl jūsų gerų darbų, [juos] stebėdami, garbintų Dievą aplankymo dieną.

Pareiga klausyti valdžios

¹³ Nusilenkite kiekvienai sutvertai žmogiškai būtybei dėl Viešpaties: ar tai karaliui kaip vyriausiajam, ¹⁴ ar valdytojams kaip jo siunčiamiems nubausti piktadarių ir pagirti geradarių, ¹⁵ nes tokia yra Dievo valia, kad, gera darydami, nutildytumėte neišmanių žmonių nežinojimą.

¹⁶ [Tai darykite] kaip laisvi, ne kaip tokie, kurie naudojasi laisve kaip priedanga nedorybei, bet kaip Dievo vergai.

¹⁷ Gerbkite visus, mylėkite brolius, bijokite Dievo, gerbkite karalių.

Patarimas kenčiantiems vergams imti pavyzdžiu nekaltai kentėjusį Kristų

¹⁸ Jūs, namų vergai, su visa [Dievo] baime būkite klusnūs savo šeimininkams, ne tik geriems ir švelniems, bet ir šiurkštiems, ¹⁹ nes tai laimi [Dievo] palankumą, jei kas dėl Dievo [saistomos] sąžinės iškenčia skausmus,

neteisingai kentėdamas. ²⁰ Nes kokia garbė, jei ištveriate, kai nusikalstate ir esate mušami? Bet jei ištveriate, gera darydami ir kentėdami, tai laimi Dievo palankumą. ²¹ Juk tam ir buvote pašaukti, nes ir Kristus kentėjo už jus, palikdamas jums pavyzdį, kad sektumėte jo pėdomis. ²² „Jis nepadarė nuodėmės, ir nerasta klastos jo burnoje“. ²³ Jis keikiamas neatsakė keiksmu, kentėdamas negrasė, bet [juos] perleido [teismui] To, kuris teisia teisingai. ²⁴ „Jis pats užnešė mūsų nuodėmes“ savo kūne ant medžio, kad, mirę nuodėmėms, gyventume tam, kas teisu. „Jo randais jūs buvote išgydyti“. ²⁵ Juk „klaidžiojote kaip avys“^g, bet dabar buvote sugrąžinti pas savo sielų Ganytoją ir Globėją.

Žmonos ir vyrai

3 ¹ Taip pat jūs, žmonos, būkite klusnios savo vyrams, kad, jei ir kai kurie neklauso žodžio^h, jie būtų laimėti be žodžioⁱ žmonių elgesiu, ² kai jie bus stebėję jūsų dievobaimingą, skaistų elgesį. ³ Jūsų papuošalas tebūnie ne išviršinis, susidaręs iš plaukų supynimo į kasas ir auksinių gražmenų nešiojimo ar vilkėjimo [puikiais] drabužiais, ⁴ bet paslėptasis širdies žmogus^j su nepranykstančiu švelnios ir ramios dvasios grožiu. ⁵ Ji yra labai brangi^k Dievo akyse. Juk kitados taip puošdavosi ir šventos moterys, kurios dėjo savo viltį į Dievą,

§2,25 Kt. Mss: buvote kaip klaidžiojančios avys

^h3,1 T.y. skelbiamo evangelijos žodžio

ⁱ3,1 T.y. be žodinio įtikinimo

^j3,4 T.y. asmuo, kurio mąstymas ir valia yra tikėjimo apspręsti

^k3,4 Arba: Jis (t.y. grožis) yra labai brangus; arba: Tai yra labai brangu

2016-03-29: -

būdamos klusnios savo vyrams. ⁶ Sara, pavyzdžiui, klausė Abraomo, jį vadindama „viešpačiu“. Jūs esate tapusios jos dukromis¹, jei darote gera ir nebijote jokio bauginimo. ⁷ Taip pat jūs, vyrai, supratingai gyvenkite su moteriškąja lytimi kaip silpnesne, reikšdami [savo žmonoms] pagarbą kaip tokioms, kurios irgi bendrai paveldi gyvenimo malonę^m, kad jūsų [bendros] maldos nebūtų trukdomos.

Paraginimai visiems bendruomenės nariams

⁸ Galiausiai visi būkite vienos minties, užjaučiantys, mylintys brolius, gailestingi, nuolankūs. ⁹ Neatsilyginkite piktu už pikta ar keiksmu už keiksmą, bet, priešingai, laiminkite, nes tam jūs buvote pašaukti, kad pavedėtumėte palaiminimą, ¹⁰ nes „kas nori mylėti gyvenimą ir matyti gerų dienų, tegul sulaiko savo liežuvį nuo pikto ir savo lūpas, kad neapgautų. ¹¹ Tegul jis nusigręžia nuo pikto ir daro gera, ieško ramybės ir vejasi ją, ¹² nes Viešpaties akys įdėmiai žvelgia į teisiuosius ir jo ausys atviros jų maldai, bet Viešpaties veidas nukreiptas prieš darančius pikta“.

Kentėjimas dėl teisaus elgesio

¹³ Tai kas jums pakenks, jei esate uolūs daryti gera? ¹⁴ Bet jei ir turėtumėte kentėti dėl teisaus elgesio, jūs esate palaiminti, „Nebijokite jų ir neišsigąskite, ¹⁵ verčiau laikykite šventu Viešpatį“, Kristų, savo širdyse, visuomet pasiruošę ginantis atsakyti kiekvienam, reikalaujančiam

¹**3,6** Lit. vaikais

^m**3,7** T.y. Dievo iš malonės jau dabar paskirtą amžino gyvenimo dovaną

iš jūsų paaiškintiⁿ jumyse esančią viltį. ¹⁶ Tačiau [tai darykite] su romumu ir [Dievo] baime, turėdami gerą sąžinę, kad tuo atveju, kur esate apkalbami, būtų sugėdinti tie, kurie šmeižia jūsų gerą elgesį Kristuje, ¹⁷ nes geriau, jei Dievas^o taip norėtų, jums kentėti kaip darantiems gera negu kaip darantiems pikta. ¹⁸ Nes ir Kristus kartą visiems laikams kentėjo^p už nuodėmes, teisusis už neteisiuosius, kad jus^q atvestų pas Dievą. Jis, tiesa, buvo nužudytas 'kūno atžvilgiu'^r, bet atgaivintas 'dvasios atžvilgiu'^s. ¹⁹ Kaip dvasia jis dar nuėjęs skelbė kalėjime esančioms dvasioms, ²⁰ kurios kadaise buvo nepaklusnios, kai Dievo kantrybė laukė Nojaus dienomis, statant arką, kurioje nedaugelis, tai yra aštuoni asmenys, buvo išgelbėti per vandenį. ²¹ Kaip to atitikmuo^t ir jus dabar išgelbi krikštas – ne kūno nešvarumų pašalinimas, bet pasižadėjimas Dievui išlaikyti 'gerą sąžinę'^u – per Jėzaus Kristaus prisikėlimą. ²² Jis yra „Dievo dešinėje“, užžengęs į dangų, ir jam yra pajungti angelai, valdžios ir galybės.

Paraginimas gyventi naują gyvenimą

4 ¹ Taigi, kadangi Kristus kentėjo kūnu, ir jūs apsiginkluokite ta pačia mintim, – nes tas, kuris

ⁿ3,15 Lit. duoti apyskaitos apie

^o3,17 Lit. Dievo valia

^p3,18 Kt. Mss: mirė

^q3,18 Kt. Mss: mus

^r3,18 T.y. kaip žmogus

^s3,18 T.y. kaip dieviška dvasia

^t3,21 T.y. kaip Nojaus išgelbėjimą atitinkantis gyvavaizdis

^u3,21 T. y. sveiką dorinį būdą ar laikyseną; plg. 3,16; Hbr 13,18

kentėjo kūnu, yra paliovęs daryti nuodėmę, – ² kad jau nebe žmonių geiduliams, bet Dievo valiai gyventumėte kūne likusį laiką. ³ Nes užteko praėjusio laiko vykdyti tam, ko nori pagonys, kai praleidote gyvenimą ištvirkime, geiduliuose, girtavimuose, lėbavimuose, išgertuvėse ir uždraustuose^v stabų garbinimuose. ⁴ Tuo jie stebisi, kad nepasineriate^w su jais į tą patį pasileidimo tvaną ir šmeižia [jus]. ⁵ Jie duos apyskaitą tam, kuris yra pasiruošęs teisti gyvus ir mirusius, ⁶ nes tam ir mirusiems buvo paskelbta evangelija, kad jie, nors nuteisti kaip žmonės [mirti] kūnu, gyventų dvasia, kaip Dievas gyvena. ⁷ Visų dalykų galas arti. Tad būkite protingi ir blaivūs [, kad galėtumėte atsidėti] maldoms. ⁸ Visų pirma nuolat mylėkite vienas kitą, nes „meilė uždengia daugybę nuodėmių“. ⁹ Būkite vienas kitam svetingi be murmėjimo. ¹⁰ Kokią kiekvienas gavo malonės dovaną, tokia tarnaukite vienas kitam kaip geri daugiopos Dievo malonės prižiūrėtojai. ¹¹ Jei kas kalba, [tegu tai daro] kaip [kalbantis] Dievo žodžius. Jei kas tarnauja, – kaip [tarnaujantis] ta stiprybe, kurią Dievas teikia, kad visais atvejais Dievas būtų garbinamas per Jėzų Kristų. Jam priklauso garbė ir galybė per amžių amžius. Amen.

Krikščioniškas kentėjimas

¹² Mylimieji, nesistebėkite^x ugningu išbandymu, pas jus vykstančiu jums išmėginti, lyg kas neįprasta jums atsitiktų. ¹³ Verčiau džiaukitės, kiek dalyvaujate

^v**4,3** Lit. neteisėtuose (t.y. Dievo neleistuose)

^w**4,4** Lit. nebėgate

^x**4,12** lyg kokių svetimu dalyku ar keistenybe

Kristaus kentėjimuose, kad ir jo šlovės apsireiškimo metu galėtumėte džiaugtis krykštaudami. ¹⁴ Jei esate užgauliojami dėl Kristaus vardo, esate palaiminti, nes šlovės, būtent Dievo, Dvasia ilsisi ant jūsų. ¹⁵ Mat niekas iš jūsų neturi kentėti kaip žmogžudys ar vagis, ar piktadarys, ar toks, kuris kišasi į svetimus reikalus. ¹⁶ O jei [kas kenčia] kaip krikščionis, tegul nesigėdi, bet garbina Dievą šituo vardu, ¹⁷ nes jau laikas teismui prasidėti Dievo namais. Bet jei jis pirmiausia [prasideda] mumis, koks bus galas tų, kurie neklauso Dievo evangelijos? ¹⁸ Ir „jei teisusis vos ne vos išganomas, tai kur bedievis ir nusidėjėlis bepasirodys?“ ¹⁹ Todėl ir tie, kurie kenčia pagal Dievo valią, tegul, gera darydami, paveda ištikimam Kūrėjui savo sielas.

Nurodymai vyresniesiems ir jaunesniesiems

5 ¹ Taigi vyresniuosius tarp jūsų raginu aš, draugas vyresnysis ir Kristaus kentėjimų liudytojas, taip pat dalininkas tos šlovės, kuri netrukus bus apreikšta: ² ganykite „jums patikėtą“ Dievo kaimenę [prižiūrėdami] neverčiami, bet noringai, kaip Dievas nori, ne dėl gėdingo pelno, bet su atsidavimu, ³ ne kaip viešpataujantys tiems, kurie jums pavesti, bet būdami kaimenės pavyzdžiai. ⁴ Ir kai Vyriausiasis Ganytojas pasirodys, jūs gausite nevystantį garbės vainiką. ⁵ Taip pat jūs, jaunesnieji, būkite klusnūs vyresniesiems. Ir jūs visi, santyki audami vienas su kitu, apsirenkite nuolankumu, nes „Dievas priešinas iždidiems, o nuolankiems teikia malonę“.

Paraginimas tvirtai tikėti, kenčiant persekiojimą

⁶ Tad nusilenkite po galinga Dievo ranka, kad jis jus išaukštintų tinkamu laiku. ⁷ „Visą savo rūpestį meskite ant jo“, nes jis rūpinasi jumis. ⁸ Būkite blaivūs, budėkite! Jūsų priešininkas velnias slankioja aplinkui kaip riaumojantis liūtas, ieškodamas ką praryti. ⁹ Jam atsispirkite, tvirtai tikėdami, žinodami, kad tokius pat kentėjimus iškenčia jūsų broliai pasaulyje. ¹⁰ O visos malonės Dievas, kuris jus pašaukė į savo amžiną šlovę Kristuje^z, pats jus, trumpą laiką kentėjusius, išstobulins, sutvirtins, sustiprins, pastatys ant tvirto pamato. ¹¹ Jam priklauso galybė per amžių amžius. Amen.

Asmeninės pastabos, sveikinimai ir palaimos linkėjimas

¹² Per Silvaną, mano nuomone, ištikimą brolių, trumpai jums parašiau, paragindamas ir paliudydamas, kad ta yra tikra Dievo malonė. Tvirtai stovėkite joje! ¹³ Jus sveikina Babilone esanti [bendruomenė], išrinkta drauge su jumis, ir mano sūnus Morkus. ¹⁴ Sveikinkite vienas kitą meilės pabučiavimu. Ramybė tebūnie jums visiems, esantiems Kristuje.

ANTRASIS PETRO LAIŠKAS

Pasveikinimas

1 ¹ Simeonas^a Petras, Jėzaus Kristaus vergas ir apaštalas, tiems, kurie mūsų Dievo ir Gelbėtojo Jėzaus Kristaus teisumu gavo tokį pat brangų tikėjimą kaip mūsų. ² Tegul malonė ir ramybė jums daugėja Dievo ir mūsų Viešpaties Jėzaus pažinimu.

Petro skelbimo santrauka

³ Mat jo dieviška jėga padovanojo mums viską, kas būtina ^apamaldžiam gyvenimui ^bpažinimu to, kuris mus pašaukė savo šlove ir galybe, ⁴kuriomis jis yra mums dovanojęs brangius ir didžiausius pažadus, kad per juos taptumėte dieviškos prigimties dalininkais, pabėgę nuo sugedimo, veikiančio pasaulyje per [nuodėmingą] pageidimą. ⁵ Dėl tos pačios priežasties, dėdami visas pastangas, parūpinkite savo tikėjimu dorybę, dorybe – pažinimą, ⁶pažinimu – susivaldymą, susivaldymu – ištvermę, ištverme – pamaldumą, ⁷pamaldumu – brolišką meilę, o broliška meile – meilę, ⁸nes jei šitos savybės bus jūsų ir vis didės, jos neleis jums būti tingiems ir nevaisingiems mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus pažinime. ⁹ Mat kas neturi šitų savybių, tas yra aklas, trumparegis, pamiršęs apvalymą nuo savo senųjų nuodėmių. ¹⁰ Todėl,

^a**1,1** Kt. Mss: Simonas

^b**1,3** Lit. gyvenimui ir pamaldumui

broliai, juo labiau stenkitės sutvirtinti savo pašaukimą ir išrinkimą nes, tai darydami, niekad nesuklupsite; ¹¹ nes taip bus jums gausiai parūpintas įėjimas į amžinąją mūsų Viešpaties ir Gelbėtojo Jėzaus Kristaus karalystę.

Petro testamentas

¹² Todėl aš visuomet jums priminsiu šituos dalykus, nors jūs žinote juos ir esate sutvirtinti tiesoje, kurią turite. ¹³ Laikau savo pareiga, kol tebesu šitoje palapinėje^c, jus pažadinti priminimu, ¹⁴ nes žinau, kad greitai ateina mano palapinės nugriovimo laikas, kaip ir mūsų Viešpats Jėzus Kristus man apreiškė. ¹⁵ Bet ir pasistengsiu, kad, man iškeliavus, jūs kiekvienu metu galėtumėte prisiminti šituos dalykus.

Kristaus šlovė ir pranašų žodis

¹⁶ Nes, ne gudriai išgalvotomis pasakomis sekdami, mes jums paskelbėme mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus "atėjimą su galybe"^d, bet buvome jo didenybės liudytojai, ją matę savo akimis, ¹⁷ nes "jis gavo"^e iš Dievo Tėvo garbę ir šlovę, kai jam Didingosios Šlovės buvo pagarsintas toks balsas: „Šitas yra mano Sūnus, mano Mylimasis; aš jį pamėgau“. ¹⁸ Tą balsą mes girdėjome pagarsintą iš dangaus, kai buvome su juo šventajame kalne. ¹⁹ Tad mes laikome pranašų žodį dar labiau patikimu. Jūs gerai darote, kreipdami į jį dėmesį kaip į žiburį, šviečiantį tamsioje vietoje, kol išauš diena ir aušrinė užtekės jūsų

^c1,13 T.y. kūne

^d1,16 Lit. galybę ir atėjimą

^e1,17 Lit. gavęs

širdyse. ²⁰ Pirmiausia turite žinoti tai, kad jokia Rašto pranašystė nėra ʿpaties [pranašo]^f aiškinimo dalykas, ²¹ nes pranašystė niekad neįvyko žmogaus valia, bet, Šventosios Dvasios skatinami, žmonės kalbėjo iš Dievo.

Netikri mokytojai ir jiems gresiantis Dievo teismas

2 ¹ Bet buvo ir netikrų pranašų tautoje, kaip ir tarp jūsų bus netikrų mokytojų, kurie nepastebimai įves pražūtingas klaidatikystes ir net išsigins juos išpirkusio Viešpaties, užsitraukdami greitą žuvimą. ² Daugelis paseks jų ištvirtavimais; dėl jų tiesos kelias bus šmeižiamas. ³ Ir iš godumo jie išnaudos jus gudriai pramanytais įrodymais. Jau seniai jų pasmerkimas nedykinėja ir jų žuvimas nesnaudžia. ⁴ Nes jei Dievas nepagailėjo nusidėjusių angelų, bet, nustūmęs į pragarmę, atidavė juos į ʿtamsias duobesʿ^g, kad būtų laikomi teismui; ⁵ jei jis nepagailėjo senojo pasaulio, tik išlaikė Nojų, teisumo šauklį, su kitais septyniais, kai užleido tvaną ant bedievių pasaulio; ⁶ jei, paversdamas pelenais Sodomos ir Gomoros miestus, jis pasmerkė juos žlugimui ir tuo yra juos padaręs įspėjančiu pavyzdžiu būsimiems bedieviams; ⁷ ir jei jis išgelbėjo teisųjį Lotą, neteisiųjų ištvirtusio elgesio didžiai varginamą, ⁸ (nes teisusis, kai gyveno tarp jų, diena iš dienos kankino savo teisią sielą tuo, ką matė ir girdėjo, jų neteisėtais darbais), – ⁹ Viešpats žino, kaip išgelbėti pamaldžiuosius iš mėginimo, o neteisiuosius palaikyti ʿbaudžiamus teismo dienaiʿ^h,

^f**1,20** T.y. paties pranašo žmogiškas jo vizijų aiškinimas, bet Dievo įkvėptas aiškinimas

^g**2,4** Kt. Mss: tamsos grandines

^h**2,9** Arba: teismo dienai, kai jie bus baudžiami

¹⁰ ypač tuos, kurie su [juos] suteršiančiu geismu atsiduoda kūnuiⁱ ir niekina viešpatystę^j. Drąsuoliai, savavaliai! Jie nesudreba piktžodžiaudami šlovingiesiems, ¹¹ kur angelai, nors stiprybe ir jėga pranašesni, neištaria prieš juos piktžodžiaujančio sprendimo Viešpaties akyse. ¹² Bet šitie žmonės yra kaip negalintys protauti gyvuliai, [vien] omingi^k padarai, iš prigimties skirti sugavimui ir sunaikinimui, piktžodžiaujantys tiems, kurių nežino. Juos sunaikinant, ir jie bus sunaikinti, ¹³ kęsdami žalą kaip atpildą už savo padarytą žalą. Jie laiko pramoga lėbavimą dienos šviesoje. Kaip purvo ir gėdos dėmės jie smaginasi savo apgaulingais malonumais, pokyliaudami su jumis. ¹⁴ Jie turi akis, "vis geidžiančias"^l svetimautojos, nepaliaujamai ieškančias nuodėmės. Jie suvilioja nesutvirtintas sielas. Jie turi širdį, išlavintą godulystėje. Prakeikti vaikai! ¹⁵ Palikdami tiesų kelią, jie nuklydo; jie pasekė keliu Bosoro^m sūnaus Balaamo, kuris pamilo atpildą už nedorybę. ¹⁶ Tačiau jis buvo subartas dėl savo nusikaltimo: nebylys junginis gyvulys, prabilęs žmogaus balsu, sutrukdė pranašo beprotystę. ¹⁷ Šitie yra bevandeniai šaltiniai ir vėjo gūsio varinėjami rūkai. Jiems rezervuota juodžiausia tamsa, ¹⁸ nes kalbėdami išpūstus, tuščius žodžius, jie kūno geiduliais, ištvirtavimais, suvilioja vos pasprunkančius nuo gyvenančių paklydime. ¹⁹ Jie pažada jiems laisvę, patys būdami sugedimo vergai,

ⁱ2,10 T.y. kūnui kaip galiai, vedančiai į pikta

^j2,10 T.y. Dievo ar Kristaus viešpatystę

^k2,12 T.y. turintys instinktą

^l2,14 Lit. pilnas

^m2,15 Kkr. Mss: Beoro

nes ko kas nugalėtas, tam jis yra tapęs vergu. ²⁰ Nes jei, ištrūkę nuo pasaulio susitepimų [mūsų] Viešpaties ir Gelbėtojo Jėzaus Kristaus pažinimu, jie vėl, į juos įsivėlę, jų nugalimi, tai jų paskutinis būvis yra pasidaręs blogesnis už pirmąjį. ²¹ Nes jiems būtų buvę geriau nepažinus teismo kelio negu, jį pažinus, atsigręžti nuo jiems perduoto švento įsakymo. ²² Jiems yra atsitikę tai, ką sako tas teisingas priežodis: „Šuo sugrįžta prie savo vėmalų, ir nusimaudžiusi kiaulė – voliotis dumbluose“.

Viešpaties atėjimas ir skeptikų prieštarių atrėmimas

3 ¹ Mylimieji, šitas yra jau antras laiškas, kurį jums rašau. Juose priminimu žadinu jūsų tyras mintis, ² kad atsimintumėte šventųjų pranašų iš anksto pasakytus žodžius ir jūsų apaštalių perduotą Viešpaties ir Gelbėtojo įsakymą. ³ Pirmiausia žinokite tai, kad paskutinėmis dienomis pasirodys pašaipingi išjuokėjai, tenkinantys savo geidulius ⁴ ir sakantys: „Kur yra jo atėjimo pažadas? Juk nuo to laiko, kai užmigo tėvai, viskas taip pasilieka, kaip yra buvę nuo sukūrimo pradžios“. ⁵ Mat, ⁶ tai tvirtindami, jie ⁷ⁿ nepastebi to, kad seniai buvo dangūs ir žemė, supavidalinti^o Dievo žodžiu iš vandens ir su vandens pagalba^p. ⁶ Per juos^q žuvo tuometinis pasaulis, aptvindytas vandeniui. ⁷ O dabartiniai dangūs ir žemė tuo pačiu žodžiu yra pataupyti ugniai, laikomi teismo ir bedievių žmonių žuvimo dienai. ⁸ Bet tas vienas dalykas,

ⁿ3,5 Arba: jie tyčia

^o3,5 Lit. supavidalinta

^p3,5 Vanduo buvo Dievo įrankis ta prasme, kad, sutelkdamas ir atskirdamas vienus vandenį nuo kitų, jis suformavo pasaulį.

^q3,6 T.y. per vandenį ir Dievo žodį.

mylimieji, neturi likti jūsų nepastebėtas, kad viena diena pas Viešpatį yra kaip tūkstantis metų, ir tūkstantis metų – kaip viena diena. ⁹ Viešpats negaišta ištesėti pažado, kaip kai kurie tai laiko gaišumu, bet jis yra jums kantrus, nenorėdamas, kad kai kurie pražūtų, bet kad visi ateitų į atgailą. ¹⁰ O Viešpaties diena ateis kaip vagis. Tą dieną dangūs praeis su traškėjimu, ^r dangaus kūnai^r nuo karščio išsiskaidys ir žemė bei jos kūriniai bus atidengi^s. ¹¹ Jei tie visi daiktai taip išsiskaidys, tai kokie žmonės jūs turėtumėte būti? [Turėtumėte] šventai ir pamaldžiai elgtis, ¹² laukdami ir pagreitindami atėjimą Dievo dienos, dėl kurios dangūs degdami išsiskaidys ir ^r dangaus kūnai^t nuo karščio sutirps. ¹³ Bet, anot jo pažado, mes laukiame naujų dangų ir naujos žemės, kuriuose gyvena teisybė.

Baigiamieji paraginimai

¹⁴ Todėl, mylimieji, to laukdami, stenkitės, kad būtumėte rasti jo akivaizdoje be dėmės, be ydos, taikoje [su juo]. ¹⁵ Ir laikykite mūsų Viešpaties kantrumą išganymu, kaip ir mūsų mylimasis brolis Paulius jums parašė pagal jam suteiktą išmintį, ¹⁶ kaip jis rašo ir visuose laiškuose, kur jis kalba apie tai. Juose yra sunkiai suprantamų dalykų, kuriuos nemokytieji ir nesutvirtintieji iškraipo, kaip ir kitus Raštus, savo pačių žuvimui. ¹⁷ Taigi jūs, mylimieji, iš anksto tai žinodami, saugokitės, kad, neteisiųjų paklydimo nuvesti su jais, neišpultumėte iš savo tvirtumo. ¹⁸ Verčiau aukite malone ir mūsų Viešpaties bei Gelbėtojo

^r3,10 Arba: elementai

^s3,10 Lit. atrasti (t.y. atskleisti prieš Dievą) ; kt. Mss: sudeginti

^t3,12 Arba: elementai

Jēzaus Kristaus pažinimu. Jam priekšdauso šlovē dabar ir
amžinybēs dienā. Amen^u.

PIRMASIS JONO LAIŠKAS

Gyvenimo Žodis

1 ¹ Kas buvo nuo pradžios, ką esame girdėję, ką esame matę savo akimis, ką stebėjome ir ką palietė mūsų rankos, apie gyvenimo Žodį, – ² gyvenimas pasirodė, ir mes esame jį matę; mes paliudijame ir skelbiame jums amžinąjį gyvenimą, kuris buvo pas Tėvą ir mums pasirodė, – ³ ką esame matę ir girdėję, skelbiame ir jums, kad ir jūs turėtumėte draugystę su mumis, o mūsų draugystė yra su Tėvu ir su jo Sūnumi Jėzumi Kristumi. ⁴ Ir mes tai rašome, kad mūsų^a džiaugsmas būtų tobulas.

Gyvenimas šviesoje

⁵ Šita yra žinia, kurią esame girdėję iš jo ir jums skelbiame: Dievas yra šviesa, ir jame nėra jokios tamsos. ⁶ Jei tariamės turį draugystę su juo, tačiau vaikščiojame tamsoje, meluojame ir ⁷ nedarome tiesos^b. ⁷ O jei vaikščiojame šviesoje, kaip jis yra šviesoje, mes turime draugystę vienas su kitu, ir jo Sūnaus Jėzaus kraujas apvalo mus nuo kiekvienos nuodėmės. ⁸ Jei tariamės neturį nuodėmės, apsigauiname, ir nėra tiesos mumyse. ⁹ Jei išpažįstame savo nuodėmes, jis yra toks ištikimas ir teisingas, jog mums atleidžia nuodėmes ir mus apvalo

^a1,4 Kt. Mss: jūsų

^b1,6 T.y. negyvename tiesa, nepaliudijame Dievo Kristuje apreikštos tikrovės savo elgesiu

nuo kiekvienos neteisybės. ¹⁰ Jei tariamės nenusidėję, jį darome melagiu, ir jo žodžio nėra mumyse.

Dievo įsakymų vykdymas – jo pažinimo požymis

2 ¹ Mano vaikeliai, jums tai rašau, kad nenusidėtumėte. O jei kas nusidėtų, turime Užtarėją pas Tėvą, Jėzų Kristų, teisųjį. ² Jis pats yra permaldavimo^c auka už mūsų nuodėmes, ir ne tik už mūsų, bet ir už viso pasaulio. ³ Iš to pažįstame, kad esame jį pažinę, jei laikome jo įsakymus. ⁴ Kas sako: „Jį pažįstu^d“, bet nesilaiko jo įsakymų, tas yra melagis, ir jame nėra tiesos. ⁵ O kas laikosi jo žodžio, tame ^emeilė Dievui yra tapusi tobula^e. Iš to pažįstame, kad jame esame. ⁶ Kas sakosi pasiliekęs jame, tas privalo ir pats taip elgtis, kaip anas^f elgėsi.

Senas ir naujas įsakymas

⁷ Mylimieji, ne apie naują įsakymą jums rašau, bet apie seną įsakymą, kurį turėjote nuo pradžios. Senasis įsakymas yra tas žodis, kurį girdėjote. ⁸ Kita vertus, apie naują įsakymą jums rašau – tai yra tikra jame ir jummyse,^g – nes tamsa praeina ir tikroji šviesa jau šviečia. ⁹ Kas sakosi esąs šviesoje, o nekenčia savo brolio, tebėra tamsoje. ¹⁰ Kas myli savo brolių, tas pasilieka šviesoje, ir

^c2,2 Arba: atsiteisimo; taip pat 4,10

^d2,4 Lit. esu jį pažinęs

^e2,5 Arba: Dievo meilė yra pasiekusi savo tikslą

^f2,6 T.y. Jėzus

^g2,8 T.y. nauja meilės dimensija yra tikrenybė, aiškiai parodyta Kristaus gyvenime ir per jį mūsų gyvenime.

joje^h nėra nieko, kas suklupdytųⁱ. ¹¹ O kas nekenčia savo brolio, tas yra tamsoje, vaikščioja tamsoje ir nežino, kur einas, nes tamsa apakino jo akis.

Vengti pasauliško gyvenimo būdo

¹² Rašau jums, vaikeliai, nes jums atleistos nuodėmės dėl jo vardo. ¹³ Rašau jums, tėvai, nes esate pažinę tą, kuris yra buvęs nuo pradžios. Rašau jums, jaunuoliai, nes esate nugalėję piktąjį. ¹⁴ Parašiau jums, vaikeliai, nes esate pažinę Tėvą. Parašiau jums, tėvai, nes esate pažinę tą, kuris yra buvęs nuo pradžios. Parašiau jums, jaunuoliai, nes esate stiprūs, Dievo žodis pasilieka jumyse ir esate nugalėję piktąjį. ¹⁵ Nemylėkite pasaulio, nei to, kas yra pasaulyje. Jei kas myli pasaulį, jame nėra Tėvo meilės, ¹⁶ nes visa, kas yra pasaulyje – kūno geismas, akių geismas ir didžiavimasis pragyvenimo ištekliais, – nėra iš Tėvo, bet iš pasaulio. ¹⁷ Pasaulis praeina ir jo geismas, bet kas vykdo Dievo valią, tas išlieka per amžius.

Antikristai ir kaip atpažinti juos

¹⁸ Vaikeliai, yra paskutinė valanda, ir kaip girdėjote Antikristą ateisiant, taip net dabar yra pasirodę daug antikristų. Iš to numanome, jog yra paskutinė valanda. ¹⁹ Iš mūsų jie išėjo, bet nepriklausė mums, nes jei būtų mums priklausę, būtų pasilikę su mumis. Bet [jie nepasiliko,] kad paaiškėtų, jog niekas iš jų nepriklauso mums. ²⁰ Bet jūs turite patepimą iš Šventojo ir visi turite

^h2,10 Arba: jame

ⁱ2,10 T.y. leistų įpulti į nuodėmę

^j2,20 T.y. Šventosios Dvasios dovaną

žinojimą^k. ²¹ Jums parašiau ne todėl, kad nežinote tiesos, bet todėl, kad ją žinote ir kad joks melas nekyla iš tiesos. ²² Kas yra melagis, jei ne tas, kuris neigia, kad Jėzus yra Kristus? Tas yra antikristas – tas, kuris neigia Tėvą ir Sūnų. ²³ Kiekvienas, kuris neigia Sūnų, neturi nė Tėvo. Kas išpažįsta Sūnų, tas turi ir Tėvą. ²⁴ Ką jūs girdėjote nuo pradžios, tegul tai pasilieka jumyse. Jei jumyse pasiliks tai, ką girdėjote nuo pradžios, tai ir jūs pasilikssite Sūnuje ir Tėve. ²⁵ Ir tas yra pažadas, kurį jis pats mums pažadėjo: amžinąjį gyvenimą. ²⁶ Tai jums parašiau apie tuos, kurie nori jus suklaidinti. ²⁷ O dėl jūsų – patepimas, kurį gavote iš jo, pasilieka jumyse, ir jums nereikia, kad kas jus mokytų; bet kaip jo patepimas jus moko visko – jis yra tikras, ne iliuzija, – ir kaip jis jus pamokė, taip pasilikite jame^l. ²⁸ Taigi dabar, vaikeliai, pasilikite jame, kad, kai jis pasirodys, turėtume pasitikėjimą ir neturėtume susigėdę trauktis nuo jo, kai jis ateis. ²⁹ Jei žinote, kad jis yra teisus, tai nuvokiate, kad ir kiekvienas, kuris daro teisybę, yra gimęs iš jo.

GYVENKITE KAIP DIEVO VAIKAI

(3, 1–5, 13)

Mes esame Dievo vaikai

3 ¹ Žiūrėkite, kokią meilę mums yra parodęs^m Tėvas, kad būtume vadinami Dievo vaikais! Ir tokie esame! Pasaulis todėl nepažįsta mūsų, kad jis jo

^k2,20 Kt. Mss: žinote viską

^l2,27 T.y. Kristuje

^m3,1 Lit. davęs

nepažino. ² Mylimieji, dabar esame Dievo vaikai, bet dar neapreikšta, kokie būsime. Žinome, kad, kai jis pasirodys, būsime panašūs į jį, nes jį matysime toki, koks jis yra. ³ Ir kiekvienas, kuris turi tą viltį jameⁿ, darosi toks tyras, kaip ir jis yra tyras.

Iš Dievo gimusysis nedaro nuodėmės

⁴ Kiekvienas, kuris daro nuodėmę, laužo ir įstatymą, ir nuodėmė yra įstatymo laužymas. ⁵ Ir jūs žinote, jog anas^o buvo apreikštas, kad pašalintų nuodėmes^p, ir nėra nuodėmės jame. ⁶ Kiekvienas, kuris pasilieka jame, nedaro nuodėmės. Nė vienas, kuris daro nuodėmę, nėra nei jo matęs, nei jo pažinęs. ⁷ Vaikeliai, tegul niekas nesuklaidina jūsų! Kas daro teisybę, tas yra teišus, kaip ir anas yra teišus. ⁸ Kas daro nuodėmę, tas yra iš velnio, nes nuo pradžios velnias yra daręs nuodėmę. Dievo Sūnus buvo apreikštas tam, kad suardytų velnio darbus. ⁹ Nė vienas, kuris yra gimęs iš Dievo, nedaro nuodėmės, nes "Dievo prigimtis"^q pasilieka jame. Ir jis negali daryti nuodėmės, nes yra gimęs iš Dievo.

Turime mylėti vienas kitą

¹⁰ Taip išryškėja Dievo vaikai ir velnio vaikai: nė vienas, kuris nedaro teisybės, nėra iš Dievo, nė tas, kuris nemyli savo brolio, ¹¹ nes ta yra žinia, kurią girdėjote nuo pradžios: kad turime mylėti vienas kitą. ¹² Neturime

ⁿ3,3 T.y. Kristuje

^o3,5 T.y. Jėzus Kristus; taip pat 3,7.16; 4,17

^p3,5 Kt. Mss: mūsų nuodėmes

^q3,9 Lit. jo sėkla

būti kaip Kainas, kuris buvo iš piktojo ir užmušė savo brolių. Ir kodėl jis užmušė jį? Todėl, kad jo darbai buvo pikti, o jo brolio – teisūs. ¹³ Nesistebėkite, broliai, jei pasaulis nekenčia jūsų. ¹⁴ Mes žinome, kad esame perėję iš mirties į gyvenimą, nes mylime brolius. Kas nemylė, tas pasilieka mirtyje. ¹⁵ Kiekvienas, kuris nekenčia savo brolio, yra žmogžudys, ir jūs žinote, kad joks žmogžudys neturi jame pasiliekančio amžino gyvenimo. ¹⁶ Mes iš to esame pažinę meilę, kad anas paguldė už mus savo gyvybę. Mes irgi privalome guldyti [savo] gyvybes už brolius. ¹⁷ O jei kas turi pasaulio gėrybių ir pastebi savo brolių stokojant, tačiau užrakina jam savo širdį, kaip Dievo meilė gali pasilikti jame? ¹⁸ Vaikeliai, nemylėkime žodžiu, bet darbu ir tiesa.

Pasitikėjimas Dievo akyse

¹⁹ Iš to pažinsime, jog priklausome tiesai, ir jo akyse nuraminsime savo širdį tuo, ²⁰ kad, kai mūsų širdis mus pasmerkia, Dievas yra didesnis už mūsų širdį ir pažįsta viską. ²¹ Mylimieji, jei [mūsų] širdis nepasmerkia [mūsų], mes turime pasitikėjimą Dievu ²² ir gauname iš jo, ko tik prašome, nes laikomės jo įsakymų ir darome, kas jam patinka. ²³ Ir tas yra jo įsakymas: kad tikėtume jo Sūnaus Jėzaus Kristaus vardą ir mylėtume vienas kitą, kaip jis mums įsakė. ²⁴ Kas laikosi jo įsakymų, tas pasilieka Jame, o Jis – jame. Ir iš to nuvokiame, kad Jis pasilieka mumyse: iš Dvasios, kurią jis mums suteikė.

†3,20 T.y. Dievas savo atleidžiančia meile nuramina kaltės sąmonės kankinamą širdį ir jai suteikia savo ramybę.

Ištirkite dvasias

4 ¹ Mylimieji, netikėkite kiekviena dvasia, bet ištirkite dvasias, ar jos yra iš Dievo, nes daug netikrų pranašų yra išėję į pasaulį. ² Iš to pažinkite Dievo Dvasią: kiekviena dvasia, kuri išpažįsta Jėzų Kristų atėjus kūne, yra iš Dievo, ³ o kiekviena dvasia, kuri neišpažįsta Jėzaus, nėra iš Dievo. Ta yra Antikristo dvasia, apie kurią esate girdėję, kad ji ateina, ir ji jau dabar yra pasaulyje. ⁴ Jūs, vaikeliai, esate iš Dievo, ir esate juos^s nugalėję, nes didesnis yra tas, kuris yra jumyse, negu tas, kuris yra pasaulyje. ⁵ Jie yra iš pasaulio. Todėl jie kalba "pasaulio kalba"^t, ir pasaulis jų klausosi. ⁶ Mes esame iš Dievo. Kas pažįsta Dievą, tas klausosi mūsų. Kas nėra iš Dievo, tas nesiklauso mūsų. Iš to pažįstame tiesos dvasią ir klaidos dvasią.

Dievo meilė ir brolių meilė

⁷ Mylimieji, mylėkime vienas kitą, nes meilė yra iš Dievo, ir kiekvienas, kuris myli, yra gimęs iš Dievo ir pažįsta Dievą. ⁸ Kas nemyli, tas nepažino Dievo, nes Dievas yra meilė. ⁹ Dievo meilė yra tarp mūsų apreikšta tuo, kad Dievas yra atsiuntęs į pasaulį savo vienintelį Sūnų, kad gyventume per jį. ¹⁰ Tame glūdi meilė: ne kad mes mylėjome^u Dievą, bet kad jis mus mylėjo ir atsiuntė savo Sūnų kaip permaldavimo auką už mūsų nuodėmes. ¹¹ Mylimieji, jei Dievas mus taip mylėjo, ir

^s4,4 T.y. netikrus pranašus

^t4,5 Lit. iš pasaulio (t.y. iš pasaulio žiūros punkto; taip, kaip pasaulis kalba; apie pasaulio dalykus)

^u4,10 Kt. Mss: esame mylėję

mes privalome mylėti vienas kitą. ¹² Dievo niekas niekad nėra matęs. Jei mylime vienas kitą, Dievas pasilieka mumyse ir ^vjo meilė mumyse yra pasiekusi savo tikslą^v. ¹³ Iš to pažįstame, kad pasiliekame jame ir jis mumyse: kad jis yra mums davęs savo Dvasios. ¹⁴ Mes esame matę ir paliudijame, kad Tėvas atsiuntė Sūnų kaip pasaulio Gelbėtoją. ¹⁵ Jei kas išpažįsta, kad Jėzus yra Dievo Sūnus, Dievas pasilieka jame ir jis Dieve. ¹⁶ Mes esame pažinę ir įtikėję meilę, kuria Dievas mus myli. Dievas yra meilė, ir kas pasilieka meilėje, tas pasilieka Dieve, ir Dievas pasilieka jame. ¹⁷ Meilė yra tobulai apsireiškusi tarp mūsų tuo, kad galime turėti pasitikėjimą teismo dieną, nes koks jis yra, tokie ir mes esame šiame pasaulyje. ¹⁸ Nėra baimės meilėje. Atvirkščiai, tobula meilė išvaro baimę, nes baimė turi darbo su bausme. O kas bijosi, tebėra netobulas meilėje. ¹⁹ Mes gi mylime, nes jis pirmas mus mylėjo. ²⁰ Jei kas sako: „Aš myliu Dievą“, o nekenčia savo brolio, tas yra melagis, nes kas nemyli savo brolio, kurį yra matęs, tas negali mylėti Dievo, kurio nėra matęs. ²¹ Ir šitą įsakymą mes turime iš jo: kas myli Dievą, turi mylėti ir savo brolių.

Tikėjimas nugali pasaulį

5 ¹ Kiekvienas, kuris tiki, kad Jėzus yra Kristus, yra gimęs iš Dievo, ir kiekvienas, kuris myli gimdytoją, myli ir iš jo gimusįjį. ² Iš to pažįstame, jog mylime Dievo vaikus: kai mylime Dievą ir vykdome jo įsakymus, ³ nes ta yra meilė Dievui, kad laikomės jo įsakymų. O jo įsakymai nėra sunkūs, ⁴ nes visa, kas yra gimę iš Dievo,

nugali pasaulį. Ir ta yra pergalė, kuri nugali pasaulį: mūsų tikėjimas. ⁵ O kas yra pasaulio nugalėtojas, jei ne tas, kuris tiki, kad Jėzus yra Dievo Sūnus?

Vandens, kraujo ir Dvasios liudijimu pagrįstas tikėjimas

⁶ Šitas yra tas, kuris atėjo per vandenį ir kraują: Jėzus Kristus. [Jis atėjo] ne vien su vandeniu, bet su vandeniu ir krauju. Ir Dvasia yra ta, kuri paliudija, nes Dvasia yra tiesa. ⁷ Juk trys yra liudytojai: ⁸ Dvasia, vanduo ir kraujas, ir tie trys sutaria. ⁹ Jei priimame žmonių liudijimą, Dievo liudijimas yra didesnis, nes tas yra Dievo liudijimas: jis yra liudijęs apie savo Sūnų. ¹⁰ Kas tiki Dievo Sūnų, tas turi liudijimą savyje. Kas netiki Dievu, tas yra padaręs iš jo melagį, nes nėra tikėjęs liudijimo, kuriuo Dievas yra liudijęs apie savo Sūnų. ¹¹ Ir tas yra liudijimas: Dievas davė mums amžiną gyvenimą, ir tas gyvenimas yra jo Sūnuje. ¹² Kas turi Sūnų, tas turi gyvenimą. Kas neturi Dievo Sūnaus, tas neturi gyvenimo. ¹³ Tai jums parašiau, kad žinotumėte, jog turite amžiną gyvenimą, –jums, kurie tikite Dievo Sūnaus vardą.

Krikščionies pasitikėjimas

¹⁴ Ir tas yra pasitikėjimas, kurį turime juo, kad jis išklauso mus, jei ko prašome pagal jo valią. ¹⁵ Ir jei žinome, kad jis klausosi mūsų, ko tik prašome, žinome, kad esame gavę prašinius, kuriuos esame iš jo prašę. ¹⁶ Jei kas mato savo brolių nusidedant nemirtina nuodėme, tas tegul prašo, ir Dievas^w jam duos gyvenimą – tiems, kurie

nusideda nemirtiną nuodėmę. Yra mirtina nuodėmė. Nesakau, kad jis už ją melstų. ¹⁷ Kiekviena neteisybė yra nuodėmė, ir yra nemirtina nuodėmė. ¹⁸ Mes žinome, kad kiekvienas, kuris yra gimęs iš Dievo, nedaro nuodėmės, bet iš Dievo Gimusysis^x apsaugo jį, ir piktasis nepaliečia jo. ¹⁹ Mes žinome, kad esame iš Dievo ir kad visas pasaulis yra "piktojo valdomas"^y. ²⁰ Tačiau žinome, kad Dievo Sūnus yra atėjęs ir mums davęs supratimą, kad pažintume Tikrąjį. Ir mes esame Tikrajame, jo Sūnuje Jėzuje Kristuje. Jis yra tikrasis Dievas ir amžinas gyvenimas. ²¹ Vaikeliai, saugokitės stabų!

^x**5,18** T.y. Dievo Sūnus

^y**5,19** Lit. guli piktajame

ANTRASIS JONO LAIŠKAS

Pasveikinimas

1 ¹ Vyresnysis išrinktajai poniai ir jos vaikams, kuriuos aš tikrai myliu, – ir ne aš vienas, bet ir visi, kurie yra pažinę tiesą, – ² dėl tiesos, kuri pasilieka mumyse ir bus su mumis per amžius. ³ Su mumis bus malonė, gailestingumas, ramybė nuo Dievo Tėvo ir nuo Jėzaus Kristaus, Tėvo Sūnaus, tiesoje ir meilėje.^a

Paragininimas rodyti krikščionišką meilę ir įspėjimas saugotis netikrų mokytojų

⁴ Labai nudžiugau, radęs tavo vaikų, gyvenančių tiesoje, taip kaip gavome įsakymą nuo Tėvo. ⁵ O dabar prašau tave, ponia, ne kaip rašydamas tau naują įsakymą, bet kaip tą, kuri turėjome nuo pradžios: kad turime mylėti vienas kitą. ⁶ Ir ta yra meilė, kad elgiamės, laikydamiesi jo įsakymų. Tas yra įsakymas, kaip [ji] girdėjote nuo pradžios: jūs turite gyventi joje^b. ⁷ Nes daug suvedžiotųjų išėjo į pasaulį – tie, kurie nepripažįsta Jėzaus Kristaus kaip ateinančio kūne. Toks žmogus yra suvedžiotojas ir antikristas. ⁸ Saugokitės, kad neprarastumėte, ką įgijome^c darbu, bet kad gautumėte visą atlyginimą. ⁹ Kiekvienas, kuris eina toliau ir nepasilieka Kristaus moksle, neturi

^a**1,3** T.y. jie bus su mumis kaip žmonėmis, kurie tikrai tiki ir myli vienas kitą

^b**1,6** T.y. meilėje

^c**1,8** Kt. Mss: įgijote

Dievo. Kas pasilieka tame moksle, tas turi ir Tėvą, ir Sūnų. ¹⁰ Jei kas ateina pas jus ir neatsineša šito mokslo, jo nepriimkite į namus ir jo nesveikinkite, ¹¹ nes kas jį sveikina, tas dalyvauja jo piktuose darbuose.

Baigiamieji žodžiai

¹² Nors daug ką turiu jums rašyti, nenorėjau popieriu ir rašalu, bet turiu viltį apsilankyti pas jus ir pasikalbėti "gyvu žodžiu"^d, kad jūsų džiaugsmas būtų tobulas. ¹³ Tave sveikina tavo išrinktosios sesers vaikai.

^d**1,12** Lit. iš burnos į burną

TREČIASIS JONO LAIŠKAS

Laiško įžanga

1 ¹ Vyresnysis mylimajam Gajui, kurį "tikrai myliu"^a.

Gajus giriamas už jo svetingumą ir brolių meilę

² Mylimasis, meldžiu, kad visais atžvilgiais tau gerai klotųsi ir kad būtum sveikas, kaip ir tavo sielai gerai klojasi. ³ Mat labai nudžiugau, kai atėjo broliai ir paliudijo tavo "ištikimybę tiesai"^b, kaip tu [ir iš tikrųjų] gyveni tiesoje. ⁴ Neturiu didesnio džiaugsmo už tai, kad girdžiu, jog mano vaikai gyvena tiesoje. ⁵ Mylimasis, tu ištikimai elgies, ką tik darai broliams, dargi svetimiams, ⁶ kurie paliudijo tavo meilę bendruomenės akyse. Gerai pasielgsi, išleidęs juos kelionėn, kaip dera Dievo akyse, ⁷ nes dėl jo vardo jie iškeliavo, nieko neimdami iš pagonių. ⁸ Taigi mes privalome svetingai priimti tokius asmenis, kad būtume tiesos bendradarbiai.

Diotrefio pasmerkimas ir Demetrijaus pagyrimas

⁹ Parašiau šį tą bendruomenei. Bet Diotrefis, kuris nori pirmauti tarp jų, "nepriima mūsų"^c. ¹⁰ Todėl, kai atvyksiu, priminsiu jo darbus, kuriuos jis daro, piktais žodžiais neteisėtai mus kaltindamas. Tuo nesitenkindamas, jis pats

^a1,1 Arba: myliu tiesoje

^b1,3 Lit. tiesą

^c1,9 Arba: nepripažįsta mūsų autoriteto

nepriima brolių ir neleidžia tiems, kurie nori [priimti], ir juos išmeta iš bendruomenės. ¹¹ Mylimasis, nesek tuo, kas bloga, bet tuo, kas gera. Kas daro gera, tas yra iš Dievo. Kas daro bloga, tas nėra matęs Dievo. ¹² Apie Demetrijų yra gerai visų ir pačios tiesos paliudyta. Bet ir mes paliudijame, ir tu žinai, kad mūsų liudijimas tikras.

Laiško pabaiga

¹³ Daug ką turėčiau tau parašyti, bet nenoriu tau rašyti rašalu ir plunksna. ¹⁴ Bet turiu viltį netrukus išvysti tave. Tada pasikalbėsime "gyvu žodžiu"^d. ¹⁵ Ramybė tau! Tave sveikina draugai. Sveikink draugus pavardžiui.

^d**1,14** Lit. iš burnos į burną

JUDO LAIŠKAS

Pasveikinimas

1 ¹ Judas, Jėzaus Kristaus vergas ir Jokūbo brolis, Dieve Tėve numylėtiems ir Jėzui Kristui išsaugotiems pašauktiesiems. ² Tegul gailestingumas, ramybė ir meilė jums daugėja.

Laiško rašymo priežastis ir tikslas

³ Mylimieji, su visu uolumu rengdamasis jums rašyti apie mūsų bendrą išganymą, pajaučiau būtiną reikalą jums rašyti paraginimą^a, kad kovotumėte už kartą visam laikui šventiesiems perduotą tikėjimą, ⁴ nes vogčiomis įslinko kai kurie žmonės, kurie jau seniai iš anksto užrašyti tokiam pasmerkimui: jie yra bedieviai, iškreipia mūsų Dievo malonę į ištvirkusį elgesį ir išsigina mūsų vienintelio Valdovo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

Netikri mokytojai ir jiems skirtas teismas

⁵ Noriu jums priminti, nors jūs "kartą visam laikui gavote žinių apie viską, kad Viešpats, išgelbėjęs"^b tautą iš Egipto šalies, kitąsyk pražudė netikėjusiuosius ⁶ ir angelus, nepasilikusius savo valdžios srityje, bet palikusius savo buveinę, yra išlaikęs sukaustytus amžinomis grandinėmis tamsoje didžiosios dienos

^a1,3 Lit. ragindamas

^b1,5 Kt. Mss: žinote viską, kad Viešpats, vienąsyk išgelbėjęs

teismui. ⁷ Taip pat Sodoma ir Gomora bei aplinkiniai miestai, kurie tokiu pat būdu, kaip šitie^c, paleistuvavo ir užsigeidė kitokio kūno, prasikiša^d kaip [įspėjantis] pavyzdys, kentėdami amžinos ugnies bausmę. ⁸ O vis dėlto panašiu būdu ir šitie sapnuotojai suteršia kūną, atmeta viešpatystę^e, piktžodžiauja šlovingiesiems.

⁹ Priešingai, [net] arkangelas Mykolas, kai, varžydamasis su velniu, ginčijosi dėl Mozės kūno, neišdrįso jam ištarti piktžodžiaujančio sprendimo, tik pasakė: „Tegul Viešpats sudraudžia tave!“ ¹⁰ Bet šitie šmeižia viską, ko nepažįsta, o ką tik jie instinktyviai nuvokia kaip neprotaujantys gyvuliai, tuo jie sunaikinami. ¹¹ Vargas jiems! Nes jie nuėjo Kaino keliu, dėl užmokesčio atsidavė Balaamo paklydimui ir žuvo nuo Korės prieštaravimo. ¹² Šitie yra žmonės, kurie kaip ^f „povandeninės uolos“ be drovos puotauja su jumis jūsų meilės pokyliuose, [tik] save pačius gano – bevandeniai, vėjų nuvaikomi debesys; vėlyvo rudens bevaisiai medžiai, dusyk mirę, išrauti; ¹³ šėlstančios jūros bangos, išmetančios savo gėdingų darbų putas; žvaigždės klajoklės, kurioms juodžiausia tamsa pataupyta per amžius. ¹⁴ Apie šituos pranašavo ir septintasis nuo Adomo, Enochas, sakydamas: „Štai Viešpats atėjo su savo šventais miriadais ¹⁵ įvykdyti teismo visiems ir nubausti visų [bedievių] už visus jų bedieviškus darbus, kuriuos jie darė bedieviškai gyvendami, ir už visas šiurkštybes, kurias bedieviai

^c1,7 T.y. angelai

^d1,7 Lit. guli priešais

^e1,8 T.y. Kristaus kaip Viešpaties valdžią

^f1,12 T.y. jie sudaro tokį pat pavojų su jais bendraujantiems tikintiesiems, kokį vandens užlietos uolos laivininkams; arba: dėmės

nusidėjėliai kalbėjo prieš jį“. ¹⁶ Šitie yra niurnekliai, nepatenkinti savo dalia, tenkinantys savo geidulius. Jų burna kalba išpūstus žodžius, ir jie pataikauja asmenims dėl pelno.

Ispėjimai ir paraginimai

¹⁷ O jūs, mylimieji, prisiminkite mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus apaštalų iš anksto pasakytus žodžius. ¹⁸ Jie jums sakė: „Paskutiniu laiku bus išjuokėjų, kurie elgsis, tenkindami savo bedieviškų darbų užgaidas. ¹⁹ Šitie yra tie, kurie „skirsto žmones grupėmis“^g, pasauliškai^h, neturintys Dvasios. ²⁰ Bet jūs, mylimieji, statydamiesi ant savo švenčiausiojo tikėjimo, meldamiesi Šventąja Dvasia, ²¹ išsilaikykite Dievo meilėje, laukdami mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus gailestingumo amžinam gyvenimui. ²² Vienų, kurie svyruoja, pasigailėkite, ²³ kitus gelbėkite, traukdami iš ugnies; vėl kitų pasigailėkite su baimeⁱ, nekėsdami net [jų] kūno sutepto drabužio.^j

Palaiminimas

²⁴ O tam, kuris gali jus išsaugoti nesuklupusius ir savo šlovės akivaizdoje pastatyti be kliaudos su džiūgavimu, ²⁵ vieninteliam Dievui, mūsų Gelbėtojai, per Jėzų Kristų,

^g**1,19** T.y. klasifikuoja asmenis į dvasiškus ir nedvasiškus; arba: įveda suskilimus

^h**1,19** Lit. psichikai (t.y. atsidavę vien žemiškiems dalykams ir jusliniams malonumams)

ⁱ**1,23** T.y. Dievo baime

^j**1,23** Kadangi išlikęs gr. 22-23 skn. tekstas turi daug variantų, dėl originalinio teksto mokslininkų nuomonės skiriasi. Čia pateiktas ilgesnysis trijų sakinių tekstas.

mūsu Viešpatī, pieder šlovē, didybē, galybē ir valdžia
pirm visų amžių, dabar ir per visus amžius. Amen.

APREIŠKIMAS JONUI

Ivadas

1 ¹ Jėzaus Kristaus apreiškimas, kurį Dievas jam davė parodyti savo tarnams, kas netrukus turi įvykti. Pasiuntęs jis per savo angelą jį ženklais atskleidė savo tarnui Jonui, ² kuris paliudijo Dievo žodį ir Jėzaus Kristaus liudijimą – viską, ką jis matė. ³ Palaimintas tas, kuris skaito, ir tie, kurie klausosi tos pranašystės žodžių ir laikosi to, kas joje parašyta, nes laikas yra arti.

Pasveikinimas ir doksologija

⁴ Jonas septynioms bendruomenėms, esančioms Azijoje^a: Malonė jums ir ramybė nuo to, kuris yra, kuris buvo ir kuris ateina, ir nuo septynių dvasių, kurios yra prieš jo sostą, ⁵ ir nuo Jėzaus Kristaus, ištikimojo liudytojo, mirusiųjų pirmagimio ir žemės karalių valdovo. Tam, kuris myli mus ir išlaisvino mus iš mūsų nuodėmių savo krauju, ⁶ ir padarė iš mūsų karaliją, kunigus savo Dievui ir Tėvui, – jam tebūnie šlovė ir valdžia per amžių amžius. Amen. ⁷ Štai jis ateina su debesimis, ir jį išvys kiekviena akis, ir tie, kurie jį perdūrė, ir dėl jo raudos visos žemės giminės. Taip, amen. ⁸ „Aš esu Alfa ir Omega“, – sako Viešpats Dievas, kuris yra, kuris buvo ir kuris ateina, Visavaldis.

^a1,4 T.y. Mažonoje Azijoje

Pirmoji vizija

⁹ Aš, Jonas, jūsų brolis ir draugas dalininkas priespaudos, karalystės ir kantraus ištverimo [, kurie yra mūsų] Jėzuje, buvau saloje, kuri vadinasi Patmas, dėl Dievo žodžio ir Jėzaus liudijimo. ¹⁰ Aš buvau Dvasios pagautas Viešpaties dieną ir girdėjau savo užnugary garsų balsą tarsi trimito, ¹¹ sakančio: „Ką regi, surašyk į knygą ir pasiųsk septynioms bendruomenėms: į Efezą, į Smirną, į Pergamą, į Tiatyrus, į Sardes, į Filadelfiją ir į Laodikėją“. ¹² Atsigrėžiau pamatyti balso, kuris kalbėjo su manim, ir atsigrėžęs išvydau septynis auksinius žibintus ¹³ ir žibintų viduryje vieną, panašų į Žmogaus Sūnų, apsivilkusį pėdas siekiančiu drabužiu ir apsijuosusį per krūtinę auksine juosta. ¹⁴ ^aJo galvos plaukai^b buvo balti kaip balta vilna, kaip sniegas, o jo akys – kaip ugnies liepsna. ¹⁵ Jo kojos buvo panašios į krosnyje įkaitintą skaistvarį, o jo balsas – kaip daugelio vandenų šniokštimas. ¹⁶ Jis laikė savo dešinėje rankoje septynias žvaigždes, ir iš jo burnos išėjo aštrus dviašmenis kalavijas, o jo veidas buvo kaip saulė, šviečianti visu savo skaistumu. ¹⁷ Kai jį išvydau, puoliau jam po kojų kaip negyvas. Bet jis padėjo ant manęs savo dešinę, sakydamas: „Nebijok! Aš esu Pirmasis ir Paskutinis, ¹⁸ tai yra Gyvasis. Buvau miręs, bet štai esu gyvas per amžių amžius ir turiu mirties bei ^cmirusiųjų buveinės^c raktus. ¹⁹ Tad užrašyk, ką regėjai – tai, kas yra ir kas vėliau įvyks. ²⁰ Paslaptis septynių žvaigždžių, kurias regėjai mano dešinėje, ir septynių auksinių žibintų

^b1,14 Lit. Jo galva, tai yra jo plaukai

^c1,18 Lit. hado

[yra ta]: septynios žvaigždės yra septynių bendruomenių angelai, o septyni žibintai – septynios bendruomenės“.

LAIŠKAI SEPTYNIOMS BENDRUOMENĖMS (2,1–3,22)

Efezo bendruomenei

2 ¹ „Efezo bendruomenės angelui rašyk: Tai sako tas, kuris laiko savo dešinėje septynias žvaigždes, kuris vaikščioja septynių auksinių žibintų viduryje: ² „Aš žinau tavo darbus, tavo triūsą, tavo ištvermę ir tai, kad negali pakęsti piktųjų ir ištyrei tuos, kurie sakosi esą apaštalai, tačiau nėra, ir radai juos esant melagius. ³ [Žinau,] kad esi ištvermingas, kentei dėl mano vardo ir nesi pailsęs. ⁴ Bet turiu prieš tave tai, kad palikai savo pirmąją meilę. ⁵ Tad prisimink, nuo ko esi atkritęs, atgailauk ir daryk pirmuosius darbus. O jei ne, aš ateisiu pas tave ir pajudinsiu tavo žibintą iš jo vietos, – jei neatsiversi. ⁶ Bet tai tu turi [savo naudai], kad nekenči nikolaitų darbų, kurių ir aš nekenčiu. ⁷ Kas turi ausis, tegul klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms! Nugalėtoju duosiu valgyti nuo gyvasties medžio, kuris yra Dievo rojuje“.

Smirnos bendruomenei

⁸ „Smirnos bendruomenės angelui rašyk: Tai sako Pirmasis ir Paskutinysis, kuris buvo miręs ir atgijo: ⁹ „Aš žinau tavo prispaudimą ir neturtą – o vis dėlto tu esi turtingas! – ir kad tau piktžodžiauja tie, kurie sakosi esą žydai, tačiau nėra, tik šėtono sinagoga. ¹⁰ Nebijok to, ką turėsi kentėti! Štai velnias įmes kai kuriuos iš jūsų į kalėjimą, kad būtumėte išmėginti, ir dešimtį dienų turėsite

prispaudimą. Būk ištikimas, "net jei turėtum mirti"^d, ir
aš tau duosiu gyvenimo vainiką. ¹¹ Kas turi ausis, tegul
klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms! Nugalėtojas
nepatirs žalos nuo antrosios mirties"^e.

Pergamo bendruomenei

¹² „Pergamo bendruomenės angelui rašyk: Tai sako
tas, kuris turi aštrų dviašmenį kalaviją: ¹³ „Aš žinau, kur
gyveni: kur šėtono sostas. Tačiau tvirtai laikaisi mano
vardo ir neišsigynei tikėjimo manimi, net dienomis,
kai Antipas, mano liudytojas, mano ištikimasis, buvo
nužudytas pas jus, kur šėtonas gyvena. ¹⁴ Tačiau turiu šį tą
prieš tave: tu ten turi tokių, kurie laikosi Balaamo mokslo.
Šis mokė Balaką kaip "įvilioni į nuodėmę izraelius"^e,
kad tie valgytų stabams aukojamą mėsą ir paleistuvautų.
¹⁵ Taip ir tu turi tokių, kurie panašiai laikosi nikolaitų
mokslo. ¹⁶ Tad atsiversk! O jei ne, aš veikiai ateisiu pas
tave ir kariausiu su jais savo burnos kalaviju. ¹⁷ Kas turi
ausis, tegul klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms!
Nugalėtojui duosiu paslėptosios manos, taip pat jam
duosiu baltą akmenėlį ir ant akmenėlio užrašytą naują
vardą, kurio niekas nežino, tik gavėjas"^e.

Tiatyrų bendruomenei

¹⁸ „Tiatyrų bendruomenės angelui rašyk: Tai sako Dievo
Sūnus, kuris turi akis kaip ugnies liepsną ir kurio kojos
panašios į skaistvarį: ¹⁹ „Aš žinau tavo darbus, tavo
meilę, tikėjimą, tarnavimą, ištvermę ir tavo paskutinius

^d2,10 Lit. iki mirties

^e2,14 Lit. paspėsti spąstus Izraelio sūnums

darbus esant didesnius už pirmuosius. ²⁰ Tačiau turiu prieš tave tai, kad leidi moteriai Jezabelei, kuri sakosi esanti pranašė, mokyti ir suvedžioti mano tarnus, kad tie paleistuvautų ir valgytų stabams aukojamą mėsą. ²¹ Daviau jai laiko atsiversti, bet ji nenori atsiversti nuo savo paleistuvystės. ²² Štai ją metu į ligos patalą, o tuos, kurie svetimauja su ja, – į didelį vargą, jei jie neatsivers nuo jos darbų, ²³ ir jos vaikus išžudysiu. Tada visos bendruomenės žinos, kad aš esu tas, kuris ištiria ^fširdis ir protus^f, ir atlyginsiu kiekvienam iš jūsų pagal jūsų darbus. ²⁴ O jums visiems kitiems, esantiems Tiatyruose, kurie nesilaiko šito mokslo, kurie nepažino „šėtono gilybių“, kaip jie^g [jas] vadina, neužmesiu kitos naštos, ²⁵ tik tvirtai laikykitės to, ką turite, iki ateisiu. ²⁶ O nugalėtojai, tam, kuris ištveria iki galo darydamas mano^h darbus, duosiu valdyti pagonis – ²⁷ ir jis taip juos ganytų geležine lazda, kaip moliniai indai sukuliami, – ²⁸ kaip ir aš esu gavęs valdžią iš savo Tėvo, ir jam duosiu aušros žvaigždę. ²⁹ Kas turi ausis, tegul klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms!”“

Sardžių bendruomenei

3 ¹ „Sardžių bendruomenės angelui rašyk: Tai sako tas, kuris laiko septynias Dievo dvasias ir septynias žvaigždes: „Aš žinau tavo darbus, kad turi vardą, jog esi gyvas, tačiau esi miręs. ² Būk budrus ir pastiprink tai, kas lieka, kas buvo prie mirties, nes nesu radęs tavo

^f2,23 Lit. inkstus ir širdis

^g2,24 T.y. Jezabelės sekėjai

^h2,26 T.y. mano norimus ar liepiamus

darbų atliktų mano Dievo akivaizdoje. ³ Tad prisimink, kaip esi priėmęs ir išgirdai. To laikykitis ir atsiversk! Jei nebudėsi, tai ateisiu kaip vagis, ir nežinosi, kokią valandą tave užklupsiu. ⁴ Tačiau tu turi Sardėse keletą asmenųⁱ, kurie nesutepė savo drabužių, ir jie vaikščios su manim baltai apsirengę, nes jie to verti. ⁵ Nugalėtojas, kaip jie, bus apvelkamas baltais drabužiais, ir aš neišbrauksiu jo vardo iš gyvenimo knygos. Jo vardą išpažinsiu savo Tėvo ir jo angelų akivaizdoje. ⁶ Kas turi ausis, tegul klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms!““

Filadelfijos bendruomenei

⁷ „Filadelfijos bendruomenės angelui rašyk: Tai sako Šventasis, Tikrasis^j, kuris turi Dovydo raktą, kuris atrakina, ir niekas negali užrakinti, kuris užrakina, ir niekas negali atrakinti: ⁸ „Aš žinau tavo darbus. Štai esu atvėręs prieš tave duris, kurių niekas negali užrakinti. Žinau, kad turi maža jėgos, o vis dėlto išlaikei mano žodį ir neišsigynei mano vardo. ⁹ Štai aš padarysiu, kad tie, kurie priklauso prie šėtono sinagogos, kurie sakosi esą žydai, nors nėra, tik meluoja – štai aš padarysiu, kad jie ateis, puls tau po kojų ir pažins, jog aš mylėjau tave. ¹⁰ Kadangi tu laikei mano paraginimo^k kantriai ištverti, tai ir aš tave išsaugosiu nuo sunkaus išbandymo valandos, kuri užeis visam pasauliui žemės gyventojams išmėginti. ¹¹ Aš netrukus ateisiu. Išlaikyk, ką turi, kad niekas nepaimtų tavo vainiko. ¹² Nugalėtoją padarysiu šulu

ⁱ3,4 Lit. vardų

^j3,7 Arba: Tiesakalbis

^k3,10 Lit. žodžio

savo Dievo šventykloje, ir jis niekad nebeišeis laukan. Užrašysiu ant jo savo Dievo vardą ir vardą savo Dievo miesto, naujosios Jeruzalės, nusileidžiančios iš dangaus nuo mano Dievo, ir savo naująjį vardą. ¹³ Kas turi ausis, tegul klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms!”“

Laodikėjos bendruomenei

¹⁴ „Laodikėjos bendruomenės angelui rašyk: Tai sako Amen, ištikimasis ir tikrasis¹ Liudytojas, Dievo kūrybos Pradžia: ¹⁵ „Aš žinau tavo darbus, kad nesi nei šaltas, nei karštas. O kad būtum šaltas arba karštas! ¹⁶ Kadangi esi drungnas ir nei šaltas, nei karštas, tave išspjausiu iš savo burnos. ¹⁷ Kadangi sakai: „Aš esu turtingas, pralobęs ir nieko man nereikia“ ir nežinai, kad kaip tik tu esi nuskurdęs, apgailėtinas, neturtingas, aklas ir nuogas, ¹⁸ tau patariu nusipirkti iš manęs aukso, nuskaistinto ugnyje, kad pralobtum, ir baltus drabužius, kad apsivilktum ir nepasirodytų tavo nuogystės gėda, ir tepalo akims patepti, kad regėtum. ¹⁹ Aš visus, kuriuos myliu, pabarau ir sudraudžiu. Tad būk uolus ir atsiversk! ²⁰ Štai aš stoviu prie durų ir beldžiu. Jei kas išgirs mano balsą ir atidarys duris, aš įeisiu pas jį ir vakarieniausiu su juo, o jis su manim. ²¹ Nugalėtoju leisiu atsisėsti šalia savęs į savo sostą, kaip ir aš nugalėjau ir atsisėdau šalia savo Tėvo į jo sostą. ²² Kas turi ausis, tegul klauso, ką Dvasia sako bendruomenėms!”“

Dangaus vizija

4 ¹ Paskui aš žiūrėjau, ir štai durys atviros danguje!
Ir pirmasis balsas, kurį buvau girdėjęs tarsi su manim kalbančio trimito, tarė: „Užženk čionai, ir aš tau parodysiu, kas paskiau turi įvykti“. ² Aš tuoju buvau Dvasios pagautas. Ir štai sostas stovėjo danguje, o soste buvo Sėdintysis. ³ Sėdintysis atrodė panašus į jaspio ir karneolio brangakmenis, o sostą supanti vaivorykštė atrodė panaši į smaragdą. ⁴ Aplink sostą [regėjau] dvidešimt keturis sostus ir tuose sostuose sėdinčius dvidešimt keturis vyresniusius, apsilinkusius baltais drabužiais, o ant jų galvų – auksinius vainikus. ⁵ Iš sosto išėjo žaibai, dundesiaai ir griausmai. Septyni ugningi deglai degė prieš sostą. Tai yra septynios Dievo dvasios. ⁶ Ir prieš sostą tvyksojo tarsi stiklinė jūra, panaši į krištolą. [Kiekvienos] sosto [šalies] viduryje, aplinkui sostą, buvo keturios būtybės, pilnos akių priešakyje ir užpakalyje. ⁷ Pirmoji būtybė buvo panaši į liūtą, antroji būtybė – panaši į veršį, trečioji būtybė turėjo lyg žmogaus veidą, o ketvirtoji būtybė buvo panaši į skrendantį erelį. ⁸ Ir kiekviena iš tų keturių būtybių turėjo po šešis sparnus; aplinkui ir viduje jos buvo pilnos akių. Ir dieną bei naktį jos be paliovos sakė: „Šventas, šventas, šventas Viešpats Dievas Visavaldis, kuris buvo, kuris yra ir kuris ateina“. ⁹ Kada tik tos būtybės duoda šlovę, pagarbą ir padėką sėdinčiajam soste, Gyvajam per amžių amžius, ¹⁰ dvidešimt keturi vyresnieji puola prieš Sėdintįjį soste, kniūpsti pagarbina Gyvąjį per amžių amžius ir meta savo vainikus prieš sostą, tardami: ¹¹ „Esi vertas, mūsų

Viešpatie ir Dieve, priimti šlovę, pagarbą ir galybę, nes tu sukūrei visatą ir tavo valia ji gyvavo ir buvo sukurta“.

RITINYS SU SEPTYNIAIS ANTSPAUDAIS (5, 1–8, 5)

Tik Avinėlis vertas atvynioti ritinį

5¹ Paskui aš regėjau soste Sėdinčiojo dešinėje ritinį, prirašytą iš vidaus ir užpakalinėje pusėje, užantspauduotą septyniais antspaudais.² Ir regėjau stiprų angelą, šaukiantį garsiu balsu: „Kas yra vertas atvynioti tą ritinį ir atplėšti jo antspaudus?“³ Bet niekas nei danguje, nei žemėje, nei po žeme negalėjo atvynioti to ritinio nė pažiūrėti į jį.⁴ Ir aš gaudžiai pravirkau, kad nė vienas neatsirado vertas atvynioti to ritinio nė pažiūrėti į jį.⁵ Tada vienas vyresnysis man tarė: „Neverk! Štai nugalėjo Liūtas iš Judo genties, Dovydo Šaknis, ir jis gali atvynioti ritinį ir septynis jo antspaudus.“⁶ Paskui regėjau sosto ir keturių būtybių bei vyresniųjų viduryje tarsi nužudytą Avinėlį, turintį septynis ragus ir septynias akis, kurios yra septynios Dievo dvasios, pasiųstos į visą žemę.⁷ Jis atėjo ir paėmė [ritinį] iš soste Sėdinčiojo dešinės.⁸ Kai jis paėmė ritinį, keturios būtybės ir dvidešimt keturi vyresnieji parpuolė prieš Avinėlį, kiekvienas laikydamas rankose arfą ir auksinius dubenis, pilnus smilkalų, – tai yra šventųjų maldos, –⁹ ir jie giedojo naują giesmę, tardami: „Esi vertas paimti ritinį ir atplėšti jo antspaudus, nes buvai nužudytas ir atpirkai Dievui savo krauju asmenis iš kiekvienos genties, kalbos, tautos ir nacijos,¹⁰ ir padarei iš jų mūsų Dievui karalius ir kunigus, ir jie karaliaus žemėj e“. ¹¹ Tada pažvelgiau ir išgirdau

balsą daugelio angelų, stovinčių aplink sostą, būtybes ir vyresniusius, ir jų skaičius buvo miriadų miriadai ir tūkstančių tūkstančiai, ¹² sakantys garsiu balsu: „Vertas Avinėlis, kuris buvo nužudytas, priimti galybę, turtus, išmintį, stiprybę, pagarbą, šlovę ir gyrių^m!“ ¹³ Ir girdėjau visą kūriniją, esančią danguje, žemėje, po žeme ir viršum jūros, ir visa, kas yra juose, tariant: „Sėdinčiajam soste ir Avinėliui tebūnie gyrius, pagarba, šlovė ir galybė per amžių amžius!“ ¹⁴ Keturios būtybės sakė: „Amen!“, o vyresnieji parpuolė ir kniūpsti pagarbino.

Pirmieji keturi antspaudai: keturi raiteliai

6 ¹ Aš žiūrėjau, kai Avinėlis atplėšė pirmąją iš septynių antspaudų, ir girdėjau vieną iš keturių būtybių sakant lyg griaustinio balsu: „Ateik!“ ² Aš žiūrėjau, ir štai baltas žirgas! Tas, kuris sėdėjo ant jo, turėjo kilpinį. Jam buvo duotas vainikas, ir jis išjojo kaip nugalėtojas, kad nugalėtų. ³ Kai jis atplėšė antrąją antspaudą, girdėjau antrąją būtybę sakant: „Ateik!“ ⁴ Tada išėjo kitas žirgas, ugniaspalvis, ir ant jo sėdinčiajam buvo leista atimti iš žemės taiką, kad žmonės vieni kitus žudytų, ir jam buvo duotas didelis kalavijas. ⁵ Kai jis atplėšė trečiąją antspaudą, girdėjau trečiąją būtybę sakant: „Ateik!“ Aš žiūrėjau, ir štai juodas žirgas! Sėdintysis ant jo laikė svarstyklės savo rankoje. ⁶ Ir girdėjau lyg kokį balsą keturių būtybių viduryje sakant: „Kviečių saikelis už denarą ir trys miežių saikeliai už denarą, o aliejui ir vynui nepakenk!“ ⁷ Kai jis atplėšė ketvirtąją antspaudą, girdėjau balsą ketvirtosios būtybės, sakančios: „Ateik!“ ⁸ Aš

žiūrėjau, ir štai palšas žirgas! Ant jo sėdinčiojo vardas buvo Mirtis, ir mirusiųjų buveinėⁿ ėjo paskui su juo. Ir jiems buvo leista valdyti ketvirtadalį žemės, kad žudytų kalaviju, badu, maru ir žemės žvėrimis.

Penktasis antspaudas: kankinių šauksmas

⁹ Kai jis atplėšė penktąjį antspaudą, regėjau po aukuru sielas nužudytųjų dėl Dievo žodžio ir dėl liudijimo^o, kurio jie laikėsi. ¹⁰ Jie sušuko garsiu balsu: „Kaip ilgai tu, Valdove, Šventasis ir Teisingasis, neteisi ir neatkeršysi už mūsų kraują žemės gyventojams?“ ¹¹ Tada kiekvienam iš jų buvo duotas ilgas baltas drabužis, ir jiems buvo pasakyta dar trumpą laiką ilsėtis, kol pasidarys pilnas skaičius ir jų bendratarnių bei jų brolių, kurie bus nužudyti, kaip ir jie [buvo].

Šeštasis antspaudas: didysis žemės drebėjimas

¹² Aš žiūrėjau, kai jis atplėšė šeštąjį antspaudą, ir štai kilo didelis žemės drebėjimas. Saulė pajuodo kaip ašutinis maišas, visas mėnulis pasidarė kaip kraujas ¹³ ir dangaus žvaigždės krito į žemę, kaip kad figmedis, didelio vėjo purtomas, nukrečia savo neprinokusias figas. ¹⁴ Dangus atitrūko tartum susivyniojantis [knygos] ritinys, ir visi kalnai bei salos buvo pajudinti iš savo vietų. ¹⁵ Tada žemės karaliai, aukšti valdininkai, karininkai, turtuoliai, galiūnai, visi vergai ir laisvieji pasislėpė olose ir tarp kalnų uolų. ¹⁶ Ir jie sakė kalnams bei uoloms: „Griūkite ant mūsų ir mus paslėpkite nuo sostė Sėdinčiojo veido ir

ⁿ6,8 Lit. hadas

^o6,9 T.y. Jėzaus jiems duoto to žodžio patvirtinimo

nuo Avinėlio rūstybės, ¹⁷ nes atėjo didžioji jų rūstybės diena, ir kas gali ją ištvirti?!“

Intarpas: Dievo tarnų užantspaudavimas ir didžiulė minia

7 ¹ Paskui aš regėjau keturis angelus, stovinčius keturiuose žemės kampuose, tvirtai laikančius keturis žemės vėjus, kad vėjas nepūstų nei žemėje, nei jūroje, nei į kokį nors medį. ² Ir regėjau kitą angelą, pakylantį nuo saulėtekio, turintį gyvojo Dievo antspaudą. Jis šaukė garsiu balsu keturiems angelams, kuriems buvo leista pakenkti žemei ir jūrai: ³ „Nepakenkite žemei, nei jūrai, nei medžiams, kol užantspauduosime savo Dievo tarnus jų kaktose!“ ⁴ Ir išgirdau užantspauduotųjų skaičių: užantspauduoti šimtas keturiasdešimt keturi tūkstančiai iš kiekvienos izraelių genties. ⁵ Iš Judo genties užantspauduota dvylika tūkstančių, iš Reūbeno genties – dvylika tūkstančių, iš Gado genties – dvylika tūkstančių, ⁶ iš Ašerio genties – dvylika tūkstančių, iš Naftalio genties – dvylika tūkstančių, iš Menašės genties – dvylika tūkstančių, ⁷ iš Šimeono genties – dvylika tūkstančių, iš Levio genties – dvylika tūkstančių, iš Isacharo genties – dvylika tūkstančių, ⁸ iš Zebuluno genties – dvylika tūkstančių, iš Juozapo genties – dvylika tūkstančių, iš Benjamino genties užantspauduota dvylika tūkstančių. ⁹ Paskui aš žiūrėjau, ir štai didžiulė minia, kurios niekas negalėjo suskaičiuoti, iš kiekvienos nacijos, iš visų genčių, tautų ir kalbų. Jie stovėjo prieš sostą ir prieš Avinėlį, apsivilkę ilgaus baltais drabužiais su palmių šakomis rankose, ¹⁰ ir jie šaukė garsiu balsu: „Pergalė mūsų Dievui, sėdinčiam soste, ir Avinėliui!“ ¹¹ Visi

angelai stovėjo aplink sostą, vyresniusius ir keturias būtybes, ir jie parpuolė kniūpsti prieš sostą ir pagarbino Dievą, ¹² sakydami: „Amen! Gyrius^p ir šlovė, ir išmintis, ir padėka, ir pagarba, ir jėga, ir stiprybė priklauso mūsų Dievui per amžių amžius! Amen“. ¹³ Tada vienas iš vyresniųjų pratarė, mane klausdamas: „Šitie apsilikę baltais drabužiais – kas jie yra ir iš kur atėjo?“ ¹⁴ O aš jam atsakiau: „Mano viešpatie, tu žinai“. Jis man tarė: „Šitie yra tie, kurie atėjo iš didžiosios priespaudos. Jie išplovė savo drabužius ir juos išbalino Avinėlio krauju^q. ¹⁵ Todėl jie yra prieš Dievo sostą ir tarnauja jam dieną bei naktį jo šventykloje, o soste Sėdintysis užties ant jų savo padangtę. ¹⁶ Jie nebealks ir nebetroks, jų neištiks nei saulė, nei kokia nors kaitra, ¹⁷ nes Avinėlis, stovįs sosto vidury, juos ganys ir juos nuves prie gyvybės vandens šaltinių, ir Dievas nušluostys visas ašaras nuo jų akių“.

Septintasis antspaudas ir auksinis smilkytuvas

8 ¹ Kai jis atplėšė septintąjį antspaudą, danguje buvo tylą kokį pusvalandį, ² Ir aš regėjau septynis angelus, kurie stovėjo Dievo akivaizdoje, ir jiems buvo duoti septyni trimitai. ³ Atėjo kitas angelas ir atsistojo prie aukuro, laikydamas auksinį smilkytuvą. Jam buvo duota daug smilkalų, kad jis juos pridėtų prie visų šventųjų maldų ant auksinio aukuro, esančio prieš sostą. ⁴ Ir smilkalų dūmai su šventųjų maldomis pakilo iš angelo rankos Dievo akivaizdoje. ⁵ Paskui angelas paėmė

P7,12 Lit. Palaiminimas

q7,14 Arba: kraujuje

smilkytuvą, pripildė jį aukuro ugnies ir numetė į žemę. Ir radosi griausmai, dundesiai, žaibai ir žemės drebėjimas.

SEPTYNI TRIMITAI (8, 6–11, 19)

Pirmieji keturi trimitai

⁶ Septyni angelai, kurie laikė septynis trimitus, pasiruošė trimituoti. ⁷ Pirmasis sutrimitavo, ir radosi kruša bei ugnis, sumaišytos su krauju, ir jos buvo numestos į žemę. Trečdalis žemės sudegė, trečdalis medžių sudegė ir visa žalia žolė išdegė. ⁸ Antrasis angelas sutrimitavo, ir lyg didelis kalnas, liepsnojantis ugnimi, buvo numestas į jūrą. Trečdalis jūros pavirto krauju, ⁹ padvėsė trečdalis jūros kūrinių, turinčių gyvybę, ir trečdalis laivų buvo sunaikintas. ¹⁰ Trečiasis angelas sutrimitavo, ir nukrito iš dangaus didelė žvaigždė, degdama kaip deglas. Ji nukrito ant trečiosios dalies upių ir ant vandens šaltinių. ¹¹ Ta žvaigždė vadinasi Metėlė. Trečdalis vandenių pavirto į metelę, ir daugelis žmonių mirė nuo vandenių, nes jie buvo apkartę. ¹² Ketvirtasis angelas sutrimitavo, ir buvo užgautas trečdalis saulės, trečdalis mėnulio ir trečdalis žvaigždžių, taip kad trečdalis jų liko aptemdytas ir diena nebešvietė savo trečdaliu ir taip pat naktis. ¹³ Aš žiūrėjau ir girdėjau vieną erelį, skrendantį dangaus viduriu ir šaukiantį garsiu balsu: „Vargas, vargas, vargas žemės gyventojams nuo besirengiančių trimituoti trijų angelų trimito likusiųjų garsų!“

Penktasis trimitas

9 ¹ Penktasis angelas sutrimitavo, ir aš regėjau žvaigždę, nukritusią iš dangaus į žemę, ir jai buvo duotas

bedugnės šulinio raktas. ² Ji atidarė bedugnės šulinį, ir iš šulinio pakilo dūmai kaip didelės krosnies dūmai, ir saulė bei oras aptemo nuo šulinio dūmų. ³ Iš dūmų išskrido į žemę skėriai, ir jiems buvo duota tokia galia, kokią turi žemės skorpionai. ⁴ Ir jiems buvo pasakyta nepakenkti žemės žolei, nei kokiam žalumynui, nei kokiam medžiui, tik tiems žmonėms, kurie neturi Dievo antspaudu kaktose. ⁵ Jiems buvo leista ne užmušti juos, bet kankinti per penkis mėnesius. Ir jų daromas kankinimas buvo kaip kankinimas skorpiono, kai jis įgelia žmogų. ⁶ Anomis dienomis žmonės ieškos mirties, bet jos neras, ir geis mirti, bet mirtis bėgs nuo jų. ⁷ Skėriai atrodė panašūs į žirgus, paruoštus mūšiui. Ant jų galvų buvo tarsi vainikai, panašūs į auksą. Jų veidai buvo lyg žmonių veidai. ⁸ Jie turėjo tokius plaukus, kaip moterų plaukai, ir jų dantys buvo kaip liūtų dantys. ⁹ Jie turėjo krūtinšarvius lyg geležinius krūtinšarvius, ir jų sparnų užesys buvo kaip bildesys kovos vežimų su daugybe žirgų, bėgančių į mūšį. ¹⁰ Jie turėjo uodegas, panašias į skorpionų, ir geluonis, ir jų uodegose buvo jų galia kenkti žmonėms per penkis mėnesius. ¹¹ Jie turi sau karalių, bedugnės angelą. Jis hebrajiškai vadinasi Abadonu, o graikų kalboje turi Apoliono^r vardą. ¹² Pirmoji nelaimė praėjo; po to štai ateina dar dvi nelaimės.

Šeštasis trimitas

¹³ Šeštasis angelas sutrimitavo, ir išgirdau vieną balsą iš keturių ragų auksinio aukuro, stovinčio Dievo akivaizdoje. ¹⁴ Jis sakė šeštajam angelui, laikančiam

trimitą: „Paleisk keturis angelus, surištus prie didžiosios Eufrato upės!“ ¹⁵ Ir buvo atrišti keturi angelai, paruošti tai valandai, dienai, mėnesiui ir metams trečdaliui žmonių išžudyti. ¹⁶ Raitijos armijų skaičius buvo du miriadai miriadų. Aš išgirdau jų skaičių. ¹⁷ Regėjime mačiau tokius žirgus ir jų raitelius: tie turėjo krūtinšarvius – ugniaspalvius, violetinius ir geltonus kaip siera, o žirgų galvos buvo kaip liūtų galvos, ir iš jų nasrų išėjo ugnis, dūmai ir siera. ¹⁸ Nuo šitų trijų nelaimių žuvo trečdalis žmonių – nuo ugnies, dūmų ir sieros, išėjusių iš jų nasrų, ¹⁹ nes žirgų galia yra jų nasruose ir uodegose. Mat jų uodegos panašios į gyvates, turi galvas ir jomis kenkia. ²⁰ O visi kiti žmonės, kurie šitomis nelaimėmis nebuvo išžudyti, vis dėlto neatsivertė nuo savo rankų darbų, kad nebegarbintų velnių ir auksinių, sidabrinų, žalvarinių, akmeninių bei medinių stabų, kurie negali nei matyti, nei girdėti, nei vaikščioti. ²¹ Ir jie neatsivertė nuo savo žmogžudysčių, nei nuo savo būrimų, nei nuo savo paleistuvystės, nei nuo savo vagysčių.

INTARPAS (10, 1–11, 14)

Knygos ritinėlis ir septyni griaustiniai

10 ¹ Paskui aš regėjau kitą galingą angelą nužengiantį iš dangaus, apsisiautusi debesimi. Vaivorykštė buvo viršum jo galvos, jo veidas – kaip saulė, o jo kojos – kaip ugnies stulpai. ² Jis laikė rankoje atvyniotą [knygos] ritinėlį. Jis padėjo savo dešiniąją koją ant jūros, o kairiąją – ant sausumos, ³ ir sušuko garsiu balsu, kaip liūtas kad riaumoja. Kai jis sušuko, septyni griaustiniai sugriaudė savo balsais. ⁴ Kai septyni griaustiniai buvo sugriaudę,

aš rengiausi rašyti, bet išgirdau balsą iš dangaus sakant: „Užantspauduok, ką kalbėjo septyni griaustiniai, ir to neužrašyk!“ ⁵ O angelas, kurį regėjau stovint ant jūros ir sausumos, pakėlė savo dešiniąją ranką į dangų ⁶ ir prisiekė Tuo, kuris gyvena per amžių amžius, kuris sukūrė dangų ir tai, kas yra jame, žemę ir tai, kas joje, jūrą ir tai, kas joje: „Nebebus uždelsimo! ⁷ Bet septintojo angelo balso dienomis, kai jis sutrimituos, bus įvykdytas Dievo paslaptingas tikslas, kaip jis paskelbė savo tarnams pranašams“. ⁸ Tada balsas, kurį buvau girdėjęs iš dangaus, vėl kalbėjo su manim ir tarė: „Eik, paimk ritinį, atvyniotą rankoje angelo, stovinčio ant jūros ir sausumos!“ ⁹ Aš nuėjau pas tą angelą ir prašiau jį duoti man tą ritinėlį. Jis man tarė: „Imk ir suvalgyk jį! Jis bus kartus tavo skrandyje, tačiau tavo burnoje – saldus kaip medus“. ¹⁰ Aš paėmiau ritinėlį iš angelo rankos ir jį suvalgiau. Jis buvo mano burnoje saldus kaip medus, bet kai jį suvalgiau, mano skrandis apkarto. ¹¹ Tada man buvo pasakyta: „Tu turi vėl pranašauti apie daugelį tautų, nacijų, kalbų ir karalių“.

Du liudytojai

11 ¹ Man buvo duota nendrė, panaši į lazda, ir pasakyta: „Kelkis ir išmatuok Dievo šventyklą, aukurą ir tuos, kurie garbina Dievą joje. ² O išorinį šventyklos kiemą palik ir nematuok jo, nes jis atiduotas pagonims, ir jie tryps šventąjį miestą keturiasdešimt du mėnesius. ³ Aš duosiu [paliepimą] dviem savo liudytojams, ir jie, maišais apsivilkę, pranašaus tūkstantį du šimtus šešiasdešimt dienų“. ⁴ Tie yra du alyvmedžiai ir du žibintai, stovintys žemės Viešpaties akivaizdoje. ⁵ Ir

jei kas nori juos pažeisti, ugnis išeina iš jų burnos ir suėda jų priešus. Jei kas norėtų juos pažeisti, tas šitaip turi būti nužudytas. ⁶ Jie turi galią užrakinti dangų, kad lietūs nelytų jų pranašavimo dienomis, ir turi galią vandenį paversti krauju ir ištikti žemę visokia nelaime, kada tik jie panorės. ⁷ Ir kai jie pabaigs savo liudijimą, žvėris, kuris išlipa iš bedugnės, kariaus su jais, juos nugalės ir juos užmuš. ⁸ Ir jų lavonai gulės gatvėje didžiojo miesto, kuris 'perkeltine prasme' vadinasi Sodoma ir Egiptas, kur ir jų Viešpats buvo nukryžiuotas. ⁹ Žmonės iš tautų, genčių, kalbų ir nacijų žiūrės į jų lavonus tris ir pusę dienos ir neleis jų lavonų padėti į kapą. ¹⁰ Žemės gyventojai džiaugsis dėl jų, linksminsis ir vieni kitiems siųs dovanų, nes tie du pranašai kankino žemės gyventojus. ¹¹ Bet po trijų ir pusės dienos gyvybės dvasia iš Dievo įėjo į juos, ir jie atsistojo ant kojų, ir didelė baimė apniko tuos, kurie stebėjo juos. ¹² Tada jie išgirdo garsų balsą iš dangaus jiems sakant: „Užženkite šen!“ Jie užžengė į dangų debesyje, ir juos stebėjo jų priešai. ¹³ Tą pačią valandą įvyko didelis žemės drebėjimas, ir dešimtoji dalis miesto sugriuvo. Tame žemės drebėjime žuvo septyni tūkstančiai asmenų, o likusieji buvo baimės apimti ir pašlovino dangaus Dievą. ¹⁴ Antroji nelaimė praėjo; štai netrukus ateina trečioji nelaimė.

Septintasis trimitas

¹⁵ Septintasis angelas sutrimitavo, ir danguje pasigirdo garsūs balsai, sakantys: „Pasaulio karalystė patapo mūsų Viešpaties ir jo Pateptojo karalyste, ir jis karaliaus per amžių amžius!“ ¹⁶ O dvidešimt keturi vyresnieji, sėdintys prieš Dievą savo sostuose, parpuolė kniūpsti ir pagarbino

Dievą, ¹⁷ sakydami: „Mes dėkojame tau, Viešpatie Dieve Visavaldi, kuris esi ir kuris buvai, kad pasiėmei savo didžiąją galią ir pradėjai karaliauti. ¹⁸ Tautos įširdo, bet atėjo tavo rūstybė, metas teisti mirusiuosius ir atsilyginti tavo tarnams pranašams, šventiesiems ir bijantiems tavo vardo, mažiems ir dideliems, ir sunaikinti žemės naikintojus“. ¹⁹ Tada atsidarė Dievo šventykla, esanti danguje, ir šventykloje pasirodė jo sandoros skrynia. Ir radosi žaibai, dundesia, griausmai, žemės drebėjimas ir didelė kruša.

SEPTYNI REIKŠMINGI ŽENKLAI (12, 1–14, 20)

Saule apsisiautusi moteris ir slibinas

12 ¹ Didelis ženklas pasirodė danguje: moteris, apsisiautusi saule, mėnulis po jos kojomis, o ant jos galvos dvylikos žvaigždžių vainikas. ² Ji buvo nėščia ir šaukė, kentėdama gimdymo sąrėmius ir skausmus. ³ Pasirodė kitas ženklas danguje: štai didelis ugniaspalvis slibinas su septyniomis galvomis bei dešimtimi ragų ir su septyniomis karūnomis ant galvų! ⁴ Jo uodega nušlavė trečdalį dangaus žvaigždžių ir jas numetė į žemę. Slibinas stovėjo prieš gimdysiančią moteriškę, kad, kai tik ji bus pagimdžiusi, prarytų jos vaiką. ⁵ Ji pagimdė sūnų, berniuką, kuriam skirta ganyti visas tautas geležine lazda, bet jos kūdikis buvo pagriebtas [ir paimtas] pas Dievą, prie jo sosto. ⁶ O moteris pabėgo į tyrus, kur ji turi Dievo paruoštą vietą, kad ten ją maitintų tūkstantį du šimtus šešiasdešimt dienų.

Karas danguje. Slibinas išmestas

⁷ Kilo karas danguje: Mykolas ir jo angelai turėjo kariauti su slibinu. Kariavo slibinas ir jo angelai, ⁸ bet jis nelaimėjo, ir nebebuvo rasta jų vietos danguje. ⁹ Taip buvo numestas žemyn didysis slibinas, senoji gyvatė, kuri vadinasi velnias ir šėtonas, kuris suvedžioja visą pasaulį. Jis buvo numestas į žemę, ir jo angelai buvo numesti su juo. ¹⁰ Ir aš girdėjau garsų balsą danguje sakant: „Dabar atėjo mūsų Dievo pergalė, galia bei karalystė ir jo Pateptojo^s valdžia, nes žemyn numestas mūsų brolių skundėjas, kuris dieną ir naktį juos skundžia prieš mūsų Dievą. ¹¹ Bet jie nugalėjo jį Avinėlio krauju ir savo liudijimo žodžiu, ir nemylėjo savo gyvybės, nepaisydami net mirties. ¹² Todėl džiūgaukite, dangūs, ir jūs, kurie gyvenate juose! Vargas žemei ir jūrai, nes nusileido pas jus velnias, baisiai įnirtęs, žinodamas beturįs mažai laiko“. ¹³ Kai slibinas pamatė, kad jis numestas į žemę, jis ėmė vytis moterį, kuri buvo pagimdžiusi berniuką. ¹⁴ O moteriai buvo duoti du didžiojo erelio sparnai, kad ji skristų į tyrus, į savo vietą, kur nuošaly nuo gyvatės ji bus maitinama laika, [du] laikus ir pusę laiko. ¹⁵ Gyvatė išliejo iš savo nasrų paskui moterį vandenį tartum upę, kad ją nuneštų su srove. ¹⁶ Bet žemė atėjo moteriai į pagalbą: žemė atvėrė savo žiomenis ir sugėrė upę, kurią slibinas buvo išliejęs iš savo nasrų. ¹⁷ Tada slibinas įširdo ant moters ir nuėjo kariauti su visais kitais jos vaikais –

tais, kurie laikosi Dievo įsakymų ir Jėzaus^t liudijimo. ¹⁸ Ir jis atsistojo ant jūros kranto^u.

Žvėris iš jūros

13 ¹ Aš regėjau iš jūros išlipantį žvėrį, turintį dešimt ragų ir septynias galvas, ant savo ragų – dešimt karūnų, o ant savo galvų – piktžodžiavimo vardus. ² Žvėris, kurį regėjau, buvo panašus į leopardą. Jo kojos buvo kaip lokio kojos, o jo nasrai – kaip liūto nasrai. Slibinas jam davė savo galią, savo sostą ir didelę valdžią. ³ Regėjau vieną jo galvą lyg mirtinai sužeistą, bet jos mirtinoji žaizda pagijo, ir visa žemė stebėdamasi nusekė paskui žvėrį. ⁴ Žmonės kniūpsti pagarbino slibiną, nes jis buvo davęs valdžią žvėriui, ir pagarbino žvėrį, sakydami: „Kas lygus su žvėrim ir kas gali kariauti su juo?“ ⁵ Jam buvo duoti nasrai, kalbantys išdidžius žodžius ir piktžodžiovimus, ir jam buvo duota galia veikti per keturiasdešimt du mėnesius. ⁶ Jis atvėrė savo nasrus piktžodžiavimams prieš Dievą, kad piktžodžiautų jo vardui ir jo buveinei – tiems, kurie gyvena danguje. ⁷ Jam buvo leista kariauti su šventaisiais ir nugalėti juos, ir jam buvo leista valdyti kiekvieną gentį, tautą, kalbą ir naciją. ⁸ Jį garbins visi žemės gyventojai – kiekvienas, kurio vardas ^r nuo pasaulio sukūrimo nėra buvęs įrašytas nužudyto Avinėlio gyvenimo knygoje^v. ⁹ Jei kas turi ausis, tegul klauso: ¹⁰ Jei kas skirtas nelaisvei, tas eina į nelaisvę. Jei kam skirta žūti nuo kalavijo, tas turi būti

^t12,17 T.y. Jėzaus duoto

^u12,18 Lit. smėlio

^v13,8 Arba: nėra buvęs įrašytas gyvenimo knygoje Avinėlio, nužudyto nuo pasaulio sukūrimo

nužudytas kalaviju. Čia reikia šventųjų ištvermės ir ištikimybės^w.

Žvėris iš žemės

¹¹ Paskui aš regėjau kitą žvėrį, pasikeliantį iš žemės. Jis turėjo du ragus, panašius į avinėlio, bet kalbėjo kaip slibinas. ¹² Jis vykdo visą pirmojo žvėries valdžią jo akivaizdoje ir verčia žemę bei jos gyventojus garbinti pirmąjį žvėrį, kurio mirtina žaizda buvo sugijusi. ¹³ Jis daro tokius didžius ženklus, kad, žmonėms matant, nuleidžia net ugnį iš dangaus į žemę. ¹⁴ Ir jis klaidina žemės gyventojus ženklais, kuriuos jam buvo leista daryti žvėries akivaizdoje. Jis įsako žemės gyventojams padaryti statulą žvėriui, kuris turėjo žaizdą nuo kalavijo, tačiau išliko gyvas. ¹⁵ Jam buvo leista suteikti žvėries statulai dvasią, kad žvėries statula galėtų net kalbėti ir padaryti, kad visi, kurie negarbintų žvėries statulos, būtų nužudyti. ¹⁶ Ir jis verčia visus, mažus ir didelius, turtingus ir neturtingus, laisvuosius ir vergus užsispausti žymę ant dešinės rankos ar ant kaktos, ¹⁷ kad niekas negalėtų pirkti ar parduoti, kaip tik tas, kuris turi žymę –žvėries vardą ar jo vardo skaičių. ¹⁸ Čia slypi išmintis! Kas turi išmanymą, tegul apskaičiuoja žvėries skaičių, nes tai yra žmogaus skaičius, ir jo skaičius – šeši šimtai šešiasdešimt šeši.

Šimto keturiasdešimt keturių tūkstančių giesmė

14 ¹ Aš žiūrėjau, ir štai Avinėlis stovėjo ant Sijonos kalno ir su juo šimtas keturiasdešimt keturi tūkstančiai, kurie turėjo jo vardą ir jo Tėvo vardą

įrašytus jų kaktose. ² Ir girdėjau balsą iš dangaus kaip daugelio vandenų ūžesį ir kaip smarkaus griaustinio dundesį. Garsas, kurį girdėjau, buvo kaip skambesys arfininkų, skambinančių savo arfomis. ³ Jie giedojo naują giesmę priešais sostą ir priešais keturias būtybes bei vyresniusius, ir niekas negalėjo išmokti tos giesmės, kaip tik tie šimtas keturiasdešimt keturi tūkstančiai, kurie buvo atpirkti iš žemės^x. ⁴ Šie yra tie, kurie nesusitepė moterimis, nes jie yra skaistūs^y. Šie yra tie, kurie seka paskui Avinėlių, kur tik jis eina. Jie buvo atpirkti iš žmonijos kaip pirmonės Dievui ir Avinėliui. ⁵ Jų burnoje nerasta melo; jie yra nepeiktini.

Intarpas: trys angelai paskelbia teismą

⁶ Paskui aš regėjau kitą angelą, skrendantį dangaus viduriu, turintį amžiną evangeliją, kad ją paskelbtų žemės gyventojams – kiekvienai nacijai, genčiai, kalbai ir tautai.

⁷ Jis sakė garsiu balsu: „Bijokite Dievo ir duokite jam šlovę, nes atėjo jo teismo valanda, ir pagarbinkite tą, kuris sukūrė dangų ir žemę, jūrą ir vandenų šaltinius!“ ⁸ Kitas, antras angelas skrido iš paskos, sakydamas: „Krito, krito didžioji Babelė, kuri savo [Dievą] niršinančios paleistuvystės vynu yra girdžiusi visas pagonių tautas!“

⁹ Dar kitas, trečias angelas sekė paskui juos, sakydamas garsiu balsu: „Jei kas garbina žvėrį bei jo statulą ir priima žymę ant savo kaktos ar ant savo rankos, ¹⁰ tas gers Dievo įniršio vyno, sutaisyto neatmiešto jo rūstybės taurėje, ir bus kankinamas ugnimi bei siera šventų angelų ir

^x14,3 T.y. iš žemės gyventojų skaičiaus

^y14,4 Lit. mergelės

Avinėlio akivaizdoje. ¹¹ Jų kankinimo dūmai kils aukštyn per amžių amžius, ir dieną bei naktį neturės atilsio tie, kurie garbina žvėrį ir jo statulą, ir jei kas priima jo vardo žymę“. ¹² Čia reikia ištvermės šventųjų, kurie laikosi Dievo įsakymų ir tikėjimo Jėzumi.

Intarpas: palaiminti, kurie miršta Viešpatyje

¹³ Ir aš girdėjau balsą iš dangaus sakant: „Rašyk: ‚Palaiminti mirusieji, kurie nuo dabar miršta Viešpatyje!‘ – ‚Taip‘, – sako Dvasia, – jie turi atsilsėti nuo savo vargų, nes jų darbai juos lydi iš paskos““.

Žemės derliaus nuėmimas

¹⁴ Aš žiūrėjau, ir štai baltas debesis ir ant debesies sėdintis, panašus į Žmogaus Sūnų! Jis turėjo ant galvos auksinį vainiką ir rankoje aštrų pjautuvą. ¹⁵ Kitas angelas išėjo iš šventyklos, šaukdamas garsiu balsu sėdinčiajam ant debesies: „Paleisk darban savo pjautuvą ir pjauk, nes atėjo metas pjauti, nes visiškai pribrendo žemės derlius“. ¹⁶ Tada sėdintysis ant debesies numetė savo pjautuvą į žemę, ir žemė buvo nupjauta. ¹⁷ Dar kitas angelas išėjo iš danguje esančios šventyklos; jis irgi turėjo aštrų pjautuvą. ¹⁸ Tada išėjo nuo aukuro vėl kitas angelas, turintis valdžią ugniai, ir šaukė garsiu balsu turinčiam aštrų pjautuvą: „Paleisk darban savo aštrų pjautuvą ir surink žemės vynmedžio kekes, nes jo vynuogės prisirpo“. ¹⁹ Tada angelas numetė savo pjautuvą į žemę, nuskynė žemės vynmedį ir sumetė [vynuoges] į didįjį Dievo įpykio spaustuvą. ²⁰ Spaustuvas buvo mindomas už miesto, ir iš

spaustuvo ištekėjo kraujas, plūsdamas iki arklių kamanų per tūkstantį šešis šimtus stadijų^z.

SEPTYNIOS PASKUTINĖS NELAIMĖS (15, 1–16, 21)

Angelai su septyniais dubenimis

15 ¹ Paskui aš regėjau kitą ženklą danguje, didį ir nuostabų: septynis angelus, turinčius septynias paskutines nelaimes, nes jomis pasibaigė Dievo įniršis. ² Regėjau tarsi stiklinę jūrą, sumaišytą su ugnimi, ir nugalėtojus, laimėjusius laisvę nuo žvėries, nuo jo statulos ir nuo jo vardo skaičiaus, stovinčius ant stiklinės jūros, laikančius Dievo arfas. ³ Jie giedojo Dievo tarno Mozės giesmę ir Avinėlio giesmę, tardami: „Dideli ir nuostabūs tavo darbai, Viešpatie Dieve Visavaldi! Teisūs ir tikri tavo keliai, tautų Karaliau! ⁴ Kas nebijos, Viešpatie, ir nešlovins tavo vardo? Juk tu vienas šventas! Visos tautos ateis ir kniūpsčiom pagarbins tave, nes apreikšti tavo teisūs sprendimai“. ⁵ Paskui aš žiūrėjau, ir štai buvo atverta liudijimo padangtės šventykla danguje, ⁶ ir iš šventyklos išėjo septyni angelai, kurie turėjo septynias nelaimes, apsivilkę tyra, šviesia drobe ir per krūtinę apsijuosę auksinėmis juostomis. ⁷ Tada viena iš keturių būtybių padavė septyniems angelams septynis auksinius dubenis, pilnus įniršio Dievo, gyvenančio per amžių amžius. ⁸ Šventykla pasidarė pilna dūmų nuo Dievo šlovės ir jo galios, ir niekas negalėjo įeiti į

šventyklą, iki buvo užbaigtos septynių angelų septynios slogos.

Septynių paskutinių nelaimių išliejimas

16 ¹ Paskui aš girdėjau iš šventyklos garsų balsą, sakantį septyniems angelams: „Eikite ir išliekite septynis Dievo įniršio dubenis į žemę!“ ² Pirmasis nuėjo ir išliejo savo dubenį į žemę, ir kenksmingi bei piktybiniai skauduliai apniko žmones, turinčius žvėries žymę ir garbinančius jo statulą. ³ Antrasis išliejo savo dubenį į jūrą, ir ji pasidarė kaip numirėlio kraujas, ir kiekvienas jūros gyvūnas išgaišo. ⁴ Trečiasis išliejo savo dubenį į upes ir vandenų šaltinius, ir jie pavirto krauju. ⁵ Aš girdėjau vandenų angelą sakant: „Teisus esi tu, kuris esi ir buvai, Šventasis, kad taip nuteisei, ⁶ nes jie išliejo šventųjų ir pranašų kraują, tad kraują jiems davei gerti. Jie to verti!“ ⁷ Aš girdėjau aukurą sakant: „Taip, Viešpatie Dieve Visavaldi, tikri ir teisingi tavo teismai“. ⁸ Ketvirtasis išliejo savo dubenį į saulę, ir jai buvo leista svilinti žmones ugnimi. ⁹ Žmones svilino baisi kaitra, bet jie keikė vardą Dievo, turinčio valdžią toms nelaimėms, ir neatsivertė, kad duotų jam šlovę. ¹⁰ Penktasis išliejo savo dubenį ant žvėries sosto, ir jo karalystė aptemo. Žmonės kramtė savo liežuvius iš skausmo ¹¹ ir piktžodžiavo dangaus Dievui dėl savo skausmų ir dėl savo skaudulių, bet jie neatsivertė nuo savo darbų. ¹² Šeštasis išliejo savo dubenį į didžiąją Eufrato upę, ir išdžiūvo jos vanduo, kad būtų paruoštas kelias karaliams iš saulėtekio. ¹³ Tada aš regėjau iš slibino nasrų, iš žvėries nasrų ir iš netikrojo pranašo burnos išeinant tris netyras dvasias lyg varles. ¹⁴ Mat tai yra ženklus darančios velnių dvasios, kurios

išeina pas viso pasaulio karalius, kad juos sutelktų Visavaldžio Dievo didžiosios dienos karui. ¹⁵ („Štai aš ateinu kaip vagis! Palaimintas, kuris budi ir sergi savo drabužius, kad neturėtų vaikščioti nuogas ir nebūtų matoma jo gėda!“) ¹⁶ Ir jis sutelkė juos į vietą, hebrajiškai vadinamą Harmagedonu. ¹⁷ Septintasis išliejo savo dubenį į orą, ir iš šventyklos, nuo sosto, išėjo garsus balsas, sakantis: „Įvyko!“ ¹⁸ Radosi žaibai, dundesiai ir griausmai, ir kilo smarkus žemės drebėjimas, kokio dar nėra buvę nuo to laiko, kai žmogus atsirado žemėje, – toks smarkus buvo tas drebėjimas! ¹⁹ Didysis miestas suskilo į tris dalis, ir pagonių miestai sugriuvo. Dievas atsiminė didžiąją Babelę, kad jai pateiktų savo rūstaus įniršio vyno taure. ²⁰ Visos salos pabėgo, ir kalnų nebebuvo galima rasti. ²¹ Dideli ledai, sunkūs kaip talentai^a, krito iš dangaus ant žmonių, bet žmonės piktžodžiavo Dievui dėl krušos nelaimės, nes nepaprastai skaudi buvo jos nelaimė.

VISAVALDŽIO DIEVO PERGALĖ (17, 1–20, 15)

Didžioji paleistuvė ir žvėris

17 ^{1–3} Tada atėjo vienas iš septynių angelų, laikusių septynis dubenis, ir kalbėjo su manim, sakydamas: „Eikš, aš tau parodysiu nuteisimą didžiosios paleistuvės, sėdinčios ant skaisčiai raudono žvėries, pilno piktžodžiavimo vardų, turinčio septynias galvas ir dešimtį ragų. ⁴ Moteris buvo apsivilkusi purpuru ir šarlaku, pasipuošusi auksu, brangakmeniais ir perlais. Ji laikė rankoje auksinę taure, pilną savo paleistuvystės

^a16,21 1 talentas = 26-36 kg

bjaurybių ir netyrybių, ⁵ ir jos kaktoje buvo įrašytas vardas, paslaptis: „Didžioji Babelė, paleistuvių^b ir žemės bjaurybių motina“. ⁶ Aš regėjau tą moterį pasigeriant nuo šventųjų kraujo ir nuo Jėzaus liudytojų kraujo. Ją matydamas, aš stebėte stebėjausi. ⁷ Bet angelas man tarė: „Ko stebies? Aš tau išaiškinsiu paslaptį moters ir ją nešiojančio žvėries, turinčio septynias galvas ir dešimtį ragų. ⁸ Žvėris, kurį regėjai, buvo, ir jo nebėra; jis [vėl] pasikels iš bedugnės ir eina^c į pražūtį. Žemės gyventojai, kurių vardai neįrašyti į gyvenimo knygą nuo pasaulio sukūrimo, stebėsis, žiūrėdami į žvėrį, kuris buvo, kurio nebėra ir kuris vėl ateis. ⁹ Čia reikia išmintingo proto. Septynios galvos yra septyni kalnai, ant kurių moteris sėdi. Ir yra septyni karaliai. ¹⁰ Penki žlugo, vienas tebėra, kitas dar neatėjo, ir kai jis ateis, turi pasilikti trumpą laiką. ¹¹ O žvėris, kuris buvo ir kurio nebėra, – jis yra aštuntasis, tačiau vienas iš septynių, ir eina į pražūtį. ¹² Tie dešimt ragų, kuriuos regėjai, yra dešimt karalių, kurie dar negavo karališkos valdžios, bet jie gaus valdžią kaip karaliai vienai valandai drauge su žvėrimi. ¹³ Jie turi vieną tikslą ir savo galią bei valdžią atiduoda žvėriui. ¹⁴ Jie kariaus su Avinėliu, ir Avinėlis juos nugalės, nes jis yra viešpačių Viešpats ir karalių Karalius, ir jo palydovai –pašauktieji, išrinktieji ir ištikimieji“. ¹⁵ Jis man tarė: „Vandenys, kuriuos regėjai, kur paleistuvė sėdi, yra tautos, minios, nacijos ir kalbos. ¹⁶ Dešimt ragų, kuriuos regėjai, ir žvėris – tie nekęs paleistuvės, ją apiplėš ir nuuogins, es jos kūną ir ją sudegins, ¹⁷ nes Dievas įdiegė

^b17,5 Mot. gim.

^c17,8 Kt. Mss: nueis

į jų širdis [norą] pasiekti jo tikslą, pasiekti vieną tikslą ir atiduoti savo karališką valdžią žvėriui, kol išsipildys Dievo žodžiai. ¹⁸ O moteris, kurią regėjai, yra didysis miestas, viešpataujantis žemės karaliams“.

Babelės žlugimas

18 ¹ Po to aš regėjau kitą angelą, nusileidžiantį iš dangaus, turintį didelę galią, ir žemė nušvito nuo jo skaistumo. ² Ir jis sušuko galingu balsu: „Krito, krito didžioji Babelė! Ji pavirto velnių buveine, kiekvienos netyros dvasios landyne ir kiekvieno netyro ir nekenčiamo paukščio urvu, ³ nes jos [Dievą] iširdinančios paleistuvystės vyno yra gėrusios visos tautos. Žemės karaliai paleistuvavo su ja, ir žemės pirkliai pralobo iš jos besaikės prabangos“. ⁴ Paskui aš girdėjau kitą balsą iš dangaus sakant: „Išeikite iš jos, mano žmonės, kad nedalyvautumėte jos nuodėmėse ir kad negautumėte jos nelaimių, ⁵ nes jos nuodėmės susikaupė iki dangaus, ir Dievas prisiminė jos neteisybes. ⁶ Atlyginkite jai, kaip ir ji atlygino, ir dvigubai atmokėkite pagal jos darbus! Taurėje, kurioje ji maišė, sumaišykite jai dvigubai! ⁷ Kiek ji puikavosi ir prabangavo, tiek jai duokite kančios ir gedėjimo! Kadangi ji sako savo širdyje: „Aš sėdžiu soste kaip karalienė, nesu našlė ir niekad nematysiu gedėjimo“, ⁸ tai vieną dieną ateis jos nelaimės – maras, gedulas ir badas, ir ji bus sudeginta, nes galingas Viešpats Dievas, kuris ją nuteisė“. ⁹ Tada raudos ir mušis į krūtinę^d dėl jos žemės karaliai, kurie su ja paleistuvavo ir prabangiai gyveno, kai pamatys jos gaisro dūmus, ¹⁰ atokiai sustoję

^d18,9 taip išreiškdami savo gedėjimą

iš baimės dėl jos kankinimo, sakydami: „Vargas, vargas, didysis mieste, Babele, galingasis mieste, nes per vieną valandą atėjo tavo nuteisimas!“ ¹¹ Žemės pirkliai raudos ir gedės dėl jos, nes jų [laivų] krovinių niekas nebepirks: ¹² krovinių [, susidedančių iš] aukso ir sidabro, brangiojo akmens ir perlų, plonosios drobės ir purpuro, šilko bei šarlako audinių, visokių citruso medžių, visokių dramblio kaulo dirbinių, visokių brangiausio medžio, žalvario, geležies ir marmuro indų, ¹³ cinamono ir amomo, kvėpalų, miros ir smilkalų, vyno, aliejaus, smulkių miltų ir kviečių, galvijų ir avių, arklių ir vežimų, vergų^e, tai yra žmonių gyvybių. ¹⁴ „Vaisiai, kurių geidė tavo siela, pasišalino nuo tavęs, ir visa, kas riebu ir žiba, prapuolė tau, ir to niekad neberas!“ ¹⁵ Šitų daiktų prekiautojai, kurie pralobo iš jos, atstu stovės iš baimės dėl jos kankinimo, raudodami ir gedėdami: ¹⁶ „Vargas, vargas didžiajam miestui, kuris vilkėjo plona drobe, purpuru ir šarlaku, ir puošėsi auksu, brangakmeniais ir perlais, ¹⁷ nes per vieną valandą nusiaubti tokie turtai!“ Visi laivų kapitonai, visi bet kur keliaujantys jūra, jūrininkai ir visi, kurie verčiasi jūrininkyste, iš tolo stovėjo ¹⁸ ir, žiūrėdami į jos gaisro dūmus, šaukė: „Kas prilygsta didžiajam miestui?!“ ¹⁹ Jie bėrė dulkes ant galvų ir raudodami bei gedėdami šaukė: „Vargas, vargas didžiajam miestui, kuriame visi, kurie turėjo laivų jūroje, pralobo iš jo prabangos, nes per vieną valandą jis buvo nusiaubtas! ²⁰ Džiūgauk dėl jo, dangau, ir jūs, šventieji, apaštalai ir pranašai, nes Dievas padarė [jai nuosprendį, kokį ji jums padarė]^f!“ ²¹ Tada vienas

^e18,13 Lit. kūnų

^f18,20 Arba: nuosprendį už jus prieš ją

stiprus angelas pakėlė akmenį tarsi didelį girnų akmenį ir jį numetė į jūrą, sakydamas: „Su tokiu smarkumu bus numesta Babelė, didysis miestas, ir niekad jos nebebus galima rasti. ²² Arfininkų ir muzikantų, vamzdininkų ir trimitininkų balso niekad nebebus girdima tavyje. Jokių kokio nors amato amatininkų niekad nebebus randama tavyje, ir malūno girnų dūzgimo niekad nebebus girdima tavyje. ²³ Žiburio šviesa niekad nebešvies tavyje, ir jaunikio bei jaunosios balso niekad nebebus girdima tavyje, nes tavo pirkliai buvo žemės didžiūnai, nes tavo būrimu buvo suklaidintos visos tautos. ²⁴ Ir jame buvo rastas pranašų bei šventųjų ir visų žemėje nužudytųjų kraujas“.

19 ¹ Po to aš girdėjau tarsi garsų didžiulės minios balsą danguje sakant: „Aleliuja! Pergalė, šlovė ir galia priklauso mūsų Dievui, ² nes tikri ir teisingi jo nuosprendžiai; nes jis nuteisė didžiąją paleistuvę, kuri pagadino žemę savo paleistuvavimu, ir jai atkeršijo už savo tarnų kraują“. ³ Antrą kartą jie tarė: „Aleliuja! Jos dūmai kyla per amžių amžius!“ ⁴ Dvidešimt keturi vyresnieji su keturiomis būtybėmis parpuolė ir pagarbino Dievą, sėdintį soste, sakydami: „Amen. Aleliuja!“

Avinėlio vestuvių pokylis

⁵ Nuo sosto išėjo balsas, sakydamas: „Girkite mūsų Dievą, visi jo tarnai, kurie jo bijote, maži ir dideli!“

⁶ Paskui girdėjau tarsi didžiulės minios klegesį, lyg daugybės vandenų ūgesį ir tartum stiprių griautinių dundesį, ir jie sakė: „Aleliuja! Nes ėmė karaliauti Viešpats, mūsų Dievas, Visavaldis. ⁷ Džiaukimės ir linksminkimės, ir duokime jam garbę! Nes atėjo Avinėlio

vestuvės ir jo Nuotaka pasiruošė, ⁸ ir jai buvo duota apsivilkti šviesia, tyra plona drobe“. Mat plona drobė yra teisūs šventųjų darbai. ⁹ Ir jis^g man tarė: „Rašyk: „Palaiminti pakviestieji į Avinėlio vestuvių pokylį!““ Jis dar man sakė: „Šitie yra tikri Dievo žodžiai!“ ¹⁰ Tada aš puoliau jam po kojų, norėdamas jį pagarbinti. Bet jis man tarė: „Žiūrėk, kad to nedarytum! Aš esu tarnas drauge su tavim ir su tavo broliais, kurie laikosi Jėzaus liudijimo. Dievą garbink!“ Mat Jėzaus liudijimas yra pranašystės dvasia.^h

Raitelis ant balto žirgo

¹¹ Paskui aš regėjau atvirą dangų, ir štai baltas žirgas! Tas, kuris sėdėjo ant jo, vadinasi Ištikimasis ir Tikrasis. Jis teisingai teisia ir kariauja. ¹² Jo akys buvo [kaip] ugnies liepsna, o ant jo galvos – daug karūnų. Jis turėjo įrašytą vardą, kurio niekas nežino, tik jis pats, ¹³ ir vilkėjo drabužiu, pamirkytu kraujuje; jis pavadintas Dievo Žodžiu. ¹⁴ Danguis kariuomenės, apsivilkusios balta, tyra, plona drobe, sekė paskui jį ant baltų žirgų. ¹⁵ Iš jo burnos išėjo aštrus kalavijas, kad jis juo suduotų tautoms. Jis jas ganys geležine lazda, ir jis mins Visavaldžio Dievo rūstaus įniršio vyno spaustuvą. ¹⁶ Jis turėjo ant savo drabužio, ant savo šlaunies, įrašytą vardą: „Karalių Karalius ir viešpačių Viešpats“. ¹⁷ Aš regėjau vieną angelą, stovintį saulėje, ir jis sušuko garsiu balsu visiems paukščiams, skrendantiems dangaus viduriu: „Lėkite šen,

^g19,9 T.y. angelas

^h19,10 T.y. Jėzaus gyvenimu ir mirtim patvirtinta Dievo žinia yra tikro pranašiško skelbimo esmė.

susirinkite į didįjį Dievo pokylį ¹⁸ lesti karalių kūnų, pulkininkų kūnų, stipruolių kūnų, žirgų ir jų raitelių kūnų, visų laisvųjų ir vergų, mažų ir didelių kūnų!“
¹⁹ Aš regėjau žvėrį, žemės karalius ir jų kariuomenes, susirinkusias kariauti su Sėdinčiuoju ant žirgo ir su jo kariuomene. ²⁰ Žvėris buvo pagautas, ir su juo – netikrasis pranašas, daręs jo akyse ženklus, kuriais suklaidino tuos, kurie buvo priėmę žvėries žymę ir garbino jo statulą. Tuodu gyvi buvo įmesti į siera degantį ugnies ežerą, ²¹ o visi kiti buvo nužudyti ant žirgo Sėdinčiojo kalaviju, išėjusiu iš jo burnos. Ir visi paukščiai prisilėsė jų kūnų.

Tūkstančio metų karalystė

20 ¹ Paskui aš regėjau angelą, nužengiantį iš dangaus, laikantį bedugnės raktą ir didelę grandinę savo rankoje. ² Jis pagavo slibiną – senąją gyvatę, kuri yra velnias ir šėtonas, – jį sukaustė tūkstančiui metų, ³ jį įmetė į bedugnę, [ją] užrakino ir užantspaudavo viršum jo, kad jis nebesuvedžiotų tautų, kol pasibaigs tūkstantis metų. Po to jis turi būti išleistas trumpam laikui. ⁴ Aš regėjau sostus, ir jie atsisėdo į juos, ir jiems buvo leista teisti. Ir [regėjau] sielas tų, kuriems buvo nukirstos galvos dėl Jėzaus liudijimo ir dėl Dievo žodžio, kurie negarbino žvėries nė jo statulos ir nepriėmė jo žymės į savo kaktą bei ranką. Jie atgijo ir karaliavo su Kristumi tūkstantį metų. ⁵ Visi kiti mirusieji neatgijo, iki pasibaigs tūkstantis metų. Šitas yra pirmasis prisikėlimas. ⁶ Palaimintas ir šventas, kas turi dalį pirmajame prisikėlime! Šitiems antroji mirtis neturi galios, bet jie bus Dievo ir Kristaus kunigai ir karaliaus su juo tūkstantį metų.

Šėtonas galutinai nugalimas

⁷ Kai pasibaigs tūkstantis metų, šėtonas bus paleistas iš savo kalėjimo ⁸ ir išeis suvedžioti pagonių tautų, gyvenančių keturiuose žemės kampuose, Gogo ir Magogo, sutelkti jų karui. Jų skaičius – kaip pajūrio smiltys. ⁹ Jie žygiavo aukštyn per žemės platumą ir apsupo šventųjų stovyklą bei numylėtąjį miestą. Bet ugnis nupuolė iš dangaus ir prarijo juos, ¹⁰ o velnias, kuris suvedžiojo juos, buvo įmestas į ugnies ir sieros ežerą, kur yra ir žvėris, ir netikrasis pranašas, ir jie bus kankinami dieną ir naktį per amžių amžius.

Paskutinis teismas

¹¹ Paskui aš regėjau didelį baltą sostą ir jame Sėdintįjį, nuo kurio veido pabėgo žemė ir dangus, ir jiems nebebuvo kur pasidėti. ¹² Aš regėjau mirusiuosius, didelius ir mažus, stovinčius prieš sostą, ir knygos buvo atskleistos. Dar kita knyga buvo atskleista; ji yra gyvenimo knyga. Mirusieji buvo teisiami, remiantis tuo, kas buvo įrašyta knygoje, pagal jų darbus. ¹³ Jūra atidavė joje esančius mirusiuosius, ir mirtis bei "mirusiųjų buveinė" atidavė jose esančius mirusiuosius, ir kiekvienas buvo teisiamas pagal savo darbus. ¹⁴ Mirtis ir mirusiųjų buveinė buvo įmesti į ugnies ežerą. Ugnies ežeras – tai yra antroji mirtis. ¹⁵ Ir jei kas nebuvo rastas įrašytas gyvenimo knygoje, buvo įmestas į ugnies ežerą.

ⁱ20,8 T.y. pagonių

^j20,13 Lit. hadas

NAUJASIS DANGUS IR NAUJOJI ŽEMĖ (21, 1–22, 5)

Naujoji Jeruzalė

21 ¹ Paskui aš regėjau naują dangų ir naują žemę, nes pirmasis dangus ir pirmoji žemė praėjo ir nebebuvo jūros. ² Ir [regėjau] šventąjį miestą, naują Jeruzalę, nusileidžiančią iš dangaus nuo Dievo, paruoštą kaip nuotaką, papuoštą savo sužadėtiniui. ³ Ir girdėjau garsų balsą iš sosto sakant: „Štai Dievo buveinė prie žmonių, ir jis gyvens su jais. Jie bus jo tautos^k, o pats Dievas bus su jais^l. ⁴ Jis nušluostys visas ašaras nuo jų akių, ir nebebus mirties. Nebebus nei gedėjimo, nei raudojimo, nei skausmo, nes tai, kas pirmiau buvo, praėjo“. ⁵ O soste Sėdintis tarė: „Štai aš viską darau nauja“. Jis pridūrė: „Rašyk, nes šitie žodžiai patikimi ir tikri“. ⁶ Ir jis man tarė: „Įvyko! Aš esu Alfa ir Omega, Pradžia ir Pabaiga. Aš trokštančiam leisiu dovanai gerti iš gyvybės vandens šaltinio. ⁷ Nugalėtojas tai paveldės, ir aš būsiu jam Dievas, o jis bus man sūnus. ⁸ O dėl bailių, neištikimų, apsibjaurinusių^m, žmogžudžių, paleistuvių, burtininkų, stabmeldžių ir visų melagių – jų dalis bus ežere, liepsnojančiame „sieros ugnimi“ⁿ. Tai yra antroji mirtis“. ⁹ Tada atėjo vienas iš septynių angelų, laikiusių septynis dubenis, pilnus paskutinių septynių nelaimių, ir

^k21,3 Kt. Mss: tauta

^l21,3 Kt. Mss + jų Dievas

^m21,8 T.y. susitepusių imperatoriaus garbinimu ir prigimčiai priešingomis ydomis

ⁿ21,8 Lit. ugnimi ir siera

jis kalbėjo su manim, sakydamas: „Eikš, aš tau parodysiu jaunąją, Avinėlio žmoną“. ¹⁰ Jis nunešė mane Dvasia ant didelio bei aukšto kalno ir man parodė šventąjį miestą, Jeruzalę, nusileidžiančią iš dangaus nuo Dievo, ¹¹ turinčią Dievo skaistumą. Jos žėresys buvo panašus į [žėresį] labai brangaus akmens tartum jaspio akmens, tviskančio kaip krištolas. ¹² Ji turėjo didelį ir aukštą mūrą, turėjo dvylika vartų ir ant tų vartų dvylika angelų bei įrašytus vardus, kurie yra dvylikos izraelių genčių vardai. ¹³ Nuo rytų buvo treji vartai, nuo žiemų – treji vartai, nuo pietų – treji vartai, ir nuo vakarų – treji vartai. ¹⁴ Miesto mūras turėjo dvylika pamatų, o ant jų – dvylikos Avinėlio apaštalų dvylika vardų. ¹⁵ Tas, kuris kalbėjo su manim, turėjo matuoklę, auksinę nendrę, miestui, jo vartams ir jo mūrai išmatuoti. ¹⁶ Miestas pastatytas kvadratiškai: jo ilgis toks pat, kaip ir plotis. Jis išmatavo miestą nendre: buvo dvylika tūkstančių stadijų^o. Jo ilgis, plotis ir aukštis lygūs. ¹⁷ Jis taip pat išmatavo jo mūrą: buvo šimtas keturiasdešimt keturios uolektys^p žmogaus mastu, kuris čia buvo angelo mastas. ¹⁸ Jo mūras susidėjo iš jaspio, o miestas buvo iš gryo aukso, panašaus į vaisių stiklą. ¹⁹ Miesto mūro pamatai papuošti visokiais brangakmeniais. Pirmasis pamatas buvo jaspis, antrasis – safyras, trečiasis – chalcedonas, ketvirtasis – smaragdas, ²⁰ penktasis – sardoniksas, šeštasis – sardis, septintasis – chrizolitas, aštuntasis – berilis, devintasis – topazas, dešimtasis – chrizoprazas, vienuoliktasis – hiacintas, dvyliktasis – ametistas. ²¹ Dvylika vartų – dvylika perlų.

^o21,16 12000 stadijų - apie 2200 km

^p21,17 144 uolaktys - maždaug 67 m

Kiekvieni vartai buvo iš vieno perlo, o miesto gatvė – grynas auksas, permatomas kaip stiklas. ²² Neregėjau šventyklos jame^q, nes Viešpats Dievas Visavaldis ir Avinėlis yra jo šventykla. ²³ Miestui nereikia saulės nė mėnulio, kad jam šviestų, nes Dievo skaistybė jį apšvietė ir jo žiburys yra Avinėlis. ²⁴ Tautos vaikščios jo šviesoje, ir žemės karaliai gabens į jį savo prabangą. ²⁵ Jo vartai niekad nebus užrakinti dieną, nes nakties ten nebus, ²⁶ ir jie^r atgabens į jį tautų prabangą ir brangenybes. ²⁷ Niekad neįeis į jį niekas, kas nešventa ir kas bjauriai elgiasi ir meluoja, tik tie, kurie įrašyti Avinėlio gyvenimo knygoje.

Gyvybės upė ir gyvybės medis

22 ¹ Paskui jis man parodė gyvybės vandens upę, skaidrią kaip krištolas, ištekančią iš Dievo ir Avinėlio sosto. ² Jo^s gatvės viduryje ir vienoje bei kitoje upės pusėje augo gyvybės medis, duodantis dvylikakartį vaisių, kas mėnesį duodantis savo vaisių, o medžių lapai buvo naudojami tautoms gydyti. ³ Ir nieko prakeikto nebebus. Dievo ir Avinėlio sostas bus jame, ir jo^t tarnai jį garbins. ⁴ Jie matys jo veidą, ir jo vardas bus jų kaktose. ⁵ Nakties nebebus, ir jiems nereikės žiburio šviesos nė saulės šviesos, nes Viešpats Dievas jiems švies, ir jie karaliaus per amžių amžius.

^q21,22 T.y. mieste

^r21,26 T.y. pasaulio karaliai

^s22,2 T.y. miesto

^t22,3 T.y. Dievo

Apraiškimo pabaiga

⁶ Ir jis man tarė: „Šitie žodžiai patikimi ir tikri. Viešpats, pranašų dvasių Dievas, pasiuntė savo angelą parodyti savo tarnams, kas netrukus turi įvykti“. ⁷ „Štai aš netrukus ateisiu. Palaimintas, kas laikosi šitos knygos pranašystės žodžių!“ ⁸ Aš, Jonas, esu tas, kuris tai girdėjo ir matė. Ir kai girdėjau ir mačiau, puoliau pagarbinti po kojų angelo, kuris man tai rodė. ⁹ Bet jis man tarė: „Žiūrėk, kad to nedarytum! Aš esu tavo, tavo brolių pranašų ir tų, kurie laikosi šitos knygos žodžių, bendratarnis. Dievą garbink!“ ¹⁰ Jis dar man tarė: „Neužantspauduok šitos knygos pranašystės žodžių, nes laikas yra arti!“ ¹¹ Kas daro skriaudą, tegul toliau skriaudžia! Kas susitepęs, tegul toliau susitepa! Teisusis tegul toliau daro teisybę, o kas šventas, tegul ir toliau būna šventas“. ¹² „Štai aš veikiai ateinu, ir mano užmokestis yra su manim, kad atlyginčiau kiekvienam taip, koks yra jo darbas.“ ¹³ Aš esu Alfa ir Omega, Pirmasis ir Paskutinis, Pradžia ir Pabaiga“. ¹⁴ Palaiminti, kurie plauna savo rūbus, kad turėtų teisę į gyvybės medį ir galėtų įeiti pro vartus į miestą. ¹⁵ Lauke yra šunys, burtininkai, paleistuviai, žmogžudžiai, stabmeldžiai ir visi, kurie mėgsta ir daro melą. ¹⁶ „Aš, Jėzus, pasiunčiau savo angelą jums tai paliudyti bendruomenių naudai. Aš esu Dovydo šaknis ir atžala, šviesi aušrinė žvaigždė“. ¹⁷ Dvasia ir Jaunoji sako: „Ateik!“ Ir kas tai girdi, tegul sako: „Ateik!“ Ir kas trokšta, tegul ateina. Kas nori, tegul dovanai ima gyvybės vandens. ¹⁸ Aš įspėju kiekvieną, kuris klausosi šitos knygos pranašystės žodžių: jei kas prie jų ką pridės, Dievas pridės prie jo nelaimių, aprašytų šitoje knygoje.

¹⁹ Ir jei kas atims ką nuo šitos pranašystės knygos žodžių, Dievas atims jo dalį nuo gyvybės medžio ir iš šventojo miesto, aprašytą šitoje knygoje. ²⁰ Tas, kuris tai liudija, sako: „Taip, aš netrukus ateisiu!“ Amen. Ateik, Viešpatie Jėzau! ²¹ Viešpaties Jėzaus malonė tebūnie su visais.